

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 01.11.2022

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kokouksen selostukset	5
4 § Asemakaavan muutos 002493 ja tonttijako, 15. Myyrmäki / Myyrmäen paloasema	6
- 002493 selostus, asemakaavamuutos 20.9.2022, Myyrmäen paloasema	12
- 002493 Liikenneselvitys WSP 13.4.2022, Myyrmäen paloasema	59
- 002493 muistutukset ja vastineet 20.9.2022, Myyrmäen paloasema	73
- 002493 lausunto ja vastine 20.9.2022, Myyrmäen paloasema	109
- Äänestysraportti Kh 1.11.2022 § 4	110
5 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	113
6 § Kaupunginvaltuuston 10.10.2022 pitämän kokouksen täytäntöönpanot	114
7 § Eron myöntäminen Raimo Huvilalle vanhusneuvoston puheenjohtajan tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen	116
8 § Nuorisovaltuuston uuden jäsenen vahvistaminen	118
9 § Kaupungin loppiaisvastaanoton järjestäminen vuonna 2023	119
10 § Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2026	120
- Kaupunginjohtajan esitys - talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2026	127
- TS-neuvottelutulos 1.11.2022	342
- Äänestysraportit Kh 1.11.2022 § 10	352
11 § Vantaan kaupungin kiinteistövero-prosenti vuonna 2023	361
12 § Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma 2023-2025	363
- Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2023–2025	367
- Ohjelmaluonnos: Sosiaalisesti kestävä Vantaa – strategiaohjelma	389
13 § Asemakaava ja asemakaavamuutos 232700 ja tonttijako, 23 Kivistö / Kivistön lumikvartsi	476
- 232700 selostus, asemakaava 23.8.2022 Kivistön Lumikvartsi	485
- 232700 lausunnot ja vastineet, 23.8.2022 Kivistön Lumikvartsi	567
14 § Vastaus Tuukka Saimenin, Kai-Ari Lundellin ja Paula Lehmuskallion sekä 11 muun valtuutetun aloite kohtuullisten sähkömaksujen turvaaminen vantaalaisille kotitalouksille ja yrityksille sekä noudattamaan sähkömarkkinointilakia	572
- Tuukka Saimenin, Kai-Ari Lundellin ja Paula Lehmuskallion sekä 11 muun valtuutetun aloite kohtuullisten sähkömaksujen turvaaminen vantaalaisille kotitalouksille ja yrityksille sekä noudattamaan sähkömarkkinointilakia	575
- Äänestysraportti Kh 1.11.2022 § 14	576
15 § Vastaus Vihreiden valtuustoryhmän ja 9 muun valtuutetun aloitteeseen säästetään energiaa - säästetään rahaa ja tuetaan Venäjän hallinnon vastaista energiarintamaa	580
- Vihreiden valtuustoryhmän ja 9 muun valtuutetun aloite säästetään energiaa - säästetään rahaa ja tuetaan Venäjän hallinnon vastaista energiarintamaa	586
16 § Vastaus Vaula Norrenan ja 40 muun valtuutetun aloitteeseen metsäleikkipuistoja Vantaalle	588
- Vaula Norrenan ja 40 muun valtuutetun aloite metsäleikkipuistoja Vantaalle	591

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 01.11.2022

17 § Vastaus Anssi Auran ja 26 muun valtuutetun aloitteeseen Helsingin pitäjän kirkonkylän alueen liikenneturvallisuutta parannettava	592
- Anssi Auran ja 26 muun valtuutetun aloite Helsingin pitäjän kirkonkylän alueen liikenneturvallisuutta parannettava	595
18 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 134 / 2022	596
19 § Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 137 / 2022	598
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	601
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	602
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	603
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	604
Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	609
Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa	610
Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuusto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa	611

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 1.11.2022 klo 10.45–14.35
Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Multala Sari, puheenjohtaja	X	Rehnström Kristian	
Tahvanainen Säde, I varapuheenjohtaja	X	Haapalainen Tuija	
Niikko Mika, II varapuheenjohtaja	X (klo 10.45–13.56, 14.24–14.35, § 1–13, 15–19)	Virkamäki Pekka	
Abdi Faysal	X	Hilden Joni	
Karinen Ville	X	Nguyen Chau	
Kasonen Mika	-	Hakala Heli	X (klo 10.45–11.16, § 1–8)
Kaukola Ulla	X	Vesa Tiina	
Lundell Kai-Ari	X	Aidanjuuri Tanja	
Luukkala Pirjo	X (klo 10.45–10.59, 11.02–14.35, § 1–3, 5–19)	Nummela Nina	X (klo 10.59–11.02, § 4)
Norrena Vaula	X	Seppänen Tia	
Orpana Anitta	X	Kanerva Sami	
Rokkanen Sakari	X (klo 10.45–10.59, 11.02–14.35, § 1–3, 5–19)	Kaiju Susanna	
Saimen Tuukka	X	Kärki Niilo	
Tammi Visa	X	Kähkönen Osmo	
Valtanen Hanna	X	Kuusela Minna	
Nuorisovaltuuston edustaja		Varajäsenet	
Muut osallistujat			Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja			X
Kaira Lauri, valtuuston I varapuheenjohtaja			X (klo 10.45–10.59, 11.02–13.21, 13.58–14.35, § 1–3, 5–10, 14–19)
Veltheim Erika, valtuuston II varapuheenjohtaja			-
Viljanen Ritva, kaupunginjohtaja			X
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja			X

Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja		X
Westlin Henry, vs. apulaiskaupunginjohtaja		X
Niemi-Mustonen Piia, vs. apulaiskaupunginjohtaja		X
Kalmari Mari, viestintäjohtaja		X
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja		X
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies		X
Isotalus Birgit, hallintosihteeri		X
Toivonen Janne, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä		X

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sari Multala

Pöytäkirjanpitäjä Janne Toivonen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 7.11.2022, sähköisesti.

Säde Tahvanainen

Visa Tammi

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 9.11.2022, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 1

Kaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 2

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 7.11.2022 klo 16.00 ja

Jäsenet	Kokous pvä
Abdi Faysal	
Karinen Ville	
Kasonen Mika	
Kaukola Ulla	
Lundell Kai-Ari	
Luukkala Pirjo	19.9.2022
Niikko Mika	
Norrena Vaula	19.9.2022
Orpana Anitta	10.10.2022
Rokkanen Sakari	
Saimen Tuukka	10.10.2022
Tahvanainen Säde	1.11.2022
Tammi Visa	1.11.2022
Valtanen Hanna	

- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 9.11.2022 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Säde Tahvanainen ja Visa Tammi pöytäkirjantarkastajiksi toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisesti maanantaina 7.11.2022 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 9.11.2022 lähtien.

3 §

Kokouksen selostukset

Kokouksessa annetaan seuraavat selostukset:

- Lähijunaliikenteen varikot / Junakalusto Oy:n toimitusjohtaja Veli-Pekka Hakatie

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 3

Käsittely:

Kokouksessa annettiin seuraavat selostukset:

- Lähijunaliikenteen varikot / Junakalusto Oy:n toimitusjohtaja Veli-Pekka Hakatie

Päätös:

Merkittiin tiedoksi saadut selostukset ja käyty keskustelu.

4 §

Asemakaavan muutos 002493 ja tonttijako, 15. Myyrmäki / Myyrmäen paloasema

VD/6898/10.02.04.00/2021

TLA/TKA/VIK/JT

Vantaan kaupunki hakee Raappavuorentien varrelle Kivikaudenpuistoon uuden paloaseman kaavoittamista, mahdollisine laajennuksineen yhteensä 1 200 k-m². Paloasema sijoittuu optimaaliseen paikkaan ihmisten pelastamisen kannalta.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelista 15505 sekä katu- ja virkistysalueita, kaupunginosassa 15 Myyrmäki.

Muutos koskee kumoutuvan asemakaavan katu- ja virkistysalueita.

Tonttijako koskee osaa korttelista 15505.

Alue sijaitsee Kivikaudenpuistossa, Raappavuorentie 9.

Hakija

Vantaan kaupunki, kiinteistöt ja tilat.

Maanomistus

Vantaan kaupunki.

Valmistelu

Kaava on tehty kaupungin työnä. Tilavaraussuunnitelman on laatinut P&R Arkkitehdit Oy. Liikenneselvityksen on tehnyt WSP Finland Oy.

Alue on sekametsää. Tontin kohdalla on savikko. Raappavuorentien ylittää kävelysilta.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta A1 ja kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymässä yleiskaavassa kaupunkikeskustan aluetta C.

Voimassa oleva asemakaava

Alue on lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelutarkoituksiin rakennettavaa puistoa PLE ja katua. Leikkialue on toteutettu Kivikirveenkujaalle tästä koilliseen.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 21.4.2021 on antanut päätöksen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoiminnan huomattavasta epäkohdasta. Myyrmäen suuralueella on laajoja 1. riskin alueita, joita ei saavuteta 6 minuutin tavoiteajassa.

Asemakaavamuutos

Asemakaavamuutoksessa paloaseman tontti sijoittuu Raappavuorentien varrelle nykyiseen Kivikaudenpuistoon ja osoitetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi Y. Samalla asemakaavan ylikulkumerkintä (y) siirretään paikkaan, johon kävelysilta on rakennettu.

Tavoitteena on rakentaa uusi valmiusasema noin 850 k-m², joka voidaan kaupungin kasvaessa laajentaa 1 200 k-m² suuruiseksi paloasemaksi. Tontin pinta-ala on 1378 m². Suurin kerrosluku on kaksi. Rakennukseen tulee kasvikatto.

Paloasemalle sijoittuu pakettiauton kokoinen kärkiyksikkö, ambulanssi ja kaksi vpk:n yksikköä. Hankkeessa varaudutaan miehistötilojen laajennukseen vpk:n tilojen päälle. Autohalli riittää tulevaisuuden tarpeisiin.

Vaihtoehtoisia paikkoja on selvitetty 19 kpl.

Esitetty paikka on optimi pelastuskohteiden nopean saavuttamisen ja ihmisten pelastamisen kannalta.

Tällä paikalla liikenne toimii hyvin.

Hanke parantaa huomattavasti alueen turvallisuutta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 18.8.2021.

Vireille tulo ilmoitettiin Vantaan Sanomissa.

Kaavatilaisuus pidettiin 20.9.2021.

Mielipiteissä kaavaa vastustettiin erityisesti mahdollisten ääni- ja liikennehäiriöiden vuoksi.

- Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä. Hälytysajoneuvot lähtevät asemalta pelkillä vilkuilla, liikkuvat kaduilla joka tapauksessa ja käyttävät äänimerkkejä vain tarvittaessa. Liikenne toimii hyvin. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot.

Mielipiteet vastineineen on esitetty kaavaselostuksessa.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (Kv 18.6.2018 § 9).

Kaava kohdistuu kaupungin maalle ja tuottaa työpaikkatontin.

Sopimus

Asemakaavamuutokseen ei liity maankäyttösopimusta.

Kaupunkiympäristölautakunta 10.5.2022 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.5.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002493 sekä tonttijakoehdotus, 15 Myyrmäki / Myyrmäen paloasema,
- oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja esitti asian jättämistä pöydälle. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkiympäristölautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta 7.6.2022 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.5.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002493 sekä tonttijakoehdotus, 15 Myyrmäki / Myyrmäen paloasema,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja Anssi Aura poistui yhteisöjääviiden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi ja hänen paikkansa kokouksessa otti varajäsen Anneli Karhunen. Puhetta johti varapuheenjohtaja Tarja Eklund.

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Ida Tamminen teki seuraavan palautusesityksen:

”Sosiaalidemokraattinen lautakuntaryhmä haluaa palauttaa Myyrmäen paloaseman kaavan uuteen valmisteluun niin että nykyistä ehdotettua paikkaa ei enää harkita vaan valitaan toinen vasteajat täyttävä ja myös laajentumisen mahdollistava vaihtoehto.” Jäsen Ville Rahkala kannatti esitystä.

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsenet Siri Ahokas ja Suvi Karhu kannattivat kaupunkisuunnittelujohtajan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu palautusesitys, josta joudutaan äänestämään, ja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat jäsen Tamminsen palautusesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 13 jaa-ääntä (Ahokas, Erkkilä, Hartikainen, Haverinen, Iivarinen, Jääskeläinen, Karhu, Kostilainen, Mutanen, Suni, Virkamäki, Åstrand, Karhunen) ja 4 ei-ääntä (Forsberg, Rahkala, Tamminen, Eklund). Puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi. Asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Merkittiin, että porvariryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon vihreiden, liike nytin, vasemmistoliiton, kristillisdemokraattien ja perussuomalaisten ryhmät yhtyivät:

”Uuden pelastus- tai valmiusaseman rakentamista Länsi-Vantaalle on odotettu kauan ja tarve on ilmeinen – toimintavalmiusajat ovat nykyisellään liian pitkiä Myyrmäen suuralueen etelä- ja länsiosissa. Alueen väestö kasvaa nyt ja lähitulevaisuudessa voimakkaasti. Pelastuspalvelujen tasavertainen saatavuus on siis uhattuna.

Ehdotettu valmiusaseman sijaintipaikka on tehtyjen selvitysten jälkeen riittävä kompromissi turvaamaan asemalle hyvän saavutettavuuden. Hankkeen valmistelussa on otettu huomioon kaikki keskeisimmät huolta aiheuttaneet asiat: pelastus- ja ensiapuajoneuvot eivät tuo juurikaan melua, lähipuistikosta säilyy valtaosa ja liikenteen sujuvuudesta ja turvallisuudesta huolehditaan valo-ohjauksella. Kokonaisuudessaan asema ei heikennä vaan päinvastoin lisää alueen turvallisuutta. Paloasema tiiviin asutuksen läheisyydessä ei ole suomalaisittainkaan uusi asia.

Ymmärrämme kuitenkin, että etenkin kevyen liikenteen turvallisuusolosuhteet herättävät huolta asukkaissa. Siksi edellytämme, että kevyen liikenteen turvallisuuteen alueen läheisyydessä kiinnitetään erityishuomiota niin rakennusaikana kuin sen jälkeenkin. Paikallisia asukkaita on myös aidosti osallistettava lopullisia liikenne- ja ratkaisuja toteutettaessa muun muassa katselmusten ja säännöllisten tiedottamisten muodossa.”

Nähtävillä olo

Asemakaavan muutosehdotus ja tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 22.6. – 22.8.2022. Tällöin jätettiin 19 muistutusta, joissa vastustettiin paloaseman sijaintia. Muistutukset ja vastineet ovat liitteenä.

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta 7.6.2022 päätti oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin ja saatiin yksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta, jonka mukaan paikka on pelastamisen kannalta erinomainen ja hyvin optimaalinen. Lausunto on liitteenä.

Tarkistukset

Kaavaselostusta on tarkistettu.

Kaupunkiympäristölautakunta 20.9.2022 § 19

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002493 sekä tonttijakoehdotus, 15 Myyrmäki / Myyrmäen paloasema.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja Anssi Aura poistui yhteisöjääviiden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puhetta johti varapuheenjohtaja Tarja Eklund.

Kaupunkiympäristölautakunnan jäsen Ville Rahkala teki seuraavan palautusesityksen:

”Sosiaalidemokraattinen lautakuntaryhmä haluaa palauttaa Myyrmäen paloaseman kaavan uuteen valmisteluun niin että nykyistä ehdotettua paikkaa ei enää harkita vaan valitaan toinen vasteajat täyttävä ja myös laajentumisen mahdollistava vaihtoehto.” Jäsen Ida Tamminen kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu palautusesitys, josta joudutaan äänestämään, ja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat palautusesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 12 jaa-ääntä (Ahokas, Erkkilä, Hartikainen, Haverinen, Iivarinen, Jääskeläinen, Karhu, Kostilainen, Rautavaara, Suni, Virkamäki, Åstrand) ja 4 ei-ääntä (Eklund, Merelä, Rahkala, Tamminen). Puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi. Asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 39

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002493 sekä tonttijakoehdotus, 15 Myyrmäki / Myyrmäen paloasema.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Sakari Rokkanen, Pirjo Luukkala ja Mika Kasonen sekä kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Lauri Kaira poistuivat yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 4

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet muistutuksiin ja lausuntoon ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 20.9.2022 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002493 sekä tonttijakoehdotus, 15 Myyrmäki / Myyrmäen paloasema.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Sakari Rokkanen, Pirjo Luukkala sekä kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Lauri Kaira poistuivat yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Kaupunginhallituksen jäsen Pirjo Luukkalan paikan asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi otti varajäsen Nina Nummela.

Kaupunginhallituksen jäsen Ulla Kaukola esitti kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Sade Tahvanaisen kannattamana, että asia palautettaisiin valmisteluun seuraavasti:

"SDP esittää asian palauttamista takaisin valmisteluun. Myyrmäen paloasemalle on syytä löytää jokin muu paikka kuin Kivikaudenpuisto. Paikka, joka täyttää vasteajat ja mahdollistaa myös paloaseman laajentumistarpeet tulevaisuudessa. Perustelut:

1. Kivikaudenpuisto, johon paloasemaa ehdotetaan rakennettavaksi, on kevyen liikenteen turvallisuuden kannalta ongelmallinen paikka. Raappavuorentielle muodostuu yli 50 m pitkä liittymäalue. Hälytysajoneuvot peruuttelevat Raappavuorentielle ja sen kevyen liikenteen väylällä. Järjestelyt aiheuttavat turvallisuusriskejä sekä kevyelle liikenteelle että ajoneuvoliikenteelle.
2. Paloaseman sijainti on herättänyt myyrmäkeläisissä suurta vastustusta. OAS-vaiheessa jätettiin lähes 200 mielipidettä, joissa lähes kaikissa vastustettiin sijaintia, mutta ei itse paloasemaa."

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Kaukolan palautusesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä (Hakala, Karinen, Lundell, Nummela, Multala, Niikko, Norrena, Orpana, Saimen, Valtanen) ja 4 ei-ääntä (Abdi, Kaukola, Tahvanainen, Tammi), joten puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asemakaavamuutoksen selostus 20.9.2022
- Liikenneselvitys, Wsp 13.4.2022
- Muistutukset ja vastineet 20.9.2022
- Lausunto ja vastine 20.9.2022
- Äänestysraportti Kh 1.11.2022 § 4

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: aluearkkitehti Timo Kallaluoto, p. 050 321 2132, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

002493 MYYRMÄEN PALOASEMA

MYYRMÄKI

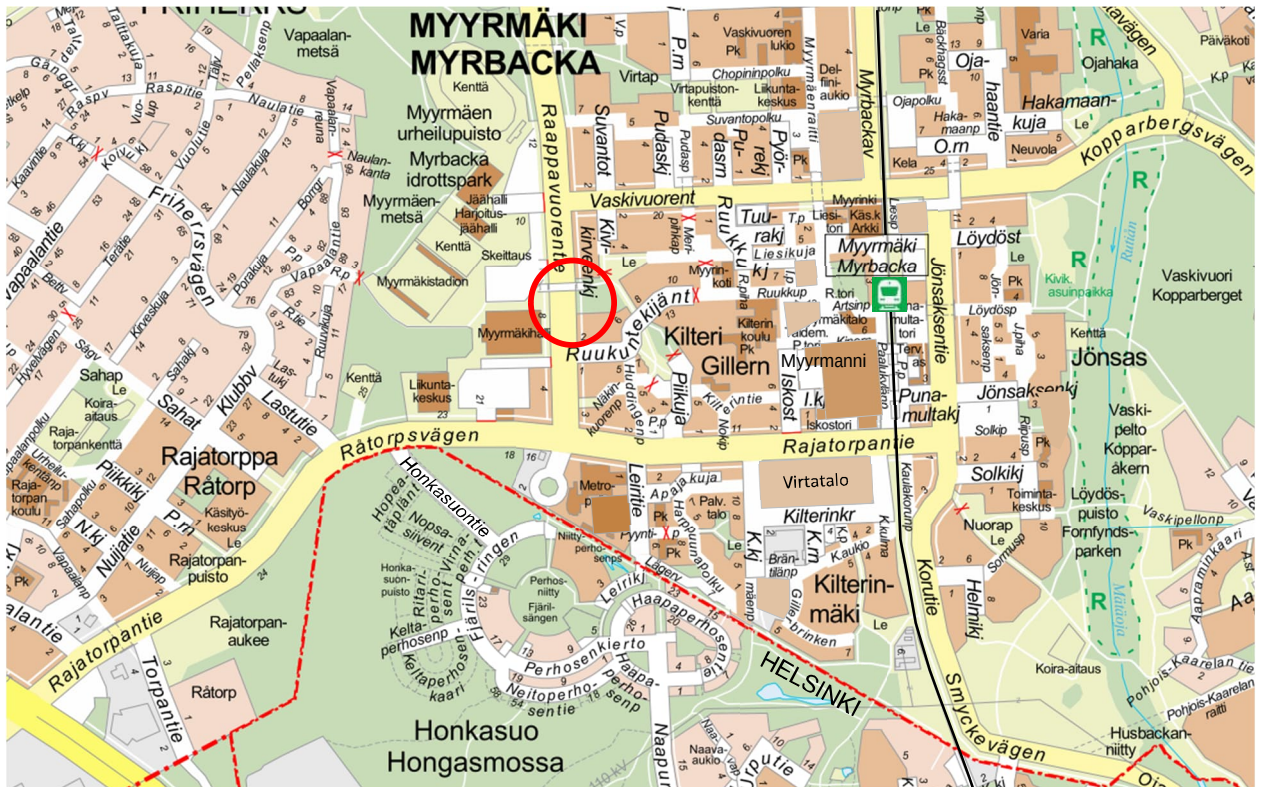

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan muutoksen selostus sekä tonttijako,
joka koskee 20.9.2022 päivättyä asemakaavakarttaa 002493

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat hakee Raappavuorentien varrelle Kivikaudenpuistoon uuden paloaseman kaavoittamista, mahdollisine laajennuksineen yhteensä 1 200 k-m². Paloasema sijoittuu optimaaliseen paikkaan ihmisten pelastamiseksi.

Kaava-alueen sijainti ja suhde kaupunkirakenteeseen.

Asemakaavan muutos

Vantaan kaupungin kaupunginosana 15 Myyrmäki
Osa korttelia 15505 sekä katu- ja virkistysalueita

Tonttijako

Osa korttelia 15505

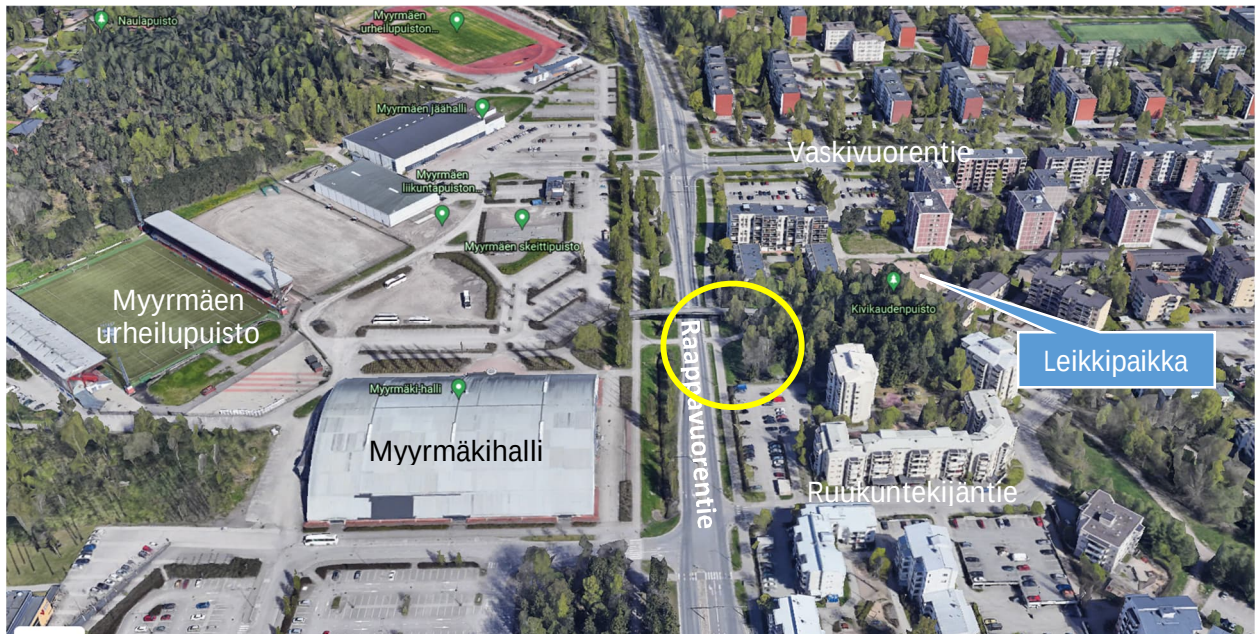
Kaava-alueen sijainti

Raappavuorentie 9, Kivikaudenpuisto

Sisällys

1	Tiivistelmä	3
2	Lähtökohdat	4
3	Asemakaavan suunnittelun vaiheet	9
4	Asemakaavan kuvaus	30
5	Asemakaavan toteutus	40

1. TIIVISTELMÄ

Ilmakuva kaava-alueelta etelästä.

Google maps 2021

Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat hakee Myyrmäen paloaseman kaavoittamista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut 21.4.2021 päätöksen Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoiminnan huomattavasta epäkohdasta. Myyrmäen suuralueella on laajoja 1. riskin alueita, joita ei saavuteta 6 minuutin tavoiteajassa.

Alue on sekametsää. Tontin kohdalla on savikko. Raappavuorentien ylittää kävelysilta.

Voimassa olevassa yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta A1.

Hyväksytyssä yleiskaavassa alue on kaupunkikeskustan aluetta C.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelutarkoituksiin rakennettavaa puistoa PLE ja katuja. Leikkialue on toteutettu Kivikirveenkujalle tästä koilliseen.

Asemakaavamuutoksessa paloaseman tontti sijoittuu Raappavuorentien varrelle nykyiseen Kivikaudenpuistoon ja osoitetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi Y. Samalla asemakaavan ylikulkumerkintä (y) siirretään paikkaan, johon kävelysilta on rakennettu.

Tavoitteena on rakentaa uusi valmiusasema noin 850 k-m², joka voidaan kaupungin kasvaessa laajentaa 1 200 k-m² suuruiseksi paloasemaksi. Tontin pinta-ala on 1378 m². Suurin kerrosluku on kaksi. Rakennukseen tulee kasvikatto.

Paloasemalle sijoittuu pakettiauton kokoinen kärkiyksikkö, ambulanssi ja kaksi vpk:n yksikköä. Autohalli riittää tulevaisuuden tarpeisin. Hankkeessa varaudutaan miehistötilojen laajennukseen.

Vaihtoehtoisia paikkoja on selvitetty 19 kpl. Esitetty paikka on optimi pelastuskohteiden nopean saavuttamisen ja ihmisten pelastamisen kannalta. Tällä paikalla liikenne toimii hyvin. Hanke parantaa huomattavasti alueen turvallisuutta.

2. LÄHTÖKOHDAT

Kaavoitettava tontti kävelysillan kupeesta Raappavuorentielle päin.

TKa 20.11.2021

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Alueen yleiskuvaus

Myyrmäen suuralueella asuu 58 000 asukasta, joista Myyrmäki-Martinlaaksossa 30 000. Asukasmäärä kasvaa kaavoituksen ja rakentamisen myötä. Lähin paloasema on Vantaankoskella. Pelastuksen tulee saavuttaa 1. riskin kohteet 6 minuutissa ainakin 50 %:ssa tapauksissa, mikä ei nykyisin täyty Myyrmäen suuralueella.

Kaupunkirakenne

Myyrmäen kaupunginosaa on rakennettu kaikkina vuosikymmeninä 1960-luvulta alkaen. Myyrmäen suuralueella on rautatie ja maanteitä, näihin liittyviä kerrostalo- ja pientaloalueita sekä kauppa- ja yritysalueita. Myyrmäen urheilupuistossa järjestetään suuria yleisötapahtumia.

Luonnonympäristö

Kaava-alueella kasvaa sekametsää, lähinnä koivua, haapaa, kuusta ja ylempänä mäellä mäntyä. Kaava-alueella ei ole arvokkaita luontokohteita eikä arvopuita. Maaperä on kadun varressa savea, ylempänä moreenia. Alava savikko on ollut peltoa ainakin 1870 – 1960-luvuilla.

Rakennettu ympäristö

Ympäristössä on kerrostaloja, eteläpuolella pysäköintialue ja länsipuolella Myyrmäen urheilupuisto, jossa on urheiluhalleja ja hotelli. Raappavuorentien ylittää kevyen liikenteen silta. Kaava-alueella on ollut maatalo ainakin 1930 – 1970-luvuilla.

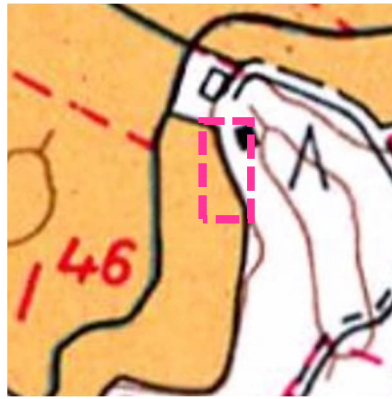
Kulttuurihistorialliset kohteet

Alueella ei ole rakennusperintökohteita eikä tunnettuja muinaisjäännöksiä.

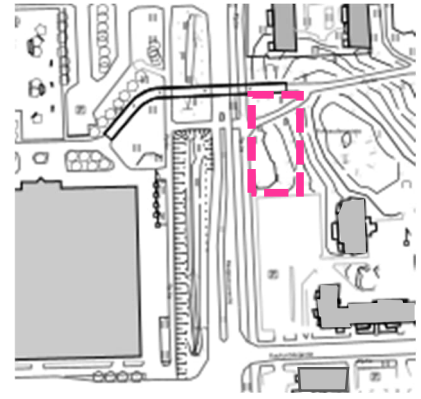
Maalajit.

Savi
Moreeni

Peruskartta 1967.

Pelto
Mäntyjä

Pohjakartta 2022.

Uusi tontti

Virkistys

Alue on nyt osa Kivikaudenpuistoa, sen länsirinnettä ja alavaa savikko-osaa. Raappavuorentien länsipuolella on Myyrmäen urheilupuisto, jonne johtaa kävelysilta.

Liikenne

Raappavuorentie on pääkatu, jolla kulkee 9 300 ajon/vrk (2021). Vuoden 2040 arvioitu liikennemäärä on 10 000 ajon/vrk. Kadulla on kevyen liikenteen raitit tien molemmin puolin.

Tällä katuosuudella kulkee bussi 411 Elielinaukio – Myyrmäki, jonka korvaa syksyllä 2022 bussi 37 Kamppi – Myyrmäki. Tälle katuosuudelle ei ole yleiskaavassa osoitettu pikaraitiotievarausta.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Lentomelu

Alueen lentomelutaso Lden 50...55 dB (Finavia 2018) edellyttää asunnoilta ΔL 32 dB ja toimistoilta ΔL 28 dB ääneneristävyyttä. Lentomelu on ääneneristävyyden kannalta tiemelua merkitsevämpi.

Tiemelu

Tiemelutaso Aeq, päivä (2016)

45–50 55–60 65–70
50–55 60–65 70–75 dB

Vantaan ympäristökeskus 2016.

Tiemelun huomioon ottaminen

Tiemelu- vyöhyke dB	Äänitasoero asunnoissa ΔL dB	Äänitasoero toimistoissa ΔL dB
65...100	erillinen selvitys	erillinen selvitys
60...64,9	35	30
55...55,9	30	25
50...54,9	30*	–

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

*) YM asetus 796/2017.

Kaavoitettava tontti Raappavuorentien länsipuolelta.

TKa 20.11.2021

Tekninen huolto

Raappavuorentiellä on kaavatontin vieressä kaukolämpö-, hulevesi-, sähkö- ja tietoliikennejohdot. Raappavuorentien länsipuolella on myös maakaasujohto. Vesijohto ja viemäri ovat Raappavuorentiellä noin 100 metriä kaavatontilta pohjoiseen.

Vesi tulee Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta. Myyrmäen vesitornin painetaso vaihtelee välillä +83 ... + 96. Jätevedet johdetaan Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Kivikaudenpuisto on pääosin läpäisevää metsämaata. Maalaji on savea ja moreenia. Sadevesi osin imeytyy maahan ja osin ohjautuu maanpintoja pitkin Raappavuorentien viherpainanteisiin. Niistä vesi imeytyy maahan ja ohjautuu hulevesiviemäriin, jotka laskevat Vaskivuorentien luona Mätäojaan ja edelleen Isoon Huopalahteen. Mätäojaan johdetaan lisävettä Päijännetunnelista.

Alueella voidaan hyödyntää maalämpöä ja aurinkoenergiaa.

Maanomistus

Vantaan kaupunki.

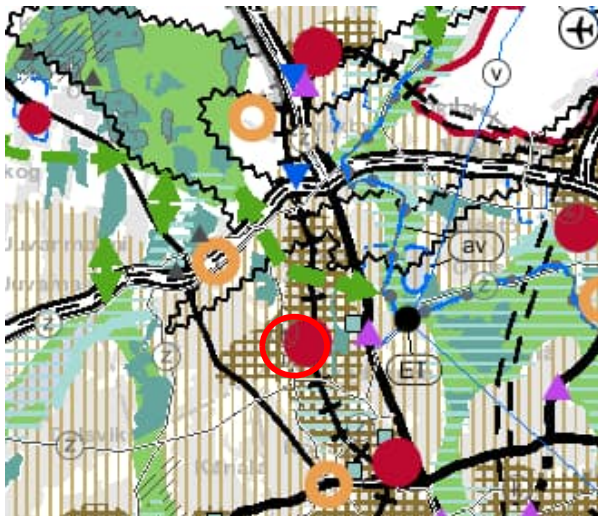
2.2 SUUNNITTELUTILANNE

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita on annettu

1. toimivista yhdyskunnista ja kestävästä liikkumisesta,
2. tehokkaasta liikennejärjestelmästä,
3. terveellisestä ja turvallisesta elinympäristöstä,
4. elinvoimaisesta luonto- ja kulttuuriympäristöstä, luonnonvaroista ja
5. uusiutumiskykyisestä energiahuollosta. (VN 14.12.2017)

=> Asemakaavamuutos on tavoitteiden mukainen. Paloasema tukee kestävän kehityksen mukaista uutta rakentamista Myyrmäen suuralueelle.

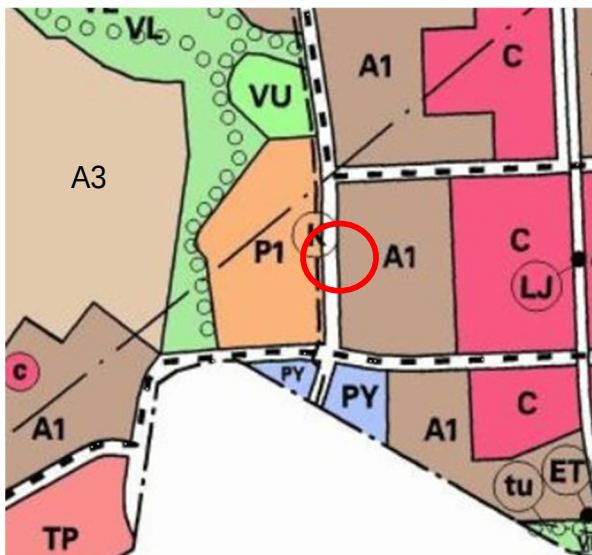

Maakuntakaava

Uusimaa-kaavan 2050 tavoitteena on ohjata kasvua kestävästi. Kaava-alue on keskustatoimintojen aluetta, keskus, ja pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä. (Maakuntavaltuusto 25.8.2020, HHO 24.9.2021)

=> Kaavamuutos on maakuntakaavan mukainen.

- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke.
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke.
- Keskustatoimintojen alue, keskus.
- Kaupan alue.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

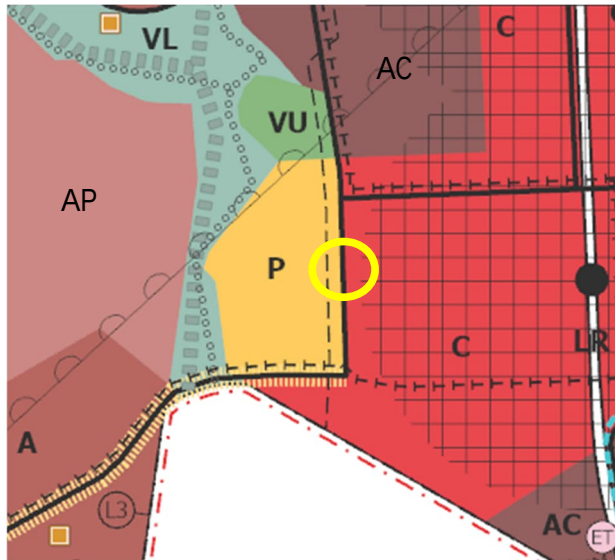

Voimassa oleva yleiskaava

Oikeusvaikutteisen yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja uudistaminen. Kaava-alue on tehokasta asuntoaluetta A1. (Kv 17.12.2007)

=> Hanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen. A1-merkintä sisältää tarvittavat palvelut.

- Tehokas asuntoalue.
- Pientaloalue.
- Keskustatoimintojen alue.
- Palvelujen alue.
- Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.
- Lähivirkistysalue.
- Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.
- Kaavamuutosalueen sijainti.

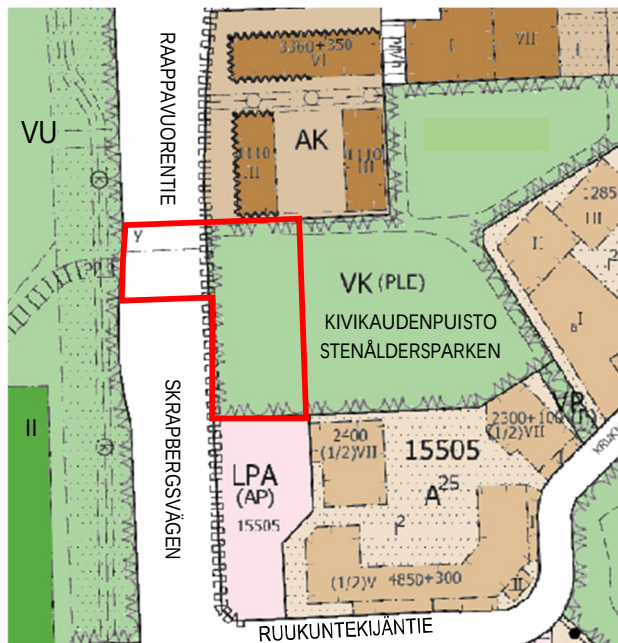

Hyväksytty yleiskaava

Kasvu ohjataan nykyiseen rakenteeseen tiivistäen ja uudistaen. Alue on kaupunkikeskustan aluetta C. (Kv 25.1.2021, HHO 28.6.2022, valituksenalainen)

=> Hanke on hyväksytyn yleiskaavan mukainen.

A	Asuinalue.
AC	Kaupunkikeskustan asuinalue.
AP	Pientalovaltainen asuinalue.
C	Kaupunkikeskustan alue.
P	Palveluiden ja hallinnon alue.
VL	Lähevirkistysalue.
	Kestävän kasvun vyöhyke.
	Katukuvan kehittämisvyöhyke.
	Ekologinen runkoyhteys.
	Laskeutumisyöhyke.
	Joukkoliikenteen runkoyhteys.
	Kaavamuutosalueen sijainti.

Voimassa oleva asemakaava

Alue on asemakaavoissa 150900 (SM 8.12.1976) ja 151500 (SM 2.5.1980) lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelutarkoituksiin rakennettavaa puistoa PLE ja katua.

AK	Asuinkerrostalojen korttelialue.
A25	Asuinrakennusten korttelialue.
LPA(AP)	Autopaikkojen korttelialue.
VK(PLE)	Lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelutarkoituksiin rakennettava puisto.
VU	Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.
15505	Korttelin numero.
2400	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
VII	Suurin kerrosluku roomalaisin numeroin.
y	Alueen ylittävä liikenneväylä.
15505	Kortteli, jonka autopaikkoja alueelle saa sijoittaa.
	Istutettava alueen osa.
	Kaavamuutosalueen rajaus.

Asemakaavan tarkoittama leikki- ja oleskelualue on toteutettu puiston koillisosaan.

Katso Vantaan kaavoja, karttoja ja paikkatietoja tarkemmin: kartta.vantaa.fi

Vantaan rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 15.11.2010.

Tonttijako- ja rekisteri

Vantaan kiinteistörekisteri.

Kaava-alueen rakennuskiellot

Ei ole.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUVAIHEET

Kaavoitettava tontti Raappavuorentien ylittävältä sillalta luoteesta.

TKa 3.7.2021

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA PÄÄTÖKSET

Vantaan taloussuunnitelman 2021–2024 talousarvioon 2021 on kirjattu: ”Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoiminnan toimintavarmuuden suurimmat puutteet ovat Vantaalla Myyrmäen ja Tikkurilan alueilla. Pelastustoiminnan saattamiseksi palvelutasopäätöksen edellyttämälle tasolle aloitetaan vuonna 2021 uuden kärkiyksikön perustamisen suunnittelu Länsi-Vantaalle. ...” (Kv 16.11.2020, s. 89)

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 21.4.2021 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoiminnan palvelutason huomattavasta epäkohdasta.

Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat haki 2.8.2021 kaavamuutosta paloasemalle Raappavuorentie 9:n kohdalle.

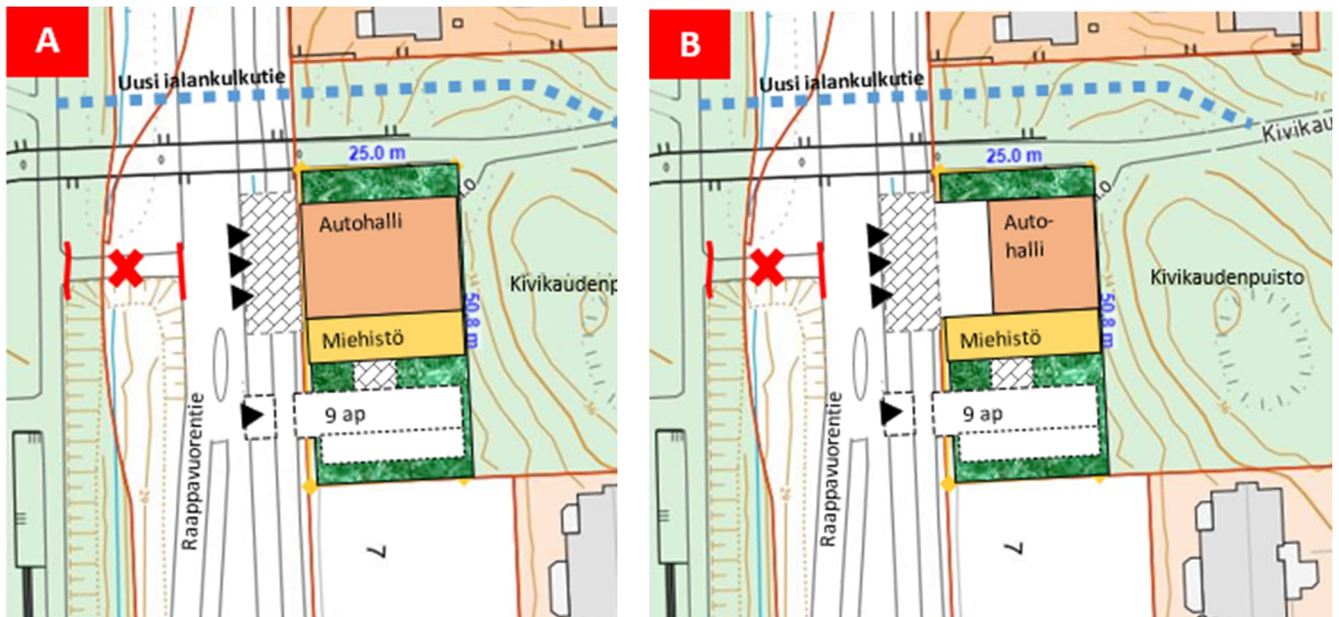
Kaupunginhallitus 15.11.2021 hyväksyi Myyrmäen valmiusaseman hankesuunnitelman, mutta ei ratkaissut sijaintipaikkaa.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

Kaavoituksessa osallisia olivat ne, joiden oloihin tai etuihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa: kaavan hakija, alueen ja naapurikiinteistöjen omistajat, haltijat ja asukkaat (naapurit), kaupunginosan ja lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset, kunnan jäsenet ja ne, jotka katsoivat olevansa osallisia; sekä viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Uudenmaan liitto, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY, Helsingin seudun liikenne HSL ja kaupungin viranomaiset.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma tiedoksi kaupunkisuunnittelulautakunnalle 17.8.2021, julkaistiin internetissä ja lähetettiin osallisille 18.8.2021, tarkistettu ja julkaistu 6.9.2021 ja 21.9.2021. Mielenpitoet pyydettiin kirjaamaan 7.10.2021 mennessä.
- Vireille tulo ilmoitettiin Vantaan Sanomissa 18.9.2021.
- Teams-kokous kaavoituksen lähtökohdista 20.9.2021 klo 17.00, josta ilmoitettiin myös Vantaan Sanomissa, Facebookissa ja Vantaan tapahtumakalenterissa.
- Kaavan vaihe ilmoitettiin kaavoituskatsauksessa Vantaan asukaslehdessä 5.3.2022.
- Kaupunkisuunnittelun kuulutukset julkaistaan kaupungin internet-sivuilla.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 18.8.2021 esitetyt alustavat maankäyttöluonnokset. Samalla ilmoitettiin, että suunnitelmaa ja rakennusoikeutta (800 k-m²) voidaan tarkistaa.

Saadut mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

1. Yksityishenkilö, 19.8.2021:

"Tuleeko myyrmäkeen paloasema milloin alkaa rakennustyöt?"

=> Kaavasta päättää kaupunginvaltuusto. Rakentaminen voisi alkaa 2023.

2. Yksityishenkilö, 26.8.2021:

"Kun suunnittelette paloasemaa tuohon meidän nurkille, niin eikö se mäki ole suojeltu. Emme tahdo, että paloasemaa suunnitellaan häiriöksi meidän nurkille. Myyrmäessä on paljon alueita joista ei ole haittaa asuinalueille."

=> Puiston nimi on Kivikaudenpuisto, mutta sieltä ei ole löydetty muinaisjäännöksiä eikä mäkeä ole suojeltu. Paloasema sijoittuu parhaaseen paikkaan ihmisten pelastamiseksi ja lisää asuinalueen turvallisuutta. Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä, koska lähtö tapahtuu pelkillä vilkuilla. Hälytysajoneuvot ajavat kaduilla joka tapauksessa.

3. Yksityishenkilö, 26.8.2021:

"Uuden paloaseman sijoitus lähelle nykyisiä asuinrakennuksia on huono, koska hälytysajoon lähtevien pelastusajoneuvojen ääni on hyvin voimakas ja häiritsee vieressä olevia asuntoja. Hälytysajaja tapahtuu kaikkina vuorokaudenaikoina, joten se häiritsee lähialueiden ihmisten nukkumista."

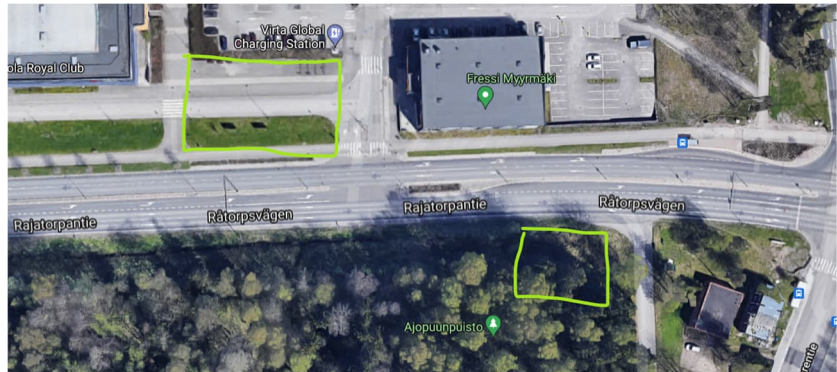
Uuden aseman sijoitus ahtaalle tontille lähelle asuinrakennuksia ihmetyttää. Parempia sijoituspaikkoja olisi esimerkiksi Rajatorpantiellä Energia-areenan ja Fressi liikuntakeskuksen välissä, Raja-

torpantiellä Nesteen huoltoaseman vieressä tai Korutiellä Kaarelanpellolla. Voitaisiinko paloasema sijoittaa näille paikoille, jossa se ei ole lähellä asuinrakennuksia?

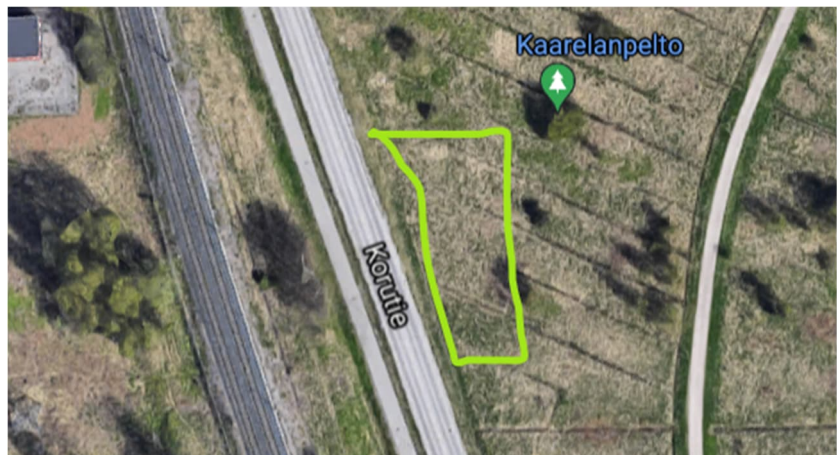
Havukoskella paloasema on rakennettu Hosaantielle teollisuusalueelle, jossa se on kaukana asuinrakennuksista. Miksi Myyrmäessä ei voida sijoittaa paloasemaa vastaavanlaiseen paikkaan?

Korttelin lähiluontoa on tuhottu viime vuosina paljon. Raappavuorentielle on rakennettu Hoasin opiskelija-asuntoja sekä hotellirakennus Noli. Taas tuhottaisiin lisää lähiluontoa ja virkistysalueita.”

Liite, kuva Rajatorpantie:

Liite, kuva Korutie:

=> Hälytysajo lähtee pelkillä vilkuilla. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta.

Vaihtoehtoiset paikat ovat sivussa optimisijainnista. Energia Areenan paikka sijoittuu ryhmitysalueelle, estäisi ajon areenan huoltoalueelle ja edellyttäisi uusia liittymiä Raappavuorentietä vilkkaammalle kadulle, jolle olisi tulossa myös pikaraitiotie. Lisäksi pysäköinti veisi urheilupuiston autopaikkoja, jotka ovat jo nyt ajoittain täynnä. Ajojuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, tontin pitäisi olla ehdotettua isompi, se on jyrkkä kallio ja paloasemalle liikenteellisesti huono ryhmityskaistan ja mahdollisen pikaraitiotien vuoksi. Korutien paikka on syrjässä pelastamisen kannalta. Jos paloautot kääntyvät tontilla, lähtö tapahtuu suoraan kadulle ja pysäköinti on tontilla, tontin tulee olla 2000–2400 m². Selvitetty 19 paikkaa.

4. Yksityishenkilö, 8.9.2021

”Paloaseman sijoitus kyseiseen paikkaan on mielestäni jäänyt vaille tarkkaa harkintaa, vai tuliko vain katsottua kartalta vihreä kohta ja ”hey presto” [italiaa, ”hei pian”], lykätäänpäs se tuohon?

Kivikauden puisto on suojelun arvoinen, vai onko lopulta vain aikomus pystyttää sen paikalle paasi, jossa lukee, että ”tällä paikalla oli kerran kivikautista asutusta”?

Paloasema olisi liikenteen solmukohdassa. Raappavuorentielle on paljon liikennettä, erityisesti kun on tapahtumia Vantaan Energia areenassa, kansainvälisiä urheiluotteluita, konsertteja ja muita isoja yleisötapahtumia. Samoin jalkapallo Stadionille ja Myyrmäki-Halliin kohdistuu paljon liikennettä ja liikenne ruuhkautuu pitkälle matkalle, eikä silloin olisi mahdollista päästä paloasemalta ulos.

Suunnitellun Paloaseman edessä kulkee paljon pieniä lapsia, jopa alle kouluikäisiä yksin, tai kaveriporukassa potkulaudoilla ja skeittilaudoilla, heillä ei ole vielä mitään ymmärrystä liikenne

säännöistä, mutta kiire on päästä vastapäiseen Skeittiparkkiin tai leikkipuistoon ja tie ylitetään juuri "Paloaseman" edestä ei ylikulkusillalta.

Kaavaillun Paloaseman molemmiin puolin on tiivistä kerrostalo asutusta ja uusi iso Noli hotelli on Raappavuorentien ja Rajatorpantien kulmassa, sielläkään ihmiset eivät varmasti arvostaisi palo sireenin ääntä.

Parempi sijainti voisi varmasti löytyä. Yhtenä vaihtoehtona esittäisin Vantaan Energia Areenan takana, Rajatorpantien ja Lastutien kulmassa olevaa metsikköä, sieltä pääsisi helposti liikenteeseen moneen suuntaan liikennevalojen avustamana"

=> Selvitetty 19 paikkaa. Esitetty paikka on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi. Paloasema sijoittuu lähelle väestökeskittymää ja yleisötapauhtumia, jotka ovat suuren riskin kohteita, ja solmu-kohtaan, josta pääsee nopeasti leveitä katuja eri suuntiin. Kyse on ihmishenkien pelastamisesta. Hälytysajossa huomioidaan muu liikenne. Kivikaudenpuisto on aihepiirinimi, puisto ei ole suojelukohde eikä siellä ole muinaismuistoja. Lastutien paikka sijaitsee liian lännessä optimisijainnista ja siellä on jo telekeskus. Suojatie siirretään sillan pohjoispuolelle.

5. Caruna Oy / 8.9.2021:

"Kyseisen kaavan alueella ei sijaitse Carunan sähköverkkoa."

6. Yksityishenkilö, viesti arkeologille, saapunut 19.8.2021:

"Tämä puiston naapureita ovat asunto-osakeyhtiöt Kaarenhonka, Kaarensaarni, Kaarenpyökki, Ruukuntekijäntie 4, Autopaikkayhtiö Kaarenrunko, jonka omistavat Pyökki, Saarni ja Ruukku 4 Toivon, että voisitte auttaa meitä siinä, että puistoamme ei pilata paloasemalla."

=> Mielipide on kirjattu kuuluvaksi kaavaan. Tarkastettu muinaisjäännösrekisteristä, että puiston kohdalla ei näytä sijainneen kivikautista asutusta, vaan sellaiset tunnetaan lähempänä Myyrmäen ja Mätäojaa. Kivikaudenpuiston nimi johtuu esihistorian aihepiiristä.

7. Yksityishenkilö, 13.9.2021:

"Haluaisin tietää onko paloasemalle mietitty mitään muuta paikkaa kuin kahden kerrostalon välissä olevaa jo lähtökohtaisesti liian pientä tonttia (tämä mainittu asemakaavamuutoksen dokumenteissa)?

Onko asemaa harkittu esimerkiksi Ajopuunpuistoon mikä sijaitsee Rajatorpantien varressa Neste Express aseman vieressä (kiinteistö tunnus 92-15-529-1)?

Vieressä ei ole asuintaloja, vastapäätä on kuntokeskus Fressi. Tontti on isompi kuin mihin nykyistä kaavamuutosta suunnitellaan eikä vieressä tosiaan ole asuintaloja ja tontti ei sijaitse kovin kaukana nykyisestä suunnitellusta jolloin vasteajakin pysyisi vaaditussa."

=> Selvitetty 19 paikkaa. Paloasema mahtuu tontille. Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liitettävälle laajennukselle ja on paloasemalle liikenteellisesti huonompi. Katso vastausta nro 3.

8. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, 20.9.2021:

"9.9.2021 keskustelimme tarveselvitysten valmistelupalaverissa tonttien käyttötarpeista pitkällä, jopa yli 50 vuoden, aikavälillä. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos esittää, että Myyrmäen, Hakunilan ja Korson uusien valmiusasemien rakennusoikeudeksi määritellään 1200 kem2. Kerrosalatarve nyt rakennettaville valmiusasemille on 850 m2, mutta pitkällä aikavälillä tilanne voi muuttua. Alueen asukasluvun kasvun, rakentamisen lisääntymisen ja tiivistymisen myötä riskit voivat kasvaa siinä määrin, että tulee tarve muuttaa valmiusasema paloasemaksi. Tällöin mm. henkilömäärä hieman lisääntyy, mikä aiheuttaa hieman lisärakentamisen tarvetta."

=> Kaavaan merkitään tulevaisuuden laajennustarve huomioiden rakennusoikeutta 1 200 k-m2. Tarve ilmoitettiin asukasillassa 20.9.2021. Lähetetty tarkistettu OAS 21.9.2021. Autohalli on mitoitettu laajennukselle, vain miehistötiloja tulisi tarve laajentaa vpk:n tilojen päälle.

Asukasillassa 20.9.2021 esitetty dia.

9. Asukasilta, Teams 20.9.2021 klo 17.00 – 17.45, jossa 22 asukasta:

Keskustelupalsta

1. "Montako lähtöä tuolta asemalta tulisi olemaan vuodessa?" – Ambulanssi noin 10 / vrk, palo-auto keskimäärin 2–3 / vrk.
2. "Lähdetäänpö ns pillit päällä?" – Lähtökohtaisesti vilkut päällä, pillejä käytetään lähestyttäessä risteävää liikennettä. Ruuhka-aikana voi joutua soittamaan pillejä jo lähdetäessä.
3. "Suosittelen kaikkien naapurikiinteistöissä asuvien valittamaan muutosehdotuksesta kaupungille. Tämä alentaa asuntojen arvoja ja pidentää asuntojen myyntiaikoja, vähentää asumismu-kavuutta ja sijainti on huonoin mahdollinen keskellä omistusoikeusasuntoja"
4. "Onko ollut laskennassa Uomatien matonpesupaikan läheisyys." – Kaavoitettu jo asumiseen.
5. "Esitteillä oli monta vaihtoehtoista paikkaa, esimerkiksi vaihtoehto 3 voidaan joskus ehkä ra-kentaa ei kelpaa perusteeksi. Tämä kannattaa huomioida ja valittaa kaupungille. Tämän vali-tuksen voi viedä aina oikeuteen saakka" – Paikka 2 on optimisijainti ihmisten pelastamiselle.
6. "Ei ole 2 vaan 4 omistusasunto-osaakeyhtiön keskellä, huonoin mahdollinen sijainti"
7. "vaihtoehto 3 oli mahdollinen eikä ole kaavoitettu, miksi ette ota sitä?"
8. "Iskostiellä oli saman kokoinen kahden ambulanssin asema pari vuosikymmentä asuintalojen, koulun ja kauppakeskuksen kainalossa."
9. "Myyrmäen huollosta kannattaa kysellä mahdollisuudesta osallistua joukko-addressiin, minkä ainakin itse ainakin panna vireille"
10. "Anteeksi, tulin myöhässä mukaan, mutta mistä kolmesta vaihtoehdosta puhutte? Näen Van-taan sivuilla vain yhden ehdotetun paikan?"
11. "Onko vaikeampaa laittaa tuleva paloasema tulevien asuintalojen viereen kuin olemassaole-vien? Hankaloittaako uusien asuintalojen ja tonttien myyntiä?"

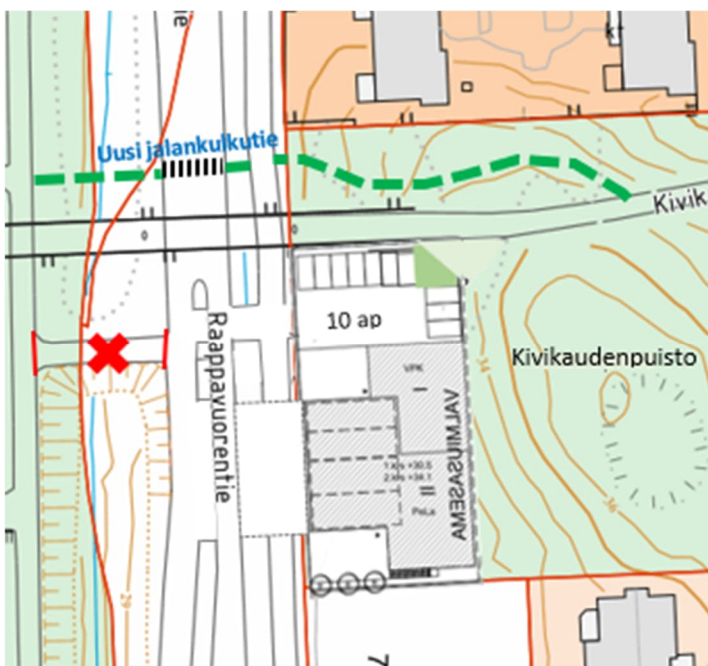
12. "3 oli kaavoittamaton alue eikä keskellä 4 omistusasunto-osakeyhtiötä, paljon parempi vaihtoehto siis. Kannattaa muistaa valittaa tästä yksipuolisesta suunnittelusta vielä kun on mahdollista ja tehdä addressi tai osallistua muiden taloyhtiöiden addressiin"
13. "Keskusta on juuri kaavoitettu ja sitä ollaan rakentamassa lisää, mikään peruste ei puolla vaihtoehdon 3 tai muiden parempien sijaintien käyttöä. Muistakaa siis valittaa tästä"
14. "1,2,3,5, näyttävät selkeästi olevan asuintalojen aluetta. Kohdat 4, 7 ja 8 näyttää olevan vielä hiukan sivussa, tosin nykyrakentaminen on jo valtaamassa nekin. Ymmärrän, että pitää löytää keskeltä paikka. Yritetään edes hiukan välttää asuinrakennuksia, kiitos."
15. "Kaupungin tehtävä olisi ollut ottaa tämän huomioon täydennysrakentamisessa mitä nyt jo tehdään. Meidän 4 omistusasuntotaloyhtiöiden ei tule kantaa tätä kaupungin epäonnistunutta suunnittelua vaan valittaa siitä tarvittaessa hallinto-oikeuteen ja osallistua aluksi adresseihin mitä tulee tekeille"
16. "Onko tämä tallenne saatavilla netissä?" – Oli 14 päivää.
17. "7 paikan kohdalla puhutaan harvinaisesta sammaleesta ja Helsingin kaupunki rakentaa ympärille?"

=> 5. ja 7. Paikka 3 on Myyrmäen kaavarungon (Kh 29.4.2019) mukainen tehokkaan asuntojen täydennysrakentamisen paikka. 6., 11., 12. ja 13. Esitetty paikka on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi. 8. Ambulanssi poistui 2005. 10. Selvitetty 19 paikkaa, mutta esityksenä on yksi. 13. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan jatkuvasti uusia asuintontteja. 15. Valmiusaseman tarve on tullut esiin vuonna 2020. 17. Lahokaviosammal on EU:n luontodirektiivin 92/43/ETY liitteessä II (b) mainittu suojeltu laji, jonka levinneisyyttä on tutkittu Vantaalla 2020, myös KHO:2021:68.

Suullisessa keskustelussa kaavaa vastustettiin erityisesti ääni- ja liikennehäiriöiden vuoksi.

=> Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä. Hälytysajoneuvot lähtevät asemalta pelkillä vilkuilla, liikkuvat kaduilla joka tapauksessa ja käyttävät äänimerkkejä vain tarvittaessa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkistaminen 21.9.2021

Tarkistetussa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 21.9.2021 esitetty uusi tontinkäyttösuunnitelma, noin 850 k-m². Lisäksi ilmoitettiin, että asemakaavamuutoksessa varaudutaan tulevaisuudessa kaupungin kasvun vuoksi noin 1 200 k-m² suuruiseen paloasemaan (aiempi termi pelastusasema) ja että suunnitelmaa ja rakennusoikeutta voidaan tarkistaa asemakaavan muutosehdotuksessa.

Rakentaminen suunnitellaan tarkemmin rakennuslupavaiheessa.

Tarkistetussa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa 21.9.2021 esitetty havainnekuva.

10. Yksityishenkilö, 20.9.2021:

"Kiitos Myyrmäen paloaseman kaavaesittelystä 20.9.2021. Valitettavasti tottumattomana Teams-käyttäjänä jäi pari kysymystä kysymättä.

1. Olisin halunnut pelastuspäällikkö Jussi Rahikaiselta kysyä, mikä on se liikenneongelma vaihtoehdossa 1, eli paloaseman sijoittamisessa Hesburgerin paikkeille, voitko pyytää häntä vielä antamaan lausunnon tästä?
2. Esittelitte osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 18.8.2021 poikkeavan rakennusoikeuden, sekä rakennusmassan sijoittelun Kivikirveenpuiston tontille, onko suunnitelma muuttumassa ja onko päivitys siitä vielä tulossa arvioitavaksi?

Toivoisin näihin lisäselvityksiä, kiitos niistä etukäteen."

=> 1. Urheilualueella on paljon hälytysajoa häiritsevää pysäköintiliikennettä ja jalankulkua.

2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) todetaan, että suunnitelmaa ja rakennusoikeutta voidaan tarkistaa. Lähetetty tarkistettu OAS 21.9.2021, jossa esitetty 1 200 k-m² rakennusoikeus. Asemakaavan muutosehdotus tulee vielä nähtäville 30 päivän ajaksi.

11. Yksityishenkilö, 23.9.2020:

"Esitän kaavaa 002493 koskien mielipiteenäni, että paloaseman rakentamisen suunnittelu alueelle, joka on tarkoitettu yleiseen oleskeluun ja leikkeihin sekä sen jatkeena olevaan puistoon on lopetettava. VK(PLE) on jätettävä nykyiselle paikalleen nykyisen kokoisena. Asemalle on etsittävä paikka, joka ei vähennä Vantaan alueella enää yhtään puistoa tai muuta viheraluetta.

Ehdotan, että paikaksi valitaan jokin muu tontti, jossa olisi mahdollisesti tarvetta suurempi määrä autopaikkoja, purkukelpoinen rakennus tai mahdollisuus muuten tiivistää kaupunkirakennetta ilman, että asumisen mukavuus kärsii luontoalueiden vähentymisenä.

Nykyinen Vantaan kaupungin harjoittama luonnon ja luontoalueiden systemaattinen tuhoaminen on lopetettava."

=> Selvitetty 19 paikkaa. Valtaosa puistosta säilyy. Leikkipaikka on rakennettu tästä paikasta koilliseen. Rakennuspaikka on savikkoa.

12. Myyrmäen Martat ry, 23.9.2021:

"Paloasema on tarpeellinen ja tärkeä Myyrmäessä, mutta suunniteltu sijainti on väärä muutaman kerrostalon vieressä ja aiheuttaa varmasti häiriötä ja melua nyt rauhallisella ja hiljaisella asuinalueella.

Vastustamme paloaseman sijoittamista nyt esitetylle paikalle Kivikauden puistoon. Keväisin puisto on erittäin kaunis sini- ja valkovuokkoineen. Muuta puustoa on kaadettu lähialueelta lähialueina mm. uuden hotellin tieltä, Paalutorin vierestä ja pidemmällä aikavälillä koko urheilupuiston alueelta. Mielestämme jäljelläolevat puut alueella on säilytettävä myös Kivikauden puistossa.

Luulisimme Myyrmäen alueella löytyvän paloasemalle sopivampia paikkoja, mm. käyttämätön monttu Myyrmännin vieressä, Vantaan Energia-areenan takana oleva hiekkakenttä, matonpesupaikka Uomatien päässä tai Metropolian luona olevan bensa-aseman vieressä.

Nyt paloasemallekaavailtu tontti vaikuttaa myös pieneltä, eikä ehkä riitä kaikille paloaseman toiminnoille. Pelkäämme, että koko Kivikauden puisto on vaarassa tuhoutua toimintojen mahdollisesti laajentuessa. Mitähän tämä kaikki tulee maksamaan, jos ylikulkusilta puretaan ja joudutaan rakentamaan uudestaan pohjoiseen päin. Tonttikin joudutaan varmasti tasoittamaan."

=> Paloasema sijoittuu optimipaikkaan eikä siitä tule melua. Lähtö tapahtuu vilkuilla, ei pilleillä. Hälytysajo liikkuu kaduilla joka tapauksessa ja pillejä käytetään vain tarvittaessa. Kivikaudenpuistossa ei ole suojeltuja lajeja. Monttu on pelastamisen kannalta sivukujalla ja syrjässä optimisijainnista. Energia-areenan takana oleva hiekkakenttä on yleiskaavan virkistysaluetta ja ekologista runkoyhteyttä, jossa on tärkeä liito-oravan reitti. Nesteen viereinen paikka on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle ja on paloasemalle liikenteellisesti huono. Esitetty tontti riittää paloasemalle laajennuksineen, joka sijoittuu toiseen kerrokseen. Ylikulkusiltaa ei pureta vaan kaava-merkintä (y) siirretään sillan kohdalle. Kävelytie siirretään sillan pohjoispuolelle.

13. Yksityishenkilö, 25.9.2021:

"1. Voisiko kaavoittaja tutkia vielä muita sijoituspaikkoja jo tutkittujen 13. paikan lisäksi? Myyrmäen alueelta löytyy paikkoja, joissa asuinkeuhkoaloja ei ole aivan vieressä. Aseman siirto länteen päin vähentää saavutettavuutta Myyrmäkeen, mutta vastaavasti lisää sitä Vapaalan suuntaan, missä oli myös tavoitettavuus ongelmaa.

2. Miksi paloasemaa ei voi rakentaa vaihtoehtoon numero 10? Perusteena esitetty suopohjainen maa ei estä rakentamista. Lähetyillä oleva Honkasuon alueelle on rakennettu. Maaperä on stabiloitu ensin. (Esimerkiksi Malmin lentokentän vanhalle suopohja-alueelle kaavaillaan asuinalueita.) Vaihtoehdon 10 välittömässä läheisyydessä ei ole asuinrakennuksia.

3. Onko ajateltu, että häiritsevä liikenne joka estää vaihtoehdon 1. käytön kulkee osittain vaihtoehdon 2. kautta vaihtoehdon 1. alueelle? Vaihtoehdon 2. kohdalla on siis myös urheilukentälle suuntautuvaa häiritsevää liikennettä.

4. Onko varmistettu, että paloaseman hälytysajoon lähtevät hälytysajoneuvot eivät ylitä vieressä olevien asuinrakennusten melutason yleisiä ohjearvoja (Vnp 993/1992)? Pyydetään kuntaa teettämään meluselvitys, jos tätä ei ole vielä selvitetty. Vnp 993/1992 ohjearvoja ei saa ylittää. Tarvittaessa pyydetään kuntaa selvittämään meluidan rakentamista paloaseman ja nykyisten asuinrakennusten väliin."

=> 1. Selvitetty 19 paikkaa. Paloaseman paikka sijoittuu optimaalisesti riskialueisiin nähden. Myyrmäessä on enemmän väestöä, riskikohteita ja pelastustapahtumia kuin Vapaalassa.

2. Paikka 10 on liian lännessä optimisijaintiin nähden ja turvesuota, eikä stabilointi estä suokaasuja. Rajatorpantie on vilkkaampi katu kuin Raappavuorentie, josta pääsee paremmin myös itään ja pohjoiseen ja jo avatulle Luhtitielle. Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle. Malmin lentokenttä ei ole turvesuota vaan savikkoa.

3. Urheilupuistossa on paljon hälytysajoa häiritsevää pysäköintiliikennettä ja kevyttä liikennettä.

4. Paloasema ei aiheuta meluhaittaa. Lähdössä käytetään vilkkuja, ei pillejä. Hälytysajoneuvot liikkuvat kaduilla joka tapauksessa. Ohjearvo on päivän keskimääräinen äänitaso. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta ja Erottajan paloasema asuintalojen naapurissa, eivätkä ne häiritse naapurustoa vaan parantavat alueen turvallisuutta. Otaniemeen rakennetaan asuntoja paloaseman päälle.

14. Yksityishenkilö, 26.9.2021:

"Vantaan kaupunki on kirjannut vuoden 2021 talousarvioon, että Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastustoiminnan toimintavarmuudessa on puutteita Myyrmäen ja Tikkurilan alueilla, minkä vuoksi Vantaan kaupunki on hakemassa asemakaavan muutosta Raappavuorentien varrella olevaan Kivikaudenpuistolle.

Uusi asema sijaitsisi alueella (kartalla nro 2), joka on tällä hetkellä voimassa olevassa yleiskaavassa merkitty tehokkaaksi asuntoalueeksi ja alueella on paljon kerrostaloja. Uuden aseman ympärillä sijaitsee useita kerrostaloja, joiden asukkaat kokisivat meluhaittaa hälytysajossa olevasta pelastuskalustosta ja paloaseman päivittäisestä toiminnasta. Melu ja muuttunut liikennemäärä vaikuttavat asumismukavuuteen sekä alueen houkuttavuuteen sekä näin ollen myös kiinteistöjen/asuntojen arvoihin, mikä ei ole omistajien etujen mukaista. Myös suunnitteilla olevat asuinrakennukset sekä päiväkotit Raappavuorentien ja Vaskivuorentien risteyksen alueelle, tulisivat kärsimään pahoin meluhaitoista. Varsinkin huomioiden päiväkotit lasten päiväuniajat, jolloin tehtävälle lähtevän pelastuskaluston äänet aiheuttaisivat suuren meluhaitan. Myyrmäki on kasvava kaupunginosana Vantaalla, jossa pyritään luomaan asuinympäristöä, jossa viihdytään.

Uuden aseman sijainniksi on ehdotettu Kivikaudenpuistoa, joka on tällä hetkellä voimassa olevassa asemakaavassa merkitty lasten leikkikentäksi ja yleiseen oleskeluun tarkoitetuksi puistoalueeksi. Kivikaudenpuiston pohjoisosaan on rakennettu puisto, mutta puiston vieressä oleva viheralue pienenisi uuden aseman rakentamisen takia. Nykyään rauhallinen puistoalue ei enää olisi niin rauhallinen ja suojassa kuin tällä hetkellä. Myyrmäessä ei muutenkaan ole montaa metsäaluetta, johon pääsee ilman suurten teiden ylittämistä. Emme toivo, että Myyrmäen viihtyisä puistomaisuus tuhoetaan liian tiiviillä rakentamisella.

Vantaan kaupunki on myös juuri käyttänyt paljon rahaa Myyrmäen urheilupuiston ja uuden skeittipuiston kunnostamiseen ja rakentamiseen. Alue on monen paikallisen asukkaan harrastuspaikka sekä vapaa-ajan viettopaikka. Uusi asema sijaitsisi runsaasti liikennöidyn Raappavuorentien varrella, jonka toisella puolella kyseinen urheilupuisto sijaitsee. Aiempi sijaintiehdotus oli urheilupuiston päässä ja tähän sijaintiin asemaa ei koettu voitavan rakentaa häiritsevän liikenteen takia, mutta tämä sama liikenne kulkisi kuitenkin uuden aseman ohitse. Urheilupuiston alueella on kova liikenne varsinkin arki-iltoina ja viikonloppuisin, kun nuoria haetaan harrastuksista. Myös tulevat tapahtumat Myyrmäkihallissa, tulevat hyvin suurella todennäköisyydellä ruuhkauttamaan kyseisen alueen. Asemakaavamuutos aiheuttaisi siis Raappavuorentielle sekä siitä haarautuville teille muutoksia ja näin ollen myös vaikuttaisi alueen yleisten teiden liikenneturvallisuuteen ja liikennöitävyyteen. Myös Myyrmäen läheisyyteen Honkasuolle rakennetaan koko ajan lisää pientaloja ja parhaillaan Honkasuolta rakennetaan Rajatorpantielle uutta tietä alueen tieverkoston parantamiseksi. Alueella on siis paljon asutusta ja asukkaita, jotka kulkevat autoilla, julkisilla ja jaloin. Näiden kulkijoiden turvallisuus voi vaarantua uuden aseman valitulla sijainnilla.

Uuden paloaseman sijoittamista varten on löydetty 13 vaihtoehtoa, joista suurin osa sijaitsee asuinalueiden vieressä tai läheisyydessä. Muutama vaihtoehto sijaitsi alueille, joiden välittömässä läheisyydessä ei ole asuntoja ja tavoiteltu 6 minuutin vasteaika saavutetaan Myyrmäen alueella.

Emme kannata ehdotettua asemakaavamuutosta edellä mainituista syistä."

=> Yleiskaavamerkintä sisältää myös tarvittavat palvelut. Uudessa yleiskaavassa (Kv 25.1.2021) alue on kaupunkikeskustan aluetta. Väestön kasvu Myyrmäessä lisää riskejä ja pelastustehtäviä. Kasvukaupungeissa kiinteistöjen arvot nousevat. Päiväkotit ei sijoitu Raappavuorentien eikä Vaskivuorentien varteen vaan Kivikirveenkujalle. Urheilupuisto suurine yleisömäärineen on suuren riskin kohde. Urheilupuiston alueella on hälytysajoa häiritsevää pysäköintiliikennettä ja jalankulkua. Hälytysajo kulkee kaduilla joka tapauksessa. Myyrmäen kadut ovat leveitä ja hälytysajolle annetaan liikennevaloetus. Tehty liikenneselvitys. Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle. Selvitetty 19 paikkaa. Katso edellistä vastausta.

15. Yksityishenkilö, 27.9.2021:

"Raappavuorentien varteen suunnitellun valmiusaseman sijainti on kaikin puolin huono. Paloasemalta lähtevä hälytysajoneuvoliikenne tulee aiheuttamaan lähialueelle sekä meluhaittaa että liikenneongelmia.

Toiveissa on pelkillä vilkuilla liikkeelle lähtö, mutta ottaen huomioon tien ruuhkaisuuden, se tuskin tulee toteutumaan montaa kertaa vuorokaudessa. Näin ollen vieressä olevan asuinalueen asukkaat sekä Sporttikortteille tulevan päiväkodin lapset sekä työntekijät tulevat altistumaan päivittäin lukuisia kertoja meluhaitalle. Sireenien äänet kantavat kauas eikä mäki tule vaientamaan meteliä yhtään puistoon päin. Äänet tulevat myös kaikumaan todella laajalle alueelle Sporttikorttelin 8-kerroksisista kerrostaloista. Koska asemalle on tehty laajennusvaraukset jo tässä vaiheessa, niin aseman alueelle tuottama häiriö tulee jatkossa vain kasvamaan.

Valmiusaseman sijainti Kivikirveenpuiston alueelle on ongelmallinen tien ruuhkaisuuden vuoksi. Raappavuorentielle on yksi autokaista molempiin suuntiin sekä tien laidoilla kevyen liikenteen väylät molemmiin puolin sekä valottomat suojatiet Raappavuorentien yli kumpaan tahansa suuntaan lähtiessä. Hotellin (Noli Studios) ja Energia-Areenan puolelta tuleva liikenne aiheuttaa jo nyt kitkaa liikenteen sujuvuudelle, joten hälytysajoneuvoliikenteen lisääminen kivenheiton päähän koristeyksestä tulee hyvin todennäköisesti aiheuttamaan lisää vaaratilanteita. Alueella liikkuvat lapset eivät välttämättä huomaa lähtevää hälytysajoneuvoa ilman äänimerkkien käyttöä ja siksi tuolta paikalta liikkeelle lähtö tulee olemaan aina hankalaa.

Alueella asuvana huolettaa myös lisääntyvän meluhaitan vaikutus asuntojen hintoihin alueella.

Valmiusaseman sijainti pitäisi määritellä alueelle koituvan haitan perusteella. Nyt se on selvästi ohitettu ja lasketaan vain matkaan kuluvia minuitteja vaikka nyt jo mainittu valo-ohjaus (HALL-järjestelmä) mahdollistaisi aseman sijoittamisen edemmäs olemassa olevasta ja rakenteilla olevasta asutuksesta. Tulevaisuudessa tehtävät mahdolliset laajennukset olisivat varmasti myös helpompi toteuttaa, jos tontilla olisi enemmän tilaa (eikä sijaitse rinteessä kahden asuintalon välissä kuten nykyinen ehdotelma)."

=> Paloaseman sijainti on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi ja lisää alueen turvallisuutta. Tehty liikenneselvitys. Myyrmäen kadut ovat leveitä, paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja hälytysajolle liikennevaloetus. Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä. Hälytysajoneuvot kulkevat kaduilla joka tapauksessa. Laajennus tulee miehistötilan päälle. Katso edellisiä vastauksia nro 14 ja 15.

16. Yksityishenkilö, 28.9.2021:

"Vastustan ehdottomasti kys. paloaseman sijoittamista kivikautisen muinaismuiston tontille kerrostaloyhtiöiden väliin. Tulee aiheuttamaan häiriötä asukkaille ja lisäksi Kivikirveenkujan tuleva päiväkotikaan ei vältty häiriöiltä."

=> Kivikaudenpuistosta ei tunneta muinaismuistoja, nimi on annettu esihistorian aihepiiristä. Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä. Hälytysajoneuvot liikkuvat kaduilla joka tapauksessa.

17. Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry, 30.9.2021:

"Yleistä

Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry:n mielestä Myyrmäki tarvitsee paloaseman, tarve on aivan kiistaton. Mielestämme kuitenkin seuraavia huomioita tulisi tarkastella vielä tarkemmin:

Sijainti

Esitetty alue on liian pieni toimivalle ratkaisulle. Tontti leikkautuu ikävästi Kivikaudenpuiston rinteeseen. Uuden jalankulkutien alta joudutaan kaatamaan vanhaa puustoa. Ajoneuvotallit rajoittuvat suoraan jalankulku- ja polkupyörätiehen.

Mielestämme tulee selvittää uusia sijaintivaihtoehtoja. Urheilupuistossa Hesburgerin läheltä (tai sen paikalta, paikka 1) löytyy toimiva ratkaisu, jonka liikenne liittyy Raappavuorentiehen urheilupuiston ajoyhteyden kautta Vaskivuorentien kohdalla.

- Myyrmäen Energia Areenan päädyn kohdalla saattaa myös löytyä tarvittava tila (paikka 8).

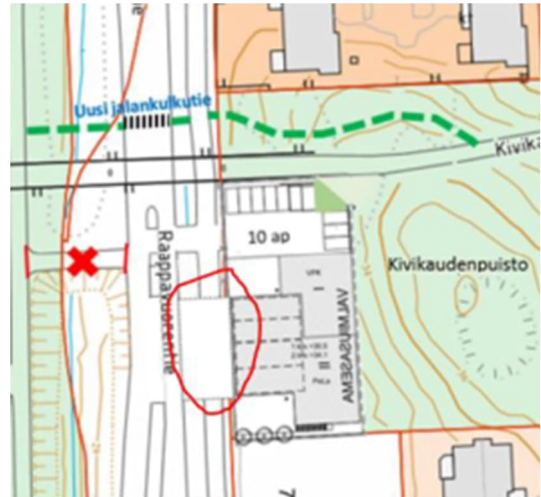
- Ajopuunpuistossa Nesteen kylmäaseman vieressä on hyvää tilaa toimivalle ratkaisulle. Se voi liittyä Rajatorpantieen esim. urheilupuiston liittymää vastapäätä tai huoltoaseman kautta (paikka 7).

Turvallisuus

Raappavuorentielle muodostuu yli 50 m pitkä liitty-maalue. Hälytysajoneuvot peruuttelevat Raappa-vuorentiellä ja sen kevyen liikenteen väylällä. Jär-jestelyt aiheuttavat pahoja turvallisuusriskejä sekä kevyelle että ajoneuvoliikenteelle.

Liikenne

Raappavuorentie on yleiskaavan mukainen pääka-tuyhteys ja ainoa sellainen Myyrmäen eteläosasta Vihdintien suuntaan (yk 2020), kun Rajatorpantien luonnetta Myyrmannin kohdalla ollaan muutta-massa suunnitellut ratkaisut tuottavat suurta hait-taa Raappavuorentien liikenteelle ja estävät esim. mahdollisesti tarvittavat kaistajärjestelyt. Liiken-nevaloihin tulee järjestää paloasemalta vaikutusmahdollisuus varsinkin, jos asema sijoitetaan ur-heilupuistoon Hesburgerin lähelle tai paikalle.

Asukkaat

Lähellä oleva asuvat ovat ilmaisseet huolensa liittyen meteliin, joita hälytysajoneuvot saattavat aiheuttaa.”

=> Esitetty tontti on paloasemalle riittävä ja sen sijainti on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi. Urheilupuistossa on hälytysajoneuvoja häiritsevää pysäköintiä ja jalankulkijoita. Paikalla 8 on telekeskus ja se on yleiskaavan viheryhteys, ekologinen yhteys ja liito-oravan reitti. Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle ja on paloasemalle liikenteellisesti huono. Maail-malla paloasemia sijaitsee vilkkailla kaduilla ja niihin peruutetaan vilkut päällä. Peruutettaessa henkilö nousee autosta valvomaan liikennettä. Lisäksi autoihin saa turvallisuusvarusteita (kame-rat, tutkat, risteävän liikenteen varoitus, parkkiapu, hätäjarrutus). Tehty liikenneselvitys. Paloase-man kohdalle tulee liikennevalot ja Raappavuorentielle liikennevaloetus. Hälytysajoneuvoihin on tulossa myös järjestelmä, jolla liikennevalot vaihdetaan vihreiksi. Hälytysajo lähtee pelkillä vilkuilla ja kulkee kaduilla joka tapauksessa. Katso edellisiä vastauksia.

18. Asunto Oy Kaarensaarni, 1.10.2021:

”Liitteenä löydätte asukasmielipiteemme Myyrmäen paloasemaa (valmiusasemaa) koskevaan ase-makaavamuutos 002493:n liittyen.

Asukasmielipide on muodostettu asemakaavamuutoksessa esitetyn Raappavuorentien Kivikau-denpuistoon kaavoitetun Myyrmäen paloaseman välittömässä läheisyydessä sijaitsevien taloyhti-öiden edustajien ja asukkaiden kanssa käytyjen perusteellisten keskustelujen pohjalta. Asukasmie-lipide on tarkoitettu tukemaan Vantaan kaupungin virka- ja luottamushenkilöiden päätöksentekoa asemakaavamuutos 002493 liittyen.

Tämän asukasmielipiteen on laatinut asunto-osakeyhtiö Kaarensaarnin asukkaat ja sen esittää taloyhtiön hallitus.

ASUKASMIELIPIDE

Tässä dokumentissa esitetään koottu asukasmielipide Myyrmäen paloasemaa (valmiusasemaa) koskevaan asemakaavamuutos 002493:n liittyen. Asukasmielipide on muodostettu asemakaava-muutoksessa esitetyn Raappavuorentien Kivikaudenpuistoon kaavoitetun Myyrmäen paloaseman välittömässä läheisyydessä sijaitsevien taloyhtiöiden edustajien ja asukkaiden kanssa käytyjen pe-rusteellisten keskustelujen pohjalta. Asukasmielipide on tarkoitettu tukemaan Vantaan kaupungin virka- ja luottamushenkilöiden päätöksentekoa asemakaavamuutos 002493 liittyen.

Tämän asukasmielipiteen on laatinut asunto-osakeyhtiö Kaarensaarnin asukkaat.

ASEMAKAAVAMUUTOS 002493

Asukkaat pitävät perusteltuna ja toivottavana paloaseman rakentamista tukemaan Länsi-Vantaan väestön ja Myyrmäen keskustan tavoitettavuutta. Asukkaat kannattavat paloaseman rakentamista, mutta esittävät huolensa asemakaavamuutos 002493:ssa esitetyn paloaseman (valmiusaseman) suunnittelusta sijainnista (Asemakaavoituksen esitys, vaihtoehto 2) Raappavuorentien 9:ssä sijaitsevassa Kivikaudenpuistossa.

Perustelut | Osa 1: Luontoarvot

Raappavuorentien Kivikaudenpuisto on asukkaille tärkeä lähiluontoalue, joka on voimassa olevien asemakaavojen (150900 & 151500) mukaan käytössä lasten leikkialueena ja yleisiin oleskelutar-koituksiin soveltuvana ja pitkälti luonnontilaisena metsäalueena.

Lähiluonnon ja erityisesti lähes luonnontilassa olevan ainutlaatuisen metsäalueen merkitystä ei tule vähätellä keskellä tiiviisti rakennettua kaupunkimaista asutusta. Lehti- ja havupuumetsikkö tarjoaa myös alueen pieneläimille suojapaikan.

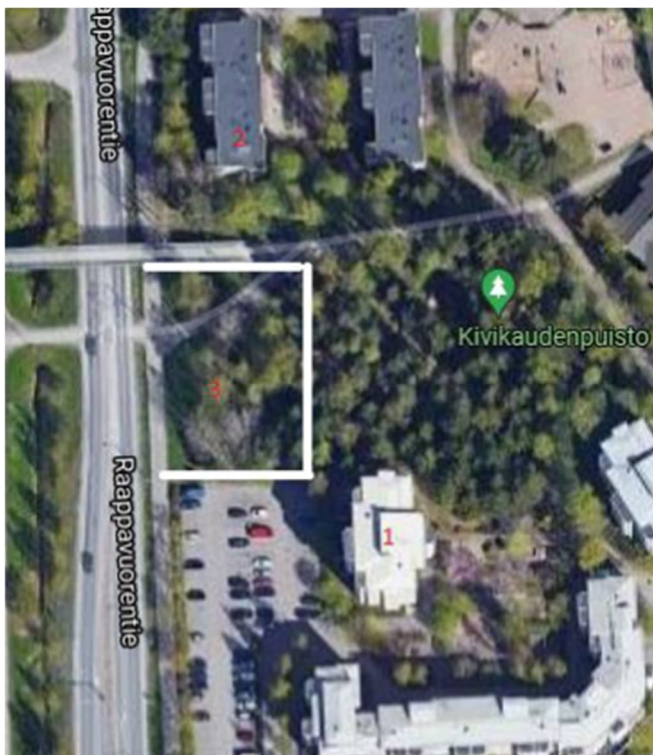
E erityisen huolestuttavaa asukkaiden mielestä on asemakaavamuutoksessa todettu tarve palo-
aseman laajentamiselle tulevaisuudessa, mikä uhkasi entisestään Kivikaudenpuiston lähiluontoa.

Asukkaiden mielestä lähiluonnon hävittäminen ei ole perusteltua, koska paloasemalle löytyy parempia vaihtoehtoisia sijainteja.

Perustelut | Osa 2: Turvallisuus

Raappavuorentien sijainti läpikulkuväylänä Vihdintieltä Hämeenlinnantielle ja Kehä III muodostaa turvallisuuden kannalta ongelmallisen tilanteen. Raappavuorentien ajoväylä paloasemalle risteää vaarallisesti pyörä- ja kävelytien kanssa ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitseva kävelysilta muodostaa näköesteen sekä kevyen liikenteen käyttäjille että autoilijoille.

Asemakaavamuutoksen perusteluissa todetaan, että optimisijainti paloasemalle on saavutetta-
vuuden kannalta Myyrmäen urheilupuistossa, Hesburgerin luona, mutta siellä on paljon häiritse-
vää liikennettä. Asukkaiden näkökulmasta esitetty sijainti Kivikaudenpuistossa ei ole liikenteen
määrän suhteen yhtään parempi, erityisesti Raappavuorentien merkittävän läpikulkuliikenteen ja
Urheilupuistoon kulkevien koululais- ja päiväkotiryhmien näkökulmasta.

Perustelut | Osa 3: Meluhaitat

Asunto Oy Kaarensaarni sijaitsee asemakaava-
muutoksessa esitetyn paloaseman välittömässä
läheisyydessä, Kivikaudenpuiston ja metsä-alu-
een eteläpuolella.

Väliin asemakaavamuutoksessa esitetty
Myyrmäen paloasema muodostaa väistämättä
huomattavaa meluhaittaa asukkaille, erityisesti
asunto-osakeyhtiö Kaarensaarnissa. Erittäin
vilkkaasti liikennöidyn Raappavuorentien ai-
heuttama meluhaitta korostuu entisestään, jos
Myyrmäen paloasema rakennetaan asemaka-
vamuutoksessa esitetylle paikalle.

Pelastustoimintaan liittyvä ajoneuvoliikenne
sekä sen aiheuttama melu, tärinä ja pöly voivat
vaikuttaa ympäröivään asutukseen. Hälytysajo-
jen aiheuttamat hetkelliset melutasot ovat kor-
keita ja voivat aiheuttaa viihtyisyyshaittaa eri-
tyisesti yöllä.

1. Asunto Oy Kaarensaarni 3. Myyrmäen palo-
aseman suunniteltu sijainti

Vaihtoehtoinen sijainti | Numero 7

Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutoksessa esitetty sijainti (2) on asukkaiden näkökulmasta yllä mainituin perusteluin haitallinen monella tapaa. Vaihtoehtoisista sijainneista paras on sijainti Urheilupuiston Hesburgerin läheisyydessä, mutta alueen häiritsevä liikenne (Raappavuorentien liikenne, jalankulkijat ja kevyt liikenne) tekevät sijainnista yhtä haastavan kuin asemakaavamuutoksessa esitetystä sijainnista Kivikaudenpuistossa.

Vaihtoehtoisista sijainneista asukkaiden näkökulmasta selkeästi paras on sijainti numero seitsemän (7) eli teiden solmukohdassa sijaitseva Ajopuunpuisto, jossa ei ole käytännössä ollenkaan kevyen liikenteen käyttöä tai jalankulkijoita.

Rajatorpantien varressa sijaitseva Ajopuunpuiston kulma, joka rajautuu Neste Express Myyrmäkeen ja bussien päätepysäkkiin, on paitsi saavutettavuudeltaan myös kevyen liikenteen ja jalankulkijoiden näkökulmasta erinomainen sijainti. Tämän lisäksi sijaintia tukee myös mahdollisuus laajentaa asemaa tulevaisuudessa käyttötarpeen lisääntyessä ilman haittaa asukkaille.

Ajopuunpuisto on merkitty yleiskaavassa työpaikka/yritystoiminnan alueeksi, mikä tukee ajatusta Myyrmäen paloaseman sijoittamisesta alueelle. Näin sijoitettuna asema ei häiritse alueen asukkaita, muodosta samanlaisia turvallisuusongelmia eikä syö asukkaiden lähiluonnosta. Lisäksi sijaintia tukee Raappavuorentien päästä löytyvä kiertoliittymä, jonka kautta hälytysajoneuvot pääsevät toimeksiannoille sekä länteen, itään että pohjoiseen.

Yllä mainitut huolet esiin tuoden asukkaat esittävät Myyrmäen paloaseman sijoittamista Ajopuunpuistoon. Asukkaat korostavat, että paloasema on toivottu, mutta asemakaavamuutoksessa esitetty sijainti muodostaa uhan alueen lähiluonnolle ja turvallisuudelle ja lisää meluhaittoja erityisesti Myyrmäen paloaseman välittömässä läheisyydessä sijaitsevista asunto-osakeyhtiöissä.”

=> Kivikaudenpuistossa ei ole tiedossa olevia suojeltuja lajeja tai luontotyypppejä. Leikkipaikka on rakennettu Kivikirveenkujan lähelle. Laajennus tulee korotuksena vpk:n tilan päälle. Autohalli riittää isommalle paloasemalle, vain paloauto olisi isompi. Esitetyssä paikassa ei ole hälytysajoa häiritsevää pysäköintiliikennettä, kuten urheilupuistossa. Tehty liikenneselvitys. Maailmalla on paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla, ja ne toimivat hyvin ilman liikennevalojakin. Sillassa on leveä aukko. Lähdössä käytetään vain vilkkuja, ei pillejä. Hälytysajoneuvot ajavat kaduilla joka tapauksessa. Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvää laajennusta varten. Rajatorpantien / Raappavuorentien kulmauksessa on maakaasun pumppuasema. Helsingin puolelle on kaavoitettu kerrostaloja. Raappavuorentien päässä on bussien 30 ja 560 kääntöpaikka.

19. Vantaan Energia Oy ja Vantaan Sähköverkot Oy, 4.10.2021:

”Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat karttaliitteiden 1 - 2 mukaisesti. Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti. Asemakaavanmuutosalueen laidassa Raappavuorentien suuntaisesti on sijoitettuna 20kV keskijännitekaapelit (Liite1). Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

”Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 3). Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.”

20. Asunto Oy Kaarenpyökki, 3.10.2021:

”Taloyhtiömme mielestä on hyvä, että Myyrmäen paloturvallisuusasioita ja väestöntavoitettavuutta parannetaan rakentamalla Myyrmäen suuralueelle paloasema.

Vastustamme kuitenkin paloaseman sijoittamista nyt esitetylle paikalle Kivikaudenpuistonreunaan. Kivikauden puisto on tähän asti säilynyt viheralueena, hiilinieluna ja hulevesien kerääjänä

asutuksen keskellä; sisältäen vanhaa puustoa ja varmasti monipuolista pieneliöstöä, koska puistikossa ei ole juuri läpikulkua. Muuta puustoa on lähialueelta kaadettu lähiaikoina mm. uuden hotellin tieltä ja pidemmällä aikavälillä koko urheilupuiston alueelta. Mielestämme jäljelläolevat puut alueella on säilytettävä, myös Kivikauden puistossa. Eikö ensisijaisesti pitäisi etsiä alueita, jossa vheralueisiin tai puustoon ei tarvitsisi kajota?

Mitä tapahtuu Raappavuorentien viereiselle kävely-pyörätielle? Se on runsaasti käytetty, mutta muuttuu nyt kyllä turvatomaksi paloautojen ylittäessä sitä.

Mielestämme Myyrmäen alueella on sopivampia paikkoja paloasemalle, mm. entisen terveysaseman alue Myyrmannin vieressä, matonpesupaikka Uomatien päässä tai bensa-aseman ympäristö Metropolian vieressä

Lisäksi on selvää, että urheilupuiston tapahtumien alkaessa ja päättyessä Raappavuorentiellä on yleensä niin paljon liikennettä, että paloautojen lähtö tehtäviinsä turvallisesti ja riittävän nopeasti voi olla haastavaa.

Nyt paloasemalle kaavailtu tontti myös vaikuttaa pieneltä, eikä ehkä riitä kaikille paloaseman toiminnoille, vaan koko Kivikauden puisto on vaarassa tuhoutua toimintojen mahdollisesti laajentuessa. Päivitetyssä tiedotteessa oli varattua rakennusoikeutta jo kasvatettu 850 k-m²:stä 1200 k-m²:iin. Suunnitelmien tarkentuessa varmaan näin juuri käy ja tulevaisuudessa tarve tulee vielä kasvamaan. Näin menettäisimme pian koko puistoaleen; tämä ei pitäisi olla Vantaan kaupungin arvojen mukaista. Alueella oli jo nyt kaivinkone myllännyt aluskasvullisuutta tehtyjen pohjatutkimusten vuoksi, vaikka asemakaavamuutosta ei ole vielä hyväksytty; näinkö Vantaalla toimitaan? Tiedämme, että lähialueen asukkaat vastustavat hanketta, mutta vaikuttaa, että veronmaksajien mielipiteet ovat Vantaalla turhia; virkamiehet ja poliitikot tekevät päätöksiä aika mielivaltaisesti."

=> Kivikaudenpuistossa ei ole tiedossa olevia suojeltuja lajeja tai luontotyypppejä. Valtaosa puistosta säilyy. Tonttiin liitetään alava savikko, joka on entistä peltoa, ja vanha talonpaikka. Esitetty paikka on ihmisten pelastamisen kannalta paras. Entinen terveysaseman tontti (Monttu) sijaitsee pelastamisen kannalta hankalasti. Matonpesupaikka on kaavoitettu kerrostalotontiksi. Nesteen viereinen Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle. Maailmalla on paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla, ja ne toimivat hyvin ilman liikennevalojakin, koska hälytysajo on ensisijaista. Tehty liikenneselvitys. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Raappavuorentie on hyvä leveä katu hälytysajoneuvoliikenteelle. Joka tapauksessa kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja. Isot yleisötilaisuudet ovat ison riskin kohteita. Esitetty tontti on paloasemalle riittävä, mahdollinen laajennus sijoittuu toiseen kerrokseen, ei puistoon eikä naapuritontille. Maaperä selvitetään ennen kaavoitusta. Katso edellisiä vastauksia.

21. Kiinteistö Oy Kaarenrunko, 3.10.2021:

"Mielestämme on hyvä, että Myyrmäen paloturvallisuusasiat saatetaan paremmalle tolalle rakentamalla Myyrmäen suuralueelle paloasema.

Vastustamme kuitenkin paloaseman sijoittamista nyt esitetylle paikalle Kivikaudenpuistoon. Kivikauden puisto on tähän asti säilynyt hiilinieluna ja hulevesien kerääjänä asutuksen keskellä; sisältäen vanhaa puustoa ja varmasti monipuolista pieneliöstöä, koska puistikossa ei ole juuri läpikulkua. Muuta puustoa on lähialueelta kaadettu lähiaikoina mm. uuden hotellin ja opiskelija-asunnon tieltä ja pidemmällä aikavälillä esim. urheilupuiston alueelta. Mielestämme jäljelläolevat puut alueella on säilytettävä, myös Kivikauden puistossa.

Mielestämme Myyrmäen alueella on sopivampia paikkoja paloasemalle, mm. entisen terveysaseman alue Myyrmannin vieressä, matonpesupaikka Uomatien päässä tai bensa-aseman ympäristö Metropolian vieressä. Lisäksi on selvää, että urheilupuiston tapahtumien alkaessa ja päättyessä Raappavuorentiellä on yleensä niin paljon liikennettä, että paloautojen lähtö tehtäviinsä turvallisesti ja riittävän nopeasti voi olla haastavaa.

Nyt paloasemalle kaavailtu tontti myös vaikuttaa pieneltä, eikä ehkä riitä kaikille paloaseman toiminnoille, vaan koko Kivikauden puisto on vaarassa tuhoutua toimintojen mahdollisesti laajentuessa. Päivitetyssä tiedotteessa oli varattua rakennusoikeutta jo kasvatettu 850 k-m²:stä 1200 k-m²:iin. Suunnitelmien tarkentuessa varmaan näin juuri käy ja tulevaisuudessa tarve tulee vielä kasvamaan.

Kiinteistöyhtiömme on kolmen taloyhtiön omistama pysäköintialue ja kaikki alueen pysäköintipaikat ovat jatkuvasti varattuja. Pelkäämme luonnollisesti myös sitä, että suunniteltu tontti osoittautuu liian pieneksi, Vantaan kaupunki pakkolunastaa lisätilaa alueestamme, jolloin taloyhtiöidemme parkkipaikat ovat vaarassa ja samalla myös asuntojemme arvo vaarantuu.”

=> Katso edellistä vastausta nro 20.

22. Yksityishenkilöt (3), 4.10.2021:

”As Oy Kaarensaarnen pitkäaikaisen asukkaan --- ja omasta puolestani ilmoitan, että vastustamme jyrkästi paloaseman sijoittamista suunniteltuun paikkaan Sinänsä tarpeelliselle paloasemalle löytyy huomattavasti parempia sijoituspaikkoja, joissa myös haitat asukkaille ovat vähäisempiä - esimerkiksi optimisijaintipaikka. Modernilla liikennetekniikalla pysytään hallitsemaan kulloinkin liikennetilanne tehtävien ajoittuessa vilkkaammin liikennöityyn aikaan.

Paloaseman tarve ei ole tullut yllätyksenä Vantaan kaupungille, joka on panostanut merkittävästi Myyrmäen alueen kehittämiseen jo pitkään. Suunnittelun viiveitä ja virheitä ei voi paikata alueella jo pitkään asuneiden asukkaiden kustannuksella.

Muilta osin viittaamme As Oy Kaarensaarnin mielipiteessä esitettyyn.”

=> Selvitetty 19 paikkaa. Uuden paloaseman tarve on syntynyt viime vuosina väestön ja liikenteen kasvun myötä ja tilanne on kehittynyt vähitellen vakavammaksi.

23. Yksityishenkilöt (2), 4.10.2021:

”Hei, huolestuneena olemme seuranneet tämän asian kehittelyä. Meistä on erikoista, että paloasema halutaan rakentaa asukkaiden makuuhuoneiden ikkunan läheisyyteen. Emme ole aiemmissa asuinpaikoissamme törmänneet vastaavaan. Odotusarvo tulee olemaan tavattoman häiritsevä asumisen kannalta. Rauhallisuutta haetaan, huomioiden kuitenkin kaupunkiympäristön ominaisuudet. Alueella löytyy parempiakin paikkoja, mitkä mielestäni täyttävät ”sekuntikellon” vaatimukset. Esim. kaupungin varikko matonpesupaikan vieressä (oletettavasti paljon halvempi kohde), tai urheilupuiston alue urheilukentän vieressä. Mutta nyt sitä ahdetaan kahden asuntoyhtiön väliin ”kenkälusikalla” aiheuttaen paljon harmia sekä rakentamisen että käytön aikana.”

Täydennys:

”Hei, laitan tämän uudelleen, kun unohdin yhden kommentin. Siis, eihän teistä päätöksen valmistelijoista ja tekijöistä kukaan haluaisi paloasemaa sijoitettavaksi, kuten meidän tapauksessa on kyse. Siis voisitte tutkailla asiaa myös toisenlaisesta perspektiivistä ja pohtia asiaa uudelleen.”
[jne. kuten edellä]

=> Kallion paloasema sijaitsee asutuksen keskellä. Otaniemeen rakennetaan asuntoja paloaseman päälle. Vantaan Energian varikko on kaavoitettu kerrostaloille. Urheilupuistossa on hälytysajoa häiritsevää pysäköintiliikennettä. Tavoiteaika on merkittävä ihmishenkien pelastamiseksi.

24. Yksityishenkilö, 5.10.2021:

”Katseltuani tuon videon asukastilaisuudesta Myyrmäen paloasemaan liittyen heräsi pari ideaa jotka voisi tuon nykyisen ehdotuksen rinnalle tuoda. Myyrmäen paloaseman sijainti Ajopuunpuistoon. Numero 7 vaihtoehtoisista paikoista. Se olisi siinä isojen teiden solmukohdassa, joka yhtenä perusteena mainittiin videolla, kun tuota sijoittamista Kivikaudenpuistoon perusteltiin. Jos siellä Ajopuunpuistossa on Lahokaviosammalta puiston länsiosassa ja keskellä kalliota, niin miten ne eivät ole este yleiskaavassa kaavoitetulle työpaikka/yritystoimintojen alueelle, mutta paloaseman sijoittamisen ne estäisivät paikalle? Ja eikö pelastustoiminnan sujuvuuden pitäisi ajaa työpaikatoimintojen edelle?

Tuosta paikasta hälytysajoneuvojen on helppo palata asemalle takaisin Raappavuorentien päässä olevan kiertoliittymän kautta. Helsingin rajan ja tuon Nesteen kylmäaseman välissä olisi täydellinen reitti rakennettavaksi laitokselle. Rajatorpantielle saisi rakennettua myös liittymän samalle kohdalle jossa on jo nykyinen risteys Urheiluhalleille. Siitä kohtaa pääsisi hyvin hälytyslähdoille sekä länteen, että itään ja Raappavuorentietä pohjoisen suuntaankin pääsee tuosta hyvin.”

=> Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle ja sijaitsee pelastamisen kannalta huonommin. Rajatorpantiellä on myös enemmän liikennettä ja varaus pikaraitiotielle.

25. Yksityishenkilö, 6.10.2021:

"Pidän Myyrmäen paloaseman sijoittamista Kivikaudenpuistoon huonona vaihtoehtona. Yhdyn Asunto Oy Kaarensaarnin kaavasta laatimaan mielipiteeseen ja sen perusteluihin. Pidän vaihtoehtoista paikkaa n:o 7 Ajopuunpuistossa huomattavasti parempana paikkana uudelle, sinänsä tarpeelliselle, Myyrmäen valmiuspaloasemalle."

=> Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle ja sijaitsee pelastamisen kannalta huonommin. Rajatorpantiellä on myös enemmän liikennettä ja varaus pikaraitiotielle.

26. Yksityishenkilö, 5.10.2021:

"Paloasema on tärkeä saada Myyrmäkeen mutta ei nyt suunnitellulle paikalle!

Tämä pieni ja kaunis viheralue on ainoa metsäpuisto tällä puolen Myyrmäkeä. Aluetta käyttää alueen lapset. Tulevaa päiväkotia ajatellen metsäpuisto Kivikirveenkujan leikkipuiston jatkona olisi ideaali! Nämä viheralueet ovat kaupunkikeskustuksien vetovoimatekijöitä. Ei tuhota niitä!

Nyt tuntuu siltä, että halutaan säästää mahdolliset uudet ja jo kaavoitetut uudiskohde tontit paloaseman läheisyydeltä. Koska paloasema naapurissa voisi vaikeuttaa tontin ja asuntojen myyntiä.

Rajatorpantiellä olisi hyvin tilaa paloasemalle esimerkiksi tontti 10 ja sieltä ehtii jopa paremmin Vapaalaan ja Pähkinärinteelle, kuin tontilta 2.

Samoin Rajatorpantiellä nykyisen matonpesupaikan kohdalla sekä viereiset tontit siinä olisivat hyviä paikkoja paloasemalle. Näitä tontteja ei ollut valmistelussa huomioitu. Näiden tonttien puolella Rajatorpantietä ja Raappavuorentietä ei ole kevyenliikenteenväylää. Tämä tarkoittaisi nopeampaa ja turvallisempaa lähtöä asemalta. Näille tonteille sopisi laajentamaan isomman pelastusaseman myöhemmin.

Tiedämme kyllä että, tämä nyt suunniteltu valmiusasema ei ole riittävän suuri pidemmällä aikavälillä. On kyettävä katsomaan asiaa pidemmällä perspektiivillä. Ei ole mitään kestäväää ajattelua, että metsäpuisto tuhotaan paloaseman vuoksi vuosikymmenen tai muutaman takia! Tätä metsäpuistoja ei saa takasin se tuhotaan!

Etelä puolella Myyrmäkeä on jo paljon pysäköintikenttää, joka on ankean näköistä. Tämä paloasema tontilla 2 laajentaisi tätä pysäköintikenttää entisestään. En tiedä ketään, joka pitää isoja pysäköintikenttiä kauniina ja viihtyisinä alueina. Tämä ratkaisu voi näin ollen, jopa edesauttaa Myyrmäen asuinalueiden eriarvoistumista.

Olkaa hyvät ja harkitkaa sijaintia uudestaan. Koska vaihtoehtoja on, jos ne haluaa nähdä."

=> Valtaosa puistosta jää jäljelle. Paloaseman paikka on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi. Paikka 10 on liian lännessä, paikka on turvesuota, ja sieltä ehtii hitaammin Myyrmäen kasvavaan väestökeskittymään. Uomatien matonpesupaikka on kaavoitettu kerrostaloille ja on liian pohjoisessa, jolloin toiminta-alue menee osin päällekkäin Vantaankosken paloaseman kanssa. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuintontteja. Selvitetty 19 paikkaa. Katso edellisiä vastauksia.

27. Yksityishenkilö, 6.10.2021:

"Vastustan Myyrmäen paloaseman suunniteltua sijaintia.

Vaihtoehtoja on mm Rajatorpantiellä tai Raappavuorentiellä Uomatien päässä.

Suunniteltu paikka sijaitsee liian lähellä asuintaloja, valmistuvaa päiväkotia ja lasten harrastuspaikkoja eli vaarantaa monen ihmisen jalankulun.

Paikka on myös ainoa viheralue tuolla alueella ja on virkistyskäytössä ja lasten retki/leikkipaikka."

=> Esitetty paikka sijaitsee lähellä suuren riskin kohteita ja on optimaalinen ihmisten pelastamiseksi. Selvitetty 19 paikkaa. Katso edellisiä vastauksia.

28. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL, 6.10.2021:

Ei lausuttavaa.

Kaavoitettava tontti Raappavuorentieltä lounaasta.

TKa 3.7.2021

29. Yksityishenkilöt (4), 7.10.2021:

"Yllätyimme kun Vantaan Kaupunki tuhlaa aikaa ja rahaa tähän huonoon ehdotukseen 002493.

Vastustavat asiat:

- paikka on kaavoitettu puistoksi, KORVAAMATON metsäinen virkistysalue kerrostaloalueella
- paikka on historiallinen, Kivikauden puisto. Sitä ei sovi pilkkoa, eikä siellä varmaan kaikkia tutki-
muksiakaan ole vielä suoritettu
- paloasema ei sovi keskelle asuinkerrostaloaluetta. Häiritsee ympäri vuorokauden kerrostalojen
asukkaita ja laskee heidän asuntojensa arvoa
- ylimääräisiä kuluja tulee kävelysillan siirtämisestä

Ehdotukset:

- Rajatorpantien toisella puolella Nesteen kylmäaseman vieressä on tilaa, eikä asutusta
- jäähallilta Martinlaakson suuntaan on tilaa. Seuraavana on Vantaan kaupungin puhtaanapitolai-
toksen varikkoalue, jonka ympäristössä on myös tilaa
- Myyrmannin vieressä, jossa ennen oli terveysasema ja välillä suunniteltiin Prismaa. Nyt on raken-
tamatonta tilaa"

=> Kivikaudenpuisto on aihepiirinimi eikä sieltä tunneta muinaisjäännöksiä. Paloasema sijoittuu optimaaliseen paikkaan ihmisten pelastamiseksi, savikon kohdalle. Valtaosa puistosta säilyy. Kävelysiltaa ei siirretä. Nesteen viereinen alue on varattu Metropoliaan liittyvää laajennusta var-
ten. Urheilukentän pohjoispuolelle on asemakaavoitettu päiväkotitontti ja kerrostaloja. Entinen terveysaseman tontti (Monttu) sijaitsee pelastamisen kannalta hankalasti sivukadulla ja huonolla sijainnilla eri suuntiin nähden. Hälytysajo lähtee pelkillä vilkuilla. Katso edellisiä vastauksia.

30. Yksityishenkilö, 7.10.2021:

"Ilmaisen huoleni paloaseman rakentamisesta viheralueeksi kaavoitetulle tontille. Viheralueiden säilyminen kerrostalojen välissä olisi tärkeää asumisviihtyvyyden kannalta. Myöskin meluhaitat ja turvallinen lasten kulku hallille ja urheilupuistoon voi vaarantua. Ehdotan paloaseman rakenta-
mista mieluummin teollisuusalueelle kuin asuntojen lähelle."

=> Valtaosa puistosta säilyy. Kävelysilta säilyy. Suojatie siirretään kävelysillan pohjoispuolelle. Myyrmäessä ei ole vaihtoehtoista teollisuustonttia. Katso edellisiä vastauksia.

31. Asunto Oy Ruukuntekijäntie 4, 7.10.2021:

"Paloaseman sijainniksi suunniteltu tontti on kaavoitettu viheralueeksi. Tämä viheralue on aikanaan varmasti kaavoitettu silloisen päiväkodin tarpeeseen Kivikirveenkujan leikkipuiston jatkoksi. Näitä viheralueita ei ole mahdollista saada takaisin jos ne tuhotaan.

Nyt suunnitellun paikan läheisyyteen on kaavoitettu ja rakennetaan lähitulevaisuudessa uudestaan päiväkotia usealle sadalle lapselle. Päiväkodin lapset tarvitsevat rauhalliset päiväunet sekä leikkialueen. Viheralue, jolle paloasemaa suunnitellaan toteutettavaksi on lapsille tärkeä leikki- ja virkistysalue. Tämä metsikkö on ainoa metsäpuisto tällä puolen Myyrmäkeä, johon alueen lapset pääsevät katsomaan vuodenaikojen vaihtumista ja rakentamaan majoja ilman, että tarvitsee ylittää yhtään tietä. Turvallinen metsäpuisto mahdollistaa myös alueen lasten omatoimisen ulkoilun vapaa-ajalla. Tulevan päiväkodin lapset ja työntekijät varmasti arvostavat ja nauttivat viheralueesta leikkipuiston jatkona.

Paloaseman vaikutuksia asuinviihtyvyyteen (esim. melu- ja liikennevaikutukset) ei ole arvioitua paloaseman kaavoituksessa. Vaikutukset asuinviihtyvyyteen on arvioitava ennen sijaintia koskevan päätöksentekemistä. Paloaseman paikasta päätettäessä tulee tarkoin huomioida sen vaikutukset alueen asuinviihtyvyyteen.

Parhaiten vaikutukset asuinviihtyvyyteen voidaan huomioida ja ennakoita uudiskohteita toteutettaessa. Näin ollen vaihtoehtoisia paloaseman paikkoja tulisi tarkastella myös tästä näkökulmasta. Uudisrakentamisessa paloaseman tuomiin meluhaasteisiin voidaan vaikuttaa äänieristyksellä rakennusvaiheessa toisin kuin nyt esitetyllä sijainnilla, jossa on jo asutusta. Nyt ehdotetun paikan välittömässä läheisyydessä on 1980-luvun kerrostaloja, joissa äänieristys ei vastaa tämän päivän rakentamisen äänieristyksen vaatimuksia. Uudiskohteille kaavoitetut tontit on otettava vaihtoehtoisiksi paloasemalle.

Nyt ehdotetuista vaihtoehtoisista paloaseman paikoista ainakin numerot 7 ja 10 tulisi ottaa uudelleen harkintaan tonteiksi paloasemalle. Numero 10 on suopohja, tämä ei kuitenkaan ole rakentamiselle este. Rakennuksia on rakennettu Suomessa paljon suopohjalle ja tämä on täysin mahdollista. Tontin välittömässä läheisyydessä ei ole asuintaloja ja jos niitä joskus tulee, niin niissä voidaan huomioida meluhaitta äänieristyksessä. Helsinki on rakentanut Honkasuolle paljon ja pystynyt nämä haasteet selvittämään. Myöskään ihan välittömässä läheisyydessä ei ole asuintaloja.

Myyrmäen tämä puoli ei ole vetovoimaisinta asuinalueita, alueella on mm. paljon vuokrataloja. Kaupunkikeskuksen kehittämisen näkökulmasta lähimetsät muodostavat vetovoimatekijän, joka rakentamisen myötä menetetään. Alueen kehittämisen näkökulmasta asukkaiden asuinviihtyvyydestä on huolehdittava ja kaupunkisuunnittelussa tulee huomioida alueen asukkaiden näkökulma.

Nyt esitetty asemakaavamuutos on seurausta kaupungin lyhytnäköisestä Myyrmäen alueen täydennysrakentamisen kaavoittamisprosessista. Esittelytilaisuudessa perusteina näytettiin paloaseman tehtävien vasteaikoja 10 vuoden aikasarjana. Tästä Ilmeni, että tehtävien vasteaika ei ole täytynyt aikoihin. Kyseinen paloaseman rakentaminen olisi pitänyt ottaa huomioon jo alkuperäistä täydennysrakentamista suunniteltaessa. Sillä ilmiselvää on, että palvelutarpeet kasvavat, kun asukasmäärä alueella lisääntyy jatkuvasti. Me emme halua olla kaupungin lyhytnäköisen suunnittelun ja kaavoittamisen sijaiskärsijöitä ja maksaa siitä asumisviihtyvyyden laskulla sekä alueemme heikentyneellä arvolla omistusasunnoillamme. Myöskään kaupungin keksimä esimerkki Englannin Chelsean paloaseman sijainnista ei liity millään tavalla Myyrmäkeen - täällä on paljon parempia vaihtoehtoja olemassa ja nyt ehdotettu vaikuttaa kaikista vaihtoehtoista huonoimmalta ottaen huomioon myös lukuisat muut vaihtoehdot joita kaupunki ei maininnut.

Paloaseman vaikutuksia asuntojen arvoon ei ole myöskään arvioitu paloaseman kaavoituksessa. Vaikutukset on arvioitava. Sijainti on tutkitusti tärkeä asia asunnon hinnan muodostumisessa ja sijaintiin kuuluu myös asunnon näkymä ja estetiikka. Nykyisen arvossa pidetyn viheralueen sijaan tilalle tuleva paloasema laskee sijainnin näkymää ja estetiikkaa eli laskee asuntojen hintaa ja pidentää asuntojen myyntiaikaa. Myös todelliset ja oletetut meluhaitat tulevat lisäämään tätä vaikutusta. Nyt ei pidä mennä siihen lankaan, että Aluehallintoviraston uhkasakon pelossa tehdään hätiköityjä päätöksiä ja sijoitetaan paloasema sellaiseen paikkaan mihin se on helppo rakentaa vasteajaltaan optimaaliseen paikkaan. Tiedetään jo nyt, että Länsi-Vantaan asukasluku kasvaa ja

tämä tontti tulee olemaan pieni täydelle pelastuslaitokselle tulevaisuudessa. Haettavalla lisärakennusoikeudella valmiusasemasta tulee pian täysi paloasema ja 850 neliön rakennus laajennetaan 1200 neliön rakennukseksi. Tämä paloasema on tärkeä saada Myyrmäkeen niin, että vasteaika ei veny kohtuuttomasti ja ilman, että yhtään viheraluetta tuhotaan. On katsottava rohkeasti muita vaihtoehtoja ja jätettävä viheralue ihmisten iloksi. Tätä viheraluetta ei saa takaisin, kun myöhemmin todetaan paloaseman käyneen liian pieneksi. Myyrmäki tarvitsee paloaseman ja se on tänne rakennettava, mutta ei nyt kaavoitetulle paikalle. Myös Länsi-Vantaan sosiaalidemokraatit ry ovat tätä mieltä.

Näillä saatesanoilla pyydämme paloaseman sijainnin tarkistamista jotta tätä ei tarvitsisi viedä hallinto-oikeuteen.”

[Lisää allekirjoituksia myöhästyneenä 8.10.2021.]

=> Valtaosa puistosta jää jäljelle, erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Leikkikenttä sijaitsee puiston koillisosassa. Tontin paikka on savikkoa. Paloasema sijoittuu optimipaikalle ihmisten pelastamiseksi ja lisää turvallisuutta. Paloasemasta ei lähde ääntä. Lähdöt tapahtuvat vilkuilla, ei pilleillä. Hälytysajo ajaa joka tapauksessa katuja pitkin. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapurustoa. Selvitetty 19 paikkaa. Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle. Paikka 10 on liian lännessä optimisijainnista ja turvesuota, eikä stabiointi estä suokaasuja. Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle. Kivikirveenkujalle kaavoitetaan uusia omistusasuntoja. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuntotontteja. Kasvukaupungeissa kiinteistöjen arvot nousevat. Laajennus mahtuu kaavoitettavalle tontille toiseen kerrokseen. Autohallin tulisi vain isompi paloauto. Katso edellisiä vastauksia.

32. 116 henkilön allekirjoittama adressi, 6.10.2021:

”Paloaseman sijainniksi suunniteltu tontti on kaavoitettu viheralueeksi. Tämä viheralue on aikanaan kaavoitettu silloisen päiväkodin tarpeeseen Kivikirveenkujan leikkipuiston jatkoksi. Näitä viheralueita ei ole mahdollista saada takaisin jos ne tuhotaan.

Nyt suunnitellun paikan läheisyyteen on kaavoitettu ja rakennetaan lähitulevaisuudessa uudestaan päiväkotia usealle sadalle lapselle. Päiväkodin lapset tarvitsevat rauhalliset päiväunet sekä leikkialueen. Viheralue, jolle paloasemaa suunnitellaan toteutettavaksi on lapsille tärkeä leikki- ja virkistysalue. Tämä metsikkö on ainoa metsäpuisto tällä puolen Myyrmäkeä, johon alueen lapset pääsevät katsomaan vuodenaikojen vaihtumista ja rakentamaan majoja ilman, että tarvitsee ylittää yhtään tietä. Turvallinen metsäpuisto mahdollistaa myös alueen lasten omatoimisen ulkoilun vapaa-ajalla. Tulevan päiväkodin lapset ja työntekijät varmasti arvostavat ja nauttivat viheralueesta leikkipuiston jatkona. Raappavuorentien kevyenliikenteenväylän katkaisu ja hälytysajoneuvojen ylitys tarve lisää mahdollisia vaaratilanteita. Tässä kohtaa Raappavuorentietä on paljon jalankulkijoita, johtuen skeittipuistosta, jäähallista, urheilukentästä jne.

Paloaseman vaikutuksia asuinviihtyvyyteen (esim. melu- ja liikennevaikutukset) ei ole arvioitua paloaseman kaavoituksessa. Vaikutukset asuinviihtyvyyteen on arvioitava ennen sijaintia koskevan päätöksentekemistä. Paloaseman paikasta päätettäessä tulee tarkoin huomioida sen vaikutukset alueen asuinviihtyvyyteen.

Parhaiten vaikutukset asuinviihtyvyyteen voidaan huomioida ja ennakoida uudiskohteita toteutettaessa. Näin ollen vaihtoehtoisia paloaseman paikkoja tulisi tarkastella myös tästä näkökulmasta. Uudisrakentamisessa paloaseman tuomiin melu haasteisiin voidaan vaikuttaa äänieristyksellä rakennusvaiheessa toisin kuin nyt esitetyllä sijainnilla, jossa on jo asutusta. Nyt ehdotetun paikan välittömässä läheisyydessä on 80-luvun kerrostaloja, joissa äänieristys ei vastaa tämän päivän rakentamisen äänieristyksen vaatimuksia. Uudiskohteille kaavoitetut tontit on otettava vaihtoehtoisiksi paloasemalle.

Nyt ehdotetuista vaihtoehtoisista paloaseman paikoista numerot 7 ja 10 tulisi ottaa uudelleen harkintaan tonteiksi paloasemalle. Numero 10 on suopohja, tämä ei kuitenkaan ole rakentamiselle este. Rakennuksia on rakennettu Suomessa paljon suopohjalle ja tämä on täysin mahdollista. Helsinki on rakentanut Honkasuolle paljon ja pystynyt suopohja haasteet selvittämään. Rajatorpantien luonne on enemmän alueellinen kokoojakatu ja sillä vähemmän jalankulkua. Tieverkko

siellä olisi liittymä valmiina urheilupuiston kohdalla ja uutta risteysaluetta ei syntyisi. Välittömässä läheisyydessä ei ole asuintaloja. Jos niitä joskus tulee niin niissä voidaan huomioida meluhaitta äänieristyksessä.

Myyrmäen tämä puoli ei ole vetovoimaista asuin-aluetta, alueella on mm. paljon vuokratiloja. Kaupunkikeskuksen kehittämisen näkökulmasta lähimetsät muodostavat vetovoimatekijän, joka rakentamisen myötä menetetään. Kun puita poistuu, tulee tämä edelleen jatkamaan eteläpuolella olevaa laajaa pysäköintikenttää. Tämä ankeuttaa aluetta ja voi pahimmillaan olla segregatio kehityksen siemen. Alueen kehittämisen näkökulmasta asukkaiden asuin viihtyvyydestä on huolehdittava ja kaupunki suunnittelussa tulee huomioida alueen asukkaiden näkökulma.

Esitetty asemakaavamuutos on seurausta kaupungin lyhytnäköisestä Myyrmäen alueen täydennysrakentamisen kaavoittamisesta. Pelastustehtävien vasteajat eivät ole olleet hyväksyttävällä tasolla Myyrmäessä vuosiin. Kyseinen paloaseman rakentaminen olisi pitänyt ottaa huomioon jo alkuperäistä täydennysrakentamista suunniteltaessa. Me emme halua olla kaupungin lyhytnäköisen suunnittelun ja kaavoituksen sijais kärsijöitä.

Nyt ei pidä mennä siihen lankaan, että Avin uhkasakon pelossa tehdään hätiköityjä päätöksiä ja sijoitetaan paloasema sellaiseen paikkaan mihin se on helpoin ja halvin rakentaa. Tiedetään jo nyt, että Länsi-Vantaan asukasluku kasvaa ja tämä tontti tulee olemaan pieni täydelle pelastuslaitokselle tulevaisuudessa. Tämä paloasema on tärkeä saada Myyrmäkeen niin, että vasteaika ei veny kohtuuttomasti. Ilman, että yhtään viheraluetta tuhoetaan. On katsottava rohkeasti muita vaihtoehtoja ja jätettävä viheralue ihmisten iloksi! Tätä viheraluetta ei saa takaisin, kun myöhemmin todetaan paloaseman käyneen liian pieneksi. Myyrmäki tarvitsee paloaseman, mutta ei nyt kaavoitetulle paikalle.

Näillä saatesanoilla pyydän paloaseman sijainnin tarkistamista.”

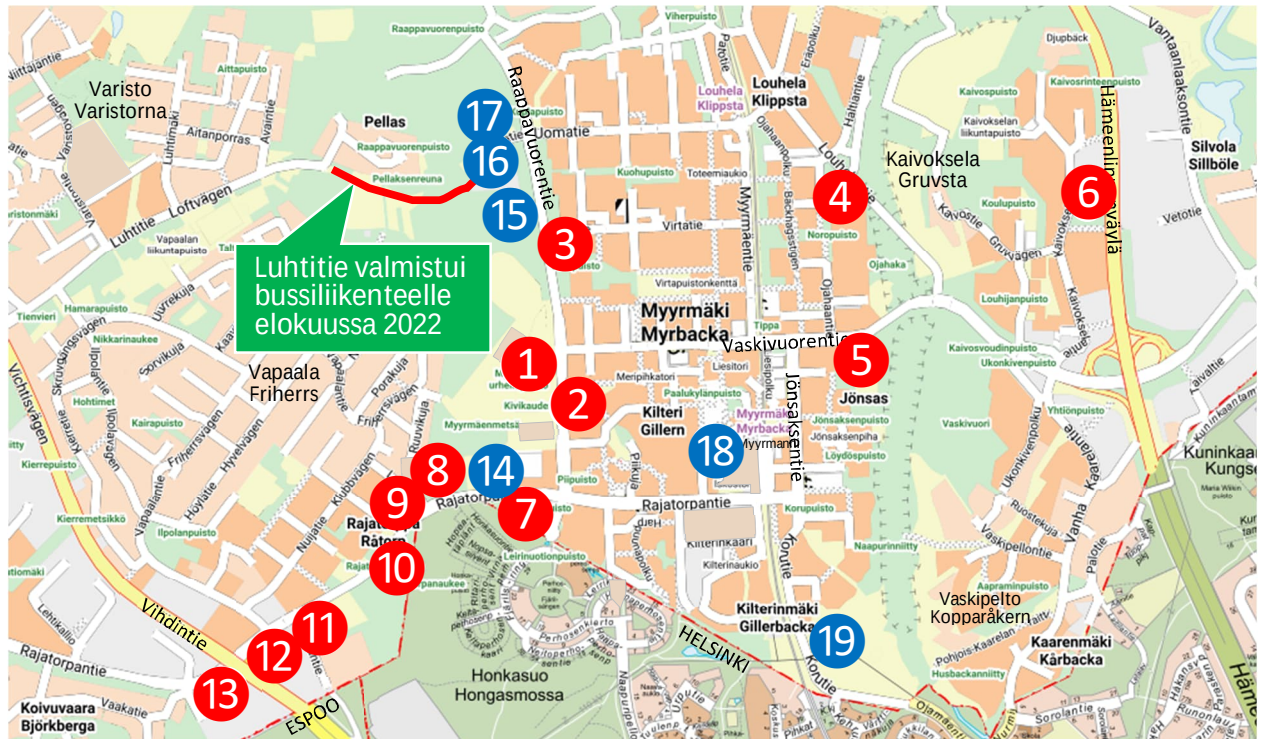
=> Valtaosa puistosta jää jäljelle, erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Leikkikenttä sijaitsee puiston koillisosassa. Tontin paikka on savikkoa. Paloasema sijoittuu optimipaikalle ihmisten pelastamiseksi ja lisää turvallisuutta. Tarve on kasvanut hiljalleen viime vuosina. Paloasemasta ei lähde ääntä. Lähdöt tapahtuvat vilkuilla, ei pilleillä. Hälytysajo ajaa joka tapauksessa katuja pitkin. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta ja Erottajan paloasema asuintalojen naapurissa, eivätkä ne häiritse naapurustoa vaan parantavat alueen turvallisuutta. Otaniemeen rakennetaan asuntoja paloaseman päälle. Tehty liikenneselvitys. Selvitetty 19 paikkaa. Paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle. Paikka 10 liian lännessä optimisijainnista ja turvesuota, eikä stabilointi estä suokaasuja. Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle. Rajatorpantie on vilkkaampi kuin Raappavuorentie, siellä on ryhmityskaistoja ja yleiskäävassa varaus pikaraitiotielle. Raappavuorentien sijainti mahdollistaa ajon Variston, Hämeenkylässä ja Askiston suuntiin uutta Luhtitietä, jolloin vältetään vilkas Vihdintien / Rajatorpantien risteys. Kivikirveenkujalle kaavoitetaan uusia omistusasuntoja. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan asuntontteja. Laajennus mahtuu tontille paloaseman toiseen kerrokseen. Autohallin tulisi vain isompi paloauto.

33. Vantaan kaupunginmuseo, 13.10.2021:
Ei huomautettavaa.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

Tavoitteena on kaavoittaa ihmisten pelastamiseksi optimipaikalta tontti Myyrmäen paloasemalle (valmiusasemalle) ja varautua sen korottamiseen lisämiehistötiloilla isommaksi paloasemaksi.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Optimisijainti on mahdollisimman lähellä paikkaa 1, josta alueen väestökeskittymät, riskikohteet, Myyrmäen keskusta ja suuret yleisötapahtumat saavutetaan parhaiten ja nopeimmin.

Asukasillan diassa esitetyt vaihtoehtoiset sijaintipaikat (**punaiset**)

1. Optimisijainti urheilupuistossa, mutta alueella on paljon häiritsevää pysäköintiliikennettä.
2. Raappavuorentie 9, Kivikaudenpuistoa. Esitetty paikka, optimisijainti. Uuden yleiskaavan keskusta-alue. Hälytysajo pääsee nopeasti ison riskin alueille eri suuntiin. Katso s. 34–35.
3. Virtatie 12, Virtapuistoa, Myyrmäen kaavarungossa tehokkaan asuntorakentamisen paikka.
4. Louhelantie 4, Varian tontin pohjoisosaa, syrjässä, varattu asuntorakentamiseen.
5. Vaskivuorentie 8, Löydöspuistoa, rinne, yleiskaavan virkistysaluetta, muinaisjäännösalue.
6. Kaivokselantie 7, tyhjä toimistotontti Kaivokselassa, syrjässä ja kaukana idässä.
7. Rajatorpantie 18, Ajopuunpuisto, varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, länsiosassa lahokaviosammalta, itäosassa jyrkkä kallio, paloasemalle liikenteellisesti huono. Katso s. 11.
8. Lastutie 1a, Myyrmäenmetsä, yleiskaavan virkistysyhteys, ekologinen yhteys ja liito-oravan reitti. Paikalla on jo tietoliikennekeskus.
9. Lastutie 2, rakentamaton pysäköintitontti on useiden taloyhtiöiden omistuksessa.
10. Rajatorpantie 24, yleiskaavan rakentamisaluetta, mutta suota, turvetta ja suokaasuja. Sivussa, sijainti liian lännessä optimisijaintiin nähden.
11. Torpantie 3, Rajatorpanauke, yleiskaavan rakentamisaluetta, mutta palstaviljelykäytössä.
- 12 ja 13. Torpantie 2b ja Köysikuja 1, käytössä olevia yksityisiä yritystontteja, ei kaupungin maata.

Osallistumisessa asukkaiden esittämät vaihtoehtoiset sijaintipaikat (**siniset**)

14. Rajatorpantie 23, Energia Areenan luona, liikenteellisesti huono ryhmityskaistojen kohdalla, estää ajon huoltoalueelle, vähentää pysäköintipaikkoja, sivussa optimisijainnista. Katso s. 11.
15. Kelokuusenkuja, sivussa, asemakaavoitettu päiväkodille, jota jo suunnitellaan.
16. Uomatien pää, Vantaan Energian vuokratontti, sivussa, asemakaavoitettu asuinkerrostaloille.
17. Matonpesupaikka, sivussa, asemakaavoitettu asuinkerrostaloille.
18. Iskostie 5, Monttu, sivussa hankalassa lähtöpaikassa, sopii paremmin keskustatoiminoille.
19. Korutie 14, sivussa, yleiskaavassa asuntorakentamisen paikka.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

Havainnekuva suunnitelmaluonnoksiin 1 ja 2. Kuva havainnollistaa rakennuksen massoitte-
luuta. Arkkitehti ja yksityiskohdat ratkaistaan rakennusluvassa. P&R Arkkitehdit Oy & Kallaluoto 10.5.2022

4.1 KAAVAN RAKENNE

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on osa lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelutarkoituk-
siin rakennettavaa puistoa PLE ja katuja. Leikkialue on toteutettu tästä koilliseen päin.

Asemakaavamuutoksessa paloaseman tontti sijoittuu Raappavuorentien varrelle nykyiseen Kivi-
kaudenpuistoon savikolle ja osoitetaan yleisten rakennusten korttelialueeksi Y. Samalla asema-
kaavan ylikulkumerkintä (y) siirretään paikkaan, johon kävelysilta on rakennettu.

Tavoitteena on rakentaa uusi noin 850 k-m² suuruinen valmiusasema, joka voidaan kaupungin
kasvaessa laajentaa isommaksi 1 200 k-m² suuruiseksi paloasemaksi. Tontin ala on 1 378 m².
Tonttitehokkuus on $e = 0,87$. Suurin kerrosluku on kaksi. Rakennukseen tulee kasvikatto.

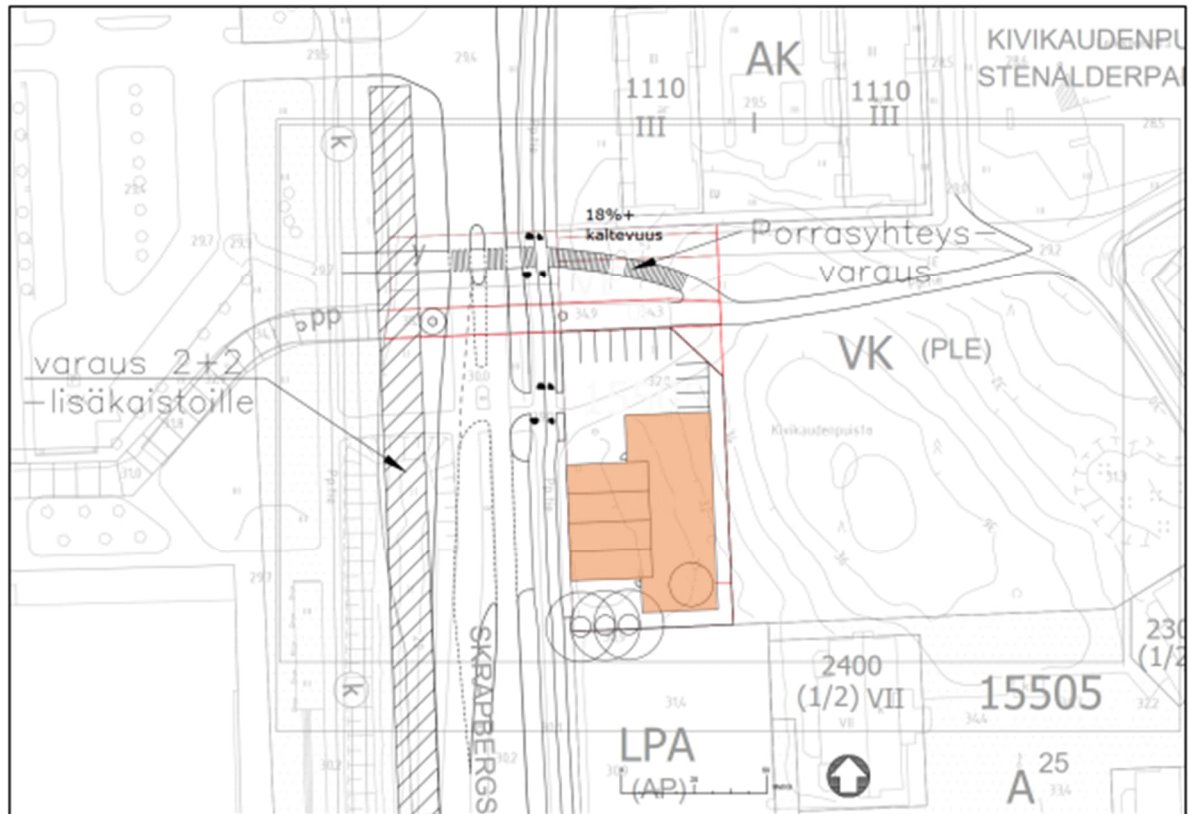
Paloasemalle sijoittuu ison pakettiauton kokoinen kärkiyksikkö eli kevyt sammutus- ja pelastusyk-
sikkö, ambulanssi ja kaksi vpk:n yksikköä.

Mahdollinen myöhempi miehistötilojen laajennus sijoittuu nyt yksikerrokseksi rakennettavan
vpk:n osan yläpuolelle toiseen kerrokseen. Autohallin osalta varaudutaan joka tapauksessa neljän
täysikokoisen ja -painoisen paloauton tarpeisiin, joten autohalli riittää tulevaisuuden tarpeisiin.

Vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja on selvitetty 19 kpl. Esitetty paikka on optimi pelastuskohteiden
nopean saavuttamisen ja ihmisten pelastamisen kannalta. Hanke parantaa huomattavasti alueen
turvallisuutta.

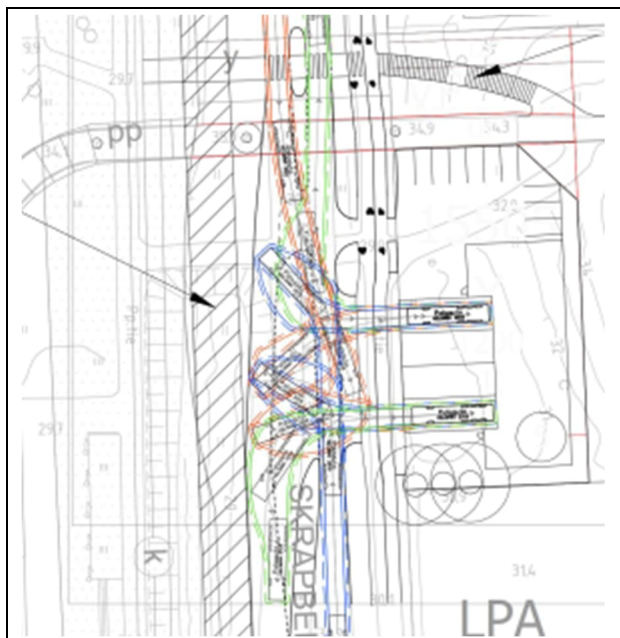
Rakennettava kerrosala:

- nyt rakennettava valmiusasema 850 k-m²
- tulevaisuuden laajennus paloasemaksi + 150...200 k-m²
- loppu rakennusoikeus jää mahdollisiin tulevaisuuden tarpeisiin.

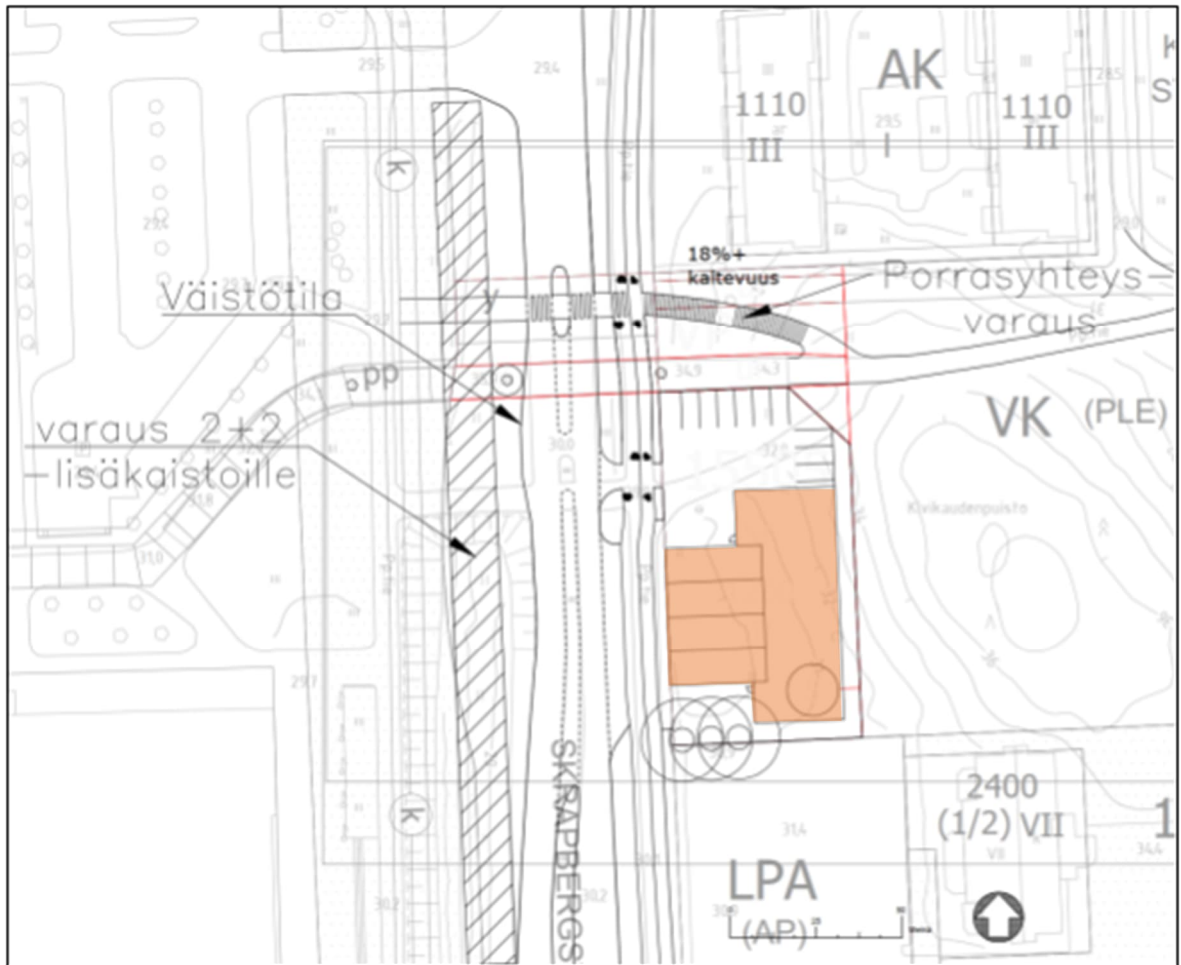
Suunnitelmaluonnos 1. Kalustohalliin peruutetaan Raappavuorentieltä ja ajorataa levennetään. Henkilökunnan pysäköinti on tontilla.

Wsp 13.4.2022

Tikasauton ajourat reunimmaisiiin halleihin suunnitelmaluonnoksessa 1.

Wsp 13.4.2022

Suunnitelmaluonnos 2. Järjestelyt siten, että ajorataa ei levennetä.

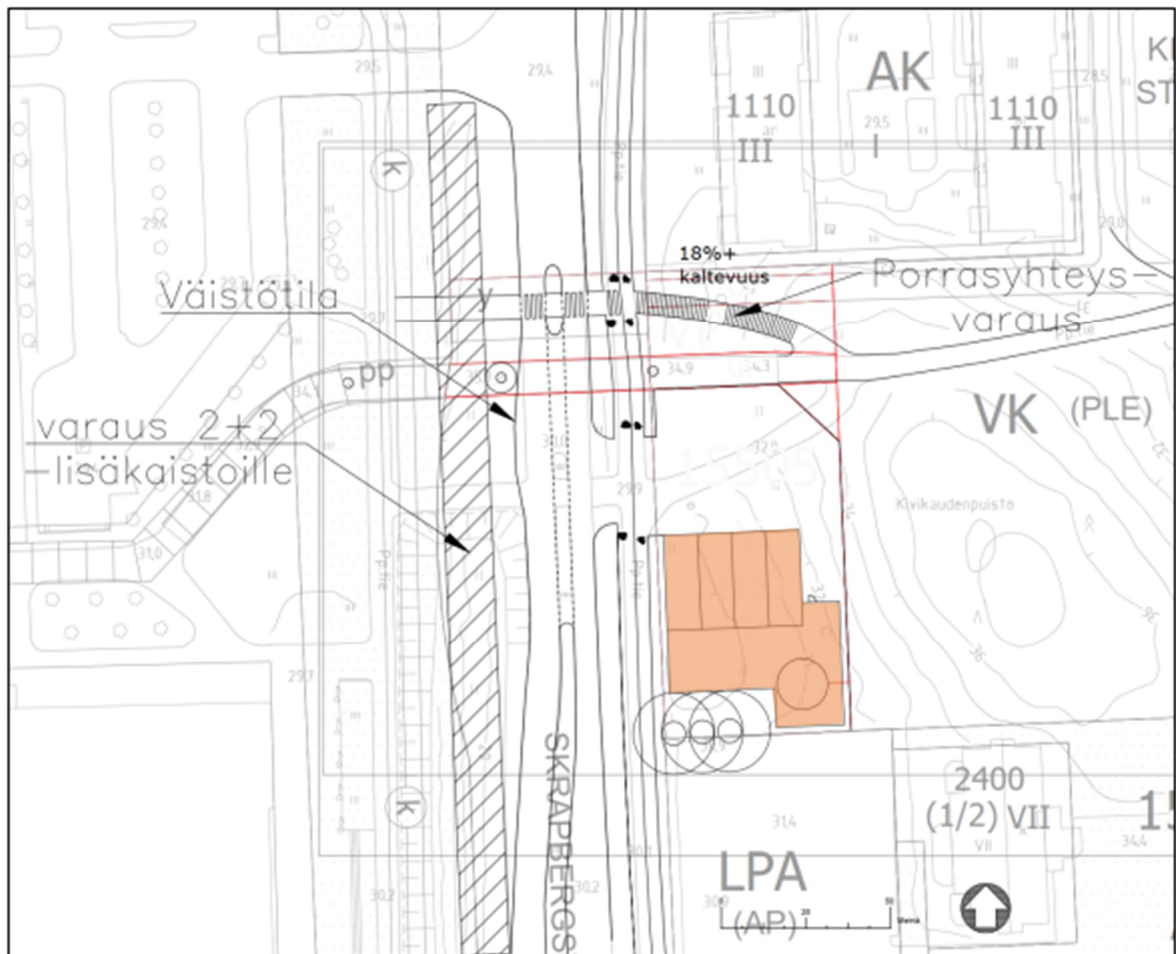
Wsp 13.4.2022

Tikasauton ajourat reunimmaisiiin halleihin suunnitelmaluonnoksessa 2.

Wsp 13.4.2022

Kaikki neljä uutta valmiusasemaa (Myyrmäki, Tikkurila, Hakunila ja Korso) on suunniteltu toteutettavaksi samanlaisina, kuten luonnoksissa 1 ja 2, mikä olisi taloudellinen ja toiminnallinen etu.

Suunnitelmaluonnos 3. Kalustohalliin peruutetaan tontilla, mutta autot eivät lähde suoraan kadulle. Henkilökunnan pysäköinti on urheilupuiston puolella. Wsp 13.4.20

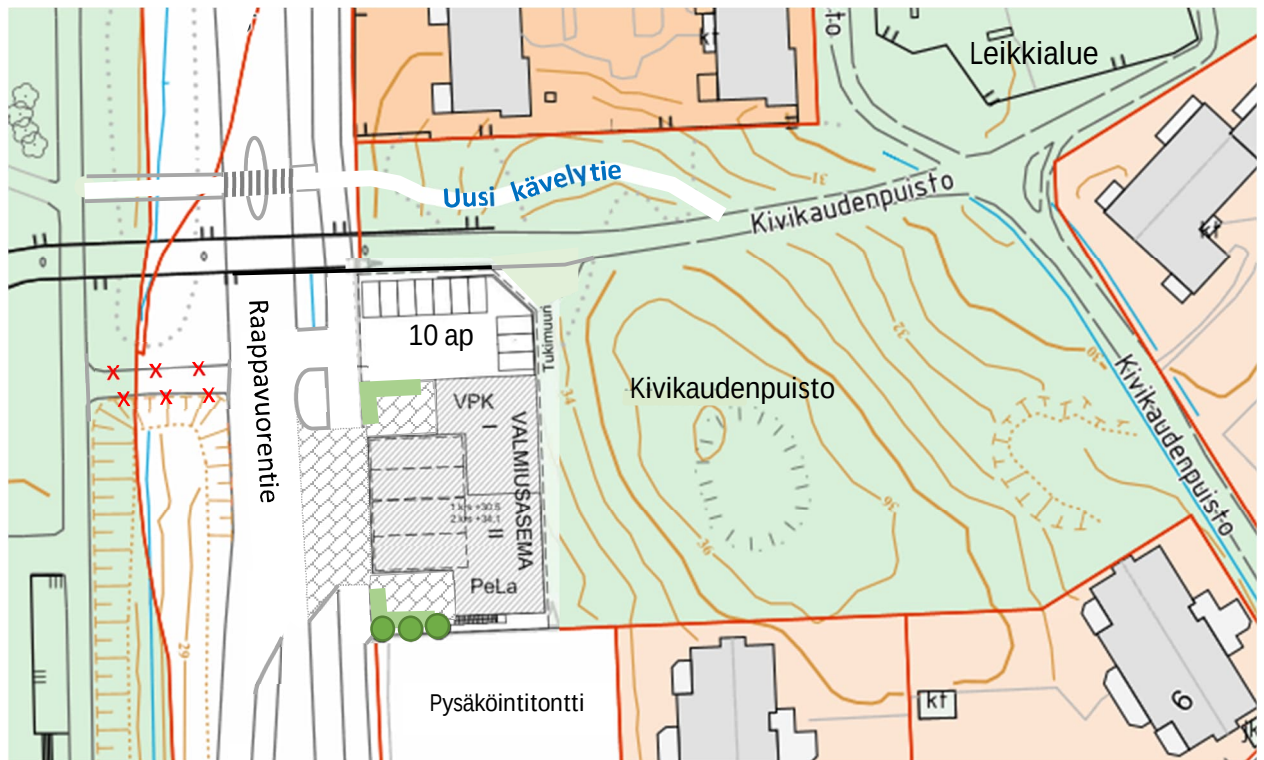
Wsp 13.4.2022

Tikasauton ajourat reunimmaisiin halleihin suunnitelmaluonnoksessa 3.

Wsp 13.4.2022

Asemakaavamuutos mahdollistaa kaikkien kolmen vaihtoehdon toteuttamisen, mikä tutkitaan tarkemmin rakennuslupavaiheessa.

Asemapiirros, luonnos, tarkentuu jatkosuunnittelussa.

TKa 10.5.2022

Rakentaminen sijoittuu kadun varrelle Kivikaudenpuiston alavaan savipohjaiseen länsiosaan. Valtaosa puistosta jää jäljelle, erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt).

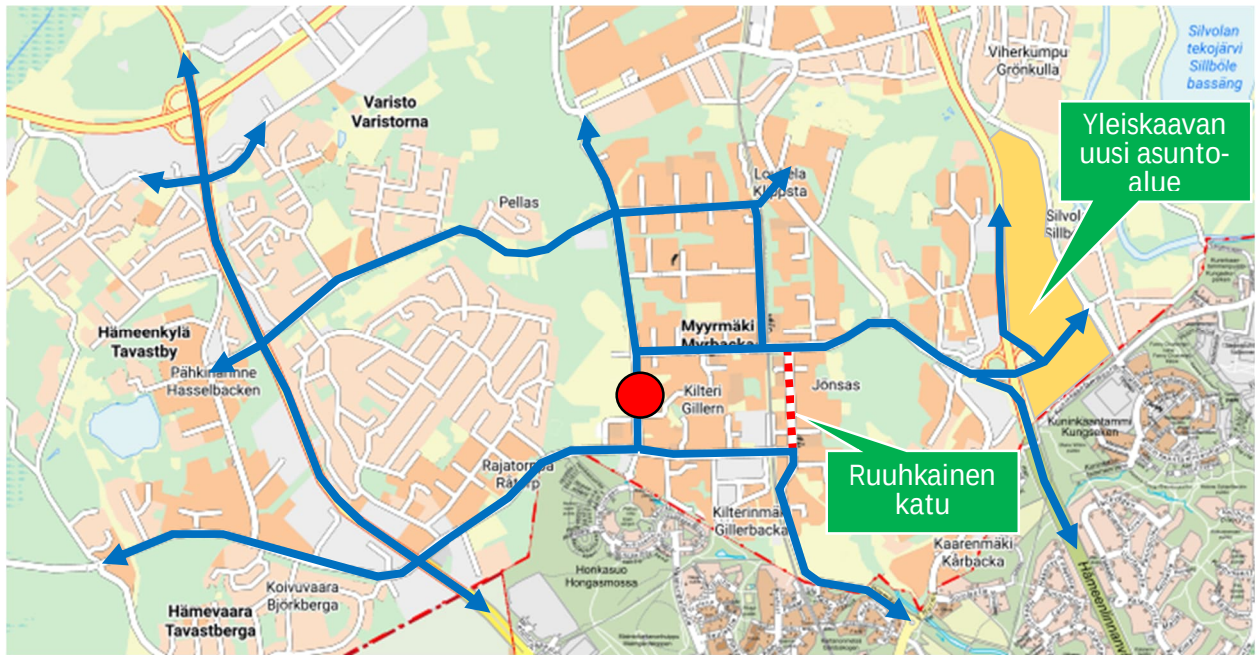
Nyt sillan eteläpuolella kulkeva lyhyt ulkoilutie ja suojatie siirretään kävelysillan pohjoispuolelle, koska nämä eivät voi jäädä paloaseman kohdalle. Samalla ulkoilutien jyrkkyyttä voidaan loiventaa.

Kaavan perustelut

Paloasema sijoittuu optimaaliseen paikkaan ihmisten nopean pelastamisen kannalta. Paikalta saavuttaa nopeasti ison riskin alueet (1. riskialueet) Pähkinärinteestä Silvolaan, joka on nyt yritysalue, mutta tulevaisuudessa kerrostaloaluetta. Lähinnä sijaitsevat myös ison riskin kohteet Myyrmäen keskusta ja urheilupuisto, jossa järjestetään isoja yleisö tapahtumia, sekä useat koulut ja päiväkodit.

Optimisijainnissa on kyse ihmishenkien pelastamisesta ja siitä, että lähimmät ison riskin kohteet (Myyrmäen keskusta ja urheilupuisto) saavutetaan hyvin nopeasti ja kaukaisimmatkin ison riskin kohteet 6 minuutin tavoiteajassa. Ihmismäärän ja tehtävämäärän vuoksi pientaloalueiden riskiluokka on alempi. Kun asema rakennetaan, saavutetaan vuosittain 233 pelastustehtävää enemmän. Lisäksi ambulanssitehtäviä on 9,5 tehtävää päivässä eli yli 3 000 tehtävää vuodessa. Noin 1 000 pelastus- ja ensihoitotehtävää saavutetaan vuosittain aikaisemmin.

Nopea pelastaminen on elintärkeää. Keski-Uudellamaalla tulipaloja on noin 15 % kaikista tehtävistä ja niistä rakennus- tai huoneistopaloja 1,5 %. Sen sijaan liikenneonnettomuuksia on 20 %, samoin ensivastetehtäviä on 20 %. Näissä molemmissa on useasti kyse korkeariskisen potilaan auttamisesta, jossa jokainen minuutti on tärkeä. Keski-Uudenmaan alueella loukkaantuu vuosittain 900–1000 henkilöä ja kuolee noin 50–60 erilaisissa onnettomuuksissa. Näistä tulipalojen aiheuttamia kuolemia on 1–3 ja loukkaantumisia 20–30 kpl. Tulipaloissa uhriksi joutuneita ei juuri 6 minuutin jälkeen pelasteta, mutta lukuisissa muissa onnettomuustapauksissa tai henkeä uhkaavissa sairaskohtauksissa tavoitettavuusaika on merkityksellinen. Sydänpysähdyksissä jokainen minuutti heikentää toipumisennustetta 10 %.

Hälytysajoreitit eri suuntiin.

Optimisijainnista lähtiessään muu liikenne haittaa pelastustehtävää vähiten ja samalla hälytysajo haittaa muuta liikennettä vähiten. Tältä paikalta lähteminen kohteisiin on nopeaa. Heti päästään isoille leveille kaduille, joilla on väistämismahdollisuuksia. Sekä itään että länteen lähdetessä on helpot kääntymiset oikealle. Lisäksi syksyllä 2022 valmistuva Luhtitie nopeuttaa ajomatkoja Varistoon, Pähkinärinteeseen pohjoisosiin, Hämeenkylään ja Askiston suuntaan. Myyrmäen paloasema nopeuttaa pelastamista myös Helsingin puolella Konalassa, Malminkartanossa ja Kuninkaantammessa, koska paikalle lähetetään aina lähin vapaa yksikkö.

Aseman siirto pohjoisemmaksi muuttaisi vastealuetta osin päällekkäiseksi Vantaankosken paloaseman kanssa. Siirto etelämmäksi nopeuttaisi ajomatkoja Vapaalaan ja Etelä-Pähkinärinteeseen, mutta hidastaisi ajomatkoja muihin suuntiin.

Paloasema ei itsessään tuota ääntä. Hälytysajo lähtee asemalta pelkillä vilkuilla ja äänimerkkejä käytetään vain tarvittaessa vaaratilanteissa. Hälytysajo ajaa kaduilla joka tapauksessa. Lisäksi toiminta keskittyy aktiiviseen aikaan klo 8–18. Myös esimerkiksi Kallion paloasema sijaitsee keskellä asutusta, Erottajan paloasemalla naapuritalot ovat aivan seinän takana ja Otaniemeen suunnitellaan paloasemaa kerrostalon alakertaan, eivätkä ne tuota häiriötä vaan parantavat turvallisuutta.

Maailmalla on yleistä, että paloasemat sijaitsevat aivan kadun varressa hyvinkin vilkkailla kaduilla. Hälytysajoneuvon vilkut pysäyttävät liikenteen, joten liikennevaloja ei välttämättä tarvita. Autohalliin palatessa peruutetaan ja autosta nousee henkilö valvomaan peruutusta. Autoihin saa myös peruutusta avustavia järjestelmiä (kamerat, tutkat, risteävän liikenteen varoitus, parkkiapu, hätäjarrutus). Paloaseman kohdalle voidaan asentaa liikennevalot, joita voidaan vaihtaa autosta. Ajoneuvon lähtö tai palaaminen halliin on liikenteelle lyhytkestoinen haitta.

Kaavaan on tehty liikenneselvitys, jonka mukaan liikenne toimii hyvin. (Wsp 13.4.2022)

Leikkialue on toteutettu tästä koilliseen eikä tontiksi kaavoitettava osa puistosta ole aktiivisessa virkistyskäytössä, vaan alava savikko. Koko Kivikaudenpuiston pinta-ala on nyt 11 144 m² ja tulevan tontin pinta-ala on 1 378 m², joten puisto pienenee 12 %. Puistoa jää jäljelle 9 766 m². Erityisesti Kivikaudenpuiston männikköinen lakiosa ja leikkialue jäävät jäljelle.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Paloasema ei itsessään aiheuta äänihäiriöitä. Hälytysajoneuvot lähtevät asemalta pelkillä vilkuilla, kulkevat kaduilla joka tapauksessa ja käyttävät äänimerkkejä vain tarvittaessa.

Asemakaavassa määrätään arkkitehtuurista, vihertehokkuudesta, kasvikatosta, hulevesien viivytämisestä ja rakennuksen ääneneristävydestä lentomelua vastaan.

4.3 ALUEVARAUKSET

Y, yleisten rakennusten korttelialue

Tontti kaavoitetaan pelastuslaitoksen valmiusasemaa varten (850 k-m²), mutta rakennusoikeutta varataan kaupungin kasvun tarpeisiin isompaa paloasemaa varten (1 200 k-m²). Tällöin miehistötiloja voidaan laajentaa toiseen kerrokseen vpk:n tilojen päälle. Autohalli mitoitetaan valmiiksi tulevaisuuden tarpeisiin täysipainoisia paloautoja varten, joten hallia ei ole tarpeen laajentaa.

Tontin pinta-ala on 1 378 m². Rakennusoikeutta varataan 1 200 k-m². Suurin kerrosluku on kaksi. Asemakaavamääräysten mukaan rakennuksen tulee erottua ympäristössään julkisena rakennuksena ja rakennukseen tulee kasvikatto. Rakentamisesta on tehty tontinkäyttösuunnitelmat. Rakentaminen suunnitellaan tarkemmin rakennuslupavaiheessa.

Tontin leveys on 27,5 metriä, jotta tukimuurin rakentaminen olisi teknisesti mahdollista ilman tarkkuuslouhintaa ja jotta tontilla voidaan hoitaa yläpuolelta Kivikaudenpuistosta tulevat hulevedet. Tontille vaadittu vihertehokkuus 0,8 täyttyy (Elina Ekroos 17.11.2021).

VP, puisto

Osa nykyistä Kivikaudenpuistoa, johon merkitään ohjeelliset ulkoilureitit (ur).

Katualue

Katualueella siltamerkintä (y) siirretään jo rakennetun sillan kohdalle.

Tekninen huolto

Vedenjakelu ja viemärointi

Raappavuorentielle rakennetaan uutta vesijohtoa Ø 100 ja viemäriä Ø 200 noin 120 metriä ensin tontilta kadun yli ja siitä edelleen pohjoiseen. Pelastuslaitoksella ei ole erityisiä tarpeita veden- syötön kapasiteetille. Viemäri voidaan toteuttaa painovoimaisesti.

Hulevesien hallinta

Vantaan kaupungilla on hulevesiohjelma (2009) ja hulevesien hallinnan toimintamalli (2014).

Läpäisemättömän pinnan ala kasvaa. Hulevesiä viivytetään, jolloin alueelta purkautuva virtaama säilyy nykytilanteen tasolla myös suunnitellun maankäytön toteuduttua.

Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan sateelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia. Lisäksi tontin tasauksessa huomioidaan harvinaisempi sade, jonka rankkuus on 167 l/s/ha ja kesto 30 minuuttia. Tällöin vesien tulee mahtua lammikoitumaan piha-alueille, joilla ei normaalityylisessä viivytetä vesiä. Tällöin tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä laskennallisesti poistuisi luonnontilassa. Näitä harvinaisemmat sateet saa ohjata tulvareittejä pitkin yleisille alueille. Tontti voidaan liittää Raappavuorentien hulevesiviemäriin.

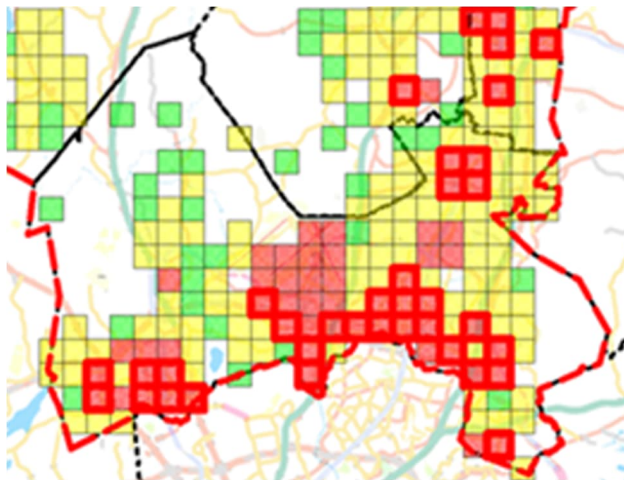
Myyrmäen kaavarungon (2019) tavoitteissa Raappavuorentie on sinivihreä katu, jolla hulevesien hallinta tulisi pyrkiä järjestämään maan pinnalla viherpainanteissa. Raappavuorentien länsipuolen syvä painanne sopii tähän.

4.4 KAAVAN MERKITTÄVÄT VAIKUTUKSET

Paloasemaverkoston suunnitteluperiaatteet

Riskiluokittelu tehdään neliökilometrin suuruisiin ruutuihin seuraavien tietojen pohjalta

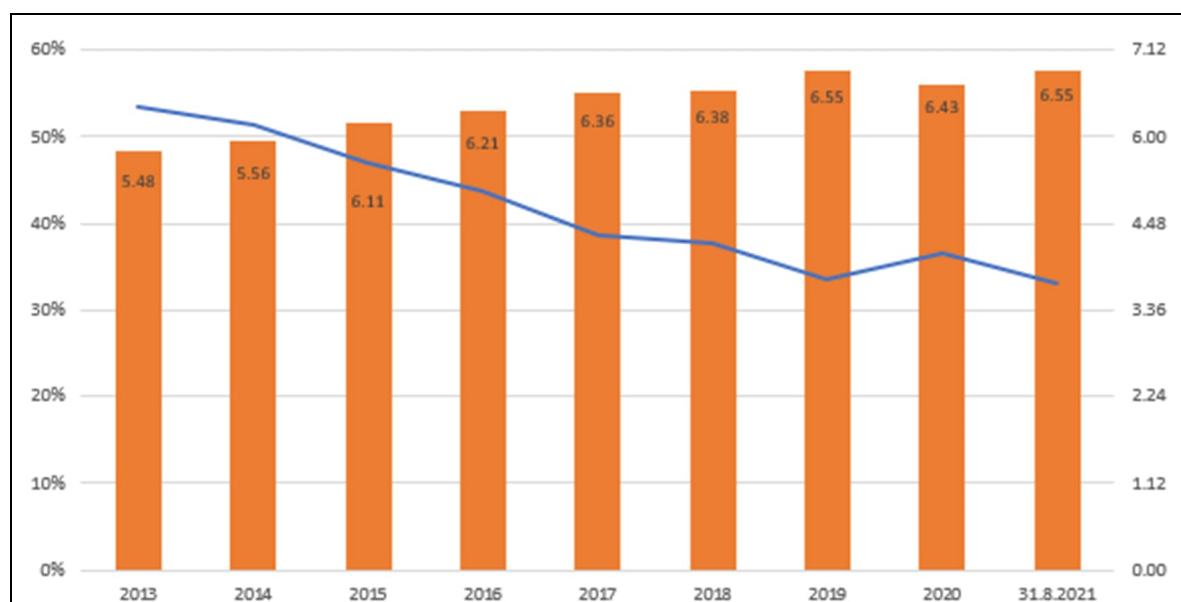
- asukasluku
- rakennusten kerrosala
- onnettomuuksien lukumäärä
- onnettomuuksien henkilö- ja omaisuusvahingot
- erityiset riskikohteet

Ensimmäisen yksikön tulee saavuttaa vähintään 50 % tehtävistä

- 1. riskiluokka, 6 minuuttia hälytyksestä
- 2. riskiluokka, 10 minuuttia
- 3. riskiluokka, 20 minuuttia
- Puutteet pelastustoiminnassa

Vantaalle tarvitaan uudet valmiusasemat Myyrmäkeen, Tikkurilaan, Korsoon ja Hakunilaan. Näistä on tehty tarveselvitykset (Kh 15.11.2021).

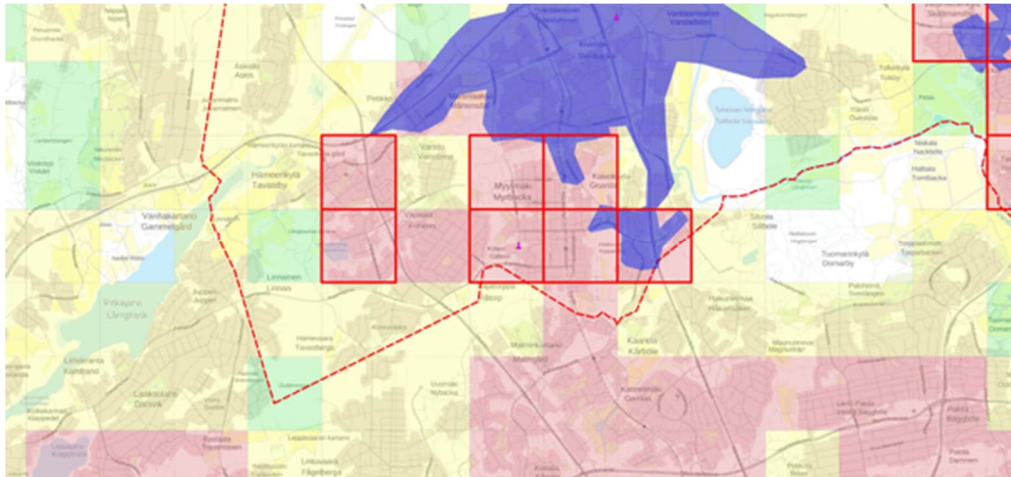

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen 1. riskiluokan ruutujen toimintavalmiuden täyttymisprosentti on laskenut ja mediaaniaika on kasvanut.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintavalmiudessa on nyt merkittäviä puutteita.

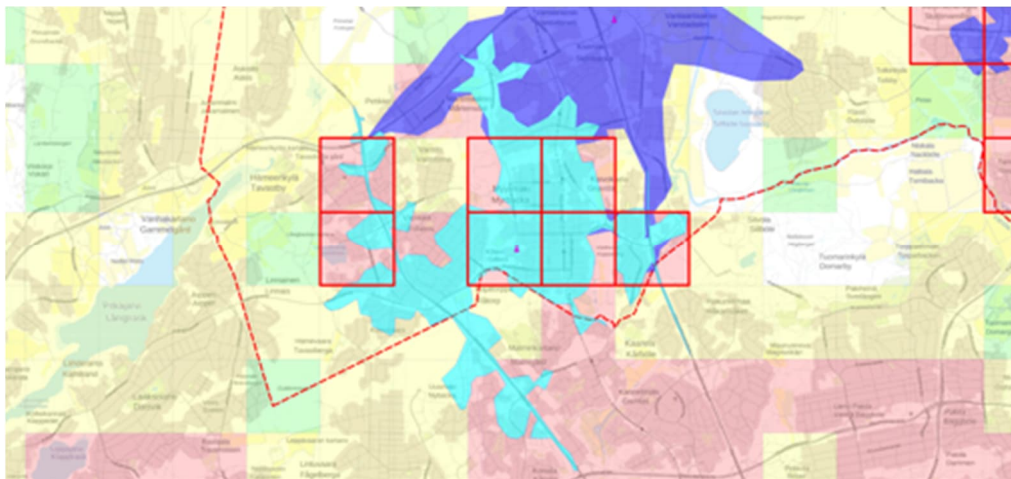
1. riskin ruutujen määrä on noussut asukasmäärän kasvun ja rakentamisen tiivistymisen seurauksena. Samalla liikennemäärien kasvu on hidastanut ajoaikoja.

Uusi yleiskaava tähtää asukasmäärän huomattavaan kasvuun. Myyrmäen suuralueella on vireillä useita kaavoitus- ja rakentamiskohteita, erityisesti Myyrmäen keskustassa.

Pelastuslaitoksen nykyinen toimintavalmius Myyrmäessä.

Sinisellä on kuvattu alue, joka saavutetaan 6 minuutissa Vantaankosken paloasemalta. Punareunaisissa ruuduissa on merkittäviä puutteita kiireellisten tehtävien saavuttamisessa.

Alueen turvallisuuden paraneminen. Vaaleansiniset alueet tavoitetaan 6 minuutissa.

Paloaseman sijainti peittää toimintapuutteen kerrostaloalueet varsin täydellisesti. Kuvassa ei näy vielä Luhtien vaikutus, joka parantaa tavoitettavuutta Variston ja Hämeenkylyn suuntaan.

Ruudussa, johon uusi valmiusasema sijoittuisi, kiireelliset tehtävät on saavutettu vuonna 2021 keskimäärin liki kahdeksassa ja puolessa minuutissa.

Pelastuslaitos on tehnyt suunnitelman, jossa Vantaalle rakennetaan neljä uutta valmiusasemaa vuosina 2022–2026 (Myyrmäki, Tikkurila, Hakunila, Korso). Valmiusasemille sijoittuu kahden palo-miehen ison pakettiauton kokoinen kärkiyksikkö, ambulanssi ja kaksi vpk:n yksikköä. Satunnaisesti valmiusasemalla voi olla iso paloauto.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 21.4.2021 määrännyt korjaamaan toimintavalmiuden puutteet ja toteuttamaan edellä mainitun suunnitelman, jolloin Myyrmäen valmiusasemalta saavutetaan vuosittain 233 pelastustehtävää 6 minuutissa enemmän kuin nyt.

Onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti niin, että ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi. (Pelastuslaki 379/2011, 2 §)

Vaikutukset pelastustoimintaan

Uusi paloasema on välttämätön ihmishenkien pelastamiseksi ja aineellisten vahinkojen vähentämiseksi. Alueella on nyt vuosittain 233 pelastustehtävää, joita ei saavuteta 6 minuutin tavoiteajassa. Lähellä tulevaa paloasemaa on Myyrmäen urheilupuisto, jossa järjestetään suuria yleisötahtumia. Länsi-Vantaan saavutettavuusvaje 1. ja 2. riskiluokkien alueilla Pähkinärinteessä ja sen ympäristössä poistuu ja saavutettavuus paranee tiheään väestön alueilla Myyrmäessä, Martinlaaksoissa ja Kaivokselassa, joissa asuu yli puolet suuralueen väestöstä.

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavamuutoksella poistuu osin viheraluetta ja metsikkö tulee rakennetuksi. Luonnonympäristöä muuttuu rakennetuksi ympäristöksi, mutta kaava-alueella ei ole inventoituja arvokkaita luontokohteita eikä suojeltuja eläinlajeja. Kaavamuutoksessa menetetään savipohjainen sekametsikkö, joka on hyväksytyn yleiskaavan kaupunkikeskustan aluetta, mutta puisto säilyy valtaosin (82 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Ulkoilureitti ja suojatie siirretään sillan pohjoispuolelle pois paloaseman edestä. Puisto ei ole tältä osin aktiivisessa virkistyskäytössä.

Vaikutukset kaupunkirakenteeseen ja rakennettuun ympäristöön

Kaava täydentää Raappavuorentien varren kaupunkirakennetta lähellä Myyrmäen keskustaa. Alue on maakuntakaavan keskustatoimintojen aluetta, yleiskaavan tehokasta asuntoaluetta, hyväksytyn yleiskaavan kaupunkikeskustan aluetta ja liittyy rakennettuun kerrostaloalueeseen ja katuja vastapäätä sijaitsevaan urheiluhallien alueeseen. Tiivistäminen ja täydentäminen ovat yleiskaavan keskeisiä periaatteita. Tontti liittyy valmiiseen katuun ja osin valmiiseen kunnallistekniikkaan. Vesi- ja viemärijohdot ovat noin 100 metrin päässä ja niitä jatketaan tontille.

Liikenteelliset vaikutukset

Paloasema sijoittuu pääkatuverkolle optimaaliseen paikkaan, josta yli 50 % tapauksista tavoitetaan 6 minuutissa. Hyvä sijainti nopeuttaa pelastamista ja kriittisissä tapauksissa pelastaa ihmishenkiä ja omaisuutta. Paloaseman liikenne mahtuu hyvin leveälle pääkatuverkolle.

Paloasemalta lähtisi 2–3 paloauto- ja keskimäärin 9,3 ambulanssitehtävää päivässä. Uusi paloasema nopeuttaa huomattavasti pelastamista ja vähentää ajomatkoja Vantaankosken paloasemalta. Hälytysajon aiheuttama liikennehaitta on hetkittäistä. Henkilökunnalle on tarjolla erityisen hyvä joukkoliikenne.

Paloaseman kohdalle Raappavuorentielle lisätään liikennevalot, joita voidaan vaihtaa paloautosta. Hälytysajoneuvojen kulku on ensisijaista. Ajoneuvot peruutetaan halliin, jolloin henkilö nousee autosta valvomaan liikennettä. Autossa voi olla peruutusta tukevia apulaitteita.

Liikenteellisen selvityksen mukaan paloaseman liikenne toimii hyvin (Wsp 13.4.2022: 14):

Myyrmäen paloaseman hälytysajoneuvoliikenne toimii hyvin tarkastelualueen iltaruuhkassa. Katuverkon välityskyky on riittävä. Kuormittunein liittymäväli on paloaseman pohjoispuolinen Raappavuorentie etelästä pohjoiseen, jossa hetkelliset ruuhkat on mahdollista purkaa tarvittaessa ennakkoivasti hälytysajoneuvoetuudella. Hälytysajoneuvoetuudet parantavat huomattavasti paloauto- ja ambulanssiliikenteen sujuvuutta Vaskivuorentien ja Rajatorpantien valoliittymissä.

Kuinka paloauto peruutetaan kadulta halliin?

<https://www.youtube.com/watch?v=dnLSjmOpWt8>

Ilmastovaikutukset

Rakentaminen lisää kasvihuonekaasupäästöjä sekä rakentamisen että käytön aikana mm. lämmityksen ja liikenteen vuoksi. Vantaalla on kuitenkin tarve uusille paloasemille. Asemakaava tukee resurssiviisautta sijoittumalla optimisijaintiin olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen. Pelastamisen nopeutuminen vähentää ajosuoritetta ja päästöjä. Tontilla voidaan hyödyntää kaukolämpöä, maakaasua, maalämpöä ja aurinkoenergiaa. Toteutuksessa voidaan edellyttää A-energialuokkaa, puurakentamista ja sähköautojen latauspisteitä. Ilmastomuutokseen varaudutaan hulevesien viivytyksellä sekä vihertehokkuudella ja kasvikatolla.

Maailmalla on lukuisia paloasemia vilkkaiden katujen varsilla.

Google maps 2021

Esimerkki Lontoosta, Irlingtonin paloasema, Upper Street, asuntoja, ei liikennevaloja.

Kaavan laajemmat vaikutukset kaupunkirakenteeseen, liikenneverkkoon ja ilmastoon ovat vähäisiä. Valmiusasema tukee kestäväen kehityksen mukaista asuntorakentamista Länsi-Vantaalle rautatien ja bussien runkolinjojen varsille.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖT

Paloasema ei itsessään aiheuta häiriötä naapureille. Hälytysajo ei käytä lähtiessään äänimerkkejä, vaan niitä käytetään ainoastaan tarvittaessa vaaratilanteissa. Hälytysajoneuvot liikkuvat kaduilla joka tapauksessa. Paloaseman aiheuttama liikenteellinen haitta on hetkittäistä.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Hanke on tarkoitus toteuttaa vuonna 2024. Rakennushankkeen investointikustannus on 4,13 M€. Kadunrakennuksen kustannusarvio on 350 000 € (laajin vaihtoehto 1, alv 0 %), mikä ei sisällä kunnallistekniikan muutoksia, pohjanvahvistuksia eikä työnaikaisia järjestelyitä. Uusien vesi- ja viemärlinjojen kustannukset ovat arviolta 55 500 € (alv 0 %).

Rakennusluvista ilmoitetaan naapureille ja rakennuspaikalla (MRL 133 §). Katujärjestelyt ratkaistaan katusuunnitelmassa. Ulkoilureitti ratkaistaan puistosuunnitelmassa.

Kaavaan ei liity maankäyttösopimusta.

Kaavatyöhön osallistuneet			
Vantaan kaupunki			
Asemakaavoitus	asemakaavapäällikkö	Ilkka Laine	
	aluearkkitehti	Timo Kallaluoto	
	asemakaava-arkkitehti	Annakaisa Haanpää	
	asemakaava-arkkitehti	Anna Hakamäki	
	asemakaava-arkkitehti	Anders Hedman	
	kaavoitusinsinööri	Mikko Järvi	
	kaavatekninen koordinaattori	Marko Hoffren	
	suunnittelupäällikkö	Markus Holm	
Kadut ja puistot	liikennesuunnittelupäällikkö	Susanna Koponen	
	liikenteen alueinsinööri	Teemu Vihervaara	
	liikenneinsinööri	Pirjo Salo	
	liikenneinsinööri	Heikki Alkila	
	suunnitteluinsinööri	Henri Hyttinen	
	puistosuunnittelupäällikkö	Heidi Burjam	
Kaupunkikulttuuri	liikuntapäällikkö	Jari Lärkä	
Kiinteistöt ja tilat	kiinteistöjohtaja	Antti Kari	
	kiinteistökehityspäällikkö	Tomi Henriksson	
	maankäyttöinsinööri	Juho Lumme	
	geotekniikkapäällikkö	Heikki Kangas	
Mittaus- ja geopalvelut	lupapäällikkö	Ilkka Rekonen	
Rakennusvalvonta	kaupunkikuva-arkkitehti	Matti Kärki	
	lupa-arkkitehti	Timo Tamminen	
Toimitilajohtaminen	hankepäällikkö	Eija Kivineva	
	rakennuttaja-arkkitehti	Sini Koskinen	
Yleiskaavoitus	maisema-arkkitehti	Elina Ekroos	
	yleiskaavasuunnittelija	Jonna Kurittu	
Ympäristökeskus	ympäristösuunnittelija	Sonja Lahtinen	
	pelastuspäällikkö	Jussi Rahikainen	
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	konsultti*	Mikko Ilmonen	
P&R Arkkitehdit Oy*		Pekka Salmi	
		Teppo Pietarinen	
Traficon Oy*		Jaakko Tuominen	
WSP Finland Oy*	O. Haveri	M. Jokinen	E. Kari

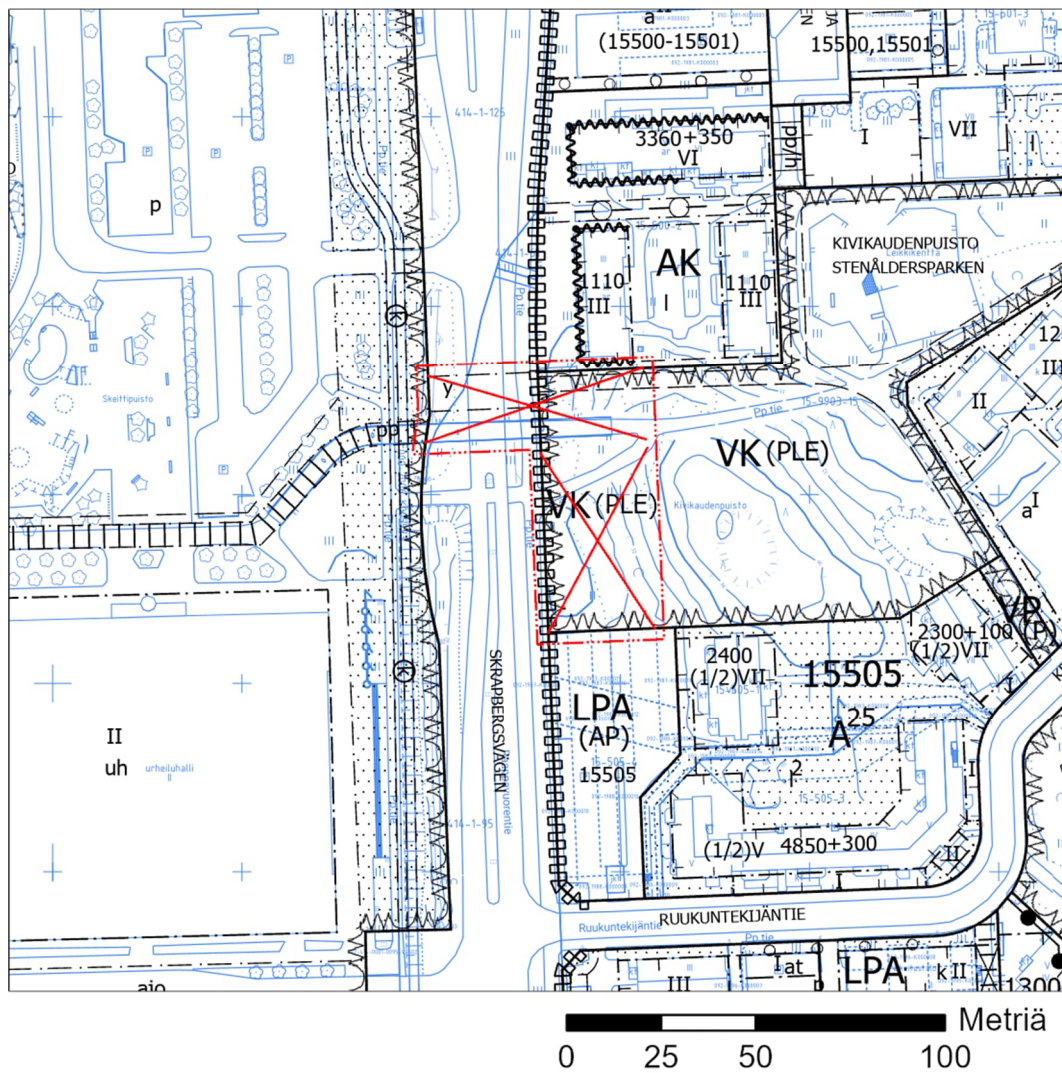
* Konsultti.

Vantaa 20.9.2022

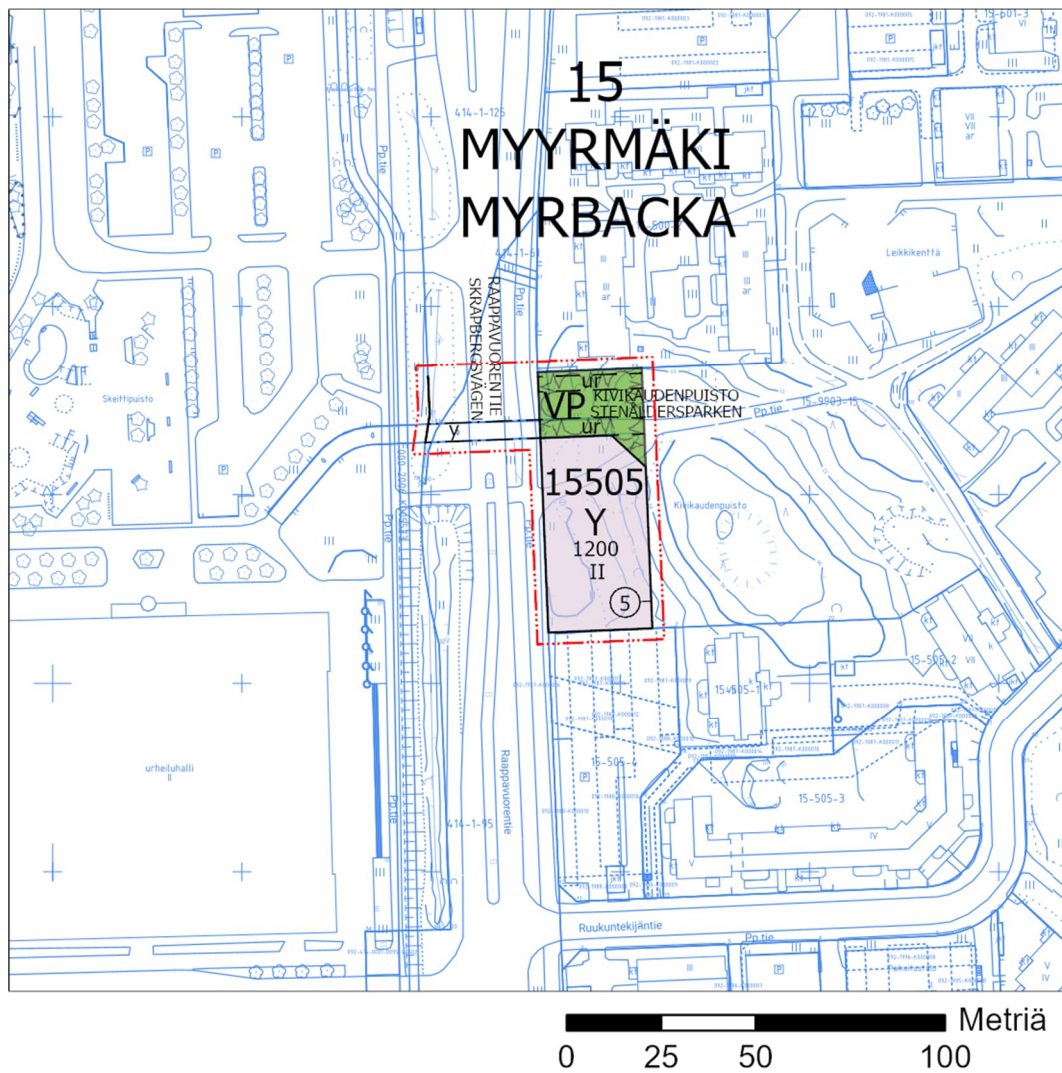
VANTAA KAUPUNKI
Länsi-Vantaan asemakaavoitus

Timo Kallaluoto, aluearkkitehti
etunimi.sukunimi@vantaa.fi | p. 050 3122 132 | Kielotie 28 | PL 1860, 01300 Vantaan kaupunki

Poistettavat merkinnät

Asemakaavan muutosehdotus

Kaava-alueen numero	Päiväys
Planområdets nummer	Datum
002493	20.9.2022
Vantaan kaupunki	Vanda stad
MYYRMÄEN PALOASEMA	MYRBACKA BRANDSTATION
Kaupunginosa 15, Myyrmäki	Stadsdel 15, Myrbacka
Asemakaavan muutos	Ändring av detaljplanen
Osa korttelia 15505 sekä katu- ja virkistysalueet.	Del av kvarteret 15505 samt gatu- och rekreatiomsområden.
Tonttijako	Tomtindelning
Osa korttelia 15505.	Del av kvarteret 15505.
1:2000	1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Yleisten rakennusten korttelialue.

Tontille saa sijoittaa esimerkiksi paloaseman.

Rakennuksen tulee esiintyä kaupunkikuvassa julkisena rakennuksena ja sen tulee olla arkkitehtuuriltaan merkittävä, yksilöllinen ja huomiota herättävä.

Arkkitehtuurin tulee ilmentää rakennuksen toimintaa.

Vihertehokkuuden tulee olla vähintään 0,8.

Rakennuksissa tulee olla kasvikatto.

Hulevedet on viivytettävä.

Kivikaudenpuistosta valuvat pintavedet on johdettava Raappavuorentien hulevesiviemäriin.

Ääneneristävyyden lentomelua vastaan tulee olla miehistötiloissa vähintään ΔL 32 dB ja toimistoissa vähintään ΔL 28 dB.

Tontille saa tehdä tarvittavat tonttiliittymät.

Tontille saa sijoittaa tarvittavat autopaikat.

Puisto.

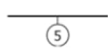
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

15

Kaupunginosan numero.

MYYR

Kaupunginosan nimi.

15505

Korttelin numero.

KIVIKAUDENPUISTO

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för allmänna byggnader.

Till exempel får en brandstation placeras på tomten.

Byggnaden ska framstå i stadsbilden som en offentlig byggnad och ska vara arkitektonisk betydelsefull, unik och iögonfallande.

Arkitekturen ska spegla byggnadens funktion.

Gröneffektiviteten ska vara minst 0,8.

Byggnaderna ska ha ett växttak.

Dagvatten ska fördröjas.

Ytvatten som rinner från Stenåldersparken ska ledas till Skrapbergsvägens dagvattensavloppet.

Ljudisolering mot flygbuller ska vara i besättningsutrymmen minst ΔL 32 dB och i kontor minst ΔL 28 dB.

Nödvändiga tomtanslutningar får göras till tomten.

Erfoderliga parkeringsplatser får placeras på tomten.

Park.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

1200	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
ur	Ohjeellinen ulkoilureitti.	Riktgivande friluftsled.
	Katu.	Gata.
y	Ylitys.	Övergång.
TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.		TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område ska en separat tomtindelning göras, om inte via planteckningar annat bestämts.
Kaupunkirakenne ja ympäristö Asemakaavoitus		Stadsstruktur och miljö Detaljplanering
Mittaus- ja geopalvelut Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.		Mätning och geoteknik Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.
Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Vantaalla / Vanda __. __. 20__ Kimmo Junttila Kaupungeodeetti / Stadsgeodet	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__/20__		Godkänd av stadsfullmäktige __/__/20__

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	23.11.2021
Kaavan nimi	002493 Myyrmäki 15 kaupunginosa		
Hyväksymispvm	Ehdotuspvm		
Hyväksyjä	Vireilletulosta ilm. pvm		18.08.2021
Hyväksymispykälä	Kunnan kaavatunnus		092002493
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,2409	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	0,2409

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,2409	100,0	1200	0,50	0,0000	1200
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,1378	57,2	1200	0,87	0,1378	1200
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0519	21,5	0		-0,1378	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,0512	21,3	0		0,0000	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k- m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,2409	100,0	1200	0,50	0,0000	1200
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä	0,1378	57,2	1200	0,87	0,1378	1200
Y	0,1378	100,0	1200	0,87	0,1378	1200
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0519	21,5	0		-0,1378	0
VP	0,0519	100,0	0		0,0519	0
VK	0,0000		0		-0,1897	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,0512	21,3	0		0,0000	0
Kadut	0,0512	100,0	0		0,0000	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Projekti 317011

Myyrmäen paloaseman liikenneselvitys

Raportti

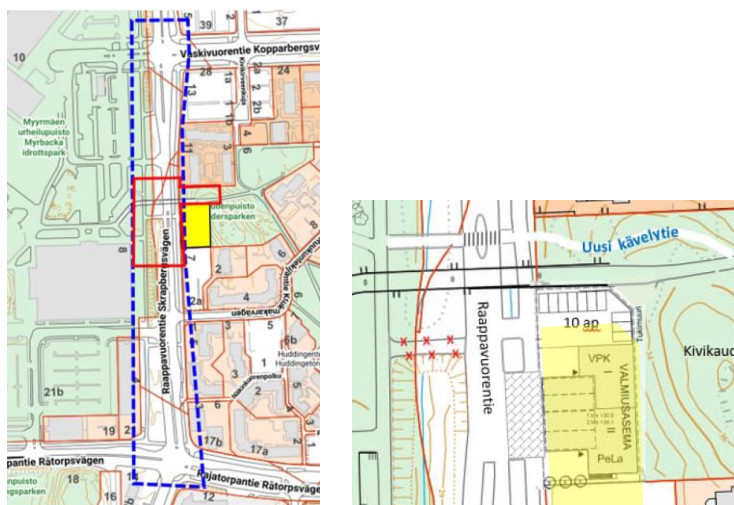
Asiakkaan tiedot

Vantaan kaupunki
Teemu Vihervaara

1. Lähtökohdat

Tämän liikenneselvitys käsittelee Myyrmäen paloasemalle kaavailtua paikkaa Raappavuorentien varrella Kivikaudenpuistossa (Raappavuorentie 9). Vantaan kaupunki on suunnitellut alustavasti tontin liikennejärjestelyitä sekä liittymäalueen tontille. Raappavuorentie on luokaltaan pääkatu ja sen itäreunalla on I-luokan pääpyöräreitti. Työssä on tarkasteltu kolmea suunnitelmaperiaatevaihtoehtoa paloaseman sijoittumiselle, ja lisäksi on tehty liikenteen toimivuustarkastelut iltahuipputunnille sekä laadittu karkeat rakentamiskustannusarviot eniten katualueen toimenpiteitä vaativalle vaihtoehdolle. Kaikissa vaihtoehdoissa paloaseman toimivuus varustetaan omilla liikennevaloilla. Tarkastellut vaihtoehdot ovat:

- **VE1:** Kaupungin alustava luonnos, jossa peruutetaan kalustohalliin Raappavuorentieltä ja ajorataa levennetään. Henkilökunnan pysäköinti on tontilla.
- **VE2:** VE1-järjestelyt siten, että ajorataa ei levennetä.
- **VE3:** Kalustohalliin peruutetaan tontin sisällä. Henkilökunnan pysäköinti on urheilupuolella.

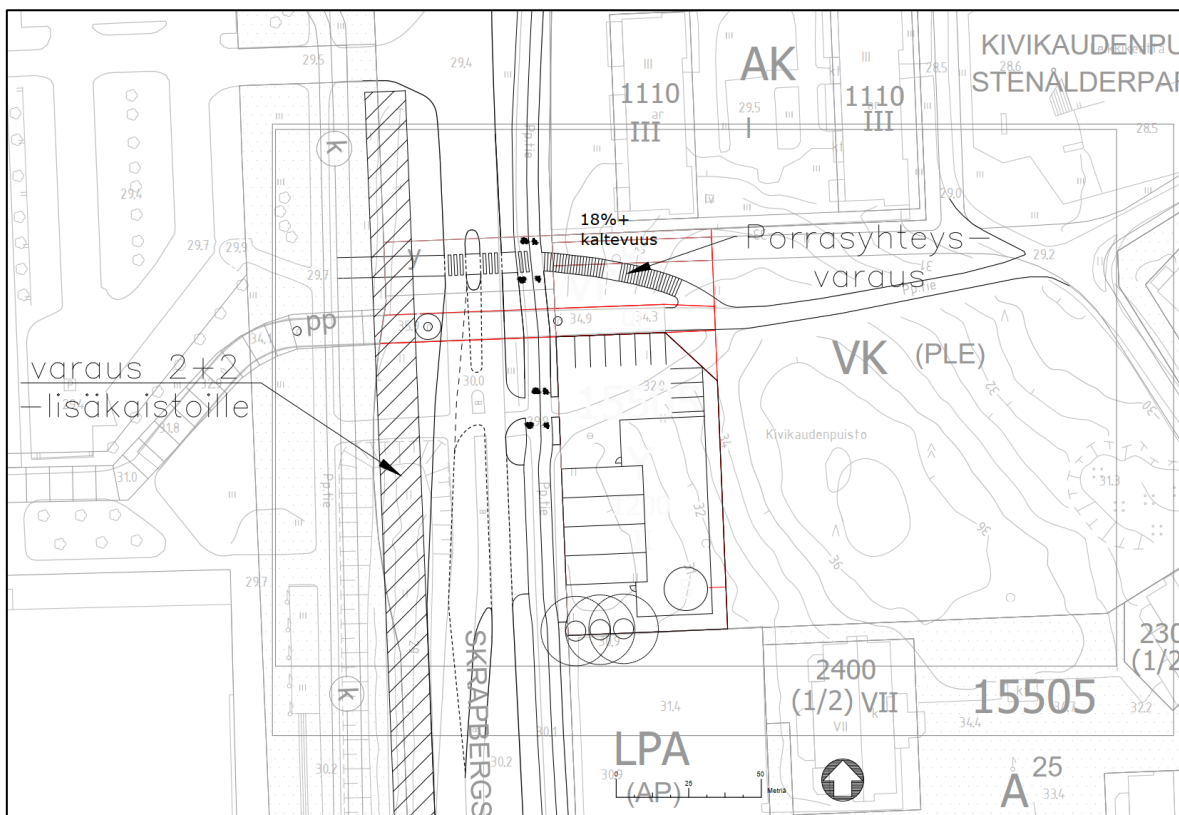
Kuvat 1 ja 2. Tarkastelualue (sininen), suunnittelualue (punainen) sekä paloaseman tonttialue ja VE1-luonnos (keltainen). (Vantaan kaupunki)

2. Paloaseman vaihtoehdot ja kustannusarvio

Seuraavassa on esitetty tutkittujen vaihtoehtojen suunnitelmaluonnokset.

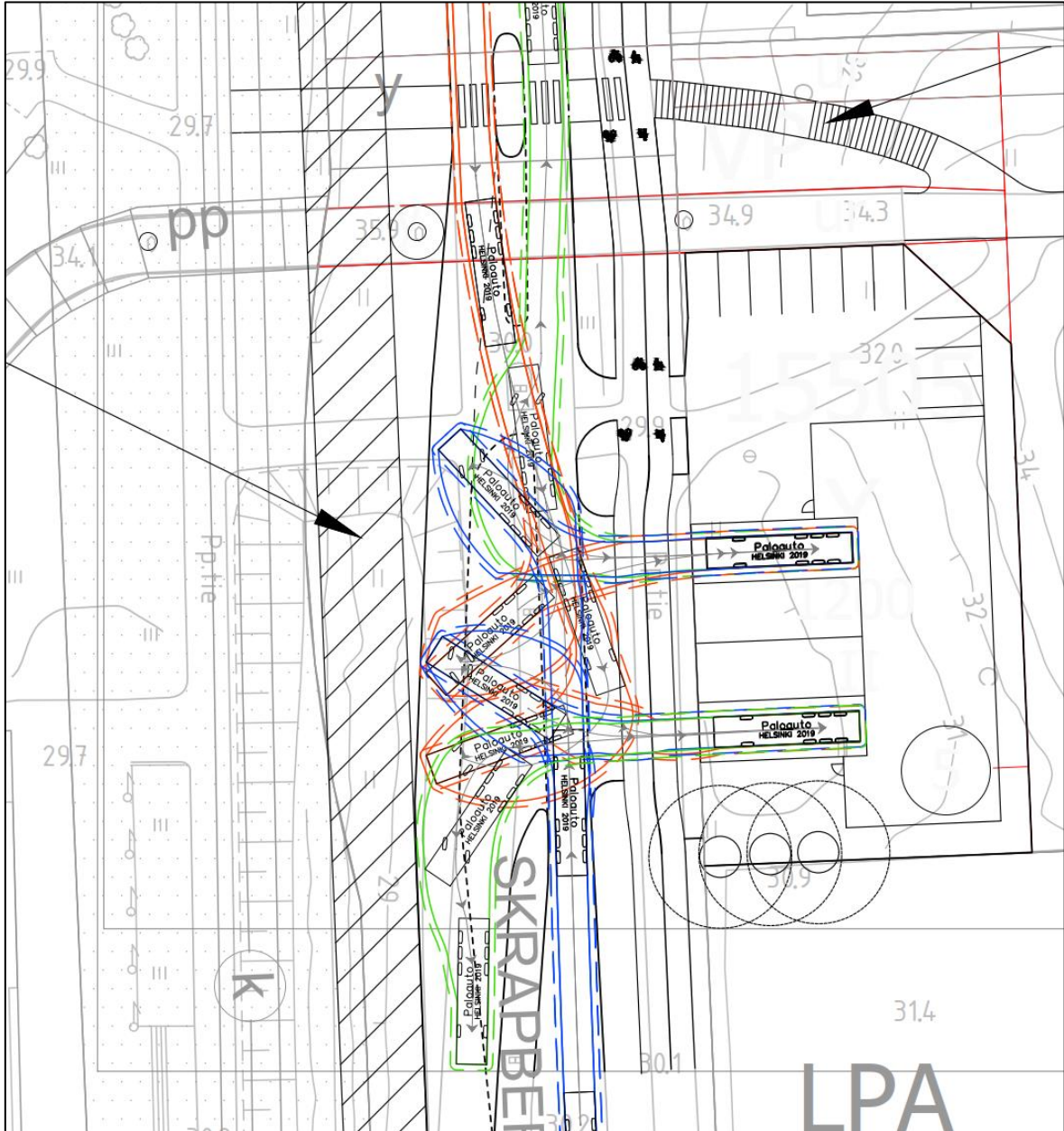
- Karkea kustannusarvio ilman pohjarakenteita, kunnallisteknisiä muutoksia ja työh-aikaisia liikennejärjestelyitä on laskettu vaihtoehdolle 1, joka vaatii eniten toimenpi-teitä katualueella.
- Mitoitusajoneuvona on käytetty Helsingin kaupungin tikasauton ajouramallia.
- Ve2 ja ve3:ssa pohjoisesta tuleville ajoneuvoille on mitoitettu väistötillaa liikenteen sujuvoittamiseksi.
- Kadun keskialueet ovat madallettuja ja yliajettavia, mutta pyrkivät jäsentämään normaaleja ajokaistoja.
- Karkea ja suoraviivainen lisäkaistojen varaus 2+2-kaistaiselle Raappavuorentielle on esitetty siltipilarin länsipuolelle, jolloin paloaseman ratkaisun vaikutusta voi-daan alustavasti arvioida suhteessa kadun tilanvaraukseen.
- Jalankulun ja pyöräilyn väylä on levennetty 4,5-metriä leveäksi pääreitit minimita-voitemitan mukaan
- Suojatie Raappavuorentien yli on siirretty sillan pohjoispuolelle. Ramppi puistorai-tille on esitetty porrasvarauksena yhteyden jyrkkyyden takia.

VE1: Kaupungin alustava luonnos, jossa peruutetaan kalustohalliin Raappavuoren-tieltä ja ajorataa levennetään. Henkilökunnan pysäköinti on tontilla.

Kuva 3. Suunnitelmaluonnos VE1.

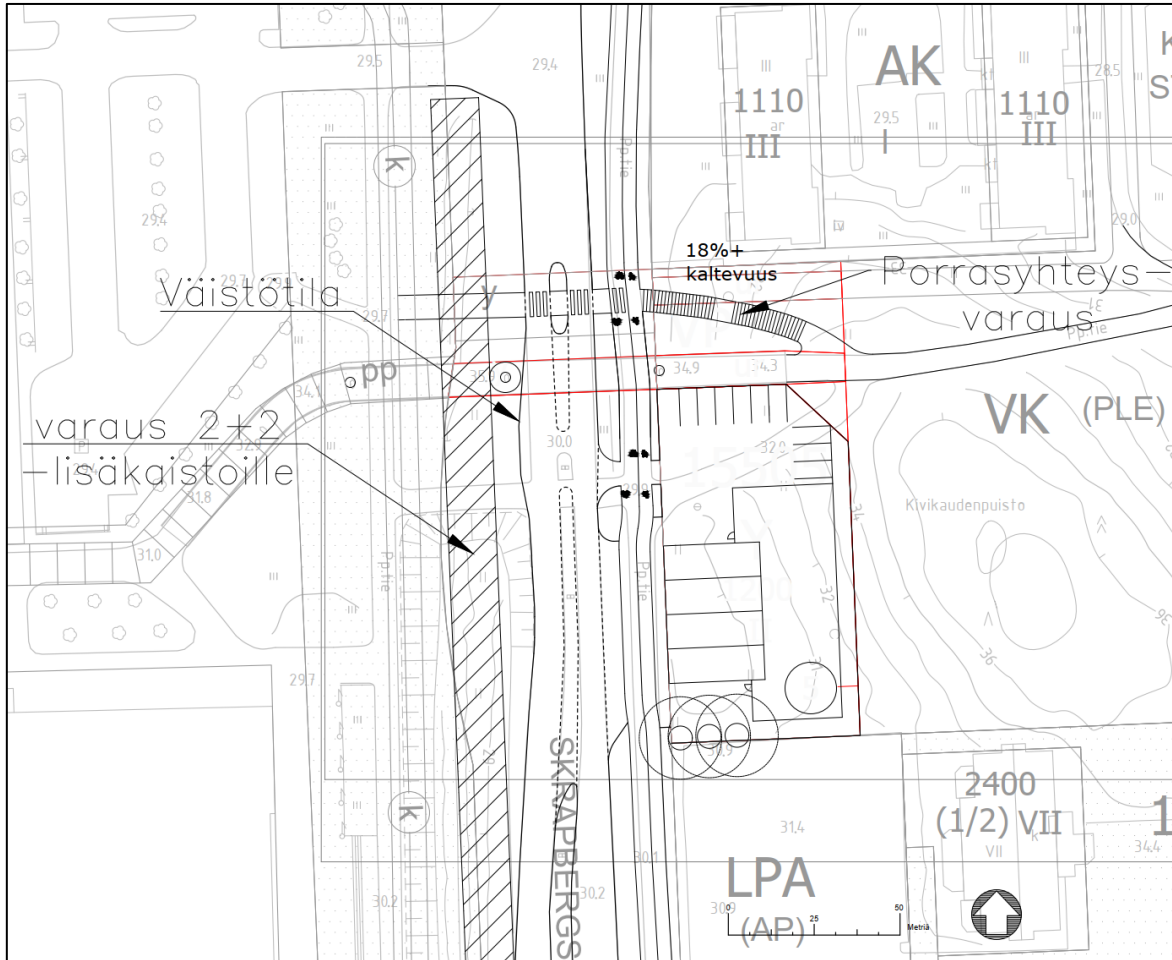
13.4.2022

Kuva 4. Tikasauton ajourat reunimmaisii halleihin VE1.

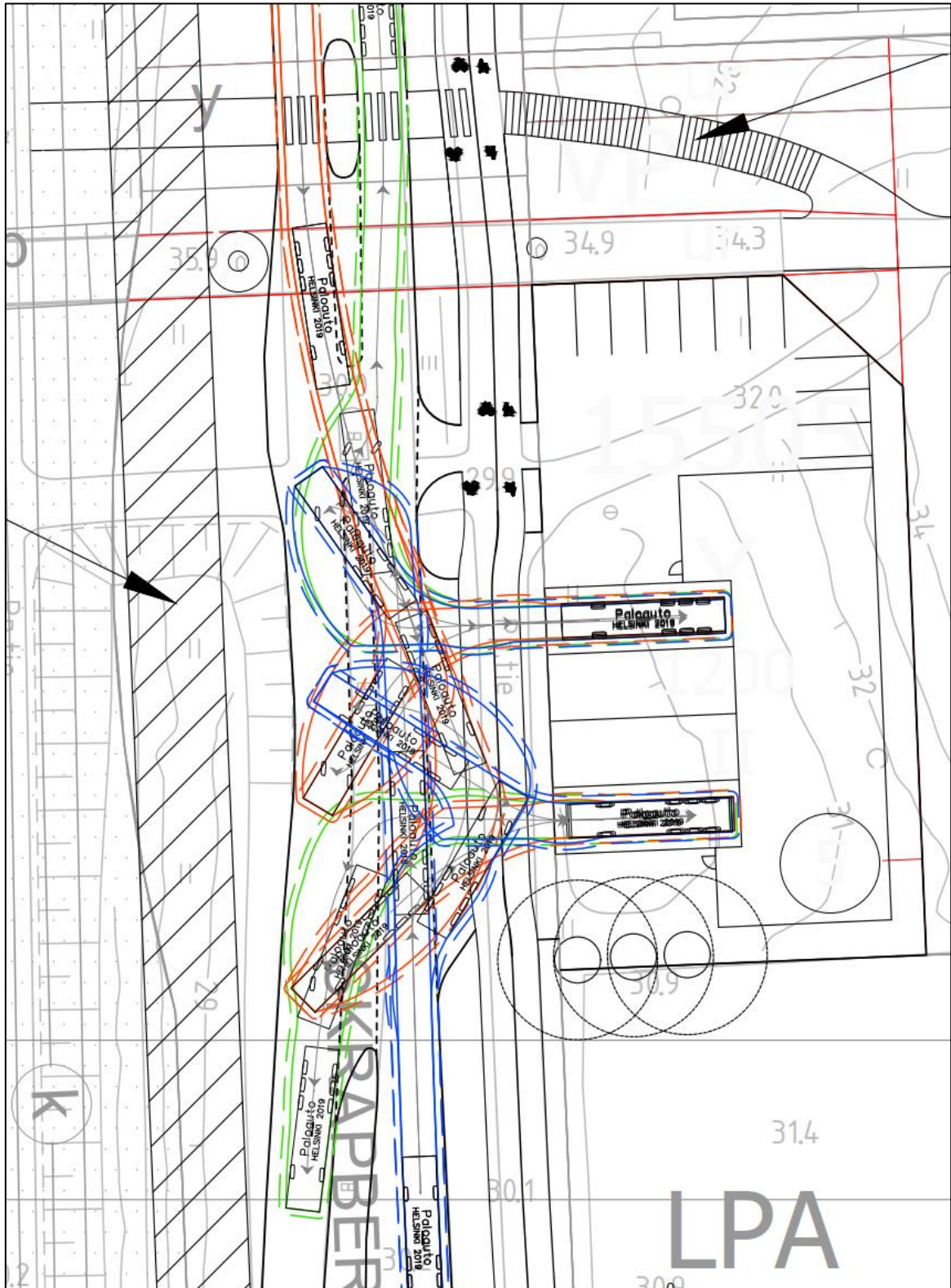
Karkea kustannusarviolaskelma (Fore) on esitetty liitteessä 1. Kustannusarvioksi muodostuu 350 000 € (alv 0 %), missä ei ole mukana mahdollisia kunnallisteknisiä muutoksia, pohjanvahvistuksia tai työnaikaisia järjestelyitä.

VE2: VE1-järjestelyt siten, että ajorataa ei levennetä.

Kuva 5. Suunnitelmaluonnos VE2.

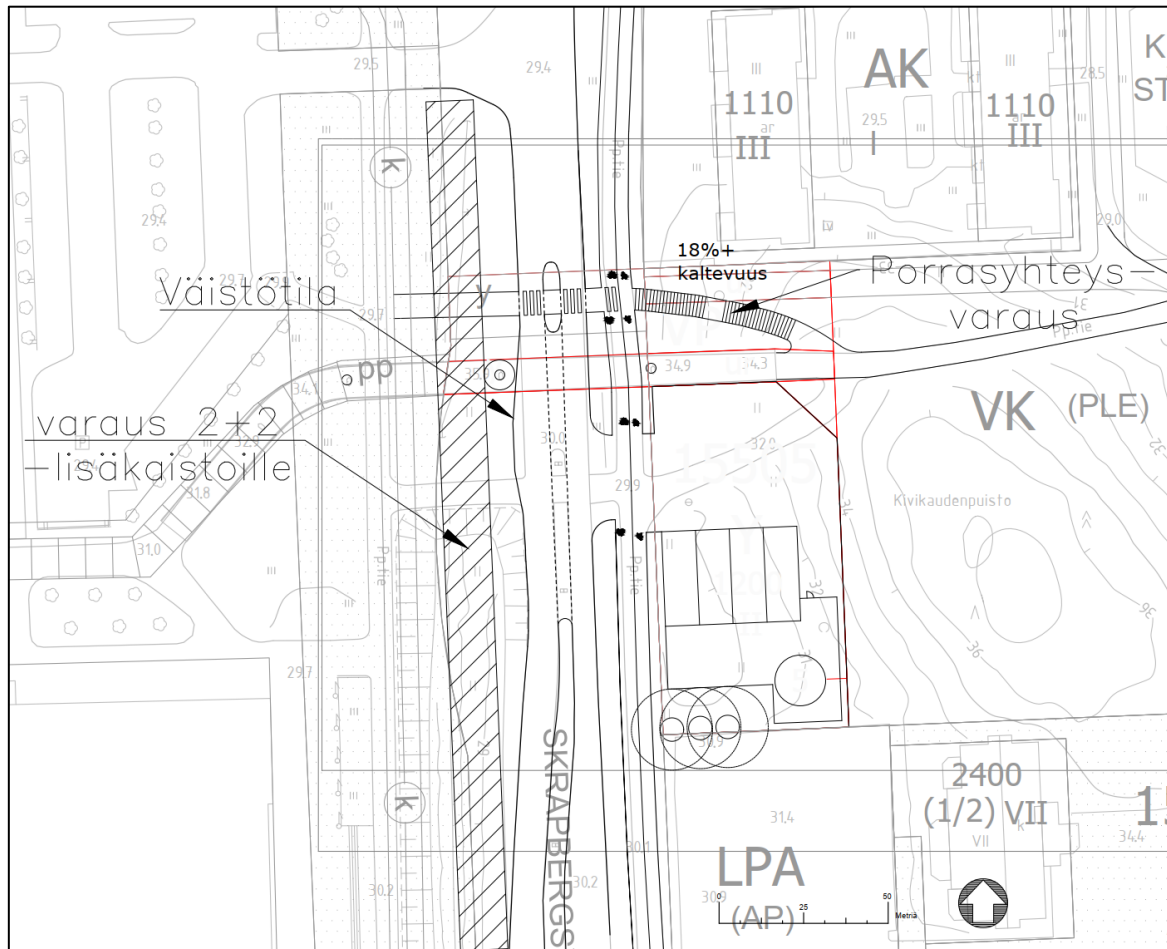
13.4.2022

Kuva 6. Tikasauton ajourat reunimmaisiin halleihin VE2.

13.4.2022

VE3: Kalustohalliin peruutetaan tontin sisällä. Henkilökunnan pysäköinti on urheilupuiston puolella.

Kuva 7. Suunnitelmaluonnos VE3.

13.4.2022

Kuva 8. Tikasauton ajourat reunimmaisiin halleihin VE3.

3. Liikennemäärät ja toimivuustarkastelut

Myyrmäen paloaseman liikenteellinen toimivuus on simuloitu Vissim-mikrosimulointiohjelmalla. Tarkastelussa on vuoden 2040 iltahuipputunti Raappavuorentien valoliittymissä sekä paloaseman hälytysajoneuvoliikenteen toimivuus. Vissim-simuloinnin tuloksissa on huomioitu kymmenen simulointiajon keskiarvo.

Paloasema on mallinnettu kaupungin alustavan luonnoksen VE1 periaatteiden mukaisesti. Paloaseman kohdalle on lisätty liikennevalot, jotka pysäyttävät Raappavuorentien liikenteen hälytysajoneuvon poistuessa autotallista Raappavuorentielle.

3.1. Vantaan kaupungin lähtötiedot

Vantaan kaupunki on arvioinut, että paloasemalta lähtee 2–3 paloauto- ja 9–10 ambulanssitehtävää päivässä. Iltahuipputunnin ajanjaksolle on mallinnettu kaksi lähtevää paloautoa sekä viisi lähtevää ambulanssia.

Vaskivuorentien – Raappavuorentien sekä Rajatorpantien – Raappavuorentien valoliittymien ohjelmointitiedot on saatu Vantaan kaupungilta. Simuloinnissa on käytetty erillisohjattuja iltaruuhkan ohjelmia, joihin on lisätty lähestyvän hälytysajoneuvon saama etuus.

3.2. Liikenne-ennuste iltahuipputunnin aikana

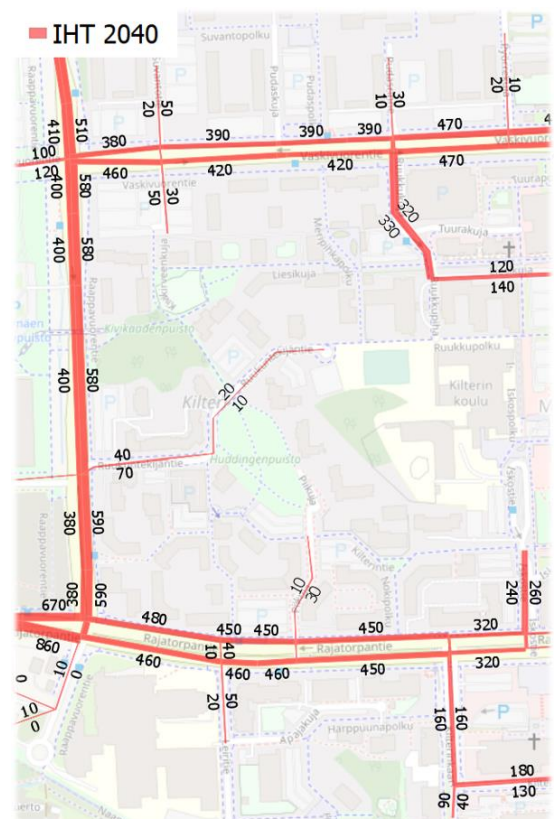
Liikennemäärätietona on Myyrmäen kaavarungon il-tahuipputunnin ennustemalli 2040 (Helmet 2.1), jota on aiemmin käytetty Myyrmäen asema-alueen Myyr York -simuloinneissa ja toimivuustarkasteluissa.

Vuoden 2040 ennustemallissa Korutien yhteys ei ole toteutunut, mikä pienentää paloaseman ohittavaa liikennevirtaa kaakosta pohjoiseen Korutien vaihtoehdosta noin 30 ajon/h. Lisäksi liikenteen ruuhkamaksut eivät ole toteutuneet.

Merkittävin iltaruuhkan liikennevirta saapuu Rajatorpantieltä lännestä ja kääntyy valoista vasemmalle Raappavuorentielle pohjoiseen. Iltahuipputunnin aikana Raappavuorentien paloaseman ohittaa noin 1000 ajoneuvoa, joista noin 60 % kulkee etelästä pohjoiseen.

Vuoden 2040 iltahuipputunnin liikennemäärätiedoista on rakennettu Vissim-simulointimalliin lähtö- ja määräpaikkamatriisi, jossa tarkastelualueen liittyvävälien liikennevirrat on tasapainotettu keskenään. Kääntyvien virtojen osuuksista ei ole tarkkoja tietoja.

Kuva 3. Simuloinnin ja toimivuustarkastelun lähtötietoina käytetyt vuoden 2040 iltahuipputunnin liikennemäärät.

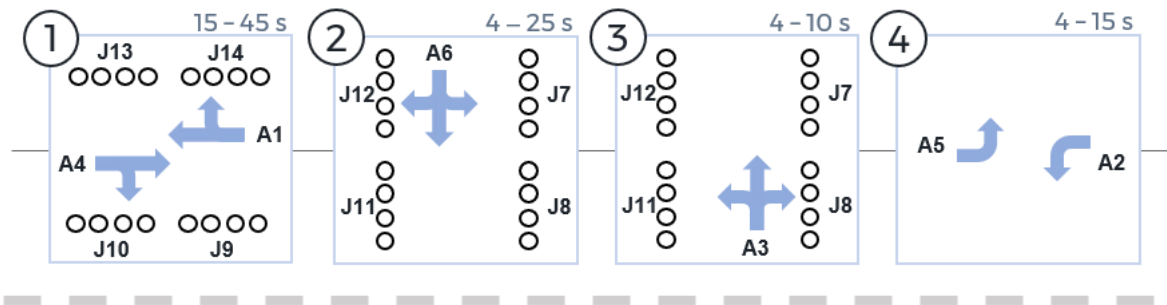
3.3. Vuoden 2040 arki-illan toimivuustarkastelut

Lähtötiedot

Toimivuustarkasteluiden tarkastelualueena on Raappavuorentie Vaskivuorentien ja Rajatorpantien valoliittymien välillä. Valoliittymien ohjelmointitiedot on saatu Vantaan kaupungilta. Valoliittymät toimivat iltaruuhkan ohjelmilla erillisohjauksessa.

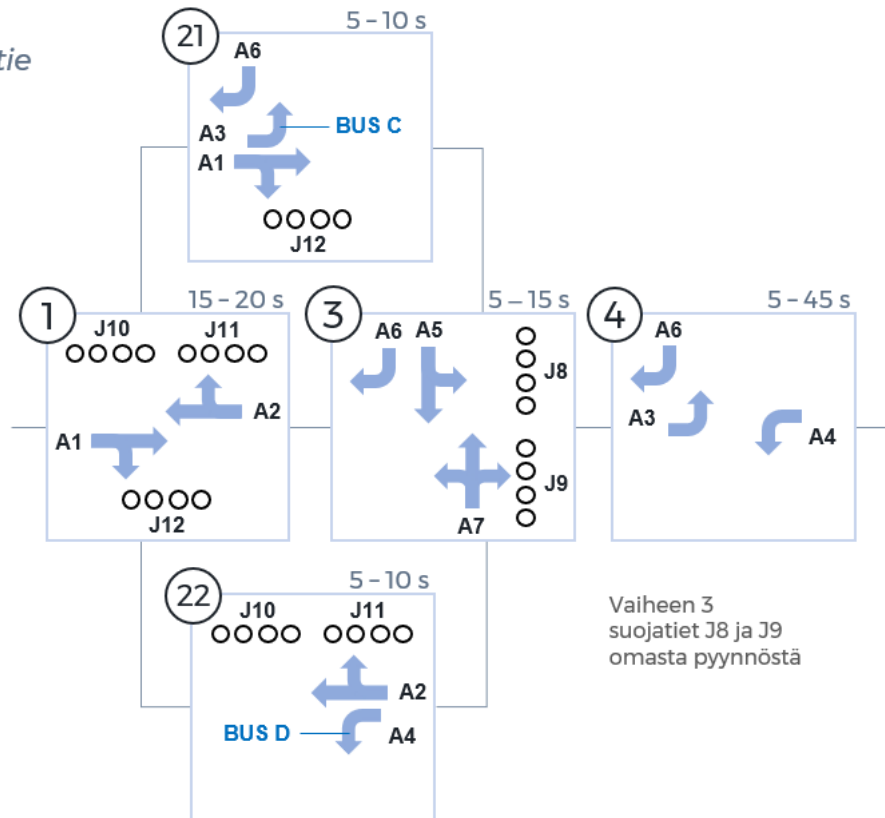
Raappavuorentie - Vaskivuorentie

ERILLISOHJAUS, ILTARUUHKA

Rajatorpantie - Raappavuorentie

ERILLISOHJAUS,
ILTARUUHKA

Kuva 4. Valoliittymien vaihekaaviot. Hälytysajoneuvon saama etuus ohjaa käyttöön Vaskivuorentiellä vaiheen 1 ja Rajatorpantiella vaiheen 3. Vaiheen vihreä pysyy voimassa, kunnes hälytysajoneuvo pääsee liittymäalueelle.

13.4.2022

Hälytystehtävän alkaessa paloaseman liikennevalot pysäyttävät Raappavuorentien keskiosan liikenteen paloaseman edustan liittymän alueella. Vaskivuorentien tai Rajatorpantien valoliittymä saa tiedon lähestyvästä hälytysajoneuvosta sen kääntyessä pois paloasemalta Raappavuorentielle joko etelään tai pohjoiseen. Tämän jälkeen hälytysajoneuvon tulosuunta saa valo-ohjelmassa etuuden välittömästi käynnissä olevien opastinryhmien minimiaikojen ja suoja-ai-kojen jälkeen. Hälytysajoneuvo keskeyttää käynnissä olevat etuudet, kuten joukkoliikenne-etuudet. Etuusvaiheen vihreä on voimassa, kunnes hälytysajoneuvo on päässyt liittymäalueelle.

Simulointimallissa on huomioitu kävely- ja pyöräilyliikenteen vaikutus. Raappavuorentien ylittävä Kivikaudenpuiston suojatie on siirretty suunnitellun paloaseman kohdalta sillan pohjoispuolelle. Kävely- ja pyöräilyliikenteen määräksi on arvioitu tulosuuntakohtaisesti Raappavuorentien itäpuolelle 60 liikkujaa sekä kaikille muille tulosuunnille 40 liikkujaa tunnin aikana.

Kuva 5. Iltahuipputunnin simuloinnissa toteutuneet liikennemäärät. Alueen suurimmat liikennevirrat kulkevat lännestä itään ja etelästä pohjoiseen. Simulointimallissa etelästä urheilupuistoon suuntaavat 40 ajoneuvoa kääntyvät pysäköintialueelle (Raappavuorentieltä vasemmalle) jo ennen Vaskivuorentien valoliittymää.

Tulokset

Vuoden 2040 iltahuipputunnin liikenteellinen toimivuus on tarkastelualueella pääosin välttävää. Keskimääräinen viivytys valoliittymissä on suurimmilla liikennevirroilla 25–40 sekuntia. Samanaikainen suojatieliikenteen vihreä vaihe heikentää hieman oikealle kääntyviä virtoja verrattuna suoraan kulkeviin.

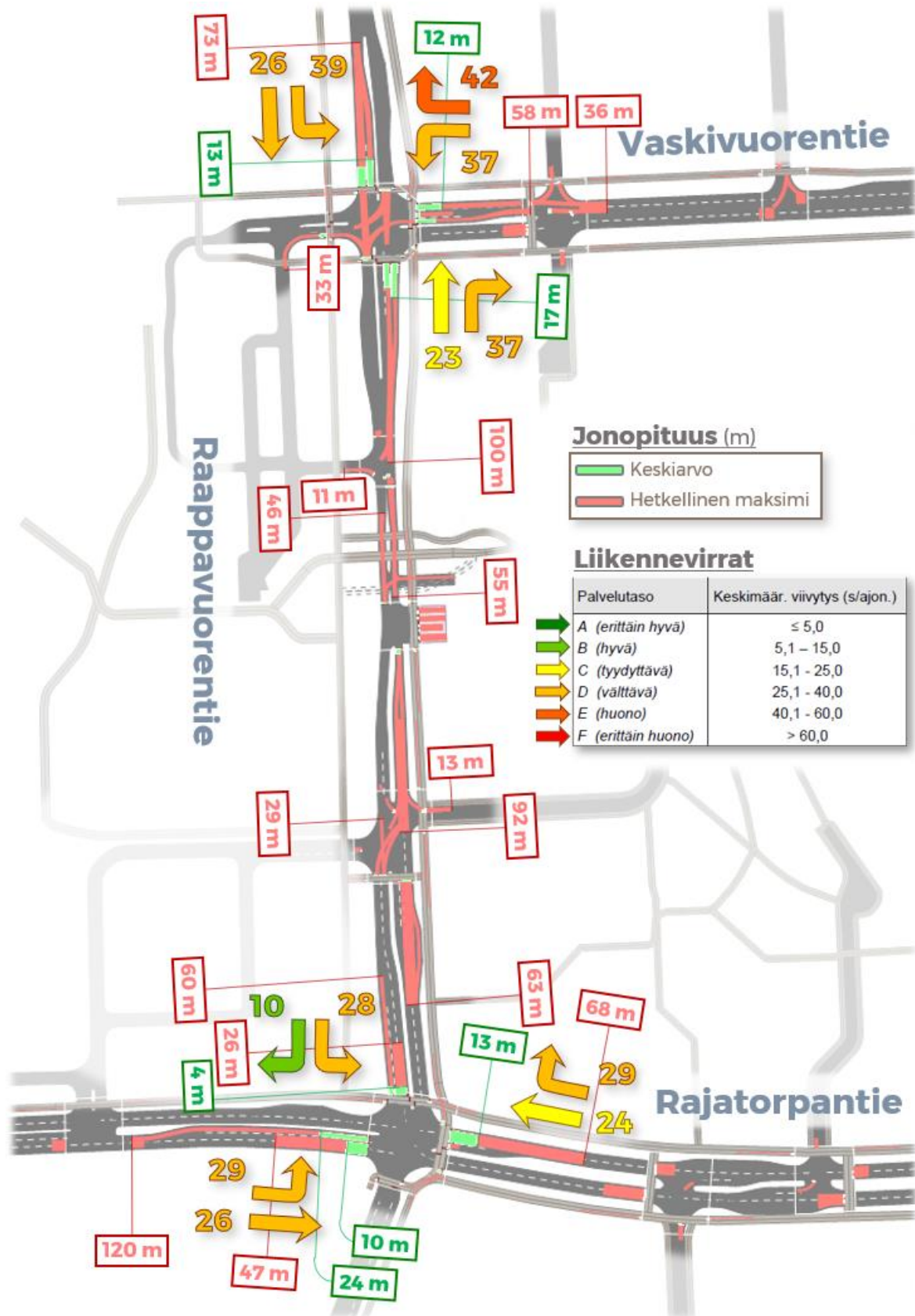
Huomattavimmat jonot muodostuvat Rajatorpantien lännen tulosuunnasta vasemmalle kääntyville, joiden hetkellinen maksimijononpituus on 120 metriä. Pohjoisessa jonoutuu eniten valoliittymän etelän tulosuunta, jossa hetkellinen maksimijonopituus on 100 metriä. Tarkastelualueen jonoutuminen on hetkittäistä ja välityskyky on kaikilla tulosuunnilla riittävä.

Keskimääräiset jonot ovat lyhyitä, valoliittymissä 10–20 metriä. Raappavuorentiellä paloaseman kohdalla jonoutuminen on hetkittäistä. Paloaseman hälytysajo aiheuttaa hetkellisesti noin 50 metrin jonon pohjoisen tulosuuntaan ja noin 90 metrin jonon etelän tulosuuntaan. Jonot eivät häiritse Raappavuorentien sivusuunnan liikennettä eivätkä ne yllä valoliittymiin. Liikennevalojen lisäksi Raappavuorentien jonoja aiheuttavat kaksi suojatietä sekä etelästä Myyrmäen urheilupuistoon kääntyvät, joiden aiheuttamaa jonon vaikutusta voidaan pienentää etelän tulosuunnan suoraan kulkevien väistötilalla. Raappavuorentien suojateiden ja vasemmalle kääntyvän liikenteen aiheuttamat jonot ja viivytykset ovat lyhyitä; hetkellinen maksimijonopituus on noin 50 metriä.

Valoetuuudet lyhentävät hälytysajoneuvojen viivytystä valoliittymissä keskimäärin 20–30 sekuntia. Vaskivuorentien valoissa hälytysajoneuvojen muusta liikenteestä ja valoista johdettu keskimääräinen viivytys on 6–8 sekuntia, Rajatorpantien valoissa 1–4 sekuntia. Hälytysajoneuvoliikenteen palvelutaso on pohjoisessa valoliittymässä hyvä ja eteläisessä valoliittymässä erittäin hyvä. Hälytysajoneuvo pääsee etenemään 300 metrin matkan valoliittymän läpi pohjoisessa noin 32–35 sekunnissa, etelässä noin 26–30 sekunnissa. Pysähtymisen mahdollisuus on suurimmillaan oikealle Vaskivuorentielle käännytessä, pienimmillään puolestaan vasemmalle Rajatorpantielle käännytessä. Oikealle Vaskivuorentielle kääntymistä voidaan edelleen helpottaa kieltämällä samanaikainen suojatieliikenteen vihreä Raappavuorentien itäpuolella, jolloin Vaskivuorentielle oikealle kääntyvien hälytysajoneuvojen toimivuustulokset vastaavat suoraan kulkevien tuloksia.

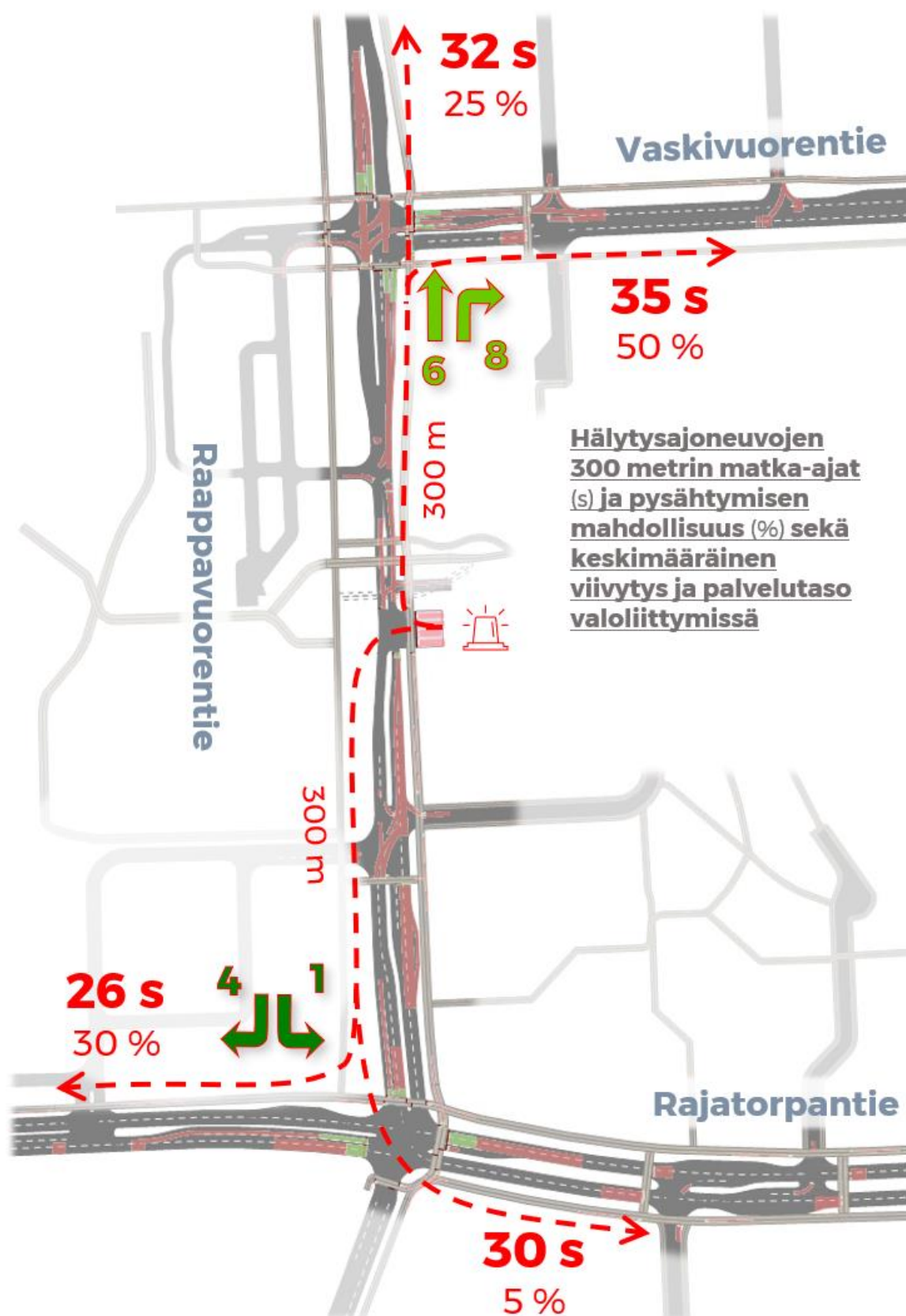
Kuvissa 6 ja 7 on esitetty alueen liikenteellisen toimivuustarkastelun tulokset sekä hälytysajoneuvojen matka-ajat, keskimääräiset viivytykset ja palvelutaso valoliittymissä.

13.4.2022

Kuva 6. Toimivuustarkastelun tulokset.

13.4.2022

Kuva 7. Hälytysajoneuvoliikenteen toimivuus valoetuuksilla.

3.4. Yhteenveto liikenteellisestä toimivuudesta

Myyrmäen paloaseman hälytysajoneuvoliikenne toimii hyvin tarkastelualueen iltaruuhkassa. Katuverkon välityskyky on riittävä. Kuormittunein liittymäväli on paloaseman pohjoispuolinen Raappavuorentie etelästä pohjoiseen, jossa hetkelliset ruuhkat on mahdollista purkaa tarvittaessa ennakoivasti hälytysajoneuvoetuudella. Hälytysajoneuvoetuudet parantavat huomattavasti paloauto- ja ambulanssiliikenteen sujuvuutta Vaskivuorentien ja Rajatorpantien valoliittymissä.

Liitteet

- 1) Kustannusarvio (Fore)

ASEMAKAAVAMUUTOS 002493 MYYRMÄEN PALOASEMA, MYYRMÄKI

Kaupunkiympäristölautakunta 7.6.2022 päätti asettaa nähtäville asemakaavan muutosehdotuksen 002493 Myyrmäen paloasema, joka oli MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 22.6. – 22.8.2022. Tällöin tuli 19 muistutusta.

Muistuttaja	Tiivistelmä	Tarkistukset
1. Yksityishenkilö	Vastustan sijaintia. Liian lähellä asuntoja, päiväkotia ja harrastuspaikkoja. Virkistyskäytössä.	–
2. Yksityishenkilö	Paikka on huono, urheilupuiston lähellä. Vaihtoehto nro 8.	–
3. Yksityishenkilö	Ei yleiskaavan mukainen. Tuhoaa lähiluontoa. Aiheutuu meluhaittaa. Kuntalaisten mielipide sivuutettu eikä uusia vaihtoehtoja ole tutkittu. Vaihtoehto nro 10 tai 11.	Tarkistettu kaavaselostusta.
4. Yksityishenkilö	Sijainti ei ole oikea. Tontti liian pieni. Hieno paikka leikkiä. Vaihtoehto Rajatorpantiellä.	–
5. Adressi, 116 nimeä	Kaavoitettu viheralueeksi. Tulee uusi päiväkotia, tärkeä metsäpuisto, jalankulkijoita. Vaikutukset asuinviihtyvyyteen (liikenne, melu) arvioitava. Vaihtoehto nro 7 ja 10.	Tarkistettu kaavaselostusta.
6. Yksityishenkilö	Tontti liian pieni. Sijainti huono, vilkas tie, jalankulkijoita. Vanhaa puustoa. Vaihtoehto nro 7 ja 8.	–
7. Asunto Oy Kaarenhönkä	Paikka ei ole oikea. Leikkipaikka, metsää. Tontti pieni. Katu vilkas, jalan ja pyörällä kulkijoita. Vaihtoehto Rajatorpantiellä.	–
8. Yksityishenkilö	Paikka on liian ahdas. Tallit suoraan jalankulku- ja pyöräteille. Toivomme, että löydetään parempi paikka.	–
8. Yksityishenkilö	Paikka on liian ahdas. Tallit suoraan jalankulku- ja pyöräteille. Toivomme, että löydetään parempi paikka.	–
9. Yksityishenkilö	Paikka on väärä. Paljon lapsia ja jalankulkijoita. Urheilupuistossa tapahtumia. Puisto on arvokas. Vaihtoehto nro 8.	–
10. Yksityishenkilö	Sijainti ongelmallinen, turvallisuus ja luontoarvot huolestuttavat. Vaihtoehto nro 7.	–
11. Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry	Sijainti? Turvallisuus? Liikenne? Vaihtoehto nro 7 tai 8.	–
12. Yksityishenkilöt (2)	Paikka ahdas, liikenteellisesti haaste. Puisto henkireikä. Vaihtoehto nro 7 tai 8.	–
13. Asunto Oy Kaarensaarni	Sijainti muutettava. Paikka vaarallinen ja valmiiksi rakennettu. Vaihtoehto nro 7.	–
14. Asunto Oy Kaarenrunko	Sijainti muutettava. Paikka vaarallinen. Puisto on hiilinielu. Vaihtoehto nro 7.	–
15. Yksityishenkilö	Lapset liikkuvat pyörillä, potkulaudoilla ja kävellen kouluun ja skeittipuistoon. Paikka Rajatorpantielle tai pohjoisemmaksi.	–
16. Yksityishenkilö	Vastustan. Viheralue rauhoittaa. Paikka vaarallinen.	–
17. Yksityishenkilöt (3)	Sijainti turvaton. Paikka puistoa ja ahdas. Vaihtoehto 7, 15-18.	–
18. As Oy Ruukuntekijäntie 4 asukkaat	Luontoarvot, sijainti, turvallisuus, melu, perusteluiden kestämyttömyys.	–
19. Kaarensaarnin asukas	Paikka huono. Ristiriita kaavoituksen suuntaviivoihin.	–

**NRO 1
YKSITYISHENKIÖ****Muistutus**

"Vastustan Myyrmäen paloaseman suunniteltua sijaintia.

Vaihtoehtoja on mm Rajatorpantiellä tai Raappavuorentiellä Uomatien päässä.

Suunniteltu paikka sijaitsee liian lähellä asuintaloja, valmistuvaa päiväkotia ja lasten harrastuspaikkoja eli vaarantaa monen ihmisen jalankulun.

Paikka on myös ainoa viheralue tuolla alueella ja on virkistyskäytössä ja lasten retki/leikkipaikka."

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.

Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa, joista nyt esitetystä pelastetaan eniten ihmisiä. Rajatorpantie ja Uomatie sijaitsevat syrjässä optimisijainnista. Uomatiellä vastealue menisi osin päällekkäiseksi Vantaankosken paloaseman kanssa. Eri paikat on arvioitu kaavaselostuksessa.

Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähirsteyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Leikkipaikka ja tuleva päiväkotipaikka sijaitsevat Kivikirveenkujan päässä. Lähellä on myös Huddingenpuisto. Raappavuorentien yli on silta Myyrmäenmetsään.

Tarkistukset

—

NRO 2 YKSITYISHENKIÖ

Muistutus

”suunniteltu paikka uudelle paloasemalle on huono seuraavista syistä:

- urheilupuiston läheisyys, urheilutapahtumien yhteydessä liikennettä on paljon ja palohälytyksen tullessa voi liittymä ja lähitiet olla tukossa.
- lisäksi samassa urheilupuistossa on tänä kesänä ollut suuret iskelmäfestivaalit, jos tämäkin tapahtuma on tulevaisuudessa jokavuotinen, se aiheuttaa myös tungosta.
- suurin huolenaiheeni on skeittiparkki ja sen läheisyys ja siellä oleilevat nuoret ja lapset. Parkki ja puisto on nuorison suuressa suosiossa ja olen huolissani, että he eivät osaa varoa hälytykselle lähteviä ajoneuvoja.
- parempi sijainti paloasemalle olisi välittömässä läheisyydessä, Rajatorpantie ja Lastutien läheisyydessä, se olisi kauempana urheilupuistosta, mutta tarpeeksi lähellä.”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Koska ajomatkat kohteisiin on lyhyimmät, myös haitta sekä hälytysliikenteen että muun liikenteen sujuvuudelle ja liikenneturvallisuudelle on vähäisin. Myyrmäen kadut ovat leveitä ja niillä on väistämismahdollisuuksia. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.

Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa, joista nyt esitetystä pelastetaan eniten ihmisiä. Myyrmäessä on paljon väestöä ja pelastustapahtumia. Erityisesti urheilupuisto on ison riskin kohde. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot.

Rajatorpantien ja Lastutien kulmaus (nro 8) on syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Paikalla 8 on jo isohko telekeskus. Lisäksi paikka on yleiskaavan virkistysaluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti.

Tarkistukset

—

NRO 3 YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

"VAATIMUS

Esitys palauttamisesta uuteen valmisteluun"

"PERUSTELUT"

1.

"Yleiskaavassa alue on kaavoitettu tehokkaaksi asuntoalueeksi: Alueelle saa rakentaa ensisijaisesti asuinkerrostaloja. Alueella voidaan sallia asuinympäristöön soveltuvia työtiloja. Aluetta ei ole alun perin tarkoitettu julkisen rakennuksen sijoitusalueeksi. Aluetta ei ole siis kaavoitettu merkinnällä PY (Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.)"

2.

"Alue on voimassa olevassa asemakaavassa merkattu lasten leikkialueeksi ja yleisiin oleskelu-tarkoituksiin rakennettavaa puistoa PLE ja katuja. Korttelin lähiluontoa on tuhottu viime vuosina paljon. Raappavuorentielle on rakennettu liikuntakeskus Fressi, Hoasin opiskelija-asuntoja sekä hotellirakennus Noli. Uusi paloasema tuhottaisi lisää lähiluontoa ja virkistys-alueita. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita. (MRL 5 § kohta 4.)"

3.

"Paloasemalta lähtevät autot joutuvat käyttämään hälytyssireenejä saapuessaan vilkkaasti liikennöityyn Rajatorpantie / Raappavuorentien ja Vaskivuorentie / Raappavuorentie väliseen liikennevaloristeykseen. Tästä aiheutuu toistuvaa meluhaittaa viereisille asuinrakennuksille. Asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka olisi asemakaavaa muuttamalla estettävissä."

4.

"Kuulemis- ja lausuntovaiheessa kaavoittajalle toimitettiin 116 henkilön allekirjoittama adressi. Lisäksi Asunto Oy Kaarenpyökki, Asunto Oy Ruukuntekijäntie 4 ja Asunto Oy Kaarensaarni antoivat mielipiteensä kaavasta. Tämä on merkittävä määrä alueen henkilöitä. Asemakaavaehdotuksessa kuntalaisten mielipide on sivuutettu eikä uusia vaihtoehtoisia ratkaisuja tai uusia sijainteja paloasemalle ole tutkittu. Muutamia eri vaihtoehtoja paikalle edelleen on."

5.

"Miksi paloasemaa ei voi rakentaa vaihtoehtoon numero 10? Perusteena esitetty suopohjainen maa ei estä rakentamista. Vieressä olevalle Honkasuon alueelle on rakennettu. Maaperä on ensin stabiloitu. (Esimerkiksi Malmin lentokentän vanhalle suopohja-alueelle suunnitellaan asuinalueita.) Perusteena on myös mainittu, että turvepohjasta pääsee suokaasuja, joita stabilointi ei estä. Suokaasut eivät ole kuitenkaan estäneet Helsingin kaupunkia rakentamasta Honkasuon alueelle(?). Vaihtoehdon 10 välittömässä läheisyydessä ei ole asuinrakennuksia."

6.

"Paloaseman voisi rakentaa myös vaihtoehtoon 11. osoitteeseen Torpantie 3, palstaviljely alueen itäpuolelle. Vaihtoehdon 11 välittömässä läheisyydessä ei ole asuinrakennuksia."

7.

"Pyydetään kirjallista vastinetta muistutukseen."

Vastine

1.
Yleiskaava on yleispiirteinen ja ohjeellinen ja sisältää myös alueen tarvitsemat palvelut. Yleiskaavan asuntoalueilla on jo nyt myös kouluja, päiväkoteja, palvelutaloja, liikerakennuksia ja muita palveluja, Helsingissä myös paloasemia.
 2.
Kaupunkia ei voida kehittää, jos asemakaavoja ei voida muuttaa. Fressi ja Noli on rakennettu asemakaavan liikerakennusten korttelialueelle. Hoasin opiskelija-asunnot on rakennettu asemakaavamuutoksella vastapäätä Metropolian ammattikorkeakoulua olleeseen monttuun. Myyrmäkeen jää jäljelle Kivikaudenpuistosta valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt), sekä läheinen Huddingenpuisto ja Myyrmäenmetsä, jonne pääsee sillalla Raappavuorentien yli.
 3.
Paloasemalta lähdetään pelkillä vilkuilla. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja hälytysajoneuvoille liikennevaloetuuudet Rajatorpantien / Raappavuorentien ja Vaskivuorentien / Raappavuorentien risteyksiin, jolloin sireeneitä ei ole tarpeen käyttää. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita vaan parantaa turvallisuutta.
 4.
Mielipiteisiin on vastattu kaavaselostuksessa. Osallistumisvaiheessa oli esitetty 13 vaihtoehtoa. Kaavaselostuksessa on arvioitu 19 vaihtoehtoa (6 uutta). Kaavoituksessa on huomioitava paitsi naapurien ja muiden osallisten näkemykset, myös yleinen turvallisuus ja yleinen etu.
 5.
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Koska ajomatkat kohteisiin on lyhyimmät, myös haitta sekä hälytysliikenteen että muun liikenteen sujuvuudelle ja liikenneturvallisuudelle on vähäisin. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.
- Vaihtoehto 10 sijaitsee syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustapahtumia sekä rakenteilla ja kaavoitteilla runsaasti uusia asuntoja. Myös vaihtoehto 10 on osoitettu hyväksytyssä yleiskaavassa asuntorakentamiseen. Kuitenkin Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle ja rakentamisaluetta on pienennetty turvesuon osalta asemakaavamuutoksella 2021. Stabilointi ei estä suokaasuja, joiden haitta on tullut esille Helsingin päiväkotirakentamisessa. Malmin lentokenttä ei ole turvesuota vaan savikkoa. Tattarisuolle on rakennettu teollisuus- ja varastoalue.
6.
Vaihtoehto 11 sijaitsee vielä kauempana optimisijainnista. Lisäksi hyväksytyssä yleiskaavassa tämäkin paikka on varattu asuntorakentamiseen.
 7.
Vastineen antaa kaupunginhallitus.

Tarkistukset

Tarkistettu kaavaselostusta: Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle. Malmin lentokenttä ei ole turvesuota vaan savikkoa.

NRO 4 MUISTUTTAJA

Muistutus

”Hienoa, että myyrmäkeen tulee nyt paloasema. Paloaseman suunniteltu sijainti / tontti ei ole oikea.

Tontti on liian pieni, kun katsotaan Myyrmäen alueen tarpeita pidemmällä perspektiivillä. Tämä pieni puistoalue, olisi tulevan sporttikorttelin päiväkodin lapsille todella hieno paikka leikkiä! Hälytysajoneuvot joutuisivat ylittämään vilkkaasti liikennöidyn kävely ja pyörätien. Skeitti ja urheilupuistoon liikkuvien lasten turvallisuus heikkenisi.

Rajatorpantien varressa turvallisempia ja isompia tontteja paloasemalle.”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Tontti on sopiva. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

Kivikaudenpuistosta valtaosa (88 %) jää virkistyskäyttöön, erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä.

Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla. Hälytysajo lähtee paloasemalta varovasti ja paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.

Rajatorpantien vaihtoehtoiset paikat sijaitsevat syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja riskikohteita ja rakenteilla ja kaavoitteilla runsaasti uusia asuntoja. Eri paikat on arvioitu kaavaselostuksessa.

Tarkistukset

—

NRO 5
ADRESSI, 116 ALLEKIRJOITUSTA

Muistutus

0. Saate
 ”Otattehan huomioon, että alueen asukkaat ovat allekirjoittaneet allaolevan adressin ja edelleen vastustavat esitettyä paloaseman rakentamista nyt esitetylle tontille.

 Liitteenä adressi, joka ottaa kantaa nyt esitettyyn paloaseman paikkaan Kivikaudenpuistoon. Sähköisiä allekirjoituksia 102 kpl ja ei sähköisiä 14 kpl yhteensä 116 allekirjoitusta.”
1. ”Vetoomus suunnitelman muuttamiseksi.”
2. ”Paloaseman sijainniksi suunniteltu tontti on kaavoitettu viheralueeksi. Tämä viheralue on aikanaan kaavoitettu silloisen päiväkodin tarpeeseen Kivikirveenkujan leikkipuiston jatkoksi. Näitä viheralueita ei ole mahdollista saada takaisin jos ne tuhotaan.”
3. ”Nyt suunnitellun paikan läheisyyteen on kaavoitettu ja rakennetaan lähitulevaisuudessa uudestaan päiväkotia usealle sadalle lapselle. Päiväkodin lapset tarvitsevat rauhalliset päiväunet sekä leikkialueen. Viheralue, jolle paloasemaa suunnitellaan toteutettavaksi on lapsille tärkeä leikki- ja virkistysalue. Tämä metsikkö on ainoa metsäpuisto tällä puolen Myyrmäkeä, johon alueen lapset pääsevät katsomaan vuodenaikojen vaihtumista ja rakentamaan majoja ilman, että tarvitsee ylittää yhtään tietä. Turvallinen metsäpuisto mahdollistaa myös alueen lasten omatoimisen ulkoilun vapaa-ajalla. Tulevan päiväkodin lapset ja työntekijät varmasti arvostavat ja nauttivat viheralueesta leikkipuiston jatkona. Raappavuorentien kevyenliikenteenväylän katkaisu ja hälytysajoneuvojen ylitys tarve lisää mahdollisia vaaratilanteita. Tässä kohtaa Raappavuorentietä on paljon jalankulkijoita, johtuen skeittipuistosta, jäähallista, urheilukentästä jne.”
4. ”Paloaseman vaikutuksia asuinviihtyvyyteen (esim. melu- ja liikennevaikutukset) ei ole arvioitua paloaseman kaavoituksessa. Vaikutukset asuinviihtyvyyteen on arvioitava ennen sijaintia koskevan päätöksentekemistä. Paloaseman paikasta päätettäessä tulee tarkoin huomioida sen vaikutukset alueen asuinviihtyvyyteen.”
5. ”Parhaiten vaikutukset asuinviihtyvyyteen voidaan huomioida ja ennakoida uudiskohteita toteutettaessa. Näin ollen vaihtoehtoisia paloaseman paikkoja tulisi tarkastella myös tästä näkökulmasta. Uudisrakentamisessa paloaseman tuomiin melu haasteisiin voidaan vaikuttaa äänieristyksellä rakennusvaiheessa toisin kuin nyt esitetyllä sijainnilla, jossa on jo asutusta. Nyt ehdotetun paikan välittömässä läheisyydessä on 80-luvun kerrostaloja, joissa äänieristys ei vastaa tämän päivän rakentamisen äänieristyksen vaatimuksia. Uudiskohteille kaavoitetut tontit on otettava vaihtoehtoiksi paloasemalle.”
6. ”Nyt ehdotetuista vaihtoehtoisista paloaseman paikoista numerot 7 ja 10 tulisi ottaa uudelleen harkintaan tonteiksi paloasemalle. Numero 10 on suopohja, tämä ei kuitenkaan ole rakentamiselle este. Rakennuksia on rakennettu Suomessa paljon suopohjalle ja tämä on täysin mahdollista. Helsinki on rakentanut Honkasuolle paljon ja pystynyt suopohja haasteet selvittämään. Rajatorpantien luonne on enemmän alueellinen kokoojakatu ja sillä vähemmän jalankulkua. Tieverkkoon siellä olisi liittymä valmiina urheilupuiston kohdalla ja uutta risteysaluetta ei syntyisi. Välittömässä läheisyydessä ei ole asuintaloja. Jos niitä joskus tulee niin niissä voidaan huomioida meluhaitta äänieristyksessä.”
7. ”Myyrmäen tämä puoli ei ole vetovoimaista asuinalueutta, alueella on mm. paljon vuokratiloja. Kaupunkikeskuksen kehittämisen näkökulmasta lähimetsät muodostavat vetovoimatekijän, joka rakentamisen myötä menetetään. Kun puita poistuu, tulee tämä edelleen jatkamaan eteläpuolella olevaa laajaa pysäköintikenttää. Tämä ankeuttaa

aluetta ja voi pahimmillaan olla segregaatio kehityksen siemen. Alueen kehittämisen näkökulmasta asukkaiden asuinviihtyvyydestä on huolehdittava ja kaupunki suunnittelussa tulee huomioida alueen asukkaiden näkökulma.”

8. ”Esitetty asemakaavamuutos on seurausta kaupungin lyhytnäköisestä Myyrmäen alueen täydennysrakentamisen kaavoittamisesta. Pelastustehtävien vasteajat eivät ole olleet hyväksyttävällä tasolla Myyrmäessä vuosiin. Kyseinen paloaseman rakentaminen olisi pitänyt ottaa huomioon jo alkuperäistä täydennysrakentamista suunniteltaessa. Me emme halua olla kaupungin lyhytnäköisen suunnittelun ja kaavoituksen sijais kärsijöitä. Nyt ei pidä mennä siihen lankaan, että Avin uhkasakon pelossa tehdään hätiköityjä päätöksiä ja sijoitetaan paloasema sellaiseen paikkaan mihin se on helpoin ja halvin rakentaa. Tiedetään jo nyt, että Länsi-Vantaan asukasluku kasvaa ja tämä tontti tulee olemaan pieni täydelle pelastuslaitokselle tulevaisuudessa. Tämä paloasema on tärkeä saada Myyrmäkeen niin, että vasteaika ei veny kohtuuttomasti. Ilman, että yhtään viheraluetta tuhotaan. On katsottava rohkeasti muita vaihtoehtoja ja jätettävä viheralue ihmisten iloksi! Tätä viheraluetta ei saa takaisin, kun myöhemmin todetaan paloaseman käyneen liian pieneksi. Myyrmäki tarvitsee paloaseman, mutta ei nyt kaavoitetulle paikalle.”

9. ”Näillä saatesanoilla pyydän paloaseman sijainnin tarkistamista.”

Sähköisissä allekirjoituksissa annetut kommentit:

10. ”Asemakaava muutos on otettava uudelleen harkintaan!”
11. ”Pidetään tämä viheralue olemassa alueen uusille asukkaille ja heidän lapsilleen. Tämän alueen sijainti keskellä kerrostaloja on todella huono ja luo varmasti vaaratilanteita, kun hälytysajoneuvot lähtee liikkeelle.”
12. ”Erittäin huono päätös. Ette voi viedä kaikkia viheralueita Myyrmäestä!! Ja päiväkotia on tärkeämpi. Paloasemalle löytyy kyllä tilaa muualta.. Tuo metsä on henkireikä monelle ihmiselle! linnunlaulua, erilaisia lintuja, pupuja jne. Leikkipaikka edelleen monien käytössä vaikkei päiväkotia ei enää olekaan.”
13. ”Yhdyn adressin hyviin perusteluihin.”
14. ”ALLA kvarstående grönområden inom städer MÅSTE bevaras för människors mentala och fysiska hälsa! Vansinnig planering!” / Borgå
Suomennos: KAIKKI jäljellä olevat viheralueet kaupunkien sisällä TÄYTYY säilyttää ihmisten henkisen ja fyysisen terveyden vuoksi! Järjetöntä suunnittelua! / Porvoo
15. ”Kannatan ehdotusta.”
16. ”Säilyttäkää kaunis sinivuokko metsä !”
17. ”Kyllä se on niin että ei pikku metsikköön mahdu kunnollista paloasemaa ja se todetaan huonoksi ratkaisuksi hyvin pian rakentamisen jälkeen. Parempi olisi säilyttää ihmisten pieni virkistysalue ja laittaa kunnollinen asema Rajatorpantien varteen. Siellä riittää läänä.”
18. ”Päiväkodin viereen paloasemaa ei saa rakentaa.”
19. ”Palolaitos sopisi paremmin väljemmin liikennöityyn paikkaan syrjemmäksi asutuksesta. Vantaalla on runsaasti metsää ja peltoa sitä varten.”
20. ”Kyllä tilaa löytyy paloasemalle vähemmän häiritsevistä paikasta. Ä”

21. "Minkä ihmeen takia paloasema laitettaisiin aivan ihmisten asuntojen viereen. Vuorotyolaisten hankalaa levätä päivällä ja vanhukset varmaankin häiriintyy kun ambulanssit pillit päällä ajelee..."
22. "Ehdottomasti tarvitsemme pelastuslaitosta lähemmäs Myyrmäen keskustaa, mutta sijainti tulee ratkaista niin, ettei siitä koidu äänisaastetta jo olemassa olevalle asutukselle!"
23. "Ei paloasemaa kerrostalojen keskelle. Tilaa on yllinkyllin muuallakin."
24. "Myyrmäkeä ei saa tuhota täyteen rakentamalla! Jättäkää viheralueita!"
25. "Ei paloasemaa asutuksen viereen."
26. "Ei paloasemaa asuinrakennusten viereen. Tyhjää tilaa löytyy esim. Rajatorpantien varrelta."
27. "Paloasemalle löytyy varmasti hyvien yhteyksien päästä joku hyvin kulkuyhteyksien varrelta muukin paikka, joka ei ole ihan näin lähellä asutusta ja päiväkoteja ja jossa ei tarvitse ottaa käyttöön merkittävää virkistysarvoa omaavaa luontokohdetta. Olisiko esim. urheilukentän/Areenan laitamilla tai mattojenpesupaikan luona tällaisia alueita? Tai lähempänä Kaivoksela ja autokauppoja? Tai ammattikoulun vieressä?"
28. "Viheralueista ja metsiköistä ei saa luopua, niitä on jäljellä enää todella vähän! Myös pienten liikkujien liikenneturvallisuus huomioitava."
29. "Toivon myötämielistä päätöstä siihen, että paloasemaa ei rakenneta suunniteltuun paikkaan."

Allekirjoittajista on vantaalaisia 103/116, ei-vantaalaisia 13/116.

Vastine

0. –

1. –

2. Yleiskaavassa alue on tehokasta asuntoaluetta ja hyväksytyssä yleiskaavassa kaupunkikeskustan aluetta, jotka sisältävät myös alueen tarvitsemat palvelut. Kaupunkia ei voida kehittää, jos asemakaavoja ei voida muuttaa. Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä.

3. Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Paloasema ei häiritse asumista eikä päiväkotia, koska lähdeissä ei käytetä sireenejä. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.

4 – 5. Tehty liikenneselvitys, jonka mukaan liikenne toimii hyvin. Paloasema ei aiheuta melua, koska lähdöt tapahtuvat ilman sireenejä. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja hälytysajoneuvoille liikennevaloetuuudet lähiristeyksiin. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema sijaitsee keskellä asutusta eikä häiritse naapureita.

6. Paikka nro 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoisia paikkaa. Paikka nro 10 sijaitsee vielä kauempana optimisijainnista Myyrmäestä. Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle ja rakentamisaluetta on pienennetty turvesuon osalta

asemakaavamuutoksella 2021. Stabilointi ei estä suokaasuja, joiden haitta on tullut esille Helsingin päiväkotirakentamisessa.

7. Nykyiset Kivikirveenkujan vuokratalot puretaan ja tilalle tulee pääosin omistusasuntoja kaavassa 002363. Pysäköintialueen jatkeeksi tulee paloasemarakennus, ei pysäköintikenttä.

8. Paloaseman tarve on tullut esiin hiljalleen viime vuosina. Hyväksytyssä yleiskaavassa paikka on kaupunkikeskustan aluetta, jonne saa sijoittaa paloaseman. Tontti on sopiva ja pelastamisen kannalta paras. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa. Paikka ei ole halvin rakentaa, vaan tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

9. –

10. – 13. Paikka on optimisijainti, josta pelastetaan eniten ihmisiä. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Lähdöt tapahtuvat varovasti ja ilman sireenejä. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Paloasema ei häiritse tulevaa päiväkotiä. Leikkipaikka säilyy Kivikirveenkujan päässä.

14. Vantaan stad växer och det finns ett konstant behov av byggande. I Vantas översiktsplan är en tredjedel av stadens yta reserverad för rekreations- och naturvårdsområden. Vantaan kaupunki kasvaa ja rakentamiselle on jatkuva tarve. Vantaan yleiskaavassa kolmannes kaupungin pinta-alasta on varattu virkistys- ja luonnonsuojelualueiksi.

15. –

16. Sinivuokko on poistettu rauhoitettujen lajien listalta vuonna 2005.

17. Paloasema mahtuu tontille hyvin myös tulevaisuudessa tarvittavassa laajuudessa.

18. Paloasema ei melua eikä lähdeissä ei käytetä sireenejä. Siten paloasema ei häiritse uutta päiväkotiä, joka rakennetaan Kivikirveenkujan päähän. Vanha päiväkoti on purettu.

19. Väljempi ja asutuksesta syrjäinen paikka sijaitsee syrjässä pelastettavista ihmisistä.

20 – 23, 25. Paloasema ei melua. Lähdöt tapahtuvat ilman sireenejä ja lähimpiin liikennevaloihin tulee etuus hälytysajoneuvoille. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita.

24. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt).

26 – 27. Nämä vaihtoehdot ovat syrjässä optimisijainnista, josta pelastetaan eniten ihmisiä. Arvioitu 19 vaihtoehtoa. Paloasema ei häiritse asumista vaan lisää alueen turvallisuutta.

28 – 29. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä. Hälytysajo lähtee paloasemalta varovasti. Paikalle tulee liikennevalot.

Mielipiteen lähettäjä pyydetään toimittamaan vastine muille allekirjoittaneille.

Tarkistukset

Tarkistettu kaavaselostusta: Honkasuon rakentaminen ei ulotu turvealueelle.

NRO 6 YKSITYISHENKILÖ

Muistutus

”Vastustan Myyrmäen palo-aseman nykyistä sijaintia ja pyydän harkitsemaan muita tontteja, tässä perustelut:

- Tontti liian pieni(mainittu jo Vantaan kaupungin toimesta)
- Sijainti huono, kahden taloyhtiön välissä.
- Vilkas tie ja paljon jalankulkijoita koska liikuntapuisto, Vantaa ei kuitenkaan ole mikään Lontoo mitä käytettiin asukastilaisuudessa esimerkkinä, toisin kuin Lontoossa, täällä on tilaa ja vapaita tontteja joten ei ole pakko tunkea sille pienimmälle tontille.
- Energia-areenan takana on hyvä tontti, siellä oleva tukiasema ja sen yhteydet ei todellakaan voi olla esteenä paloasemalle, päin vastoin, tietoliikenneinfra valmiina samoin liittymä tontille.
- Ajopuunpuisto/Rajatorpantien Neste, paras sijainti, vaikka ilmoitettiin että siellä jokin sammal kasvaa niin ei näytä Helsingin kaupunkia paljon haittaavaan koska hakannut omalta puoleltaan kaikki puut pois yms.
- Suunnitellulla tontilla vanhaa puustoa jota ei liikaa Vantaallakaan ole, jouduttaisiin kaatamaan jälleen lisää.”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Tontti on sopiva. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

Paloasema ei häiritse asumista. Hälytysajo lähtee paloasemalta varovasti ja ilman sireenejä. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla ja ne toimivat hyvin. Esimerkiksi Kallion paloasema sijaitsee keskellä asutusta eikä häiritse naapureita.

Lastutien risteys sijaitsee syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Lastutien paikalla on jo isohko telekeskus. Se on myös yleiskaavan virkistys- aluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti. Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoja paikkaa. Kaupunki ei omista Nesteen tonttia. Myös esitetyillä vaihtoehtoisilla paikoilla kasvaa vanhaa puustoa.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä.

Tarkistukset

—

NRO 7
ASUNTO OY KAARENHONKA

Muistutus

1.
 "Kirjoitan Asunto Oy Kaarenhongan asukkaiden puolesta mielipidettä, nyt esitettyyn paloaseman paikkaan. Ensinnäkin olemme iloisia, että saamme Myyrmäkeen paloaseman. Mutta nyt esitetty paikka ei ole paloasemalle oikea."
2.
 "Tuo pieni puisto toimii alueen lasten leikkipaikkana, siellä on rakennettu majoja, leikitty piilosta jne. Kivikaudenpuisto on myös jalankulkijoille silmänilo, läpi vuoden. Metsässä kukkii valkovuokot, sinivuokot, kielot metsämansikka, omenapuu, pihlaja, tuomi jne. Kivikaudenpuisto tulisi palvelemaan loistavasti sporttikortteliin rakennettavan päiväkodin tarpeita! Näitä kahta asiaa olisi kaavoituksessa käsiteltävä samana kokonaisuutena!"
3.
 "Tontti on liian pieni kasvavan kaupungin tarpeisiin. Olisi järkevä valita paloasemalle tontti, joka palvelee alueen tulevia asukkaita vielä vuosikymmenten jälkeen. Jos tämä vanha metsä tuhotaan nyt ja 50 -vuoden päästä paloasema siirretään isommalle tontille ei vanhaa metsää saa takaisin."
4.
 "Raappavuorentiellä on erittäin vilkas liikenne ja jalan ja pyörällä liikkuvia lapsia on paljon. Koska skeitti- ja urheilupuistoon liikkuu paljon nuoria ja lapsia. Paloautot joutuivat peruuttamaan suoraa vilkkaasti liikennöidylle pyörätielle, hälytystehtäviin lähtiessä ja muutenkin liikkeessään. Tämä ei lisää alueen jalankulkijoiden turvallisuutta, koska kuolleeseen kulmaan sattuessaan on jalankulkijan henki herran hallussa."
5.
 "Rajatorpantiellä ei vastaavaa ongelmaa jalankulkijoita ja siellä olisi suurempia tontteja. Myös energiaareenan takana olevalle tontille olisi jo risteys valmiina ja tietoliikenneyhteydet valmiina, koska tontilla on tukiasema, eikä vanhaa puustoa jouduttaisi kaatamaan. Näistä sijainneista vasteaika olisi vielä erittäin hyvä."
6.
 "Pyydämme teitä vielä oikeasti harkitsemaan ja puntaroimaan muita sijainteja paloasemalle."

Vastine

1.
 Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.
2.
 Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Mainitut lajit eivät ole suojeltuja. Sinivuokko on poistettu rauhoitettujen lajien listalta vuonna 2005. Paloaseman tarve on kiireellinen.
3.
 Tontti on sopiva. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

4.

Tehty liikenneselvitys, jonka mukaan liikenne toimii hyvin. Hälytysajoneuvot lähtevät liikkeelle varovasti ja paikalle tulee liikennevalot. Paloauto lähtee aina eteenpäin ja peruuttaa talliin. Palomies nousee valvomaan paloauton peruutusta. Lisäksi autoihin saa turvavarusteita, kuten tutkat, kamerat, kuolleen kulman varoitus, risteävän liikenteen valvonta, pysäköintiavustin, hätäjarrutus. Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla, niihin peruutetaan ja ne toimivat hyvin. Paloasema parantaa alueen turvallisuutta.

5.

Rajatorpantien vaihtoehdot sijaitsevat syrjässä optimisijainnista, josta pelastetaan eniten ihmisiä. Myyrmäessä on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Lastutien paikalla on jo isohko telekeskus (ei tukiasema), lisäksi paikka on yleiskaavan viheraluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti. Rajatorpantie on myös vilkkaampi, siellä on paljon bussiliikennettä ja pikaraitiotien varaus. Myös vaihtoehtoiset sijainnit tuhoaisivat metsää.

6.

Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa, joista nyt esitetystä pelastetaan eniten ihmisiä.

Tarkistukset

—

NRO 8 YKSITYISHENKIÖ

Muistutus

1.
"Vantaan kaupunki on tehnyt asemakaavamuutosehdotuksen rakentaakseen paloaseman alueelle joka sijaitsee osoitteessa Raappavuorentie 9, Kivikaudenpuisto."
2.
"Kaarensaarni tekee asiasta muistutuksen seuraavista syistä:"
3.
"Paikka on paloasemalle liian ahdas varsinkin kun voidaan olettaa, että tulee laajentamistarpeita. Rakennetaanhan Raappavuorentien varteenkin useita asuintaloja. Tallit rajoittuvat suoraan jalankulku- ja pyöräteihin. Jalankulkutie on ahkerassa käytössä varsinkin lapsilla ja nuorilla tulo- ja menomatkalla urheilu- ja skeittipuistoon. Paloasema ei ainkaan lisää kävelytien turvallisuutta."
4.
"Kivikaudenpuisto on ainoa viheralue Raappavuorentien tällä puolella. Viheralue rajoittuu Kaarensaarnin taloyhtiöön ja sen puusto estää suoran näköyhteyden vilkasliikenteiselle Raappavuorentielle. Viheralue on asukkaille tärkeä esim. seuraavista syistä: Alueella voi tarkkailla lintuja ja pieneläimiä kuten mustarastaita, oravia ja rusakoita, ihailla kasveja ja erilaisia puita. Keväällä kukkivat sini- ja valkovuokot sekä tuoksuvat kielot. Olisi syytä säästää edes tämä puisto eheänä eikä pirstota sitä paloaseman takia."
5.
"Toivomme, että tarpeelliselle paloasemalle löydetään toinen kaikin puolin parempi paikka kuin Kivikaudenpuisto."

Vastine

1.
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Paikka on ihmisten pelastamiseksi hyvin optimaalinen.
3.
Tontti on paloasemalle sopiva. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa. Paloasema ei häiritse asumista. Hälytysajo lähtee paloasemalta varovasti pelkillä vilkuilla ja paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla ja ne toimivat hyvin. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.
4.
Raappavuorentien itäpuolella on myös Huddingenpuisto. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Mainitut lajit eivät ole suojeltuja. Sinivuokko on poistettu rauhoitettujen lajien listalta vuonna 2005.
5.
Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa, joista nyt esitetystä pelastetaan eniten ihmisiä.

Tarkistukset

—

**NRO 9
YKSITYISHENKILÖ****Muistutus**

"Kivikirveenpuisto on aivan väärä paikka pelastusasemalle. Siinä kulkee paljon lapsia mennessään urheilu- ja skeittipuistoon. Ja muitakin jalankulkioita on paljon. Urheilupuistossa on paljon tapahtumia esim. messuja joihin tulee paljon ihmisiä. Myös kivikirveenpuisto on arvokas jota ei saa tuhota. Asemalle on muita paljon parempia paikkoja. Esim. Rajatorpantien ja Lastutien risteys. Sieltä pääsee hyvin liikkeelle nopeasti eikä se häiritse niin paljon. Vastustan aseman rakentamista Kivikirveenpuistoon."

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Erityisesti urheilupuisto on ison riskin kohde. Tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole arvokkaita suojeltavia luontokohteita.

Rajatorpantien ja Lastutien kulmaus (nro 8) on syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Lastutien paikalla 8 on jo isohko telekeskus. Lisäksi paikka on yleiskaavan virkistysaluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti.

Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

Tarkistukset

—

Muistutus

1.
"Raappavuorentien sijainti läpikulkuväylänä Vihdintieltä Hämeenlinnantielle ja Kehä III muodostaa turvallisuuden kannalta ongelmallisen tilanteen. Raappavuorentien ajoväylä paloasemalle risteää vaarallisesti pyörä- ja kävelytien kanssa ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitseva kävelysilta muodostaa näköesteen sekä kevyen liikenteen käyttäjille että autoilijoille."
2.
"Asemakaavamuutoksen perusteluissa todetaan, että optimisijainti paloasemalle on saavutettavuuden kannalta Myyrmäen urheilupuistossa, Hesburgerin luona, mutta siellä on paljon häiritsevää liikennettä."
3.
"Asukkaiden näkökulmasta esitetty sijainti Kivikaudenpuistossa ei ole liikenteen määrän suhteen yhtään parempi, erityisesti Raappavuorentien merkittävän läpikulkuliikenteen ja Urheilupuistoon kulkevien koululais- ja päiväkotiryhmien näkökulmasta."
4.
"Turvallisuuden lisäksi myös luontoarvot huolestuttavat minua. Raappavuorentien Kivikaudenpuisto on asukkaille tärkeä lähiluontoalue, joka on voimassa olevien asemakaavojen (150900 & 151500) mukaan käytössä lasten leikkialueena ja yleisiin oleskelutarkoituksiin soveltuvana ja pitkälti luonnontilaisena metsäalueena."
5.
"Lähiluonnon ja erityisesti lähes luonnontilassa olevan ainutlaatuisen metsäalueen merkitystä ei tule vähätellä keskellä tiiviisti rakennettua kaupunkimaista asutusta. Lehti- ja"
6.
"Erityisen huolestuttavaa asukkaiden mielestä on asemakaavamuutoksessa todettu tarve paloaseman laajentamiselle tulevaisuudessa, mikä uhkasi entisestään Kivikaudenpuiston lähiluontoa. Mielestäni lähiluonnon hävittäminen ei ole perusteltua, koska paloasemalle löytyy parempia vaihtoehtoisia sijainteja."
havupuumetsikkö tarjoaa myös alueen pieneläimille suojapaikan."
7.
"Olen myös ärsyyntynyt vähättelystä, joka on kohdistunut pelastusaseman aiheuttamaan melusaasteeseen kuntapäättäjien puolelta. On päivänselvää, että pelastusaseman sijainti tulee aiheuttamaan meluhaittaa naapurustossa ja siten rasittamaan naapuritalojen asukkaita."
8.
"Vaihtoehtoinen paikka on olemassa ja sitä on monesti esitetty. Sen hylkääminen ei ole perusteltua ja poliittisesti lyhytnäköinen päätös rakentaa viheralueet täyteen on katastrofi alueen asukkaille. Pelkästään ilmastonmuutoksen torjunnan näkökulmasta alueen ainoan yhtenäisen puuston hakkaaminen matalaksi voi johtaa tulvimisriskiin."
9.
"Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutoksessa esitetty sijainti (2) on asukkaiden näkökulmasta yllä mainituin perusteluin haitallinen monella tapaa. Vaihtoehtoisista sijainneista paras on sijainti Urheilupuiston Hesburgerin läheisyydessä, mutta alueen häiritsevä liikenne (Raappavuorentien liikenne, jalankulkijat ja kevyt liikenne) tekevät sijainnista yhtä haastavan kuin asemakaavamuutoksessa esitetystä sijainnista Kivikaudenpuistossa. Vaihtoehtoisista

sijainneista asukkaiden näkökulmasta selkeästi paras on sijainti numero seitsemän (7) eli teiden solmukohdassa sijaitseva Ajopuunpuisto, jossa ei ole käytännössä ollenkaan kevyen liikenteen käyttöä tai jalankulkijoita.”

Vastine

1. – 3.

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Kävelysilta ei muodosta näköestettä, koska ajoradan ja raitin välissä ei ole pilaria. Esitetyllä paikalla nro 2 ei ole yleistä pysäköintialuetta eikä siten pysäköintiliikennettä eikä ajoväylillä häiritsevää kevyttä liikennettä. Maailmalla on runsaasti paloasemia katujen varsilla.

4. – 5.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Voimassa olevassa asemakaavassa Kivikaudenpuisto on varattu lasten leikkialueelle, joka on toteutettu Kivikirveenkujan päähän.

6.

Tontti on riittävä. Tontille mahtuu valmiaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

7.

Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

8. – 9.

Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa. Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista paikkaa.

Tarkistukset

–

NRO 11
LÄNSI-VANTAAN SOSIALIDEMOKRAATIT RY

Muistutus

1.

"Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry on tutustunut asemakaavan muutokseen nro 002493 koskien Myyrmäen paloasemaa. Lausumme mielipiteenämme seuraavaa:"

2.

"Yleistä

Länsi-Vantaan Sosialidemokraatit ry:n mielestä Myyrmäki tarvitsee paloaseman, tarve on aivan kiistaton. Mielestämme kuitenkin seuraavia kohtia tulisi tarkastella vielä tarkemmin:"

3.

"Sijainti

Esitetty alue on liian pieni toimivalle ratkaisulle. Tontti leikkautuu ikävästi Kivikaudenpuiston rinteeseen. Uuden jalankulkutien alta joudutaan kaatamaan vanhaa puustoa. Mielestämme jompikumpi seuraavista paikoista on parempi:

- Rajatorpantien ja Lastutien risteyksessä oleva tontti (paikka 8).
- Ajopuunpuiston kulma Nesteen kylmäaseman vieressä (paikka 7).

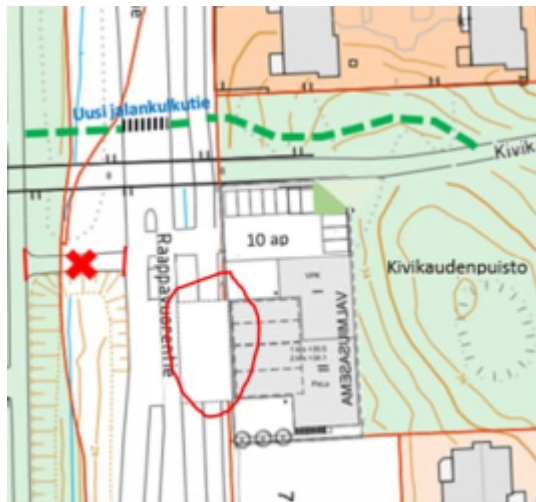
Molempien paikkojen osalta vaadittu vasteaika toteutuu."

4.

"Turvallisuus

Ehdotettu sijainti on ongelmallinen liikenneturvallisuuden kannalta. Ajoneuvotallit rajoittuvat suoraan jalankulku- ja polkupyörätiehen. Raappavuorentielle muodostuu yli 50 m pitkä liittymäalue.

Hälytysajoneuvot peruuttelevat Raappavuorentiellä ja sen kevyen liikenteen väylällä. Järjestelyt aiheuttavat pahoja turvallisuusriskejä sekä kevyelle liikenteelle että ajoneuvo-liikenteelle."

5.

"Liikenne

Raappavuorentie on yleiskaavan mukainen pääkatuyhteys ja ainoa sellainen Myyrmäen eteläosasta Vihdintien suuntaan (yk 2020), kun Rajatorpantien luonnetta Myyrmannin kohdalla ollaan muuttamassa suunnitellut ratkaisut tuottavat suurta haittaa Raappavuorentien liikenteelle ja estävät esim. mahdollisesti tarvittavat kaistajärjestelyt."

Vastine

1. – 2.

Yleistä

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

3.

Sijainti

Tontti on riittävä. Paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Kaavaselostuksessa on esitetty kolme tontinkäyttökaaviota. Tontille mahtuu myös valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

Rajatorpantien ja Lastutien kulmaus (paikka 8) on syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Lastutien paikalla 8 on jo isohko telekeskus. Lisäksi paikka 8 on yleiskaavan virkistysaluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti.

Ajopuunpuisto (paikka 7) on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoisia paikkaa. Helsingin puolelle ei ole jäljellä enää laajennusmahdollisuutta, koska sinne on kaavoitettu ja rakennettu asuntoja. Tälläkin tontilla tarvittaisiin maan tasausta, koska maasto on suota ja kalliomäki.

4.

Turvallisuus

Hälytysajoneuvot lähtevät liikkeelle varovasti ja paikalle tulee liikennevalot. Paloauto lähtee aina eteenpäin ja peruuttaa talliin. Palomies nousee valvomaan paloauton peruutusta. Lisäksi autoihin saa turvavarusteita, kuten tutkat, kamerat, kuolleen kulman varoitus, risteävän liikenteen valvonta, pysäköintiavustin, hätäjarrutus. Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla, niihin peruutetaan ja ne toimivat hyvin. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

5.

Liikenne

Tehty liikenneselvitys, jonka mukaan liikenne toimii hyvin ja lisäkaistatkin ovat mahdolliset. Yleiskaavassa 2020 tälle katuosuudelle ei ole tulossa pikaraitiotietä. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.

Tarkistukset

–

NRO 12 YKSITYISHENKILÖT (2)

Muistutus

1.
"Paloasemalle on Myyrmäessä ollut tarve jo pitkään, se on erittäin tärkeä asia. Sen valmistelun käynnistäminen on aika pahasti myöhässä, joten tuntuu että sijoituspaikkaa haetaan nyt vähän paniikissa. Monia paikkoja on tutkittu ja on monia hyviä paikkoja identifioitukin, sijoituspaikkoja jotka täyttävät vaatimukset hyvin. Nyt kuitenkin ollaan valitsemassa paikkaa (Kivikauden Puisto), joka herättää paljon kysymyksiä lähialueilla ja kauempanakin."
2.
"Puisto on aikalailla ahdas jo ensivaiheelle, puhumattakaan tulevaisuuden laajennustarpeista, joita aivan varmasti tulee, kun tiedetään Myyrmäen kasvusuunnitelmat ja jo nyt käynnissä olevat asuinrakennushankkeet. Asukasluku tulee kasvamaan ja tarve paloaseman laajentamiselle tulee aikanaan."
3.
"Liikenteellisesti, tuo paikka on haastellinen. Jalkakäytävä / pyörätie tulisi paloaseman eteen. Tuota kevyen liikenteen väylää käytetään erittäin paljon, niin aikuiset kuin lapsetkin."
4.
"Kivikauden Puisto on erittäin mukava henkireikä alueella, josta aika paljon puustoa kaadetaan asuinrakentamisen ja teiden rakentamisen takia. Puistoja ja metsikköjä tulee pitää yllä hiilinieluina. Samoin tämä puisto on erittäin tärkeä pienten lasten tutkimuskenttä johon koulut ja päiväkodit tuovat pieniä tutkijoita ihmettelemään luontoa, keltaiset liivit päällä. Usein keittiön ikkunastamme joka on juuri puistoon päin, ihan vieressä, ihailemme pieniä tutkijoita. Heille on myös tärkeää, kuten viimeaikaiset tutkimukset ovat osoittaneet, olla kosketuksissa luontoon, puihin, maahan, multaan, hiekkaan."
5.
"Kaupungin identifioimissa, mahdollisten sijoituspaikkojen joukossa on monta kaikki kriteerit täyttävää paikka, mutta joissa liikennetilanne on parempi ja on myös jopa reilusti laajennusvaraa. Esimerkiksi Ajopuunpuisto Nesteen pika-aseman takana tai Lastutien ja Rajatorpantien risteyksessä. Molemmat paikat täyttävät vaatimukset ja ovat myös hieman kauempana asuintaloista."

Vastine

1.
Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä. Paloaseman tarve on tullut esiin hiljalleen viime vuosina.
2.
Tontti on riittävä. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.
3.
Maailmalla on paljon paloasemia katujen varsilla ja ne toimivat hyvin. Hälytysajoneuvot lähtevät liikkeelle varovasti ja paikalle tulee liikennevalot.

4.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Myös vaihtoehtoisilla paikoilla kasvaa vanhaa puustoa.

5.

Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista paikkaa. Lastutien risteys sijaitsee syrjässä optimisijainnista Myyrmäestä, jossa on paljon väestöä ja pelastustehtäviä. Lastutien paikalla on jo isohko telekeskus. Se on myös yleiskaavan virkistysaluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti.

Tarkistukset

—

Muistutus

”1. Kaavahanke, jota muistutus koskee

Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutosehdotus 002493 ja tonttijakoehdotus

- kaupunginosa 15 Myyrmäki
- osa korttelia 15505, sekä katu ja virkistysalueet
- alue sijaitsee ositteessa Raappavuorentie 9, Kivikaudenpuisto

2. Vaatimukset

Vaadimme, että Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutosehdotus 002493 ja tonttijakoehdotus palautetaan uuteen valmisteluun ja paloaseman sijainti muutetaan.

3. Perustelut

Myyrmäen paloaseman kaavaehdotus ja tonttijakoehdotus ei täytä (MRL 54 §) asemakaavan laadinnalle asetettuja vaatimuksia. Laissa todetaan mm seuraavaa:

Asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita. (MRL 54 §)

Turvallisuus:

Ehdotettu paikka on erittäin vaarallinen kevyenliikenteen käyttäjille. Suunniteltu paloaseman liittymä ohjaa hälytysajoneuvot lähdetessä suoraan kevyenliikenteen väylälle ja paluu tapahtuu pahimmillaan asemalle peruuttamalla kevyenliikenteen väylän yli.

Paloaseman edessä oleva kevyenliikenteen väylä on lenkkeilijöiden, pyöräilijöiden, sähköpotkulautailijoiden, koululaisryhmien ja päiväkotilasten vilkkaasti liikennöimä. Sijainti urheilupuistoon johtavien liikenneväylien varrella lisää paloaseman kevyelle liikenteelle aiheuttamia vaaroja.

Ehdotuksen mukaan Raappavuorentietä levennetään paloaseman johdosta, jolloin ajoneuvoliikenne katuosuudella väistämättä lisääntyy ja nopeudet kasvavat. Suunniteltu valo-ohjaus ei poista näitä lisääntyvän liikenteen ympäröivälle asutukselle aiheuttamia haitallisia sivuvaikutuksia.

Rajatorpantien ja Vaskivuorentien välisellä lyhyellä katuosuudella on neljä suojatietä ja neljä ajoneuvoliittymää ja nyt suunnitellaan viidettä ajoneuvoliittymää paloasemalle. Lukuisat liittymät ja suojatiet lisäävät turvallisuushaittoja (ja toisaalta hidastavat hälytysajoliikennettä).”

4.

”Valmiiksi rakennettu ympäristö:

Paloasemaa ollaan ehdottamassa valmiiksi rakennettuun asuin ympäristöön, johon kuuluu olennaisena osana Kivikaudenpuisto, vaikka vaihtoehtoisia paikkoja vielä rakentamattomilla alueilla olisi tarjolla.

Puiston kadunvarressa oleva puusto toimii hiilinieluna ja maasto tehokkaana hulevesi-alueena. Lisäksi puiston puusto suojaa läheisiä asuntoja liikennemelulta, joka olisi hankkeen suunnitelmien mukaan vielä lisääntymässä nykyisestä.

Puiston linnut, oravat, jänikset, sekä kevään ja kesän kukat ovat olleet lähiasukkaiden ja myyrmäkeläisten nautintaoikeus eri vuodenaikoina ja nyt tätä valmista kokonaisuutta ollaan tuhoamassa,

Puistossa käy säännöllisesti päiväkotilasten ryhmiä oppimassa luonnon monimuotoisuutta ja erätaitoja. Lähimetsän säilyminen kokonaisuudessaan nykyisessä käytössä on tärkeää. Pienten lasten mahdollisuus lähiluonnon tutkimiseen ja lasten turvallinen kulku sinne tulee varmistaa. Samalla säilytetään valmis rakennettu ympäristö sen alkuperäisessä käyttötarkoituksessa.”

5.

”Vaihtoehtoinen paikka:

Rajatorpantien varrella sijaitseva Ajopuunpuisto, eli vaihtoehto 7, on optimaalinen paikka uudelle paloasemalle alla olevin perusteluin:

- paikka ei sijaitse valmiiksi rakennetulla asuinalueella, eikä muuta siten vakiintuneen asuinympäristön olosuhteita.
- paloaseman sijainti puiston reunalla vie vain pienen osan puistosta, muuta osaa voi tarvittaessa hyödyntää muihin palveluihin tai vaikka paloaseman laajennukseen.
- Rajatorpantien eteläpuolella ei ole kevyenliikenteen väylää, joten liittymä kadulle esim. kuntosalia vastapäätä ei aiheuta turvallisuusriskiä kevyelle liikenteelle
- kohteiden saavutettavuus saattaa jopa parantua, kun liittyminen pääväylälle ei edellytä kevyenliikenteen väylien ylittämistä ja muita ajoneuvoliittymiä on vähemmän.
- yleiskaavan mukaan paloasema soveltuu paikalle hyvin ja olisi todennäköisesti sinne nopeammin toteutettavissa.
- katualueen muutostyöt ovat minimaaliset verrattuna kaavaehdotuksen vaihtoehtoon.”

Vastine

2.

Vaatimukset

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

3.

Turvallisuus

Hälytysajoneuvot lähtevät liikkeelle varovasti ja paikalle tulee liikennevalot. Paloauto lähtee aina eteenpäin ja peruuttaa talliin. Palomies nousee valvomaan paloauton peruutusta. Lisäksi autoihin saa turvavarusteita, kuten tutkat, kamerat, kuolleen kulman varoitus, risteä-

vän liikenteen valvonta, pysäköintiavustin, hätäjarrutus. Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla, niihin peruutetaan ja ne toimivat hyvin. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

Paloaseman kohdalle on suunniteltu pienehkö väistötila, joka sekään ei ole välttämätön.

Raappavuorentiellä kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.

Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähisteyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

4.

Valmiiksi rakennettu ympäristö

Vaihtoehtoisillakin paikoilla kasvaa puita. Puusto ei suojaa katumelulta, se vaikuttaa vain melun sirontaan. Paloasema ei aiheuta meluhaittaa, vaan parantaa alueen turvallisuutta. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä haittaa naapureita.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole erityisiä arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Raappavuorentien itäpuolella on myös Huddingenpuisto. Raappavuorentien yli on myös silta Myyrmäen urheilupuistoon ja Myyrmäenmetsään, joka on maakunnallinen virkistysyhteys.

5.

Vaihtoehtoinen paikka

Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoista paikkaa. Rajatorpantiellä on ryhmityskaistoja ja varaus pikaraitiotielle.

Esitetty tontti on riittävä. Tontille mahtuu valmiaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

Tarkistukset

—

Muistutus

"1. KAAVAHANKE, JOTA MUISTUTUS KOSKEE

Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutosehdotus 002493 ja tonttijakoehdotus

- kaupunginosa 15 Myyrmäki
- osa korttelia 15505, sekä katu ja virkistysalueet
- alue sijaitsee ositteessa Raappavuorentie 9, Kivikaudenpuisto

2. MUISTUTUKSEN TEKIJÄT

Kiinteistö Oy Kaarenrunko ositteessa Ruukuntekijäntie 2a on kolmen asunto-osakeyhtiön omistama pysäköintiyhtiö. Alueen pysäköintipaikat ovat tarkoitettu osakasyhtiöiden asukkaille. Autopaikat ovat aktiivisessa käytössä ja jatkuvasti varattuja.

3. VAATIMUKSET

Vaadimme, että Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutosehdotus 002493 ja tonttijakoehdotus palautetaan uuteen valmisteluun ja paloaseman sijainti muutetaan.

4. PERUSTELUT

Mielestämme on hyvä, että Myyrmäen paloturvallisuusasiat saatetaan paremmalle tolalle rakentamalla Myyrmäen suuralueelle paloasema. Vastustamme kuitenkin paloaseman sijoittamista nyt esitetylle paikalle Kivikaudenpuistoon.

Kivikauden puisto on tähän asti säilynyt hiilinieluna ja hulevesien kerääjänä asutuksen keskellä; sisältäen vanhaa puustoa ja varmasti monipuolista pieneliöstöä, koska puistikossa ei ole juuri läpikulkua. Muuta puustoa on lähialueelta kaadettu lähiaikoina mm. uuden hotellin ja opiskelija asunnon tieltä ja pidemmällä aikavälillä esim. urheilupuiston alueelta. Mielestämme jäljellä olevat puut alueella on säilytettävä, myös Kivikauden puistossa.

Mielestämme Myyrmäen alueella on sopivampia paikkoja paloasemalle, mm. entisen terveysaseman alue Myyrmannin vieressä tai bensa-aseman ympäristö Metropolian vieressä. Lisäksi on selvää, että urheilupuiston tapahtumien alkaessa ja päättyessä Raappavuorentielle on yleensä niin paljon liikennettä, että paloautojen lähtö tehtäviinsä turvallisesti ja riittävän nopeasti voi olla haastavaa.

Nyt paloasemalle kaavailtu tontti myös vaikuttaa pieneltä, eikä ehkä riitä kaikille paloaseman toiminnoille, vaan koko Kivikauden puisto on vaarassa tuhoutua toimintojen mahdollisesti laajentuessa. Päivitetyssä tiedotteessa oli varattua rakennusoikeutta jo kasvatettu 850 k-m2:stä 1200 k- 002493 Myyrmäen paloasema / 14.12.2021 22 / 43 m2:iin. Suunnitelmien tarkentuessa varmaan näin juuri käy ja tulevaisuudessa tarve tulee vielä kasvamaan. Pelkäämme luonnollisesti myös sitä, että suunniteltu tontti osoittautuu liian pieneksi, Vantaan kaupunki pakkolunastaa lisätilaa alueestamme, jolloin taloyhtiöidemme parkkipaikat ovat vaarassa ja samalla myös asuntojemme arvo vaarantuu."

Vastine

3.

Vaatimukset

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

4.

Perustelut

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole erityisiä arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Myös vaihtoehtoisilla paikoilla kasvaa vanhaa puustoa.

Terveysaseman tontti (Monttu) sijaitsee syrjässä sivukadulla. Ajopuunpuisto on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoisia paikkaa. Liikenneselvityksen mukaan liikenne toimii hyvin. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot. Raappavuorentiellä kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.

Tontti on riittävä. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa. Kasvavissa ja kehittyvissä kaupungeissa asuntojen arvot nousevat.

Tarkistukset

—

**NRO 15
YKSITYISHENKIÖ****Muistutus**

”Ehdotan, että paloasema rakennetaan rajatorppaan vievän tien läheisyyteen. Siellä ei ole pienten lasten koulumatkoja kuten nyt on suunnitteilla olevassa paikassa. Suunniteltu paikka on keskeinen paikka jossa lapset liikkuvat pyörillä ja sähkö potkulaudoilla sekä kävellen kouluun ja skeittipuistoon vapaa-ajallaan. Vantaan areena on myös keskeinen tapahtumapaikka, joten liikenne on muutenkin ko. alueella riittävän haastava ilman nyt suunniteltua paloaseman paikkaa. Myös luontoa pitäisi jäädä Myyrmäen alueelle joka on nyt kaavoitettu täyteen asuntoja. Raappavuorentien varrelta Martinlaaksoon päin löytyy ehkä myös sopivampi paikka.”

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä. Etenkin urheilupuisto on ison riskin kohde.

Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla ja ne toimivat hyvin. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla. Raappavuorentiellä kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Myyrmäen urheilupuiston pohjoispuolelle on jo kaavoitettu päiväkotia ja asuntoja. Pohjoisempana vastealue menee osin päällekkäiseksi Vantaankosken paloaseman kanssa.

Tarkistukset

—

NRO 16
YKSITYISHENKILÖ**Muistutus**

"Vastustan Myyrmäen paloaseman rakentamista Kivikaudenpuistoon seuraavista syistä:

- viheralue rauhoittaa ja kaunistaa muuten vilkasliikenteistä ja aina vain tiheämmin rakennettua aluetta, miksi tuhota.
- paloasema vaarantaisi liikenneturvallisuutta. Alueella liikkuu paitsi paljon autoja myös jalankulkijoita ja pyöräilijöitä. Urheilupuiston läheisyydessä liikkuu paljon lapsia ja nuoria.
- omistan puoliksi Kivikaudenpuiston naapurissa olevasta talosta huoneiston, jonka arvo kärsisi, jos viereen tulisi paloasema."

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Myyrmäessä on paljon väestöä ja etenkin urheilupuisto on ison riskin kohde. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla ja ne toimivat hyvin. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla. Raappavuorentiellä kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole erityisiä arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Kasvavissa ja kehittyvissä kaupungeissa asuntojen arvot nousevat.

Tarkistukset

—

NRO 17 YKSITYISHENKILÖT (3)

Muistutus

"22.08.2022 Muistutamme aikaisemmasta vastustuksestamme kaavaehdotusta 002493 Myyrmäen Paloasemasta Raappavuorentielle 9 Kivikauden puistoon

Vastustajat naapurikiinteistöstä Ruukuntekijäntie 2:sta: xxx
Omistajat asunto-osakkeelle Ruukuntekijäntie 2:ssa

Osakkeen vuokralainen xxx

Yllätyimme kun Vantaan Kaupunki edelleen tuhlaa aikaa ja rahaa tähän huonoon ehdotukseen 002493, vaikka vantaalaiset ovat ahkerasti vastustaneet ja esittäneet parempia vaihtoehtoja. Vastauksessanne meidän vastustukseemme 7.10.2021 ei ollut mitään seikkaa, joka olisi vakuuttanut meitä.

Vastustavat asiat:

- sijainti on liikenteen kannalta turvaton esitetyn aseman editse menevän jalankulku- ja pyörätien takia. Normaalin vilkkaan liikenteen lisäksi kulkee paljon lapsia, nuorisoa edes takaisin esitetyn aseman editse vastakkaiseen skeittipuistoon ja urheilukentälle, -halleille ja jäähallille.
- paikka on kaavoitettu puistoksi, KORVAAMATON metsäinen virkistysalue kerrostalo-alueella. Myyrmäestä hävitetään tällä hetkellä kovaa vauhtia korvaamattomat viheralueen uusien kerrostalojen tieltä. Ei ihme että Vantaalta pakenee/muuttaa pois tällä hetkellä enemmän ihmisiä kuin tänne tulee.
- esitetty paloasema ei sovi ahtaaseen paikkaan keskelle asuinkerrostaloaluetta. Häiritsee ympäri vuorokauden kerrostalojen asukkaita ja laskee heidän asuntojensa arvoa. Jos tulevaisuudessa esitetty asema katsotaan liian pieneksi on uusi asema taas rakennettava muualle tilavampaan ympäristöön.

Ehdotukset:

- Rajatopantien toisella puolella Nesteen kylmäaseman vieressä on tilaa, eikä asutusta
- jäähallilta Martinlaakson suuntaan on tilaa. Seuraavana on Vantaan kaupungin puhtaanapitolaitoksen varikkoalue, jonka ympäristössä on tilaa
- Myyrmannin vieressä, jossa ennen oli terveysasema ja välillä suunniteltiin Prismaa. Nyt on rakentamatonta tilaa"

Vastine

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

Vastustavat asiat

Maailmalla on paljon paloasemia vilkkaidenkin katujen varsilla. Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Kasvavissa ja kehittyvissä kaupungeissa asuntojen arvot nousevat.

Tontti on riittävä. Tontille mahtuu valmiusaseman laajennus isommaksi paloasemaksi, koska miehistötilojen laajennus sijoittuu vpk:n tilojen päälle toiseen kerrokseen. Autohalliin tulisi vain isompi paloauto. Siten tonttia ei tarvitse myöhemmin laajentaa.

Ehdotukset

Ajopuunpuisto Nesteen vieressä on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoja paikkaa. Urheilupuiston pohjoispuolelle on jo kaavoitettu päiväkotia ja asuntoja. Pohjoisempana vastalue menee osin päällekkäiseksi Vantaankosken paloaseman kanssa. Terveysaseman tontti (Monttu) sijaitsee syrjässä sivukadulla.

Tarkistukset

—

Muistutus

1.

”Myyrmäen lähistölle kaivataan uutta paloasemaa, mutta esitämme taloyhtiön vastalauseeseen suunnitellulle sijainnille. Monia parempia ja kiistattomampia ratkaisuja on löydettävissä, mikäli kaupunki olisi niitä koskaan edes harkinnut. Kaupungin perustelut ovat laadultaan heikkoja ja mitään muita vaihtoehtoja kaupunki ei ole oikeasti edes harkinnut.”

2.

”Luontoarvot

Paloaseman sijainniksi suunniteltu tontti on kaavoitettu viheralueeksi. Tämä viheralue on aikanaan varmasti kaavoitettu silloisen päiväkodin tarpeeseen Kivikirveenkujan leikkipuiston jatkoksi. Näitä viheralueita ei ole mahdollista saada takaisin jos ne tuhotaan. Puisto on toiminut vanhoine puineen ja eliöineen hiilinieluna sekä myös kaikkien lähellä asujien lasten leikkipaikkana sekä vanhempien ihmisten viihtymispaikkana – luonto vaikuttaa myönteisesti terveyteen ja hyvinvointiin ainakin kolmella tavalla (<https://www.metsa.fi/vapaa-aika-luonnossa/hyvinvointia-luonnosta/luonto-ja-terveys/>).”

3.

”Sijainti

Sijainti on mielestämme kaikista esitetyistä ja esittämättä jätetyistä vaihtoehdoista huonoin, keskellä 4 taloyhtiötä sisältäen 6 kerrostaloa ja vaikutusalue laajentuu myös lähialueen muihinkin taloihin. Näistä 3 taloyhtiötä omistaa yhdessä parkkialueyhtiön mikä sijaitsee aivan aiotun paloaseman kyljessä ilman mitään välimatkaa – kaavapapereissa puut oikealla tulevat meidän tonttillemme. Myyrmäessä on muutenkin vähän puistoalueita ja tämä on tärkeä alue luontoarvoineen kaikille esitetyille ja muillekin myyrmäkeläisille. Lähiluonnon ja erityisesti lähes luonnontilassa olevan ainutlaatuisen metsäalueen merkitystä ei tule vähätellä keskellä tiiviisti rakennettua kaupunkimaista asutusta. Lehti- ja havupuumetsikkö tarjoaa myös alueen pieneläimille suojapaikan. Asukkaidemme mielestä lähiluonnon hävittäminen ei ole perusteltua, koska paloasemalle löytyy parempia vaihtoehtoisia sijainteja. Moni muu on ehdottanut sijainteja aiemminkin, ja jo Rajatorpantieltä löytyy monta vaihtoehtoista sijaintia paloasemalle. On todella vaikea ymmärtää kaupungin kaavoituksessa minkäänlaista logiikkaa, kun juuri työn alla on Uomatien yhdistäminen Varistoon 300-bussilinjalle sopivaksi, ja edes tämän vierestä ei löytynyt tilaa (!) paloasemalle kun samalla tuhottiin myös osa pururataa mistä myyrmäkeläiset nauttivat säännöllisesti. Tällä sijainnilla ei olisi ollut kerrostalonaapurია eikä sijainnilla olisi esteitä nytkään! Sijainnin päättäminen ei kestä mitään objektiivista tarkastelua, kartalta on mitattu ainoastaan optimaalinen geografinen sijainti ja päätetty erillään mistään muusta kokonaisvaltaisesta asemakaavan suunnittelusta, tämä on todella epätasa-arvoista ja heikotasoista toimintaa kaupungilta. Kaupunki perustelee sijainnin optimaalisuutta ja oikeutusta mm. sillä, että Lontoon Chelseassa on paloasema pienkerrostalojen keskellä. Kaikella kunnioituksella Englannin ja Suomen arkkitehtuurilla ei ole mitään tekemistä keskenään, kaupunkilaisten pakottamisella ja asuinmukavuuden tuhoamisella on sen sijaan suora yhteys ehdotettuun ratkaisuun. Myöskään Helsingin kantakaupungin rakennustiheys on aivan eri luokkaa Myyrmäen seutuun verrattuna. Kaikki välittömän vaikutusalueen kerrostalot ovat yhtenäisesti vastustaneet aiottua sijaintia.”

4.

”Turvallisuus ja liikennehäiriöt autoilijoille, jalankulkijoille ja naapurustolle

’Raappavuorentiellä on jo nykyisellään useammat liikennevalot ja paljon liikennöity tie ruuhkautuu valoihin jo nykyiselläänkin. Lisättäessä myös uudet liikennevalot paloasemalle tämä johtaa isoihin ruuhkiin, urheilupuiston liikennevalot ovat aivan paloaseman vieressä. Emme ymmärrä miten liikenneselvitys on tätä puoltanut, sillä lähiasukkaiden käsitys on

täysin erilainen. Ruuhkat ja autojonot myös vähentävät jo sinällään asumismukavuutta sekä meidän tontiltamme poistuessamme ajamisen, kävelyn ja julkisen liikenteen nopeutta. Kun urheilupuiston alueelle rakennetaan toiset liikennevalot, ruuhkautuu kulut myös urheilupuistosta missä vierailee isoja massoja ihmisiä ja autoja.”

5.

”Meluhaitat

Ruukuntekijäntie 4 ja sen osaksi omistama parkkipaikka sijaitsee ehdotetun paloaseman välittömässä läheisyydessä, ehdotettu sijainti muodostaa siis sekä ajoneuvojen meluhaittaa että erityisesti lisääntyvien ruuhkien ja ylimääräisien liikennevalojen myötä sekä ruuhka- että meluhaittaa.”

6.

”Kaupungin kaavoitustoiminnan ja vastineiden / perusteluiden kestävämyys

Kaupungin suorittama suunnittelu- ja osallistamistoiminta ei kestä mielestämme tarkastelua Lähialueen kaikki taloyhtiöt ovat valittaneet useamman kerran sijainnista ja löytäneet monia parempia sijainteja, samalla kaupunki keksii mitä erikoisempia perusteluita miksi mikään muu sijainti ei sovi. Sopii kysyä, miksi on toistakymmentä sijaintia edes harkittu mikäli kaikki muut sijainnit ovat mahdottomia. Myös nykyisiin ja tuleviin kaavoituksiin voi tehdä muutoksia sen sijaan, että tuhotaan jo toimivia kaupunkirakenteita hienoine pikkupuistoineen mistä lähiasukkaat ovat nauttineet vuosikausia. Asukkaiden vastarinta ja mielipiteet on myös kaupungin lausunnoissa ja hakemuksissa minimoitu koskemaan lähinnä meluhaittoja vaikka tämä ei pidä ollenkaan paikkaansa. Ne asukkaat jotka nyt saivat osallistuttua lyhyellä varoitusajalla Teams-tilaisuuteen vastustivat esitettyä sijaintia todella monipuolisista ja perustelluista näkemyksistä. Toivomme, että paloaseman sijainnin suhteen järki vihdoinkin voittaisi kaupungilla ja suunnitelmia voitaisiin muuttaa, ettei asukkaiden tarvitse lähteä hovioikeuden kautta hakemaan ratkaisua.”

Vastine

1.

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Siten tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä. Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa.

2.

Luontoarvot

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole arvokkaita suojeltavia luontokohteita. Asemakaavamerkintä kertoo, että alue on varattu leikkiin ja oleskeluun. Leikkialue on toteutettu Kivikirveenkujan luokse. Paloaseman paikka on alava savikko tien vieressä. Myös vaihtoehtoisilla paikoilla kasvaa vanhaa puustoa.

3.

Sijainti

Paloasema sijoittuu pysäköintitontin ulkopuolelle. Suunnitellulla paikalla esiintyy lähinnä läpikulkua. Paikalla ei ole tunnettuja arvokkaita luontokohteita. Kaupungeissa on yleistä rakentaa rakennuksia myös aivan kiinni toisen tontin rajaan. Puiden sijaan voidaan istuttaa pensaita. Myös vaihtoehtoisilla sijaintipaikoilla joudutaan kaatamaan puustoa. Luhtitie sijaitsee pohjoisempana, jolloin vastealue menee osittain päällekkäin Vantaankosken paloaseman kanssa. Myyrmäessä on eniten väestöä ja pelastustapahtumia. Rajatorpantiellä paikka 7 on varattu Metropoliaan liittyvälle laajennukselle, jolle ei ole vaihtoehtoisia sijaintipaikkaa. Paikka 8 Rajatorpantiin ja Lastutien risteyksessä on jo telekeskus, lisäksi paikka on yleiskaavassa virkistysaluetta, ekologinen yhteys ja liito-oravien reitti. Paikka 10 sijaitsee jo kauempana optimisijainnista ja on turvesuota. Maailmalla on lukuisia paloasemia katujen varsilla, esimerkiksi myös Lontoossa ja New Yorkissa, ja ne toimivat hyvin. Kyse ei ole

arkkitehtuurista vaan paloaseman toiminnasta. Paloasema ei melua, lähtö tapahtuu pelkillä vilkuilla. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita.

4. – 5.

Turvallisuus ja liikennehäiriöt autoilijoille, jalankulkijoille ja naapurustolle ja meluhaitat Liikenneselvityksen mukaan liikenne toimii hyvin. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa ja hälytysajo on ensisijaista. Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetus. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

6.

Kaupungin kaavoitustoiminnan ja vastineiden / perusteluiden kestävämyys
Kaavoituksessa on huomioitava paitsi naapurien ja muiden osallisten näkemykset, myös yleinen turvallisuus ja yleinen etu. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen lausunnon mukaan paikka on pelastamisen kannalta erinomainen.

Tarkistukset

—

NRO 19
KAARENSAARNIN ASUKAS

Muistutus

1.
Muistutus koskien Myyrmäen paloaseman asemakaavamuutosehdotus 002493
2.
Mielestäni paloaseman sijoittaminen Kivikauden puistoon, ahtaasti asuintalojen väliin, ja osin rauhallisen lähiviheralueen päälle ei ole onnistunut.
3.
Sijainti on ristiriidassa useiden verkosta löytyvien kaavoituksen suuntaviivojen kanssa:
4.
"Asemakaavan sisältövaatimukset

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle.

Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä on vaalittava, eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja tai muita lähivirkistykseen soveltuvia alueita."
5.
"Pelastustoiminta parantaa kaupunkilaisten turvallisuutta ja tukee kulttuuriympäristön säilymistä.
6.
Pelastustoimintaan liittyvä ajoneuvoliikenne sekä sen aiheuttama melu, tärinä ja pöly voivat vaikuttaa ympäröivään asutukseen.
...
Hälytysajojen aiheuttamat hetkelliset melutasot ovat korkeita ja voivat aiheuttaa viihtyisyyshaittaa erityisesti yöllä."
7.
" Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet koskevat toimivia yhdyskuntia ja kestäväää liikkumista; tehokasta liikennejärjestelmää; terveellistä ja turvallista elinympäristöä; elinvoimaista luonto- ja kulttuuriympäristöä; luonnonvaroja sekä uusiutumiskykyistä energiahuoltoa."
8.
"Asemakaava ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun sellaista merkityksellistä heikkenemistä, joka ei ole perusteltua asemakaavan tarkoitus huomioon ottaen. Asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää."
9.
Vantaan sivuilla kohdassa "Asemakaavoitus":

”Asemakaavoilla luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön erityiset arvot voidaan suojella asemakaavalla.”

10.

Jos alueen rakennetulla ympäristöllä aivan erityisiä arvoja ole, niin se on kuitenkin aikanaan suunniteltu riittävän avaraksi ollakseen viihtyisä. Samoin rauhallinen ja vielä pilkkomaton puisto on todella asukkaille ja leikkipuistolaisille arvokas.

11.

Outoa, ettei esim. Raappavuorentien varrelta löydy paikkaa asuntojen lisäksi myös paloasemalle, vaikka Myyrmäkeen on jo rakennettu ja rakenteilla satoja asuntoja. Metropoliaa taas laajennettiin juuri 2018, eikä uudesta laajennuksesta löydy mitään mainintaa verkosta, joten onko todella esteitä paikan 7 käytölle.

Vastine

2.

Hengenpelastuksessa olennaista on nopeus. Esitetyltä paikalta nro 2 Raappavuorentieltä on välitön, nopea ja helppo lähtö pääkatuverkkoon ja paikka kattaa ison riskin alueet parhaiten. Tältä paikalta pelastetaan eniten ihmisiä.

3. – 4.

Tontin paikalla ei ole rakennuksia eikä erityisiä suojeltavia luontokohteita. Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä. Leikkipaikka ja tuleva päiväkotijoukko sijaitsevat Kivikirveenkujan päässä. Lähellä on myös Huddingenpuisto. Raappavuorentien yli on myös silta Myyrmäen urheilupuistoon ja Myyrmäenmetsään, joka on maakunnallinen virkistysyhteys.

5.

Myyrmäen pelastusasema ei tuhoa kulttuuriympäristöä.

6.

Paloasemalta lähdetään varoen, pelkillä vilkuilla, eikä aiheuteta vaaraa jalankulkijoille tai meluhaittaa naapureille. Paloaseman kohdalle tulee liikennevalot ja lähiristeyksiin hälytysajoneuvoille liikennevaloetus. Kaduilla kulkee hälytysajoneuvoja joka tapauksessa. Esimerkiksi Kallion paloasema toimii keskellä asutusta eikä häiritse naapureita. Paloasema parantaa turvallisuutta, kun hätätilanteissa apu on lähellä ja nopeasti paikalla.

7.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on huomioitu maakuntakaavaa ja yleiskaavaa laadittaessa. Asemakaava nimenomaan toteuttaa mainittuja alueidenkäyttötavoitteita. Hyväksytyssä yleiskaavassa paikka on kaupunkikeskustan aluetta.

8.

Asemakaavan tarkoituksena on kaavoittaa Raappavuorentien varrelle Kivikaudenpuistoon uusi paloasema, mahdollisine laajennuksineen yhteensä 1 200 k-m². Paloasema sijoittuu optimaaliseen paikkaan ihmisten pelastamiseksi. (Kaavan ingressi s. 2)
Kaava-alueen maanomistaja on kaupunki ja muita oikeudenhaltijoita ei ole.

9.

Asemakaavamuutoksella parannetaan Myyrmäen ja laajemmin Länsi-Vantaan turvallisuutta. Liikenneselvityksessä ja kaavaselvityksessä on esitetty riittävät liikennejärjestelyt. Kaava-alueella ei ole rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön erityisiä suojeluarvoja.

10.

Kivikaudenpuistosta jää jäljelle valtaosa (88 %), erityisesti leikkikenttä ja männikkömäki (kaikki männyt). Tontin paikka on alava savikko pääkadun vieressä eikä siellä ole arvokkaita suojeltavia luontokohteita.

11.

Selvitetty 19 vaihtoehtoista paikkaa. Esitetty paikka on Raappavuorentiellä ja on pelastamisen kannalta optimaalinen. Myyrmäessä on paljon pelastustehtäviä. Myyrmäessä on paljon väestöä sekä rakenteilla ja kaavoitteilla runsaasti uusia asuntoja. Pohjoisempana vastealue menisi osin päällekkäin Vantaankosken paloaseman kanssa.

Paloaseman sijoittaminen paikalle 7 Ajopuunpuistoon estäisi Metropolian ja siihen liittyvien toimintojen laajenemismahdollisuudet. Helsingin puolelle ei ole jäljellä enää laajennusmahdollisuutta, koska sinne on kaavoitettu ja rakennettu asuntoja. Kaupunki kasvaa, joten kaupunkisuunnittelussa tulee huomioida myös laajenemismahdollisuudet tulevaisuudessa.

Tarkistukset

—

ASEMAKAAVAMUUTOS 002493 MYYRMÄEN PALOASEMA, MYYRMÄKI

Kaupunkiympäristölautakunta 7.6.2022 päätti asettaa nähtäville asemakaavan muutosehdotuksen 002493 Myyrmäen paloasema, joka oli MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 22.6. – 22.8.2022, sekä oikeuttaa asema-kaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin ja saatiin yksi.

Lausuja	Tiivistelmä	Tarkistukset
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	Kivikaudenpuisto on erinomainen paikka.	–

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS**Lausunto**

”Keski-Uudenmaan pelastuslaitos kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa yleisluonteisena näkemyksensä, että pitää kaavamuutosta huolellisesti ja perusteellisesti laadittuna. Kaavaselostuksessa on käsitelty monipuolisesti suunnittelualueita ja mm. liikenneselvitystä sekä vastattu osallisten esittämiin kysymyksiin ja huomioihin perusteellisesti.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos haluaa korostaa, että kyseinen paikka, Kivikaudenpuiston reuna, on nykyisessä toimintaympäristössä pelastustoiminnan ja ensihoidon kannalta erinomainen. Pelastuslaitoksen palveluiden tarve on suoraan verrannollinen alueen asukasmäärän ja -tiheyteen. Raappavuorentie 9 kohdalle sijoitettavasta paloasemasta tavoitettaisiin vuosittain yhteensä noin 1000 pelastus- ja ensihoitotehtävää enemmän tavoiteajassa kuin nykyisin – tämä parantaisi merkittävästi Länsi-Vantaan turvallisuutta. Yleiskaavan mukaisen Myyrmäen ja sen lähiympäristön asukasmäärien kasvun toteutuessa, esitetyn kaavamuutoksen painoarvo vain nousee, paloasema sijaitisi tulevaisuutta tarkastellen hyvin optimaalisessa paikassa.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan kaavaselostuksessa esitetyissä osallisten näkemyksissä ei ole sellaisia perusteita, joiden tulisi estää strategisesti tärkeän ja kaupunkilaisten turvallisuutta nostavan asemakaavamuutoksen tekemistä.”

Vastine

–

Tarkistukset

–

Asemakaavan muutos 002493 ja tonttijako, 15. Myyrmäki /
Myyrmäen paloasema

Meeting:	Kaupunginhallituksen kokous 1.11.2022
Agenda name:	Asia 4
Vote name:	JAA=pohjaesitys, EI=Kaukolan esitys
Vote subject:	
Vote start:	1.11.2022 11.00.56
Vote stop:	1.11.2022 11.01.44

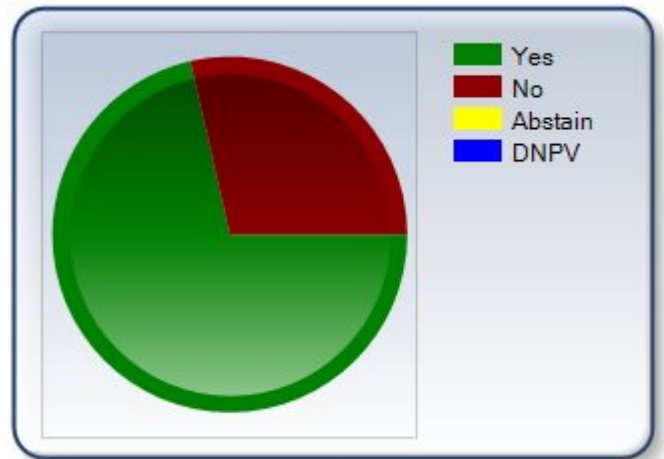
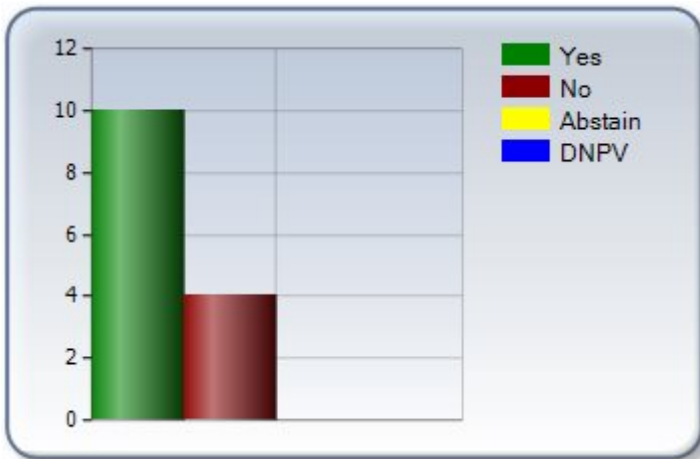
Äänestystulokset

Osallistujat

Paikalla 14

Äänet:

Jaa	10	71,4%
Ei	4	28,6%
Tyhjä	0	0%
DNPV	0	0%

Äänestystulos ryhmittäin

liik.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

kok.

Jaa	3
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

ps.

Jaa	3
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

sdp.

Jaa	0
Ei	4
Tyhjä	0
DNPV	0

vas.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

vihr.

Jaa	2
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

Yksilöidyt äänestystulokset

Jaa	
Hakala	kok.
Karinen	vas.
Lundell	ps.
Nummela	liik.
Multala	kok.
Niikko	ps.
Norrena	vihr.
Orpana	kok.
Saimen	ps.
Valtanen	vihr.
Ei	
Abdi	sdp.
Kaukola	sdp.
Tahvanainen	sdp.
Tammi	sdp.

5 § Kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset

RV/BI

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 92 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Konsernijaoston pöytäkirja nro 8/24.10.2022

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 12/29.9.2022

Hankintajohtajan päätökset

- § 68 Option käyttö tilausajojen kuljetuspalveluhankinnasta esteettömillä pienoibusseilla (120000 euroa, alv. 0 %)
- § 70 Oppilaiden kuljetushankinta perusopetuksen oppilaille (5,25 M€, alv. 0 %)

Tietohallintojohtajan päätökset

- § 149 Esitystekniikan laitteiden ja palveluiden hankinta Vantaan kaupungin varhaiskasvatukseen
- § 150 Esitystekniikan laitteiden ja palveluiden hankinta Kilterin ja Jokiniemen kouluun
- § 152 Hoitajakutsuratkaisun hankintaa koskevan päätöksen (11.4.2022, § 60/2022) osittainen täytäntöönpano Viertolan vastaanottokoti-Liljatie 24 osalta (43 231,20 euroa)
- § 155 Vantaa.fi verkkopalvelun VIPS 3-toimityskokonaisuuden hankinta (106 125 euroa)
- § 157 Kulttuuritalo Martinuksen salin pää-äänentoistojärjestelmän uusiminen (291 896,00 eur, alv 0 %)

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Kaupunkiympäristön lautakunnan pöytäkirja nro 10/25.10.2022

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja nro 13/12.10.2022

Kaupunkitilalautakunnan pöytäkirja nro 10/26.10.2022

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

6 §

Kaupunginvaltuuston 10.10.2022 pitämän kokouksen täytäntöönpanot

RV/JT

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (39 §). Päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon (143 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (96 §).

Kaupunginvaltuusto teki 10.10.2022 päätökset seuraavissa asioissa:

- 3 § Keskusvaalilautakunnan uusien varavaltuutettujen määräämistä koskevat päätökset
- 4 § Eron myöntäminen Annette Kivistölle kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
- 5 § Kaupunginhallituksen kokousaikataulu 2023 ja 2024 ja ehdotus kaupunginvaltuuston 2023 ja 2024 kokousaikatauluksi
- 6 § Määrärahamuutokset vuoden 2022 talousarvion käyttötalousosaan
- 7 § Maa- ja asuntopoliittisten linjausten päivitys 2022
- 8 § Tuukka Saimenin ja Juha Suoniemen sekä 17 muun valtuutetun aloite kuntahallinnon
- 9 § Markku Weckmanin ja 18 muun valtuutetun aloite Tikkuraitin ja Asematien saneeraus / lämmitys
- 10 § Eva Tawasolin ja Mikko Viilon sekä 23 muun valtuutetun aloite dialogilla uutta virtaa kansalaisosallisuuteen
- 11 § Ida Tammisen ja Tiina Tuomelan sekä 43 muun valtuutetun aloite Vantaan koulujen ruoka-aikojen järjestämisestä
- 12 § Antero Eerolan ja 21 muun valtuutetun aloite Vantaan liityttävä kansainväliseen ydinaseiden vastaiseen kaupunkivetoomukseen
- 13 § Vasemmistoliiton valtuustoryhmän sekä 14 muun valtuutetun aloite Vantaa-infojen oltava auki nykyistä pidempään ja useammin
- 14 § Eve Rämön ja 29 muun valtuutetun aloite koulukuljetusten järjestämisestä molempien huoltajien osoitteista terveysperusteisesti

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 9/10.10.2022 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta, että kaupunginvaltuuston 10.10.2022 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
- b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu/ ao. toimialat

7 §

Eron myöntäminen Raimo Huvilalle vanhusneuvoston puheenjohtajan tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen

VD/7832/00.02.01.00/2021

RV/EJ

Raimo Huvila on 17.10.2022 saapuneella kirjeellään pyytänyt eroa vanhusneuvoston puheenjohtajan tehtävästä henkilökohtaisen syyn vuoksi. Kirjeessään hän toteaa pysyvänsä edelleen vanhusneuvoston jäsenen tehtävässä.

Vantaan vanhusneuvosto on kuntalain 27 §:ssä tarkoitetulla tavalla ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt.

Kaupunginhallituksen 20.9.2021 hyväksymässä Vantaan kaupungin vanhusneuvoston toimintasäännössä on määritelty vanhusneuvoston kokoonpano ja tehtävät. Toimintasäännön mukaan kaupunginhallitus valitsee vanhusneuvoston jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet kahden vuoden toimikaudeksi.

Kaupunginhallitus nimeää vanhusneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vanhusneuvostoon valituista jäsenistä.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 6.9.2021 § 10 valinnut vanhusneuvoston jäseniksi ja heidän henkilökohtaisiksi varajäsenikseen toimikaudelle 2021–2023 seuraavat henkilöt:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Raimo Huvila, puheenjohtaja	Georg Nummelin
Marja-Liisa Sares, varapuheenjohtaja	Sirkka Laaksonen
Anneli Karhunen	Lasse Nikula
Risto Pyhältö	Seija Puha
Håkan Sandell	Guy Barman
Taisto Mäntynen	Markku Heikkilä
Marja Leppänen	Varpu Pelttonen
Olli Korkalainen	Markku Weckman (kh 28.3.2022 § 6)
Hannele Pekkola	Leena Lauren
Timo Lahtinen	Kari Saari
Eija Savela	Marja-Vuokko Mäkinen

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) myöntää ero Raimo Huvilalle vanhusneuvoston puheenjohtajan tehtävästä, ja
- b) toimittaa vanhusneuvoston puheenjohtajan täydennysvaali jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2023

Päätös:

Päätettiin

- a) myöntää ero Raimo Huvilalle vanhusneuvoston puheenjohtajan tehtävästä, ja
- b) valita Risto Pyhältö vanhusneuvoston puheenjohtajaksi jäljellä olevaksi ajaksi toimikaudesta 2021–2023

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Risto Pyhältö, puheenjohtaja	Seija Puha
Marja-Liisa Sares, varapuheenjohtaja	Sirkka Laaksonen
Anneli Karhunen	Lasse Nikula
Raimo Huvila	Georg Nummelin
Håkan Sandell	Guy Barman
Taisto Mäntynen	Markku Heikkilä
Marja Leppänen	Varpu Peltonen
Olli Korkalainen	Markku Weckman (kh 28.3.2022 § 6)
Hannele Pekkola	Leena Lauren
Timo Lahtinen	Kari Saari
Eija Savela	Marja-Vuokko Mäkinen

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

8 §

Nuorisovaltuuston uuden jäsenen vahvistaminen

VD/1928/00.00.00.03/2021

LK/JT

Kaupunginhallitus vahvisti kokouksessaan 13.12.2021 § 8 Vantaan nuorisovaltuuston vuoden 2021 vaalien tuloksen, valitsi siinä 30 eniten ääniä saanutta ehdokasta nuorisovaltuuston jäseniksi ja oikeutti nuorisovaltuuston myöntämään eron nuorisovaltuutetulle hänen sitä kirjallisesti pyytäessä.

Nuorisovaltuusto myönsi kokouksessaan 4.10.2022 § 11 nuorisovaltuuston jäsenelle Fartuun Mohamedille eron nuorisovaltuustotoimintaan liittyvistä luottamustehtävistä. Nuorisovaltuusto päätti täydentää jäsenistöään vuoden 2021 nuorisovaltuustovaaleissa valitsematta jääneistä ehdokkaista siten, että äänimäärältään ensimmäinen ehdokas, joka haluaa tulla mukaan nuorisovaltuustotoimintaan, valitaan nuorisovaltuuston jäseneksi.

Äänimäärältään ensimmäinen nuorisovaltuustotoiminnasta kiinnostunut oli Henri Malkki.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään vahvistaa Henri Malkki Vantaan nuorisovaltuuston jäseneksi nuorisovaltuustokauden loppuun 31.12.2023 asti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Kaupunkikulttuurin yhteiset palvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

Koordinaattori Laura Kotiranta, p. 0406268381, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

9 §

Kaupungin loppiaisvastaanoton järjestäminen vuonna 2023

VD/11824/07.02.02.00/2022

RV/JH/NJ/JT

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan (9 Luku § 1) kaupunginhallitus päättää merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä.

Kaupungin tärkeimpiin edustustilaisuuksiin on perinteisesti kuulunut loppiaisvastaanoton järjestäminen eri sidosryhmille. Tilaisuuteen kutsutaan muun muassa valtionhallinnon, naapurikuntien, kuntayhtymien, keskusjärjestöjen, seurakuntien, elinkeinoelämän sekä kulttuurin ja urheilun edustajia.

Tulevan vuoden budjettiesitykseen on varattu loppiaisvastaanoton järjestämistä varten 150 000 euroa.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 9

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) järjestää kaupungin perinteinen loppiaisvastaanotto perjantaina 6.1.2023 tiedekeskus Heurekassa, ja
- b) maksaa vastaanotosta aiheutuvat kustannukset, arviolta noin 150 000 euroa, menokohdalta 104060600 / Muu kaupunginhallituksen alainen toiminta, sisäinen tilaus 1121.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kuntademokratian palvelualue

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot: hallintojohtaja Hanna Ormio, puh. 040 582 6554, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

10 §

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2026

VD/12037/02.01.00.00/2022

RV/MR/PK/JT

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2026

Talouden kehittämisen ennakointi on tällä hetkellä todella haasteellista. Vuonna 2021 Suomen BKT oli kasvanut 3,5 prosenttia ja kasvun ennustettiin jatkuvan vuonna 2022. Vielä alkuvuodesta 2022 Suomen ja maailman taloutta leimasi nopea elpyminen koronaviruksesta. Talous kasvoi selvästi ja työttömyys pieneni. Ensimmäisen neljänneksen aikana kasvua kertyi 2,3 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Koko alkuvuosi näyttääkin vielä hidasta talouskasvua. Työpäiväkorjattu BKT kasvoi kesäkuussa 2022 1 prosentilla vuoden takaisesta.

Talouskasvu jatkui edelleen kesällä, mutta vauhti näyttää hidastuvan. Talouskehitykseen on vaikuttanut vahvasti Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Suomen kannalta merkittävimmät vaikutukset ovat tulleet EU:n Venäjälle asettamista sanktioista ja Venäjän vastasanktioista sekä energiatoimitusten arvaamattomuudesta.

Vallitsevassa tilanteessa talouden kehitykseen liittyy kolme, toisiinsa liittyvää epävarmuustekijää. Inflaatio on noussut nopeasti Suomessa ja EU:ssa. Inflaation taustalla on monia tarjontaan liittyviä häiriöitä, joista osa syntyi jo koronaviruksen takia. Venäjän hyökkäyssota laajensi ongelmia. Näistä merkittävin on energian hinta, kun fossiilisten polttoaineiden (kaasu, öljy ja kivihiili) saatavuus Venäjältä on häiriintynyt. Tämä uhkaa Eurooppaa ml. Suomea energiakriisillä tulevana talvena. Inflaatio on pakottanut Euroopan keskuspankin aloittamaan historiallisen nopeat koronnostot. Tämä on luonut uhan stagflaatiosta, sillä koronnostoihin on lähdetty, vaikka Eurooppaa uhkaa taantuma.

Inflaation takia Euroopan keskuspankki on aloittanut koronnostot. Syyskuun alussa EKP teki merkittävän 0,75 prosentin koronnoston nostoen ohjauskorkonsa 1,25 prosenttiin. Suomalaisten kotitalouksien kannalta keskeiset viitekorot eli euribor-korot ovat nousseet EKP:n ohjauskorkojen myötä. Syyskuun loppupuolella 12 kuukauden euribor oli jo yli 2,4 prosenttia. Nousu on ollut merkittävä, kun vielä huhtikuussa 2022 sama korko oli negatiivinen. Koronnousut syövät nopean inflaation lisäksi kotitalouksien ostovoimaa. Huomattavaa on myös se, että palkankorotukset ovat jääneet inflaatiosta jälkeen, jolloin ostovoima pienenee.

Edellä mainittujen tekijöiden takia Suomen talouskasvun oletetaan hidastuvat tai jopa painuvan taantumaan lähitulevaisuudessa. Useimmat ennusteet oletettavan Suomen talouden kasvavan vielä 2023, mutta hitaasti. Valtiovarainministeriö ennustaa syksyn ennusteessaan vuoden 2023 kasvuksi 0,5 prosenttia.

Vahva talous- ja työllisyyskehitys on pienentänyt koronapandemian julkiseen talouteen synnyttämää mittavaa epätasapainoa. Talouskasvu hidastuu vuonna 2022, mutta työllisyyskasvu pysyy vahvana ja julkinen talous kohenee verotulojen voimakkaan kasvun siivittämänä. Alijäämän pienenemistä edesauttaa myös koronapandemian vuoksi päätettyjen tukitoimien väheneminen. Talouskasvun hidastuessa alijäämä alkaa jälleen kasvaa vuonna 2023. Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vuoksi tehdyt lukuisat varautumiseen liittyvät toimet heikentävät julkista taloutta myös tulevina vuosina. Nähtävissä oleva vaimea talouskasvu ei riitä korjaamaan julkisen talouden epätasapainoa ja alijäämää

pysyy mittavana lähitulevaisuudessa. Merkittävää velkaantumisessa on myös se, että yleisen koronnousun myötä myös valtion velkojen korot ovat lähteneet nousuun.

Kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella hyvältä. Ennusteen mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain viime vuoden tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi. Taustalla vaikuttaa kuitenkin Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen, joka vahvistaa toiminnan- ja investointien rahavirtaa kertaluonteisesti lähes 700 milj. eurolla.

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat. Vuonna 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy muun muassa kustannusten ripeä kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Painoarvoltaan merkittävin kustannuskehitykseen vaikuttava tekijä on kunta-alan ansiokehitys, jota kasvattaa kesäkuun alussa saavutettu kunta-alan sopimusratkaisu. Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen.

Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeenkin.

Vuoteen 2023 ajoittuu myös hallituskauden päättyminen. Monet hallituksen määräaikaisten toimet lakkaavat ja kuntataloudesta poistuu merkittävä määrä esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Oppivelvollisuuden laajentaminen etenee kuitenkin uudella ikäluokalla, mikä nostaa kuntataloudelle kohdistetun rahoituksen yli 70 milj. euroon vuonna 2023. Lisämenoja aiheutuu myös Ukrainan sotaa paenneiden maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja muun muassa varhaiskasvatuksessa, perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa jopa ennätyksellisen vahva sote-uudistukseen liittyvien ajoitustekijöiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti. Tämän arvioidaan vahvistavan kuntataloutta 1,2 mrd. eurolla vuonna 2023. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan olevan noin 1,2 mrd. euroa positiivinen vuonna 2023.

Hyvinvointialueuudistus

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Kunnilta siirtyvät hyvinvointialueille sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävät. Lisäksi kunnilta siirtyy mm. opetushuoltoon ja kuntouttavaan työtoimintaan liittyviä tehtäviä. Hyvinvointialueita on yhteensä 21. Lisäksi Helsingin kaupunki hoitaa oman kaupunkinsa

alueella myös hyvinvointialueen tehtävät. Uudellamaalla on Helsingin lisäksi neljä hyvinvointialuetta: Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueet. Lisäksi Uudellamaalla toimii HUS-yhtymä.

Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimesta hyvinvointialueelle siirtyy noin 3 200 henkilöä, pelastustoimesta noin 500 ja oppilashuollosta reilut 100. Lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tukipalveluita hoitavaa henkilöstöä vajaa 100 työntekijää sekä työllisyyspalveluista noin 100 henkeä. Kunnat vuokraavat sosiaali- ja terveystoimessa sekä pelastustoimessa käytetyt tilat hyvinvointialueille hyvinvointialuelainsäädännön mukaisesti kolmeksi vuodeksi. Sen jälkeen hyvinvointialueella on mahdollisuus yhden vuoden optioon. Kaupunki pyrkii kuitenkin myymään omistamansa hyvinvointialueen käyttämät tilat kaupunkikonsernin ulkopuoliselle omistajalle. Sosiaali- ja terveystoimessa sekä pelastustoimessa käytetty irtain omaisuus, myös yhtiöiden osakkeet, siirtyvät kunnilta hyvinvointialueelle vastikkeetta. Samoin arviolta noin 2 000 erilaista sopimusta siirtyy Vantaan kaupungilta hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen 1.1.2023 vaikuttaa voimakkaasti Vantaan kaupungin talouteen. Kaupungin taloudesta poistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset, mutta myös vero- ja valtionosuustuloja leikataan voimakkaasti. Talouden tasapainon ja investointikyvyn ylläpitoon on kunnilla jatkossa rajallisemmin keinoja käytettävissä.

Hyvinvointialueuudistus on huomioitu Vantaan kaupungin talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien tulo- ja menoarvioissa. Hyvinvointialueelle siirtyvät käyttötaloustulot ja -menot on vähennetty kaupungin luvuista vuodesta 2023 alkaen. Valtakunnallisesti ja kuntatasolla kunnallisverojen leikkaamisesta päätettiin samassa yhteydessä kuin päätettiin uudistuksen toteuttamisesta. Kuntien kunnallisveroprosentteja leikataan 12,64 prosenttiyksiköllä kaikissa Suomen kunnissa lukuun ottamatta Ahvenanmaan kuntia. Kunnallisveroleikkauksen lisäksi yhteisöveron osuutta leikataan yhdellä kolmasosalla. Hyvinvointialueelle siirrettäviin tehtäviin liittyvät valtionosuudet vähennetään myös kunnilta. Valtionosuuksien määrällä kompensoidaan kuitenkin muutostilannetta siten, että vuonna 2023 kuntien talouden tasapaino ei muutu uudistuksen johdosta. Siirtymätasauksen myötä kuntien valtionosuuksia lisätään tai vähennetään enintään 60 euroa/asukas siirtymäkauden aikana. Lopulliset siirtolaskelmat kuntien ja hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyen tehdään vuonna 2023 ja ne vaikuttavat kuntiin vuodesta 2024 eteenpäin. Rahoituksen jakautumiseen vaikuttavat mm. kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen lopulliset tilinpäätöstiedot vuodelta 2022 sekä vuoden 2022 verotulokehitys.

Vantaan vuoden 2023 talousarvion valmistelu

Vuoden 2023 talousarvioluvut eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien lukuihin 1.1.2023 aloittavien hyvinvointialueiden vuoksi. Hyvinvointialueille siirtyy sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toiminnot sekä tiettyjä kaupungin aiemmin hoitamia toimintoja, kuten opiskeluhuolto ja kuntouttava työtoiminta. Muutoksen vuoksi kaupungille ei jää yhtään liikelaitosta, kun sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos että suun terveydenhuollon liikelaitos lakkautetaan ja niiden toiminnot siirtyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2023 ovat 344,4 milj. euroa ja toimintamenot 986,3 milj. euroa. Vuoden 2022 talousarvioon nähden toimintatulot laskevat 27,4 prosenttia ja toimintamenot 46,7 prosenttia. Vuoden 2022 toisen osavuositarkastuksen vuosiennusteeseen nähden tulot laskevat 33,5 prosenttia ja menot 48,5 prosenttia. Luvut eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia hyvinvointialueuudistuksen vuoksi. Vuodelle 2022 kohdistuu myös

koronakustannuksia ja -korvauksia sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle, joita ei vuodelle 2023 enää kohdistu.

Toimintamenojen laskussa näkyy erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueelle. Toimintamenoja kuitenkin kasvattaa lakisääteiset menolisäykset ja hinnankorotukset, panostaminen strategiaan tavoitteisiin ja kaupunkikulttuurin toimialalle. Myös koronapandemian toipumissuunnitelma kasvattaa vuoden 2023 kuluja 3,7 milj. eurolla. Kunnallisen alan palkkaratkaisun kustannusvaikutukseen on varauduttu 20 milj. eurolla, josta suurin osa on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Vielä päättämättä oleva osuus jätetään keskitetyksi varaukseksi kaupunkistrategian ja johdon toimialalle.

Talousarviossa 2023 Vantaan tuloveroprosentti on 6,36. Hyvinvointialueiden aloittaessa kaikilta manner-Suomen kunnilta leikattiin kunnallisveroprosenttia -12,64 prosenttiyksikköä. Samalla kunnallisvero jäädytettiin vuoden 2023 ajaksi. Leikkauksen vuoksi kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 413 milj. euroa vuonna 2023, 57 prosentin lasku vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen nähden. Leikkauksen suuruutta pienentää ns. verohännät, eli kaupunki saa verotuloja vuonna 2023 vielä osittain vanhan veroprosentin mukaisesti. Vaikutus Vantaan kaupungille kunnallisverojen osalta on noin 50 milj. euroa vuonna 2023.

Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 88,0 milj. euroa vuonna 2023, mikä tarkoittaisi 33,1 prosentin laskua vuoden 2022 ennusteeseen nähden. Hyvinvointialueiden aloittaessa 1.1.2023 kuntien yhteisöverokertymästä leikataan noin kolmannes, mikä selittää suuren laskun vuoteen 2022 verrattuna. Leikkauksen suuruutta pienentää ns. verohännät, eli kaupunki saa yhteisöverotuloja vuonna 2023 vielä osittain vanhan jako-osuuden mukaisesti. Tämä kasvattaa Vantaan kaupungin yhteisöverokertymää noin 10 milj. euroa vuonna 2023. Vuonna 2023 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 109,0 milj. euroa, 0,6 prosentin nousu vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen nähden. Kiinteistöveroprosentteja korotettiin vuodelle 2021. Taloussuunnitelmakaudella 2023–2026 prosentit pidetään ennallaan.

Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 181,0 milj. euroa vuonna 2023, joka on 36,9 prosenttia vuotta 2022 vähemmän. Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa voimakkaasti valtionosuuksiin. Suuri osa valtionosuuksien määräytymiseen liittyvistä tehtävistä siirtyy hyvinvointialueiden tehtäviksi. Lisäksi vuoden 2023 valtionosuusin vaikuttaa huomattavasti muutokseen liittyvä muutosrajoitin sekä järjestelmämuutoksen tasaus eli ns. siirtymätasaus.

Vuosikate on vuoden 2023 talousarviossa 161,2 milj. euroa (TA 2022: 86,6 milj. euroa) ja poistot 110,7 milj. euroa. Vuoden 2023 talousarvion tilikauden tulos on 50,4 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä on 51,8 milj. euroa.

Vuonna 2023 kaupungin lainakantaa pystytään talousarvion mukaan laskemaan noin 1,7 milj. eurolla, jolloin pitkäaikainen lainakanta olisi vuoden 2023 lopussa enintään 825 milj. euroa. Kaupungin pitkäaikainen lainakanta on laskenut noin 250 milj. euroa viimeisen kuuden vuoden aikana ja lainakannan euroa/asukas -tunnusluku on laskenut lähelle valtakunnan keskiarvoa.

Taloussuunnitelman 2023–2026 investoinnit

Vuonna 2023 talousarvion investointiohjelmassa investointimenot ovat 163,1 milj. euroa ja investointiosan netto 157,1 milj. euroa. Investointiohjelma päivitetään vuosittain osana talousarvion valmistelua. Valtuustokaudelle 2022–2025 kaupungin investointien omarahoitusosuuden

enimmäismäärätavoitteeksi on asetettu 600 milj. euroa. Talousarvion mukaisesti vuoden 2023 kokonaisinvestoinneista pystytään rahoittamaan tulorahoituksella 101 prosenttisesti.

Kaupunkiympäristön toimialan kiinteistöt ja tilat -palvelualue on valmistellut yhdessä toimialojen ja talousohjauksen kanssa Vantaan kaupungin uudisrakentamista koskevan rakennusinvestointiohjelman seuraavalle 10-vuotiskaudelle. Uudisrakentamiseen on vuodelle 2023 budjetoitu yhteensä 46,8 milj. euroa. Vuonna 2023 valmistuvia hankkeita ovat Kelokuusen, Korson, Latupuiston ja Patotien päiväkodit sekä Vuorikumpu hoivatiilojen laajennus ja Kuusijärven alueelle toteutettavia rakennuksia. Aloitettavia kohteita ovat Kanniston koulun II- vaihe, Vaskivuoren lukion laajennus, Karhunkierroksen päiväkotit, Mårtendals bildningsrum päiväkotilaajennus sekä Elmon uimahalli. Määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on vuodelle 2023 budjetoitu yhteensä 44,6 milj. euroa.

Kunnallistekniikan investointeihin ja Vantaan ratikan suunnitteluun varataan talousarviossa 2023 yhteensä 39 milj. euroa. Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti, ja toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Määrärahasta on varattu Vantaan ratikan suunnitteluun 6 milj. euroa.

Tietojärjestelmäinvestointeihin on vuodelle 2023 varattu 7,3 milj. euron ja irtaimen omaisuuden investointeihin 9,8 milj. euron määräraha. Lisäksi talousarviossa on varattu maanhankintaan ja maa-alueiden kunnostamiseen 10 milj. euroa sekä osakkeiden ja osuuksien hankintaan 3,8 milj. euroa.

Kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys esiteltiin valtuutetuille ja kaupunginhallituksen jäsenille talousarvion ja taloussuunnitelman informaatiotilaisuudessa 3.10.2022. Esityslistan liitteenä on kaupunginjohtajan talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2023–2026. Kaupunginhallituksen asettama neuvottelukunta käsittelee talousarvioesitystä 31.10.2022.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys vuosille 2023–2026 kaupunginhallituksen esityksenä kaupunginvaltuustolle,
- b) oikeuttaa talousohjaus tekemään taloussuunnitelmaesitykseen ja sen perusteluihin kaupunginhallituksen tekemät muutokset sekä teknisuonteiset laskennalliset tarkistukset ja tekstitarkistukset, ja
- c) esittää kaupunginvaltuustolle
 1. hyväksyttäväksi vuoden 2023 talousarvion sitovat tavoitteet sekä valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot,
 2. hyväksyttäväksi vuoden 2023 talousarvion täytäntöönpanomääräykset, ja
 3. hyväksyttäväksi taloussuunnitelma 2023–2026

Käsittely:

Kaupunginhallitukselle oli jaettu taloussuunnitelman yksityiskohtaiseen käsittelyyn 31.10.-1.11.2022 kokoontuneen neuvottelukunnan neuvottelutulos talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitykseen 2023–2026 tehtävistä muutoksista. Kaupunginjohtaja otti neuvottelutuloksen omaan esittelyynsä.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Kai-Ari Lundell poistui kokouksesta asiaa koskevien äänestysten ajaksi.

Asian käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset:

Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Mika Niikko teki seuraavan muutosesityksen jäsen Tuukka Saimenin kannattamana:

”Tuetaan Vantaalla aktiivisesti toimivia ruoka-apua jakavia järjestöjä lisäämällä heille kohdistettavaa avustusta 30 000 euroa.”

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Niikon muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Abdi, Karinen, Kaukola, Luukkala, Multala, Norrena, Orpana, Rokkanen, Tahvanainen, Tammi, Valtanen) ja 2 ei-ääntä (Niikko, Saimen), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Tuukka Saimen teki seuraavan muutosesityksen kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Mika Niikon kannattamana:

”Siirretään Loppiaisvastaanoton määrärahoista puolet ruoka-aputoimijoiden avustuksiin.”

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Saimenin muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Abdi, Karinen, Kaukola, Luukkala, Multala, Norrena, Orpana, Rokkanen, Tahvanainen, Tammi, Valtanen) ja 2 ei-ääntä (Niikko, Saimen), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Vaula Norrena teki seuraavan muutosesityksen jäsen Hanna Valtasen kannattamana:

”Asianumero 211, sivulta 147, talousarvion menokohta 14 51 Joukkoliikenne: 200 000 euron määrärahalisäys bussiliikenteen parantamiseen.”

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Norrenan muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Abdi, Karinen, Kaukola, Luokkala, Multala, Orpana, Rokkanen, Tahvanainen, Tammi) ja 4 ei-ääntä (Niikko, Norrena, Saimen, Valtanen), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin seuraavat pöytäkirjalausumat:

Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Mika Niikon pöytäkirjalausuma:

”Elinkustannusten, elintarvikkeiden, sähkön ja asumisen kustannusten voimakkaan nousun johdosta Vantaalla on yhä enemmän vähävaraisia ja perheitä, joiden tuen tarve on kasvanut. Määräraha otetaan esimerkiksi loppiaisvastaanoton 150 000 euron määrärahaa pienentämällä. “

Kaupunginhallituksen jäsen Tuukka Saimenin pöytäkirjalausuma:

”Paheksun loppiaisvastaanoton budjetin kokoa, kun saman aikaisesti monesta muusta pitää leikata. Taloudellisen epävarmuuden aikana olisi inhimillistä ja kunnioittavaa, että kaupunki ei käytä luottamushenkilöiden illallisviettoon 150.000 euroa vaan pyrkisi tekemään säästöjä ja kohdistamaan varoja myös kaikkein köyhimpien vantaalaisten hyväksi tekevien järjestöjen kuten esimerkiksi ruoka-aputyön kautta.”

Liitteet:

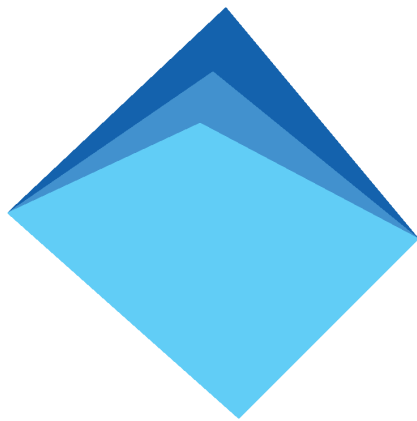
- Kaupunginjohtajan esitys - talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2026
- TS-neuvottelutulos 1.11.2022
- Äänestysraportit Kh 1.11.2022 § 10

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

TALOUSSUUNNITELMA 2023–2026

TALOUSARVIO 2023

Kaupunginjohtajan esitys 3.10.2022

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
VANTAAN KAUPUNGIN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
Talouden kehitys	15
Vantaan henkilöstömäärän kehitys	22
Kaupungin toimitilamäärän kehitys	24
Väestön kehitys ikäryhmittäin	26
Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2023	26
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa	42
KÄYTTÖTALOUSOSA	43
Talousarvion 2023 täytäntöönpano	43
Toimialoittain vertailu 2021–2026 ja kehys	47
YLEISHALLINTO	55
Keskusvaalilautakunta	57
Kaupunginvaltuusto	59
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	61
Kaupunginhallitus	63
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	66
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO	69
Yleisjohto	71
Talous ja strategia	72
Henkilöstö ja konsernipalvelut	75
Kasvupalvelut	78
Kuntademokratia	81
Viestintä	83
Sisäinen tarkastus	85
KASVATUS JA OPPIMINEN	87
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta	91
Yhteiset palvelut	92
Perusopetus	94
Varhaiskasvatus	96
Svenskspråkiga servicen	99
Toisen asteen koulutus	102
Lukiot	103
Ammatillinen koulutus	105
KAUPUNKIKULTTUURI	107
Kaupunkikulttuurilautakunta	110
Yhteiset palvelut	111
Kirjasto- ja asukaspalvelut	114
Kulttuuri	117
Kulttuuripalvelut	117
Musiikkiopisto	120
Kuvataidekoulu	122
Liikunta	123
Nuoriso	126

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ.....	129
KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	132
Kaupunkiympäristölautakunta	133
Yhteiset palvelut.....	134
Kaupunkirakenne ja ympäristö	136
KAUPUNKITILALAUTAKUNTA.....	141
Kaupunkitilalautakunta	142
Kadut ja puistot	143
Joukkoliikenne	147
Varikko.....	149
Kiinteistöt ja tilat	151
Kiinteistöt ja tilat netto	154
RAHASTOT.....	157
Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto	157
Sosiaalinen luototus	158
Vahinkorahasto	159
TULOSLASKELMAOSA	163
INVESTOINTIOSA.....	169
Rakentaminen.....	170
Uudisrakentaminen	170
Korjausrakentaminen	172
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt.....	174
Aineeton omaisuus.....	175
Julkinen käyttöomaisuus	176
Irtain omaisuus.....	178
Kiinteä omaisuus.....	179
Osakkeet ja osuudet	180
RAHOITUSOSA	181
Täydentäviä tietoja.....	184
KUNTAKONSERNI	187
LIITTEET	201
LIITE 1; Uudisrakentaminen 2023–2032	203
LIITE 2; Korjausrakentaminen 2023–2032	207
LIITE 3; Vuokra- ja osaketilojen muutokset 2023–2032.....	210
LIITE 4; Liikuntapaikkarakentaminen 2023–2027	211

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Hyvinvointialueuudistus toteutuu vuoden 2023 alusta ja muuttaa kaupungin toimintaa ja taloutta. Taloudellinen toimintaympäristö on muuttunut voimakkaasti Venäjän hyökättyä Ukraina. Koronapandemiasta jo toipumassa ollut talous kärsii nyt voimakkaasta inflaatiosta, nopeasta korkotason noususta ja taantuma uhkaa. Kasvava kaupunki jatkaa systemaattisesti omaa talouden tasapainotustyötään, mutta tekee mm. panostuksia kaupunkistrategian mukaisiin tavoitteisiinsa.

Kaupungin toimintaympäristö muuttuu voimakkaasti

Pitkään valmisteltu hyvinvointialueuudistus astuu voimaan vuoden 2023 alusta. Kunnilta siirtyvät hyvinvointialueille sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävät. Lisäksi kunnilta siirtyy mm. opetushuoltoon ja kuntouttavaan työtoimintaan liittyviä tehtäviä. Vantaan kaupungin palveluksesta siirtyy Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle noin 3 900 henkilöä. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen tulee olemaan keskeinen yhteinen tehtävä niin Vantaan kaupungille kuin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueellekin, joten organisaatioiden yhteinen yhdyspintatyö on keskeinen tulevaisuuden painopiste.

Vantaan kaupungin toiminnassa korostuvat jatkossa koulutus, sivistys, kulttuuri ja elinvoima. Myös paikallisesta osallisuudesta ja demokratiasta vastaaminen on tärkeä osa kaupungin tehtäviä. Kaupungin toimialoista suurin on Kasvatuksen ja oppimisen toimiala, jonka osuus kaupungin henkilöstöstä on yli 70 prosenttia ja kaupungin toimintamenoista yli puolet.

Vuoden 2022 aikana koronapandemia on Suomessa helpottunut ja rajoituksista on voitu luopua. Helmikuussa alkoi Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, joka muutti kertaheitolla taas toimintaympäristöä. Vahva ja nopea toipuminen koronapandemian aiheuttamasta talouskriisistä vaihtui uusiin talouden epävarmuustekijöihin inflaation kasvaessa voimakkaasti mm. energian hinnan nousun takia ja korkotason noustessa nopeasti. Taantumun uhka on kasvanut Euroopassa.

Vantaan väestökasvun arvioidaan edelleen jatkuvan. Vuonna 2021 Vantaan väestönkasvu oli vajaat 2 000 henkeä, joka oli poikkeuksellisen alhainen taso. Vuonna 2022 väestönkasvun ennustetaan kasvavan ja olevan noin 2 800 henkeä. Vuodesta 2023 alkaen väestönkasvun ennakoitaan voimistuvan entisestään. Rakentamisennuste olettaa asuntotuotannon asettuvan 3 000–4 000 asuntoon lähivuosina. Väestönkasvu aiheuttaa painetta palvelutuotannolle ja investoinneille myös tulevina vuosina.

Työttömyys on laskenut selvästi koronapandemian alkua ajoista. Elokuussa 2022 työttömyysaste oli Vantaalla 10,8 prosenttia, jossa laskua edellisvuoteen oli 3,1 prosenttiyksikköä. Vantaan työttömyysaste ennen koronaa oli noin 8,5 prosenttia, joten toipuminen on kuitenkin vielä kesken. Erityisen huolestuttavaa on ollut pitkäaikaistyöttömyyden taso, jossa huippu saavutettiin vasta vuoden 2022 alussa, ennen kuin lasku lopulta alkoi.

Talouden tasapainottamistyö etenee suunnitellusti

Vuoden 2023 talousarviossa on kohdistettu resurssilisäystä erityisesti koulutuksen ja varhaiskasvatuksen sekä kaupunkikulttuurin lisääntyneitä palvelutarpeita vastaavasti. Myös kaupunkistrategian mukaisiin tavoitteisiin on suunnattu lisärahoitusta, kuten mm. lisäpanostukset 1. ja 2. luokkalaisten matematiikan ja äidinkielen opetukseen. Lisäksi vuosille 2021–2023 koronapandemian aiheuttaman palvelu- ja hoitovelan purkuun laaditun noin 18 miljoonan euron toipumissuunnitelman vuoden 2023 osuus lisää menoja kertaluontoisesti 3,7 milj. euroa. Kunnallisen alan palkkaratkaisun kustannusvaikutukseen on varauduttu 20 milj. eurolla.

Vantaalla laadittiin ja hyväksyttiin vuoden 2021 alussa tuottavuus- ja kasvuohjelma vuosille 2021–2025, jonka tavoitteena on parantaa kaupungin taloustilannetta siten, että vuonna 2023 käyttötalous olisi tasapainossa ja tilikausi ylijäämäinen. Talouden tasapainotus etenee tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti huomioiden toipumissuunnitelman lisämenojen kertaluontoisuus. Tavoitteena on

nostaa vuosikatetta vuosittain siten, että vuonna 2025 se olisi vähintään 130 milj. euroa, jolloin kaupungin perusinvestoinnit voidaan toteuttaa ilman nettolainanoton kasvua. Vuoden 2023 tilikauden tuloksen ennakoidaan olevan vahvasti positiivinen. Tilannetta edesauttaa kertaluontoiset ns. verohännät, jolloin osa verotuloista tilitetään vielä vuoden 2022 korkeammilla kunnallisveroprosentilla ja yhteisöveron jako-osuudella.

Pitkäaikainen talouden tasapainottaminen on kuitenkin tuottanut hyviä tuloksia ja Vantaan talous on nyt terveellä pohjalla sekä tase on vahvistunut. Vantaa on kyennyt myös kuuden vuoden aikana vähentämään velkojaan 250 miljoonaa euroa ja on nykyisin yksi vähiten velkaisista suurista kaupungeista.

Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa toiminnallisten muutosten lisäksi suuresti myös kaupungin talouteen. Kaupungin taloudesta poistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset, mutta myös vero- ja valtionosuustulot vähenevät voimakkaasti. Kuntien kunnallisveroprosentteja leikataan 12,64 prosenttiyksiköllä. Myös kuntien yhteisöveron osuutta leikataan yhdellä kolmasosalla. Hyvinvointialueelle siirrettäviin tehtäviin liittyvät valtionosuudet vähennetään myös kunnilta. Valtionosuuksien määrällä kompensoidaan kuitenkin muutostilannetta siten, että vuonna 2023 kuntien talouden tasapaino ei muutu uudistuksen takia. Lopulliset uudistuksen vaikutukset selviävät vasta vuoden 2023 syksyllä. Vaikka tuloja ja menoja poistuu kunnilta siirtymävuonna lähtökohtaisesti saman verran, on volyymien pienentyessä talouden tasapainon ylläpitoon ja investointikyvyn ylläpitoon jatkossa keinoja rajallisemmin käytössä.

Vuonna 2023 valmistuu kaupungin ja konserniyhtiön toimesta 5 päiväkotia. Vantaan ratikan ja Elmon uimahallin suunnittelu jatkuu. Varian suuri investointihanke Vehkalaan etenee ja myös Tikkurilaan suunnitellaan oppimiskampusta. Kuusijärven kehittäminen tärkeäksi luontokohteeksi jatkuu. Kivistön kauppaja palvelukeskus tulee pitkän odotuksen jälkeen valmiiksi ja kaupunki siirtää keskukseen palvelujaan.

Ritva Viljanen
Kaupunginjohtaja

VANTAAN KAUPUNGIN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Talouden kasvuvauhti on hiljentymässä

Talouskehityksen ennustettavuus on tällä hetkellä heikko. Vuotta 2021 leimasi nopea toipuminen koronapandemian aiheuttamasta talouskriisistä. Suomen talous kasvoi 3,5 prosenttia. Kasvun taustalla oli koronapandemian takia patoutunutta kysyntää sekä rajoitustoimien päättymistä.

Alkuvuodesta 2022 talouden kasvuvauhti jatkui vielä hyvänä. Vuoden toisella neljänneksellä kasvua kertyi 0,9 prosenttia edelliseen neljännekseen verrattuna ja 3 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Samalla työllisyyskehitys jatkui myönteisesti.

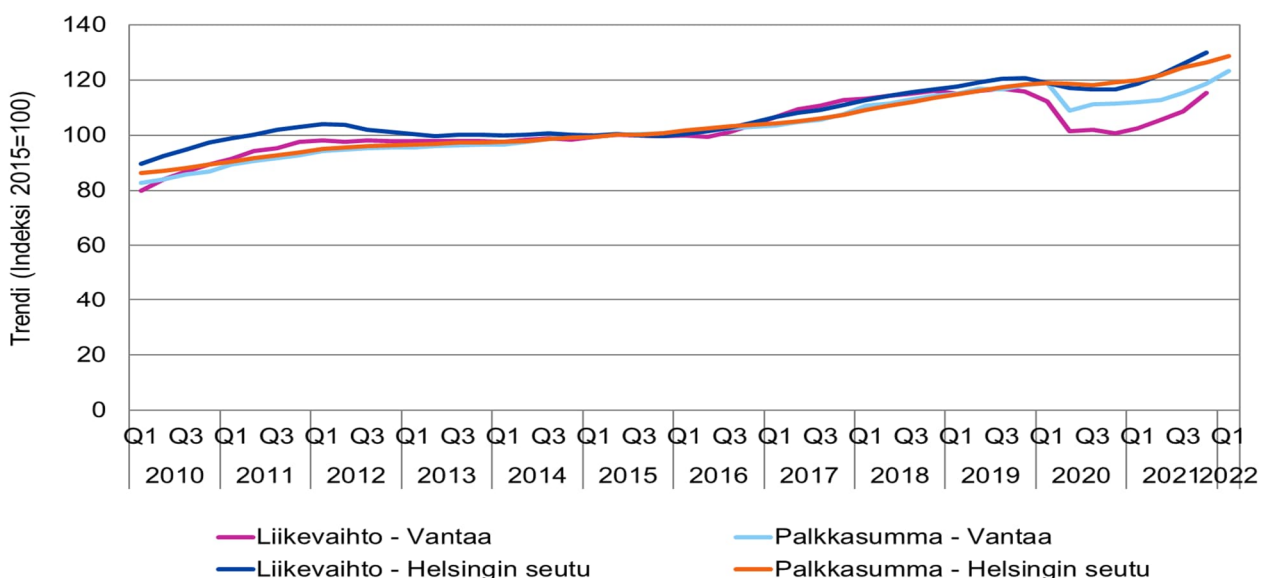
Talouden ennustaminen on tällä hetkellä hankalaa. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan muutti tilanteen oleellisesti. Energian saatavuus, nopeasti voimistuva inflaatio ja inflaation myötä nousevat korot ajanevat Suomen ja Euroopan talouden taantumaan. Valtiovarainministeriön syksyn ennuste arvioi Suomen talouden kasvavan kuitenkin koko ensi vuoden aikana 0,5 prosenttia.

Vantaan ja Helsingin seudun kehitys noudattelee koko Suomen kehitystä. Niin Helsingin seudun kuin Vantaan yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehityksessä näkyy selvästi koronakriisiin aiheuttama notkahdus ja sitä seurannut nopea elpyminen. Palkkasumma ja yritysten liikevaihto ovat nousseet jo selkeästi koronaa edeltävälle tasolle.

Kuvaaja kuitenkin osoittaa Vantaan elinkeinorakenteeseen liittyviä heikkouksia. Koko Helsingin seudulla palkkasumma laski vain hieman koronakriisin alettua. Vantaalla lasku oli jyrkkä, eikä palkkasumman suhteellinen kasvu ole vielä kukaan kirinyt muuta Helsingin seutua kiinni. Vantaalla liikevaihto laski vuoden 2020 aikana -12,7 ja palkkasumma -4,6 prosenttia. Helsingin seudulla liikevaihto puolestaan pieneni samana vuonna -3,8 prosenttia ja palkkasumma pysyi edellisvuoden 2019 tasolla. Vuoden 2022 ensimmäisellä kvartaalilla sekä Vantaan että Helsingin seudun palkkasummat olivat 1 prosentin kasvussa.

Yritysten liikevaihdossa ero näkyy vielä selvemmin. Vaikka koko Helsingin seudulla koronan aiheuttama lasku liikevaihdossa näkyy selkeästi, on lasku huomattavasti pienempi kuin Vantaalla. Vantaalla myös koronaa seurannut toipuminen on ollut liikevaihdon osalta hitaampaa.

Kuvio 1: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuodesta 2010 (2015=100)

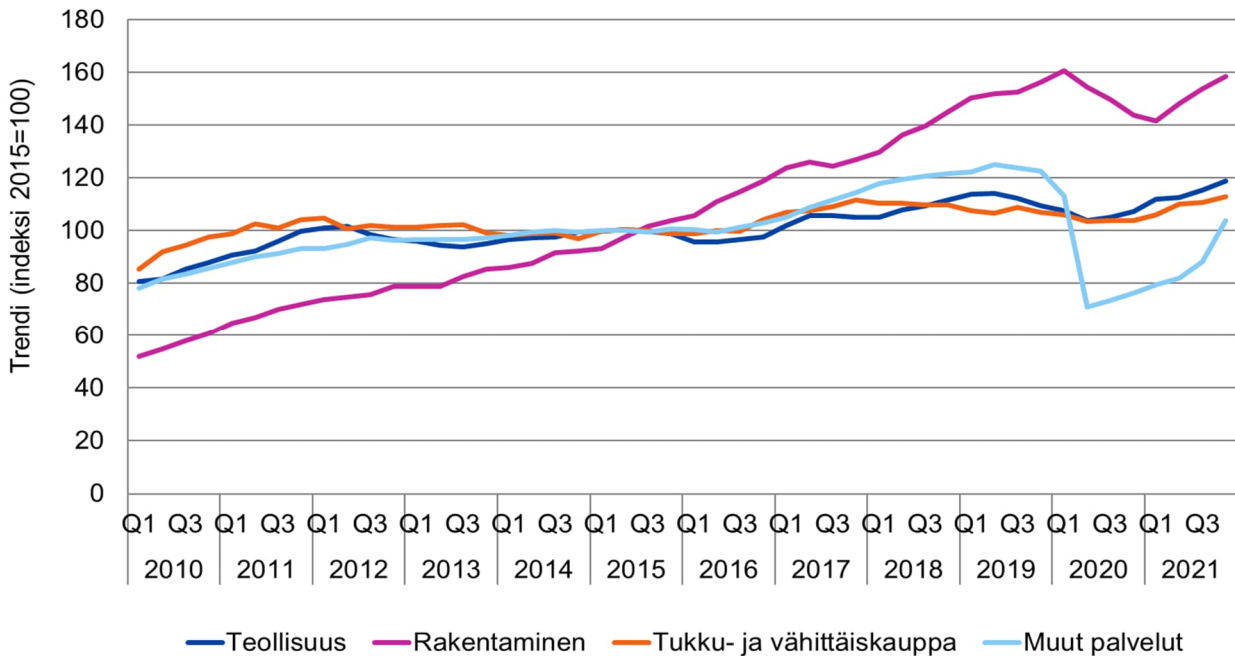

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 31.5.2022

Koronakriisi kohteli eri toimialoja eri tavalla. Tukku- ja vähittäiskaupassa sekä teollisuudessa laskua näkyi vain vähän ja kasvu jatkui kriisin jälkeen jopa kiihtyvästi. Rakentamisen hyvän kehityksen koronakriisi katkaisi hetkeksi, mutta elpyminen on ollut suoraviivaista.

Selkeimmin koronakriisi iski palveluihin. Lasku oli nopea ja tarkastelujaksolla palveluiden trendi ei ole saavuttanut vielä koronakriisiä edeltävää tasoa.

Kuvio 2: Yritysten liikevaihdon kehitys päätoimialoilla Vantaalla vuodesta 2010 (2015=100)

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 31.5.2022

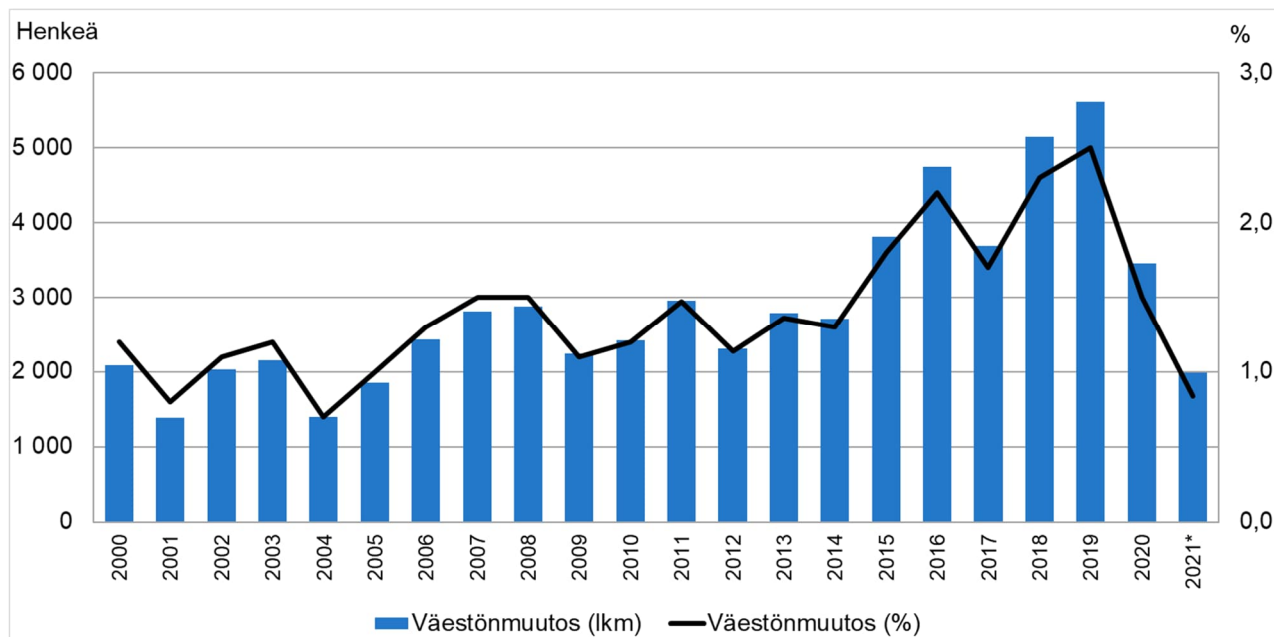
Vantaan väestönkasvu poikkeuksellisen alhaisella tasolla vuonna 2021

Vantaan väestönkasvu on ollut määrällisesti mitattuna suurinta 1970-luvulla, jolloin väestömäärä kasvoi lähes 58 000 asukkaalla (80 prosenttia). 1980- ja 1990-luvuilla kasvu oli melko tasaista ja väestö lisääntyi 22 000–24 000 asukkaalla (16–17 prosenttia) vuosikymmenen aikana. 2000-luvulla kasvuvauhti jonkin verran hidastui väestön kasvaessa 12 prosentilla, mutta 2010-luku oli nopean kasvun aikaa ja väestö lisääntyi 36 000 asukkaalla (19 prosenttia).

Vantaalla oli 239 206 asukasta vuoden 2021 lopussa. Väestö kasvoi vuoden 2021 aikana 1 975 asukkaalla (0,8 prosenttia), mikä oli lähes 1 500 vähemmän kuin vuonna 2020. Vantaan väestönkasvu on viimeksi ollut näin alhaisella tasolla vuosina 2004–2005. Tästä pienestä notkahduksesta huolimatta Vantaan väestö on viimeisen viiden vuoden aikana kasvanut keskimäärin 4 000 asukkaan vuosivauhtia (1,8 prosenttia).

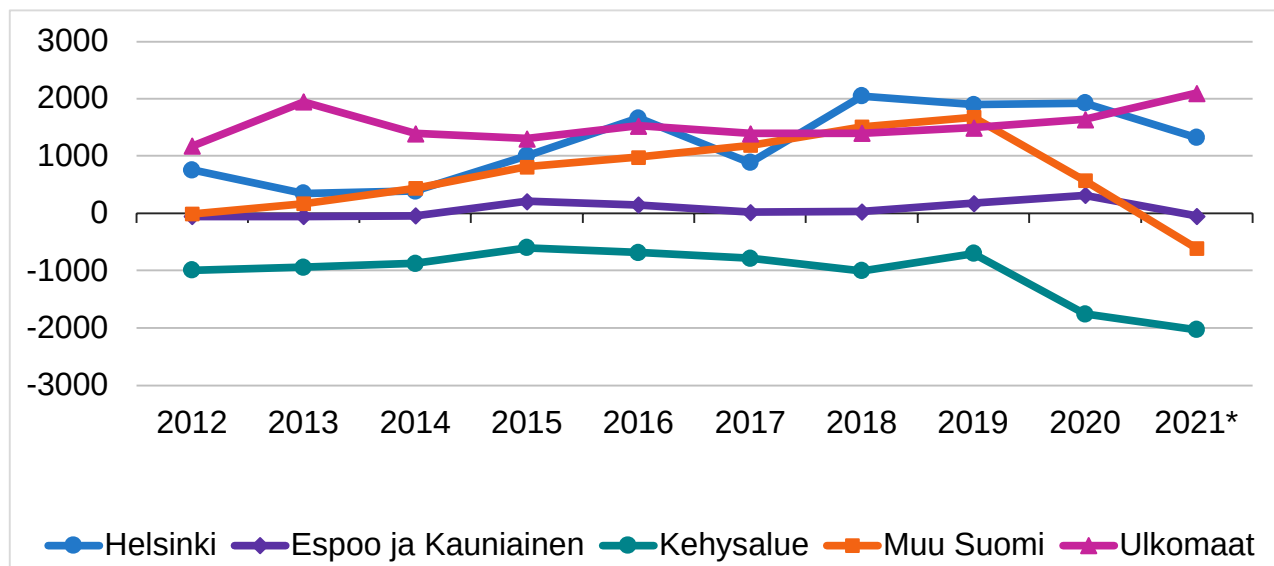
Kaikista Suomen kunnista väestönkasvu oli selvästi suurinta Espoossa (4 300). Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Tampereella (3 200) ja Oulussa (2 200), joiden jälkeen tuli Vantaa. Vantaa on edelleen Suomen neljänneksi suurin kaupunki.

Vuodet 2020 ja 2021 olivat poikkeuksellisia maailmanlaajuisen koronapandemian vuoksi ja se on vaikuttanut useiden kuntien väestönkehitykseen. Entistä useammat kunnat saivat muuttovoittoa, kun muuttovirrat jakaantuivat eri tavalla kuin ennen. Etenkin Helsinki näyttäisi kärsineen pandemiasta, koska molempina vuosina 2020 ja 2021 väestönkasvu jäi poikkeuksellisen alhaiseksi. Espoossa väestönkasvu oli keskimääräistä alhaisempaa vuonna 2020 ja Vantaalla vuonna 2021.

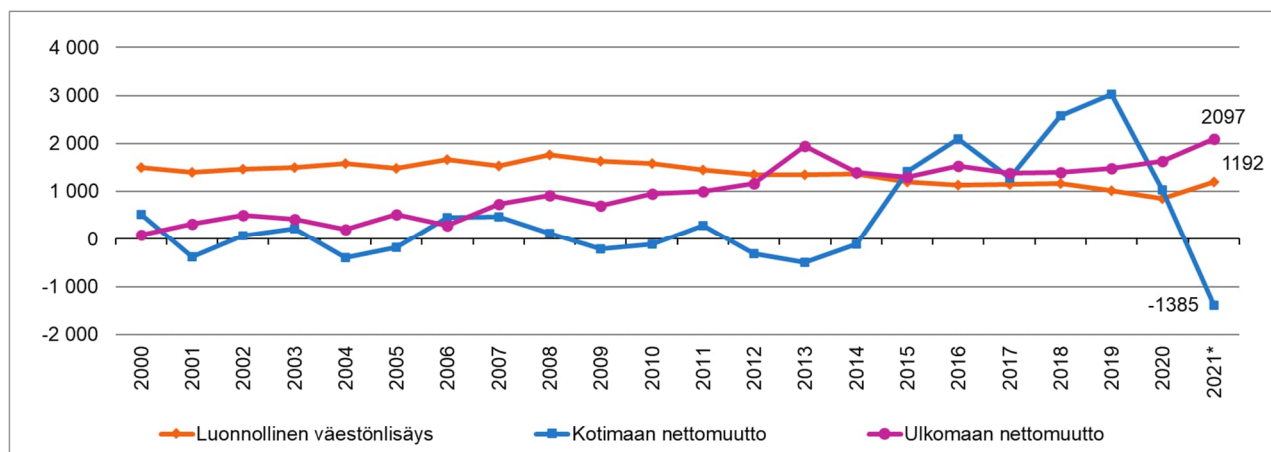
Kuvio 3: Vantaan väestökehitys 2000–2021

Lähde: Tilastokeskus

Vantaan muuttovoitto kertyy etenkin Helsingistä ja ulkomailta. Vantaa on toisaalta menettänyt väestöä muualle Suomeen, etenkin kehyskuntiin. Muuttoliike kehyskuntiin on ollut Vantaalle tappiollista jo pitkään, mutta muuttotappio on jyrkentynyt edelleen. Koronaepidemian myötä Vantaa on alkanut menettää väestöä myös muualle Suomeen (ei pk-seutu tai kehyskunnat). Nettomaahanmuuton merkitys väestönkasvulle on kasvanut muodostaen merkittävimmän osan Vantaan väestön kasvusta.

Kuvio 4: Vantaan muuttovoitto tai – tappio eri alueille 2012–2021

Lähde: Tilastokeskus

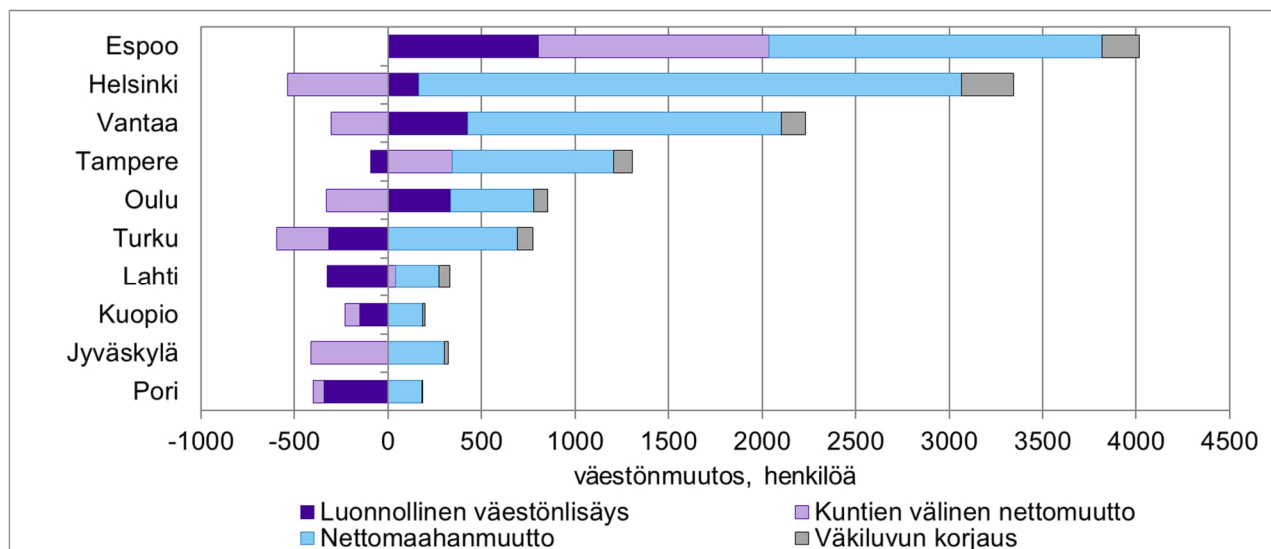
Kuvio 5: Vantaan väestönkehityksen osatekijät 2000–2021

Lähde: Tilastokeskus

Vantaan väestönkasvu on jatkunut myös alkuvuodesta 2022. Nettomaahanmuutto on ollut heinäkuuhun 2022 mennessä 1 679 henkeä. Samaan aikaan luontainen väestönlisäys on ollut 424 henkeä. Kuntien välinen nettomuutto on kuitenkin pienentänyt Vantaan väestöä 304 hengellä. Kuntien välinen nettomuutto on painunut tappiolle koronakriisin alettua. Nettomuuttotappio on kuitenkin ollut pienenevässä koko ajan.

Nopeimmin kasvava kaupunki on ollut alkuvuodesta 2022 Espoo. Se on myös ainoa suuri kaupunki, joka saa väestökasvua niin kuntien välisestä nettomuutosta, luontaisesta väestönlisäyksestä kuin nettomaahanmuutosta. Toiseksi nopein kasvaja on Helsinki, jonka väestönkasvu painottuu vahvasti nettomaahanmuuttoon. Kolmantena on Vantaa.

Suurien kaupunkien osalta nettomaahanmuuton merkitys väestöä kasvattavana tekijänä korostuu. Se nostaa väestöä kaikissa suurissa kaupungeissa. Kuopion, Lahden ja Jyväskylän osalta se on ainoa väkilukua kasvattava tekijä. Huomattavaa kuitenkin on, että Jyväskylän, Kuopion ja Porin väkiluvut pienenevät. Lahden väestönlisäys on ollut alkuvuodesta vain 6 henkeä. Tämä osaltaan kertoo, miten vahvasti väestö on Suomessa keskittymässä tietyille alueille.

Kuvio 6: Väestömuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa tammi-heinäkuussa 2022

Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 23.8.2022

Tikkurilan ja Kivistön suuralueet kasvoivat eniten

Asukasmäärällä mitattuna väkirikkain suuralue vuonna 2021 oli Myyrmäki, jossa asui 58 200 asukasta. Seuraavaksi suurimmalla, Tikkurilan suuralueella, asui 47 000 henkeä. Pienin suuralueista oli Kivistö 17 400 asukkaallaan.

Vuoden 2021 aikana eniten uusia asukkaita sai Tikkurilan suuralue, jonka väestö kasvoi 820 asukkaalla (1,8 prosenttia). Toiseksi eniten väestö lisääntyi Kivistön suuralueella, 540 asukkaalla, mutta suhteellisesti kasvu oli suurinta Kivistössä, 3,2 prosenttia. Hakunilan ja Myyrmäen suuralueilla väestö väheni, molemmissa vajaalla 200 asukkaalla.

Viimeisten viiden vuoden ajan Kivistön suuralueen suhteellinen kasvu on ollut omaa luokkaansa verrattuna muihin suuralueisiin. Kivistön väestö on lisääntynyt 49 prosentilla vuosina 2017–2021, kun seuraavaksi suurinta kasvu on ollut Tikkurilan suuralueella, 12 prosenttia. Kivistö on kasvanut myös määrällisesti eniten, 5 700 hengellä, jonka jälkeen tuli Tikkurila 5 000 hengen kasvullaan. Alhaisinta kasvu on ollut Korson suuralueella, jossa väestö on lisääntynyt 470 hengellä (1,6 prosenttia) viimeisten viiden vuoden aikana.

Kaupunginosista kasvu suurinta Veromieheissä ja Tikkurilassa

Kaupunginosista selvästi suurin on Myyrmäki, jossa asui vuoden 2021 lopussa 17 200 henkeä. Martinlaaksossa asukkaita oli 13 200, Hakunilassa 12 100 ja Kivistössä lähes 10 700. Alle sadan asukkaan kaupunginosia oli neljä: Lentokenttä, Länsisalmi, Viinikkala ja Ojanko.

Vuoden 2021 aikana väestö kasvoi kaupunginosista suhteellisesti eniten Veromieheissä, jossa kasvua oli 33 prosenttia. Seuraavaksi eniten kasvua oli Keimolassa (14 prosenttia) ja Tikkurilassa (8 prosenttia). Määrällinen kasvu oli selvästi suurinta Tikkurilan kaupunginosassa (+602) ja toiseksi eniten uusia asukkaita sai Veromies (+356). Väestö väheni vuoden 2021 aikana suhteellisesti eniten Sotungissa, -2,7 prosenttia. Määrällisesti väestö väheni eniten Kaivokselassa ja Hämeenkylässä, noin 80 hengellä.

Kun väestönkehitystä tarkastellaan viimeisen viiden vuoden ajalta, on väestö kasvanut suhteellisesti eniten Veromieheissä (196 prosenttia) ja Keimolassa (107 prosenttia). Määrällisesti kasvu on ollut selvästi suurinta Kivistössä (+4 771), jonka jälkeen tuli Tikkurila (+2 046). Suhteellisesti eniten väestöään vuosina 2017–2021 ovat menettäneet Seutula ja Helsingin pitäjän kirkonkylä (10–11 prosenttia). Määrällisesti väestö on vähentynyt eniten Metsolassa ja Päiväkummussa, 150 henkilöä kummallakin alueella.

Vieraskielisten määrä on kasvussa

Vuodenvaihteessa 2021/2022 vantaalaisista 74,7 prosenttia oli suomenkielisiä, 2,3 prosenttia ruotsinkielisiä ja 23,0 prosenttia vieraskielisiä. Saamenkielisiä Vantaalla asui 25 henkilöä. Suomen- ja ruotsinkielisten osuudet ovat koko 2000-luvun ajan laskeneet ja vieraskielisten osuus on noussut.

Vuonna 2021 Vantaalla asui lähes 55 000 vieraskielistä (äidinkieli muu kuin suomi, ruotsi tai saame), mikä oli 23,0 prosenttia koko väestöstä. Vieraskielisten osuus kasvoi edellisvuodesta 1,4 prosenttiyksikköä. Vantaan jälkeen seuraavaksi eniten vieraskielisiä asui Espoossa (20,1 prosenttia), Närpiössä (18,3 prosenttia) ja Helsingissä (17,3 prosenttia).

Vieraskielisten osuus koko väestöstä vaihtelee ikäryhmän mukaan. Vuonna 2021 eniten vieraskielisiä oli 30–44-vuotiaissa sekä 0–6-vuotiaissa, joihin kuuluvista vantaalaisista hieman yli 30 prosenttia oli vieraskielisiä. Väliin jäävissä ikäryhmissä (7–15- ja 16–29-vuotiaat) vieraskielisiä oli 25–27 prosenttia. Vanhemmissa ikäryhmissä osuudet olivat selvästi alhaisempia ja esimerkiksi 60 vuotta täytäneistä ainoastaan seitsemän prosenttia oli vieraskielisiä.

Vantaan yleisimmissä kielissä on tapahtunut huomattavia muutoksia viimeisten kymmenen vuoden aikana. Vuodesta 2013 lähtien sekä venäjän- että vironkielisiä on ollut enemmän kuin ruotsinkielisiä.

Vuonna 2014 viro ohitti venäjän ja nousi Vantaan toiseksi yleisimmäksi kieleksi suomen jälkeen. Vironkielisten kasvu alkoi kuitenkin hidastua 2010-luvun loppupuolella ja vuodesta 2019 lähtien toiseksi yleisin kieli on ollut jälleen venäjä. Vuonna 2021 Vantaalla asui 9 400 venäjänkielistä (3,9 prosenttia väestöstä) ja lähes 8 700 vironkielistä (3,6 prosenttia).

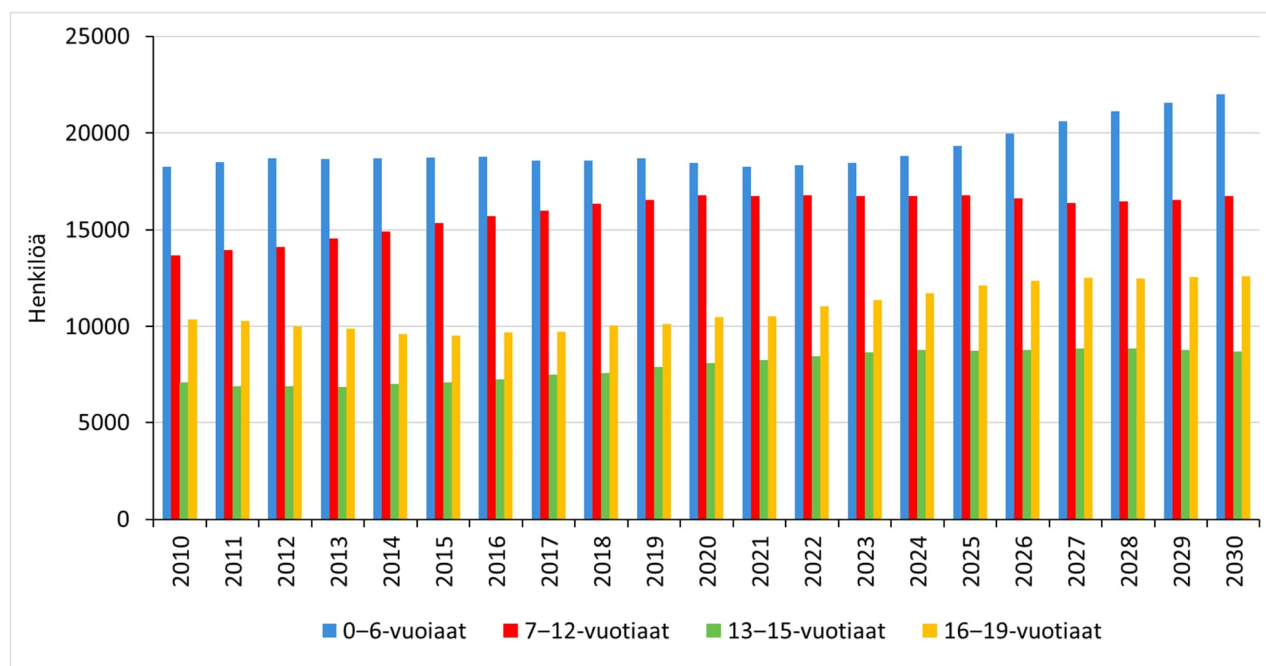
Viime vuosina arabiankielisten osuus on suhteellisesti noussut eniten, vaikka kieliryhmän osuus koko väestöstä on edelleen melko alhainen (2,0 prosenttia). Vuoden 2016 aikana arabia nousi Vantaan kuudenneksi yleisimmäksi kieleksi ja vuoden 2017 aikana jo viidenneksi yleisimmäksi kieleksi, ohittaen pitkään viidentenä olleen somalin (suomi on laskettu kieliin mukaan).

Vuoden 2021 aikana tapahtui uusin käänne, kun albaniasta tuli yleisempi kieli kuin somalista. Albaniankielisiä asui Vantaalla vuoden 2021 lopussa 3 350 (1,4 prosenttia väestöstä) ja somalinkielisiä vajaa 3200 (1,3 prosenttia).

Väestöllinen huoltosuhde on viime vuosina parantunut Vantaalla

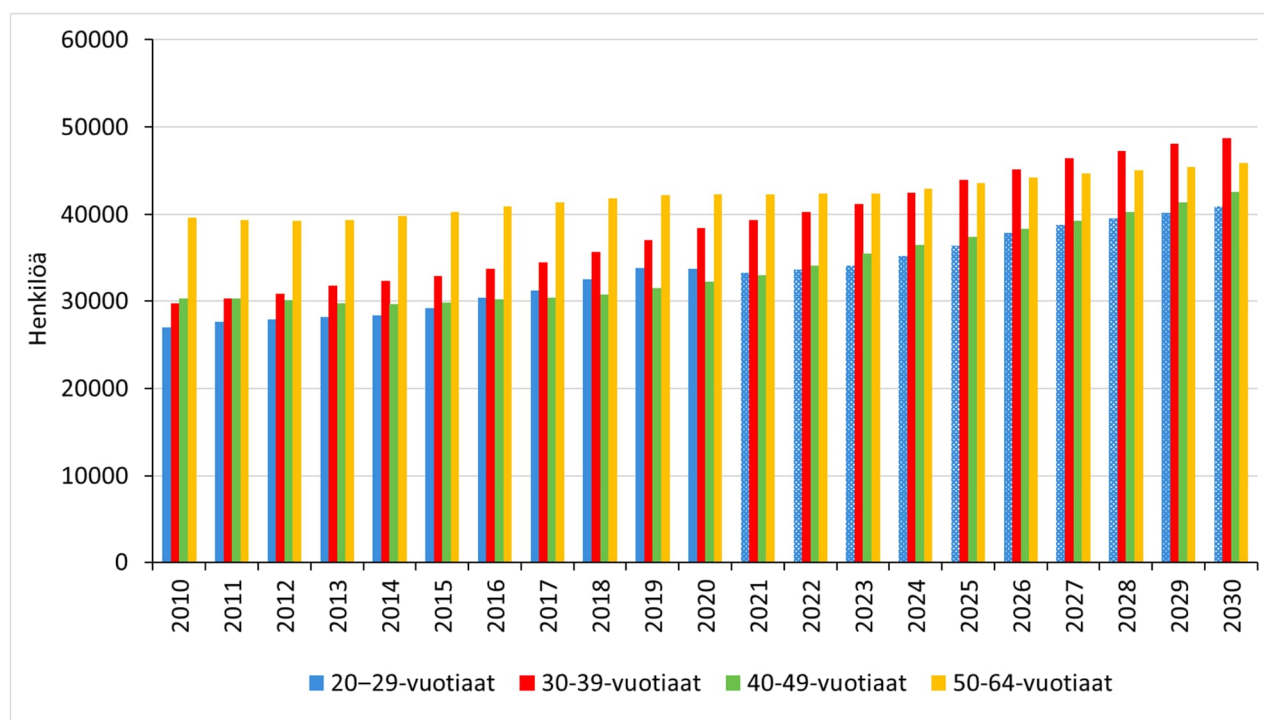
Vuoden 2021 lopussa vantaalaisista oli 0–6-vuotiaita 7,6 prosenttia, 7–15-vuotiaita 10,4 prosenttia ja 65 vuotta täyttäneitä 15,7 prosenttia. Voimakkaan väestönkasvun myötä alle kouluikäisten määrän odotetaan kasvavan vuoteen 2030 mennessä 3 500 hengellä ja peruskouluikäisten määrän 550 hengellä. Väestön ikääntyminen näkyy Vantaalla erityisesti yli 75-vuotiaiden ikäryhmän koossa, jonka ennustetaan kasvavan yli 9 000 hengellä vuoteen 2030 mennessä. Tämä tarkoittaisi noin 60 prosentin kasvua ikäryhmän koossa. Sen sijaan 65–74-vuotiaiden ikäryhmän oletetaan kasvavan samalla ajanjaksolla 600 hengellä, eli vajaalla 3 prosentilla.

Kuvio 7: Väestömuutokset nuorimmissa ikäryhmissä Vantaalla vuosina 2000–2021 ja ennuste kehityksestä vuosille 2022–2030

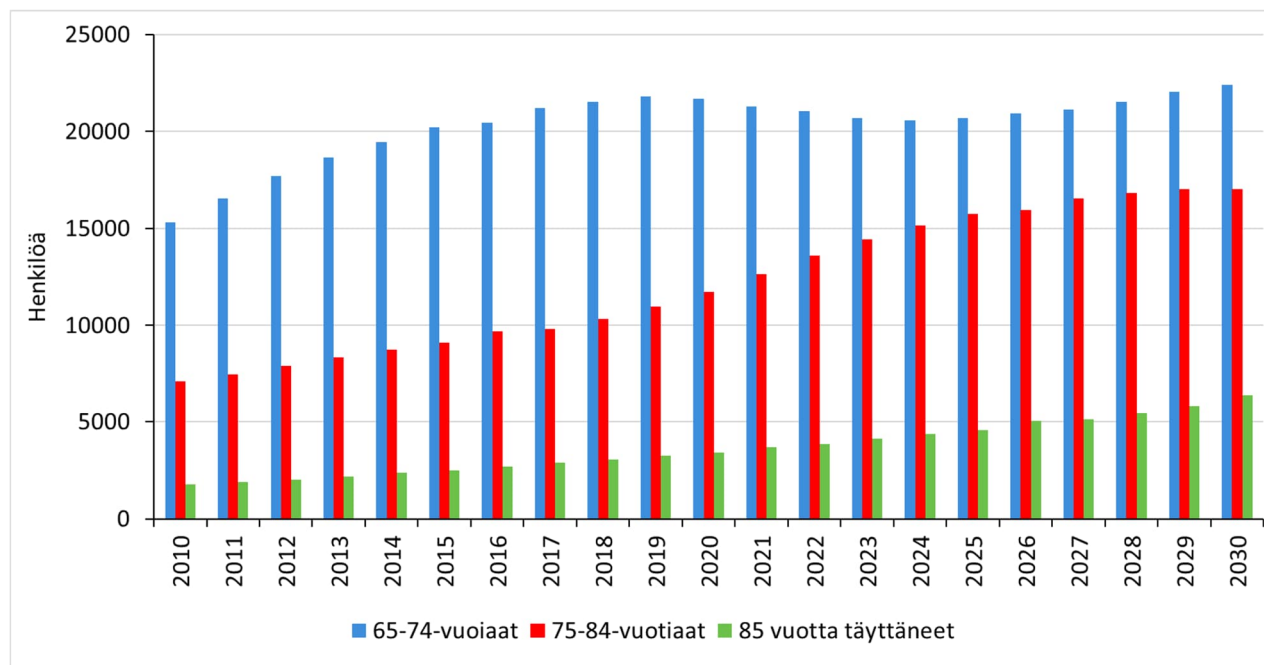
Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2021

Kuvio 8: Väestönmuutokset työikäisissä ikäryhmissä Vantaalla vuosina 2000–2021 ja ennuste kehityksestä vuosille 2022–2030

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2021

Kuvio 9: Väestönmuutokset vanhimmissa ikäryhmissä Vantaalla vuosina 2000–2021 ja ennuste kehityksestä vuosille 2022–2030

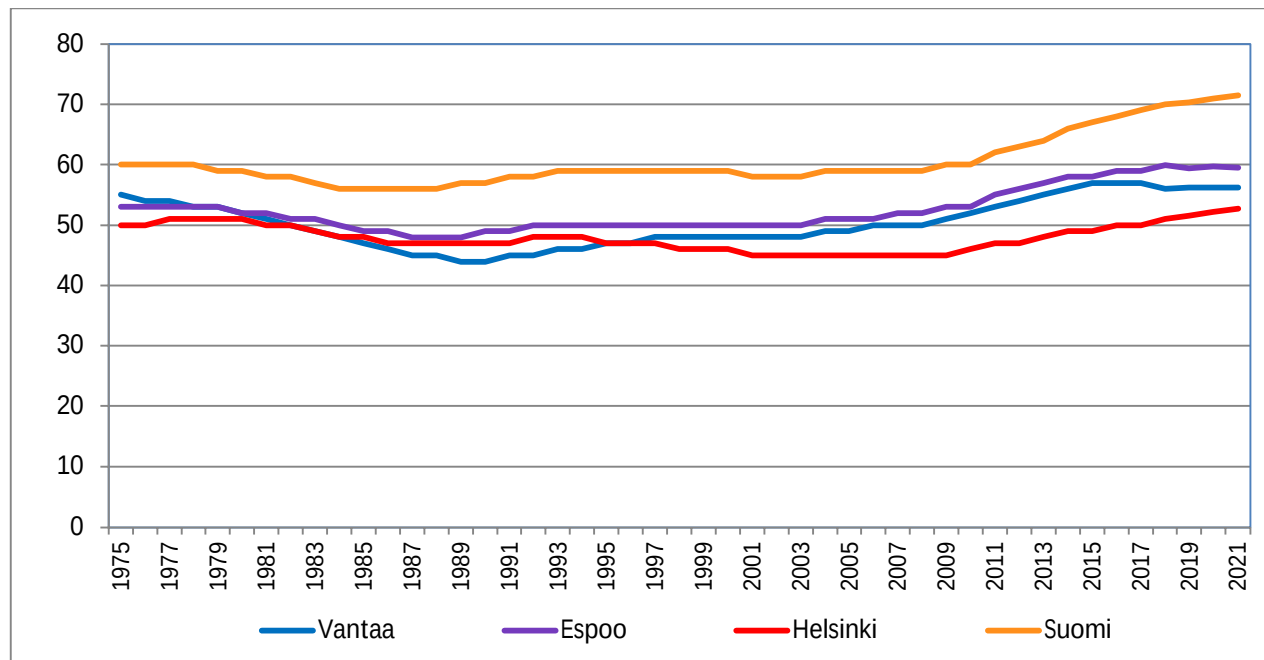

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2021

Väestöllinen huoltosuhde, eli alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrä suhteessa 15–64-vuotiaiden määrään, on kasvanut kaikissa suurissa kaupungeissa ja koko maassa viimeisen kymmenen vuoden aikana. Kasvu on kuitenkin hidastunut. Nuoremman väestönsosan muuttoliike kasvu-keskuksiin hidastaa väestöllisen huoltosuhteen nousua, samalla kun vauhdittaa väestöllisen huoltosuhteen kasvua väestöään menettävillä alueilla. Vantaalla väestöllinen huoltosuhde on heikentynyt

1990-luvulta lähtien hieman nopeammin kuin muissa suurissa kaupungeissa, mutta nopean väestönkasvun myötä huoltosuhteen heikentyminen on pysähtynyt. Vuoden 2021 väestöennusteen perusteella väestöllisen huoltosuhteen ei oleteta merkittävästi heikkenevän 2020-luvulla. Syynä on väestökasvun painottuminen työikäiseen väestöön.

Kuvio 10: Väestöllinen huoltosuhte suurimmissa kaupungeissa ja koko maassa vuosina 1975–2021

Lähde: Tilastokeskus

Koulutustason nousu jatkuu suurissa kaupungeissa

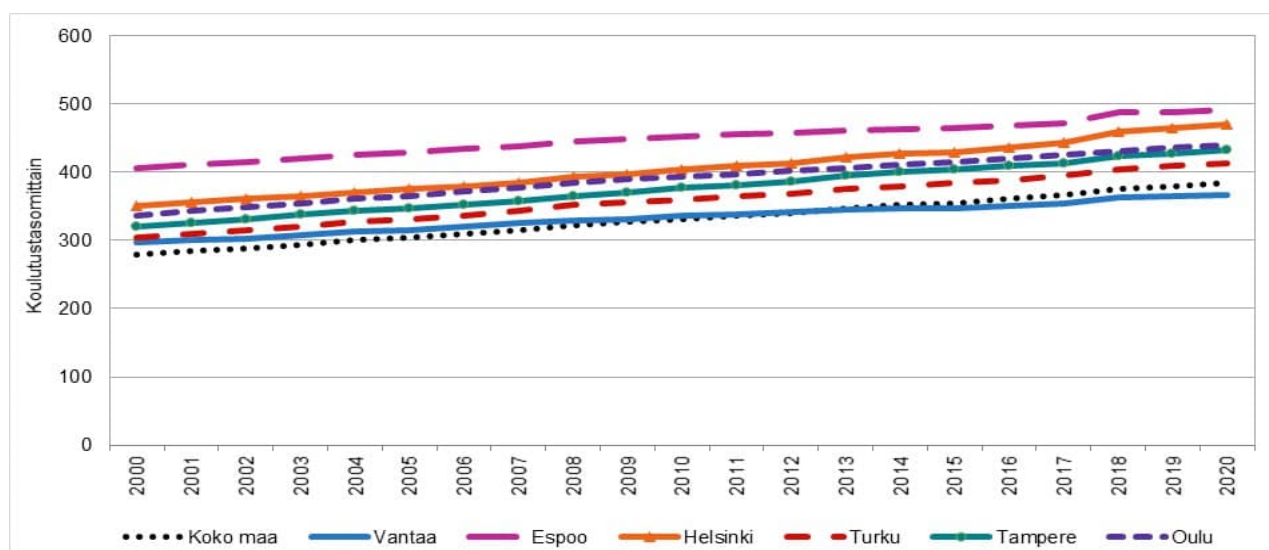
Koulutustaso on noussut suurissa kaupungeissa ja koko maassa. Kaupunkien koulutustasoissa on kuitenkin selkeitä eroja. Espoon koulutustaso on selkeästi korkein ja heti sen jälkeen tulee Helsinki. Kuuden suurimman kaupungin välisessä vertailussa Vantaa jää selvästi jälkeen muista suurista kaupungeista. Vantaan koulutustaso on painunut myös koko maan keskiarvon alapuolelle. Tämä tapahtui vuonna 2013 ja ero Vantaan ja muun maan välillä on kasvanut siitä lähtien hiljalleen.

Vuoden 2020 lopun tietojen mukaan Vantaan 25 vuotta täyttäneestä väestöstä 26 prosenttia oli suorittanut enintään perusasteen, 38 prosenttia toisen asteen ja 36 prosenttia korkea-asteen tutkinnon. Toinen aste sisältää tässä katsauksessa erikoisammattikoulutuksen, koska vain prosentilla yli 24-vuotiaista on erikoisammattikoulutusasteen tutkinto. Korkea-aste voidaan jakaa kolmeen osaan, joista alimman korkea-asteen suorittaneita oli 9 prosenttia, alemman korkeakouluasteen 15 prosenttia ja ylemmän korkeakouluasteen 12 prosenttia.

Koulutustason nousu näkyy myös siten, että yhä useammalla vantaalaisella on aiempaa korkeampi koulutus. Vuodesta 2000 vuoteen 2020 toisen asteen suorittaneiden osuus on kasvanut 34 prosentista 38 prosenttiin ja korkea-asteen suorittaneiden osuus 31 prosentista 36 prosenttiin. Samana ajanjaksona enintään perusasteen käyneiden osuus on laskenut 36 prosentista 26 prosenttiin.

Koulutusrakenteessa on eroja sukupuolen mukaan, sillä naiset ovat korkeammin koulutettuja kuin miehet. Vuonna 2020 naisissa oli enemmän korkea-asteen suorittaneita (41 prosenttia) kuin toisen asteen suorittaneita (35 prosenttia), kun miehissä oli selvästi enemmän toisen asteen (40 prosenttia) kuin korkea-asteen (32 prosenttia) suorittaneita. Kuten kuviosta 11 voi nähdä, naisilla oli enemmän alimman korkea-asteen ja alemman korkeakouluasteen tutkintoja, mutta ylemmän korkeakouluasteen tutkintoja oli naisilla ja miehillä lähes yhtä paljon.

Kuvio 11: Koulutustasomittain Suomessa ja kuudessa suurimmassa kaupungissa vuosina 2000–2020

Lähde: Tilastokeskus

Asuntotuotanto jatkuu tasaisena

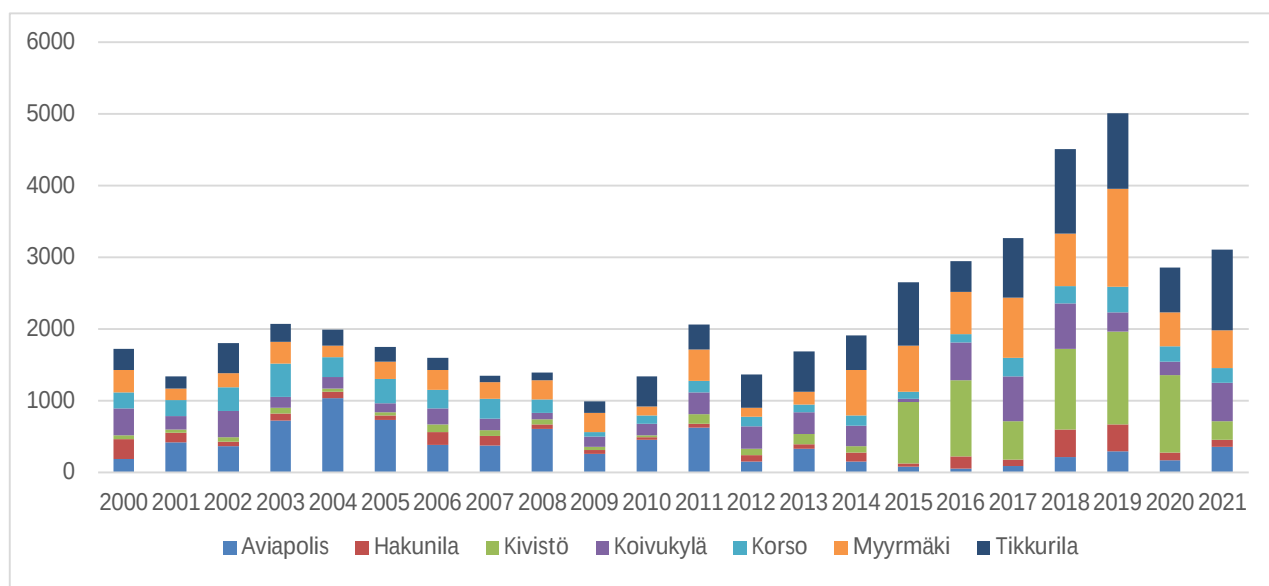
Vuosi 2019 oli rakentamisen huippuvuosi Vantaalla, jolloin valmistui yli 5 000 asuntoa. Vuonna 2020 määrä laski 2 917 ja vuonna 2021 määrä nousi jälleen 3 108 asuntoon. Vuoden 2022 heinäkuuhun mennessä Vantaalle oli valmistunut 1 188 asuntoa.

Myönnettyjen rakennuslupien välillä on ollut enemmän heiluntaa. Vuonna 2021 Vantaalla myönnettiin rakennuslupa 2 558 asunnolle. Vastaavasti vuonna 2020 rakennuslupia myönnettiin 3 976 kappaletta.

Eniten asuntoja valmistui Tikkurilaan, 1 132, vuonna 2021. Koivukylään ja Myyrmäkeen valmistui molempiin yli 500 asuntoa. Vähiten asuntoja suuralueista valmistui Hakunilaan, vain 93.

Pidemmän ajan tilastosta voidaan todeta, että finanssikriisin aiheuttamasta pudotuksesta (vain 987 asuntoa vuonna 2009) elpyminen käynnistyi tasaisesti 2012, kunnes asuntotuotanto taas laski selvästi vuoden 2019 jälkeen. Rakentamisennuste olettaa asuntotuotannon asettuvan 3 000–4 000 asuntoon tulevina vuosina.

Kuvio 12: Valmistuneet asunnot suuralueittain Vantaalla vuosina 2000–2021

Lähde: Facta-kuntarekisteri, Vantaan Matti-järjestelmä

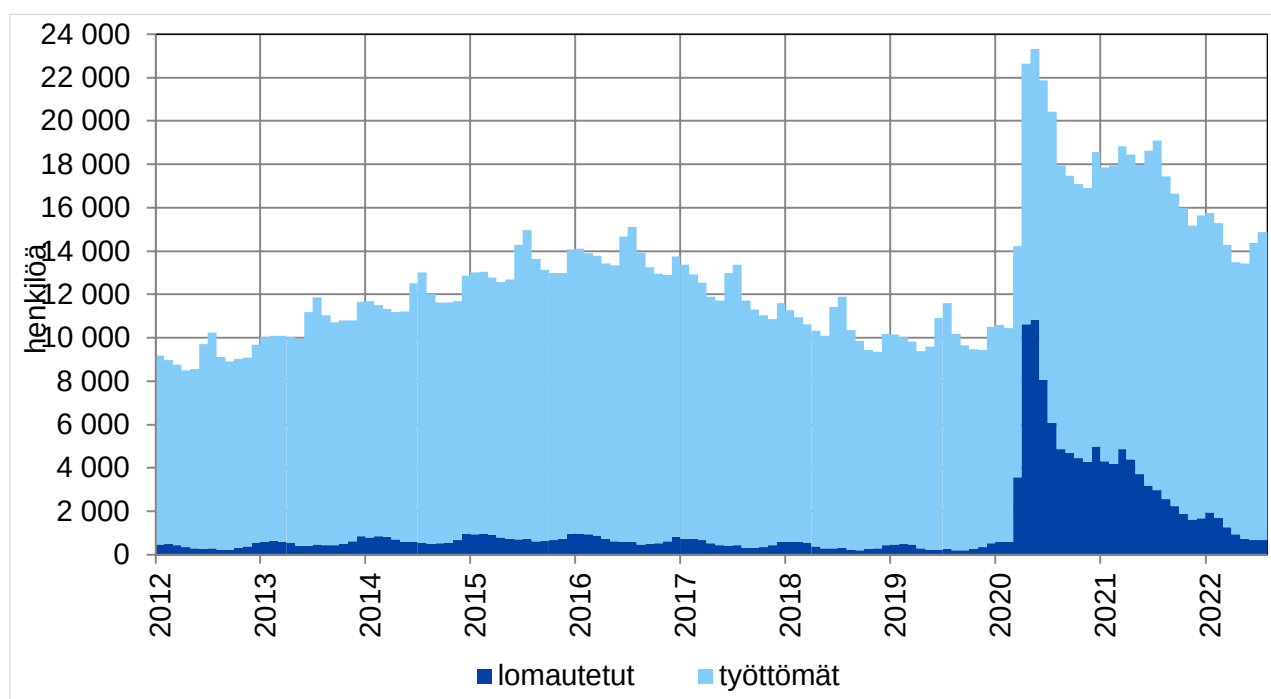
Työttömyyden lasku tasaantunut

Koronakriisiä seurasi keväällä 2020 erittäin nopea työttömyyden nousu. Erittäin nopeasti nousi etenkin lomautettujen määrä. Tähän vaikutti osaltaan se, että lomauttamista helpotettiin lainsäädännöllisesti, kun koronasulut estivät useiden yritysten liiketoiminnan.

Työllisyyshuippu saavutettiin toukokuussa 2020, kun työttömiä oli Vantaalla 23 314 henkeä. Huipun saavuttamisen jälkeen työllisyys lähti myös nopeasti laskuun. Huomattavaa kuitenkin on, että työttömyyden lasku kohdistui etenkin lomautettuihin, joita on kutsuttu takaisin töihin. Muilta osin työttömyyden lasku on ollut hitaampaa.

Heinäkuussa 2022 Vantaalla oli 14 861 työtöntä. Heistä lomautettuja oli 666. Lomautettujen määrä on jo melkein saavuttanut koronaa edeltävän tason, mutta yleisesti työttömyys on korkeammalla tasolla. Helmikuussa 2020 Vantaalla oli 10 442 työtöntä.

Kuvio 13: Työttömät ja lomautetut kuukausittain Vantaalla vuoden 2012 tammikuusta lähtien

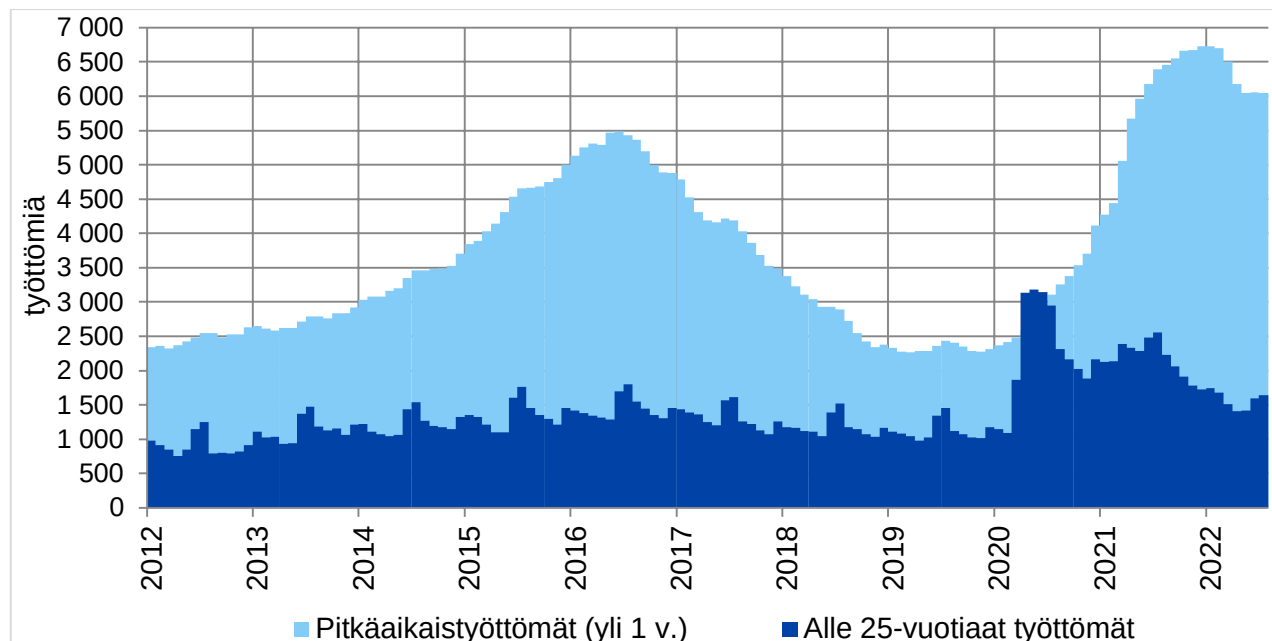
Lähde: TEM, päivitetty 23.8.2022

Huolestuttavaa työttömyyden rakenteesta tekee se, että pitkäaikaistyöttömyys näyttäisi jäävän korkealle tasolle. Pitkäaikaistyöttömyys alkoi kasvaa heti koronakriisin alettua ja sen lasku käynnistyi muuta työttömyyttä myöhemmin. Tällä hetkellä pitkäaikaistyöttömyyden lasku näyttää pysähtyneen käytännössä kokonaan. Juuri ennen koronakriisin puhkeamista helmikuussa 2020 Vantaalla oli 2 451 pitkäaikaistyötöntä. Matalimmillaan pitkäaikaistyöttömiä oli 2 276 marraskuussa 2019. Pitkäaikaistyöttömyys kasvoi käytännössä koko kriisin ajan saavuttaen huippunsa, 6 728 henkeä, tammikuussa 2022. Tämän jälkeen pitkäaikaistyöttömyys laski, mutta lasku näyttäisi nyt lähes pysähtyneen. Vuoden 2022 heinäkuussa Vantaalla oli 6 043 pitkäaikaistyötöntä. Tämä on yli kaksi kertaa enemmän kuin ennen koronakriisiä.

Nuorisotyöttömyys kasvoi myös voimakkaasti koronaepidemian aikana. Nuorisotyöttömyydessäkin huolestuttavaa on se, että sen taso on jäämässä koronaa edeltävää tasoa korkeammalle. Nuorisotyöttömyyden taso kuitenkin laski pitkäaikaistyöttömyyttä nopeammin koronapandemian jälkeen. Nuorisotyöttömyydelle on ominaista selkeä kausivaihtelu. Se kasvaa kesäksi ja laskee syksyllä. Tähän vaikuttaa muun muassa se, että keväällä oppilaitoksista valmistuvat nuoret tulevat työmarkkinoille. Syksyllä moni työtön nuori taas siirtyy opiskelijaksi. Heinäkuussa 2022 Vantaalla oli 1 644

työtöntä nuorta. Vuoden 2021 heinäkuussa Vantaalla oli 2 557 työtöntä nuorta. Ennen koronaa, heinäkuussa 2019, työttömiä nuoria oli 1 456.

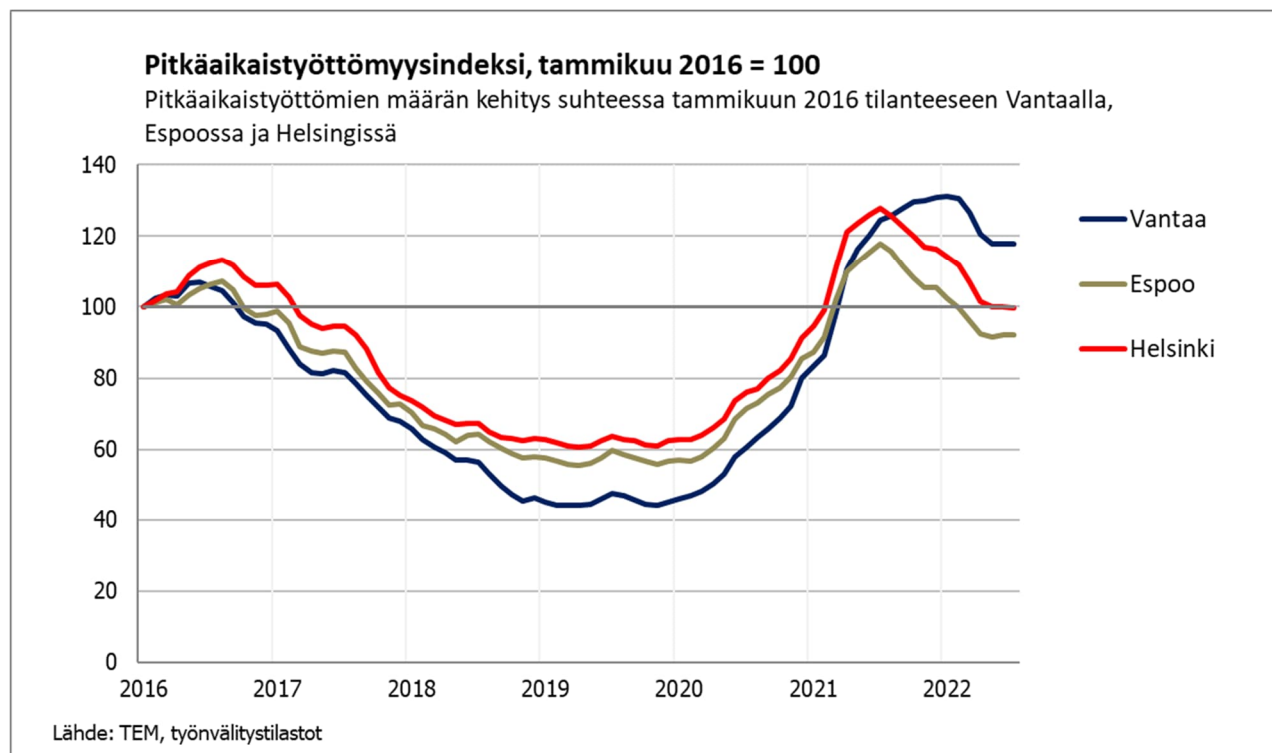
Kuvio 14: Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2012 tammikuusta lähtien

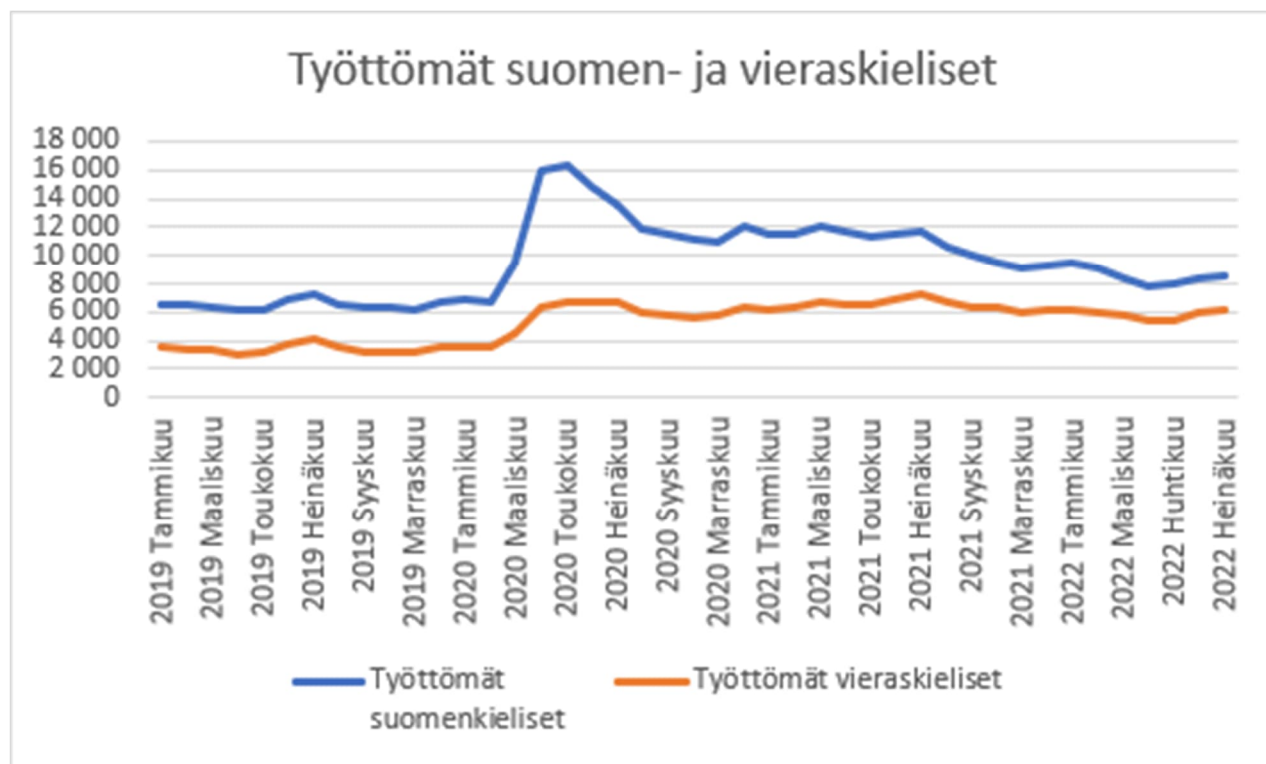
Lähde: TEM, päivitetty 23.8.2022

Pitkittynyt työttömyys on pääkaupunkialueella etenkin Vantaan ongelma. Vertailussa Vantaan pitkäaikaistyöttömyys nousi pitempään kuin Espoossa ja Helsingissä ja on myös laskenut hitaammin.

Kuvio 15: Pitkäaikaistyöttömyys pääkaupunkiseudulla

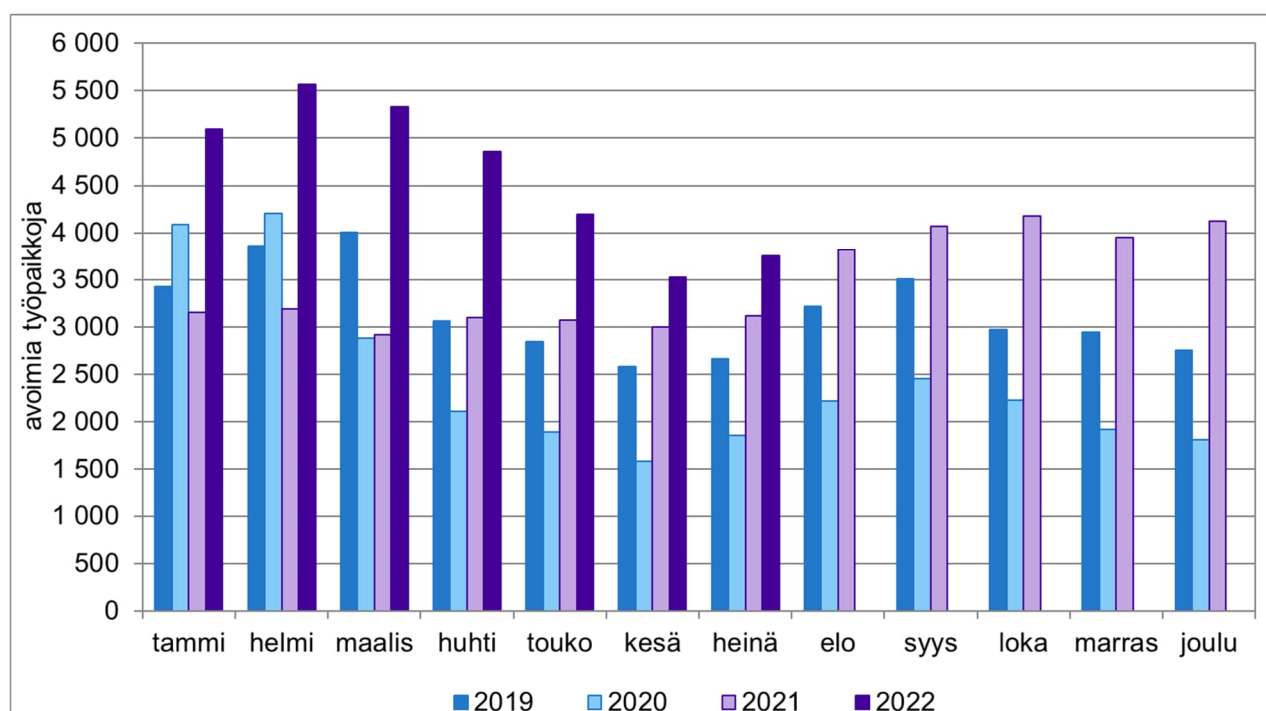

Koronapandemia kohteli kieliryhmiä eri tavalla. Suomenkielisten työttömyys sekä nousi että laski nopeammin kuin vieraskielisten. Suomenkielisiä työttömiä heinäkuussa 2022 oli 8 547. Vieraskielisiä oli työttöminä 6 176 ja ruotsinkielisiä 138.

Kuvio 16: Työttömät kielen mukaan

Lähde: TEM

Positiivista työttömyyskehitystä tukee se, että avoimia työpaikkoja Vantaalla on edelleen runsaasti. Vaikka työllisyyden parantuminen on hidastumassa, on vuoden 2022 aikana avoimia työpaikkoja ollut koko ajan enemmän auki kuin koronaa edeltävänä vuonna 2019 tai vuoden 2021 vastaavina kuukausina. Heinäkuussa 2022 Vantaalla oli 3 751 avointa työpaikkaa. Edellisenä vuonna avoimia työpaikkoja oli heinäkuussa 3 120.

Kuvio 17: Avoimet työpaikat kuukauden lopussa vuosina 2019–2022

Talouden kehitys

Talouskehitys epävarmaa

Talouden kehittymisen ennakointi on tällä hetkellä todella haasteellista. Vuonna 2021 Suomen BKT oli kasvanut 3,5 prosenttia ja kasvun ennustettiin jatkuvan vuonna 2022. Vielä alkuvuodesta 2022 Suomen ja maailman taloutta leimasi nopea elpyminen koronaviruksesta. Talous kasvoi selvästi ja työttömyys pieneni. Ensimmäisen neljänneksen aikana kasvua kertyi 2,3 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Koko alkuvuosi näyttääkin vielä hidasta talouskasvua. Työpäiväkorjattu BKT kasvoi kesäkuussa 2022 1 prosentilla vuoden takaisesta.

Talouskasvu jatkui edelleen kesällä, mutta vauhti näyttää hidastuvan. Talouskehitykseen on vaikuttanut vahvasti Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan. Suomen kannalta merkittävimmät vaikutukset ovat tulleet EU:n Venäjälle asettamista sanktioista ja Venäjän vastasanktioista sekä energiatoimitusten arvaamattomuudesta.

Vallitsevassa tilanteessa talouden kehitykseen liittyy kolme, toisiinsa liittyvää epävarmuustekijää. Inflaatio on noussut nopeasti Suomessa ja EU:ssa. Inflaation taustalla on monia tarjontaan liittyviä häiriöitä, joista osa syntyi jo koronavirukseen takia. Venäjän hyökkäyssota laajensi ongelmia. Näistä merkittävin on energian hinta, kun fossiilisten polttoaineiden (kaasu, öljy ja kivihiili) saatavuus Venäjältä on häiriintynyt. Tämä uhkaa Eurooppaa ml. Suomea energiakriisillä tulevana talvena. Inflaatio on pakottanut Euroopan keskuspankin aloittamaan historiallisen nopeat koronnostot. Tämä on luonut uhan stagflaatiosta, sillä koronnostoihin on lähdetty, vaikka Eurooppaa uhkaa taantuma.

Yleisen epävakaisuuden takia koko maailman talouteen kohdistuu epävarmuuksia. Haasteet ovat syntyneet jo koronan aikana, jolloin mm. tuotantoketjut ovat häiriintyneet. Tämä on yksi syy kiihtyvälle inflaatiolle. Yhdysvaltojen talouskasvu oli vuonna 2021 erittäin nopeaa ja talous elpyi 5,7 prosentin vauhdilla. Vuodelle 2022 IMF ennustaa kasvua 2,3 prosenttia. Huoli mahdollisesta taantumasta kasvaa Yhdysvalloissakin. Yhdysvalloissa inflaatio on ollut 8,3 prosenttia ja tämän takia myös korot ovat nousseet. Kiinan talouden oletetaan kasvavan tänä vuonna vain 3,3 prosenttia. Tämä on Kiinalle poikkeuksellisen hidas kasvuvauhti. Koko maailmantalouden odotetaan kasvavan 3,3 prosenttia ja hidastuvan ensi vuonna edelleen 2,9 prosenttiin. Hitaan taloudellisen kehityksen ollessa laaja-alaista, ei maailman taloudelle löydy yksittäistä veturia.

Suomen inflaatio oli 7,8 prosenttia heinäkuussa 2022. Eniten inflaatiota kiihdyttivät sähkön, bensiinin ja dieselin hinnat. Euroalueen inflaatio oli samaan aikaan 8,9 prosenttia. Nopeasta inflaatiovauhdista huolimatta on huomattavaa, että Suomen inflaatioaste on euroalueen toiseksi matalin. Hitaampaa inflaatio on ollut vain Maltalla ja Ranskassa. Nopein inflaatio, yli 20 prosenttia, on ollut Baltian maissa. Suomen muuta Eurooppaa matalampi inflaatio saattaa tukea Suomen vientiteollisuuden kilpailukykyä ja näin pehmentää mahdollisen taantumän työllisyysvaikutuksia. Vientiteollisuutta tukee myös heikentynyt euro. Syyskuussa dollarin ja euron kurssi oli käytännössä pariteetissa. Heikon euron ongelmana on kuitenkin se, että se kiihdyttää inflaatiota entisestään, koska mm. energiakauppaa käydään usein dollareissa.

Inflaation takia Euroopan keskuspankki on aloittanut koronnostot. Syyskuun alussa EKP teki merkittävän 0,75 prosentin koronnoston nostamalla ohjauskorkonsa 1,25 prosenttiin. Suomalaisten kotitalouksien kannalta keskeiset viitekorot eli euribor-korot ovat nousseet EKP:n ohjauskorkojen myötä. Syyskuun loppupuolella 12 kuukauden euribor oli jo yli 2,4 prosenttia. Nousu on ollut merkittävä, kun vielä huhtikuussa 2022 sama korko oli negatiivinen. Koronnousut syövät nopean inflaation lisäksi kotitalouksien ostovoimaa. Huomattavaa on myös se, että palkankorotukset ovat jääneet inflaatiosta jälkeen, jolloin ostovoima pienenee.

Edellä mainittujen tekijöiden takia Suomen talouskasvun oletetaan hidastuvan tai jopa painuvan taantumaa lähitulevaisuudessa. Useimmat ennusteet olettavan Suomen talouden kasvavan vielä 2023, mutta hitaasti. Valtiovarainministeriö ennustaa syksyn ennusteessaan vuoden 2023 kasvuksi 0,5 prosenttia. Tilanne muuttuu nopeasti ja tämä haastaa ennusteiden tekijät.

Nopeasti nousevien elinkustannusten takia on huomioitava, että esim. kotitaloudet saattavat ajautua vaikeuksiin, vaikka työttömyyden ei ennusteta nopeasti nousevankaan. Talvella 2022–2023 energiasta saattaa tulla aidosti pulaa ja tämä edellyttää uudenlaista varautumista. Energian saata-
vuushaasteiden takia myös talven säätiloilla on oleellisesti merkitystä.

Keskipitkälläkin aikavälillä talouteen vaikuttaa mm. se kuinka pitkään Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa jatkuu, miten sanktiot puretaan, kun rauha on saavutettu ja lopulta luonnollisesti se, löydetäänkö venäläiselle energialle korvaavia lähteitä.

Julkisen talouden alijäämä alkaa taas kasvaa

Vahva talous- ja työllisyyskehitys on pienentänyt koronapandemian julkiseen talouteen synnyttämää mittavaa epätasapainoa. Talouskasvu hidastuu vuonna 2022, mutta työllisyyskasvu pysyy vahvana ja julkinen talous kohenee verotulojen voimakkaan kasvun siivittämänä. Alijäämän pienenemistä edesauttaa myös koronapandemian vuoksi päätettyjen tukitoimien väheneminen. Talouskasvun hidastuessa alijäämä alkaa jälleen kasvaa vuonna 2023. Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vuoksi tehdyt lukuisat varautumiseen liittyvät toimet heikentävät julkista taloutta myös tulevina vuosina. Nähtävissä oleva vaikea talouskasvu ei riitä korjaamaan julkisen talouden epätasapainoa ja alijäämä pysyy mittavana lähitulevaisuudessa.

Julkinen velka suhteessa BKT:hen kohosi korkealle tasolle koronapandemian vuoksi eikä se ole palautunut kriisiä edeltäneelle tasolle. Velkasuhteen kasvu kuitenkin taittui vuonna 2021 hetkellisesti. Valtionhallinnon, paikallishallinnon ja hyvinvointialueiden yhteenlaskettu alijäämä pysyy suurena, joten velkasuhde alkaa kasvaa uudelleen heti vuodesta 2023 lähtien. Pidemmällä aikavälillä julkisen talouden menot ja tulot ovat rakenteellisesti epätasapainossa mm. väestön ikääntymisen johdosta, eikä julkinen talous siksi ole kestävällä pohjalla.

Julkisen talouden merkittävimmät riskit liittyvät yleiseen talouskehitykseen. Myös mahdolliset uudet koronapandemian aallot sekä kertynyt hoitovelka voivat rasittaa julkista taloutta. Julkisen talouden ehdolliset vastuut ja erityisesti takausten huomattava kasvu muodostavat riskin julkiseen talouteen. Takaustusvastuiden keskittyminen tietyille toimialoille ja yrityksille lisää riskejä. Merkittävää velkaantumisen on myös se, että yleisen koronnanousun myötä myös valtion velkojen korot ovat lähteneet nousuun.

Kuntasektorin talouskehitys

Kuntataloudessa koettiin vuonna 2021 toinen peräkkäinen vahva vuosi. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,6 mrd. euroa ylijäämäinen ja toiminnan ja investointien rahavirta lähes tasapainossa. Vuosikate ja tilikauden tulos säilyivät lievästä heikkenemisestä huolimatta lähes vuoden 2020 poikkeuksellisen hyvällä tasolla. Toiminnan ja investointien rahavirta puolestaan vahvistui edellisvuodesta vajaan 300 milj. euroa. Lainakannan kasvu supistui 0,66 mrd. euroon (2,8 %), kun edellisvuonna kasvua oli 1,5 mrd. euroa (6,7 %). Nettoinvestoinnit laskivat edellisvuodesta noin 0,6 mrd. euroa, mikä osaltaan vähensi kuntatalouden lainanottotarvetta ja vaikutti siihen, että vuosikate ylitti nettoinvestointien määrän lähes 0,5 mrd. eurolla.

Kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella hyvältä. Ennusteen mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain viime vuoden tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi. Taustalla vaikuttaa kuitenkin Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen, joka vahvistaa toiminnan- ja investointien rahavirtaa kertaluonteisesti lähes 700 milj. eurolla.

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat. Vuonna 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy muun muassa kustannusten ripeä kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Painoarvoltaan merkittävin kustannuskehitykseen vaikuttava tekijä on kunta-alan ansiokehitys, jota kasvattaa kesäkuun alussa saavutettu kunta-alan sopimusratkaisu. Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen.

Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Vuosikate riittää painelaskelmassa kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeenkin.

Vuoteen 2023 ajoittuu myös hallituskauden päättyminen. Monet hallituksen määräaikaisten toimet lakkaavat ja kuntataloudesta poistuu merkittävä määrä esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Oppivelvollisuuden laajentaminen etenee kuitenkin uudella ikäluokalla, mikä nostaa kuntataloudelle kohdistetun rahoituksen yli 70 milj. euroon vuonna 2023. Lisämenoja aiheutuu myös Ukrainan sotaa paenneiden maahanmuutosta, josta syntyviä kuluja muun muassa varhaiskasvatuksessa, perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ja kotouttamisessa hallitus on sitoutunut korvaamaan kunnille.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa jopa ennätyksellisen vahva sote-uudistukseen liittyvien ajoitustekijöiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti. Tämän arvioidaan vahvistavan kuntataloutta 1,2 mrd. eurolla vuonna 2023. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan olevan noin 1,2 mrd. euroa positiivinen vuonna 2023.

Muutokset veroperusteissa ja valtionosuuksissa

Merkittävin veroperustemuutos vuonna 2023 on sote-uudistukseen liittyvä verouudistus. Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen siirtyessä kuntien vastuulta hyvinvointialueille kuntien tuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Kunnallisveron tuottoa leikataan noin 13,9 mrd. euroa ja valtion ansio- ja pääomatuloveron tuottoa kasvatetaan noin 13,6 mrd. euroa. Ansiotuloverotusta kevennetään kokonaisuudessaan noin 0,3 mrd. eurolla sen varmistamiseksi, että verovelvollisten verotus ei kiristyisi sote-veromuutoksen seurauksena. Sote-verouudistuksen yhteydessä kunnallisverotuksen invalidivähennys poistetaan.

Hallituksen 19.9.2022 antaman esityksen vuoden 2023 talousarvioksi mukaan ansiotuloveroperusteisiin ehdotetaan tehtäväksi ansiotasoindeksin muutosta vastaava indeksitarkistus. Työtulovähennykseen ehdotetaan tehtäväksi ikään perustuva portaittainen korotus. Perhevapaalta palaavien työmatkavähennyksen omavastuuta ehdotetaan huojennettavaksi. Matkakuluvähennyksen määräaikaista korotusta ehdotetaan jatkettavaksi. Voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti asuntolainan korkovähennysoikeus poistuu kokonaan. Kotitalousvähennyksen yhteydessä ehdotetaan otattavaksi käyttöön määräaikainen sähkövähennys. Lisäksi kunnallisveron tuottoa pienentää tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennys. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kunnallisveron kertymää näiltä vuosilta yhteensä noin 40 milj. euroa vuodelle 2023. Veroperustemuutosten nettovaikutuksen arvioidaan vähentävän kuntien verotuloja -30 milj. eurolla vuonna 2023, jotka tullaan kompensoimaan kunnille osana valtionosuuksia.

Vuonna 2023 voimaan tulevan sote-uudistuksen yhteydessä kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta alennetaan. Tämä pienentää kuntien yhteisöveron kertymää vuonna 2023 noin 763 milj. eurolla ja maksuunpanoa noin 909 milj. eurolla. Lisäksi hallitus antaa eduskunnalle talousarvioon liittyvän esityksen, jossa kompensoitaisiin kunnille yhteisöveron jako-osuuden kautta varhaiskasvatusmaksujen alentamisen sekä yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotuksen vaikutukset. Toimenpide kasvattaa kuntien verokertymää noin 90 milj. eurolla vuonna 2023 ja maksuunpanoa noin 100 milj. euroa. Hallitus antaa eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen laiksi tutkimus- ja kehittämistoiminnan yhdistelmävähennyksestä verotuksessa. Muutos pienentää yhteisöveron maksuunpanoa noin

76 milj. eurolla. Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutosten verotuottovaikutukset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille. Kompensaatio toteutetaan muuttamalla yhteisöveron jako-osuuksia siten, että muutosten verotuottovaikutus kunnille on neutraali. Verotuksen maksujärjestelyjen huojentaminen vuosina 2020 ja 2021 siirtää kuntien yhteisöverokertymää näiltä vuosilta yhteensä noin 5 milj. euroa vuodelle 2023.

Kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaa hallituksen esitystä ei anneta eduskunnalle tällä hallituskaudella. Hallitus on arvioinut, ottaen huomioon myös asumisen kustannusten yleisen nousun, että nykyisessä tilanteessa ei ole syytä antaa eduskunnalle uudistusesitystä, joka saattaisi lisätä taloudellista epävarmuutta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus on vuonna 2023 noin 2,7 mrd. euroa. Valtionosuus laskee vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 5,2 mrd. eurolla. Muutos johtuu pääosin vuonna 2023 voimaan tulevasta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta, jonka takia kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta siirretään noin 5,4 mrd. euroa hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Valtionosuutta kasvattavat ennen kaikkea indeksikorotus, joka on 3,8 prosenttia ja siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys noin 89 milj. euroa. Lisäksi valtionosuutta kasvattavat uudet ja laajenevat tehtävät, joista taloudellisesti merkittävimmät ovat varhaiskasvatuksen tukea koskevat toimenpiteet (8,75 milj. euroa) sekä sitouttava kouluyhteistyö (3,33 milj. euroa). Yhteensä tehtävämuutokset lisäävät valtionosuuksia vuonna 2023 noin 15 milj. euroa. Valtionosuutta kasvattavat myös muun muassa valtionosuuteen aikaisemmin kohdistuneen lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan rahoitukseen liittyvän vähennyksen poistuminen sote-uudistuksen myötä (22,6 milj. euroa), perustoimeentulotuen kuntien maksuosuuden muutos (22,4 milj. euroa) sekä pitkäaikaistyöttömien eläketukeen liittyvän vähennyksen muutos (6,1 milj. euroa).

Valtionosuutta pienentää edellä mainitun hyvinvointialueiden rahoitukseen tehtävän 5,3 mrd. euron siirron lisäksi hallituksen päättämät uudelleenkohdennukset, joiden takia kuntien valtionosuuksien tasoa alennetaan pysyvästi 33 milj. eurolla. Vähennyksestä 9 milj. euroa toteutetaan pienentämällä kuntien yhdistymisavustuksiin valtionosuudesta tehtäviä siirtoja. Kuntien digitalisaation edistämiseen ei osoiteta vuonna 2023 enää rahoitusta siirtona kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta. Osana uudelleenkohdennuksia valtionosuuteen tehdään kuitenkin aikaisempaa digitalisaation kehittämiseen liittyvää siirtoa vastaava 10 milj. euron määräaikainen vähennys vuonna 2023. Yhteensä uudelleenkohdennukset vähentävät peruspalvelujen valtionosuutta 43 milj. euroa vuonna 2023.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan laskennalliset valtionosuudet kunnille ovat yhteensä noin 1,3 mrd. euroa vuonna 2023. Esi- ja perusopetuksen erillisrahoitettavien osien, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön, taiteen perusopetuksen sekä museoiden, teattereiden ja orkesterien valtionosuuden indeksikorotus on 3,8 prosenttia ja siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys yhteensä noin 40,0 milj. euroa vuonna 2023. Tästä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan 29,2 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen indeksikorotus on 3,7 prosenttia lisäten valtion määrärahoja 33,4 milj. euroa, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan 24,7 milj. euroa.

Valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta ei oteta huomioon vuonna 2023, sillä sote-uudistuksen yhteydessä peruspalvelujen valtionosuuslakiin tehdyn siirtymäsäännöksen mukaan kustannustenjaon tarkistus tehdään seuraavan kerran vasta valtion vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä on vuonna 2023 yhteensä noin 862 milj. euroa. Valtion vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon verrattuna korvausten määrä laskee noin 1,8 mrd. eurolla. Muutosta selittää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, jonka yhteydessä noin 70 prosenttia (1,94 mrd. euroa) kuntien verotulomenetysten korvauksista siirretään hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Muutokset palveluita koskevassa lainsäädännössä, rahoituksessa ja maksuperusteissa

Perusopetuksen tuntijakoasetukseen valmistellaan muutos siten, että lisätään yksi vuosiviikkotunti B1-kieltä yläkouluun. Muutos tulisi voimaan 1.8.2024 alkaen. Vuonna 2023 opetussuunnitelmatyöhön kohdistetaan 1 milj. euron määräraha opetussuunnitelmatyöstä aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen. Osa avustuksista kohdistuu kuntatalouteen.

Osana hallituksen kansalaisten ostovoimaa tukevia toimenpiteitä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennetaan 1.1.2023 alkaen 70 milj. eurolla. Varhaiskasvatusmaksujen alennus kompensoidaan yhteisöveron kuntien jako-osuutta korottamalla.

Kunnille turvataan Ukrainasta tulevien lasten varhaiskasvatuksen järjestämisestä koituvat kustannukset. Koska kunnilla ei ole lakiperusteista velvoitetta järjestää varhaiskasvatusta turvapaikanhakijoille, paperittomille tai tilapäistä suojelua saaville, kunnille syntyviä varhaiskasvatuksen kustannuksia on tarkoitus korvata valtionavustuksella toteuman mukaisesti. Syksyksi 2022 valmistellaan budjettilakina hallituksen esitys opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain muuttamisesta, jonka nojalla kunnille maksetaan avustuksia kotikunnattomien lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseksi. Toimenpiteeseen on varattu 60 milj. euroa vuodelle 2023.

Vapaan sivistystyön yhteydessä toteutettavan kotoutumiskoulutuksen määrärahatasoa korotetaan 5 milj. eurolla, ja toisena kielenä opetettavan suomen tai ruotsin sekä oman äidinkielen opetukseen tarkoitetun avustuksen määrärahatasoa nostetaan 2,5 milj. eurolla.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen määrärahaan tehdään 120 milj. euron korotus. Muutokset johtuvat Ukrainan tilanteesta ja lisäykset kohdistuvat lähes kokonaan kuntatalouteen.

Ammatillisen koulutuksen rahoituspohjaa vahvistetaan pysyvästi 50 milj. eurolla vuodesta 2023 lukien, mistä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 37 milj. euroa.

Aiemmin päätetyn mukaisesti hoitajamitoituksen muutokseen vastaamiseksi lähihoitajien koulutukseen varataan vuonna 2023 lisärahoitusta 30 milj. euroa, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 21 milj. euroa. Henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden varmistamiseksi työvoimakoulutuksena järjestettävää hoiva-avustajakoulutusta lisätään tavoitteena 700 uuden hoiva-avustajan kouluttaminen. Tarkoitukseen varataan 7,8 milj. euron lisärahoitus, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 5,5 milj. euroa.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskukselle ehdotetaan 16,25 milj. euron lisäystä, jolla mahdollistetaan hoiva-avustajakoulutusten ja Ukrainasta sotaa paenneille kohdennettavien koulutusten lisääminen. Tästä 11,4 milj. euroa arvioidaan kohdistuvan kuntatalouteen.

Oppivelvollisuuden laajentamisen ja maksuttoman toisen asteen koulutuksen asteittaista toimeenpanoa jatketaan. Uudistukseen kohdennetaan 102 milj. euroa vuodelle 2023. Tästä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan 71 milj. euroa.

Oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen määräytymisperusteiden uudistamisen kokeiluun varataan 5 milj. euroa vuonna 2023, josta kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 3,7 milj. euroa.

Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman kautta ohjataan valtion rahoitusta kuntien vaikuttaviin kävely- ja pyöräilyhankkeisiin. Hankkeilla parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ja houkuttelevuutta ja siten lisätään kävely- ja pyöräilymatkojen määrää ja kulkutapaosuutta. Investointiohjelman valtionavustuksina jaettavan määrärahan suuruus on 3,5 milj. euroa vuonna 2023. Avustusta voi saada enintään puolet hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista.

Kuntien roolia kotoutumisen edistämisessä vahvistetaan myöntämällä valtionavustuksia kuntien osaamiskeskustoimintaan ja maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluihin, joihin kohdistetaan vuodelle 2023 yhteensä 3,5 milj. euroa.

Vantaan talouskehitys

Vuonna 2020 koronapandemia iski kovaa julkiseen talouteen. Valtio tuki taloudellisesti voimakkaasti kuntia ja siten lievensi pandemian vaikutuksia kuntatalouteen vuosina 2020 ja 2021. Vuoden 2022 koronakorvausten osalta Sosiaali- ja terveysministeriö on valmistellut luonnosta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022. Asetusluonnoksen mukaisesti koronatuki kunnille olisi huomattavasti edellisvuosia pienempi eikä kattaisi kaikkia kunnille koronasta koituvia kuluja.

Vantaalla hyväksyttiin alkuvuodesta 2021 tuottavuus- ja kasvuohjelman vuosille 2021–2025. Ohjelman tavoite on saada kaupungin talous tasapainoon vuonna 2023 ja kasvattaa vuosikatetta siten, että perusinvestoinnit kyetään rahoittamaan vuosikatteella vuonna 2025 ilman lainamäärän kasvua. Koronaepidemian pitkittyminen ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ovat muuttaneet voimakkaasti taloudellista toimintaympäristöä mm. kasvattaen inflaatiota ja nostaen korkotasoa. Vuoden 2023 kuntataloutta tukee kuitenkin se, että vuonna 2023 verotuloja tilitetään kunnille vielä osittain vanhojen kunnallisveron veroprosenttien ja yhteisöveron jako-osuuksien mukaisesti, jolloin nämä ns. verohännät nostavat tilapäisesti kuntien verotulojen tasoa.

Vuoden 2022 toisen osavuositarkastuksen mukaan kaupungin toimintatuottojen ennustetaan vuonna 2022 ylittävän talousarvion noin 43,3 milj. eurolla. Ylitys aiheutuu arvioitujen koronakorvausten lisäksi työterveysyhtiön myymisestä kirjautuneesta myyntivoitosta, saaduista hankeavustuksista ja lentokentän pandemiavastaanotto toiminnan korvauksista. Koronapandemian korvauksiin myönnettävien valtionapujen tasoon liittyy yhä suurta epävarmuutta valtion asetuspäätöksen ollessa vielä kesken. Toimintamenojen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 61,5 milj. eurolla. Koronapandemia on aiheuttanut arviolta noin 25,5 milj. euron menot sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksiin ja lisäksi 2,7 milj. euron kustannukset lentokenttätöimintaan liittyen. Lentokentän pandemiavastaanoton kulut valtio korvaa täysimääräisesti, mutta lakiluonnoksen mukainen korvaustaso muihin kustannuksiin on vain 13,5 milj. euroa. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon omien menojen arvioidaan ylittävän noin 28,9 milj. eurolla. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 3 milj. eurolla, koska pitkäaikaistyöttömyys on edelleen korkealla tasolla. Katujen kunnossapidon ja kiinteistöhoitojen kustannusten ennakoitaan ylittävän talousarvion 5–6 milj. eurolla. Toimintakatteen ennustetaan siten toteutuvan noin 18,2 milj. euroa talousarviossa oletettua negatiivisemmin.

Kunnallisveron tuoton arvioidaan vuonna 2022 nousevan 5,8 prosenttia vuoteen 2021 nähden. Yhteisöveron ennakoitaan nousevan 6,1 prosenttia, kiinteistöveron nousevan 8,1 prosenttia ja verotulojen nousevan yhteensä 68,3 milj. euroa eli 6,0 prosenttia. Valtionosuustuottojen arvioidaan ylittävän vuoden 2022 talousarvion noin 4,7 milj. eurolla. Vaikka korkotasoa on lähtenyt jyrkkään nousuun, niin lainasalkun korkean suojausasteen vuoksi tämä ei vielä vuonna 2022 näy kaupungin korkokulussa. Vuosikatteeksi ennustetaan noin 114,3 milj. euroa, mikä on noin 25,8 milj. euroa talousarviossa ennakoitua parempi. Poistojen ja arvonalentumisten ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Ennusteen mukaan vuoden 2022 tilikauden tulokseksi olisi tulossa 2,8 milj. euroa, kun talousarvio 2022 päättyi -23 milj. euron tulokseen. Talousarviota parempi tuloksen johtuu etenkin positiivisista verotuloennusteista.

Kuntatalouden historian suurin muutos astuu voimaan 1.1.2023, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Tämä vaikuttaa suuresti niin kaupungin menoihin kuin tuloihinkin vuodesta 2023 eteenpäin, jolloin luvut eivät enää ole vertailukelpoisia edellisiin vuosiin verrattuna. Kaupungin nettokustannukset vähenevät vuonna 2023 noin 54 prosenttia. Kunnallisveroja leikataan vuonna 2023 kaikilta kunnilta pysyvästi 12,64 prosenttiyksikköä. Muutoksen vuoksi kunnallisveron tuoton arvioidaan laskevan 57,0 prosenttia vuoden 2022 ennusteeseen nähden. Yhteisöveroista leikataan noin kolmannes, jolloin yhteisöverotuoton ennakoitaan laskevan 33,1 prosenttia vuoden 2022 ennusteeseen verrattuna. Kiinteistöverojen kertymään hyvinvointialueuudistus ei vaikuta ja sen arvioidaan kasvavan 0,6 prosenttia. Kokonaisuudessaan verotulojen arvioidaan laskevan yhteensä 49,2 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Vuonna 2023 verotuloja tilitetään kunnille vielä osittain vanhojen veroprosenttien ja jako-osien mukaisesti, joten tuottojen lasku ei ole niin suuri kuin mitä verotuloprosentin ja yhteisöveron leikkaus laskennallisesti tarkoittaisi. Tuottojen lasku toteutuu täysimääräisesti seuraavina vuosina. Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa myös valtionosuuksiin. Valtionosuuksien arvioidaan laskevan vuonna 2023 edellisen vuoden ennusteen nähden lähes 106 milj. euroa eli 36,9 prosenttia.

Vuosikate on vuoden 2023 talousarviossa 161,2 milj. euroa, tilikauden tulos on 50,4 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 51,8 milj. euroa. Vahvaa tulosta selittää vuonna 2023 tilitettävät vuoden 2022 verotuksen ns. verohännät.

Vuonna 2023 kaupunki investoi yli 132 milj. euroa mm. päiväkotien ja koulujen rakentamiseen, rakennusten peruskorjauksiin, kunnallistekniikan rakentamiseen sekä Vantaan ratikan suunnitteluun. Kaupungin kokonaisinvestoinnit vuonna 2023 ovat noin 163 milj. euroa ja investointiosan netto -157 milj. euroa. Vuonna 2023 vuosikatteella pystytään rahoittamaan investoinnit ja siten kaupungin lainamäärää varaudutaan alentamaan noin 2 milj. euroa jo talousarviovaiheessa.

Hyvinvointialueuudistus

Eduskunta on hyväksynyt sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen uudistuksen keskeiset lait (EV 111/2021) ja Tasavallan presidentti on vahvistanut ne 29.6.2021. Lait tulevat voimaan porrastetusti. Osa säännöksistä tuli voimaan 1.7.2021 ja osa 1.3.2022, kun aluevaltuustot aloittivat toimintansa. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kokonaisuudessaan hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Lainsäädäntöä täsmennettiin keväällä 2022 vahvistetuilla laeilla, jotka tulevat voimaan osittain 25.5.2022 ja osittain 1.1.2023.

Kunnilta siirtyvät hyvinvointialueille sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtävät. Lisäksi kunnilta siirtyy mm. opetushuoltoon ja kuntouttavaan työtoimintaan liittyviä tehtäviä. Hyvinvointialueita on yhteensä 21. Lisäksi Helsingin kaupunki hoitaa oman kaupunkinsa alueella myös hyvinvointialueen tehtävät. Uudellamaalla on Helsingin lisäksi neljä hyvinvointialuetta: Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueet. Lisäksi Uudellamaalla toimii HUS-yhtymä.

Vuosisadan suurin kunnallishallinnon muutos on edellyttänyt laajaa valmistelua paitsi hyvinvointialueiden käynnistämisessä, myös kunnissa. Kunnilta siirtyy hyvinvointialueille muun muassa henkilöstöä, irtaimistoa, tiloja ja sopimuksia. Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta valmisteltiin ns. vapaaehtoisena valmisteluna ennen lainsäädännön voimaantuloa jo vuodesta 2020 alkaen valtion rahoittamissa Tulevaisuuden Sote- sekä Rakenneuudistushankkeissa. Vantaan ja Keravan yhteinen ohjausryhmä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen ja työllisyyskokeilun valmisteluun on toiminut kesäkuusta 2020 alkaen. Molempien kaupunkien kaupunginjohtajat perustivat valmisteluun rakenneuudistuksen vastuuryhmän sekä yhteisen projektin kaupunkien toimintojen eriyttämisestä. Projektissa koordinoidaan eri osa-alueiden valmistelua kaupungeissa sekä laaditaan erilaisia selvityksiä.

Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimesta hyvinvointialueelle siirtyy noin 3 200 henkilöä, pelastustoimesta noin 500 ja oppilashuollosta reilut 100. Lisäksi hyvinvointialueelle siirtyy sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tukipalveluita hoitavaa henkilöstöä vajaa 100 työntekijää. Kunnat vuokraavat sosiaali- ja terveystoimessa sekä pelastustoimessa käytetyt tilat hyvinvointialueille hyvinvointialuelainsäädännön mukaisesti kolmeksi vuodeksi. Sen jälkeen hyvinvointialueella on mahdollisuus yhden vuoden optioon. Kaupunki pyrkii kuitenkin myymään omistamansa hyvinvointialueen käyttämät tilat kaupunkikonsernin ulkopuoliselle omistajalle. Sosiaali- ja terveystoimessa sekä pelastustoimessa käytetty irtain omaisuus, myös yhtiöiden osakkeet, siirtyvät kunnilta hyvinvointialueelle vastikkeetta. Samoin arviolta noin 2 000 erilaista sopimusta siirtyy Vantaan kaupungilta hyvinvointialueelle.

Vantaan kaupunki toimitti hyvinvointialuelainsäädännön edellyttämät selvitykset siirtävästä sosiaali- ja terveystoimen omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista sekä siirtävästä henkilöstöstä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Pelastustoimen osalta tiedot toimitettiin myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Aluevaltuustot ovat hyväksyneet omaisuusselvitykset vastaanotetuiksi.

Hyvinvointialuesiirtymän hallinnon järjestämisessä yhdeksi suurimmista haasteista ovat osoittautuneet tietojärjestelmäkysymykset. Lainsäädännössä siirtymään varattu puolentoista vuoden siirtymäaika on hyvin lyhyt. Käytännössä hyvinvointialueilla ei ole ollut mahdollista kilpailuttaa useita omia tietojärjestelmiä, vaan ne joutuvat aluksi tukeutumaan kaupunkeihin tai sidosyksiköihin.

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen 1.1.2023 vaikuttaa voimakkaasti Vantaan kaupungin talouteen. Kaupungin taloudesta poistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset, mutta myös vero- ja valtionosuustuloja leikataan voimakkaasti. Talouden tasapainon ja investointikyvyn ylläpitoon on kunnilla jatkossa rajallisemmin keinoja käytettävissä.

Hyvinvointialueuudistus on huomioitu Vantaan kaupungin talousarvio- ja taloussuunnitelmavuosien tulo- ja menoarvioissa. Hyvinvointialueelle siirtyvät käyttötaloustulot ja -menot on vähennetty kaupungin luvuista vuodesta 2023 alkaen. Valtakunnallisesti ja kuntatasolla kunnallisverojen leikkaamisesta päätettiin samassa yhteydessä kuin päätettiin uudistuksen toteuttamisesta. Kuntien kunnallisveroprosentteja leikataan 12,64 prosenttiyksiköllä kaikissa Suomen kunnissa lukuun ottamatta Ahvenanmaan kuntia. Kunnallisveroleikkauksen lisäksi yhteisöveron osuutta leikataan yhdellä kolmasosalla. Hyvinvointialueelle siirrettäviin tehtäviin liittyvät valtionosuudet vähennetään myös kunnilta. Valtionosuuksien määrällä kompensoidaan kuitenkin muutostilannetta siten, että vuonna 2023 kuntien talouden tasapaino ei muutu uudistuksen johdosta. Siirtymätasauksen myötä kuntien valtionosuuksia lisätään tai vähennetään enintään 60 euroa/asukas siirtymäkauden aikana. Lopulliset siirtolaskelmat kuntien ja hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyen tehdään vuonna 2023 ja ne vaikuttavat kuntiin vuodesta 2024 eteenpäin. Rahoituksen jakautumiseen vaikuttavat mm. kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen lopulliset tilinpäätöstiedot vuodelta 2022 sekä vuoden 2022 verotulokehitys.

Vantaan henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä pienentyy oleellisesti, kun hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueelle siirtyy Sosiaali- ja terveydenhuolto, Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos sekä Suun terveydenhuollon liikelaitos kokonaisuudessaan. Lisäksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyy hallintohenkilökuntaa ja yksittäisiä toimintoja, kuten opiskeluhoito ja kuntouttava työtoiminta. Tämän muutoksen vuoksi talousarvion 2023 luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempiin vuosiin verrattuna.

Kaupungin vastuulle jäävien toimintojen osalta henkilöstömäärä kuitenkin kasvaa voimakkaasti. Keskeisimmin kasvuun vaikuttaa lakisääteisistä tehtävistä huolehtiminen sekä lainsäädännöstä tulevat uudet velvoitteet ja palveluiden tuotantotapa. Koska henkilöstömenot ovat iso osa kaupungin käyttömenoista, on henkilöstö- ja koulutussuunnittelu kytketty osaksi talouden johtamisen prosessia.

Taulukko 1. Henkilöstömäärän kehittyminen

Henkilöstösuunnitelma	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kasvatus ja oppiminen	5 629	5 355	5 441
Kaupunkikulttuuri	816	901	933
Kaupunkiympäristö	622	688	707
Kaupunkistrategia ja johto	505	499	469
Sosiaali- ja terveydenhuolto	3 017	2 903	0
Suun terveydenhuollon liikelaitos	281	281	0
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	513	503	0
Koko kaupunki	11 383	11 130	7 550

Suunnittelukauden 2023–2026 aikana Vantaan kaupungin nykyisestä henkilöstöstä jää ennusteiden mukaan eläkkeelle tai eroaa kaupungin palveluksesta muista syistä noin 2 150 henkilöä. Lähtövaihtuvuus mahdollistaa edelleen henkilöstörakenteen tai osaamisen painotuksen muutoksen rekrytoitaessa uutta henkilöstöä lähteneiden tilalle. Uusien toimintamallien kehittäminen vaatii osaavan henkilöstön varmistamista erityisesti kriittisissä palveluissa.

Taulukko 2. Asukas- ja henkilötyövuosien kehitys

	2019	2020	2021
Asukkaita	233 775	237 231	239 206
Henkilötyövuosi	8 691	8 902	9 186
Asukkaita/henkilötyövuosi	26,9	26,6	26,0

Taulukko 3. Eläkepoistuma Vantaalla

Vuodet	Eläkepoistuma (%) ^{*)}
2022–2026	11 %
2022–2030	22 %
2022–2034	35 %

^{*)} Ennusteessa ei ole mukana Sosiaali- ja terveydenhuollon, Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen ja opiskeluhoollon yksikön henkilöstöä.

Vuonna 2021 Vantaan kaupungin henkilöstö eläköityi keskimäärin 63,4 vuoden iässä. Laskua vuoteen 2020 verrattuna, jolloin eläkkeelle siirryttiin 63,9 vuoden iässä, oli siten puoli vuotta.

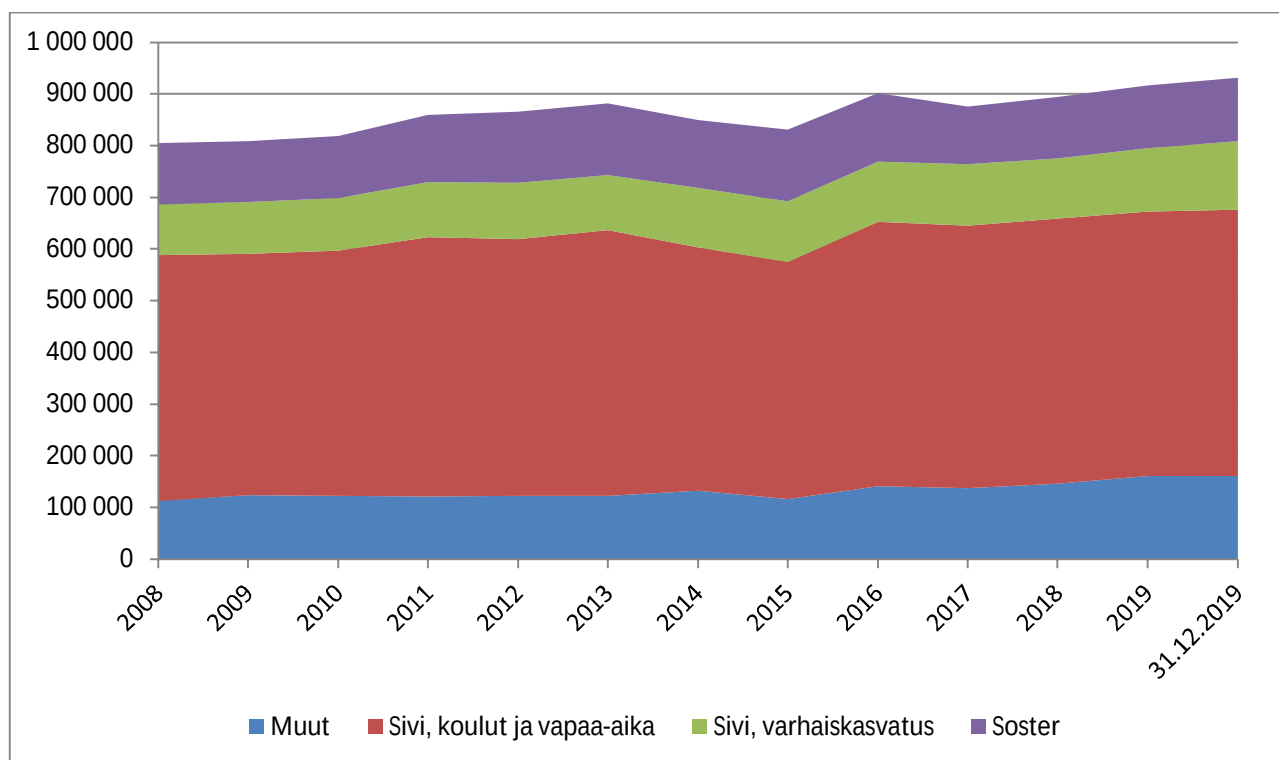
Kaupungin toimitilamäärän kehitys

Alla olevista kuvista selviää:

- Kaupungin tilamäärän kehitys toimialoittain investointiohjelman mukaisesti
- kaupungin toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen

Kaupungin toimitilamäärä laski vuosien 2013–2015 aikana johtuen huonokuntoisten rakennusten purkamisista, kiinteistöjen myynneistä ja vuokratiloista luopumisista. VTK Kiinteistöt Oy:n kiinteistöjen liikuntatilat siirtyivät vuoden 2015 aikana tilakeskuksen hallintaan ja näkyvät kuviossa vuodesta 2016 alkaen. Toimitilamäärän lasku vuosina 2016–2018 on johtunut muun muassa huonokuntoisten koulujen ja päiväkotien purkamisista.

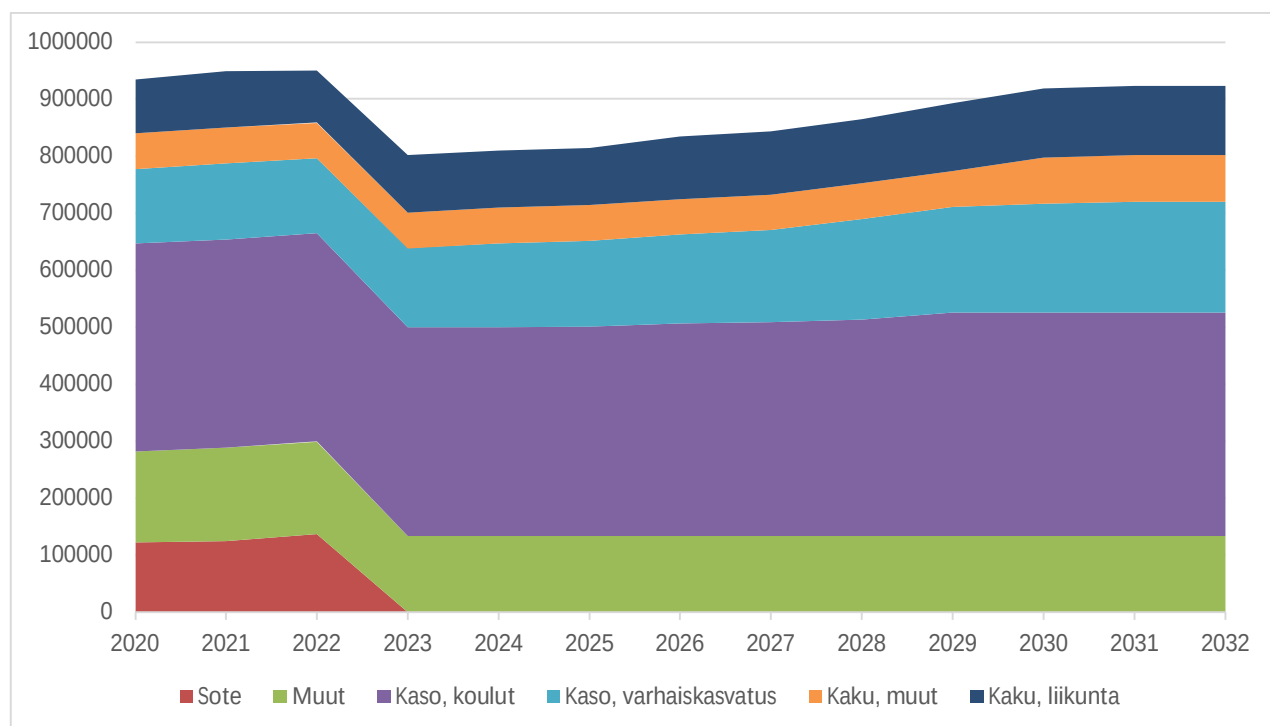
Kuvio 18: Toimitilojen brm² kehitys 2008–2019

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu.

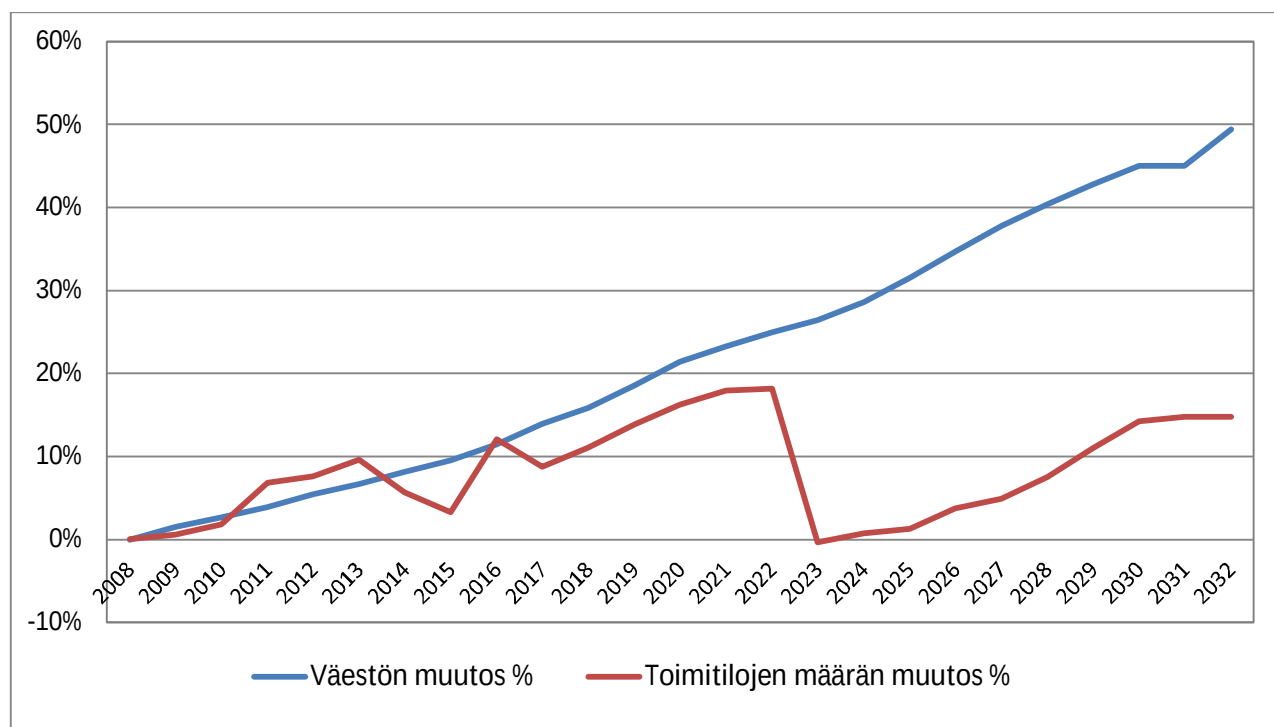
Lähde: Kiinteistöt ja tilat palvelualue

Kaupungin toimitilamäärän kehitys esitetään vuosille 2020–2032 Vantaan organisaatiomuutoksen myötä 1.1.2020 voimaan tulleen toimialarakenteen mukaisesti. Kaupungin palvelukykyä lisäävät investoinnit kohdistuvat suurimmalta osin edelleen päiväkotien ja koulujen rakentamiseen. Tilojen käytön tehokkuutta on kasvatettu edelleen. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää onnistumista palveluverkkosuunnittelussa sekä tilojen käytön optimoinnissa. Vuoden 2023 alusta uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa. Tämän vuoksi sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon sekä pelastustoimen tilat poistuvat kaupungin toimitilamäärästä. Lisäksi poistuu yksittäisiä toimintoja, kuten opiskeluhuolto ja kuntouttava työtoiminta.

Kuvio 19: Toimitilojen brm² kehitys 2020–2032

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhoollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat.

Lähde: Kiinteistöt ja tilat palvelualue

Kuvio 20: Toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen 2008–2032

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhoollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat.

Lähde: Kiinteistöt ja tilat palvelualue

Väestön kehitys ikäryhmittäin

31.12.	2021	2022	2023	2024	2025	2031
Vantaa yhteensä	239 206	243 368	247 495	253 158	259 277	287 725
Varhaiskasvatuksen ikäryhmät						
10kk- 6 v	15 957	16 103	16 158	16 427	16 846	19 591
10kk- 2 v	5 449	5 589	5 836	6 037	6 252	7 079
0	2 750	2 695	2 765	2 861	2 967	3 305
1–2	4 991	5 140	5 375	5 560	5 758	6 528
3–5	7 879	7 794	7 644	7 741	8 022	9 453
6	2 629	2 720	2 678	2 649	2 572	3 058
1–6	15 499	15 653	15 697	15 950	16 351	19 040
Perusopetuksen ikäryhmät						
7–12	16 754	16 800	16 746	16 744	16 786	17 021
13–15	8 231	8 425	8 639	8 740	8 706	8 645
7–15	24 985	25 225	25 385	25 483	25 492	25 666
Nuorisopalvelujen ikäryhmät						
8–12	13 985	14 134	14 008	14 037	14 106	14 025
13–17	13 457	13 905	14 311	14 483	14 635	14 679
18–28	34 514	35 074	35 573	36 937	38 500	43 025
8–28	61 956	63 113	63 892	65 458	67 241	71 729
16–18	7 867	8 257	8 420	8 751	8 916	9 231
16–24	25 166	25 958	26 645	27 658	28 815	31 151
16–28	39 740	40 554	41 246	42 681	44 429	49 059
Vanhus- ja vammaispalvelujen ikäryhmät						
64+	37 571	40 742	41 614	42 517	43 478	49 278
75+	16 301	17 447	18 536	19 539	20 307	23 916
85+	3 666	3 842	4 114	4 380	4 573	7 004
65–74	21 270	21 047	20 701	20 586	20 696	22 657
75–85	12 635	13 605	14 422	15 159	15 734	16 912

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan väestöennuste 2021

Vantaan kaupungin sitovat tavoitteet vuodelle 2023

Kaupunkistrategiaa 2022–2025 toteutetaan valtuustotasoisien sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat Kuntalain 110 §:n mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Sitovat tavoitteet edistävät valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaikista strategisista tavoitteista ei johdeta kaupunkitason sitovia tavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin tavoitteita toteutetaan toimialojen ja palvelualueiden tavoitteiden ja tulokorttien kautta.

Sitovien tavoitteiden toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa osavuosisikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tavoite-esitykset vuodelle 2023 ovat olleet käsiteltävinä kaupunginvaltuuston seminaarissa 12.–13.5.2022. Kaupungin johtoryhmä on toimialojen valmisteluun perustuen tarkistanut talousarvion valmistelun yhteydessä sitovat tavoitteet, niiden mittarit ja tavoitetasot sekä arvioinut tavoitteiden toteutumista uhkaavat merkittävät riskit.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mit- tariksi	Esitys mittarin lähtöta- soksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin ta- voitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoittei- den toteutumista uhkaa- vat riskit
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki				
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni				
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehi- tys	Toimintakatteen muutos-%	Toimintakate heikkeni 1,6 %	Talousarvion 2023 mukainen	Lisääntyvät velvoitteet, pal- velutarpeen kasvu, taloudel- lisen toimintaympäristön heikkeneminen.
1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelman to- teutuminen	Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutuminen	Ohjelmaa toteutettu vuonna 2021 suunnitel- man mukaisesti. Ohjel- man tavoitteet otettu huomioon kaupunkistra- tegiassa 2022–2025.	Tuottavuus- ja kas- vuohjelman vuoden 2023 tavoitteet to- teutuvat. Tulevien vuosien talouden suunnittelussa ede- tään tuottavuus- ja kasvuohjelman mu- kaisesti.	Lisääntyvät velvoitteet, pal- velutarpeen kasvu, taloudel- lisen toimintaympäristön heikkeneminen.
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttö- sopimusten nettotulot yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022–2025, vuo- delle 2023 37,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyt- tösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luo- vutuskuntoon saattamisen kus- tannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösovimuskorvauk- set (vähennettynä maanhan- kintamenoilla)	61,5 milj. euroa	37,5 milj. euroa	Asuntotonttien osalta riskit liittyvät erityisesti asutok- synnän laskuun Ukrainan sodan ja yleisen epävar- muuden sekä rakennuskus- tannusten ja korkotason nousun takia. Yritystonttien osalta ongelmana on erityi- sesti kaupungin tonttitarjon- nan vähäisyys, kun uusia tontteja ei ole kyetty kaavoit- tamaan riittävän nopeasti.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
1.4 Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita	Linjausten toimenpiteiden toteutuminen	Linjaukset valmistelussa ja lausuntokierroksella.	Uusien toimenpiteiden valmistelu aloitettu sekä otettu huomioon budjetoinnissa ja henkilöstösuunnittelussa.	Taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen ja omien henkilöresurssien riittämättömyys.
1.5 Sote- ja Pela -kiinteistöjen salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty	Salkut on määritelty myyntiä varten ja ensimmäinen niistä on myyty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Tuottavuus- ja kasvuohjelma edellyttää kaupungin myyntitulojen kasvatamista vuosina 2021–2023.	Ensimmäinen salkku on myyty vuoden 2023 loppuun mennessä.	Hyvinvointialueen aloitukseen liittyvät epävarmuudet saattavat heijastua myös kiinteistöjen myynteihin. Erityisesti pitkäaikaisten vuokrasopimusten laatiminen ennen myyntejä edellyttää useita selvityksiä ja neuvotteluja.
Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi				
2.1 Työnhakija-asiakkaiden työttömyysjaksot lyhenevät	Työttömyysjakson keskimääräinen kesto	63 vkoa	45 vkoa	Ukrainan tilanne ja yleinen taloustilanne, mikäli mennään kohti taantumaa.
2.2 Työttömyys vähenee	Pitkäaikaistyöttömien määrä	6 724 pitkäaikaistyötöntä	5 200	Ukrainan tilanne ja yleinen talouskehitys, mikäli mennään kohti taantumaa.
	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä	3 668 alle 30-vuotiaasta työtöntä	2 700	
	Vieraskielisten työttömien määrä	6 230 vieraskielistä työtöntä	5 000	

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
2.3 Yritysten palkkasumma kasvaa	Yritysten palkkasummaindeksi	118,8	124	Sodan ja Venäjän ilmatilan sulun pidentyminen, joka vaikuttaa suoraan lentoliikenteeseen ja investointeihin ja välillisesti taantumaan tai jopa lamaan. Elinkeino-palvelut voi auttaa yksittäisiä yrityksiä tilanteessa, muttei laajempiin taloustrendeihin.
2.4 Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätösten määrä kasvaa	Sijoittumis- tai laajentumispäätösten määrä (>50 työpaikkaa)	3	8	Sopivien tonttien puute, yleinen taloustilanne.
2.5 Yritysten sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvittämistyöryhmän selvitystyö on valmistunut ja sen työn pohjalta tehtävät kehittämistoimet ml. myynnin ja markkinoinnin uudistus on toteutettu vuoden 2023 aikana	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu	Toimintamallia on kehitetty osana palvelualueiden toiminnan kehittämistä.	Uusittu toimintatapa on käytössä.	Rekrytointi viivästyy.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mit- tariksi	Esitys mittarin lähtöta- soksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin ta- voitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoittei- den toteutumista uhkaa- vat riskit
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki				
3.1 Kuusijärven ympärivuotinen veto- voimaisuus paranee	Uusien palvelurakennusten val- mistuminen (savusaunat, vuok- ratilat, grillikodot)	Yleissuunnitelma hyväk- sytty, kokemusvisio ja palvelukonsepti valmis	Uudet palveluraken- nukset rakenteilla (yrittäjien tilat ja sa- vusaunat)	Teknisen ratkaisun soveltu- mattomuus Resursointi Investointirahoituksen riittä- mättömyys
	Pysäköintialueen valmistumi- nen	Pysäköintialueen laajen- nus käynnissä	Pysäköintialue val- mis	
	Kävijäseurannan käynnistämi- nen ja toteutus	Ulkoalueiden kävijäseu- rannan pilotti päättynyt ja ratkaisu löytynyt	Jatkuva ympärivuoti- nen kävijäseuranta käynnistetty ulkoalu- eilla. Mittauspisteet avainpaikoissa	
3.2 Tapahtumien määrä Vantaalla li- sääntyy	Suurten tapahtumien luku- määrä	Suuria tapahtumia 55 kappaletta (vuonna 2019), joista kulttuurita- pahtumia 28 kappaletta ja liikuntatapahtumia 27 kappaletta	Suuria tapahtumia 57 kappaletta, joista kulttuuritapahtumia 29 kappaletta ja lii- kuntatapahtumia 28 kappaletta	Covid19-pandemian jatku- minen rajoituksineen, tapah- tumatoimijoiden toimintaky- vyn epävarmuus pandemian jälkeen, tapahtumakävijöi- den käyttäytymisen muutos.
	Ilmoitusten lukumäärä kaupun- gin uudistetussa tapahtumaka- lenterissa	Ilmoituksia Tapahtumien Vantaa -sivustolla 969 kappaletta (vuonna 2020)	Ilmoituksia Tapahtu- mien Vantaa -sivus- tolla 1 400 kappaa- letta	
	Matalan kynnyksen tapahtumat mahdollistavien fasiliteettien (tapahtuma-areenat) sisällyttä- minen kaupunkikeskustojen ke- hittämissuunnitelmaan (kyllä/ei)	Martinuksen tapahtuma- puisto investointisuunni- telmassa	Kaikkien kaupunki- keskustojen kehittä- missuunnitelma si- sältää tapahtuma- areenan.	

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
3.3 MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-sopimuksen mukainen kokonaistavoite on 2 640 asuntoa. Valtion tukemien pitkän korkotuen vuokra-asuntojen tavoite on 528 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen korkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 264 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2021 yhteensä 3 176 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 314 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen korkotuen asuntoja valmistui yhteensä 198 asuntoa.	Asuntotuotannon osalta MAL-tavoitteet säilyvät samana myös vuonna 2023 (sopimuskausi 2020–2023).	Aloitettujen asuntorakentamiskohteiden määrä voi jäädä alhaiseksi Ukrainan sodan takia. Haasteena on kohonneet rakentamiskustannukset sekä korkotaso. Valtion tukeman tuotannon osalta haasteena on, että kohonnut rakentamisen kustannustaso ei mene valtion lainahakemusmenettelystä läpi.
	Asemakaavatuotanto 240 000 k-m ² uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Asemakaavatuotanto 90 000 k-m ² uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Asemakaavatuotanto 240 000 k-m ² uutta asuntokerrosalaa vuodessa	
3.4 Valmistuvien pientalojen määrä 500 asuntoon	Vantaalle valmistuu vuosittain 500 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vuonna 2021 valmistui 378 pientaloasuntoa.	Vantaalle valmistuu 500 pientaloasuntoa.	Valmistuvien pientaloasuntojen määrään voi vaikuttaa yleinen taloustilanne ja nousseet rakentamiskustannukset Ukrainan sodan myötä.
3.5 Vantaan maine ja vetovoima parane	Kuntien mainetutkimus	Maine: 3,07 Vetovoima: 3,23	Maine: 3,17 (+ 0,1) Vetovoima: 3,33 (+ 0,1)	Maine- tai vastaava kriisi kaupungin toiminnassa.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Hyvät asukaslähtöiset palvelut				
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut				
4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus ja kaupungin toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi kehittyvät	Vantaan hyte-kerroin nousee vuoden 2022 tasosta	75/100 (2021)	Hyte-indikaattori >75/100	Hyte-kertoimen parantaminen vaatii toteutuakseen poikkihallinnollista sitoutumista. Vuoden aikajänne voi olla lyhyt tulosten parantamiseksi.
	Työikäisten ja ikääntyneiden ryhmäliikunnan, virtuaalisen liikunnan ja vertaisryhmätoiminnan tarjonta kasvaa vuoden 2022 tasosta.	Nykyinen tarjonta	Tarjonta lisääntynyt, uusia ryhmiä/toimintamuotoja käytössä	
Valtuustokauden tavoite 5. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle				
5.1 Kaupungin ja hyvinvointialueen väliset hyte-rakenteet ovat toimivat	Kaupungin ja hyvinvointialueen väliset hyte-rakenteet käytössä säännöllisesti, suunnitelmien luomisen ja raportointien käytännöistä sovittu.	Kaupungin sisäiset hyte-rakenteet käytössä	Vuosittainen hyte-neuvottelu toteutuu kaupungin ja hyvinvointialueen välillä, toiminnan suunnittelu hyvinvointialueen sisällä on käynnistynyt ja kaupunki on mukana alueellisten hyvinvointisuunnitelmien ja raporttien teossa.	Aikataulu hyvinvointiohjelmien laadintaan ja yhteensovittamiseen osoittautuu liian tiiviiksi. Hyte-rakenteet eivät tue työn tavoitetta. Toimialat eivät sitoudu kaupungin sisäiseen yhteistyöhön tai yhteistyöhön hyvinvointialueen kanssa. Toimialat eivät sitoudu hyvinvointia ja terveyttä edistävien suunnitelmien ja raporttien luomiseen.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoite- tasoksi 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
5.2 Turvallisuussuunnittelun rakenteet ja prosessit kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa	Turvallisuussuunnittelun yhteistyörakenteet on sovittu ja vuosiseurantakohteet nimetty	Lähtötasona kaupunkitasoinen turvallisuussuunnittelu	Paikallisen turvallisuussuunnittelun tehtävistä ja vastuista on sovittu hyvinvointialueen kanssa. Turvallisuussuunnitelman vuosiseurantakohteiden toteutus on edennyt sovitusti.	Yhteisymmärryksen saavuttaminen sekä resurssi- ja aikapula suunnitelman laatimisessa hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvointialueen turvallisuusorganisaation mahdollinen keskeneräisyys, jolloin liikaa vastuita voi jäädä kaupungille.
Valtuustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan				
6.1 6–8-vuotiaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi	Lukuseula-testi 2 lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	Lukuseula-testin tulokset ovat parantuneet 2 %-yksikköä.	Toimenpiteet ja lisäresursointi eivät ole riittäviä. Henkilöstön saatavuus.
	Kilpailutetaan matemaattisen osaamisen testi	Matematiikan osaamista mittaava lähtötaso mitataan joulukuussa 2022 ja seuraava mittaus marraskuussa 2023.	Matemaattinen osaaminen on parantunut valitun testin nojalla lähtötasomittauksesta.	

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan				
7.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito toteutuu kaupungin toiminnassa ja yhdyspintatyössä hyvinvointialueen kanssa	Yhteistyörakenteet on kuvattu ja ne ovat toiminnassa	Yhteistyörakenteita ei ole, koska hyvinvointialue käynnistyy vuoden 2023 alussa	Yhteistyörakenteet on kuvattu ja ne ovat toiminnassa	Opiskeluhoitoon työntekijöiden siirtyessä hyvinvointialueelle työn painopiste siirtyy yhä enemmän yksilökohtaiseen työhön yhteisöllisen opiskeluhoitoon kustannuksella.
Eriarvoistumisen estäminen				
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan				
9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset taidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset: 4–5 lk: 9 % 8–9 lk: 5 % lukio: 1 % aol: 1,7 % School Day: En ole nähnyt kiusaamista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 %	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 4–5 lk: 7 % 8–9 lk: 4 % lukio ja aol osuus laskee 1 % School day -mittaukset tulokset paranevat 1 %-yksikköä	Hyvinvointiuudistus aiheuttaa opiskeluhoitoon yhteistyöhön katkoksia.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mit- tariksi	Esitys mittarin lähtöta- soksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin ta- voitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoittei- den toteutumista uhkaa- vat riskit
9.2 Neet-nuorten aktivoimiseksi on ke- hitetty toimenpiteitä, joiden vaikutta- vuutta arvioidaan säännöllisesti	Toimenpiteitä on suunniteltu: kyllä / ei Toimenpiteitä on toteutettu: kyllä / ei	Toimenpiteiden suunnit- telu on aloitettu (kyllä/ei)	Toimenpiteitä toteu- tetaan (kyllä/ei)	Toimivia toimenpiteitä ei keksitä tai niiden toteuttami- seen ei ole riittävää resurs- sia. Toimenpiteiden suunnit- teluun tai toteuttamiseen ei sitouduta. Vaikuttavuutta ei voida arvioida tai siihen ei si- touduta.
	Vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti: kyllä/ei	Vaikuttavuuden arvioin- nin suunnittelu on aloi- tettu (kyllä/ei)	Toimenpiteiden vai- kuttavuutta arvioi- daan säännöllisesti (kyllä/ei)	
Valtuustokauden tavoite 11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuvaa				
11.1 Alueiden eriytymiskehitys piene- nee	Sosioekonomisen indeksi	115 (2019)	Hyvinvointierot su- pistuvat	Talouden hidastuminen ja taantuma saattavat nostaa työttömyyttä ja laskea ihmis- ten tuloja. Jos nämä vaiku- tukset kohdistuvat jo val- miiksi heikossa työmark- kina-asemassa oleviin tai matalasti koulutettuihin, pa- hentaa tämä hyvinvoin- tieroja.
11.2 Selvitetään uutta tiedolla johtami- sen mallia, jolla voidaan paremmin suunnata palveluja sekä kohdistaa re- sursseja sitä tarvitseville alueille	Selvitetty: kyllä / ei Käytössä: kyllä / ei	Selvitetään uutta tiedolla johtamisen mallia	Uusi tiedolla johta- misen malli otetaan tarvittaessa käyttöön	Mallin valmisteluun tai käyt- töönottoon ei sitouduta ja varata riittävää resurssia.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa				
12.1 Myönteisen erityiskohtelun ohjelmalla hidastetaan asuinalueiden eriarvoistumiskehitystä	Toteutetaan vuodelle 2023 suunnitellut ohjelman toimenpiteet	Vuosien 2023–2025 ohjelmaa valmistellaan.	Vuosien 2023–2025 ohjelmaa toteutetaan suunnitellusti.	Toimivia toimenpiteitä ei keksitä tai niiden toteuttamiseen ei ole riittävää resursia. Toimenpiteiden suunnitteluun tai toteuttamiseen ei sitouduta.
Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)				
14.1 Kotouttamisohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu	Toteutetaan vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet	Kotouttamisohjelmaa 2023–2026 valmistellaan.	Ohjelman vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu.	Toimenpiteiden toteuttamiseen ei ole riittävää resursia. Toimenpiteiden suunnitteluun tai toteuttamiseen ei sitouduta.
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa				
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa				
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt.	Kokonaispäästöt 872 ja asukaskohtaiset päästöt 3,6 (kt CO ₂ -ekv.)	7,5 %:n vähennys (keskimääräinen vuosittainen päästövähennelmä verrattuna vuoden 2020 päästöihin, jolla pää-tavoite eli hiilineutraali kaupunki vuonna 2030 saavutetaan).	Henkilöstöresurssien ja taloudellisten resurssien puute estää tarvittavien toimien toteuttamisen.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötaloksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 19. Vantaa on kiertotalouden edelläkävijäkaupunki				
19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä	Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista.	Kaupunkiympäristön toimiala hakenut Ekokompassi-sertifikaattia.	Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassin sertifikaatin mukaista. Todennetaan vuosiraportilla.	Esihenkilöiden ja henkilöstön sitoutumisen puute Ekokompassin askelmerkkien toteuttamisen suhteen.
	Käyttöönottoauditointien toteutus-% Kaupunkikulttuurin toimialalla kirjasto- ja asukaspalveluiden sekä kulttuuripalveluiden palvelualueiden toimipisteissä	Kaupunkikulttuurin toimiala käynnistää Ekokompassin käyttöönoton syksyllä 2022.	Kaupunkikulttuurin toimialalla Ekokompassin käyttöönottoauditoinnit on toteutettu kaikissa kirjasto- ja asukaspalveluiden ja kulttuuripalveluiden toimipisteissä.	
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä				
20.1 Luonnon monimuotoisuuden edistäminen Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Resurssiviisauden tiekartan "Monimuotoinen luonto" -kaistan toimenpiteitä toteutetaan suunnitelmallisesti.	Tavoitteet kirjattu tiekartaan	Tiekartan edellyttämät toimenpiteet suunniteltu ja toimeenpano käynnistetty.	Henkilöstöresurssien ja taloudellisten resurssien puute estää tarvittavien toimien toteuttamisen.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa				
22.1 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Katu- ja puistosuunnitelmien valmistumisprosentti, ratikkakatu- ja puistokäsitteily (prosenttia), vaikutustenarviointien kokonaisuus valmis rakentamispäätöstä varten	Taustaselvityksiä ja kaavarunkoluonnosta tehty. Ensimmäiset katusuunnitelmaluonnokset esitellyt ja seuraavat valmisteilla. Katualueiden asemakaavavarojen edistyneet katusuunnittelun aikataulussa.	Kaikki katu- ja puistosuunnitelmat valmiit, asemakaavoista kaikki käyneet ensimmäisessä lautakuntakäsittelyssä, vaikutustenarviointien kokonaisuus valmis rakentamispäätöstä varten.	Henkilöresurssit sekä kaupungilla että suunnittelukonsulteilla, yllättävät muutokset lähtötiedoissa tai toimintaympäristössä.
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl: 99 600 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 120 000 nousua / arkipäivä	On vielä epäselvää, kuinka nopeasti matkustajat palaavat koronaepidemian jäljiltä joukkoliikenteen käyttöön ja kuinka suuri osa muutoksesta on pysyvää. Tähän vaikuttaa mm. etätyöohjeistukset ja uudet etäkokouksittamisen käytännöt. Seudun kasvu, tiivistyminen ja sen mahdollinen taittuminen vaikuttavat paljon kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteeseen.
	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 956	Pyöräilyindeksi: 1265	

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mit- tariiksi	Esitys mittarin lähtöta- soksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoit- etasoksi 2023	Merkittävimmät tavoittei- den toteutumista uhkaa- vat riskit
Kukoistavat kaupunkikeskukset				
Valtuustokauden tavoite 23. Asukkaille iloa tuottavia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita kaupunkikeskuksissa				
23.1 Asukaslähtöinen osallistuva bud- jetointi vahvistaa osallistuvien asuk- kaiden osallisuuden kokemusta	Osallisuuden kokemus selvite- tään hyödyntäen osallisuusin- dikaattoria prosessin alussa, puolivälissä ja lopussa.	Osallistuva budjetointi pienimutoista ja määrä- aikaista. Osallistuneiden osalli- suuden kokemusta ei ole tutkittu.	Osallistuva budjetointi vakiintunut toiminta- muoto. Osallistuneiden osalli- suuden kokemus kas- vaa prosessin aikana.	Prosessi on resurssi-inten- siivinen ja vaatii toteutuak- seen priorisointia asiantunti- joilta.
23.2 Kaupunkikeskustat ovat houkut- televat tapahtumiseen ja palveluineen	Kaupunkikeskustojen aktiivi- suuden seuranta käynniste- tään.	Seurantaa pilotoidaan Kuusijärvellä.	Soveltuva teknologia kaupunkikeskustojen aktiivisuuden seuran- taan on hankittu vä- hintään yhteen kau- punkikeskustaan ja kuntalaisten aktiivi- suutta seurataan.	Mikään testatuista teknolo- gioista ei sovellu käyttötar- koitukseen tai soveltuva jär- jestelmä todetaan liian kal- liiksi.
Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittämisedellytykset palveluille ja yrityksille				
27.1 Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Jokaisen suuralueen keskus- taan on laadittu kehittämis- suunnitelma.	Kehittämissuunnitelmia ei ole.	Kehittämissuunnitel- mat on laadittu.	Resursointi.
	Jokaisella keskustalla on oma tarinakartta.	Tarinakarttoja ei ole.	Tarinakartat ovat ver- kossa myös kuntalais- ten katsottavissa.	

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoite- tasoksi 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
27.2 Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen	Pysäköintiyhtiön perustamisen edellytykset selvitetty	Selvitystyö aloitettu	Selvitys valmis	Riskinä monen osapuolen erilaiset tarpeet ja rakennushankkeiden monimutkainen lupa- ja sopimusyhtälö. Sopivien aloituskohteiden ja kiinnostuneiden rakennusyrityöiden löytäminen. On mahdollista, että kaikille osapuolille mielekästä taloudellisen toimintamallia ja sopimusmallia ei löydetä.
27.3 Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen	Skenaariotyön toimenpiteet käynnissä, aikataulut ja vastuutahot määriteltäinä.	Erikseen määriteltäviä tavoitteita ei ole tuotettu poikkihallinnollisessa yhteistyössä.	Skenaariotyön toimenpiteet käynnissä, aikataulut ja vastuutahot määriteltäinä.	Poikkihallinnollisen yhteistyön epäonnistuminen, sitoutumisen puute.
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella				
Valtuustokauden tavoite 28. Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen				
28.1 Jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti	Kunta 10 kapeikot on paikallistettu ja toimenpiteet luotu	Valmentavaa johtamista on mitattu Kunta10 vuonna 2020 sekä mitataan vuonna 2022.	Esihenkilöt on ohjattu Valmentavan johtamiseen (tai muihin tukitoimien pariin), jos taidoissa on ollut Kunta10 2022 puutteita. Seurantakyselyssä 2023 syksyllä näiden yksiköiden valmentavan johtamisen toimintatapa on edennyt merkittävästi.	Linjajohdossa ei tarkastella riittävällä tasolla Kunta10-tutkimuksen tuloksia v. 2022 lopussa ja ohjata ns. punaisten yksiköiden esihenkilöitä kehittämään taitojaan valmentavassa johtamisessa. Uusia esihenkilöitä ei ohjata esihenkilövalmennuksiin. Esihenkilöt eivät sitoudu valmentavan johtamisen toimintatapaan.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2023	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2021 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2023	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen				
29.1 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman toteutuminen	Systemaattista työtä on ollut vain varhaiskasvatuksessa.	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2023 osalta.	Työtä on paljon eikä sen tekemiseen oteta aikaa kaiken muun tekemisen keskellä.
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen				
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät	Sairauspoissaoloprosentti: kokonaistilanne ja mielenterveysperusteiset poissaolot	Koko Vantaa ilman sotea ja pelaa 4,01 % ja mielenterveysperusteiset 1,4 %	Koko Vantaa 4,5 % ja mielenterveysperusteiset 1,3 %	Aktiivista välittämistä tai tuunatun työn toimintatapaa ei toteuteta toimialoilla. Työyhteisön ja yksilöiden tilanteita ei tunnisteta riittävän varhaisessa vaiheessa, jotta tukea voitaisiin hakea. Esihenkilöllä ei ole aikaa lähijohtamiselle, vaikka se on tärkein työtehtävä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus, henkilöstö ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.3.2015 Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa. Konsernia velvoittavat periaatteet astuivat voimaan 31.3.2015.

Sisäinen valvonta on kiinteä osa normaalia johtamisprosessia ja eri toimintojen ohjauskäytäntöjä. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualueetasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Lisäksi kuntalaki edellyttää, että selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä tulee sisällyttää tilikaudelta laadittavaan toimintakertomukseen.

Riskienhallinta on yksi keskeinen sisäisen valvonnan osa-alue ja sillä tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita riskejä sekä toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasolla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa että palvelutuottajille ulkoistetuissa palveluissa ja hankinnoissa. Toiminnan jatkuvuus poikkeuksellisen vakavien riskien kohdalla varmistetaan valmiussuunnitelmin ja muilla toiminnan jatkuvuuteen ja häiriöttömyyteen pyrkivillä etukäteisvalmisteluilla.

Riskienhallinta tukee Vantaan kaupunkikonsernin jokapäiväistä johtamista ja päätöksentekoa. Se on osa toiminnan suunnittelua ja tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteuttamista. Riskien arviointi talousarvioprosessissa käynnistyy toimintaympäristön muutosten analysoimisesta ja jatkuu aina yksittäisten tavoitteiden toteutumisesta uhkaavien riskien arvioimiseen, hallintatoimenpiteiden määrittämiseen ja budjetointiin sekä tavoitteista raportoimiseen. Riskienhallintaa ohjaava kaupunkitasoinen ohjeistus edellyttää, että myös sitovien tavoitteiden yhteydessä esitetään keskeiset tavoitteiden toteutumisesta uhkaavat riskit. Edellä mainittujen riskien arviointien ja hallintakeinojen valinnan pohjalta muodostuu pohja riskienhallintasuunnitelmalle, jota täydennetään muun muassa toimintaan, henkilöstöön, asukkaisiin ja asiakkaisiin sekä omaisuuteen, ympäristöön ja organisaation hallussa olevaan tietoon kohdistuvien riskien tunnistamisella ja arvioinnilla.

Kaupungin riskienhallinnan kehittämisestä ja koordinoimisesta vastaa riskienhallintapäällikkö yhteistyössä kaupunginjohtajan nimeämän riskienhallinnan ohjausryhmän kanssa. Kaupungin riskienhallinnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Kaupungin sisäisen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Toimialan johdolta, palvelualueilta, liikelaitoksilta ja erikseen määritetyiltä tytäryhteisöiltä edellytetään riskienhallintasuunnitelman laadintaa. Riskienhallintasuunnitelma tarkastetaan ja toimitetaan riskienhallintapäällikölle kaksi kertaa vuodessa. Riskienhallintaan liittyvät raportointiajankohdat esitetään vuosittain taloussuunnitelman laadintaohjeessa, ollen pääsääntöisesti toukokuussa ja joulukuussa. Toimialat, liikelaitokset sekä konserniin kuuluvat merkittävät yhtiöt laativat päivitetyn riskienhallintasuunnitelman lisäksi loppuvuodesta kirjallisen selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Projektien riskienhallinnan osalta noudatetaan kaupunkitasoisesti määritettyä Vantaan projektimallia, jonka mukaan vaativammille projekteille tulee laatia erilliset riskienhallintasuunnitelmat.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion 2023 täytäntöönpano

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetty määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia perustelutietoja. Talousarviota täytäntöön pantaessa on erityisesti otettava huomioon, että kaupunginhallituksen ja -valtuuston talousarviokäsittelyssä tekemät erillispäätökset ovat toimialoja sitovia ja ne tulee sisällyttää toimialan käyttösuunnitelmaan.

Käyttösuunnitelmien laatiminen

Toimialojen on valmisteltava lautakuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttämisen ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, joka sisältää tarkistetun toimintasuunnitelman ja määrärahaajaon tehtäväalueille, palvelualueille, vastuualueille ja yksiköille. Käyttösuunnitelmat esitetään lautakunnissa yksiköittäin ja tiliryhmittäin. Toiminta sopeutetaan talousarviossa myönnettujen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Lautakuntien on huolehdittava, että kaupungin päätettävissä olevat maksut tarkistetaan kustannusten nousua vastaavasti ja kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Talousarviovuoden tulot ja menot tulee kohdistaa niille yksiköille, joille ko. tulo- ja menomäärärahat on budjetoitu.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston päättämä kaupunkistrategia, strategian tavoitteet sekä sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat, jotta voidaan varmistua toimialojen ja koko kaupungin strategiatyön yhdensuuntaisuudesta. Palvelutuotannon laadukkuus, paras mahdollinen hinta- ja laatusuhde, on lautakuntien vastuulla.

Lautakunnan tehtäväalueittain hyväksymä käyttösuunnitelma annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi tammikuussa 2023, lautakuntakäsittely tulee sopeuttaa tähän aikatauluun. Käyttösuunnitelmasta tulee käydä ilmi sitovien erien vastaavuus kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon nähden. Kaupunginhallitus hyväksyy talousarviokohtien 10 10, 10 20, 10 40, 10 50 sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan määrärahojen käyttösuunnitelmat. Kaupunginhallitus siirtää keskitetyt varat määrärahojen toimielimille erikseen sovitusti.

Kaupungin merkittävillä tytäryhteisöillä asetetaan kaupungin talousarvion yhteydessä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunkia eri yhteisöissä edustavien tulee valvoa kaupungin taloudellisia etuja ja ottaa huomioon kaupunginvaltuuston päättämät strategiset tavoitteet ja noudattaa mahdollisesti erikseen annettavia toimintaohjeita.

Kaupunginhallituksella on lisäksi oikeus antaa määrärahojen käyttöä ja avustusten jakoa koskevia yksityiskohtaista täytäntöönpanoa koskevia sitovia ohjeita muille toimielimille.

Rahoitus

Kaupunginjohtajalla on oikeus tämän talousarvion sekä Vantaan kaupungin hallintosäännön perusteella ottaa lainaa rahoitusosaan merkityn nettolainanoton lisäksi enintään sama määrä kuin lainoja lyhennetään ja hyväksyä niiden ehdot. Talous- ja strategiaoikeudella on oikeus korvata pitkäaikainen lainanotto joko kokonaan tai osittain lyhytaikaisella lainalla talousarviovuoden ajaksi sekä oikeus tehdä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tuloksenkäsittelyeriä, kuten rahastojen muutoksia sekä käyttö-omaisuuden poistoja koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tai sen käsittelyn yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Huolehtiessaan oman toimialansa tehtävistä kaikkien lautakuntien ja jaostojen on oltava selvillä ehdotustensa ja toimenpiteittensä vaikutuksesta kaupungin kokonaistalouteen. Tätä velvollisuutta ne eivät voi siirtää muille elimille.

Raportointi

Toimialojen on raportoitava lautakunnille talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta lautakuntien päättäminä ajankohtina. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle osavuositarkastus talousarvion toteutumisesta talousohjauksen ohjeiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö ja konsernipalveluiden palvelualue koostaa osavuositarkastukseen raportoinnin keskeisille tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle toimitettavissa raporteissa tulee huomioida kaupunkitason raportoinnin näkökulma.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuositarkastusten tilanteen mukaisesti. Vuoden 2023 talousarviota koskeva raportointi tapahtuu valtuustossa kesä- ja marraskuussa sekä vuoden 2024 toukokuussa. Vuosikolmanneksittain tehtävissä määrärahaennusteissa tulee huomioida jaksotettavat menot ja tulot siten kuin ne esitetään tilinpäätöstä laadittaessa. Osavuositarkastuksissaan toimialojen tulee esittää toimialatasoinen ennuste koko vuoden talouden toteumasta. Mahdolliset valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutosesitykset tulee käsitellä osavuositarkastuksista erillisinä asioina lautakunnissa niin, että kaupunginvaltuusto ehtii käsittelemään muutosesitykset talousarviovuoden aikana.

Talousraportoinnin tiedot lautakunnille, kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tuotetaan SAP BW -raportoinnin kautta. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle kuukausittain toimialatasolla SAP BW -raportoinnin tietojen perusteella talouspalvelujen kanssa sovitun raportointiaikataulun mukaisesti. Toimialan talousarvion toteumaennusteet päivitetään SAP-järjestelmään kuukausittain talousohjauksen antaman aikataulun mukaisesti.

Sitovat määrärahat

Käyttötalousoosa	Talousarviokohta	
10	Yleishallinto	tulot ja menot
11	Kaupunkistrategia ja johto	tulot ja menot
13	Kasvatus ja oppiminen	tulot ja menot
13 7	Toisen asteen koulutus	toimintakate
16	Kaupunkikulttuuri	tulot ja menot
16332	Musiikkiopisto	toimintakate
16333	Kuvataidekoulu	toimintakate
14 0	Kaupunkiympäristölautakunta	tulot ja menot
14 5	Kaupunkitalalautakunta	tulot ja menot
14 51	Joukkoliikenne	tulot ja menot
14 32	Kiinteistöt ja tilat netto	toimintakate
14 52	Varikko	toimintakate

Tuloslaskelmaosa

Verotulot	tulot
Valtionosuudet	tulot
Korkotulot	tulot
Muut rahoitustulot	tulot
Korkomenot	menot
Muut rahoitusmenot	menot

Investointiosa

91 1	Uudisrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 2	Korjausrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 3	Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	investointiryhmä / menot
92	Aineeton omaisuus	investointiryhmä / tulot ja menot
93 1–93 5	Kunnallistekniset työt	investointiryhmä / tulot ja menot
93 8	Vantaan ratikka	investointiryhmä / menot
94	Irtain omaisuus	toimielin / tulot ja menot
95	Kiinteä omaisuus	toimielin (kv/kh/kala)/ tulot ja menot
97	Osakkeet ja osuudet	kohde / tulot ja menot

Rahoitusosa

Antolainauksen muutokset	antolainojen lisäys ja vähennys
Nettolainanotto	nettolainanotto

Nettobudjetoitujen yksiköiden toimintakatetta heikentävä talousarviomuutos on esitettävä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi siitä riippumatta, johtuuko poikkeama talousarviosta bruttomenojen ylittymisestä tai bruttotulojen alittumisesta. Muutoksesta, joka ei toteumissa aiheuta talousarviossa esitetyn sitovan toimintakatteen ylittymistä, ei esitetä talousarviomuutosta.

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto
Kaupunki + rahastot

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
10 Yleishallinto	B	22 345	407
11 Kaupunkistrategia ja johto	B	117 598	8 002
13 Kasvatus ja oppiminen	B	450 812	35 704
13 7 Toinen aste	N	73 502	1 926
16 Kaupunkikulttuuri	B	74 480	10 499
16332 Musiikkiopisto	N	4 501	1 047
16333 Kuvataidekoulu	N	1 098	322
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	15 177	5 924
14 5 Kaupunkitalalautakunta	B	68 422	70 230
14 51 Joukkoliikenne	B	62 300	12 117
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	89 088	192 370
14 52 Varikko	N	4 987	5 447
Rahastot	N	1 980	421
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		610 000
Valtionosuudet	B		181 000
Korkotulot	B		11 342
Muut rahoitustulot	B		13 259
Korkomenot	B	12 300	
Muut rahoitusmenot	B	263	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
91 1 Uudisrakentaminen	B	46 830	
91 2 Korjausrakentaminen	B	44 570	
91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	B	1 790	
92 Aineeton omaisuus	B	7 338	713
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	39 000	1 800
94 Irtain omaisuus	B	9 805	
95 Kiinteä omaisuus	B	10 000	3 500
97 Osakkeet ja osuudet	B	3 800	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	8 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		8 770
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		105 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	106 700	
Lyhytaikaisen lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset			0
Vaikutus maksuvalmiuteen/Rahavarojen muutos		3 114	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		1 279 800	1 279 800

Toimialoittain vertailu 2021–2026 ja kehys

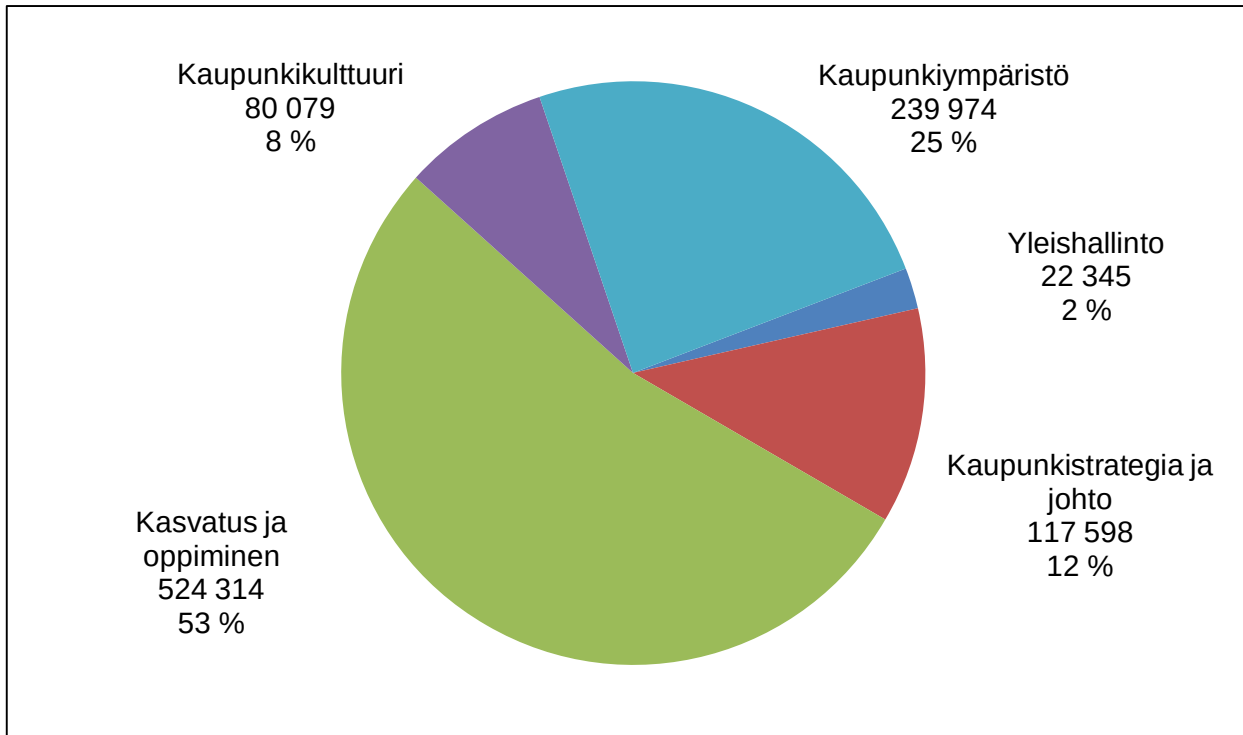
1000 euroa	TP 2021	KS 2022	KEHYS 2023	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Yleishallinto								
Tulot	3 963	4 665	407	407	407	1 098	420	60
Menot	-28 861	-34 538	-22 983	-22 335	-22 345	-24 348	-23 641	-23 334
Toimintakate	-24 898	-29 873	-22 575	-21 927	-21 938	-23 250	-23 221	-23 274
Kaupunkistrategia ja johto								
Tulot	10 312	12 265	8 149	8 002	8 002	8 122	8 244	8 368
Menot	-123 074	-150 668	-124 927	-127 195	-117 598	-120 538	-123 552	-126 640
Toimintakate	-112 761	-138 403	-116 778	-119 193	-109 596	-112 416	-115 308	-118 273
Sosiaali- ja terveydenhuolto, ilman ESH								
Tulot	112 676	45 203	0	0	0	0	0	0
Menot	-527 829	-489 240	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	-415 153	-444 038	0	0	0	0	0	0
Erikoissairaanhoito								
Tulot	5 048	1 300	0	0	0	0	0	0
Menot	-261 222	-281 782	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	-256 174	-280 482	0	0	0	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen								
Tulot	38 282	33 702	28 459	37 630	37 630	38 213	38 806	39 407
Menot	-483 465	-495 957	-505 108	-516 592	-524 314	-537 422	-550 857	-564 629
Toimintakate	-445 182	-462 255	-476 649	-478 962	-486 684	-499 208	-512 052	-525 222
Kaupunkikulttuuri								
Tulot	8 963	11 383	11 296	11 868	11 868	12 047	12 229	12 414
Menot	-70 858	-73 860	-78 267	-79 340	-80 079	-82 081	-84 133	-86 236
Toimintakate	-61 895	-62 477	-66 972	-67 473	-68 211	-70 034	-71 904	-73 822

1000 euroa	TP 2021	KS 2022	KEHYS 2023	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Kaupunkiympäristö								
Tulot	309 086	298 584	301 341	286 088	286 088	292 106	298 257	304 545
Menot	-242 541	-259 364	-241 732	-239 031	-239 974	-245 974	-252 123	-258 426
Toimintakate	66 545	39 220	59 608	47 057	46 114	46 132	46 135	46 119
Rahastot yhteensä								
Tulot	493	451	451	421	421	432	442	453
Menot	-607	-1 996	-1 996	-1 980	-1 980	-2 019	-2 060	-2 101
Toimintakate	-114	-1 545	-1 545	-1 559	-1 559	-1 588	-1 618	-1 648
Käyttötalous yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	488 823	407 553	350 103	344 417	344 417	352 018	358 398	365 247
Menot	-1 738 457	-1 787 405	-975 013	-986 474	-986 291	-1 012 382	-1 036 365	-1 061 367
Toimintakate	-1 249 634	-1 379 853	-624 910	-642 057	-641 874	-660 364	-677 967	-696 119
Rahoitus								
Tulot	1 414 843	1 469 292	797 731	815 352	815 352	798 293	827 293	852 293
Menot	-2 121	-3 073	-7 463	-12 562	-12 562	-17 163	-19 063	-20 663
Toimintakate	1 412 722	1 466 219	790 268	803	803	781	808	832
Investointiosa								
Tulot	23 799	6 875	6 126	6 013	6 013	3 500	3 500	3 500
Menot	-116 391	-154 440	-158 320	-163 133	-163 133	-161 141	-166 905	-181 845
Netto	-92 591	-147 565	-152 194	-157 120	-157 120	-157 641	-163 405	-178 345
Kaikki yhteensä ilman liikelaitoksia								
Tulot	1 927 465	1 883 720	1 153 960	1 165 782	1 165 782	1 153 811	1 189 191	1 221 040
Menot	-1 856 968	-1 944 918	-1 140 796	-1 162 168	-1 161 985	-1 190 686	-1 222 333	-1 263 875
Toimintakate	70 497	-61 198	13 164	3 613	3 796	-36 875	-33 142	-42 834

1000 euroa	TP 2021	KS 2022	KEHYS 2023	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Keski-Uudenmaan pelastustoimen								
Tulot	42 354	41 893	0	0	0	0	0	0
Menot	-39 372	-40 188	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	2 982	1 705	0	0	0	0	0	0
Suun terveydenhuollon liikelaitos								
Tulot	24 681	25 593	0	0	0	0	0	0
Menot	-23 999	-25 112	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	682	481	0	0	0	0	0	0
Liikelaitokset yhteensä								
Tulot	67 035	67 486	0	0	0	0	0	0
Menot	-63 371	-65 300	0	0	0	0	0	0
Toimintakate	3 664	2 186	0	0	0	0	0	0

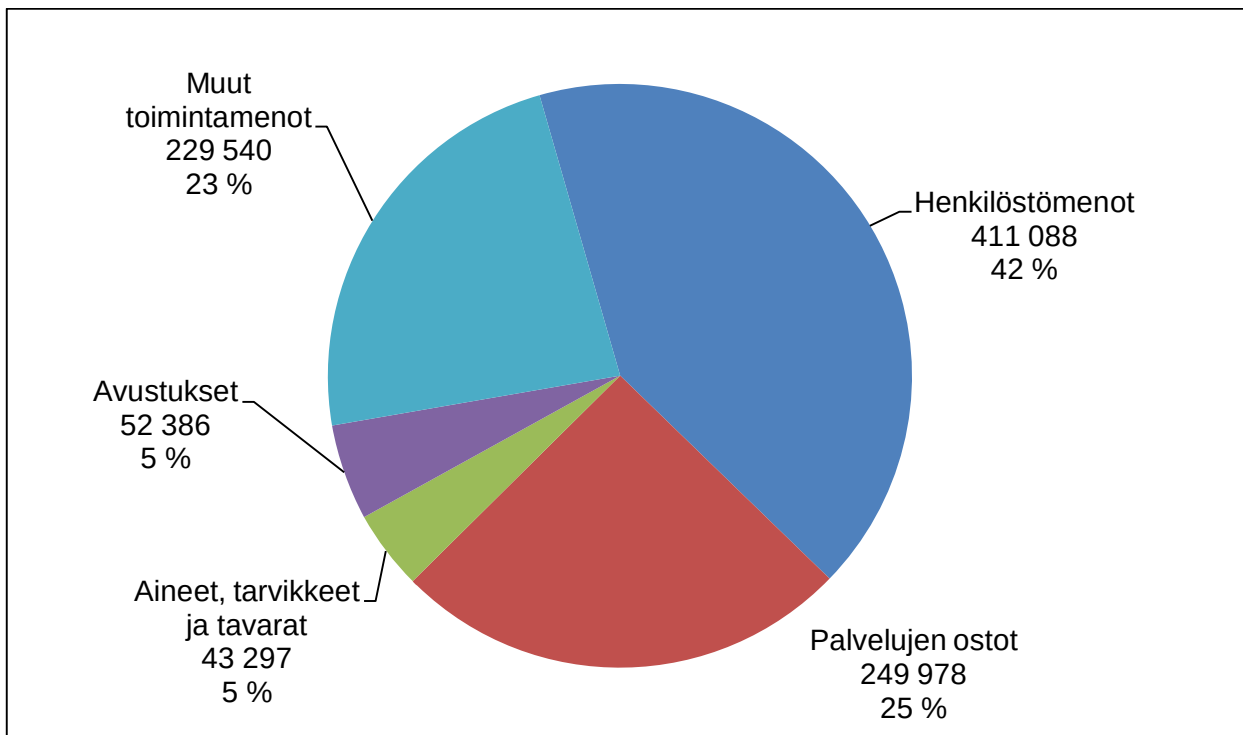
Toimintamenot toimialoittain
(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

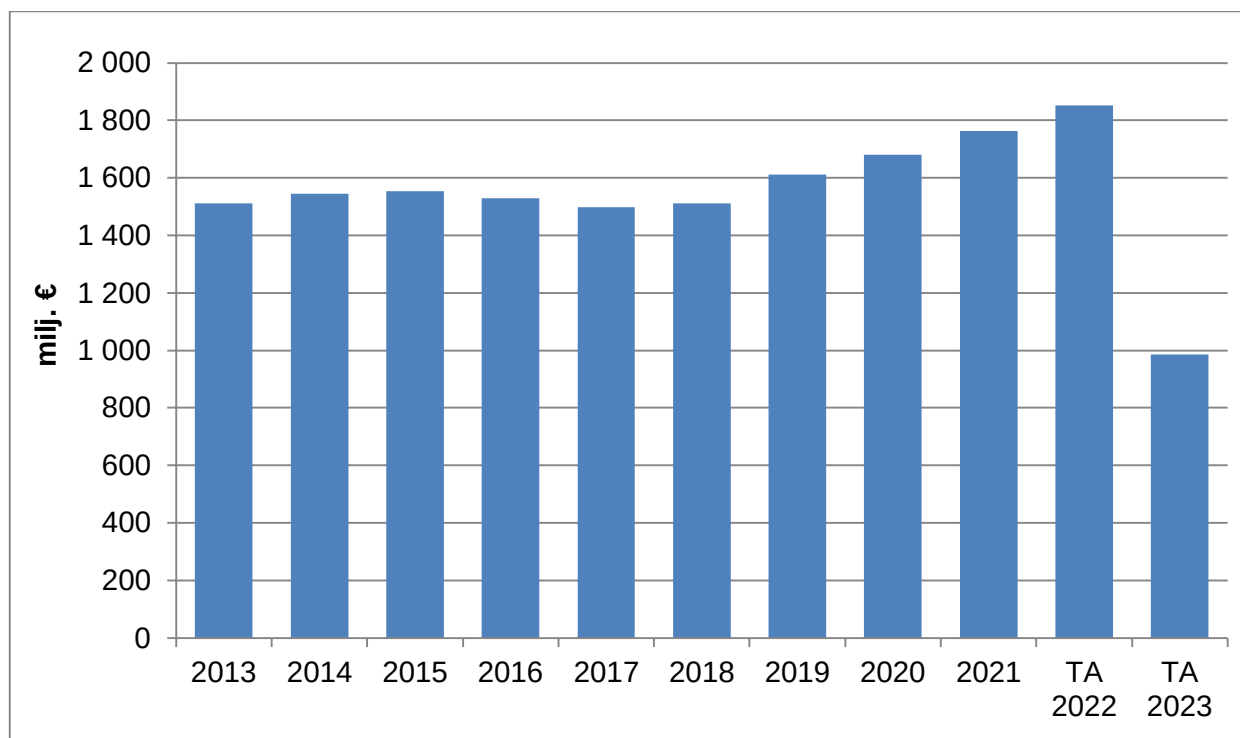

Toimintamenot menolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä
(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

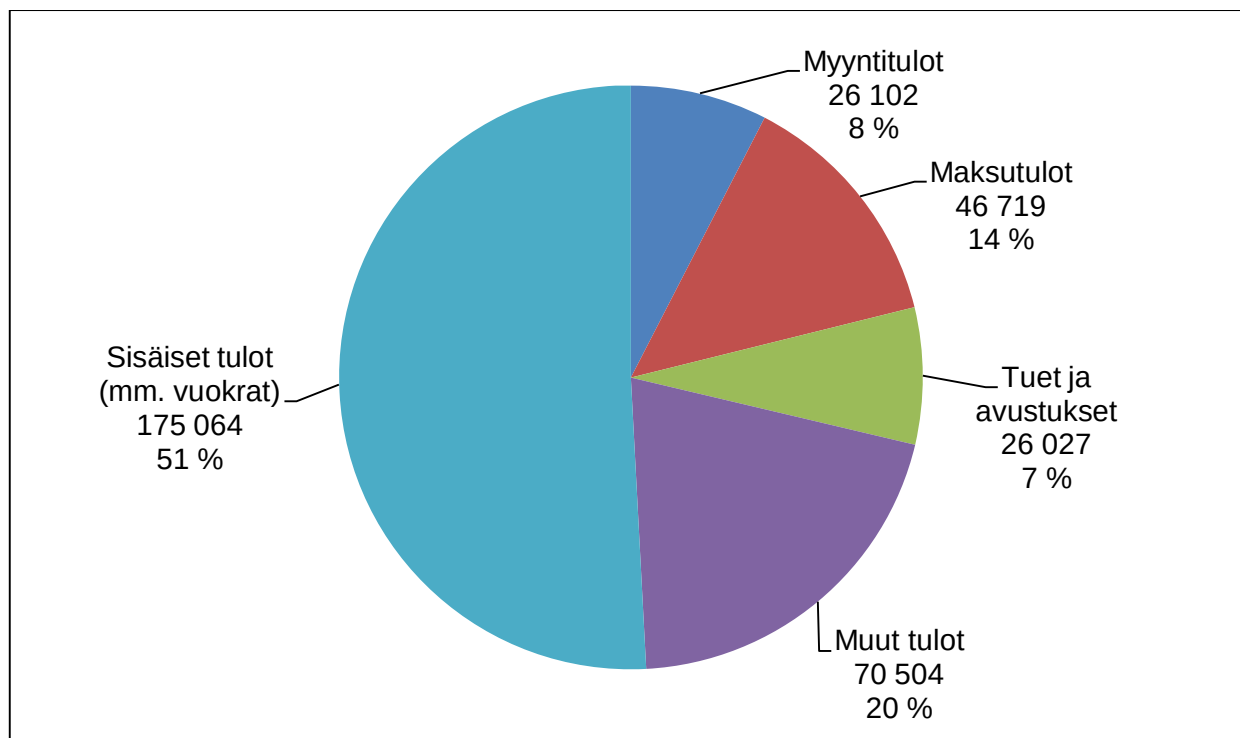

Toimintamenojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

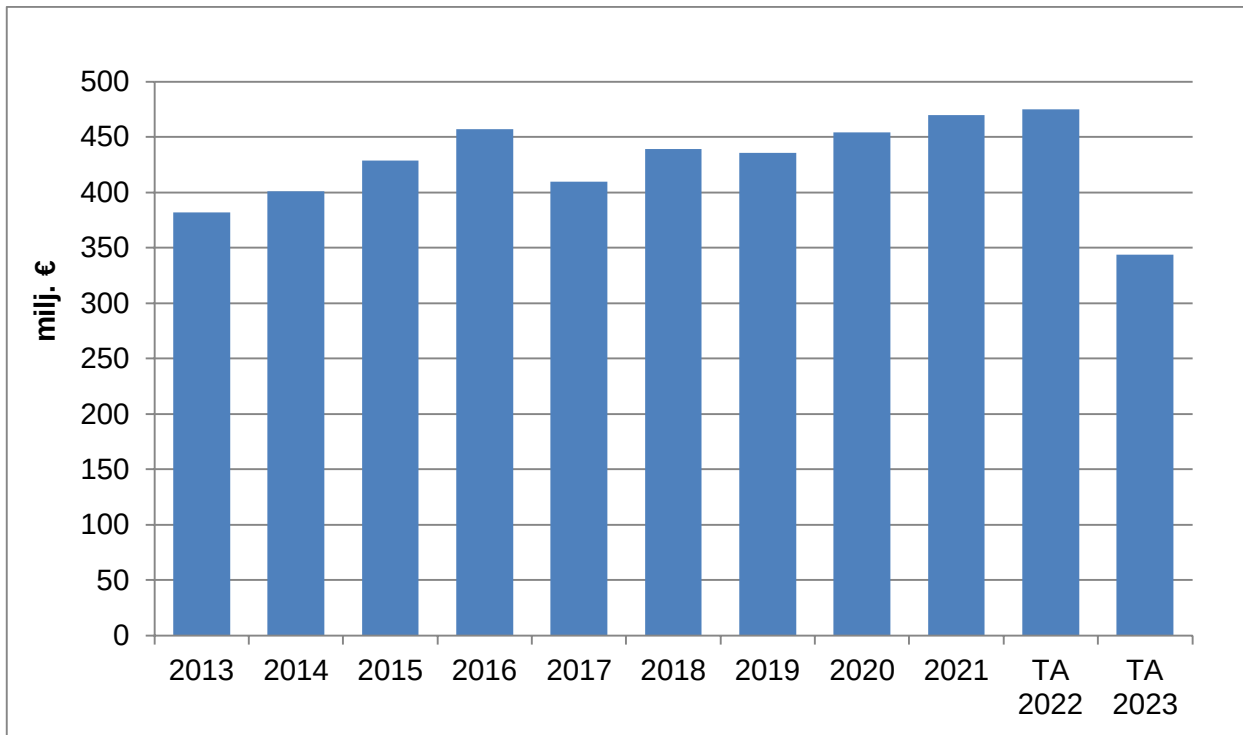

Toimintatulot tulolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä
(sisäiset erät mukana)

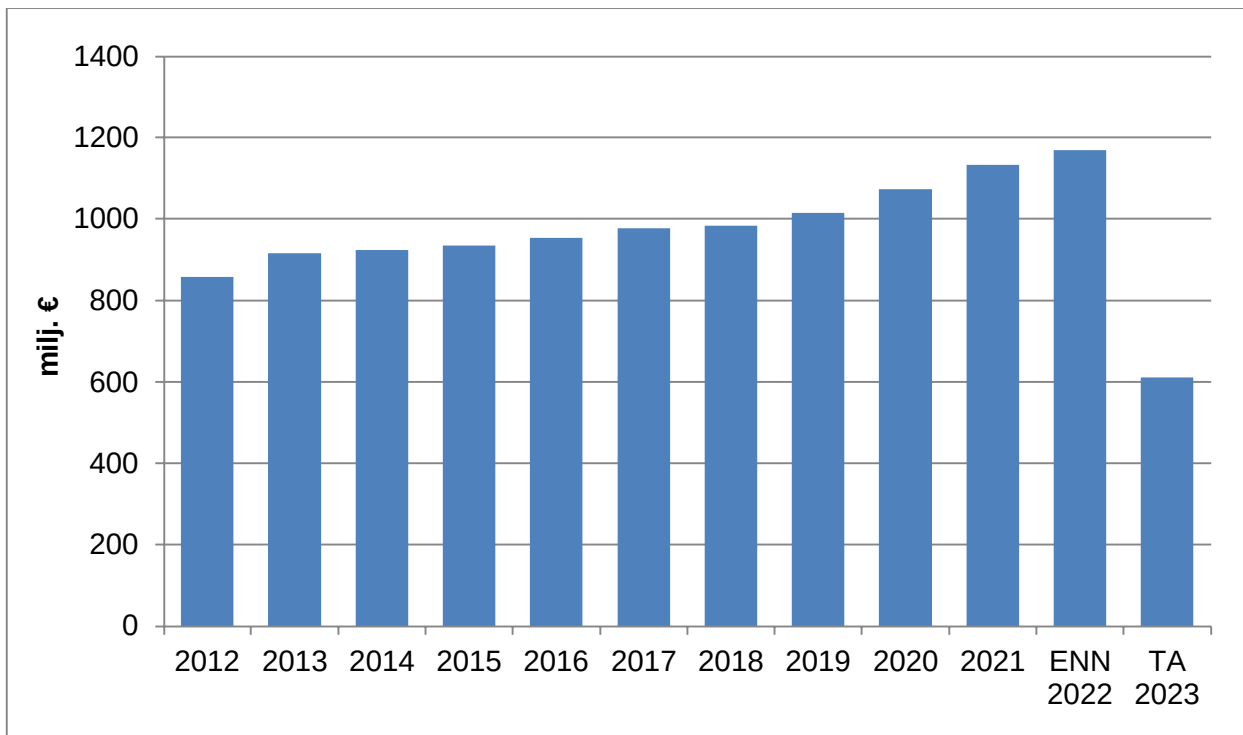
1 000 euroa

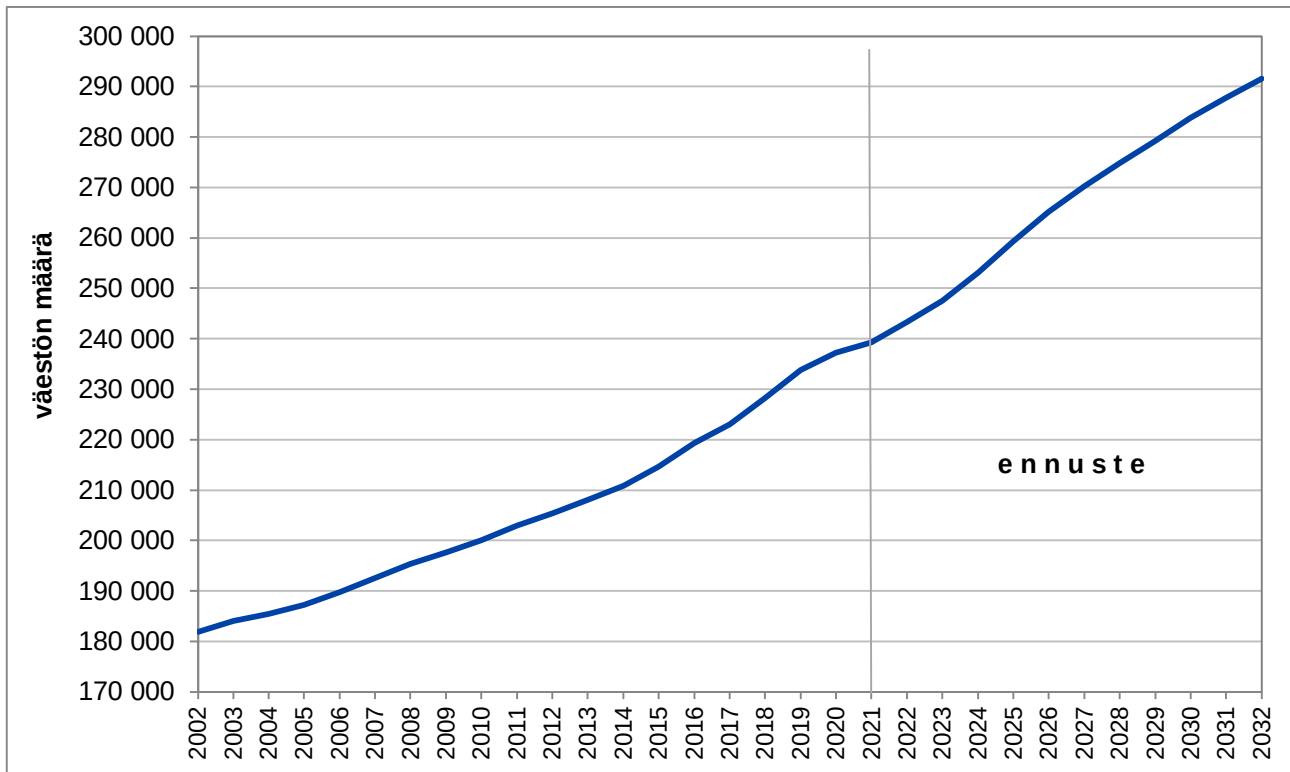
Toimintatulojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

Verotulojen kehitys
(kaikki verotulot yhteensä)

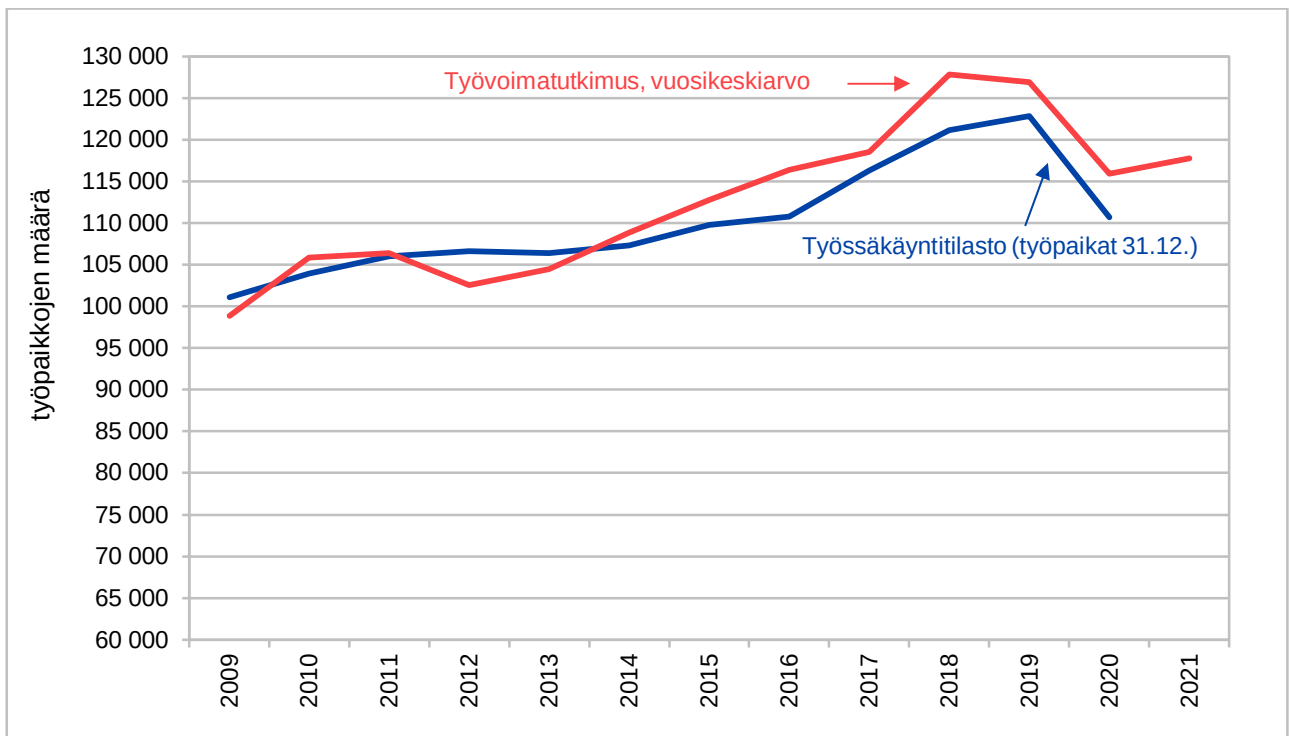

Väestökehitys

Lähde: Tilastokeskus ja Vantaan kaupunki

Työpaikkakehitys

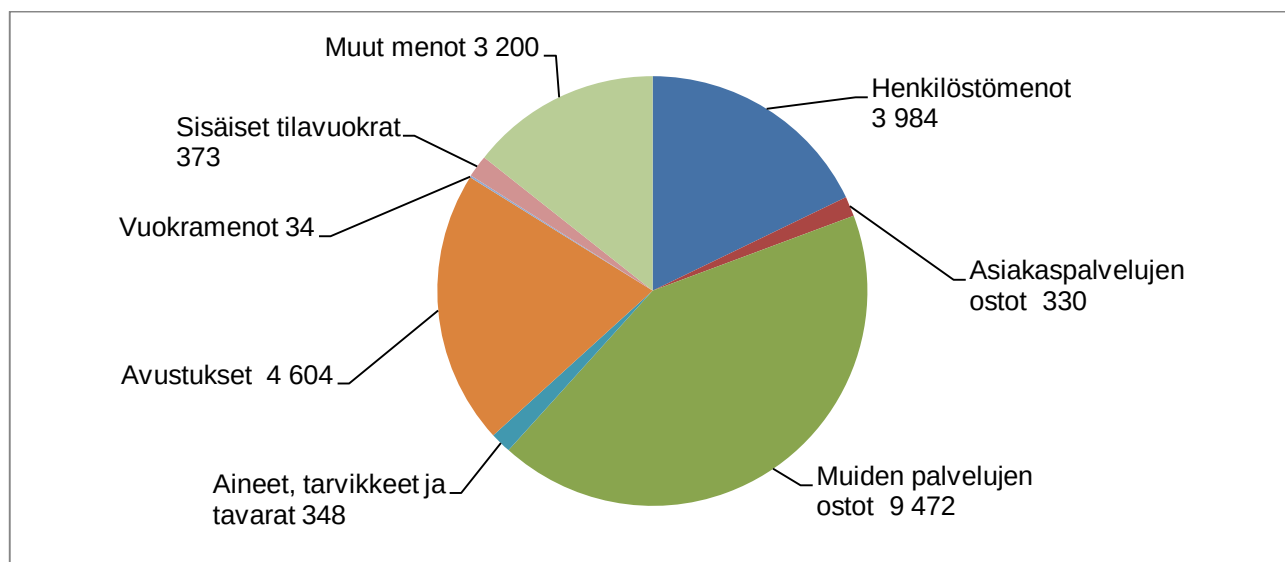
Lähde: Tilastokeskus

10

YLEISHALLINTO

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	3 963	4 165	407	407	1 798	1 120	60
Menot	-28 861	-34 018	-22 335	-22 345	-26 541	-25 103	-23 392
Toimintakate	-24 898	-29 853	-21 927	-21 938	-24 744	-23 983	-23 332

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	51	66	57	57
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	267	350	350	350
Muut tulot	1 896	2 000	0	0
Sisäiset tulot	1 749	1 749	0	0
Tulot yhteensä	3 963	4 165	407	407
Henkilöstömenot	-2 204	-4 059	-3 974	-3 984
Asiakaspalvelujen ostot	-267	-310	-330	-330
Muiden palvelujen ostot	-8 898	-9 588	-9 472	-9 472
Sisäisten palvelujen ostot	-11 367	-11 461	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-242	-411	-348	-348
Avustukset	-4 368	-4 327	-4 604	-4 604
Vuokramenot	-131	-4	-34	-34
Sisäiset tilavuokrat	-354	-351	-373	-373
Muut menot	-1 029	-3 506	-3 200	-3 200
Menot yhteensä	-28 861	-34 018	-22 335	-22 345
Toimintakate	-24 898	-29 853	-21 927	-21 938
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-24 898	-29 853	-21 927	-21 938

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yleishallinto sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	4	4	4
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	4	4	4

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Nelli Jääskeläinen

Puheenjohtaja: Niilo Kärki

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	267	350	350	350	1 739	1 061	0
Menot	-808	-678	-731	-731	-4 387	-2 394	-116
Toimintakate	-541	-328	-381	-381	-2 647	-1 334	-116

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	267	350	350	350
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	267	350	350	350
Henkilöstömenot	-675	-554	-599	-599
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-48	-75	-75	-75
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50	-47	-47	-47
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-34	-2	-10	-10
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-808	-678	-731	-731
Toimintakate	-541	-328	-381	-381
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-541	-328	-381	-381

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta kunnan ylimpänä vaaliviranomaisena vastaa yleisten vaalien järjestämisestä siltä osin kuin se vaalilainsäädännön mukaan kuuluu kunnalle. Seuraavat vaalit ovat eduskuntavaalit 2.4.2023. Ennakkoäänestys järjestetään kotimaassa 22.-28.3.2023. Aiemmat eduskuntavaalit ovat olleet presidentinvaalin kanssa äänestysaktiivisuudeltaan vilkkaimmat vaalit. Edellisissä eduskuntavaaleissa vuonna 2019 äänesti 70,4 prosenttia vantaalaisista äänioikeutetuista.

Keskusvaalilautakunnan menot koostuvat sekä ennakkoäänestämisen että vaalipäivän äänestämisen aiheutuvista kustannuksista. Vuonna 2023 valmistellaan myös tammikuussa 2024 pidettävää presidentinvaalia, mistä aiheutuu myös kustannuksia vuoden 2023 puolella.

Valtio suorittaa kunnille kertakorvauksen eduskuntavaaleista. Korvaus on vähintään 2,20 euroa/äänioikeutettu kunnan asukas.

Eduskuntavaalien jälkeen seuraavat vaalit ovat presidentinvaali ja europarlamenttivaalit vuonna 2024 sekä kuntavaalit ja aluevaalit vuonna 2025.

Keskeiset tavoitteet

Keskusvaalilautakunta huolehtii, että kuntavaalien järjestelyt ovat vaalilainsäädännön mukaiset ja kuntalaisille vaaleissa äänestäminen on mahdollisimman sujuvaa ja vaivatonta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toiminnassa ja vaalien järjestämisessä ei ole suuria muutoksia.

10 20

Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Puheenjohtaja: Antti Lindtman

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-1 166	-1 609	-1 508	-1 508	-1 546	-1 584	-1 624
Toimintakate	-1 166	-1 609	-1 508	-1 508	-1 546	-1 584	-1 624

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-718	-824	-854	-854
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-162	-356	-270	-270
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21	-167	-107	-107
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-265	-262	-277	-277
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-1 166	-1 609	-1 508	-1 508
Toimintakate	-1 166	-1 609	-1 508	-1 508
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 166	-1 609	-1 508	-1 508

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;
- 10) jäsenten valitsemisesta toimitelmiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;

- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Määrärahavaraus perustuu kaupunginvaltuuston kymmeneen kokoukseen, kymmenen selostustilaisuuden ja neljän seminaaripäivän järjestämiseen vuonna 2023.

10 30

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Sari Hännikäinen

Puheenjohtaja: Tuire Kaimio

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-604	-641	-641	-651	-667	-684	-701
Toimintakate	-604	-641	-641	-651	-667	-684	-701

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-367	-371	-371	-381
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-207	-232	-232	-232
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3	-7	-7	-7
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	-3	-2	-2
Sisäiset tilavuokrat	-28	-28	-29	-29
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-604	-641	-641	-651
Toimintakate	-604	-641	-641	-651
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-604	-641	-641	-651

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ovat toteutuneet, sekä arvioi onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää ja esittää kannanottonsa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan kokousten, koulutusten ja arviointitoiminnan sekä ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja ostopalveluna hankittavan tilintarkastuksen kustannukset.

Keskeiset tavoitteet

Tarkastuslautakunta on tärkeä osa kaupungin toiminnan arviointi- ja kehitysjärjestelmää ja kunta-laisten palvelujen toteutumisen edunvalvoja, joka toimii kaupungin arvojen mukaisesti tukien kaupungin strategian toimeenpanoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

10 40

Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Puheenjohtaja: Sari Multala

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	3 645	3 757	0	0	0	0	0
Menot	-10 575	-15 154	-14 703	-14 703	-15 071	-15 448	-15 834
Toimintakate	-6 930	-11 397	-14 703	-14 703	-15 071	-15 448	-15 834

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	9	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	1 896	2 000	0	0
Sisäiset tulot	1 749	1 749	0	0
Tulot yhteensä	3 645	3 757	0	0
Henkilöstömenot	-406	-2 262	-2 102	-2 102
Asiakaspalvelujen ostot	-267	-310	-330	-330
Muiden palvelujen ostot	-8 327	-8 775	-8 745	-8 745
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-168	-191	-188	-188
Avustukset	-220	-60	-60	-60
Vuokramenot	-97	0	-22	-22
Sisäiset tilavuokrat	-61	-61	-67	-67
Muut menot	-1 029	-3 496	-3 191	-3 191
Menot yhteensä	-10 575	-15 154	-14 703	-14 703
Toimintakate	-6 930	-11 397	-14 703	-14 703
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-6 930	-11 397	-14 703	-14 703

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännössä on tarkemmin määritelty kaupunginhallituksen tehtäviä.

Talousarviokohtaan sisältyvät kaupunginhallituksen, konsernijaoston, toimikuntien, käyttövarausten ja muun yleishallinnon määrärahat.

Kaupunginhallitus

Talousarviokohdalle on varattu määräraha kaupunginhallituksen 20 kokousta ja kahta seminaaripäivää sekä konsernijaoston 11 kokousta varten. Kaupunginhallituksen iltakouluja on suunniteltu pidettävän 10 vuoden 2023 aikana.

Toimikunnat

Myös kaupunginhallituksen asettamien toimikuntien ja neuvottelukuntien toimintaan sekä pääkaupunkiseudun yhteistyöhön liittyviä kokouksia varten on varattu määrärahaa.

Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen on varattu 134 000 euroa. Lisäksi varataan 13 000 euroa keskitettyyn koulutustoimintaan kaupunginhallituksen ja valtuuston käyttöön sekä käräjäoikeuden lautamiesten koulutustoimintaan 5 500 euroa.

Käyttövaraukset

Käyttövarauksissa toiminnallisen varauksen määräraha on yhteensä 322 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa edunvalvonnan, edustustilaisuuksien ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia, joista on suora hyöty kaupungille ja kaupungissa harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle. Määrärahaa voidaan käyttää odottamattomien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun.

Lisäksi varataan kaupunginhallituksen menokohdalle raidehankkeiden viestintään 50 000 euroa ja Vantaan kaupunkinäkyvyyden lisäämiseen 50 000 euroa.

Talousarviokohdan määrärahaan sisältyvät kuntien keskusjärjestöjen maksuosuudet sekä jäsenmaksut niille yhteisöille, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä sekä osuudet Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymälle (HSY) ja Uudenmaan liitolle.

Opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin on varattu 788 000 euroa. Määräraha on tarpeen, koska tarve nuorten ja alan opiskelijoiden kesätyöllistämiseen on ilmeinen. Opiskelijoiden palkkaaminen vaikuttaa myös työvoiman saatavuuteen, koska nuorilla on mahdollisuutta jo opiskeluvaiheessa tutustua kunta-alan työtehtäviin. Lisäksi se tukee oppilaitosyhteistyötä. Määräraha mahdollistaa noin 350 kesätyöntekijän palkkaamisen.

Työkokeiluihin varattu 60 000 euroa mahdollistaa terveysperusteiseen uravaihtoon liittyvän uuden tehtävän kokeilun tukemisen yhteensä noin 20 kuukauden ajan per vuosi.

Talousarvioon on varattu 330 000 euron määräraha vantaalaisille nuorille annettaviin kesätyöseteleihin vantaalaisiin yrityksiin ja yhdistyksiin työllistymiseksi. Vantaa jatkaa ja kehittää nuorille suunnattujen yrittäjyyskurssien- ja kokeilujen tarjoamista vaihtoehtona kesätyösetelille yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Loppiaisvastaanotolle on varattu 150 000 euroa.

Vantaan kaupunki toimii kaksipäiväisen Nordic Safe Cities Camp -tilaisuuden järjestäjäkaupunkina yhteistyössä Nordic Safe Cities -verkoston kanssa lokakuussa 2023. Tilaisuuteen on varattu 40 000 euroa.

Vantaan Veden Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) siirtyneen henkilöstön eläkemaksuvelvoitteisiin on budjetoitu 230 624,45 euroa. EVTEK-kuntayhtymän purkamisesta johtuviin eläkemaksuvelvoitteisiin on budjetoitu 135 133,89 euroa.

Kaupungin osuuteen verotuskustannusten kattamiseen on varattu 5 750 000 euroa.

Historiatoimikunta

Historiatoimikunta edistää Vantaan alueen historian tutkimusta ja julkaisutoimintaa. Käynnissä on laaja tutkimushanke Vantaan kaupungin nopeasta kehityksestä 1970-luvun alusta 2020-luvulle. Tutkimus huipentuu juhluvuonna 2024 julkaistavaan historiateokseen. Vuonna 2023 hankkeessa työskentelee historian tutkija kaupunkisuunnittelua käsittelevän osa-alueen äärellä. Lisäksi toinen henkilö työskentelee kuvatoimituksen, hanketta juhlistavan näyttelyn käsikirjoituksen ja kirjan toimituksen parissa. Historiatoimikunta on asettanut hankkeelle toimituskunnan. Ryhmän puheenjohtajana toimii Euroopan historian professori Laura Kolbe Helsingin yliopistosta ja muita jäseniä ovat FM Jukka Hako, arkeologi Andreas Koivisto Vantaan kaupungin museosta, kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine Vantaan kaupungilta ja museopalveluiden päällikkö Marjo Poutanen sekä tutkija FT Sari Aalto.

Vantaa-Seura ja Historiatoimikunta julkaisevat myös vuonna 2023 yhteistyössä Helsingin pitäjän – Vantaa -vuosikirjaa. Vuosikirjan tavoitteena on tuottaa laadukasta ja tutkittua historiatietoa alueen menneisyydestä kiinnostuneille sekä tallentaa tutkimuksillaan ja kirjoituksillaan Vantaan kaupungin historiaa, tapahtumia ja perinteitä menneiltä ajoilta aina nykypäivään asti. Helsingin pitäjä on ilmestynyt vuodesta 1963 alkaen ja vuosikirjana vuodesta 1980 lähtien.

Myönteinen erityiskohtelu

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaan on suunniteltu käytettävän 2 milj. euroa vuosittain myös tulevalle ohjelmakaudella (2023–2025). Alueellinen ja väestöryhmien välinen eriytyminen ovat kasvaneet pääkaupunkiseudulla ja Vantaalla viime vuosina. Kunnan keskeinen tehtävä on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, minkä oleellinen osa on hyvinvointierojen vähentäminen. Toimintaohjelman tarkoitus on suunnata resursseja ja tukitoimia niille alueille sekä väestöryhmille, missä tuen tarve on tavallista suurempi. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma on kaupunkitasoinen ja kaikkien toimialojen yhteinen. Toimenpiteiden vaikutuksia asukkaiden hyvinvointiin seurataan ja arvioidaan. Sen ohjausryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Määräraha siirretään kunkin vuoden lopussa toimintaohjelman mukaisiin toimenpiteisiin käyttöön perustuen. Kaupunginhallitus seuraa ohjelman toimeenpanoa ja vahvistaa tulevan ohjelman päälinjaukset. Toimintaohjelman tarkempi rakenne, tavoitteet sekä siihen lukeutuvat toimenpiteet tarkentuvat syksyn 2022 aikana. Myönteisen erityiskohtelun ohjelma toimii pohjana Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiateemalle vuosille 2023–2025.

10 50

Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	51	57	57	57	58	59	60
Menot	-15 707	-15 936	-4 752	-4 752	-4 871	-4 992	-5 117
Toimintakate	-15 656	-15 879	-4 694	-4 694	-4 812	-4 933	-5 057

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	51	57	57	57
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	51	57	57	57
Henkilöstömenot	-38	-48	-48	-48
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-154	-150	-150	-150
Sisäisten palvelujen ostot	-11 366	-11 461	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	-4 148	-4 267	-4 544	-4 544
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	-10	-10	-10
Menot yhteensä	-15 707	-15 936	-4 752	-4 752
Toimintakate	-15 656	-15 879	-4 694	-4 694
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-15 656	-15 879	-4 694	-4 694

Toiminnan kuvaus

Tiedekeskussäätiön avustusta varten on varattu 4 000 000 euroa.

Suomen Kansallisoopperan vuotuiseseen käyttöavustukseen on varattu sopimuksen mukaisesti 471 782 euroa. Yhteistyösopimus sisältää koulujen kanssa tehtävän yhteistyön sekä esiintymiset Vantaalla.

Helsingin yliopiston osana toimivan Kaupunkitutkimusinstituutin kanssa jatketaan yhteistyötä. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa kaupungin kehittämisen tietopohjaa yhteistyöllä Kaupunkitutkimusinstituutin toimintaan osallistuvien Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston tutkijoiden kanssa. Keskeisiä tutkimuksen painopisteitä on epätasa-arvo kaupungeissa, kaupunkialueiden kilpailukyky, hiili-neutraalius ja digitalisaation vaikutukset kaupunkeihin. Vuoden 2023 kokonaismenot ovat 480 000 euroa, josta Vantaan osuus on 120 000 euroa.

Pääkaupunkiseudun kaupungit, Kuntaliitto, Kuntarahoitus ja Keva lahjoittivat Aalto-yliopistolle 2,5 milj. euroa kaupunkitalouden professuurin perustamista varten. Vantaan osuus lahjoituksesta on yhteensä 363 000 euroa, jaksottuen viidelle vuodelle. Viides maksuerä, 72 600 euroa, maksetaan vuonna 2023. Maamme ainoaa kaupunkitalouden professuurin kautta nostetaan esiin taloustieteellisiä näkökulmia kaupunkikehittämiseen.

Vantaan kaupunki on mukana Kaupunkiakatemia toiminnassa. Kaupunkiakatemia on Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston sekä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien yhteistyömuoto, jolla edistetään kaupunkitutkimusta. Vantaan kaupunki tiivistää yliopisto- ja tutkijayhteistyötä uuden maa- ja asuntopolitiikan päivityksessä ja segregaatiorajun torjunnassa mm. Aalto-yliopiston ja kaupunkiakatemia kanssa. Kaupunkiakatemia toiminnassa ovat keskeisessä roolissa koordinaattori ja suunnittelija. Näistä suunnittelijan kotipesä on Vantaan kaupungin organisaatiossa ja koordinaattorin Helsingin kaupungin organisaatiossa. Kaupunkiakatemia rahoitus perustuu yhteistyöhön osallistuvien tahojen maksamaan vuosimaksuun, joka on 30 000 euroa per taho. Näin kertyvistä varoista kustannetaan mm. koordinaattorin ja suunnittelijan palkka- ja toiminnan muut kustannukset. Kaupunkiakatemia toiminta on päättyvässä vuoden 2023 loppuun, joten sen jatkosta on tehtävä päätöksiä tulevalla vuonna.

11

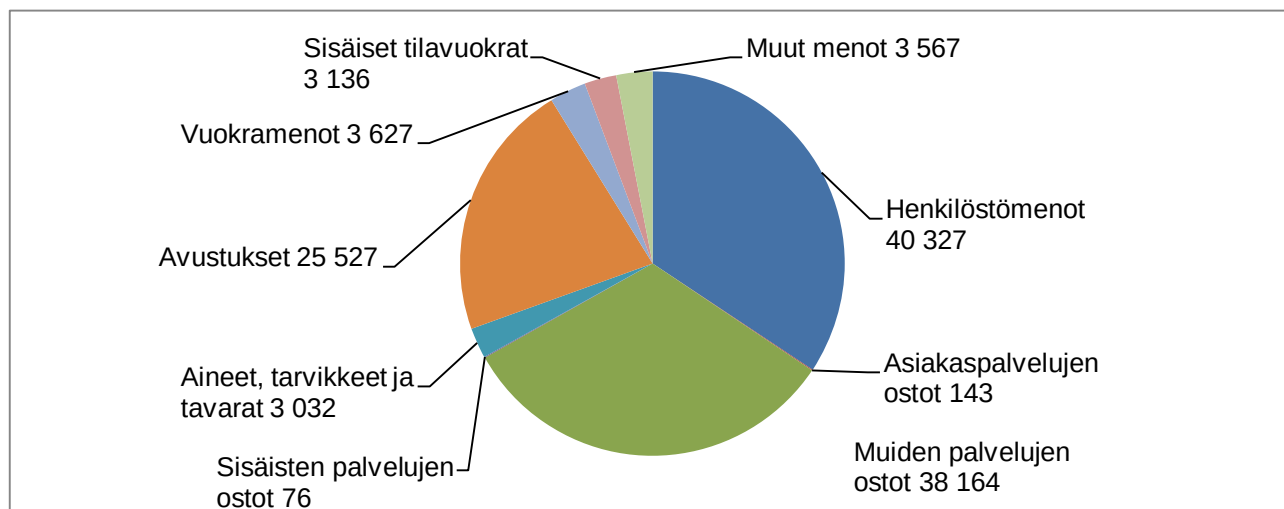
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	10 312	12 265	8 002	8 002	8 122	8 244	8 368
Menot	-123 074	-150 668	-127 195	-117 598	-120 538	-123 552	-126 640
Toimintakate	-112 761	-138 403	-119 193	-109 596	-112 416	-115 308	-118 273

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	2 486	3 185	1 903	1 903
Maksutulot	1	15	15	15
Tuet ja avustukset	6 589	8 358	5 034	5 034
Muut tulot	444	186	1 051	1 051
Sisäiset tulot	793	522	0	0
Tulot yhteensä	10 312	12 265	8 002	8 002
Henkilöstömenot	-29 464	-49 116	-49 924	-40 327
Asiakaspalvelujen ostot	-30	-143	-143	-143
Muiden palvelujen ostot	-52 380	-62 272	-38 164	-38 164
Sisäisten palvelujen ostot	-467	-124	-76	-76
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 620	-3 505	-3 032	-3 032
Avustukset	-29 525	-25 237	-25 527	-25 527
Vuokramenot	-3 174	-3 693	-3 627	-3 627
Sisäiset tilavuokrat	-4 496	-4 448	-3 136	-3 136
Muut menot	-918	-2 131	-3 567	-3 567
Menot yhteensä	-123 074	-150 668	-127 195	-117 598
Toimintakate	-112 761	-138 403	-119 193	-109 596
Poistot	-6 319	-9 813	-10 341	-4 393
Vyörytykset	68 263	0	0	0
Tilikauden tulos	-50 818	-148 215	-129 534	-113 989

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkistrategian ja johdon toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Toimiala toimii kaupungin keskuks-hallintona ja vastaa mm. kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvien asioiden valmis-telusta ja täytäntöönpanosta, kaupungin muiden toimielinten avustamisesta ja ohjaamisesta, keski-tetysti kaupunkitasoisesta suunnittelusta, ohjauksesta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta sekä konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala muodostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstön ja konsernipalveluiden, kasvupalveluiden ja kuntademokratian palvelualueista sekä viestinnän ja si-säisen tarkastuksen palveluyksiköistä. Toimialaan kuului aiemmin myös Keski-Uudenmaan pelas-tustoimen liikelaitos, jonka toiminta siirtyy 1.1.2023 alkaen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	381	392	370
Määräaikaisen henkilöstön lkm	92	107	95
Henkilöstön kokonaismäärä	473	499	465

Taulukko ei sisällä hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta siirtyvää Pelastustoimen liikelaitoksen henkilöstöä.

11 10

Yleisjohto

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	71	0	0	0	0	0	0
Menot	-1 262	-17 787	-25 082	-14 600	-14 965	-15 339	-15 722
Toimintakate	-1 190	-17 787	-25 082	-14 600	-14 965	-15 339	-15 722

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	71	0	0	0
Sisäiset tulot		0	0	0
Tulot yhteensä	71	0	0	0
Henkilöstömenot	-199	-16 426	-23 596	-13 114
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-495	-514	-514	-514
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27	-322	-322	-322
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-37	-40	-166	-166
Sisäiset tilavuokrat	-504	-486	-485	-485
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-1 262	-17 787	-25 082	-14 600
Toimintakate	-1 190	-17 787	-25 082	-14 600
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 190	-17 787	-25 082	-14 600

Toiminnan kuvaus

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan toimintakulut, kaupunginjohtajan käyttövarat, kaupunkistrategian ja johdon toimialan yhteiset menot sekä kehitysprojektit.

Kehysvaiheessa kunnallisen palkkaratkaisun vaikutuksia arvioitiin ja niihin varattiin määrärahaa vuodelle 2023 kaupungin keskitettyihin varoihin. Kaupunginjohtajan talousarvioesitysvaiheessa tiedossa olevien päätösten vaikutukset kohdennetaan toimialoille. Keskitetyksi varaukseksi jää vielä paikallinen järjestelyvaraerä ja kehittämisohjelmaerä, joista päätökset saadaan myöhemmin.

11 40

Talous ja strategia

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	784	584	345	345	350	355	360
Menot	-6 354	-6 723	-5 885	-6 028	-6 179	-6 333	-6 492
Toimintakate	-5 570	-6 139	-5 541	-5 684	-5 829	-5 978	-6 132

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	570	552	345	345
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	71	0	0	0
Muut tulot	88	0	0	0
Sisäiset tulot	55	32	0	0
Tulot yhteensä	784	584	345	345
Henkilöstömenot	-5 135	-5 134	-4 550	-4 693
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-767	-1 087	-812	-812
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9	-36	-36	-36
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-11	-13	-13	-13
Sisäiset tilavuokrat	-388	-392	-418	-418
Muut menot	-44	-61	-57	-57
Menot yhteensä	-6 354	-6 723	-5 885	-6 028
Toimintakate	-5 570	-6 139	-5 541	-5 684
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	4 259	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 311	-6 139	-5 541	-5 684

Toiminnan kuvaus

Talouden ja strategian palvelualue koostuu neljästä palveluyksiköstä, jotka ovat talousohjaus, talouspalvelut, rahoitus ja riskienhallinta sekä strategia ja tutkimus.

Talousohjaus vastaa kaupungin talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä tähän liittyvän tietojärjestelmän kehittämisestä. Talousohjaus vastaa myös raportoinnista mukaan lukien osavuosisat-sauksista sekä palveluverkkosuunnitelman päivittämisestä ja kehittämisestä kaupunkitasolla.

Rahoituksen ja riskienhallinnan palveluyksikkö vastaa kaupunkikonsernin lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta, leasingrahoituksen puitesopimuksista, sijoitustoiminnasta, likviditeetin ja konsernitilin hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista sekä näiden osa-alueiden kehittämisestä. Lisäksi yksikkö vastaa kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan koordinoimisesta, ohjauksesta ja kehittämisestä, kattavan ja ajantasaisen vakuutusturvan varmistamisesta sekä vahinkorahaston toiminnasta. Tulosityksikkö hallinnoi myös asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisen rahastoa.

Talouspalvelut vastaa sekä kaupunki- että konsernitason kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä, ostolaskujen käsittelystä ja –reskontrasta, myyntilaskutus- ja perintätehtävistä, ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen ja niihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä sekä toimintansa kilpailukykyä ja tuloksellisuudesta.

Strategia ja tutkimus koostuu kolmesta eri tiimistä. Strategiatiimi vastaa strategian laadinnasta, seurannasta ja arvioinnista. Strategiatiimin vastuulla on strategian kokonaiskoordinointi kaupungissa ja esimerkiksi vuositavoitteiden laadinnan ohjeistaminen osana.

Tutkimustiimi vastaa kaupungin tiedontuottamisesta tilasto- ja rekisteriaineistojen pohjalta. Tiimi tuottaa toimintaympäristötietoa Vantaan kaupungista sekä mm. vertailutietoa muihin kaupunkeihin. Tutkimustiimi vastaa myös Vantaan kaupungin väestöennusteesta.

Edunvalvontatiimi vastaa kaupungin edunvalvonnasta ja toimii eri yhteistyöverkostoissa. Tiimin vastuulla on mm. edistää Vantaan kv-suhteita sekä osallistua Avia-verkostoon.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Talousohjauksen keskeinen tavoite vuodelle 2023 on kaupunkistrategian mukaisen taloussuunnitelman laatiminen. Vuonna 2021 käyttöön otettiin SAP BW -järjestelmä taloussuunnitelman ja -raportoinnin uudeksi järjestelmäksi. Järjestelmän kehittämistä jatketaan samoin kuin Power BI -raportoinnin kehittämistä. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma valmistuu vuonna 2022 ja se luo pohjan tulevien vuosien toimitilainvestoinneille.

Rahoituksen ja riskienhallinnan keskeinen tavoite on turvata kaupunkikonsernille riittävä ja kohtuuhintainen varainhankinta rajusti muuttuneessa korkoympäristössä. Lisäksi jatketaan sisäisen valvonnan ohjeistusta ja kehittämistä sisäistä valvontaa koskevaan kyselyyn saatujen vastusten perusteella.

Talouspalveluiden keskeisenä tavoitteena on toiminnan ja prosessien osittainen uudelleenorganisointi vuodenvaihteen jälkeen, kun henkilöstöä ja asiakkuuksia on siirtynyt hyvinvointialueelle. Palveluyksikössä pyritään panostamaan asiakastytyväisyyteen niin kaupunki- kuin tytäryhtiöasiakkaiden osalta huolehtimalla palvelun ja ohjeistuksen laadusta, tapaamalla säännöllisesti asiakkaiden edustajia sekä seuraamalla asiakastytyväisyyskyselyistä nousseiden toimenpiteiden toteutumista. Henkilöstön hyvinvoinnista ja pysyvyydestä huolehtiminen on keskeinen tavoite. Prosessien automatisaation kasvaessa henkilöstön asiantuntijarooli korostuu ja tarvitaan uudenlaista osaamista. Toiminnan tehokkuuden parantaminen ja automaatioasteen jatkuva kehittäminen sisältäen tekoälypohjaiset ratkaisut ohjaavat toimintaa vuonna 2023.

Strategiatiimin keskeinen tavoite vuodelle 2023 on varmistaa strategian toteutuminen ja aloittaa strategian väliarvointi hyvinvointialueuudistuksen vaikutusten huomioimiseksi. Edunvalvonnassa tärkeintä on varmistaa Vantaan etujen toteutuminen. Tämä kattaa mm. Hyvinvointialueuudistuksen seurannan, hallitusohjelmatavoitteisiin vaikuttamisen sekä TE24- uudistukseen liittyvän edunvalvonnan.

Tutkimustiimi kehittää toimintaansa tiedolla johtamisen suuntaan. Merkittävimmin tuotteina jatkavat toimintaympäristökatsaukset sekä väestöennuste.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talouspalveluiden toimintaan vaikuttaa hyvinvointialueen aloittaminen. Alkuvuoden toiminnassa painottuu hyvinvointialueen avustaminen taloushallinnon tietojärjestelmien rakentamisessa sekä eriytymisen vaikutukset kaupungin taloushallinnon prosesseissa sekä kirjanpidossa. Yksikössä valmistaudutaan myös TE24-hankkeen myötä tapahtuvaan työllisyyden hoidon vastuun siirtoon valtiolta kunnille ja tämän uuden palvelukokonaisuuden vaikutuksiin kunnan taloushallinnon prosesseihin.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	101	102	91
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	6	2
Henkilöstön kokonaismäärä	103	108	93

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	38 758	44 888	38 672	45 600
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	6 986	8 441	7 125	8 600
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	47 993	37 415	52 018	37 700
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	19 500	25 673	28 812	25 900
Kirjanpito tehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	11,9	10,1	11,5	8

11 50

Henkilöstö ja konsernipalvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	3 986	4 331	3 872	3 872	3 930	3 989	4 049
Menot	-62 912	-71 038	-48 190	-48 433	-49 644	-50 885	-52 157
Toimintakate	-58 926	-66 707	-44 318	-44 561	-45 713	-46 896	-48 108

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	1 767	2 142	1 503	1 503
Maksutulot	1	0	0	0
Tuet ja avustukset	2 020	2 083	1 393	1 393
Muut tulot	199	106	976	976
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	3 986	4 331	3 872	3 872
Henkilöstömenot	-8 003	-8 519	-7 669	-7 912
Asiakaspalvelujen ostot	-8	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-48 022	-54 079	-30 982	-30 982
Sisäisten palvelujen ostot	-177	-51	-74	-74
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 229	-2 503	-2 326	-2 326
Avustukset	0	-10	-10	-10
Vuokramenot	-2 897	-3 428	-3 241	-3 241
Sisäiset tilavuokrat	-705	-687	-705	-705
Muut menot	-871	-1 761	-3 182	-3 182
Menot yhteensä	-62 912	-71 038	-48 190	-48 433
Toimintakate	-58 926	-66 707	-44 318	-44 561
Poistot	-6 196	-9 764	-10 304	-4 367
Vyörytykset	63 130	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 991	-76 471	-54 622	-48 927

Toiminnan kuvaus

Henkilöstö ja konsernipalvelut muodostuu kuudesta palveluyksiköstä: kolme hr-yksikköä, hankinnat, tietohallinto sekä konserniohjaus- ja valvonta.

Toimialojen hr-palvelujen tehtävänä on tukea toimialojen esimiehiä erilaisissa palvelussuhdekysymyksissä, sekä huolehtia kaupungin henkilöstön palkanmaksupalveluista. Hr-palvelupyyntöjen määrä on noussut asiakkaiden lisääntymisen myötä ja alkuvuoden 2022 aikana keskimääräinen tikkettien määrä oli 10 330 kuukaudessa. Sähköisten prosessien sekä palvelupyyntöjen lisäksi toimialojen hr-palvelut tarjoavat esimiehille keskitetyn hr-asiakaspalvelun puhelinpalvelua sekä asiantuntijapalveluja palvelussuhdeasioissa.

Kehittämisyksikkö tukee eri tavoin esihenkilöitä ja työyhteisöjä johtamisen, hyvinvoinnin ja työsuojelun kehittämisessä.

Työnantajapalvelut tukee kaupungin esihenkilöitä ja linjajohtoa rekrytointiprosesseissa ja osaavan henkilöstön saamisessa. Palveluyksikkö vastaa myös työnantajatoimintaan liittyvästä neuvottelutoi-

minnasta, palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien kehittämisestä sekä virka- ja työehtosopimustulkin-tojen ohjeistamisesta. Yksikkö konsultoi esihenkilöitä ja linjajohtoa laajasti työlaainsäädäntöön liitty-vissä kysymyksissä.

Hankinnan palveluyksikkö vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, hankintojen vastuulli-suudesta ja kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta, kansallisen kynnysarvon mukai-sista materiaalihankinnoista sekä kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankin-noista. Lisäksi hankinta vastaa kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä. Yksikkö vastaa myös keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen oh-jauksesta sekä ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta sekä palvelutuotannon ohjauksesta ja valvonnasta. Aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kul-jetuspalveluiden tilaaminen ja palvelutuottajien ohjaus kuuluvat myös hankinnan palveluyksikölle.

Tietohallinnon palveluyksikkö vastaa kaupungin toiminnan ja palveluiden digitalisoinnin kokonais-suunnittelusta ja toteutuksesta, IT-toimittajien ohjauksesta ja IT palvelujen elinkaarenhallinnasta, tie-tohallinnon, tietotekniikan, tietoliikenteen, teletekniikan sekä tietohallinnon ohjelmistojen tarkoituk-senmukaisesta kehittämisestä ja yhteensovittamisesta sekä IT-hankintojen suunnittelusta ja toteu-tuksesta. Lisäksi yksikkö vastaa tietojärjestelmien tietoturvan ja tietosuojaan suunnittelusta, koordi-noinnista, kehittämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta.

Konserniohjaus- ja valvonta huolehtii konsernijaoston valmistelusta liittyen kuntayhtymien ja yhtiöi-den asioihin sekä ohjaa hyväksytyjen yhtiöiden omistajapoliittisten linjausten toteutumista.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Toimialojen hr-palveluissa saatetaan loppuun kaupungin hr-järjestelmän muutos ja lähdetään kehit-tämään hr-prosesseja edelleen käyttäjäpalautteen perusteella.

Hr varmistaa monin erilaisin tavoin työvoimapula-alojen saatavuutta yhteistyössä toimialojen kanssa mm. rekrytoinnin, palkkausjärjestelmien sekä johtamisen ja työyhteisöjen ja kaupungin työnantaja-kuvan kehittämisen kautta. Työtä ohjaa kaupunginhallituksen hyväksymä saatavuusohjelma ja sen toimenpiteet vuodelle 2023.

Tietohallinnon tavoitteet toteuttavat kaupungin strategiaa ja painopisteitä etenkin hyvissä palveluissa ja taloudellisesti vahvan kaupungin tukemisessa. Keskeisimpinä tavoitteina on toteuttaa tietoturval-lisesti digitaalista siirtymää, jossa siirrämme kuntalaisten ja Vantaan oman henkilöstön asiointia säh-köiseen muotoon ja mahdollistamme tarkoituksenmukaisen hyvinvointialueuudituksen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueuudistus tulee vaikuttamaan vuodelle 2023 IT-palveluiden siirron ja yhteiskäytön osalta. Uudistuksen seurauksena Vantaan kaupungin IT-palveluita tullaan arvioimaan ja suunnitte-lemaan pienentyneet toimintavolyymit huomioiden. Yhteisistä palveluista tietoliikenneverkkoa kehi-tetään vastaamaan paremmin toimialojen tarvetta ja käyttövaltuushallintaa etenkin tietoturvan pa-rantamiseksi. Digione-hankkeessa tulee Vantaalle eteen pilottikoulujen käyttöönotot.

Hyvinvointialueuudituksella on vaikutuksia konserniomistusten kokonaisuuteen. Konserniraken-teen kehittämistä toteutetaan konsernijaoston vuonna 2022 hyväksymän konserniomistusten koko-naissuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaan sisältyy konserniyhtiöiden myyntejä sekä muita yhtiö-järjestelyitä suunnitelman toteuttamiseksi.

Hankintojen osalta parannetaan toimialojen palvelua uudella asiakkuusmallilla ja hankintojen digita-lisella ohjausjärjestelmällä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	133	141	125
Määräaikaisen henkilöstön lkm	9	6	6
Henkilöstön kokonaismäärä	142	147	131

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Henkilöstöhallinto				
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (poislukien työllisyyspalvelut ja Kupela)	3,3 %	3,5 %	3,5 %	4,8 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	340	326	345	374
Palkkalaskelman hinta				
Muut sopimusalat (KVTES)	11,8	11,7	12,9	15,7 **)
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	17,8	17,4	18,8	
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	2 651	5 913 *)	6 568	5 633

*) Sote tullut mukaan vuonna 2021. Vuoden 2021 toteuma ilman sotea 3 333kpl.

** Kaikki sopimusalat yhdessä. Järjestelmämuutoksen myötä ei enää mahdollista eritellä.

Tietohallinto

Työasemamäärä hallinto				
- kannettavat ja työasemat, kpl	8 290	7 189	8 200	5 900
Työasemamäärä opetus				
- kannettavat ja työasemat, kpl	23 663 ***	27 009	26 300 *	38 400
(*Chromebookit laskettu mukaan)				
Asiakastyytyväisyys				
- ServiceDesk (1–5)	4,5	7,9 *)	8,7	8,8
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	6 635	6 144 *)	7 000	5 800
IT-investointien onnistunut läpivienti				
- budjettitoteuma	88 %	64 % **)	100 %	100 %

*) Tiedonlähde ja määrittely vaihtuneet Vantaa ITSM järjestelmään.

***) Investointimenoja alensi DigiOne-hankkeen vuosien 2019–2021 kulujen (noin 2 milj. euroa) siirto keskeneneräisestä käyttöomaisuudesta vaihto-omaisuuteen.

(***Chromebookit laskettu mukaan)

11 60

Kasvupalvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	5 329	7 206	3 711	3 711	3 766	3 823	3 880
Menot	-47 014	-49 110	-41 869	-42 246	-43 302	-44 385	-45 495
Toimintakate	-41 685	-41 904	-38 158	-38 536	-39 536	-40 562	-41 615

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	149	491	55	55
Maksutulot	-1	15	15	15
Tuet ja avustukset	4 438	6 210	3 641	3 641
Muut tulot	5	0	0	0
Sisäiset tulot	737	490	0	0
Tulot yhteensä	5 329	7 206	3 711	3 711
Henkilöstömenot	-12 076	-14 973	-9 994	-10 372
Asiakaspalvelujen ostot	-22	-143	-143	-143
Muiden palvelujen ostot	-2 306	-5 352	-4 587	-4 587
Sisäisten palvelujen ostot	-290	-74	-2	-2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-281	-578	-276	-276
Avustukset	-29 525	-25 227	-25 517	-25 517
Vuokramenot	-222	-210	-203	-203
Sisäiset tilavuokrat	-2 290	-2 283	-857	-857
Muut menot	-3	-271	-290	-290
Menot yhteensä	-47 014	-49 110	-41 869	-42 246
Toimintakate	-41 685	-41 904	-38 158	-38 536
Poistot	-109	-42	-37	-26
Vyörytykset	-1 343	0	0	0
Tilikauden tulos	-43 137	-41 946	-38 195	-38 562

Toiminnan kuvaus

Kasvupalvelut toimii vantaalaisen elinkeinoelämän, työllisyyden ja elinvoimaisuuden edistäjänä, mahdollistaen osaltaan kaupungin hyvinvoinnin ja vetovoimaisuuden kasvua. Palvelualueelle kuuluvat elinkeinopalveluiden sekä työllisyyspalveluiden palveluyksiköt, minkä lisäksi palvelualue vastaa kaupunkitasoisesti maahanmuuttopalvelujen koordinoinnista. Lisäksi palvelualue vastaa kansainvälinen Vantaa sekä elinvoimainen ja osaava Vantaa -strategiateemojen poikkihallinnollisesta johtamisesta. Palvelualueen tehtäväkenttä luo mahdollisuuksia tehokkaalle poikkihallinnolliselle yhteistyölle ja kehittämiselle. Hanke- ja projektimuotoinen toiminta on vahva osa kasvupalveluiden kokonaisuutta, jolla haetaan uusia toimintatapoja, -kulttuuria, työllistymisen väyliä ja innovaatioita. Projektien tueksi palvelualueelle perustettiin vuonna 2021 kaupunkitasoisesti palveleva hanketoimisto tukemaan toimialoja mm. hankehauissa, hankkeiden hallinnoinnissa ja raportoinnissa.

Toimintaympäristön raju muutos koronavirukseen myötä on haastanut palvelualueen toimintatavat, prosessit ja resurssit. Ukrainan sota vaikuttaa myös taloudelliseen toimintaympäristöön vuonna 2023 ja mahdollisesti pidempään. Kasvupalveluilla on merkittävä elvyttävä rooli kaupungin työllisyyden ja elinvoiman hoidossa koronavirukseen jälkihoidossa tai epidemian mahdollisesti pitkittyessä. Koronaviruksi näkyy palvelualueella merkittävästi sekä henkilö- ja yritysasiakkaiden määrässä että asiakaskunnan rakenteessa.

Elinkeinopalvelut vastaa kaupungin elinvoimaisuuden edistämisen ja elinkeinopolitiikan strategisesta suunnittelusta ja toteutuksesta sekä elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämisestä.

Elinkeinopolitiikassa kiinnitetään huomiota erityisesti Vantaan kansainväliseen houkuttelevuuteen ja kilpailukykyyn. Yksikkö tukee vantaalaista ja Vantaalle sijoittuvaa yritystoimintaa tarjoten mm tieto-, kehitys- ja neuvontapalveluita sekä kehittämällä yritysten toimintaympäristöä.

Työllisyyspalvelut vastaa kaupungin työllisyyden edistämisestä ja työttömyyden hoitamisesta kuntakokeilulain perusteella sekä palveluiden kehittämisestä tehtäväalueellaan yhteistyössä valtion hallinnon, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Työllisyyspalveluihin on keskitetty kaupungin palkkatukityöllistäminen sekä työllisyyspoliittiset avustukset yrityksille ja järjestöille.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilujen aloitettua 1.3.2021 työllisyyden palvelut Vantaalla on organisoitu uudelleen. Koronakriisin aiheuttaman työttömyyslukujen nousun myötä asiakasmäärät kasvoivat voimakkaasti. Kevään 2022 aikana koronarajoitusten poistuttua asiakasmäärät olivat laskussa, mutta kesän myötä taas hienoisessa nousussa. Tämä edellyttää työllisyyden osalta uudelleenorganisoinnin jatkumista ja asiakaspalveluresurssin vahvistamista. Toukokuussa 2.5.2022 tuli voimaan laki uudesta työvoiman asiakaspalvelumallista. Uuden lainsäädännön myötä asiakkaiden lakisääteisten tapaamiskertojen määrät lisääntyivät. Tavoitteena asiakkaiden vahvempi tukeminen erityisesti työttömyyden alkuvaiheessa. Työllisyyspalvelujen siirron valmistelu valtiolta kunnalle on aloitettu Kasvupalveluissa keväällä 2022. Tämä edellyttää laajamittaista kaupunkitasoista yhteisvalmistelua.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Elinkeinopalvelut koordinoi kaupunkitasoista elinvoimainen ja osaava Vantaa- strategiateemaa sekä siihen kytkeytyvää kasvu- ja elinvoimaohjelmaa. Lisäksi elinkeinopalvelut edistää yritysten toimintaedellytyksiä yrityskehityspalveluiden ja kehittämisprojektien kautta. Kärkiklusterityön ohella elinkeinopalvelut koordinoi pääkaupunkiseudun ekosysteemisopimuksen Vantaan hankekokonaisuutta sekä toteuttaa invest-in ja Talent-hankkeita kansainvälisen kaupungin kilpailukyvyn kehittämiseksi.

Työllisyyspalveluiden tavoitteena on vähentää työttömyyttä yhteistyössä eri viranomaisien kuten TE-hallinnon sekä yritysten kanssa. Toiminta edistää paitsi Vantaalla myös lähialueilla toimivien työnantajien työvoiman saantia. Uuden lainsäädännön myötä tavoitteena on asiakkaan yksilöllinen kohtaaminen ja yksilölliset polut kohti työtä tai koulutusta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uusi työvoiman palvelumalli tuli voimaan 2.5.2022. Uuden lainsäädännön myötä asiakkaat kohdataan ja kontaktoidaan työttömyyden alkuvaiheessa kahden viikon välein. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että työllisyyden hoidon resurssit kohdennetaan tähän lakisääteiseen palveluun. Tämän lisäksi on aloitettu valmistautumien TE-palvelut 2024-malliin. Tämä tarkoittaa varautumista pysyvään työllisyys- ja yrityspalveluiden siirtoon kuntiin.

Palvelutuotantoa kehitetään nojaamaan entistä tiiviimmin monialaiseen yhteistyöhön, poikkihallinnolliseen- ja viranomaisyhteistyöhön sekä yritysten ja oppilaitosten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Palvelualueen resurssien joustava käyttö, laajan osaamispuheen hyödyntäminen ja toimintatapojen kehittäminen säilyvät keskeisinä. Hanke- ja projektitoiminnan edellytyksiä ja osaamista vahvistetaan.

Kuntakokeilussa kehitetään voimakkaasti monialaista palvelua asiakkaille. Osana kuntakokeilua työllisyyspalvelut on mukana monissa yhteistyöhankkeissa. Kuntakokeilun keskeisenä asiana on verkostomainen toiminta yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen, yhteisöjen ja yritysten kanssa. Lisäksi vuoden 2022 aikana on rakennettu yhteistyöpinnat hyvinvointialueen kanssa. Lakisääteisenä sosiaalipalveluna kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueen järjestettäväksi on tässä yhteistyössä merkittävässä roolissa.

Kaupunkitasoisesti palveleva hanketoimisto toimii Elinkeinopalveluiden alaisuudessa ja sen avulla vahvistetaan hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä. Hanketoimisto vahvistaa toimialojen välisiä sisäisiä verkostoja ja sisäistä yhteistyötä sekä tukee kehittämisessä keskeisen tiedon avointa kulkemista toimialojen ja kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien välillä.

Vieraskielisten kaupunkitasoisten palveluiden kokonaisuuden koordinaatiota kehitetään edelleen toimintaympäristön muutosten myötä (hyvinvointialue 2023 ja työllisyyden kuntakokeilu 2024). Hankkeissa kehitettyjä toimintatapoja juurrutetaan osaksi kaupungin pysyvää, vakituista toimintaa. Uusia kehittämishankkeita valmistellaan jatkaen Vantaan hyvää mainetta eurooppalaisessa yhteistyössä (esim. Eurocities). Vieraskielisten neuvontaa on vahvistettu Vantaa Infossa ja taloussuunnitelmassa tätä työtä jatketaan. Kaupungin kotouttamisohjelmaa päivitetään 2022 tavoitteena samalla vahvistaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Uuden kotouttamisohjelman toimeenpano aloitetaan seuraavana vuonna.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	72	74	78
Määräaikaisen henkilöstön lkm	79	92	86
Henkilöstön kokonaismäärä	151	166	164

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Elinkeinopalvelut				
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	542	565	550	580
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	2 416	2 161	2 000	2 200
Työllisyyspalvelut				
Ohjaukset kuntouttavaan työtoimintaan (uudet asiakkaat)	745	653	1 700	1 700
Työttömien aktivointiaste			27 %	45 %
Työttömien nuorten 15–24-vuotiaiden virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen (%)	47 %	1	0	0
Pitkäaikaistyöttömyys	4 115	6 724	4 115	5 200
Vieraskielisten työttömyys	6 294	5 917	6 000	5 000

11 80

Kuntademokratia

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	62	69	0	0	0	0	0
Menot	-3 279	-3 206	-3 282	-3 358	-3 442	-3 528	-3 616
Toimintakate	-3 217	-3 137	-3 282	-3 358	-3 442	-3 528	-3 616

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	60	64	0	0
Muut tulot	0	5	0	0
Sisäiset tulot	1	0	0	0
Tulot yhteensä	62	69	0	0
Henkilöstömenot	-2 509	-2 487	-2 512	-2 588
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-246	-191	-183	-183
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27	-40	-45	-45
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-496	-488	-542	-542
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-3 279	-3 206	-3 282	-3 358
Toimintakate	-3 217	-3 137	-3 282	-3 358
Poistot	-15	-6	0	0
Vyörytykset	1 416	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 815	-3 143	-3 282	-3 358

Toiminnan kuvaus

Kuntademokratian palvelualueella on kaksi palveluyksikköä, lakiasiat ja päätösvalmistelu sekä hallintopalvelut. Hallintopalveluiden tiimit ovat tiedonhallinta, kaupunginarkisto, PR- ja assistenttipalvelut sekä virastomestaripalvelut. Lisäksi palvelualueella toimivat vaalitoimisto sekä kaupunkiturvallisuuden tiimi.

Kuntademokratian palvelualue vastaa muun muassa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelusta, kaupunkitasoisesti päätösvalmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä sekä ohjauksesta, yleisten vaalien järjestämisestä, kaupungin asiakirjahallinnosta, kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta, kaupunkitasoisesta toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä sekä turvallisuus ja valmiusasioista. Palvelualueella toimii myös kaupungin tietosuojavastaava.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Toimielinten päätösvalmistelussa otetaan käyttöön asiakirjahallintajärjestelmän uusi helppokäyttöliittymä Valmu kokoushallinta. Valmua käytetään jo nyt viranhaltijapäätösten valmistelussa. Myös toimielinten kokouskäytänteitä ja -tekniikkaa kehitetään mahdollistamaan hybridikokoukset. Lisäksi

luottamustehtävästä maksettavan palkkion syöttöön otetaan käyttöön HR-järjestelmän uusi moduuli heti, kun sen toimittaminen tietojärjestelmätoimittaja Sarastialta on mahdollista.

Huhtikuussa 2023 järjestetään eduskuntavaalit, jolloin palvelualueen tavoitteena on sujuvat ja virheettömät vaalit.

Sähköisen arkiston toiminta vakiinnutetaan ja analogisen aineiston digitointia jatketaan. Kirjaamon toiminnan tehostamista digitalisaation avulla selvitetään.

Turvallisuuden tilannekuvan kehittäminen jatkuu vuonna 2023 viranomaisyhteistyön ja tietojärjestelmän avulla. Turvallisuus- ja valmiussuunnittelun rakenteita ja prosesseja kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueelle siirretään vuoden 2023 alussa muun muassa henkilöstöä, irtaimistoa ja sopimuksia sekä vuokrataan tiloja. Hyvinvointialueen kanssa on edelleen kehitettävä ja ylläpidettävä tarvittavia yhteistyörakenteita, joilla esimerkiksi varmistetaan toimintojen sujuva jatkuminen yhdyspinnoilla.

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kaupunkiturvallisuutta edistetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, sillä uudistus jakaa turvallisuustyön kahteen eri organisaatioon. Myös kriisivarautuminen ja valmiussuunnittelu tehdään jatkossa verkostomaisesti, mikä edellyttää uusien toimintamallien ja käytänteiden sopimista.

Muuttunut turvallisuustilanne ja kansainvälinen epävarmuus vaikuttaa kaupunginturvallisuuden tiimin työhön. Häiriötilanteiden kehittymistä seuraava johtokeskus toimii kaupunkiturvallisuuden tiimin yhteydessä. Koronapandemian pitkittyminen ja Ukrainan kriisin vaikutukset Vantaan kaupunkiin ovat vaikeasti ennustettavissa.

Kuntademokratian palvelualue tukee kaikkia toimialoja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman kehittämistoimenpiteiden edistämiseksi sekä sukupuolittaisen budjetoinnin toimintatavan vakiinnuttamisessa. Määrällistä ja laadullista tietoa hankitaan tietoa sukupuolittain ja kerrotaan sukupuolen merkityksestä kyseisessä asiassa sekä pyritään arvioimaan resurssien käytön oikeudenmukaista jakautumista sukupuolten välillä.

Tiedonhallintalain myötä hankittu sähköinen arkisto mahdollistaa pitkäaikaisesti tai pysyvästi säilytettävän aineiston sähköisen säilyttämisen. Kaupunginarkiston paperisen aineiston digitointia jatketaan vuoden 2023 aikana. Sähköisen arkiston toiminta vakiinnutetaan ja siihen pyritään mahdollistamaan pääsy myös kuntalaisille. Kirjaamossa selvitetään toiminnan tehostamista digitaalisilla välineillä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	49	48	49
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	2	0
Henkilöstön kokonaismäärä	50	50	49

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	14	32	16	44
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	90	-	300	1 300
Käännöstyöt	2 981	3 490	3 100	3 200

Osa koulutuksista siirtyi sähköiseen Oppiva-portaaliin itseopiskeluna suoritettavaksi.

11 70

Viestintä

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	80	75	75	75	76	77	78
Menot	-1 883	-2 397	-2 479	-2 516	-2 579	-2 643	-2 709
Toimintakate	-1 803	-2 322	-2 404	-2 441	-2 502	-2 566	-2 631

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	80	75	75	75
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	80	75	75	75
Henkilöstömenot	-1 199	-1 212	-1 239	-1 276
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-541	-1 035	-1 071	-1 071
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47	-23	-23	-23
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-6	-2	-4	-4
Sisäiset tilavuokrat	-89	-88	-104	-104
Muut menot	0	-38	-38	-38
Menot yhteensä	-1 883	-2 397	-2 479	-2 516
Toimintakate	-1 803	-2 322	-2 404	-2 441
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	822	0	0	0
Tilikauden tulos	-981	-2 322	-2 404	-2 441

Toiminnan kuvaus

Viestinnän palveluyksikkö vastaa kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnästä. Kaupungin keskitetyssä viestinnässä koordinoidaan ja kehitetään ulkoista ja sisäistä viestintää sekä markkinointia ja matkailua. Lisäksi eri viestintäkanavien päätoimitus on keskitetyssä viestinnässä. Kunkin toimialan viestintä vastaa oman toimintansa ja palveluidensa viestinnästä.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Viestinnän tavoitteena on viestiä kaupungin toiminnasta, palveluista, päätöksenteosta ja sen vaikutuksista sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista oikea-aikaisesti ja avoimesti kaikille kuntalaisille ja muille kaupungin tärkeille sidosryhmille.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Jatkamme viestinnän toimintatapojen uudistamista sekä saavutettavuuden parantamista. Kehitämme erityisesti monikielistä, monikanavaista sekä digitaalista viestintää mm. uudistamalla kaupungin Asukaslehden sekä jatkamalla vantaa.fi-sivuston kehittämistä parantamalla sisältöjen saavutettavuutta sekä kuntalaisten osallistamista. Sisäisessä viestinnässä kehitämme edelleen koronapandemian jälkeistä työyhteisöviestintää sekä strategiakauden viestintää.

Markkinoinnissa siirrymme aluemarkkinoinnista kokonaisvaltaisempaan kaupunkitasoiseen markkinointiin kaupungin maineen ja vetovoiman parantamiseksi. Aluemarkkinoinnissa keskitymme kaupunkistrategian mukaisesti kukoistaviin kaupunkikeskuksiin. Lisäksi rakennamme kansainväliseen markkinointiin uuden toimintamallin ja tehostamme elinkeinomarkkinointia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	22	22	22
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1	1	1
Henkilöstön kokonaismäärä	23	23	23

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2023
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/ asukas	6,8	7,5	9,5 *)	10 *)

*) Uusi tunnusluku sisältää viestinnän, aluemarkkinoinnin ja matkailun tulot ja menot.

11 30

Sisäinen tarkastus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-370	-406	-409	-417	-428	-438	-449
Toimintakate	-370	-406	-409	-417	-428	-438	-449

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-342	-364	-364	-372
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-4	-14	-15	-15
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-4	-4	-4
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-24	-24	-26	-26
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-370	-406	-409	-417
Toimintakate	-370	-406	-409	-417
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	-22	0	0	0
Tilikauden tulos	-392	-406	-409	-417

Toiminnan kuvaus

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön keskeisenä tavoitteena on suorittaa laadukkaasti ja ajallaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan kirjatut tarkastukset.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäisen tarkastuksen toiminnassa ei tapahdu vuonna 2023 olennaisia muutoksia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	4	5	5
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	4	5	5

13

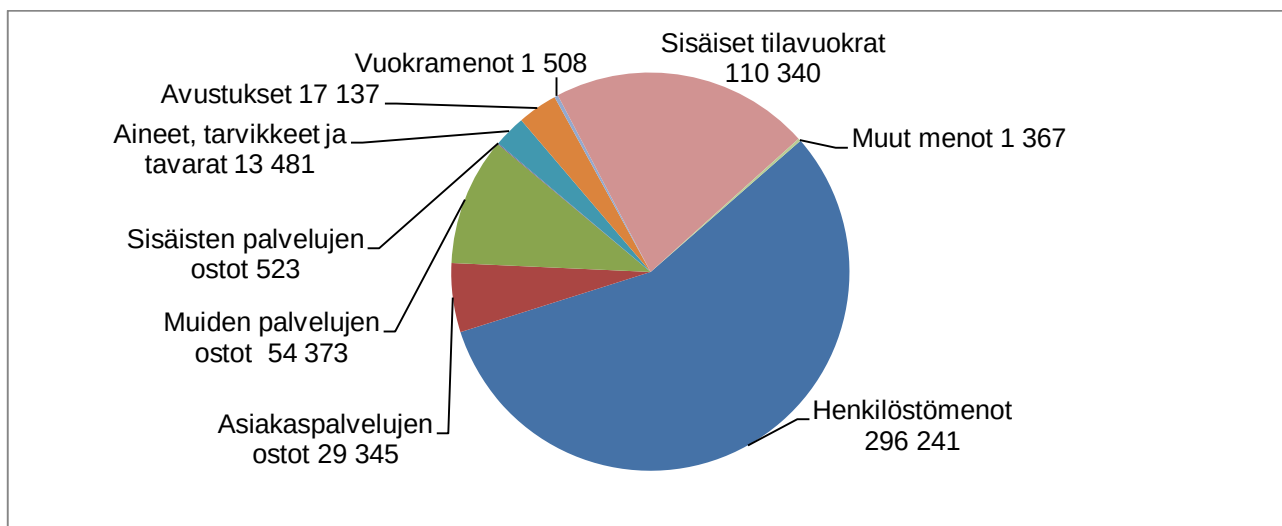
KASVATUS JA OPPIMINEN

Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Kasvatus ja oppiminen							
Tulot	38 282	33 702	37 630	37 630	38 213	38 806	39 407
Menot	-483 465	-495 957	-516 592	-524 314	-537 422	-550 857	-564 629
Toimintakate	-445 182	-462 255	-478 962	-486 684	-499 208	-512 052	-525 222
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt							
Tulot	35 169	30 475	35 704	35 704	36 258	36 820	37 391
Menot	-418 413	-426 745	-444 288	-450 811	-462 082	-473 634	-485 475
Toimintakate	-383 244	-396 270	-408 584	-415 107	-425 824	-436 814	-448 084

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	4 412	5 531	5 357	5 357
Maksutulot	13 521	11 896	11 579	11 579
Tuet ja avustukset	15 299	11 055	16 805	16 805
Muut tulot	167	187	187	187
Sisäiset tulot	1 770	1 806	1 776	1 776
Tulot yhteensä	35 169	30 475	35 704	35 704
Henkilöstömenot	-221 195	-240 206	-246 697	-253 220
Asiakaspalvelujen ostot	-26 422	-28 659	-29 336	-29 336
Muiden palvelujen ostot	-58 976	-44 308	-47 246	-47 246
Sisäisten palvelujen ostot	-576	-510	-496	-496
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 975	-7 995	-7 402	-7 402
Avustukset	-18 836	-18 463	-17 104	-17 104
Vuokramenot	-254	-226	-220	-220
Sisäiset tilavuokrat	-84 067	-85 209	-94 639	-94 639
Muut menot	-110	-1 169	-1 149	-1 149
Menot yhteensä	-418 413	-426 745	-444 288	-450 811
Toimintakate	-383 244	-396 270	-408 584	-415 107
Poistot	-1 997	-1 579	-2 584	-1 301
Vyörytykset	-17 584	0	0	0
Tilikauden tulos	-402 824	-397 850	-411 168	-416 408

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan (KASO) tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen ja ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä sekä yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen osalta.

Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, toisen asteen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Toimialalla keväällä 2022 tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä esille nousivat lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja perustaitojen heikkeneminen, sukupuolten erot mielenterveysongelmissa, vieraskielisten opiskelijoiden määrän kasvu, henkilöstön veto- ja pitovoimatekijöiden huomioiminen ja hyvinvointialueen vaikutukset kaupungin talouteen.

Vantaan väkiluvun ennustetaan kasvavan edelleen nopeasti, vaikka edellisten vuosien ennätyskellisen suuren väestönkasvun arvioidaan hieman hidastuvan lähivuosina. Viime vuonna väestö kasvoi 1 975 asukkaalla (0,8 %), mikä oli lähes 1 500 vähemmän kuin vuonna 2020. Vantaan vuosittaisen väestönkasvun ennustetaan olevan keskimäärin 1,8 prosenttia seuraavan vuosikymmenen aikana, mikä vastaa noin 4 600 uutta vantaalaista vuodessa. Kasvun arvioidaan olevan voimakkainta vuosina 2024–2027.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2031 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 1 466 lapsella ja vuoteen 2031 mennessä 3 322 lapsella. Hoitopaikkatarve on 2 658 paikkaa laskettuna 80 prosenttia peittävyys mukaan. Tämä vastaa noin 16 uuden suunnitteluohjeen mukaista päiväkotia. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (1 119), Myyrmäen (627), Tikkurilan (592) ja Aviapoliksen (520) suuralueilla. Vieraskielisten varhaiskasvatusikäisten osuus vuonna 2022 on 32 prosenttia.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2031 mukaan perusopetusikäisten 6–14-vuotiaiden määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 115 oppilaalla, joista alakouluikäisten 6–11-vuotiaiden määrä vähenee 120 oppilaalla ja yläkouluikäisten 12–14-vuotiaiden määrä kasvaa 235 oppilaalla. Palveluverkon näkökulmasta tämä tuottaa hieman lisätarvetta. Kasvualueet ovat Kivistö (220), Tikkurila (177) ja Myyrmäki (145). Perusopetusikäisten määrän ennustetaan vähenevän muissa

suuralueilla. Eniten vähenee Korson (-201) ja Aviapoliksen (-119) suuralueilla. Vieraskielisen väestöennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä vieraskielisiä 7–15-vuotiaista on 30 prosenttia.

15–17-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 558 nuorella. Suurempia kasvualueita ovat Myyrmäki (133), Kivistö (118) ja Tikkurilan (97) suuralueilla. Vieraskielisiä 16–18-vuotiaista on 25 prosenttia vuoteen 2025 mennessä vieraskielisen väestöennusteen mukaan.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Yhtenä tavoitteena on lasten ja nuorten sosiaalisten ja tunteiden parantaminen, kiusaamisen vähentäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin parantaminen, jolloin myös kouluterveyskyselyn tulokset parantuvat. Lisäksi toimialan keskeisenä tavoitteena on lukutaidon kasvattaminen. Yhteistyötä hyvinvointialueen sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa vahvistetaan. Lapsiystävällinen kunta -työtä edistetään ja arvioidaan. Lasten ja nuorten osallisuutta edistetään muun muassa vahvistamalla edelleen oppilas- ja opiskelijakuntien ja nuorisovaltuuston välistä yhteistyötä.

Hyviin asukaslähtöisiin palveluihin panostetaan parantamalla 5–8-vuotiaiden luku- ja matemaattisia taitoja. Yhteisöllinen opiskeluhoito toteutetaan kaupungin toiminnassa ja yhdyspintatyössä hyvinvointialueen kanssa. Jokaisen kasvu omaan potentiaaliinsa mahdollistetaan. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tiivistetään palvelulupauksen toimenpiteitä edistämällä. Palvelulupauksessa varmistamme lapselle, että siirtyä esiopetuksesta alkuopetukseen on sujuva sekä fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen. Lisäksi lupauksen mukaisesti vahvistamme lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja esi- ja alkuopetuksen yhteisössä ja painotamme yhteisissä oppimistilanteissa matemaattisia ja kielellisiä taitoja sekä huomioimme lasten kiinnostuksen kohteet oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatua kehitetään aloittamalla iltapäiväcoach-toiminta. Perusopetukseen palkataan 5 iltapäivätoiminnan coachia, jotka ohjaavat ja tukevat iltapäiväkerhojen toimintaa palveluntuottajien apuna. Iltapäiväkerhon coach-toiminnan vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan kauden aikana. Lisäksi kieli- ja kulttuuritietoisuutta edistetään inklusiivisessa toimintakulttuurissa missä jokaisessa oppilaitoksessa ja toimipisteessä kokeillaan vähintään yhtä uutta toimintamallia, joilla edistetään kieli- ja kulttuuritietoista osaamista.

Eriarvoistumisen kasvun estämistä tavoitellaan parantamalla kouluterveyskyselyn tuloksia ja kokemusta turvallisuudesta ja kiusaamattomuudesta. Tutkintoon valmentavan koulutuksen (TUVA) taroituksenmukaisuutta kehitetään ja kaikki TUVA-koulutuksen suorittaneet sijoittuvat toisen asteen tutkintoon johtavaan koulutukseen.

Hyvää johtamista ja henkilöstön työhyvinvointia vahvistetaan. Koko toimialalle luodaan henkilöstön pito- ja vetovoimaohjelma. Ohjelma tehdään varhaiskasvatuksen lisäksi myös muille toimialan palvelualueille. Ohjelman toteuttamisessa kuullaan henkilöstä, toteutumista seurataan ja arvioidaan. Kartoitetaan Kunta10:ä ketterämpiä työkaluja työhyvinvoinnin jatkuvaan seuraamiseen ja oikea-aikaisten ja vaikuttavien toimenpiteiden löytämiseksi. Työn merkityksellisyyden lisäämiseksi ja urapolkujen mahdollistamiseksi varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa kilpailutetaan kaupungin ostopalveluna yliopiston järjestämä opettajien pätevöittämiskoulutus erityisopettajaksi. Lisäksi vahvistamalla digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää johtamisosaamista. Lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa panostetaan opetushenkilöstön pedagogisiin kehityssuunnitelmiin.

Sukupuolitietoisuuden budjetoinnin kehittämiskohteena on toimialalla oppimisen ja opiskelun tuen sekä kasvun ja kehityksen tuen palvelut. Kehittämiskohde on valittu kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta. Sukupuolen välisiä eroja on todettu olevan mielenterveyteen, seksuaaliseen häirintään ja kiusaamiseen liittyen. Kyselyn tuloksia hyödynnetään perusopetuksessa ja toisella asteella toiminnan kehittämiseen. Varhaiskasvatuksessa lapsen tukeen liittyvässä osaamisen ja toimintakulttuurin kehittämisessä on huomioitu sukupuolitietoisuus. Lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa opintojaksojen määrien lisäyksiä tarkastellaan sukupuolitietoisuus huomioiden.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	4 678	4 684	4 837
Määräaikaisen henkilöstön lkm	572	610	604
Henkilöstön kokonaismäärä	5 250	5 294	5 441

13 10

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-85	-90	-90	-90	-92	-94	-97
Toimintakate	-85	-90	-90	-90	-92	-94	-97

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-73	-73	-73	-73
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-10	-15	-15	-15
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-1	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-1	-1	-1
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-85	-90	-90	-90
Toimintakate	-85	-90	-90	-90
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-85	-90	-90	-90

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Tulosalueelle on varattu määrärahat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menoihin.

13 20

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	436	667	400	400	406	412	418
Menot	-9 082	-10 959	-5 226	-5 473	-5 610	-5 750	-5 894
Toimintakate	-8 647	-10 293	-4 826	-5 073	-5 204	-5 338	-5 476

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	41	0	0	0
Tuet ja avustukset	366	637	400	400
Muut tulot	29	0	0	0
Sisäiset tulot	0	30	0	0
Tulot yhteensä	436	667	400	400
Henkilöstömenot	-7 941	-9 335	-3 458	-3 704
Asiakaspalvelujen ostot	-74	-69	0	0
Muiden palvelujen ostot	-528	-553	-883	-883
Sisäisten palvelujen ostot	-38	-2	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	168	-158	-103	-103
Avustukset	-173	-158	-160	-160
Vuokramenot	-66	-75	-75	-75
Sisäiset tilavuokrat	-414	-400	-357	-357
Muut menot	-16	-210	-191	-191
Menot yhteensä	-9 082	-10 959	-5 226	-5 473
Toimintakate	-8 647	-10 293	-4 826	-5 073
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	3 303	0	0	0
Tilikauden tulos	-5 343	-10 293	-4 826	-5 073

Toiminnan kuvaus

Johtoon ja yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, toimialan yhteiset projektit ja yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous- ja laki- ja valmistelupalveluista sekä kehittämisestä. Lisäksi järjestetään koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen ja av-huoltoon liittyvät asiat. Suunnittelu- ja kehittämisvastuualueelle kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintätekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kehitetään yhteisiä prosesseja palvelualueiden kanssa. Jatketaan tiedolla johtamisen kehittämistä datavision mukaisesti. Tieto- ja viestintäteknologiaa kehitetään digivision tavoitteiden mukaisesti. Datavisio ohjaa toimialan tietojohdamisen kehittämistä asetettujen tavoitteiden suuntaan. Digivisio puolestaan ohjaa toimialan tieto- ja viestintäteknologian kehittämistä. Digivisiota on konkretisoitu digiohjelmassa, jossa määritellään toimialan tv-kehittäminen.

Yhteisten palveluiden tavoitteena on tukea DigiOnen käyttöönottoa pilottikouluissa ja valmistella varsinainen käyttöönotto suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa ja lukioissa sekä hallinnossa. Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän (Vasa) käyttöönotto sähköistää ja siten sujuvoittaa varhaiskasvatuksen prosesseja.

Tarjotaan erityisesti lapsille ja nuorille tapoja osallistua ja vaikuttaa. Lisätään dialogia ja vuoropuhelua lasten ja nuorten päättäjien välillä. Oppilaskuntatoimintaa kehitetään niin, että niiden toiminta tavoittaa kaikki, myös tukea tarvitsevat.

Turvataan sujuvan yhteistyön jatkuminen opiskeluhuollon palveluissa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Opiskeluhuollon psykologit ja kuraattorit siirtyvät yhteisistä palveluista hyvinvointialueen toiminnaksi 1.1.2023 alkaen. Varmistetaan yhteisöllisen opiskeluhuollon toteutuminen ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon erityisasiantuntijan panoksella. Yhteisiin palveluihin lisätään resursseja kiusaamisen ehkäisyyn ja puuttumiseen toimenpideohjelman mukaisesti vaativimpien kiusaamistapausten selvittelyyn. Digione-hanke etenee käyttöönottovaiheeseen ja tähän palkataan määrääkainen projektipäällikkö ja pääkäyttäjä tukemaan toimialan sisällä käyttöönottoa (0,122 milj. euroa). Oppimiskampus -kärkihankkeen toteuttamista vahvistetaan lisäresursseilla ja projektipäällikön siirtymisellä toimialalle (0,339 milj. euroa). Strategiapanostuksena on varattu 0,274 milj. euroa ruokailun ilmastovastuullisuuden kehittämiseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	135	148	55
Määräaikaisen henkilöstön lkm	13	15	18
Henkilöstön kokonaismäärä	148	163	73

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,5 %	0,5 %	0,6 %	0,6 %

13 30

Perusopetus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	17 707	13 319	18 143	18 143	18 433	18 727	19 027
Menot	-214 180	-215 002	-227 996	-231 535	-237 323	-243 256	-249 338
Toimintakate	-196 474	-201 683	-209 853	-213 392	-218 890	-224 529	-230 311

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	3 361	4 105	3 931	3 931
Maksutulot	1	0	0	0
Tuet ja avustukset	12 487	7 300	12 298	12 298
Muut tulot	106	138	138	138
Sisäiset tulot	1 752	1 776	1 776	1 776
Tulot yhteensä	17 707	13 319	18 143	18 143
Henkilöstömenot	-118 663	-123 018	-130 839	-134 378
Asiakaspalvelujen ostot	-11 162	-12 040	-12 681	-12 681
Muiden palvelujen ostot	-24 888	-21 363	-21 925	-21 925
Sisäisten palvelujen ostot	-33	-21	-3	-3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 882	-6 276	-5 634	-5 634
Avustukset	-2 148	-2 341	-2 092	-2 092
Vuokramenot	-177	-148	-141	-141
Sisäiset tilavuokrat	-50 189	-49 791	-54 674	-54 674
Muut menot	-38	-4	-7	-7
Menot yhteensä	-214 180	-215 002	-227 996	-231 535
Toimintakate	-196 474	-201 683	-209 853	-213 392
Poistot	-1 282	-1 019	-2 146	-863
Vyörytykset	-10 821	0	0	0
Tilikauden tulos	-208 577	-202 702	-212 000	-214 255

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen palvelualue vastaa suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville oppivelvollisuusikäisille lapsille. Opetus järjestetään valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lähikouluperiaatteella. Perusopetus antaa jatko-opiskeluvalmiudet toiselle asteelle ja perusopetuksen aikana kertyneet tiedot ja taidot osoitetaan peruskoulun päättötodistuksella, jonka perusteella tehdään opiskelijavalinnat toisen asteen opintoihin. Perusopetuksen palvelualue vastaa myös vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminnasta sekä vuosiluokkien 1.–2.-oppilaiden iltapäivätoiminnasta, jonka järjestävät 22 palveluntuottajaa. Perusopetusikäisistä oppilaista maahanmuuttajataustaisia on 29,4 prosenttia. Perusopetus vastaa myös alle 17-vuotiaiden oppilaiden valmistavan opetuksen järjestämisestä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen keskeisinä tavoitteina vuonna 2023 on kaupunkistrategian mukaisesti oppilaiden oppimisen parantaminen erityisesti lukutaidon ja matematiikan osalta. Lisäksi tavoitteena on oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitojen lisääminen ja kiusaamisen vähentäminen sekä oppilaiden hyvinvoinnin lisääminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarvio sisältää täysimääräisenä oppilasmäärän kasvun (99 oppilasta) ja rakenteen muutoksien vaatimat määrärahalisäykset (1,7 milj. euroa). Lisäksi kaupunkistrategian mukaisesti kasvatetaan panostuksia äidinkielen ja matematiikan oppitunteihin 1 vuosiviikkotunnilla (vuositasolla 0,72 milj. euroa ja syksy 2023 0,228 milj. euroa) ja lisätään laaja-alaisia erityisopettajia 1–2. ja 7–9. vuosiluokille yhteensä 33 htv (vuositasolla 2,2 milj. euroa, syksy 2023 0,877 milj. euroa). Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatua parannetaan 0,4 milj. eurolla vuositasolla.

Valmistavan opetuksia ryhmiä on perustettu 13 Ukrainasta tulevia pakolaisia varten keväällä 2022. Talousarvio sisältää näiden määrärahat vuodelle 2023. Vammaisopetukseen on perustettu 6 uutta ryhmää vuoden 2022 aikana.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 1 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta arvioidaan saatavan 2,32 milj. euroa vuonna 2023. Lisäksi valtion koulutuksellisen tasa-arvon avustuksen arvioidaan laskevan nykytasosta, ja vuoden 2023 syksyn osuudeksi arvioidaan 1,2 milj. euroa (2,5 milj. euroa syksyllä 2022).

Talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin (1,4 milj. euroa).

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	1 827	1 812	1 943
Määräaikaisen henkilöstön lkm	347	359	352
Henkilöstön kokonaismäärä	2 174	2 171	2 295

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	23 068	23 400	23 855	23 771
Käyttömenot euroa/oppilas	8 841	9 172	9 003	^{*)}
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömestä	52 %	52 %	54 %	^{*)}
Huoneistonieliöt/oppilas ^{**)}	10,3	10,2	10,1	10,1
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1–9 luokat	15,9	15,9	15,9	15,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	99 %	99,5 %	100 %
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 229	2 615	2 432	2 550
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A2 -kieli, aloitaneiden määrä	42 %	39 %	38 %	37 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	220	200	210	210

^{*)} Luku tiedossa käyttösuunnitelmavaiheessa.

^{**)} Sis. keittiövuokrat, ilman näitä 9,7. Vuodesta 2023 lähtien ei sisällä opiskeluhoollon tiloja.

13 50

Varhaiskasvatus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	16 483	15 884	16 573	16 573	16 822	17 074	17 330
Menot	-181 723	-187 069	-196 615	-199 120	-204 098	-209 200	-214 430
Toimintakate	-165 240	-171 186	-180 042	-182 546	-187 276	-192 126	-197 100

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	1 051	1 401	1 401	1 401
Maksutulot	13 026	11 400	11 083	11 083
Tuet ja avustukset	2 374	3 034	4 041	4 041
Muut tulot	15	48	48	48
Sisäiset tulot	18	0	0	0
Tulot yhteensä	16 483	15 884	16 573	16 573
Henkilöstömenot	-86 574	-99 638	-104 028	-106 532
Asiakaspalvelujen ostot	-15 026	-16 442	-16 526	-16 526
Muiden palvelujen ostot	-31 851	-20 690	-22 595	-22 595
Sisäisten palvelujen ostot	-503	-486	-492	-492
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 007	-1 193	-1 253	-1 253
Avustukset	-16 507	-15 952	-14 852	-14 852
Vuokramenot	-8	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-30 191	-31 716	-35 920	-35 920
Muut menot	-56	-953	-950	-950
Menot yhteensä	-181 723	-187 069	-196 615	-199 120
Toimintakate	-165 240	-171 186	-180 042	-182 546
Poistot	-693	-556	-417	-417
Vyörytykset	-9 366	0	0	0
Tilikauden tulos	-175 299	-171 742	-180 459	-182 963

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville alle kouluikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa kohtaamispaikkatoimintaa. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja palveluseteliin sekä yksityisen hoidon tukeen liittyvistä tehtävistä. Varhaiskasvatuksen uuden henkilöstörakenteen toteuttamista jatketaan edelleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien osuutta nostetaan eläköityvien lastenhoitajien vakanssien muutosten myötä. Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuudessa on edelleen merkittäviä haasteita.

Väestöennusteen mukaan vuonna 2023 varhaiskasvatusikäisen väestön määrä pysyy samalla tasolla (-22 lasta). Kotihoidon tuella olevien lasten määrän arvioidaan vähenevän edelleen ja heitä siirtyä varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 208. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista maahanmuuttajataustaisia oli vuoden 2022 alussa 31,8 prosenttia eli lähes kolmasosa. Vieraskielisen väestön osuuden arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa jatketaan edelleen uusilla toiminnallisuuksilla. 1.8.2022 voimaan tulleen lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpanoa jatketaan. Lakiuudistus vahvistaa lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja laajentavan tuen kolmipor-taisuuden toteutumisen koskemaan kaikkia ikäluokkia. Lakimuutos edellyttää tuen henkilöstön li-säystä. Talousarvion toimintakuluihin on lisätty 0,75 milj. euroa.

Vantaa on mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa, jonka tar-koituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja kehittää esiopetuksen laatua. Kokeilu kestää elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Vantaalta kokeilussa on mukana noin 20 prosenttia viisivuotiaiden ja kuusivuotiaiden ikäluokista (noin 500 lasta/ikäluokka).

Varaudutaan edelleen järjestämään Ukrainasta tulleille lapsille esiopetusta, valmistavaa opetusta ja varhaiskasvatusta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Henkilöstön saatavuus- ja pitovoiman toimenpideohjelman 2022–2025 mukaisia toimenpiteitä edis-tetään.

Edelleen yhteistyössä kumppaneiden kanssa etsitään ja kokeillaan aktiivisesti uusia ja innovatiivisia keinoja työntekijöiden saatavuuteen ja pysyvyyteen. Kevään 2023 aikana selvitetään varhaiskasva-tuksen henkilöstön työvaatetustarve ja vaihtoehdot työvaatetuksen tarjoamiseen työnantajan toi-mesta.

Jatketaan lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpanoa lisäämällä lain edellyttämää henkilöstöä.

Hyödynnetään monialaista yhteistyötä lasten ja perheiden tukemiseksi.

Tunne- ja kaveritaitoja sekä ryhmän positiivista vuorovaikutusta vahvistetaan ja siinä hyödynnetään oppilashuollon osaamista.

Digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää osaamista vahvistetaan.

Varhaiskasvatuksen johtamismallien kehittämistä ja arviointia jatketaan. Selvitetään, voiko osaa hal-linnollisista tehtävistä siirtää pois päiväkotien johtajilta ja vapauttaa heidän aikaansa läsnäoloon työ-yhteisössä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2023 valmistuu viisi uutta kunnallista päiväkotia: Patotien, Jokiuoman ja Kelokuusen päivä-kodit Myyrmäkeen, Korson päiväkotia Korsoon sekä Latupuiston päiväkotia Hakunilaan. Päiväkodit korvaavat poistuvia huonokuntoisia päiväkotia- ja perhepäiväkotitiloja sekä vastaavat kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Päiväkodeissa on paikkoja yhteensä 666, joista uusia 213. Lisäksi yksityinen Pilke päiväkotia avautuu Martinlaaksoon, 54 paikkaa. Palvelutuotannon kasvun vaikutus määrärahoi-hin on 2,17 milj. euroa.

Varhaiskasvatukseen lisätään 40 kunnallista varahenkilöä helpottamaan sijaisten saatavuutta.

Vantaan varhaiskasvatus saa valtion erityisavustusta varhaiskasvatukseen sekä esiopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022–2023 (2,8 milj. euroa). Lisäksi valtion erityisavustuksilla kehitetään varhaiskasvatukseen ja esiopetuksen oppimisen tukea ja inklu-siivista toimintakulttuuria, laadun arviointia, pedagogista dokumentointia digitaalisia ohjelmistoja hyödyntäen sekä digipedagogiikan ohjelman jalkauttamista digitsempparitoiminnalla.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 0,284 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta arvioidaan saatavan 0,58 milj. euroa vuonna 2023. Lisäksi talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin (1,86 milj. euroa).

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	2 058	2 052	2 147
Määräaikaisen henkilöstön lkm	68	72	72
Henkilöstön kokonaismäärä	2 126	2 124	2 219

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:				
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 247	10 522	10 630	10 719
Yksityinen varhaiskasvatus	2 016	2 047	2 281	2 280
Kerhotoiminta	280	206	260	226
Kotihoidon tuki	3 446	3 021	3 200	3 082
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä *)	76,8 %	79,7 %	83,5 %	83,7 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	16,0 %	16,3 %	17,7 %	17,5 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	9,4 %	10,3 %	9,4 %	10,3 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	10 862	11 524	11 442	12 057

*) Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.

13 90

Svenskspråkiga servicen

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	544	606	589	589	597	606	615
Menot	-13 343	-13 625	-14 361	-14 594	-14 959	-15 333	-15 716
Toimintakate	-12 800	-13 019	-13 773	-14 006	-14 362	-14 727	-15 101

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	25	25	25
Maksutulot	454	496	496	496
Tuet ja avustukset	73	84	67	67
Muut tulot	17	1	1	1
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	544	606	589	589
Henkilöstömenot	-7 944	-8 142	-8 299	-8 532
Asiakaspalvelujen ostot	-161	-108	-129	-129
Muiden palvelujen ostot	-1 698	-1 687	-1 829	-1 829
Sisäisten palvelujen ostot	-3	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-252	-368	-411	-411
Avustukset	-8	-13	0	0
Vuokramenot	-4	-4	-4	-4
Sisäiset tilavuokrat	-3 273	-3 303	-3 687	-3 687
Muut menot	0	-1	-1	-1
Menot yhteensä	-13 343	-13 625	-14 361	-14 594
Toimintakate	-12 800	-13 019	-13 773	-14 006
Poistot	-21	-4	-21	-21
Vyörytykset	-699	0	0	0
Tilikauden tulos	-13 521	-13 023	-13 793	-14 027

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan johdolla ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös oppivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on vastata ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyys-työstä.

Palvelualue järjestää varhaiskasvatusikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseleillä. Ruotsinkielinen esiopetus toteutuu osana palvelualueen varhaiskasvatusta. Ruotsinkielisiä päiväkotia on neljä, Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Timotej daghem ja Trollebo daghem.

Palvelualueella on neljä alakoulua (lk.1–6), Dickursby skola, Kyrkoby skola, Mårtensdals skola ja Västersundoms skola. Hallinnollisesti alakouluilla on kaksi rehtoria. Yläkouluja (lk.7–9) on yksi, Helsingin skola sekä yksi lukio Helsingin gymnasium.

Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa Svenska produktionsskolan. Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta järjestää Helsingissä ammattiopisto Prakticum. Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää ammattiopisto Prakticumia, jossa myös Svenska produktionskolan toimii. Vantaan kaupunki omistaa 4,7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä. Toimimalla aktiivisesti Prakticumien hallituksessa pyritään parantamaan opiston toimintaedellytyksiä ja koulutustarjontaa, jotta myös yhä useampi vantaalainen ruotsinkielinen nuori löytäisi opiskelupaikan sieltä.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUV) on keskeinen osa oppivelvollisuuden laajentamista. Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta järjestää ammattiopistolaitos Prakticum yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Vantaan kaupunki kuuluu myös Västra Nylands folkhögskola -nimiseen kuntayhtymään. Kuntayhtymä omistaa ja ylläpitää kansanopistoa. Opisto tarjoaa lyhytkursseja, yksivuotisia jatko-opintoihin ja työelämään valmistavia opintoja sekä myös opistovuoden oppivelvollisille, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin. Kaupungin omistajastrategiaa kuntayhtymässä arvioidaan koulutuspoliittisesta näkökulmasta vuoden 2023 aikana.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielisen palvelualueen strateginen toimenpideohjelma pohjautuu toimialan strategiaan. Ruotsinkielisen palvelualueen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset toimenpiteet ovat pääasiassa samat kuin suomenkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset toimenpiteet.

Palvelualueen strategiset toimenpiteet palvelevat kaupungin ruotsinkielisiä asukkaita, sukupuolesta, iästä ja asuinalueesta riippumatta. Kun palvelualueelle luotiin toiminnan strategiset toimenpiteet vuosille 2022–2025, otettiin asiakkaiden toiveet huomioon eri tavoin.

Palvelualueen strategisiksi painopisteiksi päätettiin seuraavat; toimimme yhdessä hyvinvoinnin edistämiseksi, mahdollistamme jokaisen kasvun omaan potentiaaliinsa, edistämme oppimista vahvistamalla elinikäistä uteliaisuutta ja tuemme lasten ja nuorten kielellistä kehitystä. Kielellistä kehitystä varten on suunnitteilla luoda ohjelma, jolla vahvistetaan kielellisiä valmiuksia ja oppimista varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Päätettiin, että painopiste vaihtelee lukuvuosittain, jolloin lukuvuoden 2022–2023 painopiste on hyvinvoinnin edistäminen, sillä se luo perustan muille painopisteille. Lukuvuonna 2023–2024 painopiste tulee olemaan kielellisessä kehityksessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uuden oppimisen ja koulutuksen digitaalisen palvelualueen DigiOnen pilottivaihe alkaa syksyllä 2023. Ruotsinkielisen palvelualueen yksiköistä Helsingin skola ja Helsingin gymnasium ovat mukana pilotissa. Kaikki Vantaan peruskoulut ja lukiot ottavat DigiOnen käyttöön syksyllä 2024. Uuden järjestelmän käyttöönotto merkitsee sekä toiminnan muutoksia että uusien järjestelmien käytön oppimista.

Ruotsinkieliset peruskoulut ovat mukana valtakunnallisessa SKY-hankkeessa, jonka tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja ja luoda myönteistä, kouluun kiinnittymistä tukevaa toimintakulttuuria. Hankkeen puitteissa lisättiin 0,67 vuosiviikkotuntia tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimiseen ruotsinkielisen yläkoulun Helsingin skolanin 8. luokkalaissille.

Valtuustostrategiassa tavoitteena on perusopetuksen oppilaitten oppimistulosten parantaminen, erityisesti lukutaidossa ja matematiikassa. Lisäpanostusesitys perusopetuksen oppimistulosten parantamiseen on yhden äidinkielen ja yhden matematiikan oppitunnin lisääminen tuntijakoon vuosiluokille yksi ja kaksi lukuvuodesta 2023–2024 lähtien.

Kaksikielisyysohjelma uusittiin vuoden 2022 alussa niin, että se tukee valtuustokauden strategiaa sekä oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelman tavoitteet toteutetaan neljässä vuodessa ja toiminnasta raportoidaan vuosittain.

Varmistetaan, että ruotsinkielinen kotoutumispolku on sisälletty Vantaan kotoutumishjelmaan ja että edellytykset sen toteuttamiseen on valmisteltu.

Svenskspråkiga servicen osallistuu Mårtensdals bildningsrum -rakennushankkeen seurantaan ja suunnitteluun.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	140	142	150
Määräaikaisen henkilöstön lkm	19	21	21
Henkilöstön kokonaismäärä	159	163	171

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *)	297	301	300	300
Lapsia esiopetuksessa	78	80	75	75
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	728	722	731	722
Käyttömenot euroa/ oppilas	10 050	10 799	10 869	**)
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	0,5	53 %	58 %	**)
Huoneistoneliöt/ oppilas	13,6	13,7	13,5	13,7
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat	16,3	15,7	16,3	15,7
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	98 %	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	124	125	122	145
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	150	155	150	160
Käyttömenot euroa/ opiskelija	7 977	8 410	8 796	**)
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	8,6	8,4	8,6	8,1

*) Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.

**) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa.

137

Toisen asteen koulutus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	3 113	3 227	1 926	1 926	1 956	1 986	2 017
Menot	-65 051	-69 212	-72 304	-73 502	-75 340	-77 224	-79 154
Toimintakate	-61 938	-65 985	-70 378	-71 576	-73 384	-75 238	-77 138

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	609	450	450	450
Maksutulot	39	0	0	0
Tuet ja avustukset	2 272	2 603	1 302	1 302
Muut tulot	95	94	94	94
Sisäiset tulot	97	80	80	80
Tulot yhteensä	3 113	3 227	1 926	1 926
Henkilöstömenot	-40 809	-42 269	-41 822	-43 021
Asiakaspalvelujen ostot	-19	-10	-9	-9
Muiden palvelujen ostot	-5 426	-6 396	-7 127	-7 127
Sisäisten palvelujen ostot	-129	-27	-27	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 156	-5 029	-6 079	-6 079
Avustukset	-42	-42	-33	-33
Vuokramenot	-1 314	-1 054	-1 288	-1 288
Sisäiset tilavuokrat	-13 857	-14 055	-15 701	-15 701
Muut menot	-301	-329	-218	-218
Menot yhteensä	-65 051	-69 212	-72 304	-73 502
Toimintakate	-61 938	-65 985	-70 378	-71 576
Poistot	-420	-280	-253	-253
Vyörytykset	-4 753	0	0	0
Tilikauden tulos	-67 112	-66 265	-70 631	-71 830

Vuoden 2023 talousarviosta alkaen esitetään, että toisen asteen palvelualueesta muodostetaan yksi yhtenäinen nettoyksikkö, joka sisältää suomenkielisen lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen (Varia). Määrärahojen ja tuloarvioiden summa, toimintakate, muodostaa valtuustoon nähden sitovan tason. Sekä lukiokoulutus että ammatillinen koulutus esitetään talousarviokirjassa myös erikseen perustelutietoina ja informaationa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	518	530	542
Määräaikaisen henkilöstön lkm	125	143	141
Henkilöstön kokonaismäärä	643	673	683

13 40

Lukiot

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	1 489	1 323	1 301	1 301	1 321	1 342	1 363
Menot	-27 394	-28 800	-31 079	-31 629	-32 420	-33 231	-34 061
Toimintakate	-25 905	-27 477	-29 778	-30 328	-31 099	-31 888	-32 698

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	283	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 044	1 179	1 157	1 157
Muut tulot	72	64	64	64
Sisäiset tulot	89	80	80	80
Tulot yhteensä	1 489	1 323	1 301	1 301
Henkilöstömenot	-18 274	-19 242	-19 793	-20 343
Asiakaspalvelujen ostot	-19	-10	-9	-9
Muiden palvelujen ostot	-1 922	-1 898	-2 042	-2 042
Sisäisten palvelujen ostot	-51	-27	-27	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-972	-1 788	-2 633	-2 633
Avustukset	-18	-7	-7	-7
Vuokramenot	-28	-42	-42	-42
Sisäiset tilavuokrat	-5 919	-5 777	-6 517	-6 517
Muut menot	-191	-10	-10	-10
Menot yhteensä	-27 394	-28 800	-31 079	-31 629
Toimintakate	-25 905	-27 477	-29 778	-30 328
Poistot	-98	-55	-28	-28
Vyörytykset	-1 959	0	0	0
Tilikauden tulos	-27 963	-27 533	-29 806	-30 356

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota sekä kaksi aikuislukiota. Lukiokoulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukiodien lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Lukioissa tuli 1.8.2021 voimaan uusi opetussuunnitelma, jonka mukaista kehittämistyötä jatketaan vuoden 2023 aikana. Kehittämisen tavoitteena on vahvistaa laaja-alaista osaamista, monipuolistaa arviointikäytänteitä sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle. Opetussuunnitelmauudistuksen aikana kehitettyjä toimintatapoja arvioidaan kevään 2023 aikana.

Vuonna 2023 laajennetun oppivelvollisuuden piiriin tulevat vuonna 2007 syntyneet, peruskoulun päättävät opiskelijat.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Vuonna 2023 lukiokoulutuksen keskeisinä tavoitteina on kieli- ja kulttuuritietoisuuden lisääminen ja näkyväksi tekeminen, opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen sekä toisen asteen koulutuksen vision mukaisen joustavien opintopolkujen tarjoaminen.

Lukioiden ja Varian opiskelijoille kehitetään uusia joustavia opintopolkua strategialähtöisen palvelumuotoilun eli ihmislähtöisen kehittämisen kautta. Tavoitteena on, että opiskelijan on mahdollista hyödyntää opetustarjontaa oppilaitosrajat ylittäen ja saada siten vahvempi pohja työelämään sekä jatko-opintoihin. Palvelualueen ja Mercurian kauppaoppilaitoksen yhteistyötä kehitetään.

Kieli- ja kulttuuritietoisuutta lisätään vahvistamalla opettajien osaamista sekä kehittämällä uusia ratkaisuja S2-opiskelijoiden tukeen ja integroimiseen. Resurssien jakamisessa tullaan ottamaan huomioon monikielisten opiskelijoiden määrä. Erityisopetuksen resurssia lisätään.

Opiskelijoiden hyvinvointia vahvistetaan kiinnittämällä huomiota yhteisölliseen hyvinvointityöhön, arjen kohtaamisiin sekä oppilaitosten arjessa tapahtuvaan vuorovaikutukseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) aloitettiin elokuussa 2022 ja koulutus toteutetaan hallinnollisesti ammattiopisto Variassa. Koulutuksen tavoitteena on lukioiden näkökulmasta vahvistaa opiskelijan edellytyksiä lukio-opintojen suorittamiseen. Vuoden 2023 aikana TUVA-koulutuksen toteuttamista arvioidaan ja kehitetään.

Toisen asteen koulutuksen vision ja strategisten painopisteiden mukaan mahdollistetaan joustavat opintopolut toisella asteella yli oppilaitosrajojen (0,1 milj. euroa).

Oppivelvollisuuden laajenemiseen on varattu 0,8 milj. euroa pääasiassa materiaalikuluihin.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 0,176 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta arvioidaan saatavan 0,7 milj. euroa vuonna 2023.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	214	214	222
Määräaikaisen henkilöstön lkm	61	69	69
Henkilöstön kokonaismäärä	275	283	291

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 673	3 658	3 662	3 691
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	735	732	732	738
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	257	242	290	250
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot) **)	1,88 %	2,18 %	4,5 %	4,5 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	84,2 %	83,1 %	85,0 %	88,0 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,35	1,35	1,36	1,36
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	6 623	7 086	6 918	*)
Huoneistoneuliot/opiskelija (päivälukiot)	7,4	7,5	7,5	7,4

*) Luku tiedossa käyttösuunnitelmavaiheessa.

**) Laskentatapa muuttunut KS 2022 lähtien.

13 70

Ammatillinen koulutus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	1 624	1 904	625	625	634	644	654
Menot	-37 657	-40 412	-41 225	-41 873	-42 920	-43 993	-45 093
Toimintakate	-36 033	-38 507	-40 600	-41 248	-42 286	-43 349	-44 439

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	326	450	450	450
Maksutulot	39	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 228	1 424	145	145
Muut tulot	23	30	30	30
Sisäiset tulot	8	0	0	0
Tulot yhteensä	1 624	1 904	625	625
Henkilöstömenot	-22 535	-23 027	-22 029	-22 678
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-3 503	-4 498	-5 085	-5 085
Sisäisten palvelujen ostot	-78	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 184	-3 241	-3 446	-3 446
Avustukset	-23	-35	-26	-26
Vuokramenot	-1 286	-1 013	-1 247	-1 247
Sisäiset tilavuokrat	-7 938	-8 278	-9 184	-9 184
Muut menot	-110	-319	-208	-208
Menot yhteensä	-37 657	-40 412	-41 225	-41 873
Toimintakate	-36 033	-38 507	-40 600	-41 248
Poistot	-322	-225	-225	-225
Vyörytykset	-2 794	0	0	0
Tilikauden tulos	-39 149	-38 732	-40 825	-41 473

Toiminnan kuvaus

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa järjestämisluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Varia osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopoliittikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen. Toiminnan lähtökohtana ovat kysyntälähtöisyys, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa.

Varia vastaa osaltaan siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka ja huolehtii oppivelvollisuuden laajentumisen toteuttamisesta.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) aloitettiin elokuussa 2022 ja koulutus toteutetaan hallinnollisesti ammattiopisto Variassa.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Varian strategiassa 2022–2025 painottuvat toimintatapojen uudistaminen, asiakaslähtöisten palvelujen tarjoaminen ja kestävä ammattiosaamisen luominen yhdessä asiakkaiden kanssa. Toimintavuoden 2023 aikana kaikkia kokonaisuuksia viedään eteenpäin useilla toimenpiteillä, mutta eniten

painottuvat toimintatapojen uudistamiseen liittyvä tiimimäisen toimintamallin kehittäminen ja asiakaslähtöisiin palveluihin liittyvä prosessien selkeyttäminen. Näiden tueksi kehitetään tiedolla johtamista ja sen välineitä.

Vuonna 2023 kehitetään oppivelvollisuuden laajentumista koskevia käytänteitä sekä tutkintoon valmentavan koulutuksen sisältöjä ja toimintamalleja. Yhteistyössä lukioiden kanssa Varian opiskelijoille kehitetään joustavia mahdollisuuksia opintojen suorittamiseen yli oppilaitosrajojen. Variassa jatketaan edelleen työtä opintojen keskeyttämisen vähentämiseksi.

Varian tavoitteena on käydä opetuksen toteutussuunnitelmat läpi ja sisällyttää niihin konkreettisesti alalle soveltuvat kestävä kehityksen elementit, joiden mukaan opetus toteutetaan. Lisäksi tavoitteena on sisällyttää myös muuhun toimintaa ohjaaviin prosesseihin kestävyiden ja vastuullisuuden näkökulmat.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarviovuonna 2023 valmistaudutaan vuonna 2024 voimaan tuleviin toisen asteen koulutuksen lainsäädännön muutoksiin sekä toiminnan että rahoituksen näkökulmasta. Muutoksia tulee myös jatkuvan oppimisen palveluihin. Lisäksi Varian toiminnassa ja kehittämisessä näkyy oppivelvollisuuden laajeneminen sekä tutkintoon valmentavan koulutuksen ensimmäinen toteuttamisvuosi uuden rakenteen mukaisesti (0,57 milj. euroa).

Useiden alojen akuutti työvoimapula edellyttää uudenlaisia koulutusratkaisuja. Esimerkiksi työperäinen maahanmuutto vaatii uudenlaisia koulutusmalleja, yhteistyötä maahanmuuttajien osaamiskeskuksen kanssa ja henkilöstöltä muun muassa kieli- ja kulttuuritietoista osaamista.

TE-palvelut siirtyvät kaupungin vastuulle 1.1.2025. Variassa valmistaudutaan siihen yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa vuoden 2023 aikana.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	300	312	315
Määräaikaisen henkilöstön lkm	60	70	70
Henkilöstön kokonaismäärä	360	382	385

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	38 %	37 %	38 %	41 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	98,3 %	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä)	10 250	10 425	10 721	11 573
Huoneistoneuliot/opiskelijavuosi	13,9	13,5	13,5	13,8
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa *)	10,0 %		8 %	8 %

*) Uusi tunnusluku KS 2022 alkaen.

16

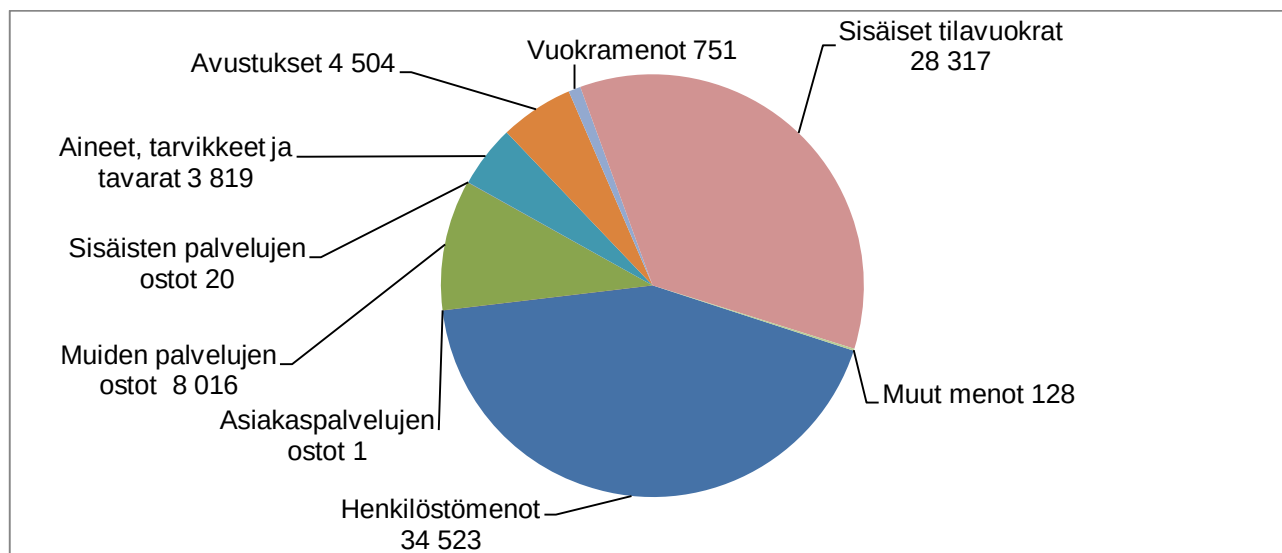
KAUPUNKIKULTTUURI

Vastuuhenkilö: Riikka Åstrand

Toimielin: Vapaa-ajan lautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Kaupunkikulttuuri							
Tulot	8 963	11 383	11 868	11 868	12 047	12 229	12 414
Menot	-70 858	-73 860	-79 340	-80 079	-82 081	-84 133	-86 236
Toimintakate	-61 895	-62 477	-67 473	-68 211	-70 034	-71 904	-73 822
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt							
Tulot	7 579	10 015	10 500	10 500	10 658	10 819	10 983
Menot	-65 564	-68 562	-73 857	-74 480	-76 342	-78 250	-80 206
Toimintakate	-57 985	-58 547	-63 357	-63 980	-65 683	-67 431	-69 224

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	97	389	984	984
Maksutulot	3 599	6 289	6 240	6 240
Tuet ja avustukset	2 871	2 375	2 434	2 434
Muut tulot	607	841	720	720
Sisäiset tulot	406	121	121	121
Tulot yhteensä	7 579	10 015	10 500	10 500
Henkilöstömenot	-26 105	-27 295	-29 777	-30 438
Asiakaspalvelujen ostot	-8	-1	-1	-1
Muiden palvelujen ostot	-6 713	-8 091	-7 805	-7 805
Sisäisten palvelujen ostot	-43	-12	-20	-20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 172	-3 208	-3 731	-3 731
Avustukset	-4 338	-4 498	-4 540	-4 502
Vuokramenot	-759	-731	-744	-744
Sisäiset tilavuokrat	-24 382	-24 569	-27 135	-27 135
Muut menot	-45	-159	-104	-104
Menot yhteensä	-65 564	-68 562	-73 857	-74 480
Toimintakate	-57 985	-58 547	-63 357	-63 980
Poistot	-4 534	-4 357	-4 817	-4 817
Vyörytykset	-989	0	0	0
Tilikauden tulos	-63 507	-62 904	-68 175	-68 797

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin toimialan tehtävänä on kaupunkikulttuurilautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin kirjasto- ja asukaspalveluiden, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden järjestämisestä.

Keväällä 2022 tehdyssä kaupunkikulttuurin toimintaympäristöanalyysissä nousivat esille väestönkasvu, väestörakenteen muutos, eriarvoistumiskehitys, teknologinen kehitys, ilmastonmuutos, taloudellisen tilanteen kehitys sekä medialisaatio. Vaikka nopea väestönkasvu ja monimuotoistuminen tuovat lisähaasteita palvelutuotantoon, ne voivat hallitusti hoidettuna olla kaupungille myös todellinen menestystekijä. Tästä syystä toimiala haluaa olla aktiivinen toimija asuinalueiden kehittämisessä, segregaatiorjumisessa ja osallisuuden kokemuksen lisäämisessä.

Koronapandemian aika on rajoittanut voimakkaasti vapaa-ajanviettoa. Vapaa-ajan palveluiden merkityksellisyys on korostunut, mutta on viitteitä, että pitkä poikkeusaika on voinut vaikuttaa ihmisten käyttäytymiseen. Muutosten pysyvyys ja digitaalisten palveluiden tarve voivat vaikuttaa palveluiden tuotantotapoihin. Kaupunkikulttuurin toimialan palveluilla on vahva yhteys koettuun hyvinvointiin. Kaupunkikulttuurilla on myös tärkeä rooli positiivisemmän kaupunki-identiteetin luomisessa erilaisien tapahtumien ja palveluiden keinoin.

Kaupunkikulttuuri voi toiminnallaan vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja vastata ihmisten yhteisöllisyyden ja osallisuuden tarpeisiin. Uudenlaiset kumppanuudet ja yhdessä tekeminen korostuvat. Digitalisaatio (automaatisointi, tehokas tilankäyttö, sähköinen asiointi ym.) parantaa palveluiden saavutettavuutta.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön ja väestön ikääntymisen myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resursien kohdentamisessa. Toimialan palvelut tukevat yhteisöllistä ja vuorovaikutteista toimintaa. Ne vahvistavat moninaisuutta ja antavat valmiuksia toimia aktiivisesti yhteiskunnassa. Palveluiden avulla torjutaan tehokkaasti yksinäisyyttä ja eriarvoistumista. Monipuolinen rahoituspohja kannustaa ja rohkaisee innovatiivisuuteen ja uudistumiskykyyn. Lisäresursseilla luodaan uusia ratkaisuja ja tehdään kehitystyötä.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kaupunkikulttuurin toimialan rooli on merkittävä valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumisessa. Valtuustokauden strategian tueksi on rakennettu toimialan oma strategia, johon valitut vaikuttavuustavoitteet tähtäävät vuoteen 2030. Toimiala vastaa kahdesta valtuustokauden strategia-temasta: sosiaalisesti kestävä Vantaa sekä hyvinvointia rakentava Vantaa.

Talouden tasapainoa turvataan kustannustehokkaiden tilaratkaisujen kautta. Kaupungin elin-, pito- ja vetovoiman kasvattamiseksi tapahtumien määrää ja aluetaloudellista vaikuttavuutta lisätään ennen kaikkea asukkaiden ja kumppanitoimijoiden toimintamahdollisuuksia edistämällä kuten tapahtuma-areenoita rakentamalla. Tarkoitus on lisätä niin tapahtumien lukumäärän lisäksi tapahtumiin osallistuvien ihmisten määrää. Vantaan erityisenä tavoitteena on olla lapsiystävällinen kaupunki ja toimiala sitoutuu edistämään kansallisen lapsistrategian keskeisiä tavoitteita, kuten lasten ja nuorten osallisuutta ja päätösten lapsivaikutusten arviointia. Selvitetään lapsiparlamentin tarvetta nuorisovaltuuston ja vaikuttajapäivän lisänä. Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi lisätään etenkin haavoittuvassa asemassa oleville kuntalaisille tarkoitettuja matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia ja parannetaan niiden saavutettavuutta sekä esteettömyyttä muun muassa Harrastusten Vantaa -hankkeen avulla sekä toteuttamalla Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden tunnetta pyritään edistämään tavoitteena yksinäiseksi itsensä kokevien osuuden väheneminen.

Haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset huomioidaan erityisesti yksinäisyyden vähentämisessä. Edistetään haavoittuvassa asemassa olevien ihmisryhmien terveyttä ja hyvinvointia muun muassa lisäämällä matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia ja elintapaneuvontaa sekä tukemalla järjestötoimintaa. Kehitetään kaupungin esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Kehittämistyötä tehdään yhdessä paikallisten vammais- ja eläkeläisjärjestöjen sekä vammais- ja vanhusneuvoston kanssa. Tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä kaupungin elin-, pito- ja vetovoiman parantaminen.

Keskeisimmät investointihankkeet ovat Kuusijärven kehittäminen, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, Kivistön palvelukeskittymä, Elmon uimahalli sekä Vernissan peruskorjaus. Toimiala osallistuu aktiivisesti keskustojen kehittämissuunnitelmien laadintaan.

Toimiala valitsee vuosittain hyvinvointia tukevan teemapalvelualueen. Teemapalvelualueetta tehdään vuoden aikana näkyväksi kuntalaisille ja sen toimintaa kehitetään yhdessä heidän kanssaan. Vuosi 2023 on liikuntapalveluiden vuosi.

Kaupunkikulttuurin toimialan sukupuolittetun budjetoinnin teemana on harrastaminen. Tarkastelun kohteen on kaupungin tarjoamien ja tukemien harrastusten määrä, laatu, kohderyhmät, todelliset osallistumismahdollisuudet ja toiminnan resursointi. Turvallisuusteeman alla tarkastellaan hyviä väestösuhteita.

Huomioidaan luonnon ja lemmikkien merkitys ihmisten hyvinvoinnille. Edistetään luontoon ja eläimiin liittyvää harrastamista ja liikkumista. Jatketaan eläinten hyvinvointiin ja omistajan vastuuseen liittyvien aiheiden käsittelyä asukastoiminnassa, tapahtumissa, nuoriso- ja kerhotoiminnassa sekä aikuisopiston kurssitarjonnassa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	565	574	615
Määräaikaisen henkilöstön lkm	254	327	318
Henkilöstön kokonaismäärä	819	901	933

16 10

Kaupunkikulttuurilautakunta

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-85	-69	-80	-80	-82	-84	-86
Toimintakate	-85	-69	-80	-80	-82	-84	-86

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-74	-53	-65	-65
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-8	-16	-15	-15
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-3	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-85	-69	-80	-80
Toimintakate	-85	-69	-80	-80
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	85	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-69	-80	-80

Kaupunkikulttuurilautakunta huolehtii kirjasto- ja asukaspalveluista sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen järjestämisestä. Kaupunkikulttuurilautakunta myös päättää kaupungin avustusten jakamisesta.

Tehtäväalueelle on varattu määrärahat kaupunkikulttuurilautakunnan menoihin. Lautakunta kokoontuu kuukausittain joko perinteisesti Vantaan kaupungintalolla, tai vaihtelevissa sijainneissa eri puolilla kaupunkia.

Lautakunnan kokouksissa, tapahtumissa ja matkoilla oman agendansa lisäksi lautakunta tutustuu kaupungin sisäiseen toimintaan sekä sidosryhmien esittelyihin, ja tutustuu mahdollisuuksien mukaan muiden kuntien hallintoon, toimintamalleihin ja lautakuntien toimintaan.

16 21

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	439	745	745	745	756	767	779
Menot	-2 913	-3 722	-3 871	-3 888	-3 986	-4 085	-4 187
Toimintakate	-2 474	-2 977	-3 126	-3 144	-3 230	-3 318	-3 409

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	439	700	700	700
Muut tulot	0	45	45	45
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	439	745	745	745
Henkilöstömenot	-2 013	-1 451	-1 988	-2 006
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-475	-1 231	-725	-725
Sisäisten palvelujen ostot	-7	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-69	-30	-221	-221
Avustukset	-30	-100	0	0
Vuokramenot	-16	-18	-18	-18
Sisäiset tilavuokrat	-303	-892	-919	-919
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-2 913	-3 722	-3 871	-3 888
Toimintakate	-2 474	-2 977	-3 126	-3 144
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	1 577	0	0	0
Tilikauden tulos	-898	-2 977	-3 126	-3 144

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikulttuurin toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä yhteiset palvelut. Yhteiset palvelut -yksikkö koostuu asiantuntijoista, jotka huolehtivat toimialalle keskitetyistä talous- ja hallintopalveluista, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä viestinnästä ja palvelumarkkinoinnista. Kaupunkikulttuurin yhteisten palveluiden erityistehtäviä ovat järjestöyhteistyön ja avustusten valmistelun koordinointi, järjestötilojen toiminnallinen hallinnointi, vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinointi sekä kaupunkitasoisesti osallisuuden asiantuntijatyö ja osallisuustyön koordinointi.

Kaupunkikulttuurin yhteisiin palveluihin sijoittuu mm. toimialan vastuulla olevien strategiateemojen "Sosiaalisesti kestävä Vantaa" ja "Hyvinvointia rakentava Vantaa", Harrastusten Vantaa –hankkeen ja Kuusijärven toimintojen koordinaatio ja kehittäminen.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Yksikkö tuottaa toimialalle keskitetyt tukipalvelut palvelualueille, kaupungin johdolle ja päätöksentekoon. Yhteiset palvelut kehittää yhteisiä prosesseja ja käytäntöjä toimialalla ja varmistaa yhteistyön ja yhteisten tavoitteiden toteutumisen.

Vuoden 2023 alusta käynnistyy myönteisen erityiskohtelun ohjelman ja hyvinvointiohjelman uudet ohjelmakaudet. Tärkeänä tehtävänä on varmistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet sekä sujuva rajapintayhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

Yksikkö koordinoi ja edistää toimialan kärkihankkeita. Kivistön palvelukeskittymä avautuu syksyllä 2023. Kuusijärven kävijäseurannan pilotin kokemuksia hyödynnetään keskustojen aktiivisuuden seurannan käynnistämiseksi.

Järjestöyhteistyön ohjelma päivitetään ja vuoropuhelua kaupungin ja järjestötoimijoiden välillä lisätään mm. alueellisia tapaamisia lisäämällä.

Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään vahvistamalla osallisuuden koordinaatiota koko kaupunkiorganisaatiossa. Tavoitteena on vakiinnuttaa osallisuudelle toimiva johtamis- ja koordinaatiojärjestelmä ja edistää määrätietoisesti Osallistuva Vantaa –ohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä. Yksikkö järjestää laadukkaita ja monipuolisia tilaisuuksia, joissa asukkaat pääsevät kohtaamaan viranhaltijoita ja vaikuttamaan kaupungin kehittämiseen. Matalan kynnyksen vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan sähköisen osallisuusympäristön aktiivisella kehittämisellä.

Viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteillä tuetaan toimialan tavoitteiden saavuttamista. Huomioidaan myös ne asukkaat, jotka eivät käytä digitaalisia palveluita. Kaupungin toteuttamissa kyselyissä huomioidaan saavutettavuus.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Lukuvuonna 2022–2023 Harrastusten Vantaa –hanke jatkaa toimintaa Vantaan peruskouluissa mahdollistaen noin 5 000 lapselle ja nuorelle lähes 300 ilmaista ja mieluista harrastusta osana koulupäivää lasten ja nuorten toiveita kuullen. Hanke edistää myös etsivää harrastekaveritoimintaa kouluissa, pienryhmissä ja yksilöohjauksien kautta ja harrastevälinelainaamon toiminnan kautta. Hanke on osa valtakunnallista Harrastamisen Suomen mallia ja toimii aktiivisesti valtakunnallisissa verkostoissa.

Palveluverkon kehittämisen osalta keskeisimmät yksikön koordinaatiossa olevat hankkeet ovat Kivistön palvelukeskittymän avaaminen, Kuusijärven luonto- ja virkistysalueen kehittäminen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo.

Kuusijärven kärkihanketta kehitetään kohti palvelukonseptin visiota ”saavutettavasta koko kansan Kuusijärvestä”. Kuusijärven uusien palvelurakennusten (savusaunat, grillikodot, vuokratilat) hankesuunnitelma valmistuu ja rakentaminen käynnistyy loppuvuodesta 2023. Vuonna 2022 toteutetun kävijäseurannan pilotin perusteella päätetään ulkoalueiden kävijäseurannan hankinnasta. Kuusijärven palveluntuottajana jatkaa Café Kuusijärvi vuosina 2023–2025. Kivistön palvelukeskittymän rakentaminen on käynnissä ja kaupunkikulttuurin tilat luovutetaan vuokralaiselle tämän hetken tiedon mukaan huhtikuussa 2023. Resurssien mahdollistaessa kaupungin toiminta käynnistyy samaan aikaan kiinteistössä sijaitsevan kauppakeskuksen avajaisten kanssa syyskuussa 2023. Nimikilpailussa Kivis-nimen saaneen palvelukeskuksen toiminta rakentuu monipuolisten tapahtuma- ja koontumistilojen, kirjaston ja nuorisotilojen ympärille. Tilat ja palvelusisällöt on suunniteltu yhdessä asukkaiden kanssa.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua edistetään kaupungin sisäisenä työryhmätyöskentelynä sekä Myyrmäen alueen toimijoiden osallistamisella. Myyrmäen keskustan kehittyessä huolehditaan alueen vapaa-ajan palvelujen järjestämisestä.

Järjestöyhteistyötä tiivistetään ja tehostetaan viestintää. Uusi sähköinen avustustenhakujärjestelmä otetaan käyttöön. Edistetään järjestöjen toimitilojen tukimalli yhtenäistämällä tukimuotoja ja lisäämällä tuen läpinäkyvyyttä.

Osallistuva Vantaa -ohjelman pohjalta laajennetaan osallistuvaa budjetointia kunnianhimoisesti. Asukkaat tuodaan mukaan kaupungin toiminnan suunnitteluun ja valmisteluun kehittämällä sähköistä osallisuusympäristöä, osallisuuspuhelinta ja asukasraatitoimintaa. Lisäksi panostetaan dialogisten menetelmien käyttöön.

Vaikuttamistoimielinten (vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto sekä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta) vaikuttavuutta kehitetään vahvistamalla niiden edustuksellisuutta siten, että toimielimet voivat ottaa entistä paremmin huomioon koko edustamansa kohderyhmän näkökulmat. Vaikuttavuutta lisätään myös kehittämällä koordinaattiroolia, hallinnollisia prosesseja sekä viestintää toimielinten näkökulman saamiseksi paremmin esiin. Parannetaan yhteistyötä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa, ruotsinkielisten palvelujen kokonaisuuden huomioimiseen molemmilla toimialoilla.

Viestintää suunnitellaan tukemaan toimialan strategiaa, ja vahvistetaan samalla toimialan brändiä sekä sitä kautta sitoutetaan kuntalaisia seuraamaan viestinnän sisältöjä. Palvelumarkkinoinnissa vahvistetaan koordinaatiota ja työn tueksi laaditaan toimialan markkinointisuunnitelma.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	22	24	25
Määräaikaisen henkilöstön lkm	5	7	7
Henkilöstön kokonaismäärä	27	31	32

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	2,9	3,4	3,4	3,2
Koettu tyytyväisyys kunnan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin (ka väliltä 1–5) *)	3,2	3,2		
Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten osuus **)	-	-	35	37

*) Tunnusluku raportoidaan vuoden 2021 loppuun saakka.

**) Kuntalaiskyselyn tuloksista saatava uusi tunnusluku 1.1.2022 (korvaa edellisen).

16 37

Kirjasto- ja asukaspalvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	2 150	2 256	2 860	2 860	2 903	2 947	2 992
Menot	-19 406	-20 701	-22 722	-22 998	-23 573	-24 163	-24 767
Toimintakate	-17 256	-18 445	-19 863	-20 139	-20 670	-21 216	-21 775

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	78	348	943	943
Maksutulot	872	1 317	1 268	1 268
Tuet ja avustukset	593	111	289	289
Muut tulot	250	438	317	317
Sisäiset tulot	357	42	42	42
Tulot yhteensä	2 150	2 256	2 860	2 860
Henkilöstömenot	-10 442	-11 465	-12 682	-12 958
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 660	-2 257	-2 227	-2 227
Sisäisten palvelujen ostot	-4	0	-4	-4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 396	-1 572	-1 696	-1 696
Avustukset	-1 090	-1 230	-1 137	-1 137
Vuokramenot	-180	-177	-165	-165
Sisäiset tilavuokrat	-4 594	-3 933	-4 728	-4 728
Muut menot	-40	-69	-84	-84
Menot yhteensä	-19 406	-20 701	-22 722	-22 998
Toimintakate	-17 256	-18 445	-19 863	-20 139
Poistot	-378	-398	-426	-240
Vyörytykset	248	0	0	0
Tilikauden tulos	-17 385	-18 843	-20 289	-20 379

Toiminnan kuvaus

Kirjasto- ja asukaspalveluiden tehtäväkenttä on hyvin monipuolinen. Kaupunginkirjaston, Vantaan aikuisopiston ja kuntalaispalveluiden palvelut on tarkoitettu kaikille vantaalaisille ja ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä. Palvelualueen toiminnot edistävät muun muassa monilukutaitoa, elinikäistä osaamista ja oppimista sekä itsensä monipuolista kehittämistä. Pyrkimyksenä on edistää myös aktiivista kansalaisuutta ja kuntalaisuutta, demokratiaa, sananvapautta, maahanmuuttajien kotoutumista, yhteisöllisyyttä ja moniarvoisuutta. Kehitetään kirjastojen esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Hankitaan kirjastoihin selkokielistä materiaalia sekä muulla kuin suomen kielellä kirjoitettuja materiaaleja.

Kirjasto- ja asukaspalvelut vastaa Vantaalla kuntalaisten pääsystä tietoon, aineistoihin ja kulttuurisäilytöihin, monipuolisen lukutaidon ja kirjallisuuden edistämisestä sekä muiden kirjaston tehtävien järjestämisestä, kansalaisopisto-opetuksen, aikuisten perusopetuksen, maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen sekä avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisestä, kaupungin monikanavaisesta asiointi- ja neuvontapalvelusta ja sähköisen asiointin tuen kehittämisestä. Palvelualue ylläpitää kau-

pungin asukastiloja, tukee yhteisöjä ja järjestöjä, koordinoi vapaaehtoistoimintaa, valmistelee avustuksia ja kehittää yhteisötyötä. Yhteinen pöytä ylläpitää hävikkiterminaalia ja yhteisöllistä ruoka-aputoimintaa laajassa verkostossa.

Hyvinvointialueuudistus tulee vaikuttamaan merkittävästi palvelualueen toimintaympäristöön. Vuonna 2023 voimaan astuva uudistus edellyttää palvelujen uusien rajapintojen ja kuntaan jäävän hyvinvointityön määrittelyä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kirjasto- ja asukaspalvelut tarjoaa apua, välineitä ja sisältöjä monilukutaidon tueksi, edistää aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä tasokkaan ja monipuolisen koulutuksen avulla sekä kehittää hyvinvointityötä. Tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille monipuolinen palveluvalikoima ja laadukkaita asiointikokemuksia.

Kuntalaisneuvonnan ja -ohjauksen koordinoitua ja kaupungin monikanavaista ja -paikkaista asiointipalvelua kehitetään vastaamaan tulevaisuuden kunnan ja hyvinvointialueiden tarpeita. Kirjasto 2030 -ohjelmaa toteutetaan kaupunkitasoisilla uusilla palveluavauksilla, minkä lisäksi kukin kirjasto tuottaa alueensa asiakaskunnalle suunnattua toimintaa. Vuoden 2023 kohderyhmänä kirjastossa jatketaan toimintaa nuorten kanssa toimialan teemapalvelualueen mukaisesti. Koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyö jatkuu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa sovittujen yhteisten linjausten mukaisesti. Kirjastot tarjoavat vantaalaisille monipuolisen ja uudistuvan kokoelman, myös e-aineisto kokoelman.

Kansalaisopiston ja maahanmuuttajayksikön koulutusta järjestetään keskitetysti, alueellisesti ja etänä. Aikuisopistossa järjestetään yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita ja jatketaan toiminnan kehittämistä Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamien projektien avulla.

Kirjaston sisälogistiikan automaation parantamista jatketaan laiteinvestointien turvin. Helmet-sivustouudistus on käynnissä. Helmet-yhteistyön kehittämisen yhteydessä selvitetään mahdollisen yhteisen digiperustan ja keskittämisen hyötyjä.

Aikuisopiston asiakkaiden ja tuntiopettajien tueksi tarkoitettuja sähköisiä palveluita kehitetään edelleen. Aikuisen perusopetusta kehitetään määrällisesti ja sisällöllisesti vastaamaan kysyntää. Yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa kehitetään maahanmuuttajien koulutuspolkua.

Digitaalisia palveluita ja niiden tukea sekä ruoka-apua ja verkostoja kehittämällä vahvistetaan myös paikallisyhteisöjä, edistetään yhdenvertaisia kohtaamisia ja mahdollistetaan vapaaehtoistoimijoiden määrän kasvu. Digisyrjäytymistä ehkäistään digituen ohjauksen ja koordinaation kautta siten, että digituki tavoittaa sitä tarvitsevat ja on oikea-aikaista. Palvelualueen tavoitteena on, että vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kirjasto- ja asukaspalveluiden palveluissa huomioidaan pandemia-ajan hyvät toimintatavat ja asiakkaiden osallisuus. Palveluita tuotetaan myös etänä ja digitukea kehitetään. Vantaan kaupungin asukaspalvelu tuottaa hyvinvointialueen yleisneuvontapalvelut yhteispalvelusopimuksen mukaisesti.

Kirjasto 2030 -ohjelman verkkosivuston kautta on mahdollista tarkastella kirjaston palveluiden ja toiminnan kehittämistä. Ohjelman toimenpiteitä täydennetään ja arvioidaan vuosittain. Asiakkaat osallistetaan palveluiden muotoiluun. Palautejärjestelmän toimivuutta kehitetään ja selvitetään vaikuttavuutta. Vuonna 2023 valmistuvan Kivistön kirjaston tilojen ja toiminnan suunnitteluun panostetaan, tilojen ja palveluiden tarjonnassa huomioidaan asiakkaiden esiintuomat tarpeet ja asiakaskohtaamisia kehitetään. Kirjaston automaatiota kehitetään edelleen teknologian kehitys huomioiden ja kehitystyöhön haetaan ulkopuolista rahoitusta. Kirjastopalvelujen automatisointi ei vähennä resursseja vaan antaa mahdollisuuden suunnata resursseja muihin toimintoihin. Kirjastojen aukioloaikoja kehitetään ns. omatoimikirjastoja kehittämällä ja tarjoamalla aukioloaikoja myös sunnuntaisin.

Kansalaisopisto-opetuksen tarjontaa kehitetään vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeita ja toiveita asiakkaiden antaman palautteen perusteella. Aikuisten perusopetuksen määrällinen ja sisällöllinen kehittäminen jatkuvat, ja tilakysymyksiin etsitään ratkaisuja.

Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyö ohjaa asiakaspalvelun kehittämistä. Tavoitteena on, että Vantaasta tulee monikanavaisen asiakaspalvelun edelläkävijä. Vision ja kehittämissuunnitelman myötä kaupungin asiakaspalvelumalli on ajantasainen, dynaaminen, eteenpäin katsova, kaupunkitasoinen ja tulevaisuuden palvelutarpeet huomioiva. Tavoitteena on odotukset ylittävä asiakaskokemus, johon kaikki kaupungin toimijat ja päättäjät ovat sitoutuneita.

Asukastilat ovat aidosti kohtaamispaikkoja, joissa eri ikäiset vantaalaiset voivat kohdata vuorovai-
kutteisesti.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	210	204	221
Määräaikaisen henkilöstön lkm	168	231	232
Henkilöstön kokonaismäärä	378	435	453

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kirjastopalvelut				
kävijät	1 300 232	898 882	1 900 000	1 900 000
aineistolainojen määrä	2 384 631	2 101 997	2 400 000	2 400 000
aineistolainaus/asukas	10	9	10	10
aineistomääräraha euroa/asukas	4,84	5	5	5
toimintamenot/ asukas	30,31	37,6	36,8	40,5
Aikuisopisto				
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	27 355	23 759	30 000	30 000
opetustuntien kokonaismäärä	47 693	41 768	40 000	40 000
kurssien määrä	1 810	1 727	1 800	1 800
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	906	649	1 000	1 000
aikuisten perusopetuksen opiskelijat	131	126	140	140
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat	86	93	200	200
oman maksutulon osuus budjetista %	34 %	33 %	31 %	30 %
Kuntalaispalvelut				
Palvelualueella avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lukumäärä	119	90	140	140
Sähköisen asioinnin tuen ja digituen osuus Vantaa-infon palvelukontakteista (%) *)	6 %	12 %	7 %	7 %
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä *)	241 000	199 200	420 000	420 000
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin hyötykäyttäjät viikossa	5 500	5 500	6 000	6 000

*) Vuodesta 2022 lähtien mukana koko kuntalaispalveluiden asiakasmäärä.

16 33

Kulttuuri

16331

Kulttuuripalvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	246	365	310	310	315	320	325
Menot	-7 340	-7 714	-8 805	-8 786	-9 005	-9 230	-9 461
Toimintakate	-7 094	-7 349	-8 495	-8 475	-8 690	-8 911	-9 136

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	14	11	11	11
Maksutulot	14	174	174	174
Tuet ja avustukset	152	140	85	85
Muut tulot	56	40	40	40
Sisäiset tulot	10	0	0	0
Tulot yhteensä	246	365	310	310
Henkilöstömenot	-2 341	-2 431	-2 668	-2 687
Asiakaspalvelujen ostot	-8	-1	-1	-1
Muiden palvelujen ostot	-1 347	-1 382	-1 494	-1 494
Sisäisten palvelujen ostot	-5	-1	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-145	-259	-442	-442
Avustukset	-1 275	-1 394	-1 595	-1 557
Vuokramenot	-26	-14	-44	-44
Sisäiset tilavuokrat	-2 191	-2 192	-2 560	-2 560
Muut menot	-1	-40	0	0
Menot yhteensä	-7 340	-7 714	-8 805	-8 786
Toimintakate	-7 094	-7 349	-8 495	-8 475
Poistot	-325	-448	-641	-356
Vyörytykset	-483	0	0	0
Tilikauden tulos	-7 902	-7 796	-9 136	-8 832

Toiminnan kuvaus

Vantaan kulttuuripalvelut on taiteen, kulttuurin ja historian asiantuntijaorganisaatio. Kulttuuripalvelut vastaa kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta sekä monipuolista käyttöä. Kulttuuripalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia hienokseen ja sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistykseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön, ikääntymisen sekä lapsiperheiden määrän kasvun myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa oikein. Alueiden eriarvoistumista voidaan estää tehokkaasti myös kulttuurin keinoin.

Keskeiset tavoitteet

Kulttuuripalveluiden vision mukaan Vantaa on rohkea ja elämänmakuinen kulttuurikaupunki, jossa yhdistyvät omaleimaisuus, ilo ja reilu yhdessä tekemisen meininki.

Vantaan kulttuuriohjelma linjaukset 2021–2030 ohjaa tavoitteellisesti yhteistä toimintaa kohti kulttuurisia päämääriä. Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on esteettinen ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, jossa elävä kaupunkikulttuuri ja kukoistavat kaupunkikeskukset ovat osa kotikaupunkidentiteettiä. Taide, historia ja kaupunkitapahtumat näkyvät kaupunkikuvassa ja ihmisten arjessa monipuolisena yhteistyönä ja osallisuutena. Kaupallisten ja isojen tapahtumien rinnalla järjestetään monipuolisesti matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia kaupunkilaiset osallistaen.

Talousarviokauden keskeiset tavoitteet palvelevat kaupungin strategian ja elinvoimaohjelman toteutumista. Kaupunkikulttuurin toimialan yhtenä vaikuttavuustavoitteena on, että suuret tapahtumat tuovat kaupunkiin elinvoimaa. Suurten tapahtumien hankkimisessa, suunnittelussa ja niiden elinvoimavaikutusten arvioinnissa hyödynnetään Tikkurila Festivaalista 2022 tehtyjä elinvoimaselvityksiä.

Kulttuuripalveluiden keskeisenä tavoitteena on kaikenikäisten ihmisten elämänilon, hyvän elämän ja hyvinvoinnin vahvistaminen kulttuurin ja taiteen keinoin, erityisenä kohderyhmänä kuitenkin lapset, nuoret ja senioriväestö. Kulttuuripalveluiden toiminta toteuttaa suunnitelmallisesti ja kokonaisvaltaisesti kaikkinaista tasa-arvotyötä.

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut käynnistää vuoden 2023 alusta Vantaan kulttuurilapset –toiminnan, jonka kautta saatetaan jokainen Vantaalle syntyvä lapsi vanhempineen kulttuuripalveluiden piiriin. Toiminnan keskeiset tavoitteet ovat perheiden hyvinvoinnin lisääminen kulttuurin keinoin sekä lapsiperheiden/kaupunkilaisten kulttuurisen yhdenvertaisuuden edistäminen.

Vuonna 2023 vietetään taidemuseo Artsin 20-vuotisjuhlavuotta, jonka kunniaksi järjestetään juhlanäyttely ja täydennetään museon kokoelmaa.

Häkansbölen historiallista kartanoaluetta kehitetään kestäväksi toiminnalliseksi kulttuurimatkailukohteeksi.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan kulttuurilinjausten 2021–2030 vuosittain päivitettävä ja arvioitava toimenpideohjelma laaditaan ja toteutetaan laajassa yhteistyössä vantaalaisten kulttuuritoimijoiden ja asukkaiden kanssa.

Syksyllä 2023 avattavan Kivistön kulttuurikeskuksen kulttuurituotanto käynnistyy. Toimintaa ja tapahtumia varten rekrytoidaan kulttuurituottaja, jonka työaika jakautuu puoliksi Kulttuurikeskus Orvokin avoimen toiminnan kehittämisen kanssa. Kulttuuritalo Martinuksen ja Lumosalin ohjelmistojen ja toiminnan kehittämistä jatketaan yhä avoimempaan suuntaan yhteistyössä kaupunkilaisten kanssa. Kukoistavien kaupunkikeskusten saavuttamiseksi monipuolista yhteistyötä kulttuurikeskittymien kanssa lisätään. Suurten tapahtumien hankkimista jatketaan ja Vantaan 50-vuotis juhlavuoden suunnittelu aloitetaan. Juhlavuoden kulttuuritapahtumat suunnitellaan näkyväksi kaupungin jokaisella alueella.

Lastenkulttuurikeskukset Pessi, Toteemi ja Pyykkitupa kehittävät toimintaansa omien alueidensa saavutettavina ja monitaiteisina tapahtuma- ja kohtaamispaikkoina Tikkurilassa, Myyrmäessä ja Hakunilassa. Lastenkulttuuripalvelut tuottaa omien toimipisteittensä lisäksi ohjelmistoa myös varhaiskasvatuksen ja koulujen tarpeisiin sekä muihin kaupungin toimipisteisiin. 4-luokkalaisten itsenäisyysjuhlan tuottamista koko sukupolven tavoittavana kokemuksena jatketaan yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Tikkurilassa sijaitsevan taiteen perusopetuksen opetuspisteenä toimivan Kulttuurikeskus Orvokin käyttöä avataan erityisesti aamupäivisin ja viikonloppuisin, jolloin tiloja voivat hyödyntää myös peruskoululaiset, lastenkulttuuri ja muut toimijat.

Perusopetuksen yhteydessä toteutettavan harrastustoiminnan sisältöjä vahvistetaan yhdessä Harrastusten Vantaa -hankkeen kanssa.

Tempo-orkesterien toimintaa kehitetään siten, että se saavuttaisi yhä enemmän sellaisia lapsia, nuoria ja perheitä, joille musiikin harrastaminen ei muuten olisi mahdollista. Tempo-orkesteritoiminnan koordinaattori huolehtii yhteistyöstä koulujen, varhaiskasvatuksen ja muiden kumppaneiden kanssa sekä toiminnan kehittämisestä. Kouluissa toimivien orkesterien rinnalle tuodaan muita Tempo-pedagogiikkaa hyödyntäviä toimintamuotoja, kuten Tempo-kuorot.

Vuonna 2021 tehdyn Musiikkiopiston selvitystyön tulokset toteutetaan tai käynnistetään myöhemmin sovitussa aikataulussa.

Kulttuuritoiminnan tuottavuutta, vaikuttavuutta ja volyymia kehitetään osallisuuden, yhteistoiminnan ja monituottajamallin avulla. Kulttuurin myöntämien avustusten tasoa nostetaan ja avustusperusteita ja avustuslajeja uudistetaan. Pääkaupunkiseutuyhteistyötä kehitetään erilaisten kansainvälisten sekä kotimaisten taide-, museo- ja kulttuuriprojektien kautta hyödyntäen metropolialueen tuomat synergiat mm. kiertuetoiminnan ja yhteisprojektien kautta. Suomen kansallisoopperan kanssa tehtävää yhteistyötä uudistetaan ja monipuolistetaan.

Kulttuurisuunnittelu ja kaupungin elinvoiman edistäminen kulttuurin keinoin sekä hyväksytyjen linjausten mukaisena edellyttää monien toimialojen yhteistä työtä tavoitteemme saavuttamiseksi.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	122	120	122
Määräaikaisen henkilöstön lkm	21	25	27
Henkilöstön kokonaismäärä	143	145	149

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	142 710	216 782	260 000	280 000
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu)	2 392	2 465	2 465	2 465
Taiteen perusopetus euroa/oppilas	2 153	2 153	2 149	2 166
Taiteen perusopetus euroa/asukas	21,82	22	21,88	21,94
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	1,36	1,04	1,51	1,28
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas	5,96	5,86	5,65	5,62
Avustukset, euroa/asukas	5,2	5,4	5,9	6,4
Kävijämäärä kaupunginmuseossa *)	23 018	15 686	15 000	15 000
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	12 255	6 033	20 000	20 000
Käyttömenot euroa/asukas **)	52,21	53,62	53,87	58,35

*) Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon pääraKENnuksessa opastettujen määrän.

**) Kulttuuripalvelut, musiikkiopisto ja kuvataidekoulu yhteensä.

16332

Musiikkiopisto

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	1 035	1 047	1 047	1 047	1 062	1 078	1 094
Menot	-4 245	-4 281	-4 405	-4 501	-4 614	-4 729	-4 847
Toimintakate	-3 210	-3 235	-3 359	-3 455	-3 552	-3 651	-3 753

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	1	1	1
Maksutulot	952	1 017	1 015	1 015
Tuet ja avustukset	67	23	23	23
Muut tulot	12	6	8	8
Sisäiset tulot	3	0	0	0
Tulot yhteensä	1 035	1 047	1 047	1 047
Henkilöstömenot	-3 344	-3 306	-3 306	-3 402
Asiakaspalvelujen ostot	-2	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-141	-167	-167	-167
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42	-45	-45	-45
Avustukset	0	-2	-2	-2
Vuokramenot	-4	-7	-7	-7
Sisäiset tilavuokrat	-707	-736	-859	-859
Muut menot	-4	-19	-19	-19
Menot yhteensä	-4 245	-4 281	-4 405	-4 501
Toimintakate	-3 210	-3 235	-3 359	-3 455
Poistot	-52	-86	-66	-53
Vyörytykset	-275	0	0	0
Tilikauden tulos	-3 537	-3 321	-3 424	-3 508

Toiminnan kuvaus

Vantaan musiikkiopisto tarjoaa vuonna 2023 opiskelupaikan noin kahdelle tuhannelle oppilaalle. Oppilaitoksen monipuolinen toiminta tulee opetuksen lisäksi näkymään lähes kahdessa sadassa konsertissa, esityksessä tai tapahtumassa, ja tavoittaa lähes 16 000 kävijää.

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaisesti pääsääntöisesti lapsille ja nuorille. Vuosituntimäärä on noin 50 000 tuntia vuodessa. Opetuksen piirissä on noin 1 100 soiton- ja laulunopiskelijaa ja noin 600 oppilasta varhaismusiikkikasvatuksessa. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ja se noudattaa opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, vapaa-ajan lautakunnan hyväksymää opetussuunnitelmaa. Musiikkiopisto tarjoaa oppilailleen hyvän kasvualustan musiikin harrastajana ja ihmisenä kehittymiseen musiikillisten elämysten kautta. Laadukkaan opetuksen takana on ammattitaitoinen henkilökunta ja laaja-alainen opetustarjonta.

Lisäksi musiikkiopiston avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperiaatteella toimivaa musiikin opetusta eri-ikäisille harrastajille noin 1600 tuntia vuodessa. Opiskelijoita on keskimäärin 200.

Monikulttuurisen lastenorkesteri Tempon toiminnassa on mukana reilut 100 lasta.

Musiikkiopisto toimii 20 eri toimipisteessä eri puolilla Vantaata. Musiikkiopistossa on myös ruotsinkielinen opetusyksikkö.

Keskeiset tavoitteet

Musiikkiopisto on kehittämässä uusia toimintamuotoja Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut -yksikössä ja yhteistyössä koko Vantaan Taiteen perusopetuskentän kanssa. Pää tavoitteena on tarjota jatkossa oppilaspaikka kaikille toimintaan hakeneille. Keinoja tähän on valmennusopetuksen tarjonnan laajentaminen muun muassa hankerahoituksen avulla, yleisen oppimäärän opetussuunnitelman valmistelutyön aloittaminen sekä Suomen mallin mukaisen harrastustoiminnan tarjonnan kasvattaminen. Tavoitteena on myös jatkaa maksuttoman päiväkotimuskaritoiminnan valmistelua vantaalaisiin päiväkoteihin. Henkilöstön sitouttamiseen ja työhyvinvointiin panostetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelman valmistelutyö aloitetaan lukuvuoden 2022–2023 alussa. Suomen mallin mukaisen harrastustoiminnan järjestämisen laajentamiseksi on valmisteilla uuden Tempo-orkesterin perustaminen jollekin Vantaan alakouluista vuoden 2023 aikana. Haettavilla hankerahoituksilla pyritään kehittämään valmentavaa opetusta sekä päiväkotien maksutonta muskariopetusta. Musiikkiopisto jatkaa toimintojen sopeuttamista muun muassa muuttamalla vapautuvia vakansseja vastaamaan toimintaympäristön muutoksista ja uudesta opetussuunnitelmasta johtuviin haasteisiin.

Nämä muutokset ja toiminnan kehittäminen mahdollistavat jatkossa yhä taloudellisemman ja oppilaslähtöisemmän opetustarjonnan.

16333

Kuvataidekoulu

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	348	322	322	322	326	331	336
Menot	-1 049	-1 016	-1 078	-1 098	-1 125	-1 153	-1 182
Toimintakate	-700	-695	-757	-776	-799	-822	-846

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	318	321	321	321
Tuet ja avustukset	30	0	0	0
Muut tulot	0	1	1	1
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	348	322	322	322
Henkilöstömenot	-668	-663	-663	-683
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-49	-41	-44	-44
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-59	-43	-43	-43
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-6	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-264	-264	-323	-323
Muut menot	-2	-6	-5	-5
Menot yhteensä	-1 049	-1 016	-1 078	-1 098
Toimintakate	-700	-695	-757	-776
Poistot	-6	-42	-41	-34
Vyörytykset	-62	0	0	0
Tilikauden tulos	-769	-736	-798	-810

Toiminnan kuvaus

Vantaan kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Lisäksi kuvataidekoulu järjestää avoimia viikonloppukursseja sekä harrastustoimintaa yhteistyössä Harrastusten Vantaa –hankkeen kanssa.

Opetuspisteet ovat Kulttuurikeskus Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäki-talossa, Kartanonkoskella Tilkun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Kuvataidekoulun oppilasmäärä on edellisten pandemia-ajan lukuvuosien aikana pudonnut hieman, mikä pyritään lukuvuoden 2022–2023 aikana korjaamaan entiselleen noin 900 oppilaaseen.

Vantaan kuvataidekoulu järjestää myös oppilastöitten näyttelyitä sekä osallistuu kulttuuripalveluiden yhteiseen toimintaan ja hankkeisiin. Uuden teknologian ja mediataiteen toimintaympäristöjä pyritään hyödyntämään myös opetuksessa ja muussa toiminnassa entistä paremmin.

Vantaan kuvataidekoulu on aloittanut toimintansa vuonna 1982 ja lukuvuonna 2022–2023 juhlimme 40 vuotista taivaltamme vantaalaisena kuvataiteen opinahjona.

16 34

Liikunta

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	3 638	5 368	5 538	5 538	5 622	5 707	5 793
Menot	-26 274	-26 270	-28 257	-28 449	-29 160	-29 889	-30 636
Toimintakate	-22 636	-20 902	-22 719	-22 911	-23 538	-24 182	-24 843

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	2 707	4 781	4 781	4 781
Tuet ja avustukset	614	231	400	400
Muut tulot	282	285	285	285
Sisäiset tulot	35	72	72	72
Tulot yhteensä	3 638	5 368	5 538	5 538
Henkilöstömenot	-6 557	-6 440	-7 010	-7 202
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-2 409	-2 503	-2 564	-2 564
Sisäisten palvelujen ostot	-12	-8	-8	-8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 232	-1 060	-1 097	-1 097
Avustukset	-1 507	-1 336	-1 336	-1 336
Vuokramenot	-492	-485	-485	-485
Sisäiset tilavuokrat	-14 064	-14 389	-15 737	-15 737
Muut menot	0	-50	-20	-20
Menot yhteensä	-26 274	-26 270	-28 257	-28 449
Toimintakate	-22 636	-20 902	-22 719	-22 911
Poistot	-3 526	-3 253	-3 558	-3 328
Vyörytykset	-1 792	0	0	0
Tilikauden tulos	-27 954	-24 156	-26 277	-26 238

Toiminnan kuvaus

Liikunnan palvelualue luo edellytyksiä liikunnallisen elämäntavan muodostumiselle kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Palvelualueen perustehtäviin kuuluvat myös työikäisten ja senioreiden ohjatun liikunnan järjestäminen, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen liikunnan kehittäminen, koululaisten uimaopetus, kuntalaisten elintapaneuvonta sekä moninaiset hankekokonaisuudet.

Liikuntakäyttäytyminen ja terveystottumukset alkavat muotoutua jo varhaisella iällä ja fyysiseen aktiivisuuteen sekä palveluiden käyttöön vaikuttavat tekijät vaihtelevat eri-ikäisillä. Tämän vuoksi liikuntapalveluiden kehittämisessä pyritään hyödyntämään enenevissä määrin elämänkaarajattelua sekä fyysisesti passiivisten aktiivista palveluohjausta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja seurojen käyttöön. Liikunnan palvelualueen tilavaraussyksikkö hallinnoi palvelualueen tilojen ohella päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä. Toimialan tilavarauspalveluita keskitetään

tilavarausyksikköön. Liikunnan palvelualue toimii myös aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen tavoitteena on tarjota edellytyksiä fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Työikäisten ja senioreiden ohjatun liikunnan painopisteenä ovat ikääntyvän väestön tarpeet kehittämällä erityisesti virtuaalijumppia sekä elintapaneuvontaa. Lasten ja nuorten osalta aikaisempina vuosina käynnistettyä yhteistyötä esimerkiksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa jatketaan ja tiivistetään edelleen. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä varmistetaan yhteistyön jatkuvuus myös tulevaisuudessa.

Vahvistamme koko elämänkaaren vaiheet kattavaa palvelukokonaisuutta hyödyntäen hankerahotusta kehitystyössä sekä jalkauttaen toimiviksi osoittautuvia toimintamalleja. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä tarjottavia Sporttikaveri -toiminta ja yläkoulujen Urhea-toimintaa kehitetään aikaisempien vuosien pohjalta. Liikkuvan opiskelun avulla vaikutetaan toisen asteen opiskelijoiden fyysiseen aktiivisuuteen. Kehittämishankkeiden ja harrasteliikunnan ohjaajatuon kautta pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harrasteliikuntamahdollisuuksia.

Liikunnan palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähipalveluita ja alueellisia palveluita tuottamalla. Kehittämistä ohjaa liikuntapaikkasuunnitelma. Palveluverkon kehittämisessä vahvistetaan yhteistyötä muiden toimialojen kanssa osallisuuden varmistamiseksi sekä koulujen ja päiväkotien pihojen hyödyntämiseksi osana lähiliikuntapaikkaverkostoa. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapuistojen ja -paikkojen uudisrakentamishankkeisiin ja nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin. Ulkokuntosalien palveluverkkoa laajennetaan alueellinen yhdenvertaisuus huomioon otettuna. Tavoitteena on, että jokaiselta asuinalueelta löytyy monipuolinen ulkoliikuntapaikka, jossa viihtyvät sekä lapset että aikuiset. Elmon uimahallin rakentaminen käynnistyy ja Hakunilan urheilupuiston talviliikunnan olosuhteiden kehittäminen jatkuu. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia.

Uudistetut liikuntatilojen käyttö- ja maksuperusteet ovat käytössä. Uudistuksen yhteydessä käyttöön otettava matalan kynnyksen toiminnan maksuttomuus kannustaa liikuntaseuroja kaikille saavutettavan harrastustoiminnan järjestämiseen lapsille ja nuorille.

Liikunnan palvelualue on vuosittain mukana toteuttamassa ja mahdollistamassa olosuhteita luomalla erilaisia liikunta-, kulttuuri- ja muita yleisötapahtumia Vantaalla. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluita ja kaupunkia kohtaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Liikuntapaikkojen palveluverkko laajenee, uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Nykyinen henkilöstöresurssi ei riitä kattamaan hoidettavan kokonaisuuden kunnossapito- ja palvelutarvetta. Vantaalla on kasvava tarve uusille liikuntaolosuhteille ja nämä joudutaan toteuttamaan pääasiassa yksityisinä. Uudet yksityiset liikuntatilat lisäävät painetta seuroille jaettavan tilojen vuokratuen määrärahan korottamiselle.

Liikkuva opiskelu -toimintamalli vakiinnutetaan toisen asteen opetuksen kanssa. Sporttikaveri-toimintamallia kehitetään tiiviissä yhteistyössä toimialatasoisen Harrastusten Vantaa -hankkeen, perusopetuksen, kuraattoripalveluiden sekä kouluterveydenhuollon kanssa. Koululaisten pelipäivien kehittämistä sekä Vantaan Kortteliliigan toimintaa laajennetaan aikaisemmista vuosista. Henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi liikunnan avulla kehitetään toimintamalli, jota pilotoidaan perusopetuksen henkilöstöllä. Hyvinvointikertomus tutuksi ja terveellinen ravitsemus tavaksi -hanke kehittää ylipainoa ehkäiseviä toimintamalleja Vantaalla, ja vahvistaa tiedolla johtamista kaupungin hyvinvointityössä erityisesti tuomalla hyvinvointikertomuksen tutuksi.

Palvelutarpeen kasvuun pyritään vastaamaan lisäämällä ja tehostamalla liikunnanohjausresurssia sekä jatkamalla ohjatussa liikunnassa käyttöön otettujen digitaalisten palveluiden tarjoamista. Koululaisten uimaopetuksen tehokkuutta ja laatua parannetaan yhdellä uudella liikunnanohjaajalla sekä käynnistämällä uimaopetuksen hallinnointijärjestelmän kehittämisen yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Koululaisten uimaopetuksen tehokkuutta ja laatua parannetaan käynnistämällä uimaopetuksen hallinnointijärjestelmän kehittämisen yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Saatavuutta lisätään yhdellä uudella liikunnanohjaajalla vastaamaan ruotsinkielisestä uimaopetuksesta sekä lasten ja nuorten liikunnan järjestämisestä.

Vantaan moottorirata-alue on siirretty kaupungin hallintointiin.

Liikunnan palvelualueen tiedolla johtamisen ja sähköisen asiointin mahdollisuuksia parannetaan digisuunnitelman mukaisesti mm. kehittämällä tilavarausjärjestelmää huomioiden myös avustusraportoinnin vaatimukset sekä kehittämällä kortteliliigan verkkopalvelua.

Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikkumishjelman laadinnasta, jossa määritetään kaupunkitasoisesti liikuntaan liittyviä kehittämiskohteita ja tavoitteita.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	123	128	134
Määräaikaisen henkilöstön lkm	19	17	17
Henkilöstön kokonaismäärä	142	145	151

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kokonaiskulut, euroa/as.	108,04	111,38	108,49	116,11
Toimintatuotot, euroa/as.	16,67	15,41	22,17	22,75
Avustukset, euroa/as.	5,87	5,62	5,52	5,49
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	23	21	23	23
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	15,04	16,1	8	8
– uimahallien verorahoitusosuus, %	89	90	85	81
Toimitilaneliöt, m ²	87 951	89 349	91 894	91 792
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	62	61	66	66

16 35

Nuoriso

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	1 107	1 281	1 047	1 047	1 063	1 079	1 095
Menot	-9 547	-10 085	-10 122	-10 278	-10 535	-10 799	-11 069
Toimintakate	-8 440	-8 804	-9 075	-9 231	-9 473	-9 720	-9 974

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	5	30	30	30
Maksutulot	7	16	16	16
Tuet ja avustukset	1 073	1 194	960	960
Muut tulot	19	33	33	33
Sisäiset tulot	3	8	8	8
Tulot yhteensä	1 107	1 281	1 047	1 047
Henkilöstömenot	-4 678	-5 455	-5 364	-5 520
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-813	-701	-780	-780
Sisäisten palvelujen ostot	-15	-3	-8	-8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-330	-287	-275	-275
Avustukset	-436	-439	-472	-472
Vuokramenot	-42	-36	-32	-32
Sisäiset tilavuokrat	-3 230	-3 164	-3 191	-3 191
Muut menot	-3	0	0	0
Menot yhteensä	-9 547	-10 085	-10 122	-10 278
Toimintakate	-8 440	-8 804	-9 075	-9 231
Poistot	-305	-258	-192	-104
Vyörytykset	-624	0	0	0
Tilikauden tulos	-9 369	-9 062	-9 267	-9 336

Toiminnan kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten nuorten hyvinvointia, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä.

Nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina nuorten omista tarpeista käsin ja sitä tehdään vahvalla ammatillisella otteella, nuorten omat toiveet sekä lähtökohdat huomioiden.

Toimintaympäristössä on nähtävissä nuorten elinolojen ja hyvinvoinnin entistä voimakkaampaa polarisoitumista. Nuoret jakaantuvat yhä vahvemmin hyvinvoivaan enemmistöön ja entistä huonommin voiviin nuoriin, joita on 10–20 prosentin osuus kaikista nuorista. Vantaan nuorille kasautuu useita erilaisia syrjäytymisen riskitekijöitä. Muun muassa toimeentulotukea saavien, mielenterveysdiagnosin saaneiden sekä ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa jäävien osuudet ovat muita kuusikkokuntia suurempia. Myös ylisukupolvinen syrjäytyminen on Vantaalla muita kuusikkokuntia voimakkaampaa.

Kaupungin nopea kasvuvauhti ja nuorten määrän lisääntyminen näkyy palvelutarpeen kasvuna myös nuorisotyössä. Maahanmuuttajataustaisen väestön kasvava osuus luo tarvetta pohtia uusia tapoja saavuttaa etenkin niitä nuoria aikuisia, joilla on tuen tarvetta ja joita ei saavuteta perinteisin

keinoin. Nuorisopalvelut pyrkii vastaamaan näihin haasteisiin mm. etsivän ja jalkautuvan työn, erityisnuorisotyön ja työpajatoiminnan keinoin, sekä tiivistämällä yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa niin kaupungin sisällä kuin laajemminkin. Nuorten maailma on jatkuvassa muutoksessa ja nuorisopalveluiden on tärkeä pysyä mukana nuorten uusissa ajanviettotavoissa ja kulttuureissa sekä ymmärtää nuorten muuttuvat tarpeet ja toiveet.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Nuorisopalveluiden tavoitteena on hyödyntää monipuolisesti nuorisotyön menetelmiä nuorten tukemiseksi kaikissa niissä ympäristöissä, joissa nuoret toimivat: nuorisotilojen lisäksi mm. oppilaitosympäristössä, kaduilla ja kauppakeskuksissa ja vaikeimmin syrjäytyneiden nuorten aikuisten kanssa kotiin vietävän työn keinoin. Etsivässä nuorisotyössä painopisteenä on kaikkein vaikeimmassa tilanteessa olevien nuorten elämäntilanteen parantaminen kehittämällä kotiin vietävää työtä yhdessä aikuissosiaalityön kanssa. Työpajatoiminnassa on jo jonkin aikaa kehitetty nuorten aikuisten maksutonta toimintaa sekä päihteettömiä vapaa-ajanviettopaikkoja, jotta ilman työ- ja koulutuspaikkaa oleville nuorille olisi monipuolisesti mahdollisuuksia pysyä aktiivisena ja löytää ystäviä. Nuorisopalveluiden keskeisiin tavoitteisiin kuuluu myös entistä parempi nuorten toiveiden ja tarpeiden huomioiminen sekä osallisuuden vahvistaminen kaikessa nuorisopalveluiden omassa toiminnassa, ja nuorten omien ajatusten ja kokemusten esiintuominen myös laajemmin yhteiskunnassa.

Nuorisopalveluiden organisaatiossa tavoitteena on valmentavan johtamisen periaatteiden aktiivinen hyödyntäminen kaikessa esimiestyössä ja johtamisessa. Koko henkilökunnan osaamista hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä ja itsensä johtamisen taitoja vahvistetaan. Nuorisotyön arviointia kehitetään ottamalla aktiivisesti käyttöön valtakunnalliset uudet arviointimenetelmät ja hyödyntämällä arviointitietoa aktiivisesti kehittämisen ja johtamisen välineenä. Vuoden 2022 aikana aloitettu työn kuormitukseen ja työssä jaksamiseen liittyvää selvitys ja kehittämistyötä jatketaan edelleen.

Vuonna 2022 on saatu valmiiksi nuorisopalveluiden vaikuttavuuden mallintamisen työ. Tätä työtä jatketaan kehittämällä tiedolla johtamisen välineitä, jotta nuorisopalveluihin syntyisi enemmän osaamista ja kyvykkyyksiä puuttua nopeammin syntyviin ilmiöihin ja nuorten hyvinvoinnin kysymyksiin. Tiedolla johtamisen ensimmäiset työkalut saadaan valmiiksi vuoden 2023 aikana.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2023 alusta vakinaistetaan koulunuorisotyön kokonaisuus sekä Nuorisotyö Raiteilla (NTR)–hankkeen työmalli. Näillä vakinaistamisilla saadaan pysyvyyttä ja nuorisopalveluiden toimintakokonaisuus vahvistuu. Koulunuorisotyötä kehitetään edelleen, ja kehittämisen mahdollisuudet paranevat toiminnan vakinaistuksessa. NTR:n toiminta luo kuntarajat ylittävän jalkautuvan työn verkoston ja toiminnan vakinaistuksessa tämäkin verkosto saa pysyvät toimintaedellytykset. Pääkaupunkiseudulla kuntarajat ylittävälle yhteistyölle on erittäin paljon tarvetta nuorten liikkua alueella aktiivisesti. Molemmat toiminnot jatkuvat tällä hetkellä MEK-rahoituksella, mutta vakinaistaminen antaa työlle huomattavasti enemmän pysyvyyttä ja toimintaa voidaan katsoa pidemmälle eteenpäin, kuin hankerahoitukset ovat mahdollistaneet.

Nuorisopalveluiden organisaatiossa tavoitteena on valmentavan johtamisen periaatteiden aktiivinen hyödyntäminen kaikessa esimiestyössä ja johtamisessa. Koko henkilökunnan osaamista hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä ja itsensä johtamisen taitoja vahvistetaan. Nuorisotyön arviointia kehitetään ottamalla aktiivisesti käyttöön valtakunnalliset uudet arviointimenetelmät ja hyödyntämällä arviointitietoa aktiivisesti kehittämisen ja johtamisen välineenä.

Vuoden 2023 yksi merkittävä hanke on pääkaupunkiseudun yhteishanke, jolla etsitään keinoja katu- ja kysymyksen ennaltaehkäisyyn. Hanke alkaa syksyllä 2022, mutta toteutetaan suurelta osin vuoden 2023 aikana. Hanke on kehittämis- ja tutkimushanke, jota tehdään jalkautuvalla työotteella kenttätutkimuksena. Hankkeen päätoteuttajaksi on sovittu Helsingin kaupunki, mutta kohteena on koko pääkaupunkiseutu (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen). Hankkeelle on saatu rahoitus OKM:stä.

Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen jatkuu. Toimintavuoden aikana otetaan käyttöön nettilo-make, jonka tarkoituksena on lisätä itsenäisiä ohjautumisia työpajoille. Samalla jatketaan kehittämistyötä niin työllisyyspalveluiden kuin toisen asteen kanssa, jotta nuorten työpajatoiminnan asema vahvistuisi entisestään palveluverkossa.

Vuoden 2023 aikana tulee päätöksen Rinnallakulkien nuorisotyöttömyys laskuun –hanke, johon nuorisopalvelut ja työllisyyspalvelut sai miljoonan euron ESR-rahoituksen vuonna 2021. Ensimmäiset tulokset vaikuttavat rohkaiseviltä, mutta hankkeen arviointia vielä jatketaan, jotta johtopäätökset ja toimintasuunnitelma jatkosta olisi mahdollisimman tarkoituksenmukainen.

Alueellisessa nuorisotyössä vuoden 2023 aikana on edessä Kivistön alueen toimintojen siirtäminen uuteen palvelukeskittymään. Tämä tulee työllistämään paljon, jotta alueen palvelut saadaan pidettyä pystyssä, samaan aikaan, kun uuden tilan toimintaa rakennetaan ja suunnitellaan. Toinen palveluverkon muutoksiin liittyvä suunnittelutyö, joka työllistää vuoden 2023 aikana, on Myyrmäen väistöt-lakokonaisuuden suunnittelu. Alueellisessa nuorisotyössä lähdetään myös uudelleen käynnistämään systemaattista arviointityötä, joka on koronan aikana jäänyt taka-alalle.

Viime aikoina nuorisopalveluiden palveluverkkoon on liittynyt paljon keskustelua. Nuorisopalveluiden näkemyksen mukaan palveluverkkoa ei lähdetä juurikaan kasvattamaan, vaan niiden alueiden tarpeisiin, joissa nuorisotiloja tällä hetkellä ei ole, kehitetään liikkuvan nuorisotyön ja vapaaehtoisten ylläpitämän työn työmuotoja. Vuoden 2023 aikana tutustutaan olemassa oleviin liikkuvan nuorisotyön malleihin ja tehdään suunnitelma liikkuvan nuorisotyön kehittämiseksi Vantaalla. Nuorisotyö tulisi ulottaa myös pienemmille alueille järjestökilpailutuksen avulla. Luodaan palveluverkon laajentamiselle periaatteet.

Yhteistyötä monikulttuuristen järjestöjen kanssa tiivistetään, jotta löydetään tapoja tukea entistä paremmin myös maahanmuuttajataustaisia nuoria. Avustusten käyttöä seurataan myös tekemällä ennalta ilmoittamattomia käyntejä avustuksia saaneiden järjestöjen tapahtumiin ja toimintaan. Nuorisopalveluiden toimintaa toteutetaan ja kehitetään perustoiminnan lisäksi useiden hankkeiden tuomien lisäresurssien kautta.

Kehittämishankkeet vuonna 2023:

- Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (AVI)
- Kipinä – Etsivä nuorisotyö Vantaalla (AVI)
- Rinnalla kulkien nuorisotyöttömyys laskuun (ESR)
- Case manager - Tuettuja siirtymiä toimintamalli (AVI)
- Art Space Vantaa - Etsivän kulttuurityön kokeiluhanke (AVI)
- Wau mikä mahis! (AVI)

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	88	98	113
Määräaikaisen henkilöstön lkm	41	47	35
Henkilöstön kokonaismäärä	129	145	148

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

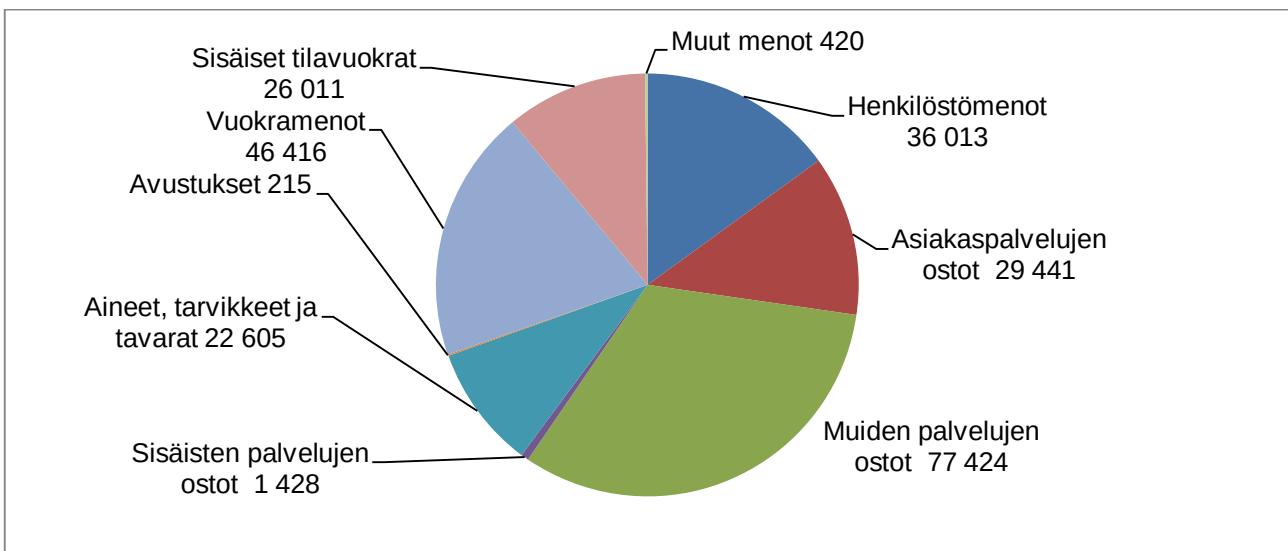
	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	177 464	179 456	250 000	250 000
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät)	144 777	140 081	160 000	160 000
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukkonnotko ja Palajärvi)	5 250	4 009	7 500	7 500
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet	250	260	380	380
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	748	797	750	750
Avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	50	51	58	58
Käyttömenot/asukas	38,3	40,52	41,79	41,59
Avustukset/ asukas	1,83	1,85	1,95	1,94
Nuorisotyön toimintatilojen kokonaismäärä	21	21	21	21
Nuorisotyön toimitilojen neliöt, m ²	15 640	15 642	15 571	15 571

14

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	309 086	298 584	286 088	286 088	292 106	298 257	304 545
Menot	-242 541	-259 364	-239 031	-239 974	-245 974	-252 123	-258 426
Toimintakate	66 545	39 220	47 057	46 114	46 132	46 135	46 119

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	17 617	17 602	17 350	17 350
Maksutulot	25 814	26 873	27 549	27 549
Tuet ja avustukset	223	130	80	80
Muut tulot	79 419	67 310	68 443	68 443
Sisäiset tulot	186 012	186 670	172 667	172 667
Tulot yhteensä	309 086	298 584	286 088	286 088
Henkilöstömenot	-32 986	-35 246	-35 070	-36 013
Asiakaspalvelujen ostot	-30 719	-30 456	-29 441	-29 441
Muiden palvelujen ostot	-68 110	-76 030	-77 424	-77 424
Sisäisten palvelujen ostot	-1 660	-1 505	-1 428	-1 428
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 792	-22 303	-22 605	-22 605
Avustukset	-52	-219	-215	-215
Vuokramenot	-61 270	-66 560	-46 416	-46 416
Sisäiset tilavuokrat	-24 323	-26 553	-26 011	-26 011
Muut menot	-630	-491	-420	-420
Menot yhteensä	-242 541	-259 364	-239 031	-239 974
Toimintakate	66 545	39 220	47 057	46 114
Poistot	-89 337	-92 650	-91 138	-82 810
Vyörytykset	-9 463	0	0	0
Tilikauden tulos	-32 255	-53 430	-44 081	-36 697

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kaupunkiympäristölautakunnalle ja sen rakennuslupajaostolle, sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunkiympäristön toimialan tehtävänä on edistää Vantaan kestävästä kasvusta ja kaupunkikehitystä monin tavoin lähtien kaavoituksen, maankäytön, liikenteen ja julkisen kaupunkitilan suunnittelusta sen rakentamiseen, ylläpitoon ja valvontaan saakka. Toimiala vastaa myös ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta, maanhankinnasta ja -luovuttamisesta sekä kaupungin toimitiloista.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet. Lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, joka vastaa keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Toimiala on tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa, jotka tuottavat vantaalaisille joukkoliikenteen, vesi- ja jätevesihuollon, kierrätyksen ja ympäristöseurannan palveluita.

Vuonna 2023 kaupunkiympäristön toimialan kaiken toiminnan yhteisenä nimittäjänä on resurssivii-saus. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä, mikä asettaa tavoitteita koko toimialan työlle aina kaupungin suunnittelusta sen rakentamiseen ja kunnossapitoon saakka. Huomio kiinnittyy erityisesti uuden yleiskaavan mukaisen, kestävä, tiivistyvän ja joukkoliikenteeseen yhä vahvemmin tukeutuvan Vantaan suunnitteluun. Kaupungin omassa rakentamisessa vähennetään rakentamisen elinkaaripäästöjä ja kaupungin toimitiloissa vähennetään energiankulutusta. Myös asukkaita ja yrityksiä kannustetaan ilmastoystävällisiin valintoihin. Ilmastonmuutos huomioidaan korjaus- ja uudisrakentamisessa.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien kesken tehty maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus 2020–2031 määrittelee Vantaan vuotuisiksi asuntotuotantotavoitteeksi 2640 uutta asuntoa ja 239 146 uutta asumisen kerrosneliömetriä. Vantaan kasvua ja uuden rakentamisen sijoittumista ohjaa vuoden 2022 puolella valituskäsittelyn jälkeen voimaan tullut uusi yleiskaava.

Vantaan ratikan suunnittelu jatkuu. Vuoden 2023 aikana valtuuston päätettäväksi tuodaan esitys ratikan rakentamisesta. Vantaan ratikka sujuvoittaa poikittaista liikkumista pääkaupunkiseudulla ja mahdollistaa Vantaan yleiskaavan mukaisen kaupunkirakenteen tiivistämisen ja kaupungin MAL-tavoitteiden toteutumisen. Ratikan tuoman kaupunkikehityksen tavoitteena on ehkäistä alueiden eriytymistä, tukea keskustojen elinvoimaisuutta ja kaupungin hiilineutraaliustavoitteita.

Vantaan keskustoja kehitetään suunnitelmallisesti ja poikkihallinnollisena yhteistyönä keskustojen kehittämisohjelmien mukaisesti. Kukoistavat keskustat ovat vireitä, viihtyisiä ja turvallisia. Vantaa on myös pientalojen suurkaupunki. Pientaloalueiden kehittämistä jatketaan vuoden 2023 aikana laadittavalla pientalo-ohjelmalla, jonka tavoitteena on lisätä pientalojen määrää. Osana pientalo-ohjelmaa etsitään ja kaavoitetaan uusia pientaloalueita.

Toimialalla vakiinnutetaan edelleen MATTI-järjestelmän käyttöä. MATTI, maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä, toimii digitaalisena ja paikkatietopohjaisena alustana kaupunkiympäristön suunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon prosesseissa. Vuonna 2023 tavoitteena on hyödyntää MATTIa myös kaupunkitasoisessa palveluverkkosuunnittelussa ja kehittää järjestelmää sähköisen asioinnin ja 3D kaupunkitietomallin osalta.

Taloussuunnitelmakaudella otetaan käyttöön uusi rakennuslaki sekä kaavoituksen lainsäädäntö. Myös luonnonsuojelulaki ja useat muut lait uudistuvat. Lakimuutokset vaikuttavat moniin toimialan prosesseihin ja toimintatapoihin.

Toimialan tavoitteiden toteutumisen suurin riski on yleinen taloudellinen kehitys ja Ukrainan sodan aiheuttamat mahdolliset seurannaisvaikutukset rakennusallalle. Vaikutukset voivat olla negatiivisia

erityisesti maanmyyntitavoitteisiin, asuntotuotantoon ja muiden kaupunkikehityshankkeiden toteutukseen sekä energian saatavuuteen. Myös henkilöstöresurssien riittävyys ja saatavuushaasteiden ratkaiseminen vaikuttavat oleellisesti tavoitteiden saavuttamiseen.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimialan tulokortilla tuetaan kaupungin pitkän aikavälin strategisia tavoitteita. Toimialan keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022–2025, vuodelle 2023 tavoite on 37,5 milj. euroa.
- Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita.
- Sote- ja Pela -kiinteistöjen alustava salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty.
- Kuusijärven ympärivuotinen vetovoimaisuus paranee.
- MAL-tavoitteet toteutuvat.
- Valmistuvien pientalojen määrä nousee 500 asuntoon.
- Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen.
- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030.
- Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä.
- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
- Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.
- Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään.
- Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa.
- Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen.
- Perustetaan valtuustosopimuksen mukainen poliittinen ohjausryhmä kukoistavien kaupunkikeskusten strategiatavoitteen ohjaamiseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	584	624	638
Määräaikaisen henkilöstön lkm	37	64	69
Henkilöstön kokonaismäärä	621	688	707

14 0

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta

Puheenjohtaja: Anssi Aura

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	5 787	5 774	5 924	5 924	6 014	6 106	6 199
Menot	-13 070	-14 598	-14 866	-15 177	-15 557	-15 945	-16 344
Toimintakate	-7 283	-8 824	-8 942	-9 253	-9 542	-9 840	-10 145

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	8	6	6	6
Maksutulot	5 340	5 653	5 788	5 788
Tuet ja avustukset	137	0	0	0
Muut tulot	2	0	0	0
Sisäiset tulot	300	115	130	130
Tulot yhteensä	5 787	5 774	5 924	5 924
Henkilöstömenot	-10 787	-11 739	-11 708	-12 019
Asiakaspalvelujen ostot	0	-5	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 188	-1 807	-1 930	-1 930
Sisäisten palvelujen ostot	-8	-1	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-94	-252	-232	-232
Avustukset	0	-135	-135	-135
Vuokramenot	-97	-81	-185	-185
Sisäiset tilavuokrat	-857	-564	-632	-632
Muut menot	-39	-15	-44	-44
Menot yhteensä	-13 070	-14 598	-14 866	-15 177
Toimintakate	-7 283	-8 824	-8 942	-9 253
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	1 282	0	0	0
Tilikauden tulos	-6 001	-8 824	-8 942	-9 253

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat: kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut sekä kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualue. Näiden bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä.

14 10

Kaupunkiympäristölautakunta

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-144	-107	-107	-107	-110	-112	-115
Toimintakate	-144	-107	-107	-107	-110	-112	-115

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-127	-96	-91	-91
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-16	-11	-13	-13
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1	-1	-1
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1	0	-2	-2
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-144	-107	-107	-107
Toimintakate	-144	-107	-107	-107
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	118	0	0	0
Tilikauden tulos	-26	-107	-107	-107

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa muun muassa kaupunkirakenteen kokonaisvaltaisesta kehittämisestä, asema- ja yleiskaavojen valmistelusta sekä ympäristövastuullisuuden edistämisestä. Lautakunnan alainen lupajaosto toimii kunnallisena lupa- ja valvontaviranomaisena rakennuslupa-asioissa sekä ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveydenhuoltoasioissa.

14 20

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	2	0	0	0	0	0	0
Menot	-2 001	-2 276	-2 367	-2 413	-2 473	-2 535	-2 598
Toimintakate	-1 999	-2 276	-2 367	-2 413	-2 473	-2 535	-2 598

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	2	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	2	0	0	0
Henkilöstömenot	-1 686	-1 789	-1 836	-1 882
Asiakaspalvelujen ostot	0	-5	0	0
Muiden palvelujen ostot	-183	-310	-347	-347
Sisäisten palvelujen ostot	-6	-1	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12	-51	-40	-40
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-4	-4	-24	-24
Sisäiset tilavuokrat	-106	-110	-114	-114
Muut menot	-3	-7	-6	-6
Menot yhteensä	-2 001	-2 276	-2 367	-2 413
Toimintakate	-1 999	-2 276	-2 367	-2 413
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	1 980	0	0	0
Tilikauden tulos	-18	-2 276	-2 367	-2 413

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä talous- ja hallintopalvelut. Talouspalvelut huolehtii toimialan aktiivisesta talousohjauksesta, talousarvio-, kehys- ja käyttösuunnitelmavalmistelusta. Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut tarjoaa asukkaille ja muille sidosryhmille tietoa ja osallistumismahdollisuuksia kaupunkiympäristön toimialan järjestämiin palveluihin, suunnitelmiin, päätöksiin ja niiden vaikutuksiin liittyen. Lisäksi viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut koordinoi, kehittää, suunnittelee ja toteuttaa toimialan viestintää ja osallisuustyötä yhteistyössä johdon ja asiantuntijoiden kanssa. Assistenttipalvelut toimii toimialan johdon tukena asioiden ja toiminnan valmistelussa. Assistenttipalveluiden keskeisiin tehtäviin kuuluu myös palvelualueiden sisäinen asiakaspalvelu sisältäen tuen järjestelmien käyttöön sekä asiakirjahallintoon. Laki- ja valmistelupalvelut tuottaa toimialalle oikeudellisia ja hallinnollisia tukipalveluita.

Keskitetyn yksikön keskeiset tavoitteet

Yhteisten palvelujen keskeisenä tavoitteena on valtuustokauden strategian jalkauttaminen ja sitä kautta palvelualueiden tukeminen sitovien tavoitteiden toteuttamisessa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut tukee osaltaan toimialan sitovien tavoitteiden toteutumista ja on mukana useissa kaupunkitasoisissa hankkeissa. Yhteiset palvelut jatkaa aktiivista, tarvelähtöistä toimialan esimiesten koulutusta. Toimialan henkilöstön digiosaamisen vahvistaminen, sekä osallistuminen toimiala- ja kaupunkitasoisten digitaalisten järjestelmien kehittämiseen säilyvät yhteisten palveluiden keskeisinä kehittämistyön painopisteinä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	26	27	28
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	2	2
Henkilöstön kokonaismäärä	28	29	30

14 40

Kaupunkirakenne ja ympäristö

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	5 785	5 774	5 924	5 924	6 014	6 106	6 199
Menot	-10 925	-12 215	-12 392	-12 657	-12 974	-13 298	-13 631
Toimintakate	-5 140	-6 441	-6 468	-6 733	-6 960	-7 192	-7 432

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	7	6	6	6
Maksutulot	5 340	5 653	5 788	5 788
Tuet ja avustukset	137	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	300	115	130	130
Tulot yhteensä	5 785	5 774	5 924	5 924
Henkilöstömenot	-8 974	-9 854	-9 780	-10 046
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-990	-1 487	-1 571	-1 571
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-81	-200	-191	-191
Avustukset	0	-135	-135	-135
Vuokramenot	-92	-78	-159	-159
Sisäiset tilavuokrat	-751	-455	-517	-517
Muut menot	-36	-7	-39	-39
Menot yhteensä	-10 925	-12 215	-12 392	-12 657
Toimintakate	-5 140	-6 441	-6 468	-6 733
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	-817	0	0	0
Tilikauden tulos	-5 957	-6 441	-6 468	-6 733

Toiminnan kuvaus

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella on viisi palveluyksikköä, jotka ovat ympäristökeskus, rakennusvalvonta, yleiskaavoitus, asemakaavoitus ja tietopalvelut. Uuden lautakuntarakenteen mukaisesti kaikki palvelualueen toiminta on kaupunkiympäristölautakunnan alaista toimintaa.

Ympäristökeskuksen keskeisin tehtävä on ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon valvonta, jolla edistetään ihmisten elinympäristön terveellisyttä ja viihtyisyyttä sekä huolehditaan luonnon- ja ympäristönsuojelun tavoitteiden toteutumisesta Vantaalla. Lisäksi ympäristökeskus koordinoi koko kaupungin ympäristö- ja ilmastotyötä ja ympäristöjohtamisen kehittämistä. Ympäristökeskus vastaa kaupungin poikkihallinnollisesta Ekologisesti kestävä Vantaa -strategiateemasta sekä resurs-siviisauden tiekartasta, joka linjaa kaupungin ympäristötavoitteet sekä ohjaa ja kehittää kaupungin ilmastotyötä sekä työtä luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi.

Maankäytön strategisella suunnittelulla huolehditaan siitä, että kaupunki kasvaa toimivana kokonaisuutena arvojaan vaalien. Vetovoimaisena ja omaleimaisena kehittyvä kaupunkiympäristö turvaa nykyisten asukkaiden ja yritysten viihtymistä ja houkuttelee uusia. **Yleiskaavoitus ja asemakaavoitus** vastaavat kaupunkirakenteen tasapainoisesta ja resurssiviisaasta kehittämisestä. Kaavoitus luo

edellytykset asumisen, työnteon ja vapaa-ajan ympäristölle, tehokkaalle liikennejärjestelmälle, viheralueverkostolle ja palvelurakenteelle sekä kestäväälle kehitykselle osana pääkaupunkiseutua. Kaavoituksen kautta tuotetaan kaupungille ja kaupungissa toimiville merkittävää varallisuutta. Suunnittelun laatua, resurssiviisautta sekä kustannustietoisuutta kehitetään jatkuvasti.

Rakennusvalvonta vastaa kaupungin alueella tapahtuvan rakentamisen ohjauksesta ja lupamenetelyistä. Edistämme ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja rakentamisen valvonnan sekä jatkuvan valvonnan avulla terveellisen, turvallisen, ekologisesti kestävä ja viihtyisän rakennetun ympäristön sekä hyvän kaupunkikuvan muodostumista ja ylläpitoa.

Tietopalvelut vastaavat kaavoihin liittyvien tietojen sekä asiakirjojen hallinnollisesta käsittelystä ja prosessien sujuvuudesta. Työvälineet ja tapamme toimia digitaalisesti on edistyksellistä valtakunnallisesti. Työ tukee suunnittelua, asukkaiden tiedonsaantia ja vuorovaikutusta. Kaavoitukseen liittyvin paikkatietojen ja seuranta-aineistojen avulla edistetään tiedolla johtamista ja ylläpidetään maankäytön tilannekuvia.

Palvelualueella, erityisesti ympäristökeskuksessa ja rakennusvalvonnassa, hoidamme luotettavasti ja laadukkaasti erilaisia viranomaistehtäviä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Kaavoituksen ja tietopalveluiden viranomaistehtävät sisältävät mm. ajantasa-asemakaavan ja useiden rekisterien ylläpidon, poikkeamispäätökset ja suunnittelutarveratkaisut. Lisäksi valmistelemme nimistöasiat. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman tehokkaasti lainsäädäntöä noudattaen.

Työskentelemme yhdessä kaikkien toimialojen ja palvelualueiden kanssa. Yhteistyö asukkaiden kanssa voimistuu. Yhteistyömme eri sidosryhmien ja metropolialueen kuntien ja valtion viranomaisten kanssa, korkeakoulujen ja oppilaitosten sekä muiden kumppaniemme kanssa on tiivistä. Onnistuminen tukee Vantaan vetovoimaisuutta, kilpailukykyä, asukkaiden hyvinvointia ja ympäristön laatua sekä tehokasta ja taloudellista hallintoa. Vaikutamme keskeisesti useiden kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kaupunkirakenne ja ympäristö –palvelualueen tavoitteena on resurssiviisas, toimiva ja elinvoimainen kaupunki sekä kestävä rakentaminen. Toimimme kansainvälisessä ympäristössä, jossa kehäänkärkemme on olla kansainvälisesti kilpailukykyinen lentokenttäkaupunki. Olemme eturintamassa hiilineutraalin ja vihreän kaupunkirakenteen edistäjinä, kestävässä rakentamisessa, asukas-yhteistyön toteuttajina sekä digitaalisten prosessien edelläkävijänä.

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus 2020–2031 on hyväksytty syksyllä 2020. Sopimus on tehty valtion ja kuntien välillä. Sopimuksessa Vantaalle asuntotuotantotavoitteeksi asetettu yli 10 000 asuntoa ja lähes miljoona asumisen kerrosneliometriä neljän ensimmäisen sopimusvuoden aikana. Suuri osa rakentamisesta sijoittuu tulevaisuudessa Vantaan Ratikan vaikutuspiiriin.

Ympäristökeskus koordinoi Vantaan ympäristö- ja ilmastotyötä. Vantaa haluaa olla hiilineutraali vuonna 2030, mikä edellyttää selkeitä tavoitteita ja konkreettisia toimenpiteitä. Keskeisessä roolissa ovat erilaiset energian tuottamiseen ja käyttöön liittyvät kysymykset. Hillinnän ohella tarvitaan myös toimia sopeutua luonnon ääri-ilmiöihin. Kaikki ilmastotavoitteet on koottu resurssiviisauden tiekarttaan ja toimenpiteet toimialojen toteutussuunnitelmiin. Tiekartta on kaupungin strateginen ohjelma, joka on päivitetty uudelle valtuustokaudelle. Tiekarttaan on otettu mukaan myös luonnon monimuotoisuus. Tavoitteena on torjua luonnon köyhtymistä sekä turvata luonnontilassa olevien alueiden säilyttäminen. Ympäristökeskus käyttää tiekartan seurantaan ja raportointiin Ympäristövahti-työkalua.

Ympäristökeskus on mukana monivuotisessa Horizon2020 -hankkeessa (CIRCult), jonka tavoitteena on kokeilla ja kehittää innovatiivisia ratkaisuja suljettuun materiaalkiertoon rakennetussa kaupunkiympäristössä. Ympäristökeskus koordinoi kaupungin ja elinkeinoelämän välisen ilmastokumppanuuden kehittämistä ja käyttöönottoa.

Asukkaiden sitoutumista omaan ympäristöönsä tuetaan lähiluontovuoden teemalla, jonka aiheena on tällä hetkellä linnut.

Ympäristökeskuksen keskeisin tehtävä on huolehtia luotettavasti ja laadukkaasti paikallisista ympäristösuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteisistä lupa- ja valvontatehtävistä. Luvat, ilmoitukset ja lausunnot valmistellaan tavoiteaikataulussa. Lisäksi tehdään tarkastuksia lukuisiin erilaisiin valvontakohteisiin. Samoin osallistutaan aktiivisesti kaupungin ja naapurikuntien yhteistyöhön. Asiakasyhteydenotot hoidetaan mahdollisimman tehokkaasti lainsäädäntöä noudattaen. Ympäristökeskus huolehtii myös kunnan eläinlääkärivastaanotosta ja eläinsuojeluvalvonnasta.

Ympäristövalvonnassa suurimmat hakemusryhmät ovat meluilmoitukset ja vapautushakemukset huoleesiviemäriin liittymisestä. Ympäristöluvuissa ja niihin liittyvissä neuvontapyyntöissä korostuu kiertotalous. Sähköinen asiointi on laajenemassa yhä useampiin hakemus- tai ilmoitustyyppeihin. Toimenpidepyyntöjä tulee paljon ja ne ovat aiempaa vaativampia.

Yleiskaavoitus vastaa maankäytön yleispiirteisestä suunnittelusta ja osallistuu seudulliseen maankäytön suunnitteluun. Uuden MAL 2023 suunnitelma on luonnosvaiheessa ja valmistuu 2023. Se täsmentää ja tarkistaa edellistä MAL 2019 -suunnitelmaa ja toimii seuraavan MAL-sopimuksen pohjana. Maakuntakaavoja ei ole käynnissä. Naapurikuntien kanssa teemme aktiivista suunnitteluyhteistyötä.

Vantaan yleiskaava 2020 hyväksyttiin tammikuussa 2021 ja syksyllä 2022 saadaan kaava valitus- käsittelyn jälkeen ainakin osittain voimaan. Yleiskaavassa luodaan edellytykset yhdyskuntarakenteen kehittämiseksi seuraaviksi vuosikymmeniksi. Yleiskaavaa täsmentäviä suunnitelmia on käynnissä mm. ratikan kehityskäytävän alueella. Yleiskaavan toteuttamista valmistellaan aktiivisesti eri teemojen osalta. Yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa jatkamme pientalo-ohjelman laadintaa.

Vehreyden ja luontoarvojen vaaliminen tiivistyvässä kaupungissa nousi teemana esiin yleiskaavatyön aikana. Tavoittelemme maisemaltaan kaunista ja kerroksellista sekä luonnoltaan monimuotoista kaupunkia, joka sopeutuu ilmastonmuutokseen ja hillitsee sitä, sekä palvelee ihmisten elämää. Valmisteilla olevassa viherrakenteen kehityskuvassa ”Vihreä ja virtaava Vantaa – VIVA” tarkennetaan ja konkretisoidaan yleiskaavan sisältöä.

Asemakaavoituksen keskeisiä tavoitteita vuodelle 2023 ovat hiilineutraalisuuden edistäminen, keskusten kehittäminen sekä MAL-sopimukseen perustuvat asuntokaavoituksen tavoitteet. Asuntokaavoituksen määrällisten tavoitteiden ohella edistetään asuntotarjonnan monipuolisuutta pientalokaavoitusta lisäämällä. Perheasuntojen rakentamista edistetään. Vuoden 2023 kaavoitusohjelmaan otetaan Kartanonkoski 2.0 -tyyppisiä yhdistettyä kerros- ja pientalorakentamista sisältäviä kohteita.

Vuosina 2020–2021 pilotoitu prosessi hiilineutraalisuuden edistämiseksi kumppanuuskaavoituksessa otetaan laajempaan käyttöön. Puurakentamista edistetään vuonna 2021 tehtyjen linjausten mukaisesti osoittamalla puu- tai vähähiilisen rakentamiseen alueita Vantaan kaikilla suuralueilla ja tekemällä poikkihallinnollista yhteistyötä vähähiilisten ratkaisujen edistämiseksi rakentamisessa.

Vantaan keskuksia ohjataan yhä suurempaan kukoistukseen jatkamalla laatutietoista asemakaavoitusta yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Merkittäviä keskustakaavahankkeita valmistellaan 2023 mm. Myyrmäessä, Martinlaaksossa, Kivistössä, Aviapoliksessa, Tikkurilassa, Hakunilassa ja Korsossa. Keskustojen kehitystä suunnitellaan kokonaisvaltaisesti alueellisissa yleissuunnitelmissa (kaavarungoissa ja kaavaluonnoksissa), ja näiden yleissuunnitelmien pohjalta ohjataan yksittäisiä hankkeita tavoitellun kokonaisuuden kannalta rakentavalla tavalla.

Uutta asuntokerrosalaa kaavoitetaan MAL 2023 -suunnitelman asuntotuotantotavoitteen mukaisesti vuosittain 240 000 k-m² (laskentaperusteena oleva asuntojen keskipinta-ala on 90 k-m²/asunto, mikä on suuruusluokaltaan kaksinkertainen pinta-ala verrattuna Vantaan uudistuotannossa toteutuneeseen keskipinta-alaan). MAL-sopimuskauden tavoitteesta on jääty merkittävästi jälkeen vuonna 2021, ja eroa pyritään mahdollisuuksien mukaan kuroma kiinni vuonna 2023. Uusia rakentamis-

mahdollisuuksia ohjataan keskusten ja hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle vähähiilisen liikku-
misen edistämiseksi. Tutkitaan uudenlaista kaavoitusaloitemallia ja etsitään keinoja palveluketjun
ennustettavuuden lisäämiseksi MAL-tavoitteiden saavuttamiseksi.

Toimitilojen kaavoituksessa vastataan ketterästi elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin ja kehitetään
kilpailukykyisiä työpaikka-alueita Tikkurilassa, Aviapoliksessa, Myyrmäessä ja Vehkalassa. Toimiti-
lakaavoituksen resurssisiin haetaan yhden asemakaava-arkkitehdin lisäystä, jotta pystytään vas-
taamaan yritysten kaavamuutostarpeisiin vielä nykyistakin nopeammin. Sijainninohjaukseen kiinni-
tetään erityistä huomiota.

Ratikkakaupunkia kehitetään kokonaisvaltaisesti tavoitteena kestävää liikkumista edistävä, elävä ja
viihtyisä kaupunkiympäristö ja taloudellisesti järkevä kokonaisuus. Asemakaavoituksen edistyminen
ratikkahankkeen aikataulussa varmistetaan.

Rakennusvalvonta edistää kestäväää ja sujuvaa rakentamista. MAL-tavoite on 2 640 asuntoa vuo-
dessa. Tavoite valmistuville pientaloasunnoille on 500 kpl. Rakennusvalvonta osallistuu toiminta-
suunnitelman laatimiseen pientalotuotannon lisäämiseksi.

Rakennusvalvonta osaltaan edistää resurssiviisauden tiekartan toteuttamista ja Hiilineutraali Vantaa
2030 -tavoitteen saavuttamista. Rakennusvalvonta edistää energiatehokkuustavoitteiden saavutta-
mista kehittämällä lämmitysjärjestelmien valinnan ja suunnittelun ohjausta. Uusissa rakennuksissa
otetaan huomioon koko elinkaaren aikana syntyvät päästöt.

Rakennusvalvonnan vetovastuulla oleva rakennusjärjestyksen uudistaminen on aloitettu syksyllä
2021. Tavoitteena on saada uusi rakennusjärjestys voimaan vuonna 2023. Tämä edellyttää raken-
nusvalvonnan ohjeistuksen ajantasaistamista sekä yhteistyötä erityisesti asemakaavoituksen
kanssa. Rakennusjärjestyksen uudistamisella pyrimme myös sujuvoittamaan asemakaavoitusta ja
edistämme hiilineutraalisuuden tavoitteita.

Vuonna 2022–2023 rakennusvalvonta osallistuu kahteen valtakunnallisen kehityshankkeeseen,
joissa testataan tietomallien käyttöä rakennuslupavaiheessa. Tavoitteena on toisaalta helpottaa lu-
pahakijan prosesseja ja toisaalta tehostaa lupakäsittelyä. Palvelujen kehittämisen painopisteenä on
hyvä sähköinen asiakaspalvelu. Tietomallien käyttöä edistetään.

Rakennusvalvonta on verkostoitunut Suomen suurimpien kaupunkien rakennusvalvontojen kanssa
(ns. Topten-toiminta). Tavoitteena on yhtenäiset rakentamista koskevien säädösten ja ohjeiden toi-
mintamallit ja tulkinnot koko maassa. Vuonna 2023 tämä on erityisen tärkeää; uusi rakentamislaki
tullee voimaan vuoden 2024 alussa, josta johtuen käytännössä kaikki rakennusvalvonnan prosessit,
ohjeistukset ja toimintamallit tulee joko uusia tai vähintään päivittää. Topten-toiminnan periaatteet
esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle kesäkuuhun 2023 mennessä.

Tietopalveluiden toimintaa tukee valtuustokaudella 2017–2021 toteutettu suuri toimintatapa- ja tieto-
järjestelmämuutos (MATTI ja Lupapiste), joka on luonut hyvän pohjan toiminnan kehittämiseksi ja di-
gitalisaation hyödyntämiselle. Käynnissä ollut digitaalisten toimintamallien kehittäminen jatkuu. Seu-
rantaa ja viestintää kehitetään toiminnan tueksi sekä asukkaiden tiedonsaannin ja osallistumisen hel-
pottamiseksi. Suunnittelutyökaluja ja havainnollistamista monipuolistetaan suunnittelun laadun pa-
rantamiseksi.

Vuonna 2022–2023 tietopalvelut osallistuu valtakunnalliseen kehityshankkeeseen, jossa testataan
tietomallipohjaista kaavoitusta tulevaan valtakunnalliseen järjestelmään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Ilmastomuutoksen kiihtyminen, pandemian jatkuminen ja Euroopassa käytävän sodan seuraukset
vaikuttavat voimakkaasti tulevaan suunnittelukauteen. Toimialan ja palvelualueen tehtävillä on kes-
keinen rooli näihin liittyvien uhkien torjumisessa ja ratkaisemisessa sekä vaikutuksiin varautumi-
sessa. Samoin kansainvälinen toimintaympäristö ja siinä tapahtuvat muutokset näkyvät suoraan

Vantaan elinkeinoelämässä ja kaupungin kasvussa sekä niiden kautta suunnittelussa ja rakentamisessa.

Toimintamme tavoitteita ovat olleet mm. kaupungin vahva kasvu ja lentokentän toimintaedellytysten varmistaminen ja kehittäminen. Aviapoliksen kehityksen ylläpitäminen edellyttää uusia innovatiivisia ratkaisuja, menetelmien ja seurannan kehittämistä sekä entistä tiiviimpää yhteistyötä sekä kaupungin sisällä että sidosryhmien kanssa. Haasteena on löytää vaikuttavimmat ja taloudellisesti kestävät ratkaisut. Nopea kasvu tuo esille kasvun rajoja: kasvu vaatii toimia segregaaion ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Ympäristön laatu on tärkeä säilyttää ja yhtenä keskeisimmistä tehtävistä on löytää keinoja vähentää luontokatoa kaupunkiympäristössä. Kaupunkiympäristön toimivuus ja kilpailukyky turvataan.

Helsingin seudun uusi MAL2023-suunnitelma valmistuu 2023. MAL-suunnitelman keskeisin näkökulma on kestävä kaupungistuminen. Sen lisäksi paneudutaan kolmeen ajankohtaiseen kärkeen: yhteiskunnan murrokseen, sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja Helsingin seutuun osana maailmaa. Kaavoituksen palveluketjua ja sen ennakoitavuutta on kehitettävä edelleen.

Suunnitelmakaudella otetaan käyttöön rakennuslaki sekä kaavoituksen lainsäädäntö sekä luonnon-suojelulaki ja useat muut lait uudistuvat. Niiden vaikutukset näkyvät voimakkaasti palvelualueella. Kaupungin edustajat osallistuvat aktiivisesti valmisteluun ja pyrkivät ennakoimaan tulevat muutokset. Lakimuutokset edellyttävät useiden prosessien ja toimintatapojen perusteellista läpikäyntiä.

Palvelualueen toimintaympäristön muutoksia tuo tulevan rakentamislain vaatimukset digitalisoinnissa, mallintamisessa sekä valtakunnallisessa rakennetun ympäristön tietojärjestelmä hankkeessa (RYHTI-hanke), joka vaatii resurssointia.

Valtuustokauden aikana osallistutaan ja valmistaudutaan ympäristöministeriön digitaalisen kaavoituksen tietomallien ja yhteisten toimintatapojen kehittämiseen RYHTI-hankkeessa sekä meillä tulee olla valmiudet liittyä valtakunnalliseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (RYTJ) lähivuosina. Osallistumme aktiivisesti myös muiden ministeriöiden digitaalisuutta edistäviin hankkeisiin.

Palvelualue on saanut toiminnan muutoksiin lisäresursseja. Koko toimialan uudet resurssit tukevat myös palvelualueen toimintaa. Uusien resurssien nopea hyödyntäminen vaatii esimiehiltä tukea ja suunnitelmallisuutta.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	136	140	146
Määräaikaisen henkilöstön lkm	10	9	10
Henkilöstön kokonaismäärä	146	149	156

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Hyväksytyt asemakaavat kpl	23	14	40	30
Uusi asuntokerrosala k-m ²	239 146	89 880	240 000	240 000
Poikkeamispäätökset	95	87	75	30
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m ²	520 124	419 961	380 000	380 000
Aloitettut asunnot	2 942	3 420	2 500	2 300
Aloitettut rakennukset, kpl	476	396	480	480
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	273	334	300	300
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto) *)	1 503	1 336	1 800	1 800
Eläinlääkärin potilaat	5 728	6 015	5 700	5 800
Ympäristöluvut, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	93	174	130	130

*) Sisältää tartuntatautilain mukaiset koronatarkastukset.

14 5

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Otso Kivimäki

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Kaupunkitilalautakunta							
Tulot	303 299	292 810	280 164	280 164	286 092	292 152	298 347
Menot	-229 472	-244 766	-224 165	-224 797	-230 417	-236 177	-242 082
Toimintakate	73 828	48 044	55 999	55 367	55 675	55 974	56 265
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt							
Tulot	83 884	82 529	82 347	82 347	83 587	84 845	86 123
Menot	-122 026	-129 188	-130 142	-130 722	-133 990	-137 340	-140 773
Toimintakate	-38 143	-46 659	-47 795	-48 375	-50 403	-52 495	-54 651

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	17 601	17 596	17 344	17 344
Maksutulot	20 474	21 220	21 761	21 761
Tuet ja avustukset	86	80	80	80
Muut tulot	44 887	43 212	42 712	42 712
Sisäiset tulot	836	421	451	451
Tulot yhteensä	83 884	82 529	82 347	82 347
Henkilöstömenot	-20 435	-21 558	-21 587	-22 167
Asiakaspalvelujen ostot	-30 717	-30 441	-29 441	-29 441
Muiden palvelujen ostot	-59 713	-66 571	-68 078	-68 078
Sisäisten palvelujen ostot	-603	-421	-396	-396
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 742	-4 649	-4 921	-4 921
Avustukset	-51	-84	-80	-80
Vuokramenot	-2 690	-2 466	-2 478	-2 478
Sisäiset tilavuokrat	-2 966	-2 947	-3 109	-3 109
Muut menot	-109	-52	-52	-52
Menot yhteensä	-122 026	-129 188	-130 142	-130 722
Toimintakate	-38 143	-46 659	-47 795	-48 375
Poistot	-45 801	-46 078	-44 598	-43 104
Vyörytykset	-3 332	0	0	0
Tilikauden tulos	-87 275	-92 737	-92 393	-91 479

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat: kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualue. Näiden bruttoyksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä. Joukkoliikenne on tehtävänä erikseen, jonka tulot ja menot ovat valtuuston hyväksymiä sitovia eriä. Kaupunkitilalautakunnan alaisia nettobudjetoituja yksiköitä ovat tilahallinta ja asuntovuokraus (osana kiinteistöt ja tilat palvelualueetta) sekä Varikko. Näiden yksiköiden sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate.

14 60

Kaupunkitilalautakunta

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-61	-80	-80	-80	-82	-84	-86
Toimintakate	-61	-80	-80	-80	-82	-84	-86

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-51	-63	-59	-59
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-10	-15	-18	-18
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-2	-2	-2
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	-1	-1
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-61	-80	-80	-80
Toimintakate	-61	-80	-80	-80
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	61	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-80	-80	-80

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunta vastaa muun muassa kaupungin rakennetun ja rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista, maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, toimitilajohtamisesta sekä toimitilojen hallinnoinnista ja ylläpidosta. Lisäksi lautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä, julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta, liikenneturvallisuustyöstä sekä kaupungin varikkotoiminnan järjestämisestä.

14 50

Kadut ja puistot

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	25 896	26 634	27 134	27 134	27 544	27 960	28 382
Menot	-40 211	-38 316	-39 283	-39 613	-40 603	-41 618	-42 659
Toimintakate	-14 315	-11 682	-12 149	-12 479	-13 060	-13 659	-14 277

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	4 412	4 900	4 800	4 800
Maksutulot	18 815	19 574	20 174	20 174
Tuet ja avustukset	86	80	80	80
Muut tulot	1 955	1 800	1 800	1 800
Sisäiset tulot	628	280	280	280
Tulot yhteensä	25 896	26 634	27 134	27 134
Henkilöstömenot	-10 755	-10 963	-10 816	-11 146
Asiakaspalvelujen ostot	-415	-441	-441	-441
Muiden palvelujen ostot	-20 651	-19 204	-19 856	-19 856
Sisäisten palvelujen ostot	-370	-226	-201	-201
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 405	-3 108	-3 383	-3 383
Avustukset	-51	-80	-80	-80
Vuokramenot	-2 215	-1 975	-1 975	-1 975
Sisäiset tilavuokrat	-2 333	-2 305	-2 516	-2 516
Muut menot	-17	-15	-15	-15
Menot yhteensä	-40 211	-38 316	-39 283	-39 613
Toimintakate	-14 315	-11 682	-12 149	-12 479
Poistot	-45 556	-45 810	-44 176	-42 872
Vyörytykset	-2 562	0	0	0
Tilikauden tulos	-62 432	-57 492	-56 325	-55 351

Toiminnan kuvaus

Kadut ja puistot (Kapu) vastaa kaupungin julkisen kaupunkitilan eli katujen, torien ja puistojen suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta, niitä koskevasta lupakäsittelystä, pysäköinninvalvonnasta sekä keskitetystä ajoneuvohallinnasta. Palvelualueeseen kuuluvat myös maa- ja metsätilat.

Palvelualue suunnittelee tai suunnitteluttaa investoinnit, laatii vuosittaiset rakentamisohjelmat sekä valmistelee maankäyttösopimuksia. Investoinnit ja kunnossapitotyöt toteutetaan itse tai teetetään ulkopuolisilla palveluntuottajilla monituottajamallin mukaisesti.

Vesihuolto suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä HSY:n kanssa sopimusperusteisesti, ja HSL:n kanssa tehdään jatkuvaa valmistelu yhteistyötä joukkoliikenneasioissa.

Hiilineutraali Vantaa 2030 asettaa vaatimuksia mm. rakentamiselle ja liikenteelle, samoin luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa. MATTI-toimintamalli ja -tietojärjestelmä tuo myös osaltaan muutoksia palvelualueen toimintaan. Toimintaa kehitetään edelleen mm. asukas-yhteistyötä lisäämällä, kuten myös myönteisen erityiskohtelun ohjelma (MEK) ohjaa erityisesti suunnittelua osallistavampaan suuntaan. Helsingin seudun ja

valtion välinen MAL-sopimus 2020–2031 määrittelee monipuolisesti asumisen, maankäytön ja liikumisen tavoitteita ja toimenpiteitä, joihin kaupunki on sitoutunut. Katujen ja puistojen palvelualue tukee tavoitteiden saavuttamista tiiviissä yhteistyössä koko toimialan kanssa.

Koronapandemia on muuttumassa endemiaksi, mutta sitä seurannut Ukrainan sota on nostanut poltto- ja voiteluaineiden sekä eräiden rakennusmateriaalien hintoja ja heikentänyt saatavuutta vaikuttaen siten rakennuskustannuksiin. Sodan aiheuttama energiakriisi tulee aiheuttamaan palvelualueelle energiansäästöpainetta erityisesti ulkovalaistuksen osalta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- MATTI-toimintamallien yhtenäistäminen ja tehostaminen
- Vantaan ratikan katu- ja alustavien rakennussuunnitelmien laatiminen ja hankepäätöksen valmistelu
- Resurssiviisauden tiekartan palvelualueella koskevien toimenpiteiden jatkaminen
- Pysäköintijärjestelmän kehittäminen
- Myönteisen erityiskohtelun ohjelman jatkaminen
- Omaisuudenhallinnan kehittäminen ja korjausvelan kasvun pysäyttäminen
- Kukoistavien kaupunkikeskusten julkisen kaupunkitilan toteuttaminen
- osallistuminen turvallisuussuunnitelman ja sukupuolitietoisien budjetoinnin toimenpiteisiin.

MATTI-hankkeessa on käynnissä jatkuvan kehittämisen vaihe. Vuoden 2023 osalta se tarkoittaa järjestelmän osalta priorisoitujen kehittämiskohteiden viemistä toteutukseen jatkokehitysprojektin ja pienkehityksen puitteissa sekä olemassa olevan tiedon parantamista. Toiminnan ja osaamisen taustalla yhteistyön kehittämistä jatketaan ja koulutuksia sekä tukea tarjotaan, jotta toimialan henkilöstö pystyisi hyödyntämään järjestelmää parhaalla mahdollisella tavalla omassa toiminnassaan. Isoja kehittämisen kokonaisuuksia ovat muun muassa sähköinen asiointi ja SAP-integraatio.

Vantaan ratikka (Mellunmäki-Hakunila-Tikkurila-Aviapolis-lentoasema) liittyy vahvasti mm. uuden yleiskaavan mukaiseen kaupunkirakenteen tiivistämiseen sekä segregatiokehityksen estämiseen sekä tukee osaltaan myös kaupungin hiilineutraaliustavoitteita. Katu- ja alustava rakennussuunnittelu sekä ratasähkö- ja liikennevalosuunnitelmat valmistuvat vuonna 2023. Ratikan hankepäätös valmistellaan vuoden 2023 alkupuoliskolla kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Mikäli kaupunginvaltuusto päättää toteuttaa ratikan, niin palvelualueelle perustetaan ratikan rakennuttamisorganisaatio tarvittavine vakansseineen ja henkilöstön rekrytoinnit käynnistetään.

Vantaan kaupunkistrategian tavoitteena on hiilineutraalius vuonna 2030. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuussa 2022 resurssiviisauden tiekartan päivityksen. Katujen ja puistojen palvelualue toteuttaa em. tiekarttaa omalta osaltaan esim. kehittämällä kestävien liikennemuotojen osuutta, monipuolistamalla lähiliikunta- ja virkistysmahdollisuuksia, vähentämällä kaupungin infrarakentamisessa syntyviä CO₂-päästöjä mm. rakentamisessa syntyvien massojen koordinoinnilla sekä hyödyntämällä kierrätysmateriaaleja entistä enemmän.

Liikkumista kehitetään monipuolisesti kaikkien kulkumuotojen osalta tiiviissä yhteistyössä koko toimijakentän (valtio, Helsingin seutu, kaupunki, yritykset, liikkujat) kanssa. Pyöräilyä edistetään rakentamalla pyöräilyn laatukäytäviä sekä kehittämällä pyöräpysäköintiä ja kaupunkipyöräjärjestelmää. Vähäpäästöistä liikennettä edistetään mm. edesauttamalla henkilöautojen latauspisteiden rakentamista. Kaupungin oma kalusto käyttää polttoaineena mahdollisuuksien mukaan biodieseliä ja työautoiksi hankitaan joko täysin sähköisiä tai hybridisiä henkilöajoneuvoja. HSL bussiliikenteen tarvitsemaa latausinfraa suunnitellaan ja toteutetaan tarpeen mukaan yhteistyössä HSL:n kanssa.

Resurssiviisaampia rakennusmateriaaleja ja ratkaisuja edistetään aktiivisesti. Keihäänkärkenä uusien mahdollisuuksien kartoittamisessa toimii ratikkahanke. Myös maa- ja metsätiloilla on tärkeä rooli mm. hiilinielujen kehittämisessä. Resurssiviisauden saavuttaminen edellyttää luonnollisesti koko toimialan yhteistä tahtotilaa.

Palvelualue seuraa uusien mikroliikkumispalvelujen kuten kaupallisten sähköpotkulautojen kehittymistä edelleen yhdessä toimijoiden ja muiden kaupunkien kanssa, jotta niistä saadaan mahdollisimman toimiva ja turvallinen ratkaisu kaikille osapuolille.

Luontokatoa pyritään hillitsemään mm. vähentämällä ja myöhentämällä pientareiden ja niittyjen niittoa. Ohjeistus laaditaan vuoden 2022 aikana. Myös puukompensaatiota edistetään.

Vuonna 2023 jatketaan pysäköinnin kehittämissuunnitelman 2020–2025 hyväksytyjä toimenpiteitä. Kivistön ja Kaskelanrinteen pysäköintikoikeilua jatketaan.

Vuonna 2022 on käynnissä osallistuvan budjetoinnin prosessit Myönteisen erityiskohtelun (MEK) mukaisella Myyrmäen alueella. Hankkeet toteutetaan vuoden 2023 aikana.

Kaupunkikeskuksien julkisen kaupunkitilan laadulla on suuri merkitys kuntalaisten viihtyisyyteen sekä alueiden elin- ja vetovoimaan. Kadut ja puistot osallistuu aktiivisesti keskuksien hankkeiden suunnitteluun, toteuttaa infran oikea-aikaisesti ja kunnossapitää julkista kaupunkitilaa laatuvaatimusten mukaisesti. Keskusta-alueiden suunnittelussa korostuu liikkumismuotona erityisesti jalankulku ja pysäköintiin käytettävän rajallisen tilan käyttäminen tehokkaasti.

Kaupunginhallitus hyväksyi marraskuussa 2021 Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman vuosille 2022–2025. Toimintaympäristöarvion perusteella suunnitelmaan on valittu neljä teemaa: lähisuuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Teemojen sisällä on valittu painopistealueet ja toimenpiteet.

Katujen ja puistojen palvelualueen vastuulla on erityisesti liikkumisen turvallisuus. Painopistealueita ovat liikenneympäristön turvallisuus, joukkoliikenteen turvallisuus sekä asenteet ja osallistaminen. Liikenneturvallisuutta parannetaan esimerkiksi vaikuttamalla ajonopeuksiin sekä etenkin kävelijöiden kadun ylitysten turvallisuuteen. Toimenpiteinä ovat muun muassa nopeusrajoitukset ja nopeusnäytöt, suojakorokkeet ja hidasteet, kiertoliittymät, liikennevalot ja automaattinen kameravalvonta.

Joukkoliikenteen turvallisuuden kannalta olennaista on koko matkaketjun turvallisuus. Joukkoliikenteen turvallisuuspuutteet voivat kohdistua niin liikennevälineisiin kuin esimerkiksi asemille, terminaleihin tai kaduille. Usein kyse on väkivallan pelosta ja turvattomuuden tunnetta esiintyy erityisesti asemilla. Joukkoliikenteen turvallisuuden kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä Vantaan joukkoliikenteen eri toimijoiden kuten HSL ja Väylävirasto kesken. Vantaalla toteutettavaa liikenneturvallisuuksuystyötä koordinoidaan ja edistetään poikkihallinnollisessa liikenneturvallisuuksuystyöryhmässä.

Asemanseutujen turvallisuuden parantaminen on Kaupunkiympäristön toimialan sukupuolitietoisen budjetoinnin hanke. Vuonna 2022 pilottikohteena oli Koivukylän asema ja vuodelle 2023 valitaan joku toinen asemanseutu.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

- MATTI-vision toteuttaminen
- Ratikan toteuttamisen organisointi ja käynnistäminen
- Infran omaisuudenhallinnan tehostaminen
- Väistöilamuuton valmistelu ja toteuttaminen

Vuonna 2023 Matin kehittämistä jatketaan jatkokehitysprojektin sekä pienkehitysten avulla. Pienkehityksessä panostetaan mm. prosessien tehostamiseen automaatioiden avulla sekä suunnittelun ja rakentamisen aikaisten tietomalliaineistojen tiedonhallinnan selkeyttämiseen.

Järjestelmäkehityksen lisäksi muutetaan toimintatapoja, jotta alustan mahdollisuuksia ja tietoja voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla. Viimeisetkin päällekkäiset toiminnot siirretään MATTI-kokonaisuuteen, prosessien sujuvuutta tehostetaan ja kenttätöitä vahvistetaan mobiilisovellusten käytön lisäämisellä sekä koneälyn hyödyntämisellä. Tämä vaatii yhteistä sopimista ja ymmärrystä keskitetyn tietojärjestelmän tiedonhallinnasta omassa työssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Esihenkilöiltä edellytetään muutosjohtajuutta, ja koko henkilökunnan kouluttautumista uusien toimintatapojen juurruttamiseksi. Esihenkilöosaamista vahvistetaan edelleen valmentavan suorituksen johtamisen suuntaan.

Palvelualueen kehittämistehtäviä tehostetaan mm. perustamalla palvelualueen poikkihallinnollinen kehittämistiimi, jonka avulla koordinoidaan palvelualueen kehittämistehtäviä keskitetysti. Koordinoitulla kehittämistyöllä voidaan kehittää toimintamallia huomioiden koko Infran elinkaari ja sen eri vaiheet osana kokonaisuutta aina suunnittelun aloituksesta kunnossapitoon saakka.

Myös kumppanuuksia hyödynnetään ja palvelut tuotetaan edelleen kustannustehokkaasti omaa työtä ja ostopalveluita yhdistäen. Asukkaat, työntekijät ja erilaiset sidosryhmät otetaan entistä aktiivisemmin mukaan suunnittelemaan, tekemään ja arvioimaan yhteisiä asioita. MATTI-toimintamalli tukee osaltaan valmentavaa johtamistapaa, jossa kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia jalkautuu entistä paremmin ja työntekijät enenevässä määrin johtavat itseään.

Mikäli kaupunginvaltuusto päättää vuonna 2023 ratikkahankkeen toteutuksesta, ratikan rakennuttamisorganisaatio perustetaan heti em. päätöksen jälkeen, tarvittava henkilöstö rekrytoidaan ja rakennuttajakonsultit kilpailutetaan. Tarvittavaa lisähenkilöstöä määrärahoineen ei ole voitu esittää toimialan henkilöstösuunnitelmassa, koska toteutuspäätös on toistaiseksi epävarma. Henkilöstön määrään ja osaamisprofiileihin vaikuttaa merkittävästi ratikan toteutusmalli tai -mallit, jotka selvitetään vuoden 2022 aikana ja päätetään hankepäätöksen yhteydessä.

Rakentamisen palveluyksikköön on suunnitteilla perustaa uusi omaisuudenhallinnan vastuualue, joka vastaa mm. MATTI-hankkeeseen kerätyn infran ominaisuustietojen rikastamisesta ja tiedon hyödyntämisestä mm. ohjelmointiprosesseissa ja toisaalta myös MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämisestä. Tavoitteena on tehostaa julkisen kaupunkitilan omaisuudenhallintaa ISO 55000 standardien mukaisesti. Vastuualueelle kootaan palvelualueen eri yksiköistä henkilöt, joiden tehtävänkuvaaan omaisuudenhallinta liittyy jollain tavalla. Vastuualueen tehtäviin kuuluu mm. katujen ja puistojen palvelualueen mm. rakennetun ympäristön omaisuuden elinkaaren hallinta ja omaisuustiedon ylläpidon koordinointi sekä MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittäminen ja käytön edistäminen sekä kehitystiimin toiminnan koordinointi. Omaisuudenhallinnan tehostamista varten laaditaan omaisuudenhallintastrategia ja -suunnitelma. Omaisuudenhallintasuunnitelman yksi ilmentymä on dynaaminen 5-vuotissuunnitelma infran uudisrakentamiseen, saneerauksiin ja korvausinvestointeihin.

Näköpiirissä olevat kaupungin investointimäärärahat ja palvelualueen suunnitteluttamis- ja rakennuttamisresurssit pysyvät hyvin rajallisina mm. akuutin työvoimapulan vuoksi, mutta omaisuudenhallintasuunnitelmaan perustuvalla pitkäjänteisellä toteutusohjelmalla on mahdollista hillitä katujen ja puistojen korjausvelan kasvua ja paremmin perustella tulevaisuuden määräraha- ja resurssitarpeita ajantasaisen MATTI-tiedon perusteella. Vantaan kaupunki hyväksyttiin vuoden 2021 alussa mukaan UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin. Lasten leikkipuistojen huolto- ja korjausrakentaminen edistää lasten liikkumisen mahdollisuuksia myös resurssiviisaasti.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	249	268	272
Määräaikaisen henkilöstön lkm	20	50	50
Henkilöstön kokonaismäärä	269	318	322

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Liikenneväylien ylläpito (€/m ²)	1,89	1,90	1,90	2,00
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	0,28	0,30	0,30	0,30
Rakennetun puiston (A-luokka) kunnossapito (€/m ²)	0,54	0,55	0,57	0,60
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	54 700	58 877	57 600	58 000
Korjausvelka 75 % (t€)	210 000	220 000	220 000	240 000

14 51

Joukkoliikenne

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	12 727	12 299	12 117	12 117	12 299	12 483	12 670
Menot	-55 001	-65 000	-62 300	-62 300	-63 858	-65 454	-67 090
Toimintakate	-42 274	-52 701	-50 183	-50 183	-51 559	-52 971	-54 420

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	12 727	12 299	12 117	12 117
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	12 727	12 299	12 117	12 117
Henkilöstömenot	0	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	-30 303	-30 000	-29 000	-29 000
Muiden palvelujen ostot	-24 698	-35 000	-33 300	-33 300
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-55 001	-65 000	-62 300	-62 300
Toimintakate	-42 274	-52 701	-50 183	-50 183
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-42 274	-52 701	-50 183	-50 183

Toiminnan kuvaus

Koronapandemian arvioidaan muuttaneen matkustamista pysyvästi ja tämä näkyy erityisesti työmatkaliikenteessä ja ruuhka-aikojen matkustusmäärissä. Lipputulojen elpymisen ja valtion koronatukien myötä arvioidaan, että HSL:llä olisi ylijäämää 12 milj. euroa vuoden 2022 lopussa, josta Vantaan osuus on 4,1 milj. euroa.

HSL:n arvioiden mukaan Vantaan osuus lipputulosta on 60 milj. euroa vuonna 2023, joka on 98 prosenttia vuoden 2019 toteumasta. Kustannusten puolestaan arvioidaan nousevan 121 milj. euroon vuoden 2021 tilinpäätöksen 108 milj. eurosta. HSL:n arvioidaan saavan tukia 11,9 milj. euroa, josta Vantaan osuus on 2,1 milj. euroa. Subventioaste on 49 prosenttia vuonna 2023, joka on kaupungin omistajaohjaustavoitteiden mukainen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kadut ja puistot -palvelualue edistää kestävästä liikkumisesta ja resurssiviisautta osana hiilineutraalin kaupungin tavoittelua. Joukkoliikenteen kehittäminen ja matkustajamäärän lisääminen taloudellisten reunaehtoisten puitteissa edistävät tavoitteita. Vantaa edistää HSL:n sähköbussistrategian mukaisia

tavoitteita omalta osaltaan. Lähivuosina Vantaalla tulee aloittamaan useita sähköbussilinjoja ja kaupunki huolehtii mahdollisten latausjärjestelmien toteuttamisesta bussiterminaaleihin. Ympäristötavoitteiden lisäksi toimiva joukkoliikenne mahdollistaa sujuvan liikkumisen myös niille, joille auton käyttö ei ole mahdollista eli joukkoliikenne on keskeinen liikkumisen tasa-arvon parantaja. Vantaa toivoo HSL:n luovan mittariston, jonka avulla voidaan seurata tasa-arvon edistymistä joukkoliikenteessä niin iän, sukupuolen kuin asuinalueen perusteella. Mittariston avulla pyritään myös parantamaan joukkoliikenteen kannattavuutta sekä tarjoamaan linjoja, jotka vastaavat paremmin vantaalaisten liikkumistarpeita.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronapandemia heikensi voimakkaasti joukkoliikenteen käyttöä ja siten lipputulota, edellyttäen sopeutustoimia linjastotarjonnassa. Joukkoliikennetarjontaa pidettiin kuitenkin hyvällä tasolla liikkumistarpeiden turvaamiseksi ja tavoitteena vuodelle 2023 on saada matkustajamäärät lähelle pandemiaa edeltävää tasoa.

Vuosina 2021–2022 Vantaan joukkoliikenteeseen on aiheutunut suuria muutoksia mm. uusien linjastosuunnitelmien mukaisten runkolinjojen liikennöinnin myötä. Koronapandemian uskotaan muuttaneen pysyvästi työntekoa ja siten matkustuskäyttäytymistä. Etätöiden lisääntyessä ruuhkahuippujen madaltuminen mahdollistaa tehokkaamman joukkoliikenteen suunnittelun. Toisaalta vapaa-ajan matkojen merkityksen kasvu edellyttää joukkoliikenteeltä parempaa palvelutasoa ja monipuolisuutta myös iltaisin ja viikonloppuisin. Linjastomuutosten vaikutuksia, asiakaskokemuksen muutoksia ja liikenteen toimivuuden kehittymistä seurataan tarkasti yhteistyössä HSL:n kanssa.

Kuusijärvi ja Sipoonkorpi ovat suosittuja ulkoilualueita Itä-Vantaalla. Alueen saavutettavuuden parantamiseksi HSL:lle esitetään määräaikaista Tikkurila-Kuusijärvi-Sipoonkorpi-Sipoo-linjastokokeilua vuosille 2023–2026.

HSL:n joukkoliikenteen palvelutasomäärittely uudistetaan lähivuosina. Uudistuksessa huomioidaan Vantaan pientaloalueiden mm. Ylästön ja Nikinmäen joukkoliikenteen palvelutason kehittäminen huomioiden mm. kutsuliikenteen ja palvelulinjojen tarjoamat mahdollisuudet sekä liityntäyhteydet raideliikenteeseen.

Joukkoliikenteen osalta korostuu yhä enemmän matkaketjuajattelu. Erityisesti runkolinjojen pysäkkien laatutasoa parannetaan ja niille lisätään runkolukittavia pyörätelineitä helpottamaan pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhdistämistä. Myös kaupunkipyörät täydentävät joukkoliikennettä tarjoamalla hyvän liikkumisratkaisun pysäkillä tai pysäkillä määränpäähän. Lähivuosina kaupunkipyörät siirtyvät HSL:n vastuulle seuraavan hankinnan yhteydessä.

Vuokrattavat sähköpotkulaudat ovat yleistyneet Vantaalla. Sähköpotkulautojen käyttöä, pysäköintiä ja ohjeistuksia kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien, yritysten ja asukkaiden kanssa, jotta sähköpotkulautojen aiheuttamia vaaratilanteita ja haittoja muille tienkäyttäjillä saadaan vähennettyä.

Vantaan ratikan suunnittelusta on sovittu MAL-sopimuksessa 2020. Jatkosuunnittelu jatkuu vuoteen 2023, jolloin kaupunki päättää rakentamisesta. Mikäli kaupunki päättää toteuttaa ratikan, niin muutokset bussiliikenteeseen sekä rakennusvaiheen poikkeusjärjestelyt tulee suunnitella välittömästi. Toteutuessaan ratikka parantaisi olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua myös sen varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	90 000	99 600	130 000	120 000

14 52

Varikko

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	7 114	6 242	5 447	5 447	5 568	5 691	5 818
Menot	-6 003	-5 340	-4 968	-4 987	-5 112	-5 239	-5 370
Toimintakate	1 111	902	479	460	456	452	447

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	1 043	1 509	1 539	1 539
Sisäiset tulot	6 071	4 734	3 909	3 909
Tulot yhteensä	7 114	6 242	5 447	5 447
Henkilöstömenot	-696	-750	-746	-765
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 043	-789	-726	-726
Sisäisten palvelujen ostot	-576	-600	-550	-550
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 487	-1 025	-1 074	-1 074
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1 654	-1 636	-1 282	-1 282
Sisäiset tilavuokrat	-390	-391	-470	-470
Muut menot	-157	-150	-120	-120
Menot yhteensä	-6 003	-5 340	-4 968	-4 987
Toimintakate	1 111	902	479	460
Poistot	-1 080	-1 170	-1 289	-898
Vyörytykset	-409	0	0	0
Tilikauden tulos	-377	-268	-810	-438

Toiminnan kuvaus

Varikko on osa kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvaa katujen ja puistojen palvelualueetta, joka kaupungin sisäisenä nettobudjetoina palveluyksikkönä tuottaa ajoneuvo- ja konepalveluja kaupungin sisäisiin tarpeisiin kaikille toimialoille.

Henkilö- paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-ikänsä pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Erikois- ja raskaskalusto hankitaan pääsääntöisesti investointimäärärahalta. Korjaamotoiminnassa keskitytään työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin.

Kalustohankinnoissa sekä korjaamotoiminnassa varaudutaan uusien puhtaiden ajoneuvotekniikoiden yleistymiseen sekä kasvaviin infran laatuvaatimuksiin. Puhtaiden ajoneuvojen direktiivin kansallinen lainsäädäntö astui voimaan elokuussa 2021. Lain tarkoituksena on lisätä nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuutta ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankinnoissa. Kaupunki on myös liittynyt Päästöttömät työmaat - Green Deal – sopimukseen, jonka tavoitteena on vähentää työmailla syntyviä päästöjä lisäämällä vähäpäästöisten työkoneiden osuutta omajohtoisessa rakentamisessa ja kunnossapitotöissä sekä kilpailutetuissa rakennusurakoissa ja kunnossapitotöissä.

Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista sekä Green Deal – sopimuksen vaatimukset lisäävät kaluston hankintakustannuksia.

Ajoneuvo- ja konekaluston pitkät toimitusajat (9–16 kk) vaikeuttavat investointiohjelman toteuttamista vuositason eli hankintaprosessia on käytännössä mahdotonta toteuttaa budjettivuoden aikana.

Polttoaineiden sekä varaosien ja tarvikkeiden voimakas hinnannousu lisää kaluston käyttökustannuksia ja aiheuttaa painetta sisäisten kalustovuokrien nostamiseen.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekalustolla on merkittävä rooli kaupungin palvelutuotannon sekä poikkeusoloihin varautumisen kannalta. Tavoitteena on tukea kaupungin muita yksiköitä heidän palvelutuotannossaan asiakaslähtöisesti, taloudellisesti, tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti sekä toimia asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa.

Kalustohankinnat tehdään tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa, millä varmistetaan niiden soveltuvuus käyttötarkoitukseen, monikäyttöisyys sekä hyvä ympärivuotinen käyttöaste. Kaupungin ajoneuvojen yhteiskäyttöä edistetään mm. hankkimalla yhteiskäyttösovellutuksella varustettuja ajoneuvoja.

Ajoneuvojen paikanninlaitteet mahdollistavat toimintojen ja raportoinnin kehittämistä sekä ajoneuvojen käyttöasteen tehostamista.

Vantaalla kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyritään vähentämään kiinnittämällä erityistä huomiota kalustohankintojen yhteydessä niiden ympäristövaikutuksiin, edistämään vähäpäästöisten ajoneuvojen sekä vaihtoehtoisen polttoaineiden käyttöä. Ajoneuvoa hankittaessa valitaan aina käyttötarkoitukseen soveltuva mahdollisimman ympäristöystävällinen vaihtoehto.

Tavoitteena on että, kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista vähintään puolessa käytetään vaihtoehtoisia käyttövoimia tai uusiutuvia polttoaineita resurssiviisauden tiekartta mukaisesti. Hankittaville ajoneuvoille on laadittu kaupunkitasoiset päästökriteerit, joita päivitetään kaluston kilpailutuksen yhteydessä. Kaikkien toimialojen ajoneuvo- ja konetarpeet pyritään täyttämään.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikkotoimintojen osalta jatketaan nykyistä ns. akuuttikorjaamo toimintamallia. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyy vuoden 2023 alusta yhteensä yli 100 Sosiaali- ja terveystieteiden sekä Työllisyyspalveluiden käytössä olevaa ajoneuvoa. Muutos pienentää noin 20 prosenttia Varikon hallinnoimaa ajoneuvomäärää. Siirtyvät ajoneuvot ovat pääsääntöisesti huoltoleasingautoja, joten muutos ei käytännössä vaikuta Varikon korjaamon työmäärään.

Vuonna 2021 käyttöön otetun kalustohallintaohjelman kehitys jatkuu edelleen vuonna 2023.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 280	1 441	1 440	1 440

14 30

Kiinteistöt ja tilat

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	45 261	43 596	43 096	43 096	43 744	44 402	45 070
Menot	-26 753	-25 792	-28 479	-28 729	-29 447	-30 183	-30 938
Toimintakate	18 508	17 804	14 617	14 367	14 297	14 219	14 132

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	462	397	427	427
Maksutulot	1 659	1 646	1 587	1 587
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	42 932	41 412	40 912	40 912
Sisäiset tulot	208	141	171	171
Tulot yhteensä	45 261	43 596	43 096	43 096
Henkilöstömenot	-9 629	-10 532	-10 712	-10 962
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-14 355	-12 352	-14 904	-14 904
Sisäisten palvelujen ostot	-233	-196	-196	-196
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 336	-1 539	-1 536	-1 536
Avustukset	0	-4	0	0
Vuokramenot	-475	-492	-502	-502
Sisäiset tilavuokrat	-633	-642	-593	-593
Muut menot	-92	-37	-38	-38
Menot yhteensä	-26 753	-25 792	-28 479	-28 729
Toimintakate	18 508	17 804	14 617	14 367
Poistot	-245	-268	-422	-233
Vyörytykset	-831	0	0	0
Tilikauden tulos	17 432	17 536	14 195	14 134

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöt ja tilat -palvelualue vastaa Vantaan toimitiloista sekä asumisen, kiinteistöjen ja maanhallinnan palveluista. Palvelualueen muodostaa kolme yksikköä: Mittaus- ja geopalvelut, Toimitilajohtaminen sekä Kiinteistöhallinta ja asuminen.

Mittaus- ja geopalvelut vastaa laissa säädetyistä asemakaava-alueen kiinteistöinsinöörin tehtävistä, kaupungin kartta- ja paikkatietoaineistoista sekä niiden ylläpito- ja katselupalveluista, rakennustyön valvontamittauksista, erilaisista maastomittauksista, maaperätutkimuksista ja kaupungin tarvitsemista geoteknisistä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluista.

Toimitilajohtaminen vastaa toimitilaratkaisujen tuottamisesta kaupungin toimialoille, kiinteistöjen kunnossapidosta sekä hoidon ja ylläpidon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä. Rakentamisen investiohjelman ja toimitilahankkeet valmistellaan yhteistyössä toimialojen kanssa. Kiinteistönhoidon operatiivisista tehtävistä vastaa ensisijaisesti Vantaan tilapalvelut Vantti Oy kiinteistöhoitosopimuksen mukaisesti.

Kiinteistöhallinta ja asuminen vastaa kaupungin maa- ja asuntopoliittikan hoitamisesta, asumisen viiranomaistehtävistä, maanhankinnasta ja maanluovutuksesta, kiinteistökehityksestä, asuntovuokrauksesta ja toimitilojen hallinnasta ja vuokrauksesta sekä näihin liittyvistä asiakkuuksista. Osa yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä (ks. kohta 14 32).

Kiinteistöt ja tilat palvelualue vastaa Vantaan kaupungin maa- ja asuntopoliittisten sekä kiinteistöjohtamisen linjausten kehittämisestä ja toteuttamisesta. Palvelualueella on kaupunkistrategian kukoistavien kaupunkikeskustojen koordinoitirooli. Palvelualue noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopoliittikan linjauksia edistämällä työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoimalla ja luovuttamalla tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. Ympäristö- ja energia-asioiden kehittäminen ja toimeenpano liittyy oleellisesti palvelualueen perustehtäviin resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman mukaisesti.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Uusi kaupunkistrategia ”Innovaatioiden Vantaa” sisältää useita kiinteistöalaa ja toimitiloja koskevia sitovia tavoitteita. Palvelualueen päätavoitteet liittyvät ensisijaisesti maa- ja asuntopoliittisten sekä kiinteistöjohtamisen linjausten sekä resurssiviisauden tiekartan toteuttamiseen. Maa- ja asuntopoliittisten linjausten päivitys ja kiinteistöjohtamisen linjaukset ovat syksyllä 2022 päätöskäsittelyssä ja linjaavat osin palvelualueen tavoitteita uudelleen. Vuosien 2022–2025 tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteena on kaupungin talouden tasapainottaminen. Palvelualueen tehtävänä on asettaa valitut kiinteistö- ja osakeomistukset (asunto-omaisuus, sote- ja pela- kiinteistöt ja ulkopaikkakuntien maa-omaisuus) myyntiin osana toimenpiteitä. Kukoistavat kaupunkikeskustat teeman alla palvelualueella on oleellinen koordinoitirooli.

Elinkeinokehittämisen rinnalla on tärkeää kehittää Vantaata vetovoimaisena asumisen kaupunkina. Nykyinen asuntotuotanto on vahvasti kerrostalovaltaista ja painottuu uudistuviin keskuksiin, joihin on onnistuttu tuottamaan houkuttelevia kerrostalohankkeita. Strategiakaudella nostetaan tämän pariksi pientaloasuntojen rakentamisen edistäminen. Tarkoitus on asemakaavoituksen kautta luoda uusia monimuotoisia pientaloasumisen vaihtoehtoja ja edistää myös nykyisten pientaloalueiden viihtyisää täydennysrakentamista yleiskaavan määrittämin reunaehdoin. Vantaa on jo pientalojen suurkaupunki, mikä nostetaan laajemmin tunnetuksi vetovoimatekijäksi.

Vantaan kärkihankkeet ovat merkittävää panostusta kaupunkikehittämiseen. Arvio Vantaan ratikan kiinteistötaloudellisista hyödyistä tarkentuu suunnittelun edetessä. Oppimiskampuksen ja Kaupunkikulttuuritalon suunnittelutyötä jatketaan. Vantaan vetovoimaisuutta lisätään kehittämällä Kuusijärvestä ympärivuotinen kestävä luontomatkailun virkistyskeskus parantamalla alueen infraa ja palveluja. Tavoitteena on toteuttaa Kuusijärven kärkihankkeen ensimmäisen vaiheen toimenpiteet sekä käynnistää toisen vaiheen kehittämishankkeiden suunnittelu.

Hiilineutraalisuutta tavoitellaan resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman määrittelemien toimenpitein kaikissa palvelualueen ydintoiminnoissa mm. vähentämällä energiankulutusta ja lisäämällä uusiutuvan energian osuutta sekä edistämällä vähähiilistä rakentamista. Kulutuksen tulisi perustua uusien tuotteiden ja omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen: jakamiseen, vuokraamiseen sekä kierrättämiseen. Kiertotalouteen liittyvää osaamista ja yhteistyötä kiertotalouden toimijoiden kanssa vahvistetaan. Green deal -sitoumuksella tavoitellaan purkumateriaalien uudelleenkäyttöä ja kierrättämistä. Kaupungin omien toimitilojen jätehuoltoa parannetaan, samoin kuin kaupungin irtaimen omaisuuden kiertoa sekä kaupungin sisällä että kaupungista ulos.

Kaikissa hankinnoissa parannetaan hankintojen ekologista vaikuttavuutta. Kaupunki tukee ja edistää erilaisia konkreettisia hiilineutraalisuutta edistäviä hankkeita, kuten esimerkiksi aurinkopaneelien käyttöä ja puurakentamista eri rakennuskohteissa. Vantaa ottaa käyttöön rakentamisen valtakunnallisen hiililaskurin, kun se on valmis.

Vantaa kehittää voimakkaasti kaupunkikeskustojaan. Uusien asuinalueiden lisäksi vanhoja keskuksia kunnostetaan ja kehitetään vetovoimaisiksi. Hyvät keskustat ovat tilallisesti ja toiminnallisesti intensiivisiä sekä turvallisia kaikille lapsista varttuneeseen väkeen asti. Julkiset rakennukset ja niiden

toiminta rikastuttavat kaupunkielämää. Keskustan yleisilme on viihtyisä, siisti ja turvallinen. Kaupunkikulttuuria palvelevia tiloja varten tehdään palveluverkko- ja investointisuunnitelma. Muiden hankkeiden yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia toteuttaa kaupunkikulttuuria monipuolisesti palvelevia joustavia tiloja. Koulujen ja muiden tilojen suunnittelussa huomioidaan jo muuttuvat tarpeet. Ilmastomuutoksen on todettu yleistävän helleaalloja, jonka vuoksi selvitetään kesäaikaan käytössä olevien päiväkotien viilennystä. Julkisten rakennusten monikäyttöisyyttä mm. asukkaiden kohtaamispaikkoina vahvistetaan. Tilojen terveysturvallisuuden ja esteettömyyden jatkuva parantaminen on osa operatiivista toimintaa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hyvinvointialueuudistus supistaa kaupungin palvelutuotantoa ja vaikuttaa oleellisesti myös toimitilakantaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan käytössä olevia tilojen myyntejä jatketaan päätösten mukaisesti ja vuokrasopimukset siirtyvät hyvinvointialueen ja kiinteistön omistajan väliseksi sopimukseksi. Rakentamishankkeen sisältöön uudistus ei juurikaan vaikuta, sillä sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeet on valtaosin toteutettu vuokrahankkeina myös viime vuosina. Tilahallinnan ja asuntovuokrauksen henkilöstöä siirtyy hyvinvointialueelle uuden tehtäväjaon mukaisesti. Hyvinvointialueuudistuksen seurauksena tehtävissä kaupungin kiinteistöjä koskevissa järjestelyissä tehdään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa tavoitellen kuntalaisten kannalta parasta lopputulosta.

Palvelujen ja toimintamallien kehittämistä jatketaan asiakaslähtöisesti sekä asiakas- että työntekijätyytyväisyyden vahvistamiseksi. Toimintaprosesseja tarkistetaan erityisesti asiakasrajapinnassa ja sisäistä synergiaa hyödynnetään entistä paremmin mm. poikkihallinnollisten foorumien avulla.

Valmentavalla johtamisella ja aktiivisella esimiestyöllä huolehditaan henkilöstön työkuorman tasaisemmasta jakautumisesta ja yksilöllisestä jaksamisesta. Esimiestaitoja edistetään esim. valmennuksin ja esimiestyötä tuetaan tarpeen mukaan. Johtamisjärjestelmää kehittämällä erityisesti organisaatiokulttuurin osalta edistetään henkilöstön kuulemistä ja osallistamista sekä lisätään avoimuutta ja vuorovaikutusta erityisesti tiimi- ja palvelualueetasolla. Oman henkilöstön osaamista ylläpidetään monipuolisen täydennyskoulutuksen avulla.

Asiantuntijatyön tuottavuutta ja kiinteistöjen hallintaa sekä toimitilojen hankintaan ja ylläpitoon liittyvien palvelujen tehokkuutta ja laatua parannetaan kiinteistönhallinnan prosesseja, tietojärjestelmiä ja tietojärjestelmien käyttöä kehittämällä.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	173	189	192
Määräaikaisen henkilöstön lkm	5	3	7
Henkilöstön kokonaismäärä	178	192	199

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Valmistuneet asunnot	2 918	3 124	2 100	3 500
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	7	314	465	201
Maanmyyntivoitot (t€)	31 337	36 265	34 500	34 500
Maanvuokratulot (t€)	5 370	5 915	5 500	6 300
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vrk)	58	59	45	49
Uudisrakentaminen (brm ²) *	12789	4 704	8 871	8 676
Korjausvelka 75 % (t€)	47 000	45 617	50 000	45 000

*) Ei sisällä leasing ja vuokrapaviljonkihankkeita (6 937 brm²).

14 32

Kiinteistöt ja tilat netto

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	212 302	204 039	192 370	192 370	196 937	201 615	206 406
Menot	-101 443	-110 238	-89 055	-89 088	-91 315	-93 598	-95 938
Toimintakate	110 859	93 801	103 315	103 282	105 622	108 017	110 468

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	9	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	50	0	0
Muut tulot	33 487	22 589	24 193	24 193
Sisäiset tulot	178 805	181 400	168 177	168 177
Tulot yhteensä	212 302	204 039	192 370	192 370
Henkilöstömenot	-1 068	-1 200	-1 029	-1 062
Asiakaspalvelujen ostot	-2	-10	0	0
Muiden palvelujen ostot	-6 166	-6 863	-6 690	-6 690
Sisäisten palvelujen ostot	-473	-483	-481	-481
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 470	-16 378	-16 379	-16 379
Avustukset	-1	0	0	0
Vuokramenot	-56 829	-62 377	-42 472	-42 472
Sisäiset tilavuokrat	-20 110	-22 651	-21 801	-21 801
Muut menot	-324	-275	-203	-203
Menot yhteensä	-101 443	-110 238	-89 055	-89 088
Toimintakate	110 859	93 801	103 315	103 282
Poistot	-42 456	-45 402	-45 251	-38 808
Vyörytykset	-7 004	0	0	0
Tilikauden tulos	61 399	48 399	58 064	64 474

Toiminnan kuvaus

Osana kiinteistöt ja tilat palvelualueetta (ks. kohta 14 30) osa kiinteistöhallinnan ja asumisen palveluyksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä. Tämä osa yksiköstä vastaa kaupungin omistamien ja hallitsemien asuntojen vuokrauksesta. Asunnoista suurin osa on sosiaalitoimen valitsemien eri erityisryhmien asiakkaiden käytössä ja loput asunnoista on pääosin työsuhdeasuntoja ja tavallisia osakehuoneistoja. Vuoden 2023 alussa aloittava Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ottaa vastattavakseen sosiaalisin perustein toteutettavan asuttamisen, jolloin asuntovuokrauksen hallinnoimien asuntojen vuokrauksesta 2/3 siirtyy hyvinvointialueelle.

Nettobudjetoinnin piirissä olevan yksikön vastualueet vastaavat myös kaupungin palvelutilojen kiinteistösalkun hallinnasta, kiinteistöhallinnasta sekä kiinteän omaisuuden ja toimitilojen vuokrauksesta myös niiltä osin, joita kaupunki ei tarvitse käyttöönsä. Näihin tehtäviin kuuluvat myös sopimusten hallinnointi, laskutus, tilakatselmukset, remontit, erilaisten häiriötilanteiden hoito ja asiakaspalvelu. Tehtäviin kuuluvat myös kaupungin edunvalvonta niissä kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiössä, joissa kaupungilla on omistuksia valmistella osaltaan kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myyntejä ja ostoja sekä valmistella ja toimeenpanna myös kaupungin omistamien rakennusten purut. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyy vuoden 2023 alusta alkaen kaikki sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevien toimitilojen vuokraus ja isännöinti.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Toimitilamäärä (m ²)	934 639	918 448	955 917	824 769
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	241 458	241 494	250 956	152 637
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	90 084	98 356	96 718	72 399
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m ²)	5 453	7 315	7 465	5 907

RAHASTOT

Rahastot osa käsittää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty erillisiksi taseyksiköiksi. Näitä ovat Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Sosiaalinen luototus ja Vahinkorahasto.

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tarkoituksena on edistää asunto- tuotantoa, kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaa ja kehittämistä sekä talon- ja infrastruktuu- rin rakentamista ja elinkeinopolitiikan tukemista. Rahastosta voidaan myöntää lainoja ja avustuksia asumisen edistämiseen. Asuntojen lisäksi rahastosta voidaan lainoittaa asuinrakennuksiin kaupun- gin tarpeita varten toteutettavien palvelutilojen rakentamista ja hankkimista.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja kaupungin omistamille yhtiöille ja niiden omistamille ty- täryhtiöille kaupungin voimassa olevan talousarvion investointiohjelmaan perustuen.

Rahaston säännön mukaan lainojen lisäksi lainoitustoiminnan katteesta voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen sekä muuhun asumisen edistämiseen avustuksia. Avustusten myöntämisperusteet vahvistaa kaupunkitilalautakunta.

Rahaston nykyiset säännöt on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 12.4.2014. Valmisteluvastuu ra- haston pääomien käytöstä on pääosin rahoituksen tulosalueella.

Rahastosta on myönnetty lainoja kaupungin ja sen tytäryhtiöiden omistamille yhtiöille (VAV Palvelu- kodit Oy, Kivistön Putkijäte Oy, Kivistön Pysäköinti Oy, Ruukkukujan Autopaikat Oy). Nykyisten sääntöjen mukaan asunto-osaakeyhtiöille voidaan myöntää lainoja peruskorjaamiseen vain erityisen painavista syistä. Avustuksia voidaan myöntää hissien rakentamiseen ja peruskorjaamiseen tai muuhun asumisen edistämiseen.

Käytettävissä oleva pääoma vuodelle 2022 on 29.846.339,56 euroa. Alkuvuonna 2022 rahastosta ei ole myönnetty uusia lainoja tai avustuksia.

Vuodelle 2023 ennakoitu antolainojen lisäys on 8.000.000,00 euroa ja lainojen vähennys 9.116.905,00 euroa.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	1	1	1	1	1	1
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	0	0	0	0	0	0
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	-400	-400	-400	-400	-400
Liikelylijäämä	1	-399	-399	-399	-399	-399
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	1 475	109	190	190	190	190
Muut rahoitustulot	18	53	53	53	53	53
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 494	-237	-156	-156	-156	-156

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1	-399	-399	-399	-399	-399
Rahoitustulot ja -menot	1 494	162	243	243	243	243
Toiminnan rahavirta	1 494	-237	-156	-156	-156	-156
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 494	-237	-156	-156	-156	-156
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-28 881	-5 460	770	2 150	-210	-2 000
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-34 166	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset muilta	5 284	2 540	8 770	10 150	7 790	6 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	27 387	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	27 558	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-21	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä		0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-150	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1 494	-5 460	770	2 150	-210	-2 000
Rahavarojen muutos	-0	-5 697	614	1 994	-366	-2 156

Sosiaalinen luototus

Vantaan sosiaalisen luototuksen rahastosta myönnetään sosiaalista luottoa osana kunnan sosiaalihuoltoa. Sosiaalisen luoton tarkoituksena on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää henkilön ja perheen itsenäistä suoriutumista. Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja sosiaalisesta luototuksesta annetun lain (1133/2002) mukaan. Hallitus on antanut esityksen eduskunnalle sosiaalisesta luototuksesta annetun lain muuttamista. Esityksen mukaan sosiaalinen luototus tulisi lakisääteiseksi tehtäväksi jokaiselle hyvinvointialueelle ja poistuu näin kuntien vapaaehtoisista tehtävistä. Muutoksen aikataulu ei vielä ole varmistunut.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-2	-3	-3	-3	-3	-3
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	0	0	0	0	0
Liikelylijäämä	-1	-3	-3	-3	-3	-3
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	10	5	3	0	0	0
Muut rahoitustulot	16	7	3	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	-5	-2	-1	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	20	7	2	-3	-3	-3

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikelijäämä (-alijäämä)	-1	-3	-3	-3	-3	-3
Rahoitustulot ja -menot	21	10	5	0	0	0
Toiminnan rahavirta	20	7	2	-3	-3	-3
Toiminnan ja investointien rahavirta	20	7	2	-3	-3	-3
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-27	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-1	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-26	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-27	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	-7	7	2	-3	-3	-3

Vahinkorahasto

Vahinkorahaston tarkoituksena on kaupungin vakuuttamattoman tai osittain vakuutetun omaisuuden sekä vahingonvaaran muuntaminen tasaiseksi vuosikustannukseksi sekä kaupungin korvausvastuun kattaminen siltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät siitä vastaa.

Rahaston pääomaa kartutetaan tai alennetaan kaupunginvaltuuston erikseen päättämillä varoilla. Rahastoa kartutetaan myös kaupungin toimialoilta perittävillä laskennallisilla vakuutusmaksuilla.

Rahaston varoista korvataan sen korvauspiiriin kuuluvat vahingot noudattaen soveltuvin osin vakuustoiminnassa yleisesti noudatettavia korvausperiaatteita. Rahastosta suoritetaan keskitetysti kaupungin ottamien vakuutusten vuosimaksut lukuun ottamatta lakisääteistä tapaturmavakuutusta ja pakollista liikennevakuutusta.

Rahaston pääoma vuoden 2022 alussa on 8.303.995,23 euroa. Elokuun loppuun mennessä rahastosta on maksettu vakuutusmaksuja, korvattu vastuuvahinkoja sekä muita vahinkoja yhteensä 610 000 euroa, joka vähennetään vuoden 2022 tilinpäätöksessä pääomasta.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	30	30	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	462	420	420	431	441	452
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-12	-12	-12	-13	-13
Palvelujen ostot	-604	-1 236	-1 220	-1 250	-1 281	-1 313
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	-346	-346	-354	-363	-372
Liikelylijäämä	-113	-1 143	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	0	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-113	-1 143	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-113	-1 143	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	-113	-1 143	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Toiminnan ja investointien rahavirta	-113	-1 143	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset muilta	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	113	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	150	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-408	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä		0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	371	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	113	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	0	-1 143	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246

Rahastojen yhdistetty tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto	31	31	1	1	1	1
Liiketoiminnan muut tulot	462	420	420	431	441	452
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-12	-12	-12	-13	-13
Palvelujen ostot	-606	-1 239	-1 223	-1 253	-1 284	-1 316
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	-746	-746	-754	-763	-772
Liikelylijäämä	-115	-1 545	-1 559	-1 588	-1 618	-1 648
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	1 485	114	193	190	190	190
Muut rahoitustulot	34	60	56	53	53	53
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	-5	-2	-1	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 400	-1 373	-1 311	-1 345	-1 374	-1 405

Rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-114	-1 545	-1 559	-1 588	-1 618	-1 648
Rahoitustulot ja -menot	1 515	172	248	243	243	243
Toiminnan rahavirta	1 400	-1 373	-1 311	-1 345	-1 374	-1 405
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 400	-1 373	-1 311	-1 345	-1 374	-1 405
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-28 881	-5 460	770	2 150	-210	-2 000
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-34 166	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennykset muilta	5 284	2 540	8 770	10 150	7 790	6 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	27 474	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	27 707	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	-455	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	221	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1 408	-5 460	770	2 150	-210	-2 000
Rahavarojen muutos	-7	-6 833	-541	805	-1 584	-3 405

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus kattaa kaupungin palvelujen tuottamisesta aiheutuvat menot. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot; talousarviosuosituksen mukaisesti sisäiset ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan tuloihin ja menoihin.

Toimintatulot ja toimintamenot

Vuoden 2023 talousarvioluvut eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien lukuihin 1.1.2023 aloittavien hyvinvointialueiden vuoksi. Hyvinvointialueille siirtyy sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toiminnot sekä tiettyjä kaupungin aiemmin hoitamia toimintoja, kuten opiskeluhoito ja kuntouttava työtoiminta. Muutoksen vuoksi kaupungille ei jää yhtään liikelaitosta, kun sekä Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos että suun terveydenhuollon liikelaitos lakkautetaan ja niiden toiminnot siirtyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2023 ovat 344,4 milj. euroa ja toimintamenot 986,3 milj. euroa. Vuoden 2022 talousarvioon nähden toimintatulot laskevat 27,4 prosenttia ja toimintamenot 46,7 prosenttia. Vuoden 2022 toisen osavuositarkastuksen vuosiennusteen nähden tulot laskevat 33,5 prosenttia ja menot 48,5 prosenttia. Luvut eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia hyvinvointialueuudistuksen vuoksi. Vuodelle 2022 kohdistuu myös koronakustannuksia ja -korvauksia sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle, joita ei vuodelle 2023 enää kohdistu.

Toimintamenojen laskussa näkyy erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen siirtymisen hyvinvointialueelle. Toimintamenoja kuitenkin kasvattaa lakisääteiset menolisäykset ja hinnan- korotukset, panostaminen strategiaan tavoitteisiin ja kaupunkikulttuurin toimialalle. Myös koronapandemian toipumissuunnitelma kasvattaa vuoden 2023 kuluja 3,7 milj. eurolla. Kunnallisen alan palkkatarkistuksen kustannusvaikutukseen on varauduttu 20 milj. eurolla, josta suurin osa on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Vielä päättämättä oleva osuus jätetään keskitetyksi varaukseksi kaupunkistrategian ja johdon toimialalle.

Toimintakate osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla. Vuoden 2023 talousarviossa koko kaupungin ja rahastojen toimintakate on -641,9 milj. euroa. Toimintakate on negatiivinen, sillä kaupungin toimintatuotot kattavat vain 35 prosenttia toimintakuluista. Verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan toimintamenoista vuonna 2023 noin 80 prosenttia, koska niin sanottujen verohäntien (osa verotuloista tilitetään vielä vuoden 2022 kunnallisveroprosentilla ja yhteisöveron jako-osuudella) vuoksi verotulojen osuus on normaalia korkeampi. Toimintakate laskee 53,4 prosenttia vuoden 2022 talousarvioon ja 54,0 prosenttia vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen nähden.

Vuosikate kuvaa kaupungin rahoitustulosta ja se osoittaa mm. riittääkö kaupungin tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat menot eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate on vuoden 2023 talousarviossa 161,2 milj. euroa (TA 2022: 86,6 milj. euroa), joten se nousee vuoden 2022 talousarvioon nähden 82 prosenttia ja vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen nähden 41 prosenttia.

Käyttöomaisuuden poistot on arvioitu keskeneräisten sekä suunniteltujen hankkeiden osalta vuonna 2013 käyttöön otettujen poistoaikojen mukaisesti. Olemassa olevan käyttöomaisuuden osalta tulevien vuosien poistot on simuloitu käyttöomaisuusjärjestelmästä. Vuonna 2022 valmistuvien investointien sekä taloussuunnitelmavuosien investointien poistovaikutukset perustuvat toimialojen näkemyksiin vuoden 2022 investointien toteumasta sekä taloussuunnitelmassa 2023–2026 esitettyihin investointeihin. Kaupungin poistot ovat vuoden 2023 talousarviossa 110,7 milj. euroa (ennuste 2022: 111,5 milj. euroa).

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja satunnaiset menot, saadaan tilikaudelle budjetoitujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos, joka tilinpäätöksessä lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa. Vuoden 2023 talousarvion tilikauden tulos on 50,4 milj. euroa.

Vuoden 2023 talousarvion tilikauden ylijäämä on 51,8 milj. euroa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät tuloksenkäsittelyerät sisältävät rahastojen muutosta osoittavan euromäärän 1,3 milj. euroa. Rahastojen muutos perustuu rahastojen yhteenlaskettuun talousarvion tilikauden tulokseen. Rahastojen yhdistellyt tulos- ja rahoituslaskelmat osoittavat rahastojen vaikutukset kaupungin kokonaistalouteen.

Vuonna 2023 Vantaan kaupungilla ei ole enää yhtään liikelaitosta Keski-Uudenmaan pelastustoimen ja suun terveyden huollon toimintojen siirtyessä hyvinvointialueen tehtäviksi. Vertailuvuosilla 2021 ja 2022 liikelaitokset on sisällytetty kaupungin tuloslaskelmaan.

Tuloslaskelmat

Tuloslaskelmaraportilla, jolla esitetään kaupungin ja rahastojen talousarvio on sarake, jossa esitetään kaupungin talousarvio ilman sisäisiä eriä. Sisäisiä eriä ovat mm. sisäiset vuokratuotot ja -kulut sekä varikon vuokratuotot ja -kulut. Ilman sisäisiä eriä -sarake osoittaa todelliset ulkoiset tuotot ja kulut. Ulkoisia toimintatuottoja on talousarviovuonna 2023 yhteensä 169,4 milj. euroa ja ulkoisia toimintamenoja yhteensä 812,1 milj. euroa.

Verotulot 2021–2022

Vuonna 2021 kaupunki sai verotuloja yhteensä 1 131,6 milj. euroa, 5,5 prosentin kasvu edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnallisveroja kaupunki sai 907,4 milj. euroa, eli 0,8 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Vuositulorajaan perustuva verokorttiuudistus vuonna 2019 lykkäsi noin 350 milj. euroa kunnallisveroa vuoden 2020 puolelle ja näin paransi vuoden 2020 kokonaiskertymää. Vuoden 2021 verokertymää puolestaan vähensi vuoden 2020 lopullisen verotuksen negatiivinen oikaisu.

Yhteisöveroja vuonna 2021 kertyi 124,0 milj. euroa, nousua 48,6 prosenttia edellisestä vuodesta. Vantaan kuntakohtainen jako-osuus nousi edellisestä vuodesta 0,09 prosenttiyksikköä 4,37 prosenttiin. Kuntien yhteisöveron kertymä oli odotettua parempi ja koko kuntakentän kasvu oli 45,4 prosenttia. Suurin syy kasvuun oli verovuoden 2020 lisäennakoissa, joita yritykset maksoivat odotettua enemmän. Lisäksi valtio päätti jatkaa yhteisöveron kuntien jako-osuuden 10 prosenttiyksikön väliaikaista korotusta. Korotuksella korvattiin koronapandemian aiheuttamia veromenetyksiä. Kuntien jako-osuutta korotettiin myös pysyvästi reilulla kahdella prosenttiyksiköllä ja tällä kompensoitiin varhaiskasvatuslain muutoksen aiheuttamia vähennyksiä varhaiskasvatusmaksutuloihin. Kiinteistöveroja kaupunki sai 100,2 milj. euroa, mikä oli 34,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2020. Kiinteistöverojen kehitykseen vaikutti vuoden 2021 alussa voimaan tulleet kiinteistöveroprosenttien korotukset. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten nousu edellisvuoteen nähden oli 12,9 prosenttia.

Vuonna 2022 kaupungin arvioidaan saavan verotuloja yhteensä 1 200 milj. euroa, 6,0 prosentin kasvu vuoteen 2021 verrattuna. Kunnallisverotilityksiä arvioidaan vuonna 2022 saatavan 960 milj. euroa, 14,0 milj. euroa alle talousarvion, mikä tarkoittaa 5,8 prosentin nousua vuoteen 2021 verrattuna. Kunnallisveron nousuksi talousarviossa 2022 arvioitiin 7,3 prosenttia. Talousarviota heikompaan ennusteeseen vaikuttaa ennakoitua suuremmat veronpalautukset vuoden 2021 verotusta koskien sekä Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset yleiseen taloustilanteeseen. Verotuoton suurehkoa ennakoitua kasvua selittävät mm. vuoden 2021 verokertymää alentavien edellisten vuosien vero-oikaisujen pieneneminen sekä vuosien 2021–2022 palkkasumman kasvu. Vuoden 2022 kunnallisverotuottoon arviointiin kuitenkin kohdistuu tavallista suurempaa epävarmuutta koronapandemian jo syntyneiden ja tulevien vaikutusten arvioinnin vaikeuden vuoksi.

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 131,6 milj. euroa, 46,6 milj. euroa yli talousarvion ja 6,1 prosentin nousu edellisvuodesta. Vuodelta 2022 valtio on poistanut koronatueksi suunnatun määräaikaisen 10 prosenttiyksikön korotuksen kuntaryhmän jako-osuuteen. Vantaan erittäin positiivista yhteisöverokertymän arviota selittää verovuoden 2021 parantuneet maksuunpanoarviot sekä alkuvuoden

2022 ennakoitua suuremmat verotilitykset. Kiinteistöveroja kaupunki saa vuonna 2022 ennusteen mukaan 108,3 milj. euroa, kasvua 8,1 prosenttia edellisvuodesta. Verohallinto arvioi huhtikuussa 2022, että noin 10 prosenttia verovuoden 2022 kiinteistöveroista kertyy vuonna 2023. Elokuun arvion mukaan vuodelle 2023 siirtyy vain reilut 6 prosenttia, mikä nostaa vuoden 2022 arviota.

Kunnallisverot talousarviossa 2023

Talousarviossa 2023 Vantaan tuloveroprosentti on 6,36. Hyvinvointialueiden aloittaessa kaikilta manner-Suomen kunnilta leikattiin kunnallisveroprosenttia -12,64 prosenttiyksikköä. Samalla kunnallisvero jäädytettiin vuoden 2023 ajaksi. Manner-Suomen uusi painotettu tuloveroprosentti on 7,38 vuonna 2022. Kaupungin arvioidaan saavan kunnallisveroja 413 milj. euroa vuonna 2023, 57 prosentin lasku vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen nähden. Verotuoton suuri lasku johtuu valtakunnallisesta kunnallisveroprosentin leikkauksesta. Leikkauksen suuruutta pienentää ns. verohännät, eli kaupunki saa verotuloja vuonna 2023 vielä osittain vanhan veroprosentin mukaisesti. Vaikutus Vantaan kaupungille kunnallisverojen osalta on noin 50 milj. euroa vuonna 2023. Yksi kunnallisveroprosentti tuotti 47,8 milj. euroa vuonna 2021. Vuonna 2022 kunnallisveroprosentin tuotoksi arvioidaan noin 50,5 milj. euroa ja vuonna 2023 noin 64,9 milj. euroa. Vuoden 2023 kunnallisveroprosentin tuottoa nostaa em. poikkeukselliset verohännät.

Yhteisöverot talousarviossa 2023

Yhteisöveron kuntien jako-osuus on vuonna 2021 ollut 0,4434 ja vuonna 2022 0,3376. Vuonna 2021 se sisälsi kuntien jako-osuuden 10 prosentin määräaikaisen korotuksen, joka on poistettu vuodelta 2022. Vantaan osuus kuntien yhteisöverosta on ollut 0,04374 vuonna 2021 ja 0,04620 vuonna 2022. Yhteisöveron vuoden 2023 kuntaosuudet lasketaan verovuosien 2020 ja 2021 lopullisten verotietojen pohjalta keskiarvona ja kuntakohtainen jako-osuus selviää verovuoden 2021 yritysverotuksen valmistuessa vuoden 2022 lopussa.

Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 88,0 milj. euroa vuonna 2023, mikä tarkoittaisi 33,1 prosentin laskua vuoden 2022 ennusteeseen nähden. Hyvinvointialueiden aloittaessa 1.1.2023 kuntien yhteisöverokertymästä leikataan noin kolmannes, mikä selittää suuren laskun vuoteen 2022 verrattuna. Leikkauksen suuruutta pienentää ns. verohännät, eli kaupunki saa yhteisöverotuloja vuonna 2023 vielä osittain vanhan jako-osuuden mukaisesti. Tämä kasvattaa Vantaan kaupungin yhteisöverokertymää noin 10 milj. euroa vuonna 2023.

Kiinteistöverot talousarviossa 2023

Vuonna 2023 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 109,0 milj. euroa, 0,6 prosentin nousu vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen nähden. Kiinteistöveroprosentteja korotettiin vuodelle 2021. Taloussuunnitelmakaudella 2023–2026 prosentit pidetään ennallaan.

Yleishyödyllisille yhteisöille ei ole määritelty erillistä kiinteistöveroprosenttia. Yleishyödyllisille yhteisöille sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Valtionosuudet talousarviossa 2023

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia yhteensä 255,3 milj. euroa vuonna 2021. Vuonna 2022 valtionosuuksia kertyy yhteensä arviolta 286,7 milj. euroa, mikä on 12,3 prosenttia vuotta 2021 enemmän.

Vuoden 2023 valtionosuudet lasketaan 31.12.2021 väestön mukaan, OKM:n valtionosuudet syksyn 2022 oppilastilanteen mukaan ja lopulliset syksyn 2022 toteutuneiden oppilasmäärien pohjalta. OKM:n valtionosuuden lopullinen päätös tulee aivan vuoden 2022 lopussa.

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on Vantaalle ennakkolaskelman mukaan -3,8 milj. euroa vuonna 2023. Peruspalvelujen valtionosuuden ennakkollinen arvio vuodelle 2023 on Vantaan osalta noin 126,3 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuudesta erotettu verotulomenetysten kom-

pensaatioerä vuonna 2023 on arviolta 30,5 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 2023 ennakollinen valtionosuusarvio on noin 24,3 milj. euroa. Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 181,0 milj. euroa vuonna 2023, joka on 36,9 prosenttia vuotta 2022 vähemmän. Hyvinvointialueuudistus vaikuttaa voimakkaasti valtionosuuksiin. Suuri osa valtionosuuksien määräytymiseen liittyvistä tehtävistä siirtyy hyvinvointialueiden tehtäviksi. Lisäksi vuoden 2023 valtionosuuksin vaikuttaa huomattavasti muutokseen liittyvä muutosrajoitin sekä järjestelmämuutoksen tasaus eli ns. siirtymätasaus.

Vantaan veroprosentit taloussuunnitelmassa 2023–2026

Tuloveroprosentti	6,36		
		v. 2023	v. 2023
Kiinteistöveroprosentit		alaraja	yläraja
- yleinen	1,28	0,93	2,00
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	1,00
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25	0,93	2,00
- voimalaitos	3,10	0,93	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00	4,28*	6,00

* Neljäntoista pääkaupunkiseudun kunnan on määrättävä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti vähintään 3 prosenttiyksikköä yleistä kiinteistöveroprosenttia suuremmaksi, enintään 6 prosentiksi. Vantaan osalta tämä tarkoittaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron alarajan asettumista 4,28 prosenttiin yleisen kiinteistöveroprosentin ollessa 1,28 prosenttia.

Vuodelle 2022 määrätty tuloveroprosentti määrittää myös vuoden 2023 tuloveroprosentin, koska Manner-Suomen kunnat eivät voi muuttaa tuloveroprosenttejaan syksyllä 2022. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä vuodelle 2023 tehtävä veroprosenttileikkaus tehdään vuoden 2022 tuloveroprosenteista. Lopullinen leikattava prosenttiosuus on 12,64 prosenttiyksikköä.

Vantaan kaupungin verorahoitus vuosina 2021–2026

Milj. euroa	TP 2021	TA 2022	ENN 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Verotulot yhteensä	1 131,6	1 161,0	1 200,0	610,0	588,0	612,0	632,0
muutos-%	5,5 %	2,6 %	6,0 %	-49,2 %	-3,6 %	4,1 %	3,3 %
Kunnallisvero	907,4	974,0	960,0	413,0	393,0	411,0	425,0
muutos-%	-0,8 %	7,3 %	5,8 %	-57,0 %	-4,8 %	4,6 %	3,4 %
Yhteisövero-osuus	124,0	85,0	131,6	88,0	84,0	88,0	92,0
muutos-%	48,6 %	-31,5 %	6,1 %	-33,1 %	-4,5 %	4,8 %	4,5 %
Kiinteistövero	100,2	102,0	108,3	109,0	111,0	113,0	115,0
muutos-%	34,4 %	1,8 %	8,1 %	0,6 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
Valtionosuudet yhteensä	255,3	282,0	286,7	181,0	186,0	191,0	196,0
muutos-%	-12,9 %	10,4 %	12,3 %	-36,9 %	2,8 %	2,7 %	2,6 %
Verorahoitus yhteensä	1 387,0	1 443,0	1 486,6	791,0	774,0	803,0	828,0
muutos-%	1,5 %	4,0 %	7,2 %	-46,8 %	-2,1 %	3,7 %	3,1 %

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2023	TA 2023 ilman sis. erät
Myyntitulot	28 880	26 102
Maksutulot	46 973	46 719
Tuet ja avustukset	26 027	26 027
Muut tulot	242 536	70 504
Tulot yhteensä	344 417	169 353
Henkilöstömenot	-411 088	-411 088
Asiakaspalvelujen ostot	-59 260	-59 260
Muiden palvelujen ostot	-190 719	-188 671
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43 297	-43 291
Avustukset	-52 386	-52 386
Vuokramenot	-220 512	-48 398
Muut menot	-9 028	-9 028
Menot yhteensä	-986 291	-812 123
Toimintakate	-641 874	-642 770
Verotulot	610 000	610 000
Valtionosuudet	181 000	181 000
Rahoitustulot ja -menot	12 038	12 038
Korkotulot muilta	11 342	11 342
Muut rahoitustulot muilta	13 259	13 259
Korkomenot	-12 300	-12 300
Muut rahoitusmenot	-263	-263
Vuosikate	161 164	160 268
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-110 725	-110 725
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0	0
Satunnaiset menot	0	0
Tilikauden tulos	50 439	49 543
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	1 311	1 311
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	51 750	50 854

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot (TP 2021 ja TA 2022 sisältää hyvinvointialueelle siirtyvät)

1000 Euroa	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Myyntitulot	69 380	69 692	26 102	26 102	26 493	26 891	27 294
Maksutulot	75 835	78 754	46 719	46 719	47 420	48 131	48 853
Tuet ja avustukset	105 660	32 876	26 027	26 027	27 102	26 814	26 850
Muut tulot	83 301	71 234	70 504	70 504	71 562	72 635	73 725
Sisäiset tulot	221 681	221 983	175 064	175 064	179 441	183 927	188 525
Tulot yhteensä	555 858	474 539	344 417	344 417	352 018	358 398	365 247
Henkilöstömenot	-558 353	-612 654	-411 233	-411 088	-422 548	-431 938	-442 108
Asiakaspalvelujen ostot	-494 631	-517 329	-59 260	-59 260	-60 741	-62 260	-63 816
Muiden palvelujen ostot	-321 355	-282 037	-188 671	-188 671	-193 537	-198 294	-203 097
Sisäisten palvelujen ostot	-36 751	-36 004	-2 047	-2 047	-2 098	-2 151	-2 205
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-60 978	-62 233	-43 297	-43 297	-44 472	-45 534	-46 578
Avustukset	-74 393	-71 096	-52 424	-52 386	-53 686	-55 018	-56 383
Vuokramenot	-74 345	-80 334	-52 335	-52 335	-53 663	-54 994	-56 349
Sisäiset tilavuokrat	-178 608	-181 246	-168 177	-168 177	-172 382	-176 691	-181 108
Muut menot	-2 570	-9 251	-9 028	-9 028	-9 254	-9 485	-9 722
Menot yhteensä	-1 801 983	-1 852 185	-986 474	-986 291	-1 012 382	-1 036 365	-1 061 367
Toimintakate	-1 246 125	-1 377 647	-642 057	-641 874	-660 364	-677 967	-696 119
Verotulot	1 131 636	1 161 000	610 000	610 000	588 000	612 000	632 000
Valtionosuudet	255 322	282 000	181 000	181 000	186 000	191 000	196 000
Rahoitustulot ja -menot	25 764	23 219	12 038	12 038	7 373	5 473	3 873
Korkotulot muilta	13 673	12 693	11 342	11 342	11 331	11 331	11 331
Korkotulot liikelaitoksilta	159	159	0	0			
Muut rahoitustulot muilta	13 984	13 372	13 259	13 259	13 205	13 205	13 205
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	68	68	0	0			
Korkomenot	-1 799	-2 809	-12 300	-12 300	-16 900	-18 800	-20 400
Muut rahoitusmenot	-322	-264	-263	-263	-263	-263	-263
Vuosikate	166 597	88 573	160 981	161 164	121 009	130 506	135 754
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-105 247	-111 519	-110 725	-110 725	-113 559	-114 877	-116 442
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	61 350	-22 947	50 256	50 439	7 450	15 629	19 312
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-1 400	1 373	313	1 311	1 342	1 371	1 402
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	59 949	-21 574	50 569	51 750	8 792	17 001	20 714
Tavoitteet ja tunnusluvut							
Toimintatulot/Toimintamenot, %	31	26	35	35	35	35	34
Vuosikate / Poistot, %	158	79	145	146	107	114	117
Vuosikate, euro/asukas	696	364	650	651	478	503	512
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	-1 669	-	-	-	-	-	-
*Asukasmäärä vuoden lopussa	239 206	243 368	247 495	247 495	253 158	259 277	265 161

* Asukasmäärä on vuoden 2021 väestöennusteen mukainen. Tiedot päivitetään kaupunginvaltuuston hyväksymään TS 2023-2026.

INVESTOINTIOSA

Talousarvion investointiosan määrärahat sitovat kaupunkitilalautakuntaa hankeryhmittäin siten, että kaupunginvaltuuston päättämä määräraha on esimerkiksi uudisrakentaminen, korjausrakentaminen ja kunnallistekniset työt. Sitovat erät on merkitty rasteroinnilla määräraha- taulukoihin.

Kaupunkitilalautakunnalla on oikeus muuttaa hankeryhmien sisäistä määrarahajakoa rakennuskohteiden kesken. Lautakunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskoh-teista. Investointiosan sitovuustasot on kuvattu tarkemmin kohdassa talousarvion 2023 täy-täntöönpano.

Talousarvion investointiosassa esitetyt investointimenot koostuvat kaupungin omista investointikoh-teista. Uudisrakentamisen kaupungin tytäryhtiöiden rahoitettavat kohteet ovat mukana liitteen nro 1 kohdetaulukossa, mutta eivät sisälly investointiosan määrärahoihin.

Kiinteän omaisuuden ostojen määrärahoilla voidaan ostaa myös sellaisten asunto- tai kiinteistöyhti-öiden, joiden pääasiallinen omaisuus on rakennustontti, hallintaan tai omistukseen oikeuttavia osak-keita.

Irtaimen omaisuuden määrärahojen sitovuustaso valtuuston nähden on toimialan irtaimistomäärä-rahat yhteensä. Osakkeiden ja osuuksien määrärahoista vastaa talouden ja strategian palvelualue, aineettoman omaisuuden määrärahoista henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue.

Liikelaitosten investoinnit on esitetty erikseen. Kaupungin liikelaitokset lakkautetaan vuoden 2022 lopussa ja niiden toiminnot siirtyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Liikelaitosten taulukko on mukana talousarvioesityksessä vertailuvuoden 2022 vuoksi.

Määrärahat

1000 euroa

Uudisrakentaminen	46 830
Korjausrakentaminen	44 570
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	1 790
Aineeton omaisuus	7 338
Kunnallistekniset työt	33 000
Vantaan ratikka	6 000
Irtain omaisuus	9 805
Kiinteä omaisuus	10 000
Osakkeet ja osuudet	3 800

Investointimenot yhteensä	163 133
----------------------------------	----------------

Taloussuunnitelma

Kaupunki

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TULOT	6 875	6 013	6 013	3 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	3 375	2 513	2 513	0	0	0
Omaisuuden myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-154 440	-163 133	-163 133	-161 141	-166 905	-181 845

Netto	-147 565	-157 120	-157 120	-157 641	-163 405	-178 345
-------	----------	----------	-----------------	----------	----------	----------

Liikelaitokset

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-2 500	0	0	0	0	0

91

Rakentaminen

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-87 741	-93 190	-93 190	-93 070	-100 160	-115 290

Toimitilainvestointiohjelma perustuu toimialojen vuosittain tarkentamiin investointiesityksiin palvelu- ja väestörakenteiden muuttuessa. Kasvavat investointitarpeet ovat seurausta kaupungin poikkeuksellisen voimakkaasta kasvusta, joka edellyttää uusien palvelurakennusten rakentamista uusille ja tiivistyville asuinalueille. Lisäksi varsinkin monen koulu- ja päiväkotirakennuksen korjausrakentamisen ja muutostöiden sekä korvausinvestointien tarve on kasvanut mm. käytön toimintatapamuutoksista ja olosuhdevaatimuksista sekä vuosien saatossa kertyneistä suuremmista korjaustarpeista johtuen.

Toimitilaesitykset perustuvat valtuuston hyväksymään Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan sekä taloussuunnitelmaesitysten laadinnan yhteydessä tarkistettuihin toimialakohtaisiin palvelutarpeisiin. Kiinteistöt ja tilat palvelualueella koottua ohjelmaa on käsitelty talousohjauksen vetämissä workshoppeissa ja priorisointia on tehty toimitilajohtamisen järjestämissä toimialakohtaisissa kokouksissa ja hankejohtoryhmässä.

Investointisuunnitelma on sovitettu taloussuunnitelmakaudelle 2022–2025 annettuun 360 milj. euron kehykseen, jonka lisäksi Kivistön koulualueen pysäköintilaitoksen rakentamiseen on varattu noin 2,62 milj. euroa. Vuoden 2022 toisen osavuositarkistuksen ennuste on 76,0 milj. euroa, josta kertyvän budjettialituksen myötä tulevien kolmen vuoden budjettiesitykset on sovitettu kehykseen.

Investointiohjelman toteutumiseen vaikuttavat henkilöstöresurssien niukkuuden lisäksi ennustekauden alun rakentamisen markkinatilanteen vakavat häiriöt, jotka heijastuvat sekä materiaalien saatavuuteen (aikataulut) sekä rakentamisen hintatasoon (hankebudjetit) negatiivisesti. Häiriötilanteen aikana valmistelussa etusijalla ovat koulu- ja päiväkotirakentamisen edistyminen suunnitellusti.

91 1

Uudisrakentaminen

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-38 751	-46 830	-46 830	-51 600	-55 690	-65 520
ALV	-9 300	-11 239	-11 239	-12 384	-13 366	-15 725

Uudisrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki uudisrakennushankkeet mukaan lukien kaupungin toimialojen käyttöön tarkoitetut konserniyhtiöiden ja kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet.

Talousarvio 2023

Vuodelle 2023 uudisrakentamiseen on budjetoitu kaupungin omiin rakennushankkeisiin yhteensä 46,83 milj. euroa.

- Valmistuvia hankkeita ovat Kelokuusen, Korson, Latupuiston ja Patotien päiväkodit sekä Vuorikumpu hoivatilojen laajennus ja sekä Kuusijärven alueelle toteutettavia rakennuksia.
- Aloitettavia kohteita ovat Kanniston koulun II- vaihe, Vaskivuoren lukion laajennus, Karhunkieroksen päiväkotit, Mårtendals bildningsrum päiväkotilaajennus sekä Elmon uimahalli.
- Muiden hankkeiden, kuten uusien hankkeiden selvitys- ja suunnitteluvaiheen kustannusten ja valmistuneiden hankkeiden takuuaajan investointikustannusten osuus määrärahoista on noin 2 milj. euroa.

Investointisuunnittelun tueksi vuoden aikana tehdään esiselvityksiä kasvatuksen ja oppimisen palveluverkkoon liittyen Korso-Koivukylän kouluverkosta sisältäen vammaisopetuksen sijoittamisen Korso-Koivukylään sekä Koivukylän päiväkotiverkosta. Tikkurilan kouluverkkoselvityksen, jonka yhteydessä selvitetään sekä perusopetuksen että varhaiskasvatuksen osalta IB-linja sekä selvityksen Kivistön lisäkoulutilojen järjestämisestä (uudet tilat, mahdolliset väistötilat ja niiden ajoitukset kiireellisesti selvitettävistä ja toteutettavista) kuin myös kaupunkikulttuurin selvityksen kirjasto ja asukaspalveluiden ja nuorison toimitilaverkkoselvitys teko aloitettiin vuoden 2022 puolella ja ne valmistuvat vuoden 2023 aikana.

Suunnittelukausi 2024–2032

Vuosina 2024–2026 määrärahoihin toteutettavien uudisrakennushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 172,81 milj. euroa eli keskimäärin 57,6 milj. euroa/vuosi.

- Vuonna 2023 aloitettujen rakennushankkeiden lisäksi valmistuvia hankkeita ovat Tikkurilan alueen koulun laajennus sekä Aviapoliksen II, Tikkurilan II, Kaskelan I, Matarin, Kivistön II ja Kivistön III päiväkodit sekä Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila.
- Alkavia hankkeita ovat Aviapoliksen Atomi -hanke (koulu, päiväkotit ja nuorisotila), Keimolan koulu- ja päiväkotihanke sekä erilliset päiväkotihankeet Aviapoliksen III päiväkotit, Kaskelan II päiväkotit, Kivistön IV päiväkotit, Myyrmäen alueen päiväkotit, Leppäkorven uusi päiväkotit ja Viherpuiston päiväkotit. Lisäksi 2026 lopulla on tarkoitus aloittaa Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon rakennustyöt.

Vuosille 2027–2032 on ajoitettu uudisrakennushankkeita noin 280 milj. euron arvosta mukaan lukien 2026 aloitetut hankkeet. Ohjelman kahdelle viimeiselle vuodelle 2031 ja 2032 ei ole esitetty hankkeiden valmistumisia. Edellisellä jaksolla aloitettavien hankkeiden lisäksi jaksolle on esitetty ao. määrärahoihin rakennettavaksi 2 koulua (koulurakennuksiin yhteensä budjetoitu noin 65 milj. euroa), 9 päiväkotia (päiväkotirakennuksiin budjetoitu 102 milj. euroa) sekä liikuntatoimen rakennuksia 5 kpl (22 milj. euroa). Myyrmäen kaupunkikulttuuritaloon on budjetoitu noin 90 milj. euroa.

Konserniyhtiöiden hankkeet

Vuoden 2023 aikana valmistuvat VTK Kiinteistöt Oy:n uudishankkeista Jokiuoman päiväkotit ja korjaushankkeista Kansainvälisen koulun ja Monitoimitalo Lumon salin muutos- ja korjaustyöt sekä Ylästön koulun pintakorjaustyöt.

Vuosina 2024–2026 valmistuvat VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeina Aviapoliksen lukio, Koillis-Vantaan liikuntahalli, Vehkalan ammatillinen oppilaitos, Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt sekä Monitoimitalo Lumon aulan muutustyöt. Lisäksi VTK Kiinteistöt Oy rakennuttaa Jokiniemen Kampusalueelle lukio- ja ammattikoulutiloja sekä tiloja aikuisopistolle, aikuisten perusopetukselle ja Kohtaamo -toiminnolle. Tikkurilan monitilatoimisto -hanke on palautunut uudelleen valmisteluun.

Vuosille 2027–2032 konserniyhtiöiden toteutuksella valmistuviksi esitettyjä kohteita ovat VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeet Kaskelan liikuntahalli sekä Koillis-Vantaan II liikuntahalli ja Lumon lukion peruskorjaustyöt. Lisäksi muiden konserniyhtiöiden toimesta tehdään Martinlaakson lukion peruskorjaus.

Kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankkeet

Vuoden 2023 aikana vuokrahankkeina valmistuvat Ruusupuun päiväkotia, Hakunilan alueen päiväkotipaviljonki sekä Kytöpuiston, Ilolan sekä Viertolan koulujen korjaustöiden aikainen yhteinen väistötilapaviljonki. Lisäksi vuokrataan Aikuisten perusopetukselle lisätilat Tikkurilasta ja nuorisotilojen väistötilat Myyrmäestä. Vuoden lopulla on valmistumassa vuokrasopimuksen mukaiset tilat terveysasemalle sekä kirjasto- ja nuorisotilat Kivistöön rakentuvassa kauppakeskuksessa.

Jaksolle 2024–2026 on suunniteltu seuraavia vuokrahankkeita: Asukastilat Aviapolikseen ja Tikkurilaan, Kielotien päiväkotia, Kasvupalveluiden tilat Jokiniemestä sekä korvaavat toimitilat Myyrmäen aikuis- ja musiikkiopistoille ja väistötilat taidemuseo Artsille, kirjastolle, asukastiloille ja Vantaa infolle Myyrmäkeen.

Vuosille 2027–2032 ei ole esitetty vuokratilahankintoja.

91 2

Korjausrakentaminen

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-46 820	-44 570	-44 570	-40 130	-43 130	-48 430
ALV	-11 237	-10 697	-10 697	-9 631	-10 351	-11 623

Korjausrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki kaupungin suoraan omistamien kohteiden perusparannukset, peruskorjaukset ja merkittävimmät rakennusten muutostyöt sekä sisäilmakorjaukset.

Talousarvio 2023

Vuodelle 2023 määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on budjetoitu yhteensä 44,57 milj. euroa.

Valmistuvia hankkeita (15,35 milj. euroa) ovat:

- Veromäen koulun pintaremontti
- Jokivarren koulun tilamuutokset
- Leppäkorven puukoulun peruskorjaus
- Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt
- Kaivokselan koulun välttämättömät korjaustyöt
- Jokiniemen entisen lukiorakennuksen perusparannus

Päiväkotien osittaisia peruskorjauksia (5,5 milj. euroa) tehdään hoitopaikkojen väistötilojen järjestyessä 7 kohteessa (Misteli, Pähkinäsärkijä, Päiväkumpu, Riihipelto, Seljapolku, Vallinoja, Ylästö).

Alkavia korjaushankkeita (6,5 milj. euroa) ovat vanhan asuintalon muutostyöt Hakunilan lisäoppimistiloiksi, Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustyöt, Kulttuuritehdas Vernissan ja palokaluostosuojan peruskorjaustyöt sekä Mårtensdals skolan ja Vaskivuoren lukion laajennusten yhteydessä tehtävät korjaus- ja muutostyöt.

Sote -toimialan hankkeista Myyrmäen toimintakeskuksen peruskorjaukseen sekä Vuorikumpu hoivatiilojen muutos- ja korjaustöihin laajennushankkeen yhteydessä käytetään yhteensä 3,15 milj. euroa.

Piha-alueiden korjauksiin on varattu yhteensä 2,27 milj. euroa. Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 3,25 milj. euroa ja muihin pienempiin korjaushankkeisiin ja suunnitteluun yhteensä noin 8,5 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2024–2032

Vuosina 2024–2026 toteutettavien korjaushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 131,69 milj. euroa eli keskimäärin 43,9 milj. euroa vuodessa.

- Koulujen suurimpia peruskorjaus-, korjaus- tai muutostyökohteita ovat 2023 aloitettujen koulukorjaushankkeiden lisäksi seuraavat koulujen korjaushankkeet: Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt, Kanniston koulun tilamuutokset, Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt, Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt, Kivimäen koulun peruskorjauksen 2. vaihe sekä 2026 alkavat Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt, Viertolan koulun ja Varialta vapautuvien Talvikkitien tilojen perusparannustyöt, joihin on budjetoitu yhteensä 56,7 milj. euroa.
- Muiden rakennusten suurempia korjaustöitä jaksolla ovat vuonna 2023 aloitetun Kulttuuritehdas Vernissan korjaustöiden lisäksi Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, Mölandetin lastensuojelun lomamökin kunnostus sekä 2026 alkavat Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus ja Tikkurilan kirjastotalon korjaustyöt, joihin on budjetoitu yhteensä 20,6 milj. euroa.
- Päiväkotien korjauksiin pihoiheen on budjetoitu 16,5 milj. euroa eli noin 5,5 milj. euroa/vuosi.
- Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu yhteensä 10,5 milj. euroa eli 3,5 milj. euroa/vuosi sekä muihin pienempiin korjauksiin, piha-alueiden korjauksiin ja suunnitteluun yhteensä noin 27,4 milj. euroa.

Vuosille 2027–2032 korjausrakentamiseen on budjetoitu yhteensä noin 218 milj. euroa.

- Suurimpia peruskorjaus- tai korjauskohteita ovat 2026 aloitettujen korjauskohteiden lisäksi seuraavat koulujen ja ammatillisten koulujen korjaukset: Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus, Ilolan koulun peruskorjaus, Pähkinärinteen koulun julkisivun korjaustyöt, Tikkurilan lukion peruskorjaus, Sotungin lukion peruskorjaus, Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt, joihin on budjetoitu noin 113 milj. euroa.
- Muita suuria korjauskohteita ovat Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus ja Tikkurilan kirjastotalon korjaustyöt, joihin on budjetoitu noin 16,45 milj. euroa.
- Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on budjetoitu noin 33 milj. euroa eli noin 5,5 milj. euroa/vuosi.
- Sisäilmaongelmien poistamiseen on budjetoitu yhteensä 21 milj. euroa eli 3,5 milj. euroa/vuosi sekä muihin pienempiin kohteisiin ja suunnitteluun yhteensä noin 34,7 milj. euroa.

Sisäilmakorjaukset

Sisäilmakorjauksia tehdään pääsääntöisesti peruskorjausten ja teknisten osakorjausten yhteydessä perusteellisten kuntoselvitysten ja hankesuunnittelun perusteella. Välittömiä toimenpiteitä vaativissa ja yksittäisiä tiloja tai rakennusosia koskevissa tapauksissa sisäilmakorjauksia käynnistetään myös erillisinä projekteina. Ennakoimattomiin korjauksiin on varattu korjausrakentamisen hankeryhmään kuuluva erillismääräraha.

Sisäilmakorjauksista laaditaan työohjelma vuosittain ongelmakohteiden oireilun ja tutkimustulosten mukaan priorisoimalla. Tehtävät korjaukset koskevat suunnitelmien mukaista osaa kohteesta, pyrkimyksenä korjata mahdollisimman laajoja ja yhtenäisiä kokonaisuuksia vaikuttavuuden takaamiseksi. Työohjelma tarkentuu projektien edistymisen mukaan. Tutkimuksia, korjaussuunnittelua ja korjauksia tehdään suunnitelmallisesti omien resurssien ja määrärahojen puitteissa. Korjaustöiden toteutusajankohtaan vaikuttaa oleellisesti väistöilajärjestelyt, jotka sovitaan yhdessä tilojen käyttäjien kanssa. Erillisten sisäilmakorjauskohteiden laajuus voi vaihdella kymmenien tuhansien euron kunnossapitotyöstä jopa yli miljoonan euron osittaisiin peruskorjauksiin.

91 3

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-2 170	-1 790	-1 790	-1 340	-1 340	-1 340
ALV	-521	-430	-430	-322	-322	-322

Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöitä koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaupungin vuokraamiin ja osakeomisteisiin tiloihin kuuluvia kaupungin rahoittamia korjaus- ja muutostöitä mukaan lukien sisäilmakorjauksia. Konserniyhtiöt ja ulkopuoliset vuokranantajat tekevät tämän ohjelman lisäksi vuokravaikutteisia teknisiä korjauksia sekä muutostöitä omistamissaan kiinteistöissä erillisen ohjelman ja sopimusten mukaan.

Talousarvio 2023

Vuonna 2023 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä 1,79 milj. euroa. Lasten kulttuurikeskus Toteemin korjaustöihin on budjetoitu 0,3 milj. euroa ja Kivistön kauppakeskuksen kirjastotiloihin 0,15 milj. euroa. Muut määrärahat ovat varauksia, joista Kason toimitiloihin on budjetoitu 0,7 milj. euroa, Kakun toimitiloihin 240 000 euroa, Kajon toimitiloihin 0,12 milj. euroa ja sisäilmakorjauksiin 0,2 milj. euroa sekä muihin korjauksiin 0,08 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2024–2032

Vuosina 2024–2026 toteutettaville korjaus- ja muutostöille on budjetoitu yhteensä noin 4 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,3 milj. euroa/vuosi. Sisäilmakorjauksien osuus jakson budjetista on 0,6 milj. euroa eli 0,2 milj. euroa/vuosi.

Vuosille 2027–2032 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä noin 8 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,3 milj. euroa/vuosi, josta sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 0,2 milj. euroa/vuosi.

92

Aineeton omaisuus

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TULOT	1 375	713	713	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
MENOT	-9 200	-7 338	-7 338	-7 000	-7 000	-7 000
ALV	-2 208	-1 761	-1 761	-1 680	-1 680	-1 680

ICT investointimääräraha vuodelle 2023 on 7,3 milj. euroa. Toimialojen tekemistä esityksistä tietohallinto on rakentanut investointiohjelman, joka tukee kaupungin strategiaa etenkin digitaalisen siirtymän tavoitteiden mukaisesti.

Taloudellisesti keskeisimmät projektit vuonna 2023 tulevat olemaan:

- Digione
- Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä Vasa
- Matti hankkeen jatkokehitys
- HR järjestelmä Hertan jatkokehitys
- Tietoliikenneyhteydet
- Service now jatkokehitys
- Vantaa.fi verkkojulkaisun jatkokehitys

93

Julkinen käyttöomaisuus

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TULOT	2 000	1 800	1 800	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Omaisuuksien myynti	0	0	0	0	0	0
MENOT	-39 000	-39 000	-39 000	-42 000	-40 000	-40 000
KUNNALLISTEKNISET TYÖT	-32 000	-33 000	-33 000	-41 500	-40 000	-40 000
93 1 Liikennealueet	-21 620	-24 560	-24 560	-25 895	-26 310	-31 100
93 2 Urheilualueet	-2 880	-2 920	-2 920	-3 565	-3 165	-3 165
93 3 Virkistysalueet	-1 250	-505	-505	-325	-530	-470
93 4 Ympäristörakentaminen	-3 990	-4 765	-4 765	-11 135	-9 115	-5 165
93 5 Yhteishankkeet	-2 260	-250	-250	-580	-880	-100
93 8 Vantaan ratikka	-7 000	-6 000	-6 000	-500	0	0

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja niihin liittyvistä luvista, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti. Toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Suunnittelu ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Valtio ja Helsingin seudun kunnat ovat neuvotelleet maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen (MAL) suurten infra-hankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi 2020–2031. Sopimuksen mukaan valtio tukee suuria infra-hankkeita, ja kunnat sitoutuvat vauhdittamaan merkittävästi asuntoalueiden kaavoitusta. Sopimuksessa Vantaa on sitoutunut luomaan edellytykset yhteensä 2 640 uudelle asunnolle vuosittain, mikä välttämättä vaatii myös kunnallistekniikan investointeja.

Talousarvio 2023

Viime vuosina infran korjausvelan määrä Vantaalla on laskennallisesti kasvanut, koska infrainvestoinnit ovat pääosin kohdistuneet asuntotuotantotavoitteen edellyttämiin uudisrakentamishankkeisiin ja maankäyttösopimusvelvoitteiden täyttämiseen.

Vanhoilla pientaloalueilla investoidaan pääosin kohteisiin, joissa ilmenee akuutteja hulevesiongelmia tai puutteita koulureittien liikenneturvallisuuksessa. Katujen mittavaa peruskorjausta voidaan joissain kohteissa viivästyttää uudelleenpäälystyksillä, vaikka se ei ratkaisekaan hulevesiverkoston ja katuverkon toiminnallisia puutteita.

Liikennealueiden rakentaminen

Vuonna 2023 merkittävimpiä liikennealuekohteita ovat Aviapoliksessa Annefredin kaava-alue ja Manttaalitie, Myyrmäessä Vihertie ja -kuja sekä Luhtitien valmiiksi saattaminen. Tikkurilassa Asematie välillä Kielotie-Vehkapolku sekä Carl Edelfeltin aukio. Kivistössä merkittävimpiä kohteita ovat Puu-Kivistön alue, Kivistön linja-autotermiinaali, Keimolanmäen 3. vaihe, Reunan vesihuolto sekä Kiilan vesihuollon valmiiksi saattaminen. Siltojen peruskorjauksia pyritään tekemään vuosittain siltaohjelman mukaisesti noin 1 milj. euron summalla. Vantaan ratikan suunnitteluun on vuonna 2023 varattu 6 milj. euroa. Vuonna 2020 aloitettua ratikkareitin katu- ja alustavaa rakennussuunnittelua, ratasähkösuunnittelua sekä liikennevalojen suunnittelua jatketaan vuonna 2023 tehtävää toteutus päätöstä varten. Kadut ja puistot suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä HSY:n kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät kuntayhtymän omistukseen ja kunnossapitoon. Vuonna 2023 palvelualueen rakennuttamien hankkeiden vesihuolto laskutetaan HSY:ltä.

Ympäristörakentaminen

Merkittävimpiä ympäristörakentamisen kohteita ovat Pytinojanpuisto Aviapoliksessa ja Jokiuomanpuiston alueen perusparantaminen Myyrmäessä. Annefredin puiston osalta Aviapoliksessa aloitetaan esirakentaminen. Tikkurilassa merkittävin kohde on Heurekan sillan peruskorjaus. Metsopuisto ja -puistikko ovat Korson alueen merkittävimmät puistokohteet.

Urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen

Merkittävimpanä urheilualuehankkeena on Hakunilan urheilupuiston rakentamisen jatkaminen. Virkistysalueiden osalta merkittävin hanke on Kuusijärven pysäköintialueiden loppuunsaattaminen. Elmon urheilupuiston esirakentaminen jatkuu.

Yhteishankkeet

Valtion kanssa toteutettavia suurimpia yhteishankkeita ovat edelleen Kehä III parantamisen 3.vaiheen loppuunsaattaminen sekä Lahdentien pyörätien parantaminen Kyytitien ja Sipoon välillä.

94

Irtain omaisuus

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-6 999	-9 805	-9 805	-6 671	-7 145	-6 955
Kaupunkistrategia ja johto	-20	-50	-50	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-3 330	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 500
Kaupunkiympäristö	-1 919	-3 514	-3 514	-1 950	-1 950	-1 950
Kaupunkikulttuuri	-1 730	-3 241	-3 241	-1 721	-2 195	-1 505
ALV	-1 680	-2 353	-2 353	-1 601	-1 715	-1 669
Kaupunkistrategia ja johto	-5	-12	-12	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-799	-720	-720	-720	-720	-840
Kaupunkikulttuuri	-461	-843	-843	-468	-468	-468
Kaupunkiympäristö	-415	-778	-778	-413	-527	-361

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla on varauduttu Vernissakatu 1 kalustamiseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Isoimpina kalustettavina kohteina ovat Kytöpuiston paviljonki, Leppäkorven puukoulu ja Jokiniemen koulun 2.vaiheen tilat. Lisäksi valmistuu 5 uutta päiväkotia, joihin kalustemäärärahat on varattu.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimistohankinnat koostuvat pääosin varikon raskaasta ajoneuvo- kalustosta ja konekalustosta sekä kalustohankinnoista viheralueiden kunnossapidon ja liikuntapalveluiden käyttöön. Mittaus- ja geopalveluille hankitaan kairakone ja mittauslaitteita. Lisäksi hankitaan keittiökalusteita ja -laitteita kunnossapitokohteisiin ja toimistokalusteita ja -varusteita muutostyökohteisiin.

Kaupunkikulttuurin toimialan irtaimistohankinnat liittyvät lähinnä peruskorjauksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Suurimmat yksittäiset hankinnat liittyvät uuden Kivistön palvelukeskittymän ensikalustamiseen. Lumo-salin ja kulttuuritalo Martinuksen tekniikkaa uusitaan.

95

Kiinteä omaisuus

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
TULOT	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Omaisuuksien myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
95 1 Kiinteän omaisuuden osto	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
95 2 Maa-alueiden kunnostus	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan kunnostus	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Kaupungin pysyvään omistukseen jäävien maa-alueiden kunnostus	-400	-400	-400	-400	-400	-400

Kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymien maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti maata hankitaan alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Vantaa hankkii ensisijaisesti uusia maa-alueita ostamalla niitä vapaaehtoisilla kaupoilla sekä maankäyttösopimuskorvauksina yksityisiltä maanomistajilta. Aktiivisella maanhankinnalla varmistetaan mahdollisuus rakentaa ensisijaisesti kaupungin omaa maata. Pyrimme tarvittaessa turvaamaan monimuotoisesti arvokkaat luontoalueet maanhankinnalla.

Raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostot sekä yleisten alueiden lunastukset maksetaan määrärahasta. Määrärahaa tulee varata myös mahdollisten kaupungin etuosto-oikeuskauppojen toteuttamiseksi sekä maankäyttösopimuskorvauksina kaupungille siirtyviin maa-alueisiin. Mikäli strategisesti merkittäviltä paikoilta tulee kaupungin maanhankinnan kannalta järkeviä alueita myyntiin, niille haetaan tarvittaessa kaupunginvaltuustolta lisärahoitusta.

Määrärahaa käytetään myös pilaantuneen tonttimaan ja muiden maa-alueiden kunnostamisesta sekä esirakentamisesta aiheutuviin menoihin. Lähivuosina määrärahoja tarvitaan mm. uusien asemakaavoitettujen tonttien esirakentamiseen kallioisilla, tai muutoin vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla, esimerkiksi Vehkalassa, Kiilassa ja Leppäkorvessa. Rakennettujen, tarpeettomiksi jääneiden kaupungin kiinteistöjen osalta määrärahaa voidaan käyttää sellaisiin purkukohteisiin, joissa tonttimaata tullaan jatkossa myymään ulkopuoliselle ostajalle, esimerkiksi Hakunilan vanha bussivarikko. Esirakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntituotot kattavat kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset. Ennalta arvaamattomiin suuriin kunnostamiskustannuksiin haetaan kaupunginvaltuustolta lisärahoitus.

97

Osakkeet ja osuudet

1000 euroa	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
MENOT	-1 500	-3 800	-3 800	-2 400	-2 600	-2 600
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-1 500	-3 800	-3 800	-2 400	-2 600	-2 600

Talousarvion osakkeisiin ja osuuksiin on budjetoitu 3,8 milj. euroa vuodelle 2023. Määrärahaa käytetään elinkeinoelämän edistämishankkeisiin mm. kaupunkikeskustojen kehittämiseksi, Vantaan maksusuuteen Suomi-rata Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon sekä Myyrmäentie 2 pysäköintilaitokseen yleiseen pysäköintiin toteutettavien pysäköintipaikkojen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostoon.

RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma koostuu kaupungin varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma on laadittu taloussuunnitelmakaudelle käyttötalouteen, investointeihin ja rahoituseriin budjetoitujen tietojen mukaisesti.

Rahoituslaskelman rakenne ja sisältö

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu käyttötalouteen ja investointeihin budjetoiduista määrärahoista talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudelle. Käyttötalouden tulorahoituksen osatekijät eritellään tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava **vuosikate**, joka sisältää myös käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot. Rahoituslaskelmassa toiminnan rahavirrasta myyntivoitot / -tappiot eliminoidaan, ja vastaavasti investointien rahavirtaan myyntivoitot / -tappiot lisätään.

Toiminnan rahavirta muodostuu kaupungin tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä tulorahoituksen korjauseristä.

Vertailuvuosilla 2021 ja 2022 toiminnan rahavirrassa on mukana myös liikelaitosten tuloslaskelmasta liikeylijäämä / -alijäämä. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos ja suun terveydenhuollon liikelaitos lakkautetaan vuoden 2022 lopussa ja niiden toiminnot siirtyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Investointien rahavirtaa ovat menoina investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenot ja tuloina rahoitusosuudet investointeihin sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot, joka sisältää käyttöomaisuuden myyntien tasearvon ja myyntivoitot ja -tappiot.

Rahoituksen rahavirta koostuu antolainojen, lainakannan, oman pääoman ja muista maksuvalmiuden muutoksista. Antolainojen muutokset sisältävät kaupungin myöntämät lainat ja sijoitukset ja lainasaamiset. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset.

Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä, kuinka paljon kaupunki ottaa pitkäaikaista lainaa talousarviovuoden aikana eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

Rahastot

Rahastojen vaikutukset sisältyvät kaupungin rahoituslaskelmaan. Kunkin rahaston rahoituslaskelma esitetään myös erikseen ko. rahaston kohdalla talousarviokirjassa. Vantaan kaupungin rahastoja ovat Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Sosiaalisen luotituksen rahasto sekä Vahinkorahasto. Rahastojen muutokset esitetään kaupungin tuloslaskelmassa.

Rahoituslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2023
Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	161 164
Satunnaiset erät	
Tulorahoituksen korjauserät	-40 693
Investointien rahavirta	
Investointimenot	-163 133
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 513
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	44 193
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 044
Rahoituksen rahavirta	
Antolainauksen muutokset	770
Antolainasaamisten lisäys	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	8 770
Lainakannan muutokset	-1 700
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	105 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-106 700
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0
Oman pääoman muutokset	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 114
Nettolainanotto	-1 700

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki ja rahastot (TP 2021 ja TA 2022 sisältää hyvinvointialueelle siirtyvät)

1000 Euroa	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	166 597	88 573	161 164	121 009	130 506	135 754
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-57 401	-42 399	-40 693	-41 303	-41 923	-42 552
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-120 608	-153 440	-163 133	-161 141	-166 905	-181 845
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 021	3 375	2 513	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	75 944	45 899	44 193	44 803	45 423	46 052
Toiminnan ja investointien rahavirta	68 552	-57 992	4 044	-36 632	-32 899	-42 591
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-26 069	-5 460	770	2 150	-210	-2 000
Antolainasaamisten lisäys	-34 283	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Antolainasaamisten vähennys	8 214	2 540	8 770	10 150	7 790	6 000
Lainakannan muutokset	-16 156	63 290	-1 700	30 550	34 220	45 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	70 000	135 000	105 000	140 000	75 000	85 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-79 479	-71 710	-106 700	-109 450	-40 780	-40 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 678	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	944	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden	-12 676	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	14 594	-162	3 114	-3 932	1 111	409
Nettolainanotto	-9 479	63 290	-1 700	30 550	34 220	45 000

Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	68 552	10 560	14 604	-22 027	-54 926	-97 518
Investointien tulorahoitus, %	145	58	101	76	78	75
Laskennallinen lainanhoitokate	2,1	1,2	1,5	1,1	2,5	2,6
Kassan riittävyys, pv	26	27	47	45	44	43

Täydentäviä tietoja

1000 euroa	TP 2021	EN 2022*	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
Asukasluku 31.12	239 206	243 368	247 495	253 158	259 277	265 161
- syntyneiden enemmitys	1 086	1 108	1 148	1 213	1 262	1 305
- nettomuutto	1 751	3 019	4 514	4 906	4 622	3 734
Tuloveroprosentti	19,00	19,00	6,36**	6,36**	6,36**	6,36**
Kiinteistöveroprosentti						
- yleinen	1,28	1,28	1,28	1,28	1,28	1,28
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
- voimalaitos	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Toimintamenot M€	-1 802	-1 852	-986	-1 012	-1 036	-1 061
Toimintakate M€	-1 246	-1 378	-642	-660	-678	-696
Verotulot M€	1 132	1 200	610	588	612	632
Valtionosuudet M€	255	287	181	186	191	196
Vuosikate M€	167	89	161	121	131	136
Poistot M€	-105	-112	-111	-114	-115	-116
Vuosikate %:ia poistoista	158 %	79 %	146 %	107 %	114 %	117 %
Bruttoinvestoinnit M€	-116	-149	-163	-161	-167	-182
Investoinnit omahankintameno M€	-112	-146	-160	-159	-167	-182
- investointien tulorahoitus %	148 %	61 %	101 %	76 %	78 %	75 %
Pitkäaikaisten lainojen muutos M€	-9	-22	-2	31	34	45
Pitkäaikainen lainakanta 31.12. M€	849	827	825	856	890	935
Lainakanta €/asukas	3 549	3 399	3 335	3 381	3 433	3 527
Toimintamenot €/asukas	-7 533	-7 611	-3 985	-3 999	-3 997	-4 003
Verotulot €/asukas	4 731	4 931	2 465	2 323	2 360	2 383
Valtionosuudet €/asukas	1067	1178	731	735	737	739
Vuosikate €/asukas	696	364	651	478	503	512
Kokonaismenot M€	-1 920	-2 004	0	0	0	0

Asukasluku: Vuosi 2021 (Tilastokeskus). Vuodet 2022–2026 (Vantaan väestöennuste 2021).

* Vuoden 2022 toisen osavuositarkistuksen mukainen ennustetieto.

** Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä vuodelle 2023 tuloveroprosentteja leikattiin 12,64 prosenttiyksiköllä, jolloin Vantaan tuloveroprosentti on 2023 alkaen 6,36.

TUNNUSLUKUJEN LASKENNASSA KÄYTETYT KAAVAT

TULOSLASKELMAOSA

Toimintatulot / Toimintamenot, %

= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate / Poistot, %

= $\text{Vuosikate} / \text{Poistot} \cdot 100$

Vuosikate, euro/asukas

= $\text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä}$

Kertynyt yli-/alijäämä /asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

RAHOITUSOSA

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän kehitystä tarkastellaan vuosittain lähtien talousarvion laadintavuotta edeltävän tilinpäätösvuoden Toiminnan ja investointien rahavirrasta, johon lisätään tai josta vähennetään arvioidut vuosittaiset rahavirrat.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna}$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla.

KUNTAKONSERNI

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Kaupunki on konsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, jossa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta (20–50 % äänivallasta) ja merkittävä omistusosuus (vähintään 20 % yhtiön omasta pääomasta) yhteisössä.

Konsernin ohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konserni-valvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konserniohjeen ja talousarvion sekä hallintosäännön mukaisesti.

Konsernirakenne 31.8.2022

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Tytäryhtiöt			
As Oy Vantaan Katriinanrinne	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Keltasafiiri	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Sepänpuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Kehäsuora	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Pakkalankuja 11	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Tikkuparkki Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Yhtymä Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Hoiva-asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Myyrmäen Urheilupuisto Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Koy Korallin Pysäköinti	Vantaa	0,0 %	100,0 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	84,6 %	100,0 %
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	87,2 %	88,3 %
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vantaa	83,1 %	83,1 %
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	64,5 %	64,5 %
Vantaan Energia Oy	Vantaa	60,0 %	60,0 %
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	35,3 %	53,4 %
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %
Kuntayhtymät			
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsinki		15,8 %
Uudenmaan Woima Oy	Helsinki		15,6 %
HSY Holding Oy	Helsinki		19,5 %
Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä	Helsinki	17,2 %	17,2 %
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	Hyvinkää	17,5 %	17,5 %
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %
ETEVA	Mäntsälä	12,2 %	12,2 %
Uudenmaan Vammaispalvelut Oy	Mäntsälä	0,0 %	12,2 %
Kiint Oy Hämeenlinnan Virvelinranta	Hämeenlinna	0,0 %	4,5 %
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Helsinki	11,9 %	11,9 %
HUS-kiinteistöt Oy	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Kiint Oy HUS-Asunnot	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Kiinteistö Oy Keravan Isonkiventie 8	Kerava	0,0 %	9,3 %
Asunto Oy Pilvenmäki	Hyvinkää	0,0 %	11,9 %
Asunto Oy Porvoon Joukahaisentie 5	Porvoo	0,0 %	8,4 %
Hyks-instituutti	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Puro Tekstiilihuoltopalvelu Oy	Turku	0,0 %	6,0 %
Orton Oy	Helsinki	0,0 %	11,9 %
Västra-Nylands folkhögskola kuntayhtymä	Raasepori	3,1 %	3,1 %
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	Raasepori	0,0 %	3,1 %
Kårkulla kommunalförbund för omsorger kuntayhtymä	Parainen	2,5 %	2,5 %
Osakkuusyhteisöt			
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %
Kiint Oy Vantaan Säästötalot	Vantaa	39,6 %	39,6 %
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,4 %	32,4 %
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	26,0 %	26,0 %
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Helsinki	27,5 %	27,5 %
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	Vantaa		
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	29,8 %
Kolsin Voima Oy	Kotka	0,0 %	13,5 %
Oomi Palvelut Oy	Vantaa	0,0 %	17,0 %
VTK Kiinteistöt Oy	Vantaa		
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	29,8 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	26,1 %
Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä			
Kiint Oy Asemapäällikönkatu 5	Helsinki	0,0 %	12,0 %
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	Tampere	0,0 %	2,4 %
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä			
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsinki	0,0 %	5,0 %
Oy Asemapäällikönhovi	Helsinki	0,0 %	2,8 %
Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	Tuusula	0,0 %	6,4 %
ETEVA			
Kiint Oy Järvenpääntie 640 Y		0,0 %	5,2 %
Kiint Oy Mäntsälän toimistotalo		0,0 %	6,0 %
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä			
Kiint Oy Hyvinkään sairaalanmäki	Hyvinkää	0,0 %	4,1 %
Kiint Oy Biomedicum Helsinki	Helsinki	0,0 %	3,0 %
As Oy Paciuksenkatu 4	Helsinki	0,0 %	2,6 %
Hyvinkään Ravitsemispalvelut Oy	Hyvinkää	0,0 %	4,8 %
Apotti Oy Ab	Helsinki	12,2 %	17,6 %
Suomen keskinäinen potilasvakuutusyhtiö	Helsinki	0,0 %	4,0 %
Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaala	Helsinki	0,0 %	6,0 %
Suomen Sairaalalaittepalvelu Oy	Helsinki	0,0 %	4,8 %
Yhdistelemättömät			
Yrityspuiston Autopaikat Oy	Vantaa	31,0 %	31,0 %
VAV Asunnot Oy (alakonserni)	Vantaa		
Kivikirveenkujan Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	67,4 %
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	Vantaa	0,0 %	33,3 %
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	17,7 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	9,4 %
Martinlaakson Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	11,8 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	0,0 %	1,1 %
Koy Vantaan Kaskelanparkki	Vantaa	0,0 %	16,2 %

Konsernirakenteen muutokset taloussuunnitelmakaudella 2023–2026

Konsernirakennetta selkeytetään hyvinvointialueuudistuksen vuoksi jäljelle jäävän kaupungin palvelutuotantoa tukevaksi. Tavoitteena konserniyhtiöihin kohdistuvissa järjestelyissä on myös kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman tukeminen. Lähtökohtaisesti uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin. Kaupunki ei myy lähtökohtaisesti tytäryhtiöidensä osakkeita hyvinvointialueelle.

Yhtenä Vantaan strategisena painopistealueena on ”Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki”, jonka päämääränä on mm. varmistaa taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni. Sitovaksi tavoitteeksi on asetettu kokonaistarkastelun ja suunnitelman tekeminen konsernin omistusten kokonaisuudesta ja strategiset valinnat siitä, mitä kaupungin tulisi omistaa ja mistä omistuksista luopua sekä toteutussuunnitelma mahdollisille luopumisille. Tämä tarkastelu on valmistunut keväällä 2022 ja konsernijaosto on hyväksynyt sen valtaosin 13.6.2022 § 7.

Kaupungin talouteen vaikuttaa voimakkaasti hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen 1.1.2023, kun kaupungin taloudesta poistuvat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset, mutta myös vero- ja valtionosuustuloja leikataan voimakkaasti. Talouden tasapainon ylläpitoon ja investointikyvyn ylläpitoon on jatkossa keinoja rajallisemmin käytössä. Hyvinvointialueuudistus ohjaa olennaisesti myös järjestelyjä, joita kaupunkikonsernissa tulee suunnitelman mukaan toteuttaa.

Vuoden 2023 alusta lukien kaupungin sijaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen (jäljempänä ”Hyvinvointialue”) lakisääteisenä tehtävänä on sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen. Uudistuksen myötä hyvinvointialueelle siirtyvät sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Hyvinvointialueelle eivät kuitenkaan siirry osakeyhtiöiden osakkeet lukuun ottamatta osakkeita, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä tai tuottamista varten, ja jos osakeyhtiön tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveystalvelujen tuottaminen.

Strategian toteuttamiseksi suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi.

Konserniyhtiöiden investoinnit taloussuunnitelmakaudella 2023–2026

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden investoinnit esitetään osana kaupungin investointitaulukkoa.

Kaupungin investoinnit yhteensä 1000 eur	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä	118 364	156 940	163 133	161 141	166 905	181 845

SUUREMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN MERKITTÄVÄT MENEILLÄÄN OLEVAT JA TULEVAT INVESTOINNIT

Merkittävät meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Kaupungin omistussuus
Vantaan Energia Oy	53 760	60 000	125 820	111 120	46 500	16 500	60 %
Vav Yhtymä Oy	39 764	26 100	40 500	41 800	18 000	0	100 %
VTK- konserni	7 973	14 379	39 500	72 800	72 853	41 300	100 %
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	435	510	525	525	525	525	100 %
Mercuria kauppapalvelut Oy	572	271	821	711	764	287	95,50 %
Yhteensä	102 504	101 260	207 166	226 956	138 642	58 612	

Muiden tytäryhtiöiden meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TA2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Kaupungin omistussuus
Yhteensä	6 048	1 608	686	800	800	400	52,4 - 100%

KUNTAYHTYMIEN INVESTOINNIT, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TAE2022	TA2023	TS2024	TS2025	Kaupungin omistusosuus
HSL	3 940	2 785	3 000	1 788	1 549	17,20 %
HSY	50 426	48 439	44 404	44 996	41 630	21,70 %
Uudenmaan liitto	6	0	0	0	0	15,40 %
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä*	55	19	19	0	0	17,50 %
Västra Nylands Folkhögskola	1	6	1	1	0	3,10 %
Osuus kuntayhtymien investoinneista yhteensä	54 428	51 248	47 423	46 784	43 179	

Tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien lainakannat Vantaan kaupungin omistusosuuksien mukaisessa suhteessa

Suurimpien tytäryhtiöiden lainakanta omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TAE2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Omistusosuus
Vantaan Energia Oy	125 526	118 578	203 789	274 000	278 220	247 020	60 %
VAV Yhtymä Oy (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	444 320	456 369	463 789	463 576	508 714	508 043	100 %
VTK Kiinteistöt (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	85 074	98 910	148 613	220 858	283 094	299 833	100 %
Yhteensä	654 920	673 858	816 190	958 434	1 070 028	1 054 896	

Muiden tytäryhtiöiden lainakannat vuoden lopussa omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TAE2022	TA2023	TS2024	TS2025	TS2026	Kaupungin omistusosuus
Yhteensä	19 349	17 720	16 175	14 529	12 883	11 248	52,4 - 100%

KUNTAYHTYMIEN LAINAT, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 eur	TP2021	TAE2022	TA2023	TS2024	TS2025	Kaupungin omistusosuus
HSL	2 019	1 159	0	0	0	17,20 %
HSY	396 589	409 688	424 402	438 522	445 587	21,70 %
Uudenmaan liitto	295	0	0	0	0	15,40 %
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	0	26	19	19	0	17,50 %
Västra Nylands Folkhögskola	0	0	0	0	0	3,10 %
Osuus kuntayhtymien lainoista yhteensä	398 904	410 873	424 421	438 541	445 587	

HSL:n ja HSY:n luvut perustuvat alustaviin talousarviolukuihin 2023–2025, joita ei ole vielä hyväksytty. Muiden osalta luvut ovat toimintasuunnitelman mukaisia.

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä on purkautuva kuntayhtymä, joka tulee myymään kiinteistöomaisuutensa. Siten suunnitellut investoinnit eivät luultavasti toteudu.

Konserniyhteisöille annettavat takaukset

Konserniohjeen ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti ainoastaan omille tytäryhteisöille. Takauksia myöntäessään kaupunki huomioi aina EU:n valtiotukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen. Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Takauspäättöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

Kaupungilla oli jäljellä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta takausvastuita vuoden 2021 lopussa yhteensä noin 301 milj. euroa kaupunginvaltuuston myöntämästä noin 650 milj. eurosta.

Kaupungin takausvastuut muille kuin omille tytäryhteisöille olivat vuoden 2021 lopussa yhteensä 82 milj. euroa ja velkoja sekä leasingvastuita, joiden vakuudeksi ko. takaukset oli annettu, oli jäljellä noin 33 milj. euroa. Apotille myönnettyjen takauslimiittien kokonaismäärä on 42 milj. euroa ja vuoden 2021 lopussa avoinna oleva saldo oli 30,8 milj. euroa.

Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden tavoitteet 2023–2026

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Valtuusto voi ohjata asettamillaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Vuonna 2021 tavoitteet uudistettiin kokonaisuudessaan. Tavoitteita on edelleen talousarviossa 2023 yhdenmukaistettu ja yksinkertaistettu, jotta konserniyhteisöjä koskeva omistajaohjaus sekä raportointi olisi jatkossa konserniyhtiöiden näkökulmasta entistä selkeämpää ja ennakoitavampaa. Tavoitteet on ryhmitelty kategorioittain. Suurien tytäryhtiöiden tavoitteet jaotellaan talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyviin tavoitteisiin. Kaikki suuret yhtiöt laativat talousarviokauden 2023 aikana oman vastuullisuusohjelmansa omistajapoliittisiin linjauksiin perustuen ja kaupungin resurssiviisauden tiekartan sekä hiilineutraalisuustavoitteen 2030 huomioiden.

Vantaan Energia Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liike- voitto M€	44,1M€	67,7 M€	59,1 M€	66,8 M€	79,2 M€	84,9 M€
	Pääomatehok- kuus: Konsernin ROIC	6,80 %	7,20 %	6,20 %	7,70 %	6,60 %	7,20 %
	Osingonjakota- voite: %-osuus tili- kauden tuloksesta	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet							
Työturvallisuus	Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti	7,1	3,6	3,9	2	0	0
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Kysely, asteikko 1–5	3,8	3,9	3,9	4	4	4
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet							
Ilmastomuutoksen hillintä	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh	133	119	99	91	90	90
	Fossiilisista polttoaineista luopuminen vuoteen 2026 mennessä.			Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi.	Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi.	Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi.	Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi.
Vastuullisuusohjelman laatiminen				Ohjelman laatiminen	Ohjelman toteuttaminen	Ohjelman toteuttaminen	Ohjelman toteuttaminen

VAV Yhtymä Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Verotettava tulos (€) VAV Yhtymä Oy	0	0	0	0	0	0
	Verotettava tulos min. (€) VAV Asunnot Oy	0	0	0	0	0	0
	Verotettava tulos (€) VAV Palvelukodit Oy	0	0	0	0	0	0
	Verotettava tulos (€) (korjaustarpeet huomioiden) VAV Hoiva-asunnot Oy	0	0	0	0	0	0
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto	220	241	115	350	350	350
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Kiinteistön ylläpidon kustannusten nousu on pienempi kuin indeksin nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen (Laajuus asuntoina ja kustannukset suhteessa budjetoituun (eur))		PTS:n mu- kaisten kor- jausten toteut- taminen 100 % ja PTS-budje- tissa pysymi- nen (maks. 100 %)	PTS:n mu- kaisten kor- jausten toteut- taminen 100 % ja PTS-budje- tissa pysymi- nen (maks. 100 %)	PTS:n mu- kaisten kor- jausten toteut- taminen 100 % ja PTS-budje- tissa pysymi- nen (maks. 100 %)	PTS:n mu- kaisten kor- jausten toteut- taminen 100 % ja PTS-budje- tissa pysymi- nen (maks. 100 %)	PTS:n mu- kaisten kor- jausten toteut- taminen 100 % ja PTS-budje- tissa pysymi- nen (maks. 100 %)
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	32,4	37,5	38	38,5	39	39,5
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston ka:n.	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,9	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Vastuullisuusohjelman toteuttaminen				Yhtiön resurssiviisauden tiekartan päivittäminen*) ja ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.	Ohjelman toteuttaminen	Ohjelman toteuttaminen	Ohjelman toteuttaminen

*) Ohjelma toteuttaa Innovaatioiden Vantaa -strategiaa ja kaupungin resurssiviisauden tiekarttaa.

VTK Kiinteistöt Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	Omavaraisuusaste %	31,7	29	yli 20	yli 20	yli 20	yli 20
	Tulos, milj. eur	3	3,7	2	2	2	2
	Ulkoisten vuokratoh- teiden vuokrausaste (%)	93	93	93	93	93	95
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparan- nukset)	Liikevaihdesta vähin- tään n. 10 % käyte- tään peruskorjauk- siin, milj. eur	10	10	10	10	10	10
Asiakastyytyväisyys	Asteikko 1–5	-	-	vastausten kes- kiarvo yli 3,5	-	vastausten keskiarvo yli 3,5	-
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyyskysely	Asteikko 1–5	-	-	vastausten kes- kiarvo yli 3,5	vastausten keskiarvo yli 3,5	vastausten keskiarvo yli 3,5	vastausten keskiarvo yli 3,5
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjel- man laatiminen	-	-	Vastuullisuusoh- jelma hyväksytty hallituksessa vii- meistään 12/2023	Toteutus	Toteutus	Toteutus
	2024 -> Toimenpi- teet						

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta. Tuloksessa ei huomioida satunnaisia eriä, jotka liittyvät Hyvinvointialueen kanssa tehtävään liiketoimintakauppaan.	0,57	0,77 (ennuste 31.7.2022)	1	1	1	1
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet							
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	-37		-7	3	13	18
Omistajapoliittisten linjausten yhteydessä määriteltävien kehittämistoimenpiteiden toimeenpano vuosittain.				Toimenpideohjelman toteuttaminen.	Toimenpideohjelman tulokset havaittavissa asiakastyytyväisyydessä ja kustannustehokkuudessa.	Toimenpideohjelman tulokset havaittavissa asiakastyytyväisyydessä ja kustannustehokkuudessa.	Toimenpideohjelman tulokset havaittavissa asiakastyytyväisyydessä ja kustannustehokkuudessa.
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	4		4,15	4,2	4,25	4,25
Sairauspoissaolot %	%	5,4	5,97 (30.6.2022 asti)	5,7	5,6	5,5	5,4
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet							
Yrityksen vastuullisuusohjelma	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen			Vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Ennuste 2022	Tavoitetaso 2023	Tavoitetaso 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, Euroa *)	769 564	700 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssi- viisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste (%)	100	100	100	100	100	100
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl	800 + 12 lisä- suoritepäätök- sellä	850	850	860	860	860
Opiskelijapalaute (amispalaute, päätökysely)	nps-indeksi	58	57	58	58	59	59
Työelämäpalaute: työpaikkaohjaaja- kysely (amispalaute)	Tyytyväisyys: 1–5		4,2	4,2	4,2	4,2	4,2
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys: 1–5	4,3	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Yrityksen vastuullisuusohjelma	Vastuullisuusohjel- man tavoitteiden toteutuminen			Vastuullisuusoh- jelman laatimi- nen	Vastuulli- suusohjel- man tavoit- teiden toteu- tuminen	Vastuullisuus- ohjelman ta- voitteiden to- teutuminen	Vastuulli- suusohjel- man tavoit- teiden toteu- tuminen

*) Tulokseen vaikuttavat valtionrahoituksen mahdolliset maksuperusteiden muutokset ja maksuaikataulu

Kiinteistöyhtiöt

Tavallisten kiinteistöyhtiöiden tavoitteet

1. Ylläpitokustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä:
 - Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi (vrt. edellisen tilikauden toteuma kuluvaan tilikauteen).
2. PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöään huomioiminen
PTS:ssä:
 - Toimenpiteiden (lkm) toteuttamisaste 100 %.
3. Sähköautojen latausinfraan käyttötarpeen kartoitus.

Edellä mainitut tavoitteet koskevat seuraavia yhtiöitä:

- Ratakujan Pysäköinti Oy
- Tikkuparkki Oy
- Ruukkukujan Autopaikat Oy
- Koy Lehdokkitien Virastotalo
- Koy Tikkurilan Terveysasema
- Korson Pienteollisuustalo Oy
- Koy Korson Toimistokeskus
- Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy
- As Oy Vantaan Sepänpuisto
- As Oy Vantaan Katriinanrinne
- Koy Vantaan Maakotkantie 10
- Hakopolun Liikekiinteistö Oy
- Koy Vantaan Helikopteritukikohta

Liiketoimintaa markkinoilla harjoittavien pysäköintiyhtiöiden, Ratakujan Pysäköinti Oy:n sekä Tikkuparkki Oy:n lisätavoitteet

(4.) Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään suunnitelmakauden loppuun mennessä.

Pääomavuokramallilla kiinteistöjään vuokraavien, Koy Kehäsuoran ja Koy Tiedepuiston tavoitteet:

1. Kestävä ja vastuullinen taloudenpito:
 - Positiivinen tilikauden tulos
2. PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöään huomioiminen
PTS:ssä:
 - Toimenpiteiden (lkm) toteuttamisaste 100 %.
3. Sähköautojen latausinfraan käyttötarpeen kartoitus

LIITTEET

- LIITE 1 Uudisrakentaminen 2023–2033
- LIITE 2 Korjausrakentaminen 2023–2032
- LIITE 3 Vuokra- ja osaketilojen muutokset 2023–2032
- LIITE 4 Liikuntapaikkarakentaminen 2023–2027

LIITE 1; Uudisrakentaminen 2023–2032

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
A. OMAT INVESTOINNIT 2023-2032		212 080	36 050	46 830	51 600	55 690	65 520	106 350	97 270	57 420	17 470	1 370	270
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA			450	800									
Vuorikumpu laajennus (Berkulla)	Tikkurila		450	800									
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut		69 350	580	2 000	12 150	15 220	17 600	41 030	23 400	300			
Aviapoliksen päiväkoti ja koulu sekä nuorisotilaa (Atomi)	Aviapolis	21 800			500	1 800	10 200	10 100	200				
Aviapoliksen yhtenäiskoulu	Aviapolis					50	550	9 800	8 500	100			
Kanniston koulu II-vaihe (sis mus. opisto ja kuvataidekoulu)	Kivistö	19 050	500	1 700	8 900	7 800	150						
Keimolanmäen koulu ja päiväkoti	Kivistö					300	1 500	12 500	8 400	100			
Kytöpuiston ja Ilolan koulujen väistötila - UR01 kust 2023	Koivukylä			100									
Leppäkorven koulun laajennus	Korso	14 100	50	50									
Hämeenkylässä koulun väistötila	Myyrmäki							230					
Ojahaan peruskoulu	Myyrmäki	14 400					500	8 300	6 300	100			
Vaskivuoren lukion laajennus	Myyrmäki		30	150	2 550	20							
Tikkurilan alueen koulun laajennus	Tikkurila				200	5 250	4 700	100					
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit		106 030	30 480	34 810	22 880	24 070	36 380	40 550	28 550	18 350	9 150	100	
Aviapoliksen päiväkoti II	Aviapolis	7 100		100	3 400	4 450	50						
Aviapoliksen päiväkoti III	Aviapolis	7 100				100	3 400	4 450	50				
Illenpihan tp. Pvk.	Aviapolis			70									
Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkoti	Hakunila							50	2 500	2 450	50		
Kaskelan I päiväkoti	Hakunila	6 100		100	2 900	3 900	50						
Kaskelan II päiväkoti	Hakunila					300	5 400	4 900	100				
Latupuiston päiväkoti / Rajakylän pk.	Hakunila	10 000	4 850	9 800	500								
Länsimäen pvk	Hakunila	8 500	1 000	50									
Länsimäen tp. Paviljonki pvk.	Hakunila		230										
Rajakylän tp. Pvk.	Hakunila					80							
Keimolanmäen vuokrapaviljonki päiväkoti ja alakoulutiloja	Kivistö						220						
Kivistön V päiväkoti	Kivistö						100	3 400	4 450	50			
Kivistön päiväkoti II	Kivistö				200	3 600	4 550	50					
Kivistön päiväkoti III a hyväksytty KV 11/2017	Kivistö	7 100		100	3 400	4 450	50						
Kivistön päiväkoti IV	Kivistö	7 100				100	3 400	4 450	50				
Kivistön tp. Päiväkoti (Kanniston koulun tontilla)	Kivistö		50	50									
Ruusupuun päiväkodin rakennuttajakustannukset	Kivistö		200	200									
Koivukylän päiväkoti I	Koivukylä	10 000	5 300	50									

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Koivukylän päiväkotii II	Koivukylä						200	3 600	4 550	50			
Talvikkitien tilap. pvk	Koivukylä						330						
Korson päiväkotii, uusi päiväkotii purettavan tilalle	Korso	7 100	2 000	6 500	650								
Leppäkorven uusi päiväkotii	Korso					150	2 900	3 250	50				
Matarin päiväkotii	Korso				100	2 400	3 550	50					
Karhunkierroksen päiväkotii (Hämeenkyllän/Pähkinärinteen)	Myyrmäki		50	1 900	6 000	200							
Kelokuusen päiväkotii (ent. Raappavuoren pvk.)	Myyrmäki		3 200	8 370	50	0							
Laajavuoren päiväkotii	Myyrmäki								200	3 600	4 550	50	
Lounaniityn päiväkotii (ent.Vantaanlaakson päiväkotii)	Myyrmäki						300	4 700	5 650	100			
Myyrmäen alueen päiväkotii	Myyrmäki					100	3 400	4 450	50				
Mårtensdals kampus (päiväk+keittiölaaj),pihan lähiliikuntapaikka	Myyrmäki	7 100	500	2 500	5 300	300							
Patotien päiväkotii	Myyrmäki	7 100	6 200	4 670	50								
Uomarinteen päiväkotii	Myyrmäki								2 500	4 000	50		
Vapaalan pk:n päärakennusta korvaavan paviljongin UR01 kustann	Myyrmäki		100										
Viherpuiston päiväkotii	Myyrmäki					200	3 600	3 450	50				
Jokiniemen ala-astekoulun laajennus päiväkotii- ja koulutiloilla	Tikkurila	11 900	1 800	300	50								
Kielotien vuokrapäiväkotii ja leikkihiha puistoon	Tikkurila	330			180	170							
Lauhatien päiväkotii	Tikkurila	9 500	5 000	50									
Tikkurila; Tp. Päiväkotii väistötilaksi	Tikkurila						330						
Tikkurilan alueen päiväkotii	Tikkurila						100	3 400	4 450	50			
Tikkurilan alueen päiväkotii II	Tikkurila							300	3 600	4 450	50		
Tikkurilan alueen päiväkotii III	Tikkurila							0	300	3 600	4 450	50	
Tikkurilan pvk II	Tikkurila				100	3 400	4 450	50					
Tikkurilan tp. Pvk.	Tikkurila					170							
KAUPUNKIKULTTUURIN TOIMIALA			3 920	6 050	16 000	15 730	11 270	24 500	45 050	38 500	8 050	1 000	
Elmon uimahalli	Koivukylä	36 000	2 620	6 000	16 000	15 000	500	0	0				
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	Koivukylä						50	2 850	50				
Hakunilan urheilupuiston tekojääkentän huoltorakennus	Hakunila		1 300	50	0	0	0	0					
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	Hakunila					200	2 700	300					
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	Kivistö					30	320	0					
Keimolanmäen koulun liikuntahalli	Kivistö					0	50	700	3 300	50			
Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo	Myyrmäki					500	7 500	16 500	30 000	34 000	8 000	1 000	
Aviapoliuksen yhtenäiskoulun liikuntahalli	Aviapolis						50	1 200	4 200	50			
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	Myyrmäki						50	1 100	4 300	50			
Tikkurilan liikuntahalli	Tikkurila						0	50	1 100	4 300	50		
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	Tikkurila						50	1 800	2 100	50			

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA			20	20	20	420	20	20	20	20	20	20	20
Ytv.lle vuokr. Linja-autoliik. Wc-tilat			20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Aviapolis X tapahtumatila	Aviapolis	700				400							
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, KIINTEISTÖT JA TILAT			600	3 150	550	250	250	250	250	250	250	250	250
Uudisrak / budjetti			250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250
VSS veloitteen täyttämisestä ja Hiilivapauden kustannuksia			300	300	300								
Kuusijärvihanke	Hakunila		50	2 600	0								
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET													
VTK KIINTEISTÖT OY													
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Aviapoliksen uusi lukio (VTK)	Aviapolis												
Kansainvälinen koulu, pintaremontti VTK	Aviapolis	1 100											
Kansainvälisen koulun tilamuutokset (VTK)	Aviapolis												
Kartanonkosken koulu, pintaremontti	Aviapolis	1 400											
Ylästön koulu, pintaremontti	Aviapolis	700											
Vehkalan ammatillinen oppilaitos	Kivistö	78 200											
Lumon lukio peruskorjaus (VTK)	Korso												
Tikkurilan toisen asteen kampuksen lukio (VTK)	Tikkurila												
VARIA Hiekkaharju peruskorjaus	Tikkurila	24 800											
Varia Hiekkaharju laajennus, mm. ruokala	Tikkurila	3 000											
Varia Hiekkaharjun peruskorjaus, VTK:n omistamissa tiloissa	Tikkurila	5 300											
Jokiuoman päiväkot	Myyrmäki	9 500											
Kaupunkikulttuurin toimiala													
Kaskelan liikuntahalli	Hakunila												
Koillis-Vantaan liikuntahalli	Korso												
Koillis-Vantaan liikuntahalli 2	Korso												
Monitoimitalo Lumon aulan muutostyöt	Korso												
Monitoimitalo Lumon lumosalin ja liikuntasalin muutostyöt	Korso												
Aikuisopiston tilat Oppimiskampukselle	Tikkurila												
Aikuisten perusopetuksen tilat	Tikkurila												
Kohtaamon tilat	Tikkurila												
Kaupunkiympäristön toimiala													
Tikkurilan alueen toimistohankkeet / yht. eri toimialat	Tikkurila												
MUUT KONSERNIYHTIÖT													
Asukastupa Leinelä (Konsas hanke)	Koivukylä												
Martinlaakson lukion peruskorjaus	Myyrmäki												

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
C. VUOKRATILAT, INVESTORINA KAUPUNGIN ULKOPUOLINEN KIINTEISTÖSIJOITTAJA													
Kaupunkistrategian ja johdon toimiala													
Kasvupalveluiden tilat oppimiskampuksessa	Tikkurila												
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala													
Hakunilan alueen päiväkotipaviljonki	Hakunila												
Ruusupuun päiväkotitila (ent. Kivistön päiväkotitila)	Kivistö	9 300		200									
Vapaalan paviljonkipäiväkotitila (korv. purettavan päärakennuksen)	Myyrmäki												
Kielotien vuokrattavat päiväkotitilat	Tikkurila												
Kytöpuiston ja Ilolan koulun väistötila	Koivukylä												
Leppäkorven koulun väistötila	Korso												
Kaupunkikulttuurin toimiala													
Aviapoliksen asukastilat	Aviapolis												
Hakunilan asukastilat	Hakunila												
Kirjastopiste-, kulttuuri- ja nuorisotilat Kivistön kauppakesk.	Kivistö												
Aikuisopiston väistötilat Myyrmäki	Myyrmäki												
Myyrmäen Vantaa-infon väistötila	Myyrmäki												
Myyrmäen asukastilojen väistötilat	Myyrmäki												
Myyrmäen kirjaston väistötila	Myyrmäki												
Myyrmäen nuorisotilojen väistötila	Myyrmäki												
Patotien musiikkiopiston ja musik institutin korvaavat tilat	Myyrmäki												
Taidemuseo Artsin väistötila	Myyrmäki												
Laajenevan aikuisten perusopetuksen lisätilat	Tikkurila												
Lastenkulttuurikeskus Pessin uudet tilat	Tikkurila												
Tikkurilan uudet asukastilat	Tikkurila												
D. LUNASTUKSET													
Illepuiston päiväkodin lunastus 2022-2024	Aviapolis												
Tammiston päiväkodin lunastus 2023	Aviapolis												
Kivistön koulun alueen pysäköintilaitos	Kivistö		2 621										

LIITE 2; Korjausrakentaminen 2023–2032

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
KORJAUSRAKENTAMINEN 2023-2032 yhteensä			46 270	44 570	40 130	43 130	48 430	68 130	62 530	40 680	17 180	14 980	14 780
KAUPUNKISTRATEGIAN JA JOHDON TOIMIALA			150	230	100	50	50	50	50	50	50	50	50
Katrinebergin kartanopuiston kunnostussuunnitelma ja toteutus	Kivistö	480	150	180	50								
Määrärahavaraus				50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Määrärahavaraus, KuPela		0	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON TOIMIALA			1 220	3 450	450	500	500	200	200	200	200	200	200
Tammirinteen vastaanottokoti, lisähuoneiden rakentaminen	Kivistö		200										
Vuorikumpu hoivatilojen muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yht	Tikkurila	500		500									
Länsimäen terveysaseman seinien maalaus	Hakunila	0		100									
Myyrmäen toimintakeskus, peruskorjaus	Myyrmäki	2 200	300	2 650	50								
Mölandetin lastensuojelun lomamökin kunnostus/Uudisrakennus					200	300							
Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen piha-alueen suunnittelu ja tote	Tikkurila						300						
Pienjorjaukset yhteensä ja määrärahavaraukset			720	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
SUUN TERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS			770										
Lehtikuusen koulun hammashoitolan peruskorjaus	Hakunila		500										
Hammashoitotilojen hälytyslaite varaus KR-ryhmä			150										
Länsimäen terveysaseman hammashoitolan laajentaminen	Hakunila		120										
Kanniston koulun hammashoitolan tilojen laajentaminen	Kivistö												
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut			23 770	22 420	20 050	26 950	25 500	40 950	48 700	28 400	4 900	2 700	2 500
Veromäen koulu; pintaremontti	Aviapolis		50	800									
Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt	Aviapolis						600	4 300	9 500	6 700	200		
Hakunilan lisäoppimistilat	Hakunila		500	350	2 000	600							
Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus	Hakunila			50	500	3 000	6 800	800	50				
Sotungin lukion peruskorjaus	Hakunila	120					100	1 000	7 000	13 500	2 000	200	
Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt	Koivukylä	8 000	50	550	5 100	3 300	50						
VARIA/Talvikkitien tp. Perusparannus	Koivukylä	14 300				150	2 100	8 700	5 800	150			
Jokivarren koulun tilamuutokset	Korso		250	1 400									
Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä	Korso		50	600	1 900								
Leppäkorven koulu: muutostyöt	Korso		50										
Leppäkorven puukoulun peruskorjaus	Korso		2 000	1 750	50								
Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso		30	900									
Mikkolan Vega koulun muutos- ja korjaustyöt	Korso		750										
Vierumäen koulu tilamuutokset	Korso		800										

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus	Myyrmäki		0						500	2 500			
Kaivokselan koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki	10 200			100	500	8 100	2 300	100				
Mårtensdals skola	Myyrmäki		100	2 150	2 500	50							
Simonkallion koulu: korjaus ja muutostöitä	Tikkurila	8 300		50	850	7 400	500						
Tikkurilan lukion peruskorjaus	Tikkurila					100	1 450	7 700	19 000	2 900	200		
Viertolan koulu,	Tikkurila					100	2 000	9 000	500	100			
Ilolan koulu+laajennus, peruskorjaus	Koivukylä					50	700	4 600	3 100	50			
Kilterin koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki		9 800	300									
Kivimäen koulu, peruskorjaus, vaihe 2	Myyrmäki		50	200	1 700	7 600	600						
Pähkinärinteen koulun julkisivun korjaukset	Myyrmäki							50	650				
Jokiniemen koulu ent. lukio (vaihe II)	Tikkurila	14 000	350	9 500	1 350	50							
Jokiniemen ala-asteen korjaus- ja muutostyöt (vaihe I)	Tikkurila	9 500	6 900	500									
Kanniston koulun tilamuutokset	Kivistö			50	800	2 000							
Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yht.	Myyrmäki	2 250		1 000	1 200	50							
Dickursby skola, vanhojen puuikkunoiden kunnostus/uusiminen	Tikkurila	240	300	100									
Vierumäen koulun pihan peruskorjaustyöt	Korso	450	450										
Martinlaakson koulun pihan perusparannus	Myyrmäki	350	450										
Peltolan koulun pihan perusparannus	Tikkurila			450									
Koivukylän koulun pihan perusparannus	Koivukylä			450									
Määrärahavaroukset			840	1 270	2 000	2 000	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit			5 490	6 190	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490
Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Aviapolis	800			800								
Riihipellon päiväkot	Aviapolis	800		800									
Ylästön päiväkot, osittainen perusparannus	Aviapolis	800	800	800									
Hepopuiston päiväkodin osittainen peruskorjaus	Hakunila				600								
Nissaksen päiväkodin osittainen perusparannus	Hakunila		800		800								
Ravurin päiväkot, osittainen perusparannus	Hakunila	800											
Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus	Kivistö				800								
Seutulan päiväkodin osittainen perusparannus	Kivistö				800								
Päiväkummun päiväkodin osittainen perusparannus	Koivukylä	800	800	800	0								
Rautkallion päiväkodin osittainen peruskorjaus	Koivukylä				800								
Seljapolun päiväkot, osittainen perusparannus	Koivukylä	600	600	600	0								
Ankkalammen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Korso	800			800								
Vallinojan päiväkot osittainen peruskorjaus	Korso	800	800	500	0								
Jönsaksen päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki				800								
Kimaran päiväkodin osittainen peruskorjaus	Myyrmäki	800					800						

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Kukinpolun päiväkot, osittainen perusparannus	Myyrmäki	600	600										
Laajawuoren päiväkodin osittainen perusparannus	Myyrmäki				800								
Pähkinäsärkijän päiväkot osittainen peruskorjaus	Myyrmäki			1 200									
Mistelin päiväkodin osittainen peruskorjaus	Tikkurila	800		800									
Pien- ja pihakorjaukset yhteensä ja määrärahavaraukset			1 090	690	690	3 290	4 690	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490	5 490
KAUPUNKIKULTTUURIN TOIMIALA			6 250	3 900	7 250	4 100	11 150	15 700	2 350	800	800	800	800
Nuorisotila Wintin pihan talousrakennusten peruskorjaus	Aviapolis		500										
Håkansbölen kartanon talousrakennuksien korjaustyöt	Hakunila	2 080											
Håkansbölen kartano; päärakennuksen peruskorjaus	Hakunila	34	50	200	1 500	2 000	250						
Rajatorpan kalliosuojan rauhanajan käyttö, perusparannus	Myyrmäki		600										
Palokalustostosuojan korjaustyöt (Vernissa)	Tikkurila		50	100	200								
Tikkurilan kirjastotalo	Tikkurila				50	400	5 600	5 300	50				
Tikkurilan nuorisotalo Tonttula; peruskorjaus	Tikkurila		300										
Tikkurilan up:n huoltorak.; peruskorj.	Tikkurila		550										
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	Myyrmäki					300	4 500	9 600	1 500				
Kulttuuritehdas Vernissa, peruskorjaus	Tikkurila		2 000	2 300	4 700	600							
Sandkulla / Navethalian välipohjan korjaus	Tikkurila	550	700										
Pien- ja pihakorjaukset yhteensä ja määrärahavaraukset			1 500	1 300	800	800	800	800	800	800	800	800	800
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA			230	470	470	120	120	120	120	120	120	120	120
Sähköautojen latausasemien rakentaminen			230	350	350								
Määrärahavaraus			0	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, KIINTEISTÖT JA TILAT			8 270	7 790	6 200	5 800	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500	5 500
Kaivoksen koulun välttämättömät korjaustyöt	Myyrmäki	500	300	1 000									
Myyrmäkitalo, käyttötarkoituksen muutostöitä	Myyrmäki	500	300										
Kehys ylläpidettävien rakennusten energiatehokkuustoimenpiteille		1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Sisäilmaongelmat, määrärahavaraus		0	5 000	3 250	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Määrärahavaraus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms.)			1 670	2 540	1 700	1 300	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

LIITE 3; Vuokra- ja osaketiilojen muutokset 2023–2032

1 000 €	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
VUOKRA- JA OSAKETILOJEN MUUTOS- JA KORJAUSTYÖT 2023-2032	1 340	1 790	1 340	1 340	1 340	1 340	1 340	1 340	1 340	1 340	1 340
KAUPUNKISTRATEGIAN JA JOHDON TOIMIALA	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, päiväkodit	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580	580
KAUPUNKIKULTTUURIN TOIMIALA	240	690	240	240	240	240	240	240	240	240	240
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, KIINTEISTÖT JA TILAT	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280

LIITE 4; Liikuntapaikkarakentaminen 2023–2027

1 000 e	Kustannus yht.	2023	2024	2025	2026	2027
UUDISRAKENTAMINEN						
Aviapoliksen yhtenäiskoulun liikuntahalli	1 250				50	1 200
Elmon uimahalli	37 500	6 000	16 000	15 000	500	
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	2 900				50	2 850
Hakunilan tekojääkentän huoltorakennus	50	50				
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	3 200			200	2 700	300
Keimolanmäen koulun liikuntahalli	750				50	700
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	350			30	320	
Mårtensdals kampus lähiliikuntapaikan rakentaminen (sis. Mårtensdals UR-hanke)	320	320				
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	1 150				50	1 100
Tikkurilan liikuntahalli	50					50
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	1 850				50	1 800
Kustannukset yhteensä (1 000 e), ilman konserniyhtiöiden kohteita	49 370	6 370	16 000	15 230	3 770	8 000
KORJAUSRAKENTAMINEN						
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	14 400			300	4 500	9 600
Kustannukset yhteensä (1 000 e), ilman konserniyhtiöiden kohteita	14 400	0	0	300	4 500	9 600
URHEILUALUEET						
Hiihtoladut ja ulkoilureitit	420		105	105	105	105
Pienkenttien perusparannus	980		245	245	245	245
Lähiliikuntapaikat	1 960		490	490	490	490
Skeittipuistot	980		245	245	245	245
Kivistön urheilupuisto	880				80	800
Kenraalinkenttä	400		400			
Tikkurilan urheilupuisto	4 840	40	1 200	1 600	1 200	800
Elmon urheilupuisto	1 840	80	80	80	800	800
Hakunilan urheilupuisto	4 000	2 800	800	400		
Yhteensä (1 000 e)	16 300	2 920	3 565	3 165	3 165	3 485
VIRKISTYSALUEET						
Ulkoilusaaret, venesatama	135	25	25	25	30	30
Luonnonsuojelualueet	520	20	105	115	140	140
Kuusijärven ulkoilualue	750	350	100	100	100	100
Vaaralan lammet ja Slåtmossen	340	30	10		100	200
Kormuniityn latusilta	200			200		
Petikon ulkoilualue	455	80	85	90	100	100
Yhteensä (1 000 e)	2 400	505	325	530	470	570

TALOUSSUUNNITELMA 2023-2026
TALOUSARVIO 2023

TS-neuvottelut 31.10 – 1.11.2022 - Neuvottelutulos

ASIA NRO	Alk.per. ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoiteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
	1.	31 131 139	Sitova tavoite 3.4, 14 Kaupukiympäristö, 14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		Sitova tavoite 3.4 tavoite muotoon "Valmistuvien pientalosuonnotjen määrä 550 asunnot". Mittari: "Vantaalle valmistuu 550 pientaloasunnot (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasunnot)." Tavoitetaso 2023: "Vantaalle valmistuu 550 pientaloasunnot." Tekstikorjaukset s. 131 ja 139: tavoite 550 asunnot
	2.	157 158 159	Rahastot, sosiaalinen luototus		s. 157 tekstikorjaus: 1.1.2023 lähtien Vantaan kaupungin rahastoja ovat Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto sekä Vahinkorahasto s. 158 Sosiaalinen luototuksen tekstin korjaus. Uusi teksti: Hallitus on antanut eduskunnalle lakiesityksen (HE 136/2022) sosiaalisesta luototuksesta annetun lain (1133/2002) muuttamisesta. Lakiesityksen mukaan sosiaalisesta luototuksesta tulee hyvinvointialueiden lakisääteinen tehtävä 1.8.2023 alkaen. Sosiaalihuolto myöntää sosiaalista luottoa. Sosiaalisen luototuksen järjestäminen on ollut kunnille vapaaehtoista. Sote-uudistuksen myötä sosiaalinen luototus siirtyy hyvinvointialueiden vastuulle vuoden 2023 alussa. Tämän vuoksi sosiaalisen luototuksen rahasto on poistettu Vantaan kaupungin talousarviosta. s. 159 poistetaan sosiaalisen luototuksen tuloslaskelma sekä rahoituslaskelma -erittelyt
	3.	175	92 Aineeton omaisuus	612	Tekninen korjaus, TA 2023 menojen korjaus talousarviokehyksen mukaiseksi 7,95 milj. euroa
	4.	27	Sitova tavoite 1.3		Sitova tavoite 1.3 mittarin lähtötaso korjataan 2021: 45,6 milj. euroa
	5.	31	Sitova tavoite 3.4		Sitova tavoite 3.4 tavoitetason loppuun lisätään (Kaupungin strategian tavoite on päästä 600 valmistuneeseen pientaloon vuonna 2025.)
	6.	31	Sitova tavoite 3.5		Sitova tavoite 3.5 lisätään toinen mittari "Kysely Vantaalle muuttaville ja vantaalaisille Vantaan vetovoimatekijöistä." Mittarin lähtötaso, vuoden 2021 loppu: kyselyä ei ole tehty. Mittarin tavoitetaso 2023: Kysely on tehty ja kyselyn johtopäätöksiä aletaan hyödyntää Vantaan maineen ja vetovoiman parantamiseksi.
	7.	31	Sitova tavoite 3.5		Sitova tavoite 3.5 lisätään edelliseen tavoitteeksi: "sekä pois muuttaville muuton syistä"
	8.	33	Sitova tavoite 6.1		Sitova tavoite 6.1 lisätään riskeihin: Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja pysyvyys
	9.	34	Sitova tavoite 7.1		Sitova tavoite 7.1 mittarin lähtötasosta poistetaan lause: "Yhteistyö käynnistyy vuoden 2023 alussa."
	10.	36	Sitova tavoite 12.1		Sitova tavoite 12.1 tavoite muutetaan muotoon: Myönteisen erityiskohtelun ohjelmalla edistetään asukasosallisuutta ja kehitetään palveluja sekä ehkäistään asuinalueiden eriarvoistumiskehitystä.
	12.	38	Sitova tavoite 22.2		Sitova tavoite 22.2 lisätään sitovan tavoitteen mittari: Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km). Toimiala muotoilee lähtö- ja tavoitetasot sekä riskit
	14.	40	Sitova tavoite 28.1		Sitova tavoite 28.1. lähtötasoksi muutetaan vuoden 2022 taso kun tulos saadaan joulukuussa 2022

ASIA NRO	Alk.per. ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoiteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
	15.	64	10 40 Kaupunginhallitus		10 40 Kaupunginhallitus tekstimuutos Muutetaan muotoon: Lisäksi varataan kaupunginhallituksen menokohdalle raidehankkeiden viestintään ja Vantaan kaupunkinäkyvyyden lisäämiseen 100 000 euroa.
	16.	70	11 Kaupunkistrategia ja johto		11 40 talous ja strategia tekstilisäys Vantaan kaupunki etsii Ukrainasta ystävyyskaupunkia, jonka jälleenrakentamista kaupunki tukee yhdessä kiinnostuneiden vantaalaisten kumppanien kanssa.
	17.	75	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut tekstilisäys uuden kolmannen kappaleen jatkoksi: Henkilöstön osallisuutta lisätään kaikessa toiminnassa.
	18.	79	11 60 Kasvupalvelut		11 60 Kasvupalvelut tekstilisäys Elinkeinopolitiikassa kiinnitetään huomiota... kilpailukykyyn sekä yrittäjyyden edistämiseen.
	19.	79	11 60 Kasvupalvelut		11 60 Kasvupalvelut tekstilisäys Lisäksi elinkeinopalvelut edistää yritysten toimintaedellytyksiä ja erityisesti uusien yrittäjien yrittäjyyttä yrityskehityspalveluiden ja kehittämisprojekstien kautta.
	20.	80	11 60 Kasvupalvelut		11 60 Kasvupalvelut tekstilisäys Toiseen kappaleeseen uusi viides lause: Vieraskielisten neuvonnassa hyödynnetään Selkovantaalainen -pilotista saatuja kokemuksia.
	21.	88	13 Kasvatus ja oppiminen		13 Kasvatus ja oppiminen tekstilisäys, toimialan keskeiset tavoitteet: Kaupunki varmistaa yhdessä hyvinvointialueen kanssa, että opiskeluhuollon tuen siirtyminen (mm. kuraattorit, psykogit, terveydenhoitajat ja sosiaaliohjaajat) sujuu saumattomasti.
	22.	97	13 50 Varhaiskasvatus		13 50 Varhaiskasvatus tekstilisäys keskeisiin tavoitteisiin: Vahvistetaan erilaisia varhaiskasvatuksen muotoja ja - paikkoja.
	23.	99	13 90 Svenskspråkiga servicen		13 90 Svenskspråkiga servicen tekstilisäys: Uusi kappale. Tavoitteet ja panostukset ruotsinkielisen strategian yhteensovittamiseksi toimialojen välillä tehdään Vantaan kaupungin kaksikielisyysohjelman kautta, jonka toteuttamista ruotsinkielinen palvelu alue seuraa ja koordinoi.
	24.	112	16 21 Yhteiset palvelut		16 21 Yhteiset palvelut tekstilisäys: Toiminnan keskeiset muutokset, kolmannen kappaleen alkuun: Kuusijärven kasvussa pitää ottaa huomioon luontoarvojen säilyttäminen ja ympäristön kestävyys.
	25.	112	16 21 Yhteiset palvelut		16 21 Yhteiset palvelut tekstikorjaus Toiminnan keskeiset muutokset... kohdan 3. kpl korjaus lauseeseen Kivistön palvelukesittymän... mukaan syyskuussa 2023.
	26.	115	16 37 Kirjasto- ja asukaspalvelut		16 37 Kirjasto- ja asukaspalvelut tekstilisäys "Palveluita tuotetaan myös etänä ja digitukea kehitetään" jälkeen: Huomioidaan erityisesti senioriväestön tarpeet sekä kriisitilanteisiin valmistautuminen
	27.	116	16 37 Kirjasto- ja asukaspalvelut		16 37 Kirjasto- ja asukaspalvelut tekstilisäys Asukastilojen toimintaa kehitetään monipuolisesti eri väestöryhmät huomioiden.
	28.	123	16 34 Liikunta		16 34 Liikunta tekstilisäys: Käyttöön otetun liikuntatilojen maksuperusteudistuksen vaikutuksia lasten ja nuorten liikkumismahdollisuuksiin seurataan ja niistä raportoidaan lautakunnalle.

ASIA NRO	Alk.per. ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoiteetn nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
	29.	124	16 34 Liikunta		16 34 Liikunta tekstilisäys Lisäys lauseen "Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä varmistetaan yhteistyön jatkuvuus myös tulevaisuudessa" perään: "Vantaa osaltaan huolehtii, että hyviä tuloksia tuottanutta terveysasemien liikuntaneuvontaa tarjotaan jatkossakin."
	30.	124	16 34 Liikunta		16 34 Liikunta tekstilisäys Palvelualueen keskeiset tavoitteet, lisäys 4. kappaleen loppuun: Toimiala selvittää uudistettujen maksuperusteiden vaikutukset seuroihin, jotka jäävät muutoksessa kaupungin avustusten ja tilojen käyttömaksuhuojennusten ulkopuolelle.
	31.	125	16 34 Liikunta		16 34 Liikunta tekstilisäys Palvelutarpeen kasvuun pyritään vastaamaan lisäämällä ja tehostamalla liikunnanohjausresurssia huomioiden myös senioriliikunnan tarve sekä jatkamalla ohjatussa liikunnassa käyttöön otettujen digitaalisten palveluiden tarjoamista.
	32.	127	16 35 Nuoriso		16 35 Nuoriso tekstipoisto: poistetaan tupla kirjaus toiminnan keskeiset muutokset -osioista 2. kpl joka alkaa "Nuorisopalveluiden organisaatiossa..."
	33.	143	14 50 Kadut ja puistot		14 50 Kadut ja puistot tekstilisäys: Kaupunki suunnittelee ja toteuttaa uuden monimuotoisuuspuiston tai -aukion esimerkiksi Aviapolis-alueelle yhteistyössä eri asukasryhmien kanssa. Mallia otetaan mm. Kööpenhaminan Superkilen-puistosta.
	34.	144	14 50 Kadut ja puistot		14 50 Kadut ja puistot tekstilisäys: Jatketaan vanhojen alueiden katujen korjaamista alkuvuodesta 2023 valmistuvan katujen investointiohjelman mukaisesti.
	35.	145	14 50 Kadut ja puistot		14 50 Kadut ja puistot tekstilisäys uudeksi viimeiseksi kappaleeksi: Suunnittelussa kiinnitetään huomiota Vantaanjoen ja Keravanjoen varsien virkistyskäytön kehittämiseen.
	36.	145	14 50 Kadut ja puistot		14 50 Kadut ja puistot tekstilisäys kappaleen kuusi loppuun: Pyöräteiden parantaminen huomioidaan osana turvallisuuden ylläpitämistä ja kehittämistä.
	37.	173	91 2 Korjausrakentaminen		91 2 Korjausrakentaminen tekstimuutos Suunnitelmakausi 2024- 2032, toinen kappale: lause "ja Tikkurilan kirjastotalon korjaustyöt--" korjataan lauseella "Tikkurilan kirjaston remontti".
	38.	82	Vantaan kaupungin toimintaympäristö / Talouden kehitys		11 80 Kuntademokratia tekstilisäys Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen -otsikon alle uudeksi kpl 3: "Suomen turvallisuusympäristössä on tapahtunut muutos Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Vantaalle on tilanteesta useita mahdollisia vaikutuksia paitsi suoraan talouteen, myös kohonneita riskejä esimerkiksi kyberturvallisuuden, sisäisen turvallisuuden, hybridivaikuttamisen tai pakolaistilanteen kannalta. Energia- ja sähkökatkoihin varautuminen on tärkeämpää kuin pitkään aikaan. Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma vuosille 2022-2025 hyväksyttiin vuoden 2021 lopulla, mutta tilanne on sen jälkeen elänyt. Myös hyvinvointialueuudistus osaltaan aiheuttaa tarpeen rakentaa turvallisuussuunnittelun rakenteita ja prosesseja uusiksi."

ASIA NRO	Alk.per. ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoiteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
	40.	28 80	Sitovat tavoitteet 2.1 ja 2.2		Sitovat tavoitteet 2.1 ja 2.2 Lähtötasoja päivitetään: pitkäaikaistyöttömät 5 845, alle 30-vuotiaat työttömät 3 045, vieraskieliset työttömät 5 762. Tavoitetasoja päivitetään: pitkäaikaistyöttömät 4 800, alle 30-vuotiaat työttömät 2 500, vieraskieliset työttömät 4 700. Vastaavasti muutetaan tunnuslukutaulukkoa s. 80
	42.	28	Sitova tavoite 2.2		Uusi sitova tavoite "Vantaalaisten osaaminen vahvistuu", Mittari: Vantaalaisten koulutustaso on tiedossa. Lähtötaso: kehitetään 3-4 mittaria, joilla seurataan tarkemmin koulutustason kehittymistä. Tavoitetaso: Relevantit mittarit on määritelty saatavilla olevan tiedon varassa. Riskit: Toimenpiteet koulutustason nostamisessa ovat pitkäjänteisiä, joten vuoden aikajaksolla muutokset eivät välttämättä näy. Kaupungin toimet aikuisväestön koulutustason nostamiseen ovat epäsuorempia ja väliin tulevia tekijöitä on paljon.
	43.	30	Sitova tavoite 3.1		Sitova tavoite 3.1 Uusi esitys mittarin tavoitetasoksi: Pysäköintialue valmis kesäkuuhun 2023 mennessä.
	44.	32	Sitova tavoite 4.1		Sitova tavoite 4.1 riskeihin lisätään: "poikkihallinnollista sitoutumista ja yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa." Lähtötaso: Työikäiset 73 ryhmää, Seniorit 171 ryhmää, Virtuaalijumppat 150 live-kertaa, Vertaisohjattu toiminta 64 ryhmää Tavoitetaso: Kaupungin tarjoamien ohjatun liikunnan ryhmien lukumäärä kasvaa vuoden 2022 määrään verrattuna.
	45.	34	Sitova tavoite 9.1		Sitova tavoite 9.1 muutetaan tavoitetaso: School day -mittauksen tulokset paranevat 5 %-yksikköä
	46.	39	Sitova tavoite 23.2		Sitova tavoite 23.2 Lähtötaso muotoilu: Seurantamittaria on pilotoitu Kuusijärvellä
	48.	76	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut tekstilisäys: Vuoden 2022 Kunta 10 tulokset käydään kaikissa yksiköissä lävitse heti alkuvuodesta ja työpajassa tehdään kehittämismenot, jotka dokumentoidaan Kunta 10 -portaalissa. Portaalissa kehittämistoimien etenemistä myös seurataan.
	49.	41	Sitova tavoite 30.1		Sitova tavoite 30.1 Muutetaan lähtötasoksi kesäkuun 2022 todellinen sairauspoissaoloprosentti, joka oli 4,7 ja muutetaan tavoitteeksi 4,3.
	51.	73 82	11 40 Talous ja strategia 11 80 Kuntademokratia		11 40 Talous ja strategia tekstilisäys kohtaan Palvelualueen keskeiset tavoitteet 2. kpl 1. lause: "Riskienhallinta on jatkuva prosessi ja riskienhallinnan periaatteet pidetään koko ajan ajantasalla." Turvallisuussympäristöä koskeva teksti lisätään s. 82 Kuntademokratian teksteihin.
	52.	67	10 50 Yhteistoimintaosuudet ja - avustukset		10 50 Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset tekstilisäys: Vantaalla pyritään torjumaan segregatiota aiempaa vaikuttavammin. Kuutoskaupunkien ja valtion kanssa yhteistyössä selvitetään kansainvälisten esimerkkien pohjalta, miten valtion ja kaupunkien toimin voidaan lisätä työkaluja ja mahdollisuuksia segregatiion torjuntaan.

ASIA NRO	Alk.per. ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoiteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
	53.	33	Uusi sitova tavoite 5.3		Lisätään uusi sitova tavoite 5.3. "Varmistetaan, että toimialojen eri palvelukokonaisuuksilla on ajantasaiset yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset hyvinvointialueen kanssa." Mittari: yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten määrä ja kattavuus Lähtötaso: vuoden 2022 lopulla laaditut yhdyspintasuunnitelmat ja -sopimukset Tavoitetaso 2023: kaikista merkittävistä tunnistetuista yhdyspinnoista hyvinvointialueen kanssa on laadittu yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit: Kaikkia suunnittelua vaativia yhdyspintoja hyvinvointialueen kanssa ei tunnisteta. Yhteisymmärryksen saavuttaminen sekä resurssi- ja aikapula hyvinvointialueen kanssa.
	55.	80	11 60 Kasvupalvelut		11 60 Kasvupalvelut tekstilisäys: Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen viimeisen kappaleen loppuun: On odotettavissa, että iso osa Ukrainan sotaa paenneista tulee saamaan kotikuntaoikeuden vuoden 2023 aikana. Kaupunki varautuu vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen.
	56.	82	11 80 Kuntademokratia		11 80 Kuntademokratia tekstilisäys Kuntademokratian palvelualueella toimivassa vaalitoimistossa pyritään toimimaan niin, että äänestyspaikkojen sijoittelulla ja äänestyksen sujuvuudella voidaan parantaa äänestysviikkautta. Viesintä sekä varhaiskasvatuksessa ja koulussa tehtävä pitkäjänteinen työ ovat tärkeitä. Talouden ja strategian palvelualue on teettänyt tutkimuksen Vantaan matalasta äänestysprosentista. Vantaa tekee aina vaalien yhteydessä yleisen viestintäkampanjan.
	58.	94	13 30 Perusopetus		13 30 Perusopetus tekstilisäys s. 94 loppuun: Kiusaamisen vähentämiseksi kaupunki on lisännyt vakanssin, johon liittyy tiivis yhteistyö Aseman lapset ry:n kanssa.
	59.	76	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelu		11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut tekstilisäys: Palvelualueen keskeiset tavoitteet, 2. kpl: Kaupunki tarjoaa monipuolisia harjoittelupaikkoja luoden houkuttelevia tehtäviä uusille tekijöille.
	60.	109	16 Kaupunkikulttuuri		16 Kaupunkikulttuuri tekstimuutos: s. 109 korvataan kappaleet 4 ja 6 uusilla kappaleilla: Toimiala valitsee vuosittain hyvinvointia tukevan teemapalvelualueen. Teemapalvelualueella tehdään vuoden aikana näkyväksi kuntalaisille painotetusti viestinnän ja markkinoinnin keinoin ja sen toimintoja kehitetään yhdessä asukkaiden kanssa. Esimerkiksi vuonna 2023 tuodaan liikkumishankkeen tavoitteet tutuksi kaupunkilaisille ja sitoutetaan kaikki toimialat osaltaan toimenpiteiden edistämiseen. Luonnon ja lemmikkien merkitys ihmisten hyvinvoinnille huomioidaan edistämällä luontoon ja eläimiin liittyvää harrastamista ja liikkumista. Jatketaan eläinten hyvinvointiin ja omistajan vastuuseen liittyvien aiheiden käsittelyä asukastoiminnassa, tapahtumissa, nuoriso- ja kerhotoiminnassa sekä aikuisopiston kurssitarjonnassa. Tämä näkyy esim. luontoliikunnan tarjonnan kehittämistä osana Liikkuva päiväkotia, -koulu ja -opiskelutoimintaa sekä Harrastusten Vantaa kerhovalikoimassa. Asukastiloilla ja kirjastoilla voidaan järjestää luonto- ja lemmikkiaiheisia teemakeskusteluita.

ASIA NRO	Alk.per. ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoiteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
	61.	112	16 21 Yhteiset palvelut		16 21 Yhteiset palvelut tekstilisäys: Kaupunki jatkaa ennaltaehkäisevää työtä asunnottomuuden poistamiseksi.
	62.	116	16 37 Kirjasto- ja asukaspalvelut		16 37 Kirjasto- ja asukaspalvelut tekstilisäys: Asukastilat ovat matalankynnyksen paikkoja, jotka mahdollistavat eri ryhmien osallistumisen, kohtaamisen, tekemisen ja mukanaolon. Tilojen tarkoitus on edistää asukkaiden ja yhteisöjen oma- aloitteisuutta sekä yhteistoimintaa.
	63.	139	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö tekstilisäys: Palvelualueiden keskeiset tavoitteet -kohtaan "Samassa yhteydessä selvitetään mahdollisuudet rakennuslupaprosessin sujuvoittamiseen edelleen".
	64.	143	14 50 Kadut ja puistot		14 50 Kadut ja puistot tekstilisäys: Annetaan valtuustolle käsiteltäväksi ulkoleikkipaikkojen perusparannussuunnitelmia koskeva ohjelma kevään 2023 aikana.
	65.	153	14 30 Kiinteistöt ja tilat		14 30 Kiinteistöt ja tilat tekstimuokkaus: Päiväkotien pihojen varjoisuuteen kiinnitetään huomiota kohdekohtaisesti ja uusia puita istutetaan suojaamaan paahteiselta auringolta.
	66.	138	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö Tekstilisäys: Tikkurilan jokirantojen maankäyttöä kehitetään kokonaisuutena ja erityisesti lapset huomioidaan suunnitelmassa.
	70.	112	16 21 Yhteiset palvelut		16 21 Yhteiset palvelut tekstilisäys Toiminnan keskeiset muutokset -kohtaa 3. kpl / 4. virkkeen jälkeen: Samalla kehitetään keinoja mitata ja arvioida systemaattisesti sitä, etteivät Kuusijärven luontoarvot vaarannu.
	76.	33	Sitova tavoite 6.1		Sitova tavoite 6.1 tekstimuutos: mittarin tavoitetasoon 2023: Lukuseula-tetsin tulokset ovat parantuneet 2 %-yksikköä muutetaan tavoitteeksi 3 %-yksikköä
	80.	89	Sitova tavoite 9.1		13 Kasvatus ja oppiminen tekstilisäys Toimialan tavoitteena on myös keinojen etsiminen lasten ja nuorten yksinäisyyden vähentämiseksi
	81.	35	Sitova tavoite 9.2		Sitova tavoite 9.2 Lisäys tavoitteeseen: ...vaikuttavuutta ja NEET-nuorten määrää arvioidaan säännöllisesti. + vastaava mittari, lähtö- ja tavoitetaso
	84.	39	Sitova tavoite 23.1		Sitova tavoite 23.1 tekstilisäys tavoitetasoon lisätään: Osallistuva budjetointi vakiintunut toimintamuoto, otetaan käyttöön kaikilla suuralueilla.
	91.	75	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut tekstilisäys toiminnan kuvaukseen: Henkilöstöltä kysytään vuosittain työhyvinvoinnista.
	92.	76	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut tekstilisäys: Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen: Osana henkilöstön saatavuusohjelman toimenpiteiden onnistumista selvitetään, kohteleekeo kaupunki tasa-arvoisesti eri henkilöstöryhmiä esimerkiksi työssä tarvittavan vaatetuksen suhteen.

ASIA NRO	Alk.per. ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoiteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
	93.	76	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut tekstilisäys: Täyttölupamenettelyä kevennetään henkilöstösuunnitelmissa olevien vakanssien osalta ja kaupunginhallitukselle tuodaan selvitys rekrytointiprosesseista asiantuntijatyössä.
	94.	79	11 60 Kasvupalvelut		11 60 Kasvupalvelut tekstilisäys: Vantaan kaupunki käyttää anonymia rekrytointia kaikissa rekrytoinneissa, joissa se on tarkoituksenmukaista.
	96.	101	13 90 Svenskspråkiga servicen		13 90 Svenskspråkiga servicen tekstilisäys: Palvelualue koordinoi, että kaksikielisyysohjelman tavoitteet toteutuvat.
	108.	128	16 35 Nuoriso		16 35 Nuoriso lisätään kappale jako: 5. kpl: Yhteistyötä monikulttuuristen... lauseen jälkeen kpl jako. Uusi 6. kpl alkaa: Eri asvustusten käyttöä...
	110.	131	14 Kaupunkiympäristö	60	14 Kaupunkiympäristö tekstilisäys: Perustetaan valtuustosopimuksen ja strategian mukaisesti alueelliset poliittiset seurantaryhmät kukoistavien kaupunkikeskusten strategiatavoitteen ohjaamiseen.
	111.	130	14 Kaupunkiympäristö		14 Kaupunkiympäristö tekstilisäys: Osana kaupunkikeskustojen kehittämistyötä Vantaa laatii suunnitelman, jolla ehkäistään asuinalueiden eriytymiskehitystä ja uudistetaan suunnitelmallisesti vanhoja keskustoja mm. yhteistyössä VAV -yhtymän kanssa.
	114.	139	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö tekstilisäys: Ensi vuoden talousarvio sisältää lisähenkilön palkkaamisen edistämään yritysten kaavoitustarpeita.
	116.	139	14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö tekstilisäys: Vantaan kaupunki tilaajana panostaa harmaan talouden torjumiseen. Kaupunki pilotoi vuoden 2023 aikana valvontakierrokset kaupungin omissa kohteissa.
	117.	144	14 50 Kadut ja puistot		14 50 Kadut ja puistot tekstilisäys: Selvitetään aikataulu Tikkuraitin varrella olevien kiinteistöjen korjaamiselle ja laaditaan aikataulu Tikkuraitin peruskorjaukselle.
	119.	145	14 50 Kadut ja puistot		14 50 Kadut ja puistot tekstilisäys: Suunnitelmallisesti vähennetään tienpienareiden ja nurmikoiden niittoja kukinta-aikaan. Tästä hyötyvät erityisesti pölyttäjät. Vapautuvaa resurssia suunnataan luonnon monimuotoisuutta ja asukkaiden viihtyvyyttä tuleviin toimenpiteisiin kuten niittyjen lisäämiseen, puiden istutukseen, purojen hoitoon ja vieraslajien vastaiseen työhön.
	125.	173	91 2 Korjausrakentaminen		91 2 Korjausrakentaminen tekstilisäys: Riittäväillä väistötiloilla varmistetaan onnistunut korjaustoiminta.
	128.	171	91 1 Uudisrakentaminen		91 1 Uudisrakentaminen suunnittelukausi 2024-2032 uusi 3. kpl tekstilisäys: Selvitetään palveluverkkosuunnitelman mukaisesti mahdollisuutta sijoittaa Hakunilaan tulevien kahden uuden suomenkielisen päiväkodin yhteyteen ruotsinkielisiä varhaiskasvatuspalveluita.
		203	Liite 1 Uudisrakentaminen		Siirretään Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkotikoti Kaskelan II päiväkotihankkeen yhteyteen määrärahoineen vuosille 2025-2028.

ASIA NRO	Alk.per. ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoiteetn nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
	135.	94	13 30 Perusopetus		13 30 Perusopetus s. 94 tekstilisäys Palvelualueen keskeiset tavoitteet, toinen kappale: Toimiala valmistelee selvityksen nykyisistä Myönteisen erityiskohtelun ohjelman mukaisesta ja muusta positiivisen diskriminaation periaatteen mukaisesta rahoituksesta koulutukseen. Selvityksen pohjalta jatketaan keskustelua sekä laaditaan tulevaisuuden linjauksia segregaatiokehityksen estämiseksi ja koulutuksen tasa-arvon turvaamiseksi.
	138.	64	10 40 Kaupunginhallitus		10 40 Kaupunginhallitus tekstilisäys: Kaupunginhallituksen käyttövarauksista voidaan kohdentaa 60 000 e Ukrainaa ja ukrainalaisia auttaviin toimiin.
	141.	75	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut tekstilisäys: Lisätään kolmannen kappaleen perään lause: Kaupungin työntekijöiden työterveyshuoltoa kehitetään osana kaupungin veto- ja pitovoimaa.
	142.	esim. sivu 75	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut	1 000	11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut teksti ja määräraha lisäys: Vantaan kaupunkin henkilöstön työhyvinvointia, työntekijöiden saatavuusongelmaa ja Vantaan pitovoimaa työnantajana kehitetään henkilöstön saatavuusohjelman mukaisesti. Laaditaan olemassa olevan saatavuusohjelman tavoitteita tukevia toimenpiteitä työvoiman palkkauksen ja saatavuuden parantamiseksi, työhyvinvoinnin, työssäjaksamisen ja palkitsemisen sekä luontoisetujen kehittämiseksi yhdessä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Toimenpiteissä kiinnitetään huomiota erityisesti kriittisten alojen työntekijöiden tilanteeseen.
	145.	78	11 60 Kasvupalvelut		11 60 Kasvupalvelut tekstilisäys Vantaan tulevan kasvu- ja elinvoimaohjelman toimeenpano huomioidaan rekrytoinneissa. Uutta työpanosta kohdennetaan muun muassa nuorten yrittäjyyden edistämiseen.
	148.	79	11 60 Kasvupalvelut		11 60 Kasvupalvelut tekstilisäys: Kaupunki vakinaistaa osaamiskeskustoiminnan ja selvittää toiminnan kehittämistarpeet. Selvitystyön yhteydessä tutkitaan erityisesti asiakkaiden tukipalveluiden resurssoinnin lisätarpeet
	150.	79	11 60 Kasvupalvelut	90	11 60 Kasvupalvelut määräraha ja tekstilisäys, toiseksi viimeinen kappale: Nuorten pitkäaikaistyöttömien palveluita vahvistetaan siten, että kaikki kriteerit täyttävät nuoret mahtuvat monialaisen yhteispalvelun (TYP) asiakkuuteen.
	151.	87	13 Kasvatus ja oppiminen	1 000	13 Kasvatus ja oppiminen teksti ja määrärahalisäys: Kohdentamalla jo myönnettyjä Koronatukia, käyttämällä mahdollisesti saatavaa lisätukea valtiolta sekä kaupungin omalla lisäpanostuksella pyritään turvaamaan kaupungin koulujen ja esiopetuksen tukitoimien jatkuvuus koulutuksen tasa-arvorahan (KOTA) valtion rahoituksen pienentyessä. Kaupungin lisäpanostus määräytyy valtion myöntämän tuen mukaan.
	158.	89	13 Kasvatus ja oppiminen / Kouluruoka	400	13 Kasvatus ja oppiminen teksti- ja määrärahalisäys: Vantaa käynnistää kouluruoan arvostus -hankkeen. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kouluruokailun merkitystä osana ruokakulttuuria, nostaa kiinnostusta nauttia kouluruoka, kehittää reseptiikkaa ja palautejärjestelmiä yhdessä käyttäjien kanssa ja, että päivittäisen aterian raaka-aineen ostomäärärahaa nostetaan. Lisäksi huomioidaan monikulttuuristuva ruokaperintö myönteisenä voimavarana kouluruoan kehittämisessä. Hankkeessa kartoitetaan koulukohtaiset syyt miksi kouluruoka jää nauttimatta sekä seurataan ruokailuasteen kehittymistä. Hankkeen tavoitteet ja tulokset raportoidaan kaupunginhallitukselle vuosittain.

ASIA NRO	Alk.per. ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoiteen nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
	178.	106	13 70 Ammatillinen koulutus		13 70 Ammatillinen koulutus tekstilisäys: Varian yhteistyötä yritysten kanssa vahvistetaan, jotta oppi- sekä koulutussopimuspaikkoja saadaan lisättyä. Kasvu- ja elinvoimaohjelmaan varattuja resursseja voidaan kohdentaa tämän edistämiseen.
	179.	107	16 Kaupunkikulttuuri	60	16 Kaupunkikulttuuri teksti ja määrärahalisäys: Vuoden 2023 aikana pilotoidaan koulujen syys- ja talviloma-ajoksi kaupungin koordinoimaa ohjattua toimintaa. Toiminnan tavoitteena on vähentää pienten koululaisten yksinäisyyttä loma-aikoina.
	185.	112	16 21 Yhteiset palvelut		16 21 Yhteiset palvelut tekstilisäys: Selvitetään soveltuva sijoituspaikka uudelle graffitiseinälle ja otetaan se käyttöön vuoden 2023 aikana.
	191.	115	16 37 Kirjasto- ja asukaspalvelut	60	16 37 Kirjasto- ja asukaspalvelut teksti- ja määrärahalisäys: Kaupunki huolehtii, että pääsy suomenkielen kielikoulutukseen on helppoa, nopeaa ja opetuksen laatu tukee opiskelijan sekä kaupungin tavoitteita. Lisäksi kaupunki tarjoaa nykyistä enemmän aikuisten alkeistason sekä B- ja C- tason suomenkielen opetusta.
	196.	118	16331 Kulttuuripalvelut		16331 Kulttuuripalvelut tekstilisäys: Vantaalla on pitkä historia joka rakentuu keskiaikaisen Kuninkaantien ympärille. Toimiala pohtii, miten Kuninkaantietä voidaan tuoda paremmin esille ja miten se saataisiin aktiiviseen virkistys-, tapahtuma ja matkailukäyttöön ja olisi osa Vantaan 50v juhluvuotta.
	198.	123, 124	16 34 Liikunta		16 34 Liikunta tekstilisäys: Ulkokuntosalien palveluverkkoa laajennetaan alueellinen yhdenvertaisuus huomioiden
	200.	125	16 34 Liikunta	40	16 34 Liikunta määrärahalisäys: Lisätään liikunta-avustuksia
	201.	126	16 35 Nuoriso	100	16 35 Nuoriso teksti ja määrärahalisäys: Nuorten syrjäytymisen ehkäisyä vahvistetaan jalkautuvan nuorisotyön uusilla toimintamalleilla. Toiminnalla tavoitetaan erityisesti sellaisia syrjäytyneitä nuoria, jotka eivät ole muiden palveluiden piirissä.
	212.	151	14 30 Kiinteistöt ja tilat		14 30 Kiinteistöt ja tilat tekstilisäys: Koko kesän auki oleviin päiväkoteihin turvataan viilennetty tila ja kehitetään pihoille varjoisia paikkoja suojaamaan paahteelta. Työ tehdään määrärahojen puitteissa.

Pöytäkirjamerkinnot, joita ei sisällytetä talousarviokirjaan

	105.		16 34 Liikunta		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: "Vantaan moottorirata-alueesta on parhaillaan vastuunjakoselvitys meneillään. Valmistuessaan se tuodaan tiedoksi tarvittaviin lautakuntiin"
	143.		11 50 Henkilöstö ja konsernipalvelut		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: Toteutetaan osana Henkon selvitystä kaupunginhallitukselle Alkuperäinen ehdotus: TEKSTILISÄYS: Siirryttäessä hyte-alueelle arvioidaan uudelleen keskitetyn henkilöstöhallinnon tehtävä suhteessa toimialojen omiin henkilöstöhallintotehtäviin.

ASIA NRO	Alk.per. ASIA NRO	SIVU	Sitovan tavoiteetn nro/ talousarvion menokohta	MUUTOS +/- (1000 €)	ASIA
	180.		16 Kaupunkikulttuuri / Henkilöstökulut		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: Mikkolassa säilyy yhteisötyö seuraavat kolme vuotta osana Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa.
	182.		16 Kaupunkikulttuuri		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: Esteettömyyttä ja saavutettavuutta huomioidaan jo kaupunkistrategiassa sekä tehdyssä liikkumisohjelmassa ja muissa saavutettavuustoimenpiteissä. Lisäksi pohditaan kuinka lainsäädännöllisiä velvoitteita tuodaan toimialojen tietoon.
	189.		16 37 Kirjasto- ja asukaspalvelut		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: Osana tavoitetta kasvattaa Vantaan äänestysaktiivisuutta toteutetaan yhteistyötä myös kirjastojen kanssa.
	204.		14 Kaupunkiympäristö		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: Kaupunkiympäristön toimialalla olevien kriittisten työtehtävien rekrytointihaasteisiin tulee löytää joustavat ratkaisut toimialan ja henkilöstöhallinnon yhteistyöllä.
	206.		14 40 Kaupunkirakenne ja ympäristö		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: Uusia vakansseja kohdistetaan riittävästi luontoselvityksiin ja luonnon monimuotoisuustyöhön, jotta resurssiviisauden tiekartan tavoitteet on mahdollista saavuttaa ja kaavoitustyö voidaan toteuttaa suunnitellusti.
	208.		14 50 Kadut ja puistot		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: Kaupunki kohdentaa talousarviovuonna lisäresurssin leikkipuistojen perusparannussuunnitelmien laatimiseen ja tuo suunnitelmien toimeenpanosta aikataulun lautakunnan käsiteltäväksi syksyllä 2023.
	209.	143	14 50 Kadut ja puistot		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: Katujen, puistojen ja rakennusten uudisrakennus- ja korjaushankkeissa pyritään säästämään tontilla jo olemassaolevia puita luonnon monimuotoisuuden takia. Lisäksi uusia puita istutetaan suunnitelmallisesti lisää niin, että puiden määrä lisääntyy ja Vantaan luonnonläheinen ilme säilyy.
	210.		14 50 Kadut ja puistot		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: On otettu opiksi edellisten talvien haasteista ja huomioidaan riittävä katujen kunnossapidon resurstointi toimialan budjetin sisällä.
	211.		14 51 Joukkoliikenne		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: Vantaa turvaa yksittäisten varhaiskasvatus- sekä koululaisryhmien maksuttomien joukkoliikennematkojen jatkumisen neuvottelemalla HSL:n kanssa kaupunkitasoisesta lippuratkaisusta.
	214.		14 30 Kiinteistöt ja tilat		Kirjaus neuvottelutulokseen, ei kirjausta talousarviokirjaan: Toimialalla on valmistumassa uusi energiatehokkuusohjelma. Toimiala huolehtii tähän työhön riittävän henkilöresurssin.

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma
2023-2026

Meeting: Kaupunginhallituksen kokous 1.11.2022
Agenda name: Asia 10

Vote name: JAA=Pohjaesitys EI=Niikon esitys
Vote subject:

Vote start: 1.11.2022 13.33.24
Vote stop: 1.11.2022 13.33.56

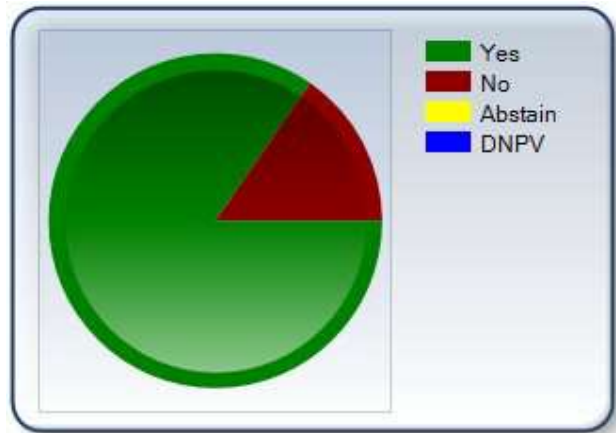
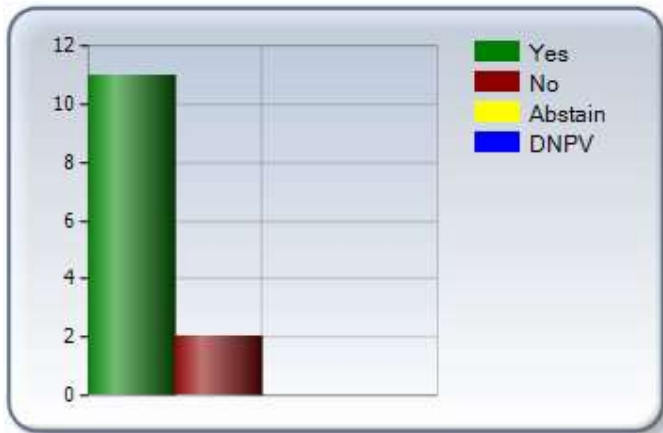
Äänestystulokset

Osallistujat:

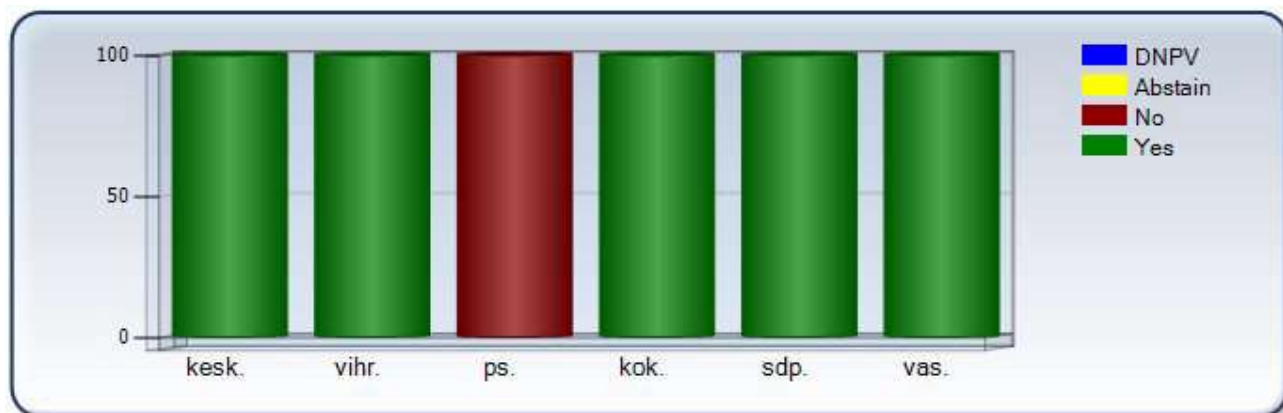
Paikalla 13

Äänet:

Jaa	11	84,6%
EI	2	15,4%
Tyhjä	0	0%
DNPV	0	0%

Äänestystulos ryhmittäin

vihr.

Jaa	2
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

kesk.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

kok.

Jaa	3
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

ps.

Jaa	0
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

sdp.

Jaa	4
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

vas.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

Yksilöidyt äänestystulokset

Jaa	
Abdi	sdp.
Karinen	vas.
Kaukola	sdp.
Luukkala	kesk.
Multala	kok.
Norrena	vihr.
Orpana	kok.
Rokkanen	kok.
Tahvanainen	sdp.
Tammi	sdp.
Valtanen	vihr.
No	
Niikko	ps.
Saimen	ps.

Äänestysraportti - Kaupunginhallituksen kokous 1.11.2022

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2026

Meeting: Kaupunginhallituksen kokous 1.11.2022
Agenda name: Asia 10
Vote name: JAA=Pohjaesitys EI=Saimenin esitys
Vote subject:
Vote start: 1.11.2022 13.34.24
Vote stop: 1.11.2022 13.34.40

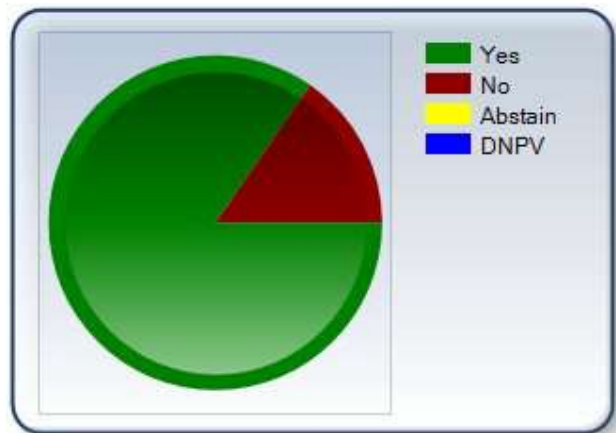
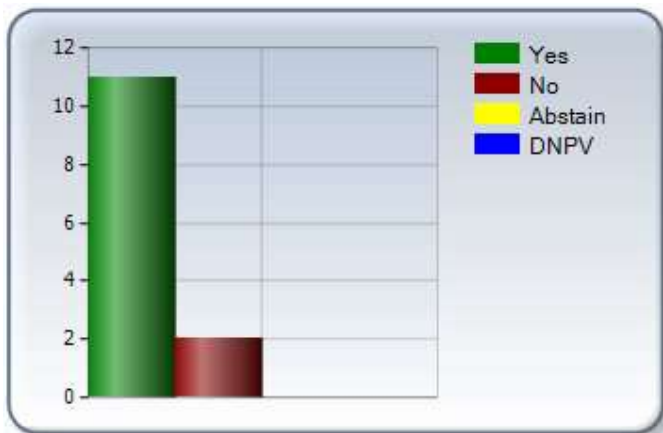
Äänestystulokset

Osallistujat:

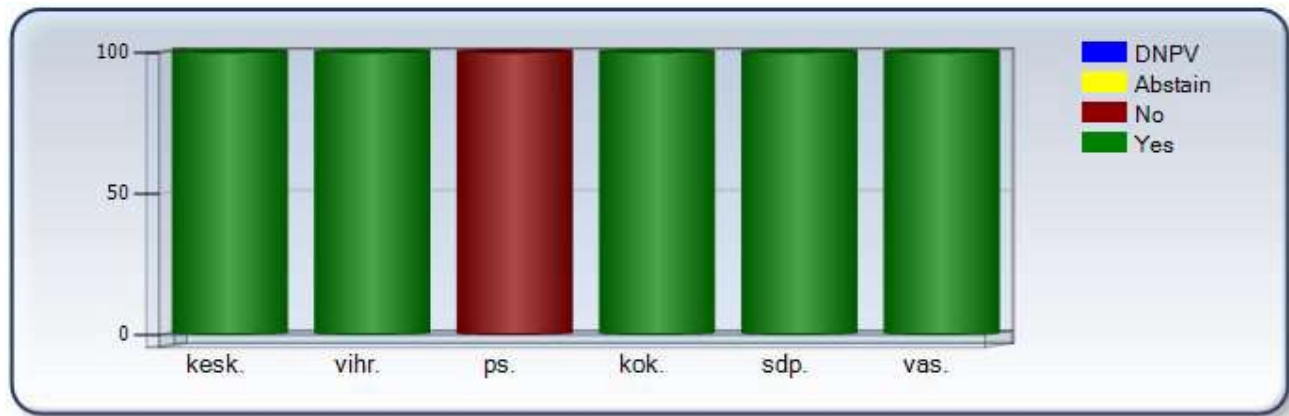
Paikalla 13

Äänet:

Jaa	11	84,6%
Ei	2	15,4%
Tyhjä	0	0%
DNPV	0	0%

Äänestystulos ryhmittäin

kesk.

Yes	1
No	0
Abstain	0
DNPV	0

kok.

Yes	3
No	0
Abstain	0
DNPV	0

ps.

Yes	0
No	2
Abstain	0
DNPV	0

sd.p.

Yes	4
No	0
Abstain	0
DNPV	0

vas.

Yes	1
No	0
Abstain	0
DNPV	0

vihr.

Yes	2
No	0
Abstain	0
DNPV	0

Yksilöidyt äänestystulokset

Jaa	
Abdi	sdp.
Karinen	vas.
Kaukola	sdp.
Luokkala	kesk.
Multala	kok.
Norrena	vihr.
Orpana	kok.
Rokkanen	kok.
Tahvanainen	sdp.
Tammi	sdp.
Valtanen	vihr.
Ei	
Niikko	ps.
Saimen	ps.

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2026

Meeting: Kaupunginhallituksen kokous 1.11.2022
Agenda name: Asia 10
Vote name: JAA=Pohjaesitys EI=Norrenan esitys
Vote subject:
Vote start: 1.11.2022 13.35.11
Vote stop: 1.11.2022 13.35.35

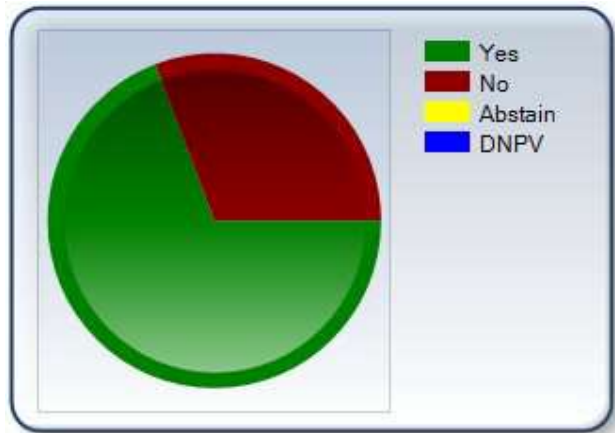
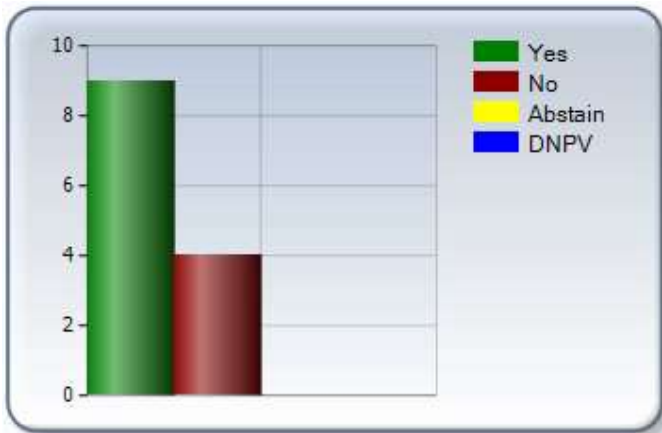
Äänestystulokset

Osallistujat:

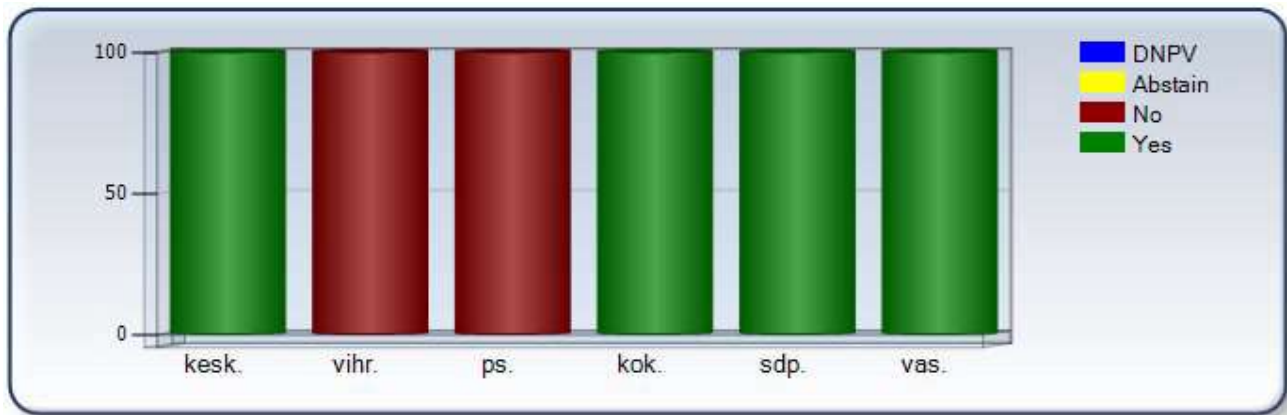
Paikalla 13

Äänet:

Jaa	9	69,2%
Ei	4	30,8%
Tyhjä	0	0%
DNPV	0	0%

Äänestystulos ryhmittäin

vihr.

Jaa	0
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

kesk.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

kok.

Jaa	3
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

ps.

Jaa	0
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

sd.p.

Jaa	4
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

vas.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

Yksilöidyt äänestystulokset

Jaa	
Abdi	sdp.
Karinen	vas.
Kaukola	sdp.
Luokkala	kesk.
Multala	kok.
Orpana	kok.
Rokkanen	kok.
Tahvanainen	sdp.
Tammi	sdp.
Ei	
Niikko	ps.
Norrena	vihr.
Saimen	ps.
Valtanen	vihr.

11 §

Vantaan kaupungin kiinteistöveroprosentit vuonna 2023

VD/12022/02.03.00.00/2022

RV/MR/PK/JT

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 91 a §:n (520/2010) mukaan kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentin suuruus Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17 päivänä. Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n (1266/2001) mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Kunnan tulee ilmoittaa myös kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17 päivänä. Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, niin ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §). Vuoden 2023 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee näin ollen ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään torstaina marraskuun 17. päivänä 2022. Päätetyistä veroprosenteista ilmoitetaan myös Kuntaliitolle.

Kuntien vuoden 2023 tuloveroprosenttien määräämisestä on säädetty Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain 55 §:n muuttamisesta annetussa laissa. Hyvinvointialueuudistukseen liittyen kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja leikataan 12,64 prosenttiyksiköllä vuodelle 2023 vuoden 2022 tasosta. Kunnallisveroprosentti kiinnitettiin vuoden 2023 ajaksi, joten vuodelle 2022 määrätty tuloveroprosentti määrittää myös vuoden 2023 tuloveroprosentin eikä sitä voi muuttaa syksyllä 2022. Tuloveroprosentti vuodelle 2023 ilmoitetaan prosenttiyksikön sadasosan tarkkuudella. Vantaan kaupungin vuoden 2023 tuloveroprosentti on lainsäädännön määrittämä 6,36, jossa laskua vuoden 2022 veroprosentista 19,00 uudistuksen mukaisen leikkauksen verran eli 12,64 prosenttiyksikköä.

Vuoden 2023 verotuksessa kiinteistöveroprosenttien rajat ovat kiinteistöverolain perusteella seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00
- vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,41–1,00
- muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,93–2,00
- KiintVL:n 12 b §:ssä mainituissa Helsingin seudun kunnissa rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on vähintään 3,00 prosenttiyksikköä valtuuston määräämää yleistä veroprosenttia korkeampi, kuitenkin enintään 6,00 prosenttia.

Lisäksi kunnanvaltuusto voi määrätä (KiintVL 12 a, 13a ja 14 §):

- voimalaitosten veroprosentti 0,93–3,10.
- yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00–2,00

Kaupunginjohtajan esitys Vantaan kaupungin vuoden 2023 talousarvioksi julkistettiin 3.10.2022. Talousarvioesitys 2023 perustuu vuoden 2023 ajaksi kiinnitettyyn tuloveroprosenttiin sekä voimassa oleviin kiinteistöveroprosentteihin. Kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä muutosta.

Vuoden 2023 tuloveroprosentti 6,36.

Vuodelle 2023 esitetään kiinteistöveroprosenteiksi:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,28
- vakituinen asuinrakennus 0,41
- muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,25
- voimalaitos 3,10
- rakentamaton rakennuspaikka 6,00.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 11

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle vahvistettavaksi kiinteistöveroprosentit vuodelle 2023 seuraavasti:

- a) yleinen kiinteistöveroprosentti 1,28,
- b) vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 0,41,
- c) muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosentti 1,25,
- d) voimalaitoksen kiinteistöveroprosentti 3,10, ja
- e) rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti 6,00.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu; esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätietoja:

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Päivi Kandolin, puh. 040 626 7613, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12 §

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma 2023-2025

VD/7638/00.01.04.02/2018

RV/RÅ/PR/JT

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma nojaa vahvasti uuteen hyväksyttyyn Vantaan kaupungin strategiaan. Ohjelma tukee erityisesti eriarvoistumisen estämisen sekä kukoistavat kaupunkikeskukset painopisteitä. Strategiaohjelman tavoitteena on asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelma on kaupunkitasoinen, kaikkien toimialojen yhteinen myönteisen erityiskohtelun toimintakokonaisuus. Se toteutetaan vuosina 2023–2025, jolloin sen toteutukseen budjetoidaan kaksi miljoonaa euroa vuosittain, yhteensä kuusi miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala siirtyy osaksi hyvinvointialuetta 01.01.2023, joten se ei ole mukana ohjelmassa. Kuitenkin yhteistyön mahdollisuuksia kartoitetaan tiiviisti.

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma koostuu neljästä kärkiteemasta: 1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, 2. Lapsikeskeinen investointistrategia, 3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä, 4. Kukoistavat kaupunkikeskukset. Ensimmäisessä kärkiteemassa eli ”Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella” luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle sekä vaikuttavuuden tutkimiselle. Tavoitteena on yhdistää saatavilla olevaa tietoa eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista, kuten koota erilaisista projekteista, rekistereistä sekä väestökyselyistä saatua tietoa ja muodostaa kokonaiskuva. Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Uudessa rakenteessa ohjelman johtoryhmällä on konsultoiva rooli toimialoille ja se pyrkii arvioimaan eriarvoisuuden tilaa sekä edistämään sen ehkäisyä toimialat ylittävällä työllä.

Toisessa kärkiteemassa eli ”Lapsikeskeinen investointistrategia” on kaksi alateemaa, jotka ovat ”Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta” sekä ”koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen”. Teeman ydinviesti on se, että lapsiin kohdistuvat panostukset voivat lisätä merkittävästi heidän hyvinvointiaan ja pidemmällä aikavälillä vähentää kalliiden korjaavien palveluiden käyttöä. Pyrimme tähän muun muassa nuorisotyön, Tempo-orkesteritoiminnan, kasvatus- ja lastenhoitoavun sekä koulutuksen avulla. Tulemme kehittämään koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuntaan kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja. Uskomme, että yhdessä uuden tiedolla johtamisen rakenteen kanssa voimme kehittää uusia vaikuttavampia toimenpiteitä.

Kolmannessa kärkiteemassa eli ”Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä” on myös kaksi alateemaa, jotka ovat ”koulutus ja työllisyys” sekä ”terveys”. Näemme, että lasten hyvinvointi riippuu vahvasti myös vanhempien hyvinvoinnista, joka on vahvasti yhteydessä sosioekonomisiin taustatekijöihin sekä terveyteen. Tuemme maahan tulleita sekä muita kaupunginosissa asuvia muun muassa panostamalla työllisyyttä edistävään suomen kielen opetukseen ja aikuisopiston maahanmuuttajille suunnattuun tukeen sekä edistämällä erityisesti maahanmuuttajaäitien kouluttautumista ja työllistymistä. Kaupunginosaan perustetaan vertaisohjaamiseen pohjautuvia

lähiliikuntaryhmiä sekä ohjattuja koululaisurheilujoukkueita, mitkä edistävät, terveydellisten elintapojen ohella, asukkaiden yhteisöllisyyttä ja vahvistavat koulujen ja kaupunginosien yhteenkuuluvuutta.

Neljännessä kärkiteemassa eli ”Kukoistavat kaupunkikeskukset” on myös kaksi alateema, joista ensimmäinen on ”Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja”. Koemme, että monissa Vantaan lähiöissä on potentiaalia nousta eläviksi, moninaisiksi sekä yhteisöllisiksi paikoiksi, joissa olisi runsaasti asukaslähtöistä toimintaa tapahtuma- ja kulttuurituotannosta lähiliikuntaan. Kaupunginosien suunnan kääntäminen tätä kohti vaatii kuitenkin erityisesti alueelle jalkautumista, vuorovaikutusta, alueen toimijoiden tuomista yhteen, tiiviimpää yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä yhteisöllisyyden rakentamiseen vaadittavia resursseja. Täten tavoitteena on kehittää suuralueita ja kaupunginosia yhteisökehittäjämallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja yhteen tuominen. Lisäksi turvallisuuteen, päihteiden käyttöön ja levottomuuteen tullaan kiinnittämään huomiota muun muassa Nordic Safe Cities -yhteistyön sekä kohdistetun toimintarahan avulla.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toisena alateemana on ”Raidekaupunkia rakentamassa”. Vantaan aluekeskustat ovat usein vaa’an kieliasemassa, kun tarkastellaan alueiden kehittymismahdollisuuksia. Tähän kiinnitetään huomiota muun muassa keskustojen kehittämissuunnitelmilla ja suuralueiden viestintäbrändeillä sekä kaupunkiympäristön toimialalle perustetulla segregaatiotyöryhmällä, joka muun muassa seuraa merkittävien hankkeiden etenemistä (esim. Vantaan ratikka). Monipuolista ja sosiaalisesti kestäväää kaupunkia rakennetaan myös maa- ja asuntopolitiikalla. Toivomme, että muodostettavat taloyhtiöklubit toimisivat alustana taloyhtiöiden yhteiskehittämiseksi (putkiremontteista energiaremontteihin ja urbaanin ruoan tuotantoon). Lisäksi taloyhtiöklubit, yhdessä yhteisökehittäjämallin kanssa, voivat mahdollistaa paremmat edellytykset naapuruston osallistamiselle, turvallisemman ympäristön luomiselle, yhteisöllisyyden vahvistamiselle sekä paremmalle aluekehittämiselle.

Ohjelma kohdistaa toimenpiteitä erityisesti viiteen kaupunginosaan. Valittujen neljän kriteerin perusteella (pienituloisuusaste 2019, korkeintaan perusasteen käyneiden osuus 25–44-vuotiaista 2020, työttömyysaste 2019, muunkielinen väestönosuus 0–6-vuotiaista 2021) kaupunginosista nousee neljä melko selkeästi kaikkein huono-osaisinta aluetta, jotka ovat kaikki itä-Vantaalla: Havukoski, Länsimäki, Hakunila sekä Mikkola. Lisäksi Myyrmäki nousee, erityisesti muunkielisen väestönosan osalta, yhdeksi Vantaan eriytyneimmistä kaupunginosista. MEK-alueeksi valikoitui siis edellisten neljän lisäksi Myyrmäki, sen suuren väestömäärän, sen roolin suuralueen keskuksena ja kaupunginhallituksen iltakoulussa (8.8.2022) tulleiden kommenttien perusteella. Tästä huolimatta ohjelma ei kuitenkaan ole rajattu pelkästään näihin kaupunginosiin, vaan alueille voidaan kohdistaa toimia, joissa havaitaan alueellista eriytymistä. Lisäksi joskus vakiintuneita hankkeita ja projekteja ei ole välttämätöntä siirtää MEK-alueille käytännöllisten syiden takia tai menestyksestä kaupunkitasoista toimintaa ei ole järkevää lakkauttaa. Toisaalta eriarvoistumiskehityksen torjuminen voi myös vaatia kaupunkitasoista toimintaa.

Kaupunginhallitus ja kaupungin johtoryhmä seuraavat ohjelman toimeenpanoa. Ohjelmasta raportoidaan vuosittain myös kaupunginvaltuustolle.

Strategiaohjelman toteutus kytketään kaupungin organisaatioon kaikilla tasoilla. Ohjelman onnistuminen edellyttää uusia toimintamalleja toimiala- ja organisaatorajat ylittävälle työlle. Jotta tämä toteutuu, toimintaohjelman toteutus kytketään jo olemassa oleviin kaupungin johtamis- ja

koordinaattiorakenteisiin. Toimintaohjelmalle nimetään johtoryhmä, jossa on edustajat kaikilta toimialoilta, sekä tarvittaessa asiantuntijaryhmiä.

Kaupunginhallitus 10.10.2022 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma
- b) hyväksyä ohjelman päälinjaukset vuosille 2023–2025, joihin MEK-johtoryhmä voi tehdä tarvittaessa maltillisia muutoksia.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 12

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma
- b) hyväksyä ohjelman päälinjaukset vuosille 2023–2025, joihin MEK-johtoryhmä voi tehdä tarvittaessa maltillisia muutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Ohjelmalle on Vantaalla suuri tarve ja sen onnistumisesta saadaan suuri hyöty kaupungille ja kaupunkilaisille. Siksi sitä tulee tulevana vuosina laajentaa ja syventää mm. asukasyhdistysten kanssa, sekä myös resursoida paremmin. Yhteisölliset ja hyvinvoivat lähiöt kasvattavat yhteisöllisiä ja hyvinvoivia asukkaita.”

Liitteet:

- Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2023–2025
- Ohjelmaluonnos: Sosiaalisesti kestävä Vantaa – strategiaohjelma (Sisältää MEK-toimenpideohjelman)

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

kaupunkikulttuurin apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand, p. 050 539 4555
erityisasiantuntija Petri Roikonen, p. 050 314 5448
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

10.10.2022

Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiateema / Myönteisen erityiskohtelun ohjelma 2023-2025

Esitys päätettäväksi

Petri Roikonen, VTT

Erityisasiantuntija

Kaupunkikulttuuri / Yhteiset palvelut

PL 1260, 01030 Vantaan Kaupunki

Käyntiosoite: Silkkitehtaantie 5 C, 2 krs., 01300 Vantaa

+358 50 314 5448

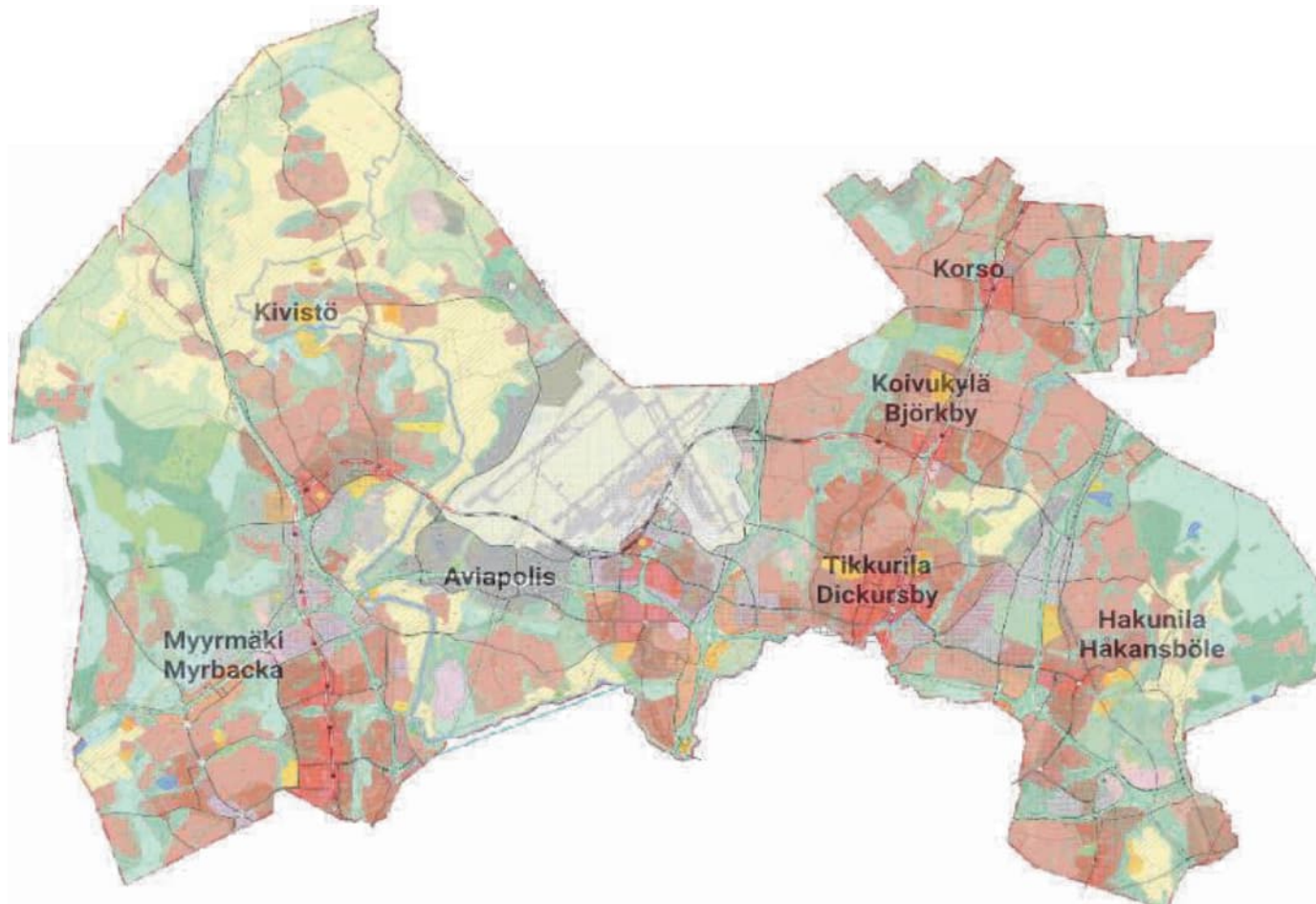
petri.roikonen@vantaa.fi

Tausta

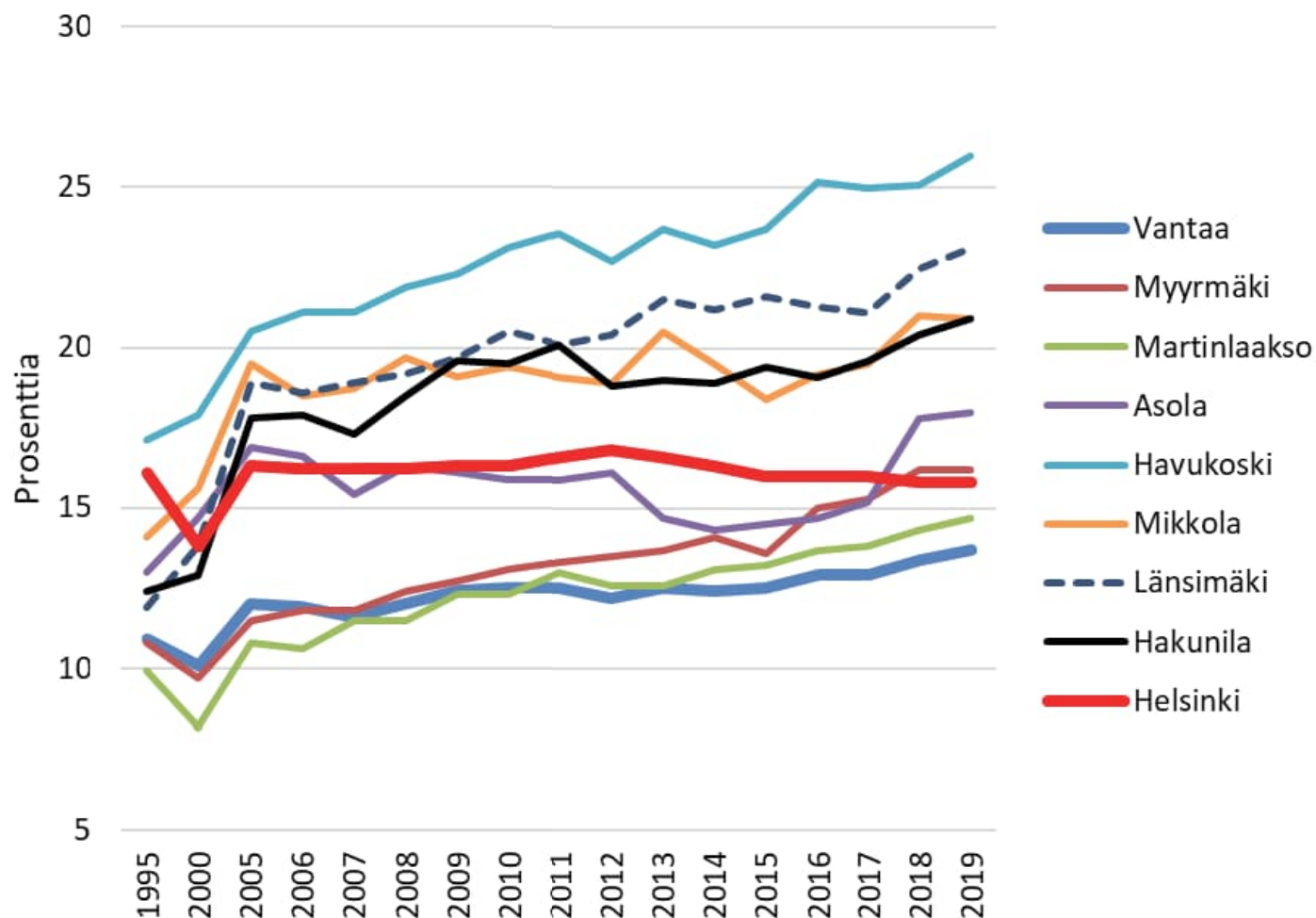
- Asukkaiden ja alueiden väliset hyvinvointierot ovat kasvaneet jo ennen koronaa ja nykyisiä kriisiaikoja
- Eriarvoistuminen on kärjistynyt pandemian aikana
- Erityisesti lasten, nuorten ja perheiden tuen tarve on lisääntynyt. Erityisen vaikea tilanne on niillä lapsilla ja nuorilla, jotka ovat jo ennestään haavoittuvassa asemassa
- Alueellisen eriytymisen ja eriarvoistumiskehityksen ehkäisemiseksi on välttämätöntä investoida ihmisiin – hyvinvointiin, koulutukseen ja työmahdollisuuksiin
- Työ vaatii kärsivällisyyttä, sillä tulokset saattavat näkyä vasta vuosien tai jopa vuosikymmenten päästä
- Vantaalla on tarve toimenpiteille asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventamiseksi myös tulevana vuosina

Tausta: Vantaan alueellinen erilaisuus

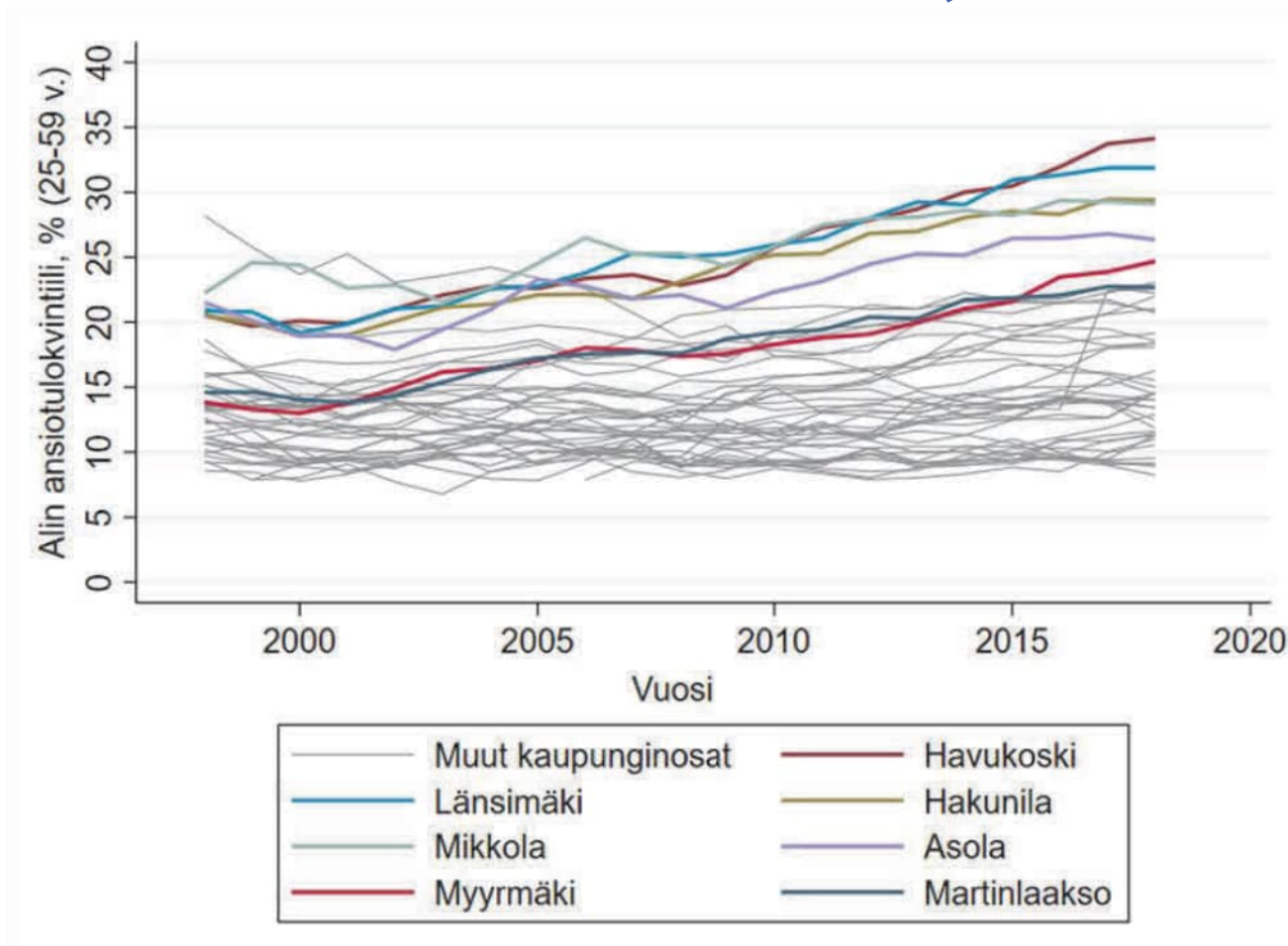
Lähde: Vantaan karttapalvelu, haettu 28.10.2021. <https://kartta.vantaa.fi>

Tulot: Pienituloisuusaste, 1995–2019* (%)

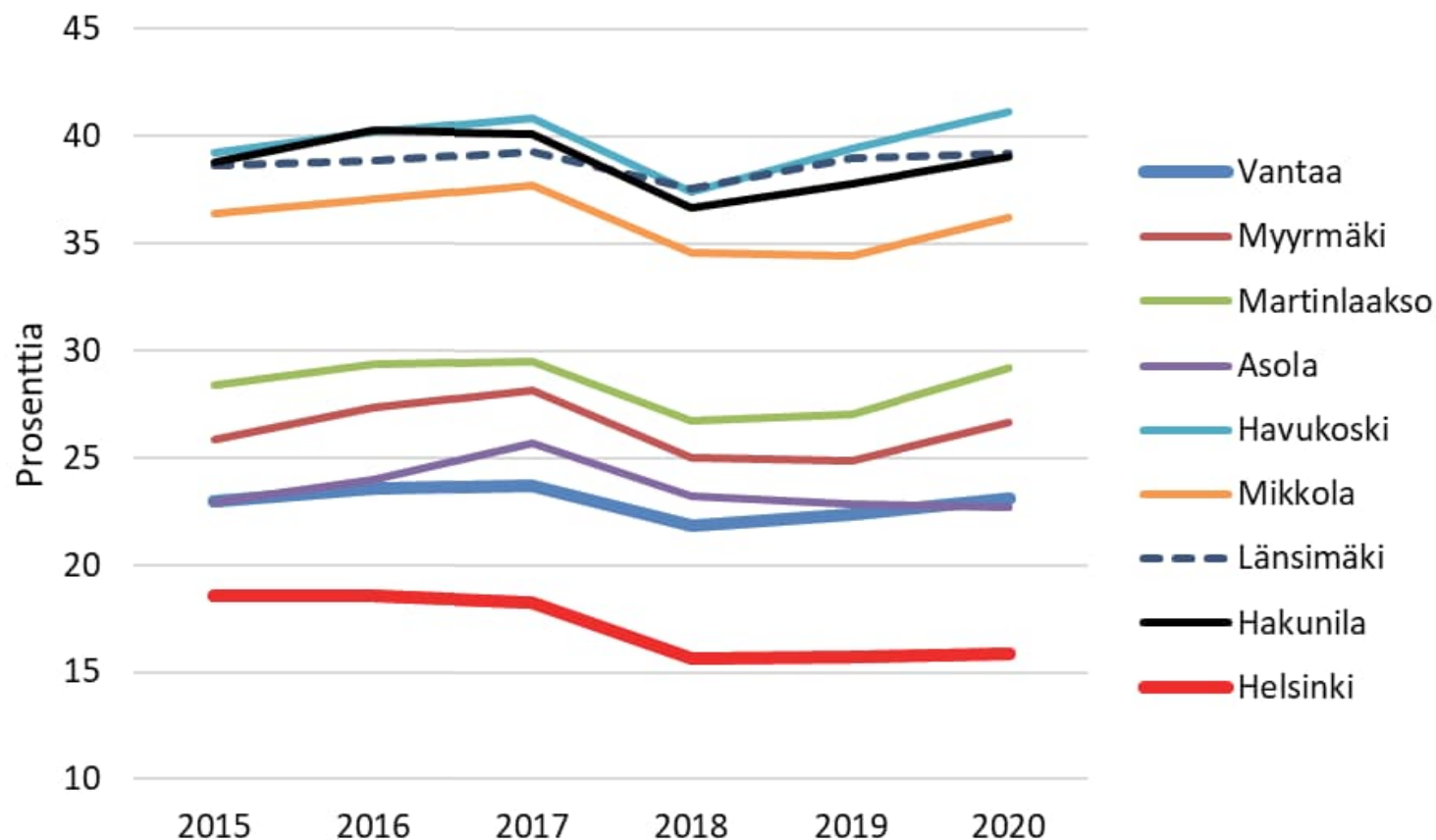
Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tulonjakotilasto. Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022). * Osuus asutokunnista, jotka kuuluvat pienituloisimpaan 20 prosenttiin kansallisella tasolla.

Tulot: Alimpaan ansiotulojen viidennekseen kuuluvien osuus 25–59-vuotiaista, 1997–2018, %.

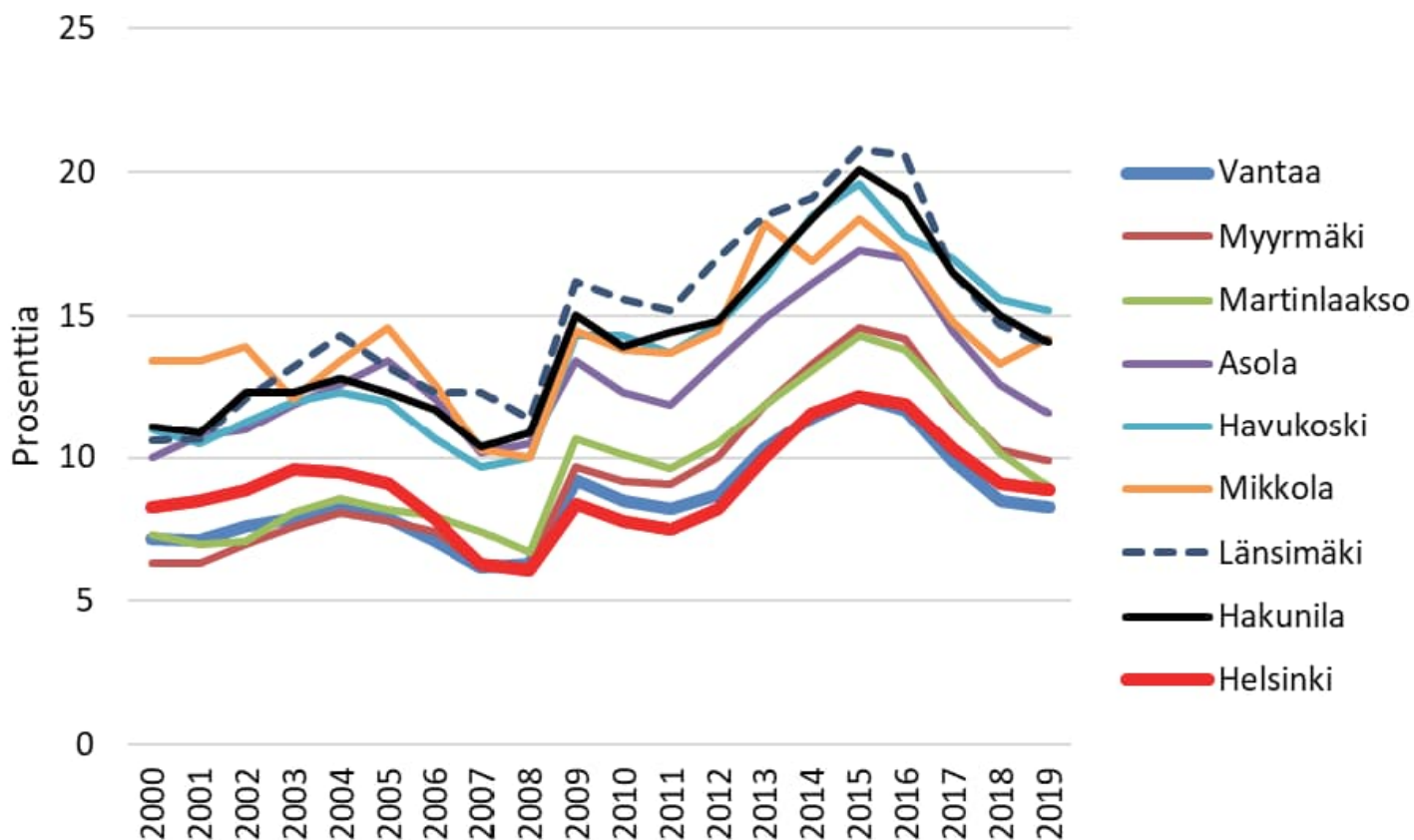
Lähde: Kauppinen ja Munkila, 2022. Lisätieto: Vantaan vähintään 1 000 asukkaan kaupunginosat.

Koulutus: Korkeintaan perusasteen käyneiden osuus 25–44 vuotiaista, 2015–2020 (%)

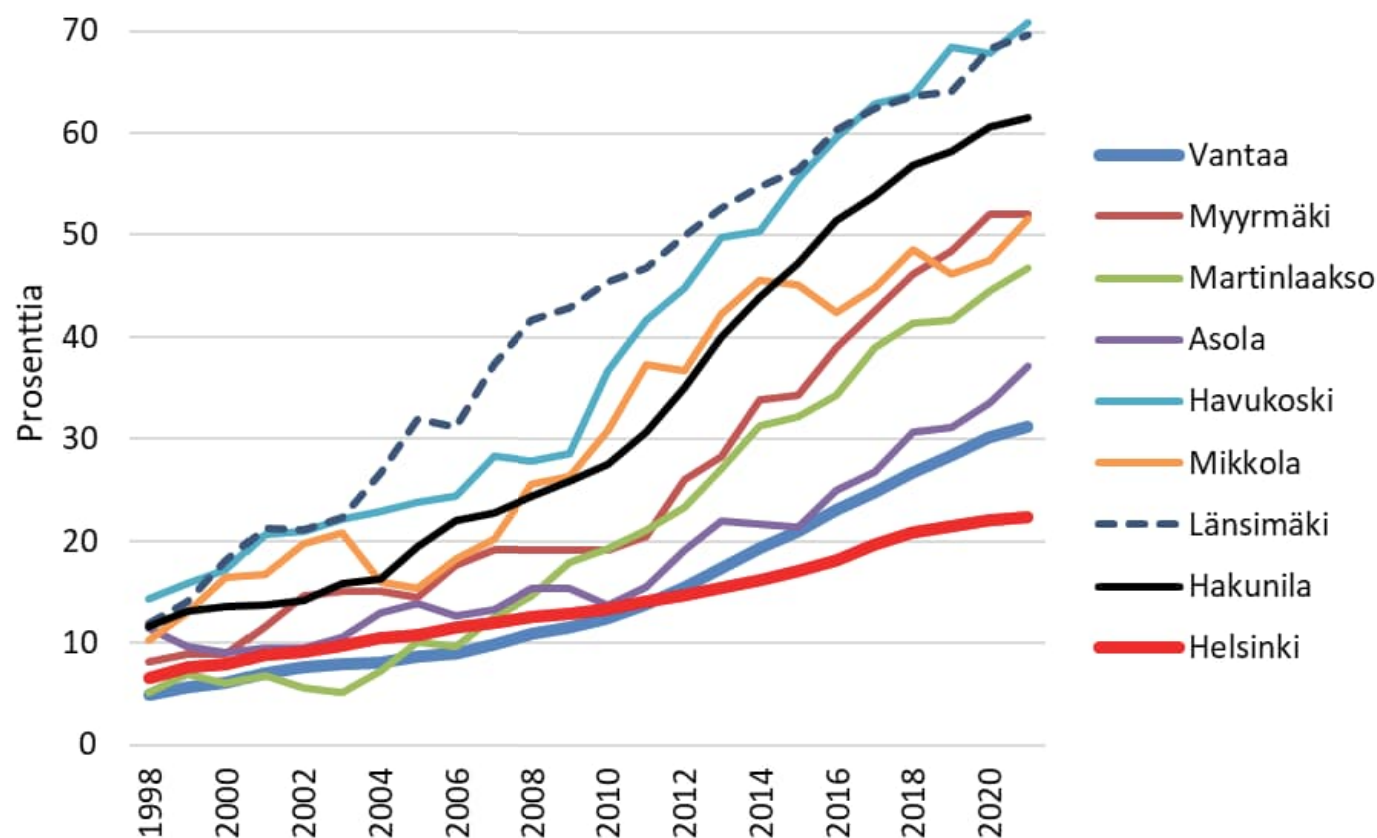
Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tutkintorekisteri. Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022).

Työttömyys: Työttömyysaste, molemmat sukupuolet, 2000–2019 (%).

Lähde: Helsingin seudun aluearjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto. Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022). * Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla.

Kieli: Muunkielinen väestönosuus*, 0–6 vuotiaista, 1998–2021 (%).

Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, väestötilasto. Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022). *Äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvien osuus.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma (2023-2025)

Budjetti 2 milj. €/vuosi

**Tavoite: Alueiden ja asukkaiden
hyvinvointierojen kaventaminen**

Kaupunkiympäristö

Kasvatus ja
oppiminen

Kaupunkikulttuuri

Kaupunkistrategia
ja johto

Sosiaali- ja
terveydenhuollon
toimiala siirtyy
hyvinvointi-
alueelle
(1.1.2023)

MEK-alueiden valinta

- Näiden neljän edellä kuvatun kriteerin perusteella kaupunginosista nousee neljä melko selkeästi kaikkein huono-osaisinta aluetta, jotka ovat kaikki itä-Vantaalla: Havukoski, Länsimäki, Hakunila sekä Mikkola.
- Näiden neljän kaupunginosan jälkeen eriytynein kaupunginosa vaihtelee indikaattoreittain: tuloissa Jokiniemi (kuvio 1) tai Asola (kuvio 2), työttömyydessä ja koulutuksessa Veromies, kielen osalta Myyrmäki. Kymmenen eriytyneimmän kaupunginosan joukkoon kaikkien neljän indikaattorin osalta kuului ainoastaan 1 434 asukkaan Veromies ja 17 183 asukkaan Myyrmäki (väestötilanne 31.12.2021, Parviainen 2022).
- Kaupunginhallituksen iltakoulussa (08.08.2022) tuotiin esille se, että ohjelmassa olisi hyvä olla muitakin alueita kuin pelkästään itä-Vantaalta. Lisäksi tuotiin esille Myyrmäen suuri väestömäärä ja sen rooli suuralueen keskuksena, mikä puoltaisi sen ottamista mukaan MEK-alueena ohjelmaan.

Kaupunginosat: Länsimäki, Hakunila, Havukoski, Mikkola, Myyrmäki

- Tästä huolimatta ohjelma ei kuitenkaan ole rajattu pelkästään näihin kaupunginosiin, vaan alueille voidaan kohdistaa toimia, joissa havaitaan alueellista eriytymistä. Lisäksi joskus vakiintuneita hankkeita ja projekteja ei ole välttämätöntä siirtää MEK-alueille käytännöllisten syitten takia tai menestyksestä kaupungintason toimintaa ei ole järkevää lakkauttaa.
- Myös kaupunginhallituksessa (08.08.2022) tuli esille toive eriarvoistumiskehityksen pysäyttämistä myös asukkaiden tasolla eikä pelkästään asuinaluetasolla. Segregaatio- ja eriarvoistumiskehityksen torjuminen voi siis myös vaatia nimenomaan kaupungintasoista toimintaa.

Sosiaalisesti kestävä Vantaa sekä MEK-ohjelman strategian kärkiteemat, 2023-2025

- 1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella**
- 2. Lapsikeskeinen investointistrategia**
 - A. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta
 - B. Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen
- 3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä**
 - A. Koulutus ja työllisyys
 - B. Terveys
- 4. Kukoistavat kaupunkikeskukset**
 - A. Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja
 - B. Raidekaupunkia rakentamassa

MEK-ohjelman budjetti

1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella

1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Uusi tiedolla johtamisen malli	Luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle sekä vaikuttavuuden tutkimiselle. Ensinnäkin tavoitteena on yhdistää saatavilla olevaa tietoa eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista, kuten koota erilaisista projekteista, rekistereistä sekä väestökyselyistä saatua tietoa ja muodostaa kokonaiskuva. Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Uudessa rakenteessa johtoryhmällä on konsultoiva rooli toimialoille ja se pyrkii arvioimaan eriarvoisuuden tilaa sekä edistämään sen ehkäisyä toimialat ylittävällä työllä.	• MEK-erityisasiantuntija, osa ohjelman yleiskuluja • Data-analyytikko (koodaus, GIS-paikkatieto ym.), 70 000 € • Korkeakouluharjoittelijat, osa toimialojen perusrahoitusta • Opinnäytteiden tekijät, 10 000 € • Rekisteri- ja muut aineistot, 20 000 €	Kaupunkistrategian ja johdon toimiala, talous- ja strategia. Kaupunkikulttuuri.	100 000	100 000	100 000
Yhteensä				100 000	100 000	100 000

2. Lapsikeskeinen investointistrategia (1)

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	2023	2024	2025	
A. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta						
Nuorisotyön lisäresurssit	Yläkoulujen nuorisotyöntekijät koulujen yhteisöllisyyttä, auttavat varmentamaan oppilaita jatkokoulutukseen, tukevat nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä pyrkivät tunnistamaan varhaisen syrjäytymisen merkit. Alakoulun nuorisotyön erityisenä painopisteenä on kiusaamisen ehkäisy. Vantaa koordinoi PKS-alueella nuorisotyö raiteilla -toimintaa.	- Alakoulujen nuorisotyöntekijät (3) sekä esihenkilö, 160 000 € - Yläkoulujen nuorisotyöntekijät (6), 230 000 € - Nuorisotyö raiteilla (2), 100 000 €	Kaupunkikulttuuri, nuorisopalvelut	490 000	490 000	490 000
Tempo-orkesteritoiminta	Vantaan Tempo-orkesterit ovat matalan kynnyksen orkesteritoimintaa eri taustoista tuleville alakouluikäisille. Tempo-orkesterit kootaan 2.–3.-luokkalaisista ja kokoonpanot soittavat yhdessä yleensä kolmen vuotta. Tempo-orkesteri tarjoaa muusikoilleen maksuttomat soittimet, yhteiset soittotunnit ja viikoittaisen oman instrumentin opetustuokion. Opetus hoituu koulupäivän yhteydessä.	- Henkilöstökulut Tempo-orkesteritoimintaan MEK-alueen kouluissa, 27 000 € - Koordinaattori (100 %), Tempo-orkesteritoiminnan kehittäminen, 46 000 €	Kaupunkikulttuuri, kulttuuri	73 000	73 000	73 000
Vanhemmuuden tuki -palvelu	Tarjoamme pikkulapsiperheille matalan kynnyksen kasvatus- ja lastenhoitoapua, jonka tavoitteena on vähentää tarvetta varsinaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin sekä mahdollistaa paremmin asiakkaiden työelämään ja yhteiskuntaan kiinnittymisen.	Toteutetaan todennäköisesti ostopalveluna. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut	45 000	0	0

2. Lapsikeskeinen investointistrategia (2)

B. Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Varhaiskasvatuksen toimet	Valtion erityisavustuksia suunnataan tarveperusteisesti sosioekonomisesti haastaville alueille. Toimintakulttuurin inklusiivisuutta kehitetään ja vahvistetaan lapsen oikeutta tukeen. Lisätään varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää. Osaamisen kehittämisessä huomioidaan laajasti eri ammattiryhmät. Lisäksi henkilöstön saatavuuden ja pitovoiman parantamiseksi edistetään toimenpiteitä, kuten rekrytoinnin kehittäminen ja rekrytointilisten laajentaminen, monipuolisten ja joustavien ura- ja koulutuspolkujen kehittäminen, vertaismentoriverkoston laajentaminen sekä työhyvinvoinnin edistäminen.	Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.	Kasvatus ja oppiminen, Varhaiskasvatus	0	0	0
Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvoraha	Vantaalla valtiolta saatu tasa-arvoraha jaetaan pääosin kokonaisuudessaan yksiköihin käyttämällä kertoimina tasa-arvorahan peruskriteereitä eli koulutustasoa, työllisyyttä ja vieraskielisten määrää. Näin ollen osa yksiköistä saa tasa-arvorahaa enemmän, osa ei ollenkaan. Tasa-arvorahalla on palkattu esimerkiksi laaja-alaisia erityisopettajia nivelvaiheisiin eli esi- ja alkuopetukseen sekä alakoulusta yläkouluun siirtymisen tukemiseen, resurssiopettajia, koulunkäynnin avustajia, monikielisiä ohjaajia. Lisäksi rahalla on pystytty jakamaan perusryhmiä pienemmiksi ns. jakotunteja lisäämällä. Varhaiskasvatuksessa avustusta on käytetty lapsi- ja perheohjaajien sekä kehittäjäopettajien palkkaamiseen.	Tasa-arvoraha on vuodesta 2023 alkaen osa perusrahoitusta uuden lakimuutoksen myötä (HE 55/2022 vp). Esitykseen kirjattu tasa-arvorahan summa on kuitenkin huomattavasti pienempi kuin aiemmin. Erityisenä huolena onkin esityksen mahdollinen negatiivinen vaikutus varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintaan.	Kasvatus ja oppiminen, perusopetus. Varhaiskasvatus.	0	0	0
Toimenpiteet koulutuksellisen eriarvoisuuden torjumiseksi	Ohjelma kehittää koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuntaan kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja. Uskomme, että yhdessä uuden tiedolla johtamisen rakenteen kanssa voimme kehittää uusia keinoja vaikuttavampien toimenpiteiden kehittämiseksi.	Toiminnan rahoitusta ja toimenpiteitä mietitään johtoryhmässä vuosittain. Summat ovat vain arvioita kustannuksista.	Kasvatus ja oppiminen, perusopetus. Varhaiskasvatus. Toisen asteen koulutus.	159 600	191 000	179 000
Yhteensä				767 600	754 000	742 000

3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
A. Koulutus ja työllisyys						
Muunkielisten suomenkielenopetus	Työllisyyspalveluiden uuden kielenopetuksen malli yhdistää S2-kielenopetuksen ja tarvittavan kielellisen tuen työmarkkinoille siirtymisvaiheessa (aikuisopistolta ostettu palvelu, 128 000 €). Kirjastojen tavoitteena on edistää yhteisöllistä kielenoppimista kirjastoissa ja asukastiloissa palkkaamalla kirjastoihin erikoiskirjastonhoitajia (47 000 €).	Kustannukset kohdistuvat vain vuodelle 2023. Työllisyyspalveluiden ja kirjastojen S2-opetuksen jatkoa mietitään siis uudelleen vuoden 2023 aikana ja johtoryhmä pohtii vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa S2-opetusta vuosille 2024–2025.	Kaupunkistrategia ja johto, Kasvupalvelut, Työllisyyspalvelut. Kaupunkikulttuuri, kirjasto- ja asukaspalvelut.	175 000	175 000	175 000
Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään	Toimintamallissa maahan muuttaneet vanhemmat opiskelevat mm. suomen kielen alkeita ja matematiikan perustaitoja yhdessä peruskoululuokan lasten kanssa 2–3 päivänä viikossa. Lisäksi vanhemmat opiskelevat mm. yhteiskuntaan, kulttuuriin ja kotoutumiseen liittyviä sisältöjä S2-valmentajan johdolla. Keväällä vanhempia tuetaan löytämään työkokeilupaikka.	Sisältää muun muassa henkilöstökulut 6 hlöä (5 S2-valmentajaa, projektiasiantuntija), opettajien korvaukset, toimitilakulut, kaluste- ja tarvikkehankinnat, ostopalvelut, tilavuokrat, muut ryhmätoiminnasta aiheutuvat kulut, viestintäkulut, matkakulut.	Kasvatus ja oppiminen, Toisen asteen koulutus. Yhteistyötahot perusopetuksessa.	238 100	388 700	388 700
Aikuisopiston Elämästä kiinni Suomessa -sparraus maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille	Hankkeella tuetaan Aikuisopiston maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita tarjoamalla ohjausta, tukea ja valmennusta opiskelijan eri elämänalueilla, yhteisöpedagogi / valmentaja.	Palkataan kokoaikainen yhteisöpedagogi/valmentaja. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	Kaupunkikulttuuri, Asukaspalvelut. Aikuisopisto.	45 000	0	0
B. Terveys						
Lähiöt liikkeessä – koulujen urheilujoukkuetoimintaa ja lähiliikuntaa asukkaille	Hankkeessa edistetään asukkaiden liikunnallista elämäntapaa lähiliikunnan ja koulujen urheilujoukkuetoiminnan avulla. Hankkeessa toteutetaan omaehtoista vertaisohjaamiseen perustuvaa lähiliikuntaa sekä ohjattua koululaisurheilua myönteisen erityiskohtelun alueilla.	3 projektikoordinaattoria 135 000 €, varustepaketit 7 500 €, ostopalvelut 5 000 €, tapahtumat 4 000 €, valmennuskulut 44 800 €, matkakulut 12 000 €, lisenssit ja vakuutukset 8 000 €, varusteet 12 000 €, osallistumismaksut 4 000 €, muut kulut 2 000 €	Kaupunkikulttuuri, Liikuntapalvelut	234 300	222 300	234 300
Yhteensä				692 400	786 000	798 000

4. Kukoistavat kaupunkikeskukset

A. Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Yhteisökehittäjämalli	Tavoitteena on kehittää suuraluetta ja kaupunginosaan yhteistoimintamallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen. Yhteisökehittäjämalli mukautuisi alueen erityispiirteiden mukaan, mutta yhteisökehittäjän tehtäviin kuuluisi erityisesti alueelle jalkautuminen, tiedonvälitys, alueen toimijoiden välisten tapaamisten ja kokousten järjestäminen sekä yhteisökehittämistä ja hankkeiden eteenpäin viemistä. Yhteisökehittäjällä olisi myös keskeinen rooli muiden alueella toimivien hankkeiden kokoajana. Tämä mahdollistaa yhteistyön tiivistämisen. Lisäksi yhteisökehittäjät tukisivat alueellaan tapahtuvaa tapahtuma- ja kulttuurituotantoa, hyvin laajasti määriteltynä.	- Yhteisökehittäjät (4), 45 000 € x 4 = 180 000 € - Yleis- ja toimintakulut 4 x 5 000 € = 20 000 € - MLL:n Hakunilan lasten ja perheiden yhteisötalotoiminta, erillisrahoitus - Avustusmäärärahojen lisäys MEK-alueille: 30 000 € vuonna 2023, 50 000 € vuonna 2024, 50 000 € vuonna 2025.	Kaupunkikulttuuri, kirjasto- ja asukaspalvelut, kuntalaispalvelut. Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut	230 000	250 000	250 000
Havukosken kaupunginosaan kohdistettu toimintaraha	Havukoski on tilastojen ja kokemusten valossa kaikkein huono-osaisin kaupunginosa Vantaalla. Toimintaraha suunnataan kaupunginosassa tapahtuvien uusien avauksien kehittämiseen tai nykyisten toimintojen vahvistamiseen.	Toimintaraha on 50 000 €. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toimintarahaa jatketaan mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	Kaupunkikulttuuri	50 000	0	0
Turvallisuusyhteistyö	Vantaan kaupunki kuuluu Nordic Safe Cities verkostoon, jonka tavoitteena on tuoda kaupungit yhteen, rakentaa resilienttejä paikallisyhteisöjä sekä vähentää polarisaatiota, vihaa ja ääriajattelua. Verkoston avulla kaupungit pystyvät jakamaan kokemuksiaan ja ideoitaan, tukea toisiaan sekä innovoida uutta turvallisuuskysymysten äärellä. Kaupunkeja on mukana yhteensä 19 kaikista viidestä pohjoismaasta. Vantaan kaupunki on muun muassa lisännyt yhteistyötä poliisin kanssa palkkaamalla poliisikoordinaattorin.	Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.	Kaupunkistrategia ja johto, Kuntademokratia. Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut,	0	0	0
Yhteensä				280 000	250 000	250 000

4. Kukoistavat kaupunkikeskukset

B. Raidekaupunkia rakentamassa				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Vantaan ratikka	Vantaan ratikka ei ole vain liikennettä vaan koko kaupunkiympäristöä kehittävä hanke, jonka avulla eheytetään ja tiivistetään kaupunkirakennetta.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristön toimiala.	0	0	0
Kaupunkikeskustat ja niiden projektinjohtajat sekä kehittämissuunnitelmat	Projektijohtajat valmistelevat ja koordinoivat alueellisia kehittämissuunnitelmia sekä vastaavat niiden seurannasta, tavoitteiden toteutumisesta ja raportoinnista yhteistyössä sidosryhmien kanssa.	Palkataan viisi projektinjohtajaa. Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristö, kiinteistöt ja tilat.	0	0	0
Monipuolinen ja sosiaalisesti kestävä asuntotuotanto maa- ja asuntopolitiikan toimilla	Jatketaan asuinalueiden sosiaalisen eheyden varmistaminen huolehtimalla vuokra- ja omistusasumisen tasapainosta sekä asuntotarjonnan monipuolisuudesta asemakaavoituksen yhteydessä kaavamääräyksillä ja maankäyttösopimuksilla.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristö, kiinteistöt ja tilat.	0	0	0
KATO:n segregaatiotyöryhmä	Perustetaan segregaatiorajauksen torjumiseksi vastaava työryhmä kaupunkiympäristön toimialalle	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.	0	0	0
Keskustojen vahvuudet esiin viestinnällisellä profiloinnilla	Jokaisen suuralueen keskustalle (7 kpl) on määritelty asukkaita ja kaupungin henkilöstöä osallistaen viestinnälliset profiilit.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristö, Yhteiset palvelut.	0	0	0
Osallistuva budjetointi	Helsingistä ja muista kaupungeista poiketen, Vantaalla osallistuvaa budjetointia on kohdennettu huono-osaisimpiin kaupunginosiin.	Myyrmäki vuonna 2023.	Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.	50 000	0	0
Lähiöohjelma	Suomen suurimpien lähiöiden kehittämistä on tuettu Ympäristöministeriön koordinoimassa lähiöohjelmassa vuosina 2020–2022.	Toivomme Lähiöohjelman jatkoa	KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa tilannetta	0	0	0
Suuralueiden keskeiset hankkeet	KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa suuralueiden keskeisten hankkeiden etenemistä.		KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa tilannetta	0	0	0
Taloyhtiöklubit	Taloyhtiöklubit kokoavat yhteen naapuruston taloyhtiöiden hallitukset. Klubit toimivat alustana taloyhtiöiden tarpeiden mukaiselle yhteiskehittämiseksi (putkiremonteista energiaremontteihin ja urbaanin ruoan tuotantoon), naapuruston osallistamiseksi, taloyhtiöiden asukasosallistumisen mallin kehittämiseksi, sosiaalisen turvan luomiselle, ympäristön viihtyisyyden parantamiselle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle. Kaupunki voi hyödyntää klubeja aluekehittämisessä, kuten täydennysrakentamisen edistämässä ja alueen turvallisuuden sekä viihtyisyyden parantamisessa.	• 2023: rahoitetaan kahden uuden alueen taloyhtiöklubia: 2 * 15 000 = 30 000 e (ostopalvelu) • 2024: 30 000 € (ostopalvelu) • 2025: 30 000 € (ostopalvelu)	Kaupunkiympäristö, kaupunkirakenne ja ympäristö, Ympäristökeskus.	30 000	30 000	30 000
Yhteensä				80 000	30 000	30 000

Toimintaohjelman yleiskulut ja kokonaisbudjetti

				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Toimintaohjelman yleiskulut	Sisältää erityisasiantuntijan palkkakulut, matkakulut, tilaisuuksien järjestämiset, kokouskulut, asiantuntijapalkkiot ym.		Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut	80 000	80 000	80 000
Yhteensä				80 000	80 000	80 000
				Kustannukset, euroa		
				2023	2024	2025
Ehdotetut toimenpiteet				2 000 000	2 000 000	2 000 000
Budjetti				2 000 000	2 000 000	2 000 000
Budjettilyijäämä				0	0	0

Lopuksi

Ohjelma on hyvä pohja tulevalle

- Yhdistyy vahvasti kaupungin strategiaan
- Ohjelmatyö on saanut runsaasti positiivista huomiota ja nostettu esiin esimerkkinä sosiaalisesti kestävästä ja laaja-alaisesta hyvinvointityöstä ja kaupunkikehittämisestä (ks. esim. MEK-seminaari)
- Ohjelma rakentaa yhteistoiminnan kulttuuria: systeemiset ja kompleksiset haasteet edellyttävät poikkihallinnollista työtä yli toimiala sekä organisaatorajojen

Haasteet

- Olemme kohdanneet viime aikoina ensin Koronan tuomat vaikeudet sekä tänä keväänä Ukrainan sodan tuomat kauheudet ja energiakriisin.
- Nämä kriisit kohdistuvat voimakkaimmin kaikkein heikompiosaisiin, minkä lisäksi Vantaalle muuttaa enenemässä määrin jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevia.
- Eriarvoisuuden ja alueellisen eriytymisen ehkäisy on pitkäjänteistä työtä
- Sosiaalisesti kestävä Vantaan rakentaminen ja eriarvoistumiskehityksen torjuminen vaativat useiden toimijoiden välistä yhteistyötä, resursseja ja tietopohjaista päätöksentekoa, mihin pelkästään tämä ohjelma ei anna vastauksia.

Päätettäväksi

Hyväksytäänkö strategiaohjelma (ohjelma kokonaisuudessaan liitteenä)?

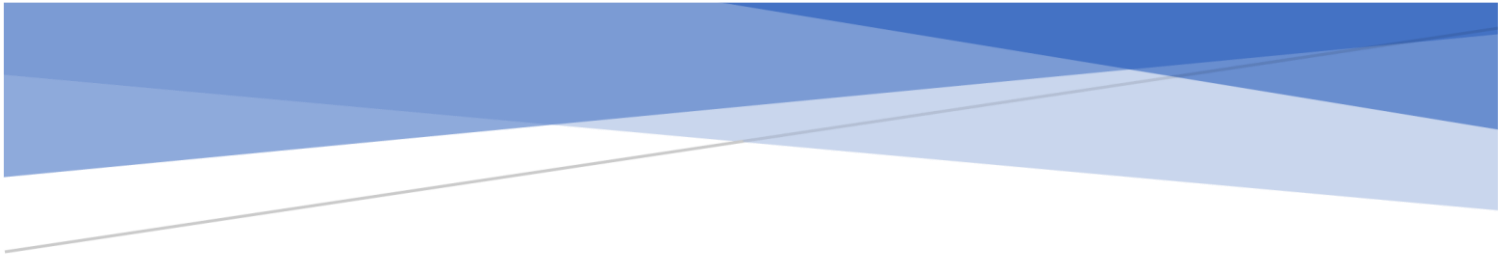
Kommentteja, ehdotuksia, risuja / ruusuja?

Kiitos!

Petri Roikonen, VTT
Erityisasiantuntija
Kaupunkikulttuuri / Yhteiset palvelut
PL 1260, 01030 Vantaan Kaupunki
Käyntiosoite: Silkkitehtaantie 5 C, 2 krs., 01300
Vantaa
+358 50 314 5448
petri.roikonen@vantaa.fi

OHJELMALUONNOS: SOSIAALISESTI KESTÄVÄ VANTAA - STRATEGIAOHJELMA

Sisältää MEK-toimenpideohjelman

Ohjelman valmistelu- ja johtoryhmä

Pj. Erityisasiantuntija Petri Roikonen, Kaupunkikulttuuri, Vantaan kaupunki
Pj. Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand, Kaupunkikulttuuri, Vantaan kaupunki
Nuorisopalveluiden johtaja Hannu Rusama, Kaupunkikulttuuri, Vantaan kaupunki
Kehittämispäällikkö Jussi Perämäki, Kaupunkikulttuuri, Vantaan kaupunki
Varhaiskasvatuksen johtaja Mikko Mäkelä, Kasvatus ja oppiminen, Vantaan kaupunki
Perusopetuksen aluepäällikkö Niina Korko, Kasvatus ja oppiminen, Vantaan kaupunki
Kehittämispäällikkö Hanna Kukkonen, Kasvatus ja oppiminen, Vantaan kaupunki
Projektiasiantuntija Pia Aaltonen, Kasvatus ja oppiminen, Vantaan kaupunki
Kaupungininsinööri Henry Westlin, Kaupunkiympäristö, Vantaan kaupunki
Psykososiaalisten palvelujen palvelupäällikkö Reetta Voutilainen, Sosiaali- ja terveydenhuolto,
Vantaan kaupunki
Erityisasiantuntija Hilda Hakkarainen, Sosiaali- ja terveydenhuolto, Vantaan kaupunki
Strategia- ja tutkimuspäällikkö Vesa Kokkonen, Kaupunkistrategia ja johto, Vantaan kaupunki
Erityisasiantuntija Mirka Järnefelt, Kaupunkistrategia ja johto, Vantaan kaupunki
Kansainvälisten asioiden päällikkö Elina Värtö, Kaupunkistrategia ja johto, Vantaan kaupunki
Tutkimuspäällikkö Timo Kauppinen, Sosiologia, THL
Tutkija Ramin Izadi, Taloustiede, VATT

Sisällys

Tiivistelmä	2
1. Johdanto	4
2. Tausta: Mitä kaupungilla jo tehdään eriarvoistumisen ehkäisemiseksi?	6
2.1. Kaupunkistrategian ja johdon toimiala	6
2.2. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	8
2.3. Kaupunkikulttuurin toimiala	11
2.4. Kaupunkiympäristön toimiala	19
2.5. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala	23
2.6. Koronasta toipumissuunnitelma, 2021–2023	25
3. Alueellinen eriytyminen Vantaalla	27
4. MEK-alueiden valinta	32
5. Strategiaohjelman kärkiteemat ja toimenpiteet	34
5.1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella	34
5.2. Lapsikeskeinen investointistrategia	36
5.2.1. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta	36
5.2.2. Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen	40
5.3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä	45
5.3.1. Koulutus ja työllisyys	45
5.3.2. Terveys	55
5.4. Kukoistavat kaupunkikeskukset	60
5.4.1. Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja	60
5.4.2. Raidekaupunkia rakentamassa	63
6. MEK:n budjetti	70
7. Toimeenpano, seuranta ja vaikuttavuuden arviointi	0
8. Lopuksi	1
Lähdeluettelo	5
Kirjallisuus	5

Tiivistelmä

Kohtaamamme viime aikojen kriisit kohdistuvat voimakkaimmin kaikkein heikompiosaisiin, minkä lisäksi Vantaalle muuttaa enenemässä määrin jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevia. Nämä kehityskulut luovat haasteita eriarvoisuuden ja alueellisen eriytymisen ehkäisylle, ja ne vaativat panostuksia ja pitkäjänteistä työtä. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma (MEK) on rakentanut uudenlaista yhteistoiminnan kulttuuria, jolla tämänkaltaisia systeemisii ja kompleksisia haasteita voitaisiin ratkaista.

Toimintaohjelma on kaupunkitasoinen ja nojaa vahvasti uuteen hyväksyttyyn Vantaan kaupungin strategiaan. Ohjelma tukee erityisesti eriarvoistumisen estämisen sekä kukoistavien kaupunkikeskusten painopisteitä. Strategiaohjelman tavoitteena on asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelmaa toteutetaan vuosina 2023–2025 ja sen toteutukseen varataan kaksi miljoonaa euroa vuosittain, yhteensä kuusi miljoonaa euroa.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma koostuu neljästä kärkiteemasta: **1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, 2. Lapsikeskeinen investointistrategia, 3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä ja 4. Kukoistavat kaupunkikeskukset.** Ensimmäisessä kärkiteemassa, **Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella,** luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle sekä vaikuttavuuden tutkimiselle. Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa.

Toisessa kärkiteemassa, **Lapsikeskeinen investointistrategia,** on kaksi alateemaa: *1. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta* sekä *2. koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen.* Kärkiteeman ydinviesti on se, että erityisesti huono-osaisimpiin perheisiin ja lapsiin kohdistuvat panostukset voivat olla investointeja, jotka lisäävät heidän hyvinvointiaan sekä toisaalta vähentävät kalliiden korjaavien palveluiden käyttöä pidemmällä aikavälillä. Lapsiperheet ovat keskeisessä roolissa myös segregaaation muodostumisessa. Tavoitteenamme on vahvistaa lasten ja nuorten kiinnittymistä koulupolkuun ja yhteiskuntaan muun muassa nuorisotyön, harrastusten sekä vanhemmuuden tuki-palvelun avulla. Tulemme myös kehittämään koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuntaan kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja.

Kolmannessa kärkiteemassa, **Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä,** on myös kaksi alateemaa, jotka ovat *koulutus ja työllisyys* sekä *terveys.* Köyhyyden, eriarvoisuuden sekä ylisukupolvisen huono-osaisuuden ratkaisemisessa avainasemassa on perhe ja siihen liittyvät instituutiot. Tutkimusten mukaan erityisesti maahanmuuttajaäitien työllistymisaste on Suomessa erittäin matala verrattuna muihin verrokkiryhmiin tai maihin. Yksi keskeinen keino tukea erityisesti lapsiperheitä on helpottaa työn ja perhe-elämän yhdistämistä sekä tarjota tukea työllistymiseen ja kouluttautumiseen, mihin panostetaan muun muassa maahanmuuttajavanhemmille tarkoitettulla ohjelmalla kouluissa. Lisäksi tuetaan muun muassa suomen kielen opetusta ja maahanmuuttajia aikuisopiston opinnoissa. Terveellisiä elintapoja sekä asukkaiden yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta vahvistetaan koululaisurheilujoukkueilla ja kaupunginosien vertaisohjaamiseen pohjautuvilla lähiliikuntaryhmillä.

Neljännessä kärkiteemassa, **Kukoistavat kaupunkikeskukset,** on myös kaksi alateemaa, joista ensimmäinen on *Lähiöstä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja.* Kasvava ja merkittävä osa vantaalaisista kokee yksinäisyyttä ja ulkopuolisuutta, mikä on riski yhä syvenevään yhteisöllisyyden rapautumiseen ja syrjäytymiseen. Suunnan kääntäminen vaatii erityisesti alueille jalkautumista, vuorovaikutusta, alueiden toimijoiden tuomista yhteen, yhteistyötä sekä resursseja. Täten tavoitteena on kehittää suuralueita ja kaupunginosia yhteisökehittäjämallilla, jossa pääideana

on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen. Lisäksi turvallisuuteen, päihteiden käyttöön ja levottomuuteen tullaan kiinnittämään huomiota turvallisuusyhteistyötä tiivistämällä.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toisena alateemana on *Raidekaupunkia rakentamassa*. Vantaan aluekeskustat ovat usein vaa'ankeiiasemassa, kun tarkastellaan alueiden kehittymismahdollisuuksia. Tähän kiinnitetään huomiota muun muassa keskustojen kehittämissuunnitelmilla, suuralueiden viestintäbrändeillä sekä segregaatiotyöryhmällä. Sosiaalisesti kestävää kaupunkia rakennetaan myös järkevällä ja tietoon pohjautuvalla maa- ja asuntopolitiikalla sekä suuralueiden keskeisillä hankkeilla, kuten suunnitellulla Vantaan ratikalla. Toivomme, että muodostettavat taloyhtiöklubit toimisivat alustana taloyhtiöiden monenlaiselle yhteiskehittämiselle sekä paremmalle aluekehittämiselle. Lisäksi taloyhtiöklubit, yhdessä yhteisökehittäjämallin kanssa, mahdollistavat paremmat edellytykset naapuruston osallistamiselle, turvallisemman ympäristön luomiselle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle.

MEK-alueiksi valikoitui Länsimäki, Hakunila, Havukoski, Mikkola sekä Myyrmäki. Tästä huolimatta ohjelma ei kuitenkaan ole rajattu ainoastaan näihin kaupunginosiin, vaan toimia voidaan kohdistaa muillekin alueille, joissa havaitaan eriytymistä. On hyvä huomata myös se, että eriarvoistumiskehityksen torjuminen voi vaatia myös kaupunkitasoista toimintaa.

1. Johdanto

Tuloerot, joita pidetään yleisesti keskeisenä eriarvoisuuden mittarina, ovat kasvaneet useissa kehittyneissä maissa useiden vuosikymmenten ajan aina 1970- ja 1980-luvulta lähtien. Syitä eriarvoisuuden muutoksille on haettu niin talouskasvusta ja talouden kehittymisestä (Milanović 2011; Milanovic 2019), kriiseistä (Morelli and Atkinson 2015; Scheidel 2017), varallisuudesta ja pääomatuloista (Piketty 2014; Bengtsson and Waldenström 2018) sekä globalisaatiosta ja teknologisesti kehityksestä (Acemoglu 2002; Roine, Vlachos, and Waldenström 2009). Se, että talouskasvusta ja muista edellä mainituista voimista huolimatta maiden väliset tuloerot, mahdollisuuksien tasa-arvo sekä tapahtuneet muutokset näissä eriarvoisuuksissa ovat erittäin huomattavia (Roikonen 2021a; Jäntti et al. 2006; Roikonen, Ojala, and Eloranta 2021; Corak 2013; Roikonen 2021b). Tämä viittaa siihen, että eri yhteiskunnat ovat mukautuneet ja suhtautuneet näihin voimiin erilaisin näkökulmin ja tavoin. Toisin sanoen, politiikka ja vallitsevat instituutiot ovat tärkeitä siinä, mihin suuntaan nämä voimat vievät eriarvoisuutta ja millä voimakkuudella.

Pohjoismaita on pidetty yleisesti esimerkkinä vauraista, kohtuullisen tasa-arvoisista ja mahdollisuuksia tarjoavista yhteiskunnista, joissa vallitsevat vankat ja reilut instituutiot (Acemoglu and Robinson 2012; Jäntti et al. 2006). Toisaalta eriarvoistuminen on tullut näkyväksi erityisesti alueellisten hyvinvointierojen kasvun myötä viimeisten vuosikymmenten aikana myös pohjoismaissa. Eriarvoisuudet ovat kasvaneet erityisesti suurten kaupunkien sisällä, joista löytyy usein maan varakkain sekä myös kaikkein huono-osaisimmat väestöryhmät (Tunström and Wang 2019). Huono-osaisimpien alueiden sosioekonominen ja etninen segregatio voi heikentää muun muassa syrjään jäävien peruskoulujen mahdollisuuksia saavuttaa hyviä oppimistuloksia (Bernelius and Huilla 2021; Bernelius, Huilla, and Lobato 2021). Huono-osaisimpien asuinalueiden asukkaat voivat myös kokea näköalattomuutta ja osattomuutta, mikä voi johtaa erittäin ikävien yhteiskunnallisten ilmiöiden syntyyn, kuten rikollisuuteen ja syrjäytymiseen (Chetty et al. 2014). Tutkimusnäyttö viittaa myös siihen, että pitkälle syventyessään segregatiolla on merkittäviä suoria vaikutuksia mahdollisuuksien tasa-arvoon (ns. aluevaikutus) (ks. Yhdysvaltojen esimerkki Chetty and Hendren 2018).

Suomessa pääkaupunkiseutu sekä suuret kaupungit ovat kokeneet vahvimmin eriarvoistumisen alueelliset seuraukset, vaikkakin edelleen segregatio on verrattain maltillista verrattuna moniin muihin maihin (Saikkonen et al. 2018; Kauppinen and Munkkila 2022). Kuitenkin alueellinen eriarvoistuminen ja viime vuosien kriisiajat näkyvät muun muassa asukkaiden kokemana näköalattomuutena, yksinäisyytenä ja tulevaisuuden uskon heikentymisenä (esim. Helakorpi and

Kivimäki 2021). Huono-osaisimmille alueille on yhä enemmän keskittynyt väestöryhmiä, joilla on kasautuneita sosioekonomisia haasteita, kuten alhainen koulutustaso, työttömyyttä sekä monenlaista osattomuutta. Riskinä on, että Suomessakin vähitellen ajaudutaan kohti sellaista tilannetta, johon Ruotsin useissa lähiöissä on päädytty. Onkin tärkeää, että kaupungit ja kunnat yhdessä yhteistyötahojensa kanssa etsivät vaikuttavia ratkaisuja hyvinvointierojen kasvun hillitsemiseksi toimialat ylittävällä yhteistyöllä.

Viimeaikaiset selvitykset ja kansainväliset tutkimukset ovat osoittaneet alueellisen eriytymisen pysäyttämisen tai hillitsemisen erittäin haastavaksi. Positiivisena merkinä on kuitenkin huomattu se, että myönteisen erityiskohtelun tuella on saavutettu hyviä tuloksia muun muassa Helsingissä (Silliman 2017). Viimeaikaiset selvitykset kuitenkin korostavat sitä, että segregaatiokehitystä ei pysäytetä investoimalla pelkästään kouluihin, vaan toimialojen välisellä yhteistyöllä (Bernelius and Huilla 2021; Huilla 2022b). Vaikka kunnan rooli verotuksen ja tulonsiirtojen (Jäntti et al. 2010) tai julkisen kulutuksen ja palveluiden (Lindert 2004) muokkaajana on hyvin rajallinen, sillä on suuri vaikutusvalta alueellaan kaupunkiympäristön (kaavoitus, asuntopolitiikka ym.), koulutuksen (varhaiskasvatus, peruskoulu, toinen aste ym.), kaupunkikulttuurin (kirjastot, kulttuuri- ja liikuntapalvelut ym.) sekä tulevalle hyvinvointialueella sosiaali- ja terveyspalveluiden kautta. Myös Vantaalla on tehty vaikuttavaa toimialojen välistä yhteistyötä Myönteisen erityiskohtelun kohtelun (MEK) ohjelmassa vuodesta 2019 lähtien. Vantaa on lisännyt esimerkiksi merkittäviä panostuksia nuorisotyöhön, joka on esimerkki vaikuttavasta nuorten syrjäytymisen ja eriarvoistumisen ennaltaehkäisevästä toiminnasta.¹

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelman eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman tavoitteena on torjua eriarvoistumisen kasvua sekä alueellisen huono-osaisuuden kasautumista. Ohjelmakokonaisuudella on tarkoitus tasata asukkaiden mahdollisuuksia hyvinvointiin, ehkäistä näköalattomuutta sekä lisätä alueiden elinvoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä. Tarkastelemme toimialojen nykyistä tilannetta sekä niiden suhdetta eriarvoistumiskehitykseen (kappale 2). Käsitlemme Vantaan alueellista eriytymistä kappaleessa 3. Kappaleessa 4 perustelemme indikaattorivalintojamme, joilla olemme valinneet myönteistä erityiskohtelua tarvitsevat alueet. Kappaleessa 5 esittelemme uuden Sosiaalisesti kestävä Vantaan strategiateemaohjelman. Ohjelman budjetti on esitetty kappaleessa 6 ja sen toimeenpano ja seuranta kappaleessa 7. Lopuksi tuomme esille ohjelman ydinkysymyksiä sekä lähtökohtia ohjelmatyöhön (kappale 8).

¹ Varian keskeyttämisluvut ovat laskeneet hieman koronasta huolimatta. Negatiivisesti eronneet / keskeyttämisprosentti oli 12,7 vuonna 2019, 13,0 vuonna 2020, 11,5 vuonna 2021. Toki on mahdollista, että keskeyttämislukujen lasku johtuu jostain ulkopuolisesta tekijästä.

2. Tausta: Mitä kaupungilla jo tehdään eriarvoistumisen ehkäisemiseksi?

2.1. Kaupunkistrategian ja johdon toimiala

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala jakaantuu neljään palvelualueeseen: 1. henkilöstö- ja konsernipalvelut, 2. kuntademokratia, 3. kasvupalvelut, sekä 4. talous ja strategia. Henkilöstö- ja konsernipalvelut vastaa yhteisistä konsernitasoisista palveluista. Se on jaettu kuuteen palveluyksikköön: työntajapalvelut, kehittämispalvelut, toimialojen hr-palvelut, konserniohjaus ja -valvonta, hankinta sekä tietohallinto. Palvelualue tukee elinvoimaisen Vantaan kasvua työllisyyttä vahvistaen. Kuntademokratian palvelualue huolehtii kuntademokratian toteutumisesta. Sen alta löytyvät lakiasiat ja päätösvalmistelu sekä hallintopalvelut. Kuntademokratian palvelualueen kaupunkiturvallisuustiimin ylläpitämään turvallisuuden tilannekuvaan kerätään muiden toimialojen ja viranomaisten tietoa turvallisuudesta (osa tiedoista on saatavilla alueittain). Turvallisuuskyselyn tuloksia on käytetty Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman laatimiseen. Turvallisuussuunnitelma sisältää useita toimenpiteitä, joiden tarkoitus on hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen.

Kasvupalveluita ovat elinkeinopalvelut ja työllisyyspalvelut. Elinkeinopalvelut ostaa yritysten perustamisneuvontaa Uusyrityskeskus YritysVantaalta. Vuonna 2021 Vantaalla perustettiin 1906 yritystä, joista 579 perustettiin YritysVantaan perustamispalvelun kautta. YritysVantaan avulla perustetuista yrityksistä noin 45 % on maahanmuuttajataustaisten henkilöiden perustamia. Elinkeinopalvelut kehittää Vantaan elinkeinotoimintaa perustoimintansa lisäksi myös erinäisillä hankkeilla, kuten My Business Hub, Urbaania kasvua Vantaa sekä Talent Vantaa. My Business Hub -hankkeessa on tavoitteena synnyttää vireää pk-yritysten yhteisö Myyrmäen suuralueella, mikä edistäisi uusien kumppanuuksien ja liiketoiminnan kehittymistä. Hankkeen keskiössä ovat erityisesti koronasta kärsineet alat (esim. palvelu- kuljetus- ja luovat alat). Urbaania kasvua Vantaa -hanke tarkasteli matalan osaamistason ja koulutuksen työpaikkoihin ja työvoimaan liittyviä haasteita Vantaan kaupungin alueella. Tavoitteena oli tukea pieniä ja keskisuuria yrityksiä ja heidän työntekijöitään työllistymisessä, osaamisen kehittämisessä sekä digitalisaatiossa. Hankkeessa kehitettiin yhdessä uusia, innovatiivisia ratkaisuja sekä edistettiin paikallista osaamiskosysteemiä. Talent Vantaa -hankkeessa on kehitetty palvelulupaus asiakkaalle. Palvelulupaukseen on koottu asettautumisen eri palvelut. Yhteistyötä eri toimijoiden välillä pyritään sujuvoittamaan ja selkiyttämään palvelulupauksen avulla.

Työllisyyspalveluiden palvelualue tukee kaupunkilaisten työllistymistä. Työllisyyspalvelut tarjoavat palveluita kaikille vantaalaisille, mutta alueelliset erot työllisyydessä ovat suuria ja vaikuttavat segregaatioon. Suuret uudistukset, kuten TE24-uudistus ja hyvinvointialueuudistus, aiheuttavat sen, että toiminnan päämääränä on vastata tulevana vuosina lakisääteisiin tehtäviin muuttuvassa tilanteessa. Työllisyyden kuntakokeilut aloittivat toimintansa 1.3.2021. Vantaa toimii työllisyyden kuntakokeilussa yhdessä Keravan kaupungin kanssa. Vantaan erityisinä haasteina nähdään pitkäaikaistyöttömien sekä vieraskielisten suuri määrä. Kuntakokeilun käynnistyttyä osa TE-toimistojen työnhakija-asiakkaista siirtyi kuntien asiakkaiksi ja osa jäi asiakkaiksi TE-toimistoon. Kuntakokeilujen jälkeen kunnat vastaavat työllisyyspalveluista. Kunnat järjestävät työ- ja elinkeinotoimiston asemesta alueillaan palveluita, joiden peruste on työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012) ja kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (1386/2010). Lisäksi kunnat antavat eräitä työttömyysturvalaissa (1290/2002) tarkoitettuja työvoimapolitiittisia lausuntoja työ- ja elinkeinotoimiston asemesta. Kokeilulla lisätään palvelujen asiakaslähtöisyyttä ja tavoitellaan hallinnonalat ylittäviä ratkaisuja. Kokeilujen tavoitteena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. 2.5.2022 tuli voimaan laki uudesta työllisyyden asiakaspalvelumallista. Mallin tarkoituksena on aktivoida asiakasta itsenäiseen työnhakuun kohtaamalla asiakas kahden viikon välein työllisyyden alkuvaiheessa. Vantaa–Kerava-kuntakokeilun tavoitteena on työhakijoiden kohtaaminen, yksilölliset palvelupolut, laaja-alainen palvelutarpeen arviointi sekä tehokas palveluohjaus.

Talouden ja strategian palvelualue kehittää kaupunkia strategisella tasolla ja hoitaa kaupungin talouteen liittyvät palvelut kokonaisuutena. Palvelualue jakautuu neljään palveluyksikköön: talousohjaus, rahoitus ja riskienhallinta, talouspalvelut sekä strategia ja tutkimus. Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos sijaitsee myös kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Segregaation ehkäisyn näkökulmasta yksi palvelualueen keskeisistä toiminnoista on tiedontuottaminen Vantaasta. Aluetason tieto mahdollistaa eri alueiden ja niiden eriytymisen seurannan. Kyselyaineistot kuten FCG kaupunki- ja kuntapalvelututkimus, pks-hyvinvointikysely ja asukasbarometri mahdollistavat myös koetun tiedon tuottamisen. Tätä tietoa voidaan hyödyntää palvelujen kohdentamisessa ja hyvinvointierojen vertailussa myös segregaatión näkökulmasta. Palvelualue tuottaa myös palveluverkkosuunnitelman. Palveluverkolla on huomattava merkitys alueiden yhdenvertaisuuden edistämässä. Talouden ja strategian palvelualue tuottaa joka toinen vuosi Voluntary Review Raport -julkaisun. Julkaisussa käydään läpi se, miten YK:n Agenda 2030:n mukaiset kestävyystavoitteet toteutuvat Vantaalla. Sosiaalinen kestävyys on merkittävä kestävyystavoite ja muodostaa osan tästä

raportoinnista. Raportin avulla Vantaalla voidaan tunnistaa, missä asioissa vastuullisuudessa on kehitettävää.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala on toteuttanut myös Vantaan innovaatiokilpailun, jossa Vantaan kaupunki kutsuu asukkaat, yritykset, oppilaitokset, yhdistykset, järjestöt ja kaupungin työntekijät kehittämään kaupunkia. Kilpailuteemoja ovat hyvät arjen palvelut, kukoistavat kaupunkikeskukset ja ilmastonmuutoksen torjunta, joista erityisesti kaksi ensimmäistä pitävät sisällään haitallisen segregaaation torjuntaan kuuluvia elementtejä. Valituille kilpailuehdotuksille voidaan jakaa yhteensä 300 000 euroa. Rahoituksen saajan tulee toteuttaa kilpailuidea Vantaalla vuosien 2022 tai 2023 aikana.

2.2. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan yhteisenä tavoitteena on, että lasten, nuorten ja aikuisten kasvatuksen ja oppimisen palvelut ovat laadukkaita ja niihin liittyvät jatkumot toimivat saumattomasti. Toimialan tehtävänä on opetuslautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tehdään lukuisia toimenpiteitä eriarvoistumisen ehkäisemiseksi.

Tasa-arvoraha

Perusrahoituksen lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa on haettu vuosittain haussa ollutta Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvorahaa. Tasa-arvorahalla vahvistetaan koulutuksen yhdenvertaisuutta suuntaamalla resursseja erityisesti sellaisille alueille, joilla sosioekonomiset tekijät voivat altistaa heikommille oppimistuloksille. Avustuksella tuetaan varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa toimia, joilla edistetään lasten kehitystä ja oppimista, laadukkaita oppimistuloksia, koulutuksellista tasa-arvoa ja hyvinvointia sekä vähennetään ja ennaltaehkäistään sosioekonomista eriarvoistumista.

Vantaalla valtiolta saatu tasa-arvoraha jaetaan pääosin kokonaisuudessaan yksiköihin käyttämällä kertomina tasa-arvorahan peruskriteereitä eli koulutustasoa, työllisyyttä ja vieraskielisten määrää. Näin ollen osa yksiköistä saa tasa-arvorahaa enemmän, osa ei ollenkaan. Tasa-arvorahalla on palkattu esimerkiksi laaja-alaisia erityisopettajia nivelvaiheisiin eli esi- ja alkuopetukseen sekä alakoulusta yläkouluun siirtymisen tukemiseen, resurssiopettajia, koulunkäynnin avustajia ja monikielisiä ohjaajia. Lisäksi rahalla on pystytty jakamaan perusryhmiä pienemmiksi ns. jakotunteja lisäämällä. Varhaiskasvatuksessa tasa-arvoraha mahdollistaa muun muassa ryhmäkokojen pienentämisen sekä

lastenhoitajien palkkaamisen. Tasa-arvorahan avulla voidaan lisäksi vahvistaa lähikoulun merkitystä yhteisön keskuksena ja hyvinvoinnin edistäjänä.

Vantaan esi- ja perusopetus sai lukuvuodeksi 2022–23 tasa-arvorahaa 6 281 041 euroa. Raha vastasi perusopetuksessa noin 127 opettajan ja 179 avustajan palkkaa. Tasa-arvoraha on vuodesta 2023 alkaen osa perusrahoitusta uuden lakimuutoksen myötä (HE 55/2022 vp). Lakiin kirjattu tasa-arvorahan summa on kuitenkin huomattavasti pienempi kuin aiemmin jaossa ollut raha. Huolena onkin, että tasa-arvorahan osuus tulee laskemaan ja vaikuttaa esi- ja perusopetuksen rahoitukseen merkittäväällä tavalla.

Palkkalisät opettajille

Perusopetuksessa maksetaan opettajille palkkalisää niissä yksiköissä, joissa suomi toisena kielenä -oppilaita on yli 40 % koulun oppilasmäärästä. Kuluvana vuonna (2022) palkkalisä on 153,91 e/kk ja sen piirissä on kuusi koulua. Varhaiskasvatuksessa palkkalisää maksetaan opettajille niissä yksiköissä, joissa vieraskielisten lasten määrä on yli 50 %. Tällöin lisä on 150 e/kk. Mikäli vieraskielisten lasten määrä on yli 70 %, lisä on 200 e/kk. Palkkalisien piirissä on tällä hetkellä 37 päiväkotia. Palkkalisien ja yksiköiden määrät kuvaavat vuoden 2022 tilannetta.

Palkkalisien maksaminen perustuu siihen, että monikielisissä yksiköissä työtehtävien moninaisuus on suuri ja työ haastavaa. Varhaiskasvatuksessa palkkalisä perustuu myös kelpoisten opettajien epätasaiseen jakautumiseen yksiköiden välillä ja kelpoisten opettajien vaikeaan saatavuuteen yksiköissä, joissa vieraskielisten lasten määrä on suuri.

Koulu- ja päiväkotisegregation vähentäminen

Alueellinen eriytyminen ja eriarvoistuminen heijastuvat vahvasti päiväkoteihin ja kouluihin. Hyvä- ja huono-osaisuuden kasautuminen eri yksiköihin aiheuttaa haasteita päiväkodeille ja kouluille ja heikentää koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Esimerkiksi vieraskielisten lasten määrä vaihtelee merkittävästi yksiköittäin. Vantaalla on kouluja, joissa vieraskielisiä oppilaita on alle 10 % ja toisaalta kouluja, joissa vieraskielisten oppilaiden määrä on yli 70 %. Päiväkotien osalta yksikkökohtainen vaihtelu on vielä koulujakin suurempaa.

Vantaan kaupunki pyrkii vastaamaan eriytymiskehitykseen kehittämällä toimialarajat ylittävän toimintamallin koulusegregation vähentämiseen. Toimintamalli kehitetään Opetus- ja

kulttuuriministeriön rahoittaman Yhteinen koulu -hankkeen (2022–23) puitteissa. Hanke keskittyy erityisesti kasvatuksen ja oppimisen, kaupunkikulttuurin ja kaupunkiympäristön toimialojen väliseen yhteistyöhön. Tavoitteena on koulujen välisten erojen vähentäminen ja hyvä lähikoulu kaikille vantaalaisille oppilaille. Yhteinen koulu -hanke keskittyy erityisesti perusopetukseen, mutta kehitettävä toimintamalli pyritään tekemään sellaiseksi, että se hyödyttää mahdollisimman paljon myös varhaiskasvatusta.

Oppivelvollisuuden laajeneminen

Oppivelvollisuuden laajenemisen voidaan katsoa olevan merkittävä koulutuspoliittinen uudistus myös eriarvoistumisen ehkäisemisen osalta. Merkittävänä muutoksessa voidaan myös pitää sitä, että aiempaa täsmällisemmin määritetyt lain tuomat rajat opintojen etenemisen seurantaan ja opintojen keskeyttämisriskiin puuttumiseen tarjoaa toisen asteen koulutuksen järjestäjille aiempaa paremmat keinot puuttua koulutuksen keskeyttämiseen. Lisäksi asuinkunnalla on jatkossa velvollisuus tukea ilman opiskelupaikkaa olevaa perusopetuksen päättäneitä oppivelvollista nuorta opiskelupaikan löytämisessä, ja viime kädessä asuinkunnalla on oikeus osoittaa opiskelupaikka nuorelle. Nämä edellä mainitut tehtävät Vantaalla on määritetty toisen asteen koulutuksen palvelualueelle.

Tehostettu oppilaanohjaus ja työelämäpainotteinen perusopetus

Perusopetuksen oppilaanohjauksen ONNI-hankkeen yhtenä kehittämiskärkenä on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen oppilaanohjaus. Lukuvuonna 2021–2022 on keskitytty erityisen tuen oppilaiden oppilaanohjaukseen, lukuvuonna 2022–2023 painopisteenä on eri kieli- ja kulttuuriryhmien oppilaiden oppilaanohjaus. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta tarjotaan niille 8.–9.-luokkalaisille oppilaille, joiden katsotaan hyötyvän tehostetusta oppilaanohjauksesta erityisesti jatko-opinto- ja uraohjauksen sekä omien vahvuuksien ja päätöksentekotaitojen vahvistamisen näkökulmista.

Vantaan perusopetuksessa on myös perustettu yrittäjyyskasvatuspolku, joka kattaa muun muassa 4., 6. ja 9. luokkalaisten yrittäjyyskasvatuksen kokonaisuudet. Tavoitteena on tukea oppilaiden omaa toimijuutta, sisäistä yrittäjyyttä sekä vahvistaa yksilöllisten elämänpolkujen mahdollisuuksia.

Yhteistyö eri toimialojen ja eri toimijoiden kanssa

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on tehty eriarvoistumisen ehkäisemiseksi ja vaikutusten minimoimiseksi jo pitkään yhteistyötä eri toimialojen ja kaupungin eri toimijoiden kanssa. Esimerkiksi oppivelvollisuuden laajenemisen yhteydessä on työstyetty yhteistyössä toisen asteen sekä kaupunkikulttuurin toimialan kanssa tiedonsiirtoa sekä yksilöllisiä polkuja perusopetuksesta jatko-

opintoihin. Tiivistyneellä yhteistyöllä tuetaan nuorten yksilöllistä siirtymää ja kiinnittymistä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala tekee kaupunkikulttuurin toimialan kanssa monenlaista yhteistyötä, kuten lasten ja nuorten harrastustoiminnan kehittämistä ja kohdentamista (Tempo-orkesterin toiminta, liikuntapalveluiden tarjoama kerhotoiminta ja Sportti-kaverit). Lisäksi perusopetuksessa työskentelee nuorisotyöntekijöitä, perusopetuksesta toisen asteen koulutuksiin siirtymisessä tehdään yhteistyötä nuorisopalvelujen kanssa (esimerkiksi case manager -hanke) sekä Vantaan nuorisopalveluiden ja ammattiopisto Varian yhteistyö tukee nuoria opinnoissa pysymisessä.

2.3. Kaupunkikulttuurin toimiala

Kaupunkikulttuurin painopisteet eriarvoistumisen torjunnassa

Kaupunkikulttuurin toimialalla monet palvelut ehkäisevät eriarvoistumis- ja segregaatiokehitystä. Kaupunkikulttuurin strategian yksi alatavoite on ”Kukaan ei jää yksin, tuemme asukkaiden ja yhteisöjen toimintamahdollisuuksia”. Tavoitteen avulla halutaan vahvistaa vapaa-ajan yhteisöjä, joissa voi harrastaa yhdessä tai kohdata muita. Asukkaiden moninaisuus huomioidaan palveluissa, jotka vastaavat asukkaiden tarpeita. Tarjoamme myös digitaalisia palveluita ja digitukea sitä tarvitseville. Kaupunkikulttuurin toimiala vastaa myös kahdesta kaupunkitasoisesta strategiateemasta, jotka ovat Hyvinvointia rakentava Vantaa sekä Sosiaalisesti kestävä Vantaa. Viimeksi mainittuun ohjelmaan sisältyy myös Myönteisen erityiskohtelun ohjelma (MEK), jota koordinoidaan kaupunkikulttuurin yhteisistä palveluista.

Tulevien vuosien aikana kaupunkikulttuurin yhteiset palvelut tekevät monia toimia estääkseen eriarvoistumis- ja segregaatiokehitystä. Esimerkiksi ilmaista harrastustoimintaa tarjotaan kaikille vantaalaisille peruskoululaisille laajenevissa määrin Harrastusten Vantaa -hankkeen kautta. Osallistuva Vantaa 2022–2025-ohjelman yksi teemoista on ’Tuemme hiljaisten ryhmien osallisuutta’. Osana tätä teemaa edistetään lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia, vahvistetaan vieraskielisten vantaalaisten osallisuutta ja tuetaan syrjäytymisvaarassa olevien osallisuutta. Esimerkkejä suunnitelluista toimenpiteistä ovat lapsilähtöisten osallisuuden menetelmien lisääminen menetelmäpankkiin, kokemusasiantuntijoiden laajempi hyödyntäminen ja koulutukset henkilöstölle esteettömistä ja saavutettavista asukastilaisuuksista. Myös teemojen ’Edistämme alueellista osallisuutta’ sekä ’Kohtaamme ja käymme puntaroivaa keskustelua’ alla on

toimenpiteitä, jotka edistävät osaltaan segregaatian ja eriarvoistumisen ehkäisyä. Asukkaiden yhteisöllisyyttä ja aktiivisuutta lisäävien käytänteiden ja toimintamallien levittäminen kaupunginosien välillä edistää alueellista tasa-arvoisuutta ja vahvistaa yhteisöjä. Lisäksi haluamme edistää sosiaalisen kuuntelun sekä dialogisen verkostotyön menetelmien käyttöä Vantaalla. Lisäämme ja tehostamme monikielistä viestintää, jotta tavoitamme entistä paremmin ja laajemmin Vantaan monikulttuurisen väestön. Kehitämme viestintää myös vuorovaikutteisemmaksi, mikä vahvistaa kuntalaisten osallisuuden kokemusta.

Kirjasto tarjoaa aineistoja, tiloja ja välineitä, jotka tukevat väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin, elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Asiakaspalvelun yhteydessä tarjoamaa digitukea tarjotaan sekä kirjaston oman henkilöstön osaamisen avulla sekä jatketaan yhteistyötä kumppaneiden (esimerkiksi Enter) kanssa digitukiyhteistyön tiimoilta. Osallisuustoiminta on olennainen osa kirjaston asiakasorientoitunutta toimintakulttuuria ja kehittämistyötä ja sitä tullaan edelleen kehittämään. Yhteistyö vapaaehtoisten kanssa sekä yksityisten toimijoiden että järjestöjen kanssa on myös jatkossa kirjaston toiminnassa mukana.

Kulttuuritoimijat ovat mukana tavoittelemassa mahdollisimman tasa-arvoisia ja hyvinvoivia asuinalueita ja sitä kautta vähentämässä eriarvoisuuden kokemuksia koko Vantaan alueella. Kiristyvää taloustilanne edellyttää samanaikaisesti uusien toimintamuotojen käyttöä ja uudelleenarviointia esimerkiksi niin, että kulttuurialan ammattilaisten ostopalveluita tullaan käyttämään aiempaa useammin. Hyödynnämme toiminnassamme myös maailmaa muuttavia teknologioita ja digitalisaatiota. Uudesta teknologiasta toivomme apua tiellämme kohti ekologisesti terveitä, kaupungin resurssiviisauden tiekartan mukaisia toimintatapoja. Edistämme kestävästä kehityksestä myös sosiaalisen ja talouden näkökulmat huomioiden.

Vantaan kulttuurilapset (työnimi) on vuonna 2023 käynnistettävä toiminta, jonka puitteissa jokainen vantaalainen lapsi vanhempineen saa syntymälahjaksi kutsun ilmaiseen kulttuuritapahtumaan tai -palveluun kahdesti vuodessa, kunnes lapsi aloittaa koulun. Tapahtumat ja palvelut tuotetaan yhteistyössä vantaalaisten kulttuuritoimijoiden kanssa ja koordinoidaan Vantaan lastenkulttuuripalveluissa. Toiminnan keskeisiä tavoitteita ovat perheiden hyvinvoinnin lisääminen kulttuurin keinoin, vantaalaisten lapsiperheiden kulttuurisen yhdenvertaisuuden edistäminen, taide- ja kulttuuritoimijoiden saavutettavuuden lisääminen tarjoamalla keinoja yleisösuhteen syventämiseen ja yleisötyön keinojen kehittämiseen (mm. uudet yleisöt, erilaiset perheet) sekä toimijoiden varhaiskasvatuksen pedagogiikan vahvistaminen (lapsen kehitys).

Vantaan liikuntapoliittiset linjaukset (2030) ohjaavat liikunnanpalvelualueen toimintaa lähitulevaisuudessa. Linjauksissa esitetään, että viestintää kohdennetaan asiakassegmenttien mukaisesti ja se saavuttaisi myös riskiryhmät. Lähiliikuntapaikat sekä liikunnalliset koulujen ja päiväkotien pihat ovat kaikkien saatavilla. Olemassa olevat liikuntapaikat tunnetaan asukkaiden keskuudessa ja niitä pidetään asukkaiden keskuudessa omina. Ennaltaehkäisevät elintapaohjauspalvelut ovat kiinteä osa kaupungin palveluketjua. Harrasteliikuntaan osallistuminen on mahdollista esiopetuksesta toiselle asteelle sekä varhaisessa puuttumisessa hyödynnetään kattavasti tietokantoja.

Nuorisotyön perustehtävään kuuluu tavoittaa niitä nuoria, jotka ovat vaarassa syrjäytyä. Toiminnan perusajatuksena on se, että toiminta on kaikille avointa. Työtä tehdään kohtaamisen ja mahdollisuuksien luomisen keinoin. Alueellisessa nuorisotyössä on myös potentiaalia toimia tulevaisuudessa vielä voimakkaammin alueellisten nuorten yhteisöjen kokoajana ja kehittäjänä.

Harrastusten Vantaa

Harrastusten Vantaa -harrastustoiminnan tavoitteena on antaa vantaalaisille lapsille tasavertaiset mahdollisuudet osallistua mieluisaan ja maksuttomaan harrastustoimintaan koulupäivän yhteydessä sekä tarjota heille koko lukuvuoden kestävä harrastus lähellä koulua ja/tai kotia. Harrastustarjonnan toteutuksessa otetaan huomioon alueellisia erityispiirteitä muun muassa tarjoamalla muslimityöille soveltuvaa uintiharrastusta sekä huomioimalla kouluterveyskyselyn pohjalta tietoon tulleet koulut ja alueet, joissa lasten harrastuneisuus on vähäistä ja suurella osalla jopa olematonta. Toiminnan saavutettavuutta parannetaan laajentamalla moni- ja selkokielistä markkinointia ja viestintää sekä tiivistämällä yhteistyötä koulujen monikielisten ohjaajien ja alueellisten monikielisten yhdistysten kanssa. Toiminnan tavoitteena ei ole kilpailu, vaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen, oman yhteisön löytäminen, syrjäytymisen ehkäisy ja eriarvoisuuden vähentäminen. Etsivän harrastetoimintojen kautta tunnistetaan tehokkaasti erityisesti ne lapset ja nuoret, jotka hyvinvointinsa edistämisen, sosiaalisen ja fyysisen sekä emotionaalisen kehittymisen kannalta hyötyisivät harrastamisesta. Suunnitellun toiminnan kautta pystytään huomiomaan myös maahanmuuttajataustaisilla lapsilla ja nuorilla olevia haasteita harrastamisen aloittamisessa, jolloin syntyy mahdollisuus hyödyntää harrastamista myös kotoutumisen välineenä.

Osallisuus, järjestöyhteistyö ja viestintä

Yhteisten palveluiden Viestintä- ja vuorovaikutustiimin tehtävänä on kehittää ja koordinoida koko kaupungin sekä Kaupunkikulttuurin toimialan osallisuustyötä. Osallisuus on yhden määritelmänsä

mukaan syrjäytymisen vastakohta, joten kaikki osallisuustyö edistää osaltaan segregaaation ja eriarvoistumisen ehkäisyä. Osallisuuspalvelut tukevat kaupungin ja toimialan työntekijöitä asukasvuorovaikutuksessa, osallisuuden edistämisessä ja kuntalaisten mukaan ottamisessa päätöksentekoprosesseihin tukemalla asukasosallisuuden suunnittelussa, järjestämällä koulutuksia, vertaistukea, hallinnoimalla erilaisia menetelmiä ja järjestelmiä sekä keräämällä tietoa.

Yhteiset palvelut koordinoi osaltaan kaupungin järjestöyhteistyötä ja järjestää foorumeita, joissa kolmannen ja neljännen sektorin toimijoita kuullaan. Järjestöt toimivat sosiaalisena liimana, joka lisää yhteisöllisyyttä alueilla ja tukee asukkaiden osallisuutta ja kiinnittymistä Vantaalle. Niillä on tärkeä ennaltaehkäisevä rooli, mutta moni järjestö myös tuottaa täydentäviä korjaavia palveluita eri tarpeisiin. Järjestöissä tehdään paljon vapaaehtoistyötä, mutta onnistumisen kannalta on tärkeää, että resurssit ja tila-asiat ovat kunnossa. Tavoitteena on, että järjestöjen toimintaedellytyksiä pystytään parantamaan.

Vaikuttamistoimielimet edustavat kuntalaisia ja eri väestöryhmiä kukin omalla tavallaan. Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan tehtäviin kuuluvat myönteisen erityiskohtelun ohjelman seuranta ja osallistuminen lakisääteisen kotouttamisohjelman valmisteluun ja seurantaan. Tosiasiallisesti neuvottelukunnan kokouksissa käsitellään yhdenvertaisuuteen ja eriarvoistumiseen liittyviä kysymyksiä hyvin laajasti tuoden esille vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten asukkaiden näkökulmia. Päätösvaltaa toimielimellä ei ole, mutta se tekee kannanottoja ja aloitteita kaupunginhallitukselle ja vie niitä eteenpäin myös kokoonpanossa olevien poliittisten luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kautta.

Viestinnällä ja tapahtumien markkinoinnilla edistämme kaikkien kuntalaisten tietoisuutta toimialan palveluista ja toiminnasta. Monikielistä viestintää pyritään toteuttamaan mahdollisimman paljon ennalta määritellyistä aihealueista, jotta tieto olennaisista palveluista tavoittaa myös vieraskieliset väestöryhmät. Pyrimme myös pitämään viestinnässä esillä tasapuolisesti eri asuinalueita ja väestöryhmiä, jotta kaikki voivat kokea tulleen kuulluksi ja huomioituksi.

Kirjastot

Kirjastot kuuluvat kaupunkikulttuurin kirjasto- ja asukaspalvelut palvelualueeseen. Kirjaston ydinajatus on segregatiota ehkäisevä. Kirjasto tarjoaa aineistoja, tiloja ja välineitä, jotka tukevat väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin, elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Kirjasto tukee myös maahanmuuttajien kotoutumista edistämällä maahanmuuttajien kieli- ja lukutaitoa. Maahanmuuttajatyössä on painottunut kielikahvilatoiminta

yhteistyössä Luetaan yhdessä -verkoston ja muiden vapaaehtoisten kanssa. Maahanmuuttajien kieltenoppimisen tukemisen kehittämiseen panostetaan lisää lähivuosina. Esimerkiksi Länsimäen kirjastossa on vuosina 2022–2023 yhteisöllisen kieltenoppimisen erikoiskirjastonhoitajan vakanssi osana koronatoipumissuunnitelmaa.

Kirjastojen asiakaspalvelun yhteydessä tarjoama digituki ehkäisee myös omalta osaltaan syrjäytymistä parantamalla asiakkaiden digivalmiuksia ja auttamalla näin käyttämään digitaalisia palveluja. Osallisuustoiminnassa kirjastoissa painottuvat aktiivista kansalaisuutta tukeva toimintaosallisuus ja suunnitteluosallisuus. Kirjastossa toimii yli 80 vapaaehtoista, joko suoraan kirjastojen vapaaehtoisina tai järjestöjen kautta. Kuntalaiset on otettu mukaan jokaiseen kirjastouudistukseen. Ajankohtaista vuosina 2021–2022 ovat olleet uuteen Kivistön kirjastoon liittyvät osallisuustoimet.

Asukastilat

Vantaan asukastilat muodostavat alueen asukkaille yhteisiä tiloja toimintaan, joka edistää yhteisöllisyyttä, alueen vetovoimaa sekä parantaa alueen palvelutarjontaa. Vantaan asukastiloissa toimii paljon matalan kynnyksen avointa kansalaistoimintaa. Asukastilat ovat vapaaehtoistoiminnan keskuksia. Yhteisölliset tilat ehkäisevät yksinäisyyttä ja syrjäytymistä, lisäävät sosiaalisia tukiverkostoja ja mahdollistavat omaehtoisen toiminnan ja yhteistyön asukkaiden, yhteisöjen ja kaupungin välillä.

Esimerkiksi Koivukylässä toimiva entinen kirjasto kunnostettiin kaikille vantaalaisille yhteiseksi olohuoneeksi. Tila tarjoaa mahdollisuuden kohtaamiseen, yhdessä tekemiseen ja osallistumiseen erilaisiin harrastuksiin ja vapaaehtoistoimintaan. Asukastilaan voi aukioloaikojen puitteissa piipahtaa koska tahansa vaikka kahville, juttelemaan muiden kanssa tai kysymään neuvoa. Asukastilassa järjestetään myös monenlaista harraste-, kerho- ja virkistystoimintaa. Toiminta on aina maksutonta. Asukastilassa on myös asiakastietokoneita, sekä mahdollisuus saada digitukea tietokoneella asiointiin. Alueen yhdistyksille, järjestöille ja muille toimijoille on myönnetty tilaan käyttövuoroja. Vantaalla asukastilat kuuluvat myös Yhteisen pöydän hävikkiruoka-avun verkostoon ja Koivukylän asukastilassa järjestetään kerran viikossa yhteisöruokailu, sekä useampana aamuna yhteisöaamiainen.

Aikuisopisto

Vantaan aikuisopisto tarjoaa runsaasti eritasoisia ja erilaisia, ilmaisia suomi toisena kielenä -kursseja maahanmuuttajille. Aikuisopisto toteuttaa aikuisten perusopetuksen opinnot maahanmuuttajataustaisille. Aikuisopisto on toteuttanut valmennustaloilla annettua suomen kielen opetusta, johon valmennustalot ovat saaneet MEK-rahoitusta. Tämän lisäksi opiston toimintamallina on tarjota perustarjonnan kurssit työttömänä työnhakijoina oleville puoleen hintaan. Opistolla on

pitkään ollut ohjelmassa OPH:n myöntämän opintosetelituen avulla alennettuun hintaan tarjottu Juttutupa-kurssi afaatikoille. Koronatoipumisrahoituksella opisto tarjoaa vailla työ- tai opiskelupaikkaa oleville nuorille ilmaiseksi peruskurssien muutoin tyhjiksi jääviä kurssipaikkoja. Myös opiston muutkin kurssit ovat avoimia kaikille, mikä auttaa integroitumisessa ja kotoutumisessa.

Kulttuuripalvelut

Kulttuurin tehtävänä on tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen sekä vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin. Kulttuuripalveluiden perustehtävä on mahdollistaa kulttuuria, joka tuottaa elämyksiä, tarjoaa kohtaamisia ja koskettaa. Tavoitteena on eri ikäisten ihmisten elämänilon, hyvän elämän ja hyvinvoinnin vahvistaminen kulttuurin ja taiteen keinoin. Yhdessä tekemisen ja kokemuksen meininki luo yhteisöllisyyttä ja osallisuutta, mahdollisuuden kokea vuorovaikutusta. Yhteisöllisillä asuinalueilla koti ei ole ainoastaan asunto vaan kotina voi kokea koko ympäröivän yhteisön.

Kulttuuritoiminta vaikuttaa kaikessa ihmisen elämään liittyvässä kaupungin eri palveluiden ja kolmannen sektorin toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Taide ja kulttuuri toimivat myös konkreettisena välineenä tukea ja yhdistää perheitä sekä lisätä ihmisten hyvinvointia. Toimintamallit elävät arjessa mukana läpi ihmisen elämänkaaren kielisyydestä riippumatta ja kohdistuvat eri asukasryhmiin niiden tarvitsemalla tavalla. Jokaisella kaupunkilaisella on kokemus ja tieto siitä, että hän on tervetullut osallistumaan kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen.

Tuotamme myös peruskouluille lukuvuosittain kulttuuripolkuohjelmat sekä harrastustoimintaa. Kulttuurikasvatuksen johdosta lapset ja nuoret pääsevät vapaa-ajallaan ja koulupäivän yhteydessä osalliseksi taiteellisesta toimijuudesta.

Katutaide ja kyläjuhlat

Alueiden viihtyisyyttä on pyritty parantamaan katutaiteella. Esimerkiksi Hakunilaan ja Havukoskelle on tehty vuonna 2020 katutaidereitit. Taidereitit kytkevät alueen teoksia toisiinsa ja näistä yhdistyvät käveltävät reittikokonaisuudet, jotka on merkitty sekä ympäristöön että kartalle. Muodostetun Hakunilan taidereitin varrelta löytyy monipuolisesti erilaista katutaidetta, kuten kansainvälisten ja suomalaisten taiteilijoiden kerrostalojen seinämuraaleja, sähkökaappiteoksia, ostarimaalauksia ja

julkisen taiteen teoksia kuten Laila Pullisen veistos. Taidereittiä voi kävellä seuraamalla valaisinpylväiden teippauksia tai lataamalla kartan.² Hakunilan taidereitti suunniteltiin ja toteutettiin asukkaita laajasti osallistaen. Asukkaat pääsivät mukaan suunnittelemaan reittiä, osallistumaan taideteippaustyöpajoihin sekä suunnittelemaan uutta taideteosta. Etenkin lasten osallistuminen oli keskeisessä roolissa.

Lisäksi kulttuuripalvelut on ollut tiiviisti mukana toteuttamassa osallistuvan budjetoinnin MEK-hankkeita, joissa elävöitetään lähiöitä. Vuonna 2022 toteutetaan kaksi asukkaiden toivomaa kyläjuhlaa, Länsimäessä ja Mikkolassa. Lisäksi osallistava katutaideprojekti toteutetaan Havukoskella osana Vantaan Pride-viikkoa.

Kulttuurinen seniorityö

Kulttuurisessa seniorityössä ikäihmisen kulttuuriset oikeudet tunnustetaan osaksi laadukasta ja omannäköistä elämää. Tavoitteena on tuoda ikäihmisten elämään ja arkeen erilaisia kulttuuri- ja taide-elämyksiä ja -kokemuksia. Vantaan kulttuuripalvelut mahdollistaa kaupungin senioreille kulttuuritapahtumia, esityksiä, näyttelyitä, kursseja ja taidekasvatusta. Hoivakotien asukkaille tuotetaan vuosittain useita musiikki-, teatteri- ja tanssiesityksiä sekä vaihtuvia taidenäyttelyitä. Vantaalla toimii parikymmentä aktiivista, koulutettua kulttuuriluotsia, jotka vievät ikäihmisiä tutustumiskäynneille eri kulttuurikohteisiin museoista teattereihin.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden tehtävänä on tarjota jokaisella vantaalaiselle tilaa ja mahdollisuuksia liikkua turvallisessa ympäristössä. Lähiluonto ja liikuntapaikat ovat kaikkien vantaalaisten tavoitettavissa ja käytettävissä. Lisäksi kaupunki tarjoaa monipuolisesti eri kohderyhmille erilaisia ohjatun liikunnan kursseja, hyvinvointimentorointia ja muita liikkumiseen ja hyvinvointiin liittyviä palveluita. Liikunnan palvelualue on myös mukana toteuttamassa puistoruokailua kesäaikana sekä järjestämässä puistoruokailujen yhteyteen liikunnallista toimintaa lapsille ja nuorille.

Harrasteliikunnan ohjaajatuki

Harrasteliikunnan ohjaajatuella tuetaan vantaalaisten liikuntaseurojen edellytyksiä tarjota kohtuuhintaista matalankynnyksen harrastustoimintaa kuntalaisille. Harrasteliikunnan ohjaajatuen avulla tuetaan erityisesti vaikeasti tavoitettavien ryhmien liikkumista, kuten esimerkiksi maahanmuuttajataustaisten naisten tai urheiluseurojen ulkopuolella olevien nuorten liikkumista (enimmillään 38 €/tunti/ohjaaja vuonna 2022). Harrasteliikunnan ohjaajatuki on tärkeä

² Lisätietoja taideteoksista osoitteesta: [Hakunilan taidereitti — SAV Taidekollektiivi](#).

avustuskanava, jolla mahdollistetaan kohtuuhintaista liikuntaharrastamista eri alueille. Vuonna 2021 harrasteliikunnan ohjaajatuki kohdistui erityisesti Hakunilan ja Koivukylän suuralueille, kun taas puolestaan Aviapoliksen, Myyrmäen ja Kivistön suuralueilla harrasteliikunnan ohjaajatukea käytettiin suhteessa väkilukuun vähemmän (Tasa-arvoista sporttia -hankkeen tuloksia 2022).

Sporttikaverit

Liikunnan palvelualue järjestää Sporttikaveritoimintaa. Sporttikaveri-toiminta on suunnattu 1.–9.-luokkalaisille oppilaille, joilla ei ole omaa harrastusta. Kuraattorit koordinoivat toimintaa kouluilla, ja lapset ja nuoret saavat itse päättää, mitä lajeja ja liikuntamuotoja he kokeilevat. Sporttikaveri-toiminnalla kannustetaan ilman harrastuksia olevia nuoria liikunnan pariin. Sporttikavereita on tällä hetkellä 8 kpl (toukokuu 2022). Sporttikaveritoiminta torjuu lasten osattomuuden ja yksinäisyyden kokemuksia.

Hyvinvointimentorointi ja elintapaohjaus

Hyvinvointimentorointi on maksuton elintapaohjauspalvelu, joka on tarkoitettu pääasiassa vantaalaisille yli 18-vuotiaille aikuisille. Palvelussa tähdätään asiakaslähtöisesti pysyviin elintapamuutoksiin ja terveystottumusten kohdentamiseen. Palvelu sisältää säännöllisiä ohjaustapaamisia hyvinvointimentorin kanssa ja terveysaiheisen mobiilisovelluksen käytön. Hyvinvointimentorointipalvelun kesto on 12 kuukautta.

Nuorisotyö

Jalkautuva nuorisotyö ja erityisnuorisotyö täydentävät alueellisen nuorisotyön palveluita tarjoten kohdennetumpaa ja tavoittamiseen keskittyvää nuorisotyötä. Nuorisotyö raiteilla on jalkautuvaa toimintaa, jonka erityispiirteenä on luoda kuntarajat ylittävä verkosto pääkaupunkiseudulle ja kehyskuntiin. Verkosto lisää tiedon liikkumista yli kuntarajojen ja samalla auttaa kaupungin muita resursseja reagoimaan mahdollisesti esiintyviin ilmiöihin, joita nuorten liikehdinnässä tapahtuu.

Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö luo yhteistyöverkkoja nuorisotyön ja koulujen välille. Tavoitteena on, että nuorisotyö on ”liima” koulun ja vapaa-ajan välillä erityisesti tukea tarvitsevien nuorten kohdalla. Oppilaitosnuorisotyö on saatu kaikkiin Varian toimipisteisiin vakinaiseksi toiminnaksi. Tulevaisuudessa koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kehittäminen tulisi olla vielä enemmän ilmiöpohjaista, jolloin resursseja voitaisiin kohdentaa resurssitarpeiden ja ilmiöiden mukaan.

Nuorten aikuisten palvelut keskittyvät pääosin niihin nuoriin, joilla on jo monia haasteita elämässä.

Työ on enemmän yksilötyöskentelyyn keskittyvää ja tavoitteena on löytää ne tuen ja ohjautumisen keinot, jolla nuorta saataisiin suunnattua takaisin vahvemmin yhteiskuntaan, koulutukseen ja työhön.

2.4. Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön painopisteet eriarvoistumisen torjunnassa

Kaupunkiympäristön toimialan yhteisenä tavoitteena on turvata tasapainoinen ja kestävä kaupunkikehitys. Toimiala vastaa muun muassa kestävästä kaupunkikehityksen edistämisestä, kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, rakennusvalvonnasta, yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta, maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä kaupungin toimitiloista. Eriarvoistumisen torjunnassa merkittävä rooli on vanhoja keskusta-alueita uudistavalla täydennysrakentamisella sekä lähiympäristön viihtyisyyden ja palvelutarjonnan turvaamisella. Kehitystä ohjataan maa- ja asuntopoliitiikalla sekä maankäytön suunnittelulla ja toteutuksella.

Vantaalla on useita alueita, joilla erottuu selvemmin huono-osaisuuden keskittyminen ja niihin liittyvät riskitekijät, kuten matala koulutustaso, pienituloisuus ja työttömyys. Näiden eriytymiskehityksen kierteessä olevien alueiden taustalta ja historiasta löytyy selittävinä tekijöinä usein aikanaan tehdyt asuntopoliittiset ratkaisut ja vanheneva, korjausvelkainen rakennuskanta. Kaupunki on laatinut alueille erilaisia kehittämissuunnitelmia, mutta niiden toteutuminen on ollut vaihtelevaa.

Asuntorakentamisen ja erityisesti omistusasuntotuotannon pullonkaulana on näiden alueiden matala hintataso, jonka vuoksi rakentajat eivät uskalla ottaa riskiä mahdollisesti kannattamattomista hankkeista. Joillakin alueilla Itä-Vantaalla korostuu myös alueiden huono saavutettavuus joukkoliikenteellä. Alueiden eriytymiskehityksen kääntämiseksi kaupungin pitää käyttää kaikkia mahdollisia keinoja. Eriytymiskehityksen kierteessä oleville alueille tulee saada uutta nostetta, joka houkuttelee asuntorakentamista, palveluita, kauppoja ja investointeja. Jotta alueiden kehitys kääntyy, täytyy niiden olla vetovoimaisia myös kotipaikkaansa etsiville asukkaille. Lähiympäristön viihtyisyyden lisäksi keskeinen kysymys on arjen sujuvuus liikkumisen ja palveluiden osalta. Vantaa on linjannut tavoitteekseen kestävästä resurssiviisasta kaupunkikehittämisestä, joka perustuu kestävästä liikkumisesta, kuten joukkoliikenteeseen. Tilanne ei ole yhdenvertainen alueellisen eriytymisen näkökulmasta, koska monet Itä-Vantaan alueet eivät ole saavutettavissa yhtä hyvin kuin radan varren kaupunginosat. Tämän vuoksi raideliikenteeseen perustuvia joukkoliikennetarkoituksia on kehitettävä myös Itä-Vantaalle. Lisäksi kaupungin tulee myös varmistaa, että joukkoliikenteen vyöhykejaon tai tariffijärjestelmän muutokset eivät enää syventäisi eriarvoistumiskehitystä.

Maa- ja asuntopoliitiikan keinot

Vantaa käyttää erilaisia maapoliittisia keinoja halutun asuntopoliitiikan, kuten esimerkiksi hallintamuotojakauman toteuttamiseen. Uusien asuinalueiden sosiaalisen eheyden varmistamiseksi kiinnitetään erityistä huomiota alueen vuokra- ja omistusasumisen tasapainoon ja asuntotarjonnan monipuolisuuteen kaavoitusvaiheessa. Jo rakennetuilla alueilla alkaneen eriytymiskehityksen pysäyttäminen on haastavaa, sillä esimerkiksi asuntojen hallintamuotoihin on vaikeaa vaikuttaa jälkikäteen. Näissä tapauksissa Vantaan maankäyttö on suunnitelmallisesti tukenut täydennysrakentamista ja purkavan uudistamisen hankkeita, joiden yhteydessä voidaan monipuolistaa esimerkiksi vuokratalovaltaisia alueita edellyttämällä alueelle myös omistusasuntojen rakentamista. Asuntopoliitikalla tehdyt ratkaisut asuinalueiden hallintamuodossa eivät yksin riitä sosiaalisen eriytymiskehityksen ehkäisemiseen tai vähentämiseen, vaan lisäksi tarvitaan erilaisia sosiaalipoliittisia toimenpiteitä.

Vantaa seuraa jatkuvasti sosiaalisen eheyden tilannetta asuinalueilla. Eheyttä tukevia toimenpiteitä tehdään aina räätälöidysti alueittain yhdessä eri toimijoiden sekä kaupungin hallinnonalojen yhteistyönä. Kaupunki on asettanut sopimussakkoja tavoitteidensa toteutumisen varmistamiseksi. Maankäyttösopimuksia ja tontinluovutusta käytetään myös jatkossa systemaattisesti tavoitteiden toteuttamisen välineenä.

Monipuolinen asuntotuotanto

Vantaan maa- ja asuntopoliittisten linjausten tavoitteena on, että asuntotuotanto on monipuolista ja sosiaalisesti kestävä. Tavoitteena on, että erilaiset asukkaat voisivat löytää kaupungista juuri itselleen sopivan kodin. Asuntotuotannon monipuolisella tarjonnalla eri kaupunginosissa on suuri merkitys alueiden viihtyisyydelle, palveluntarjonnalle ja sosiaaliselle eheydelle. On myös tärkeää, että samalla asuinalueella voi halutessaan asua elämän eri vaiheissa ja esimerkiksi perhekoon muuttuessa alueelta löytyy eri kokoisia asuntoja aina yksioista isompiin perheasuntoihin.

Vantaa edistää asumisen laatua kaikessa asumisessa riippumatta siitä, ovatko asunnot omistus- vai vuokratyössä. Laadukas asuminen ei välttämättä tarkoita aina kalliita rakentamiskustannuksia ja -materiaaleja, vaan hyvää arkkitehtuuria ja asuntosuunnittelua, viihtyisää kaupunkiympäristöä, toimivia palveluita sekä mahdollisuutta nauttia lähellä olevasta luonnosta ja virkistysalueista.

Monipuolisen asuntotuotannon ja sosiaalisen eheyden varmistamiseksi Vantaalla varmistetaan, että kaupunginosista ja asuinalueilta löytyy riittävästi monipuolisia asumisen vaihtoehtoja.

Omistusasumista, asumisoikeusasumista tai osaomistukseen perustuvia asumisratkaisuja lisätään kaupunginosissa, joissa vuokra-asumisen osuus on suuri. Vuosittaisesta asuntotuotannosta kuitenkin vähintään 20 prosenttia toteutetaan pitkäaikaisina kohtuuhintaisina vuokra-asuntoina valtion tuella tai muilla rahoitusmalleilla.

Palveluverkko

Palveluverkkosuunnitelmassa käsitellään kaupungin asukkaille tarjoamia palveluja ja niiden palveluverkkoa. Palveluverkolle soveltuvien tonttien kaavoitusta ja tonttien luovutusta on ennakoitava ja suunniteltava pitkällä tähtäimellä. Palveluiden tilatarpeiden muutoksia hallitaan säännöllisellä palveluverkkosuunnittelulla ja ratkaisuvaihtoehtoja tutkitaan alueellisilla tai palvelukohtaisilla selvityksillä. Tavoitteena on palvelutarpeiden mukaisen, taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaan sekä monikäyttöisen palveluverkon kehittäminen, mikä vastaa myös kaupungin väestömäärän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen lisääntymiseen.

Kaupungin kehityksen ohjaaminen nykyiseen rakenteeseen, keskustoihin ja joukkoliikennevyöhykkeille kasvattaa palvelutarpeita näillä alueilla. Kaupungin kokonaisedun mukaista on varmistaa jatkossa, että rakentamisolosuhteiltaan hyviä palvelurakentamisen tontteja on riittävästi sekä kaupungin omiin uudis- ja täydennysrakentamistarpeisiin että tulevan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tarpeisiin.

Palvelutilojen rakentamisella voidaan tukea ja kehittää alueiden vetovoimaa ja omaleimaisuutta ja nämä tavoitteet tulee ottaa hankkeiden toteuttamisen yhdeksi lähtökohdaksi asiakaspalvelutarpeiden ohella. Toimitilaverkkoselvityksissä ja hankkeiden valmistelussa tullaan ottamaan entistä paremmin huomioon alueellisen vetovoiman kehittämiseen liittyviä strategisia valintoja ja kaupungin asemakaavan tavoitteita. Kaupunkirakenteen kehittymisessä huomioidaan sosioekonomisen eriytymisen ennaltaehkäisy näkökulma ja muodostetaan toimialat ylittävä kokonaiskäsitys nykytilanteesta ja kehitystarpeista sosioekonomisen eriytymisen ennaltaehkäisyssä alueen sisällä.

Kaupunkisuunnittelu

Vantaa ohjaa kaupunkirakenteen isoja linjauksia kaupunkitasoisella yleiskaavalla, joista uusin yleiskaava 2020 hyväksyttiin valtuustossa tammikuussa 2021. Yleiskaavatyön keskeinen tehtävä oli ratkaista osin ristiriitainen yhtälö vahvasta kasvusta ja kestävyiden neljästä ulottuvuudesta. Ekologisen kestävyiden rinnalla sosiaalisen kestävyiden turvaaminen nousi vahvasti mukaan. Kaava

ei ole vielä voimassa, mutta siihen laajassa yhteistyössä määritellyt ratkaisut toimivat suunnittelun tavoitteina. Kasvu ohjataan nykyiseen kaupunkiin sitä uudistaen ja vahvistaen. Vantaan ratikka ja keskustat ovat kehityksen ytimiä. Sisäänpäin kasvu sekä turvaa vahvan viherrakenteen, luontoarvojen ja kulttuuriympäristön säilymisen että mahdollistaa nykyisten kaupunginosien kehittämisen.

Ratikkakaupungin, kaupunkikeskustojen ja asuntoalueiden kaavoitus etenee kaavoitusohjelman 2022–2024 mukaisesti. Kaupunginosien kiinnostavuus ja vetovoima kasvavat uudisrakentamisen, palveluiden ja lähiympäristöön tehtävien suunnitelmien ja investointien myötä. Kaavoitettavasta uudesta asuntokerrosalasta noin 80 prosenttia sijoittuu joukkoliikennevyöhykkeelle. Suunniteltu Vantaan ratikka vauhdittaa kaupunkikeskustojen kehitystä ja kytkee Vantaan keskustoja toisiinsa.

Kasvavassa kaupungissa on tärkeä vaalia niin luontoarvoja kuin historian kerroksia, jotka ovat osa alueiden omaleimaisuutta. Kulttuurihistoriallisesti merkittäviä ympäristöjä kunnostetaan yhteistyössä kaupunginmuseon, kaupunkiympäristön toimialan ja asukkaiden kanssa. Esimerkiksi Havukosken Hanabölen myllyn raunioiden ja Länsimäen ensimmäisen maailmansodan linnoituslaitteiden alueella tehdään kunnostustöitä.

Osallistuvaa budjetointia on toteutettu Vantaalla vuosien 2020–2022 aikana. Osallistuvassa (OSBU) ajatuksena on, että kaupunginosan asukkaat pääsevät ideoimaan ja äänestämään, mihin 50 000 euroa voitaisiin käyttää. Vantaalla osallistuvaa budjetointia on tehty seuraavilla MEK-kaupunginosilla: 2020–2021 Hakunila ja Martinlaakso, 2021–2022 Havukoski, Länsimäki ja Mikkola, 2022–2023 Myyrmäki. Asukkaat ovat ehdottaneet ja ideoineet asioita koskien kaupunkiympäristön viihtyisyyttä (kukkaistutukset, puita, graffitiseinä), käytännöllisyyttä (penkit, roska-astiat), turvallisuutta, mutta

myös esimerkiksi liikuntaan (ulkoliikuntaväline, puistojumppa) tai kulttuuriin liittyviä asioita (esimerkiksi kyläjuhlat tai katufestarit). Asukkaat ovat myös ehdottaneet yhteisöllisiä kulttuuritapahtumia, taidenäyttelyitä ja julkista taidetta. Lisäksi vuonna 2021 kulttuuripalvelut toteutti MEK-hankkeena Koivukylän lasten ja nuorten kollektiivisen valokuvateoksen Koivukylän asukastila Kirnun julkisivun ikkunapintaan. Parhaimmillaan osallistuva budjetointi parantaa valmistelun ja päätöksenteon laatua ja avoimuutta, vahvistaa kansalaisten osallisuutta ja luottamusta hallintoa ja päätöksentekoa kohtaan sekä lisää asukkaiden motivaatiota osallistumaan yhteiseen päätöksentekoon ja ottamaan vastuuta lähiympäristöstään (Pihlaja 2017). Osallistuvan budjetoinnin lisäksi kaupunki kuulee asukkaita laajasti muun muassa asemakaavoituksen sekä katu- ja puistosuunnittelun yhteydessä MRL:n käytäntöjen mukaisesti.

2.5. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Tausta: Miten ohjelman toimenpiteet ovat onnistuneet?

MEK-ohjelma ja sen toimenpidekokonaisuudet ovat olleet arvokas lisä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen vähentämistä tavoittelevassa palvelumuotoilussa. MEK-hankkeiden avulla on pystytty tuottamaan uusia avauksia sekä saatu arvokasta kokemusta uudeltaisista palveluratkaisuista. MEK-ohjelmassa on ollut seuraavat toimenpidekokonaisuudet: Lapsiperheiden kotipalvelu, Etsivän vanhustyön projekti, Moniku-mallin luominen Vantaalle, Suun terveydenhuolto asiakastapahtumissa, Avoimet kohtaamispaikat alakoululaisille, sekä Varhaiskasvatuksen kuraattorit.

Lapsiperheiden kotipalvelu -toimenpiteessä MEK-alueilla asuville vauvaperheille on tarjottu kolme maksutonta kotipalvelun käyntiä. Palvelu on suunnattu varhaisen tuen perheille, joilla ei lähtökohtaisesti ole pidempiaikaista tarvetta lapsiperheiden kotipalvelulle. Palvelua ei ole tarjottu perheille, joilla on lastensuojelun asiakkuus eikä monikkoperheille, koska heillä on lähtökohtaisesti pidempiaikainen tuen tarve. Hankkeella on tavoitettu perheitä, joiden tuen tarpeita on tunnistettu varhaisessa vaiheessa sekä ohjattu perheitä oikea-aikaisesti muiden palvelujen piiriin.

Etsivän vanhustyön projektissa on tarjottu psykososiaalista tukea haavoittuvimmassa asemassa oleville ikääntyneille, osana kotona asumisen tuen vastuuyksikön toimintaa. Toiminnan taustalla on 2018–2019 laadittu Yksinäiset vanhukset Vantaalla -selvitys, jossa tunnistettiin tarve etsivälle vanhustyölle palvelukatveessa olevien mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden löytämiseksi. Toiminnan kustannusvaikutusta on seurattu, ja huomattu, että asiakkaiden palvelujen aloitusta on voitu siirtää tai vähentää. Asiakaspalautteissa on noussut ilmi, että elämän merkityksellisyys ja itsenäisyyden

kokemukset ovat vahvistuneet henkisen tuen myötä. Tavoitteena on ollut juurruttaa etsivä vanhustyö toimialan ja myöhemmin hyvinvointialueen omaan toimintaan.

MEK-ohjelman puitteissa on kehitetty Moniku-mallia Vantaalle. Toiminnan kohderyhmänä ovat perheet, joissa puhutaan äidinkielenä suomen tai ruotsin lisäksi/sijaan jotain muuta kieltä. Moniku-palvelussa kerrotaan asiakkaille oman äidinkielen käyttämisen tärkeydestä sekä rohkaistaan varhaiseen vuorovaikutukseen lapsen kanssa. Lisäksi tuetaan vanhemmuutta vieraassa kieli- ja kulttuuriympäristössä sekä keskustellaan älylaitteiden käytöstä lapsiperheissä. Lisäksi on tehty palveluohjausta perheen saattamiseksi tarjolla olevien verkostojen ja palvelujen äärelle. Käynneistä on kerätty kirjallista palautetta, ja palvelua saaneet asiakkaat ovat kokeneet palvelun tärkeäksi ja hyödylliseksi. Myös kohtaaminen Moniku-työntekijän kanssa on koettu merkitykselliseksi.

Suun terveydenhuolto asiakastapahtumissa -toimenpiteessä projektityöntekijä (hammashoitaja) on osallistunut asukastapahtumiin ja järjestänyt matalan kynnyksen toimintaa ja neuvontaa esimerkiksi avoimissa kohtaamispaikoissa. Toimintaa on järjestetty myös verkossa, ja hammashoitajalta on voinut kysyä neuvoja puhelimitse. Toiminnalla on tavoitettu syrjäytymisvaarassa olevia ja paljon palveluita tarvitsevia henkilöitä ja ohjattu palveluiden piiriin.

Lapsille on tarjottu arki-iltapäivisin mielekästä tekemistä avoimissa kohtaamispaikoissa Koivukylässä ja Hakunilassa. Lapset ovat esimerkiksi saaneet apua läksyjen tekoon ja välipalan. Toiminta on tuotettu yhteishankkeena perusopetuksen, perheneuvolatoiminnan ja MLL:n kanssa. Lasten lisäksi toiminta on tavoittanut äitejä, jotka ovat saaneet ohjausta ja tukea esimerkiksi työllistymiseen.

Varhaiskasvatuksessa on työskennellyt neljä varhaiskasvatuksen kuraattoria MEK-rahoituksella psykologien työpareina. Varhaiskasvatuksen kuraattorit ja psykologit tarjoavat matalan kynnyksen tukea vanhemmuuteen ja jalkautuvat päiväkoteihin henkilökunnan ja lasten tueksi. Keskeisimmät työn kohteet vanhemmuuden tuen lisäksi ovat olleet lasten tunnetaitojen vahvistaminen sekä päiväkodin kasvattajien tukeminen. Kuraattoripalveluilla on pystytty tarjoamaan tukea varhaisessa vaiheessa, mikä on osaltaan ehkäissyt lasten ja perheiden ongelmien kasvamista ja kasaantumista.

Hyvinvointialueuudistus

Terveys on yksi tärkeimmistä hyvinvointitekijöistä asukkaiden elämässä. Koronakriisi, Ukrainan sota sekä tuleva hyvinvointialueuudistus ovat luoneet painetta sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja todennäköisesti aiheuttavat niitä myös jatkossa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö sekä sosiaali-

ja terveydenhuollon työn onnistuminen ovat avainasemassa myös jatkossa, joten palveluiden saatavuus, laatu ja saumattomuus hyvinvointialueen ja kuntaan jäävien tehtävien kesken on turvattava. Lisäksi on tunnistettava monialaisen ja oikea-aikaisen tuen välttämättömyys erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa oleville asukkaille.

MEK-hankkeiden osalta arvioidaan tarve ja mahdollisuudet yhteistyöhön myös hyvinvointialueen kanssa ja yhteistyökäytännöistä sovitaan hyvinvointialueen kanssa tarkemmin kevätkaudella 2023.

2.6. Koronasta toipumissuunnitelma, 2021–2023

Covid-19-pandemia alkoi syksyllä 2019 Kiinassa. Ensimmäiset dokumentoidut tapaukset olivat Wuhanissa, mistä pandemia levisi nopeasti kevään 2020 aikana kaikkialle maailmaan, myös Suomeen. Pandemian hillitsemiseksi ja kansanterveyden suojelemiseksi Suomessa samoin kuin muualla maailmassa toteutettiin laajoja yhteiskunnan sulkua. Samalla pandemian hoito kuormitti terveydenhoitojärjestelmää ja sulkutoimenpiteet aiheuttivat niin taloudellisia kuin sosiaalisia ongelmia. Niiden torjumiseksi Vantaan kaupunki laati toipumissuunnitelman. Toipumissuunnitelma laadittiin vuosille 2021–2023 ja sen määrärahat olivat 18 miljoonaa.

Taulukko 1. Toipumissuunnitelman määrärahat toimialoittain vuosille 2021–2023.

Toimiala	2021	2022	2023
Sosiaali- ja terveydenhuolto	2,4	5,0	- *
Kasvatus ja oppiminen	1,2	4,3	2,0
Kaupunkikulttuuri	0,1	0,6	0,6
Kaupunkiympäristö	0	0	0
Kaupunkistrategia ja johto	0	1,4	1,1
Yleishallinto	0	0	0
Yhteensä (miljoonaa euroa)	3,7	11,3	3,7

Kouluterveyskysely osoittaa, että lapset ja nuoret kokevat laajasti uupumusta ja ahdistusta. Huolestuttavin on nuorten naisten ja tyttöjen tilanne. Esimerkiksi 8- ja 9- luokkalaisista tytöistä 28 %, lukiolaisista 30 % ja ammatillisessa oppilaitoksessa 35 % on kokenut ahdistusta kouluterveyskyselyn mukaan. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvussa. Koronasulku on vaikuttanut mm. koulujen ja neuvoloiden terveystarkastuksiin ja näitä syntyneitä hoitojonoja puretaan nyt. Laajemmin koronapandemian aiheuttamaa hoitovelkaa puretaan myös perhe- ja mielenterveystyössä sekä nuorisotyössä. Terveyspalvelujen lisäksi korona on aiheuttanut oppimisvajetta. Varsinkin

koronasulkujen aikainen etäopiskelu on tuottanut hankaluuksia. Haasteeseen on vastattu mm. lisäämällä resursseja.

Koronapandemia näkyy elinoloissa etenkin yksinäisyytenä, joka on lisääntynyt kaikissa ikäryhmissä, mutta etenkin alle 40-vuotiailla työikäisillä. Näistä 54 % kertoi yksinäisyyden lisääntyneen. Varsinkin ikääntyneiden liikkuminen kodin ulkopuolella väheni ja koronapandemian alussa juuri heidän liikkuvuutensa rajoitettiin. Rajoitusten takia etä- ja digipalveluita on laajennettu. Digitaitoja tukemaan on perustettu tukitiimi. Tämän lisäksi on käynnistetty etsivä vanhustyö varmistamaan ikääntyvän väestön hyvinvointia. Toipuminen on huomioitu myös myönteisen erityiskohtelun ohjelmassa. Yksinäisyyttä on pyritty vähentämään myös panostamalla lastenkulttuuriin ja tarjoamalla veloituksetta Aikuisopiston kursseja syrjäytymisvaarassa oleville nuorille aikuisille. Monikielistä viestintää on tehostettu kaikkien vantaalaisten saavuttamiseksi, ja samalla on panostettu myös suomen kielen opetukseen.

Koronapandemia näkyi työmarkkinoilla nopeana työttömyyden nousuna, varsinkin lomautettujen määrä kasvoi nopeasti. Kevään 2020 koronasulkujen helpottumisen jälkeen työttömyys lähti kuitenkin selvään laskuun. Pahimmillaan tilanne oli toukokuussa 2020, jolloin työttömyysaste oli 19,2 %. Huhtikuussa 2022 työttömyysaste oli 10,7 % ja vuotta aiemmin 14,7 %. Työpaikkoja oli huhtikuussa 2022 auki 4861, mikä oli 56,7 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä nousi Vantaalla pandemian aikana. Yrityksiin koronapandemia vaikutti eri tavoin. Vantaalle merkityksellistä oli lentokenttäalueen taantuminen matkustamisen vähentyessä jyrkästi. Laajemmin rajoitukset vaikuttivat etenkin palvelualalla toimiviin yrityksiin ja näin ollen mm. naisyrittäjiin, jotka miehiä useammin toimivat palvelualalla. Tilanteeseen on vastattu palkkaamalla lisää henkilöitä työllisyyden hoitoon, esimerkiksi kymmenen omavalmentajaa sekä viisi muuta henkilöä tilapäisellä virkamääräyksellä purkamaan asiakasjonoja. YritysVantaa on panostanut yritysneuvontaan. Osana työikäisten hyvinvointia on kehitetty myös Vantaan kaupungin omaa etäjohtamista, työssäjaksamista ja henkilöstön pitovoimaa.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa pandemia näkyi toisaalta vähentyneinä käynteinä ja kasvaneina jonoina, toisaalta taas lisääntyneenä sähköisenä asiointina. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala kuormittui pandemian aikana, kun henkilökuntaa ja resursseja ohjattiin koronatoimiin, kuten testaamiseen, jäljittämiseen ja rokottamiseen. Vantaalla korostui myös lentokentän merkitys. Tämän lisäksi huomioitavaa on, että kuntouttava toiminta on vähentynyt ja suun terveydenhoitoon on kertynyt jonoa. Sosiaali- ja terveystalouden toimenpiteissä korostuu uusien vakanssien luominen

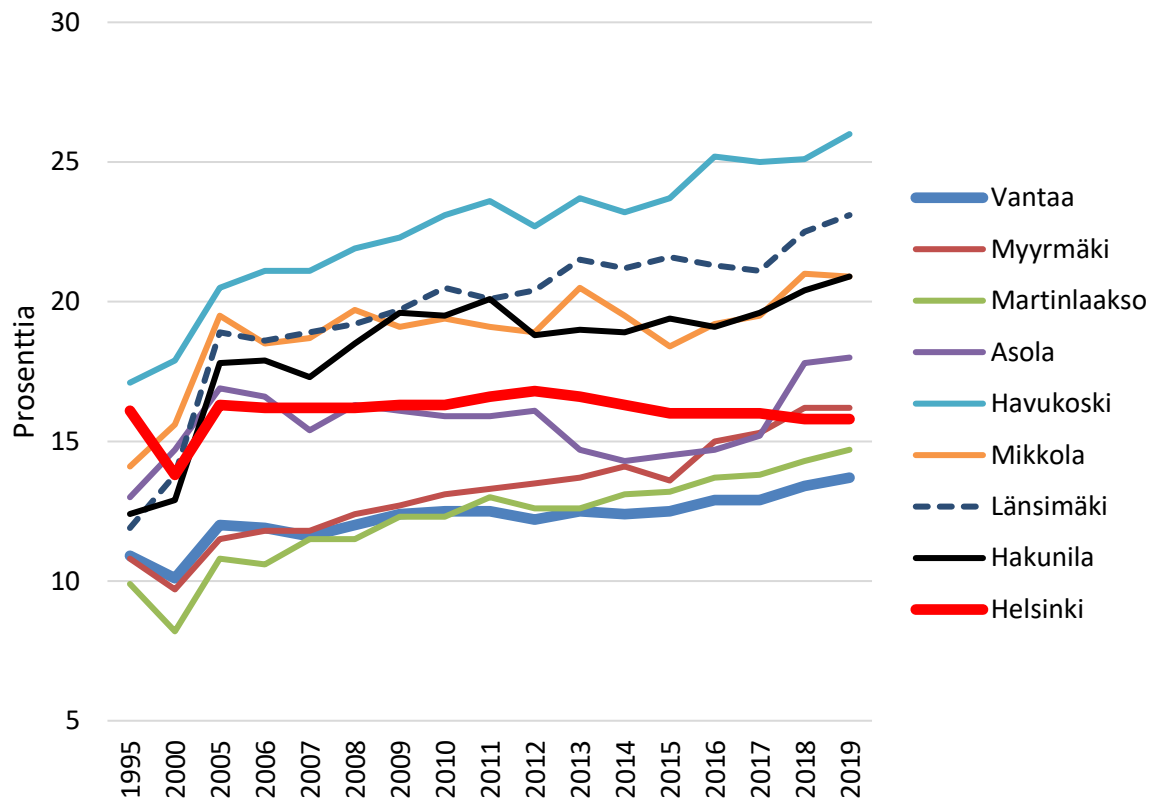
hoitovelan korjaamiseksi. Tämä ei kuitenkaan ole helppoa työntekijöiden saatavuushaasteiden vuoksi. Jonoja on purettu myös ostopalveluina, vakituisten henkilökunnan lisätöinä sekä kehittämällä erilaisia yhteistyömalleja. Osassa terveyskeskuksia jonot on saatu purettua ja toiminta normalisoitua, mutta työ jatkuu vielä. Kokonaisuudessaan pandemian vaikutukset ovat olleet monialaisia. Suorien terveysvaikutusten lisäksi vaikutukset ovat johtuneet myös esimerkiksi rajoitustoimenpiteiden seurauksista, näistä esimerkkinä työllisyysvaikutukset, sekä etäopetuksen ynnä muiden rajoitusten aiheuttamasta kuormituksesta. Terveystieteidenhuollossa resursseja on jouduttu siirtämään muusta, ei-akuutista terveydenhuollosta koronatoimiin. Tämä on tuottanut hoitovelkaa. Hoitovelkaa on kurottu umpeen lisäämällä resursseja sinne, missä niitä on tarvittu. Samalla on luotu etä- ja digipalveluja. Erinäisistä syistä nämä eivät kuitenkaan ole kaikkien saavutettavissa, mikä on luonut tarvetta kehittää myös digitukea.

3. Alueellinen eriytyminen Vantaalla

Tässä kappaleessa käsitellään Vantaan kaupunginosien tilannetta tulonjaollisten, koulutuksellisten, väestöllisten sekä työmarkkinoita koskevien tilastojen kautta. Tarkasteluun ei ole otettu mukaan aivan pienimpiä kaupunginosia. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että esimerkiksi pienituloisuudesta ei julkaista aluesarjatielokannassa tietoja, joissa on vähemmän kuin 100 tulonsaaja-asuntokuntaa. Lisäksi kaupunginosien estimaatit ovat erittäin heilahtelevia yliajan, jos väestön koko alueella on erittäin pieni (ks. lisätietoja aluesarjat tietokannasta: <https://stat.hel.fi/pxweb/fi/Aluesarjat/>).

Vantaalla pienituloisuusaste on hieman pienempi (2,1 prosenttiyksikköä) verrattuna Helsinkiin, mutta Vantaalla pienituloisuus on kasvanut vuodesta 2005 vuoteen 2019 noin 12,0 prosentista noin 13,7 prosenttiin, kun taas Helsingissä pienituloisuus pieneni samaisessa ajassa 16,3 prosentista 15,8 prosenttiin (kuvio 1). Kuviossa 1 on tarkasteltu eräitä huono-osaisimpia kaupunginosia Vantaalla, joista selkeästi pienituloisimpana näyttäytyy Havukosken kaupunginosa. Havukoskella pienituloisuusaste on kipunut 17,1 prosentista peräti 26,0 prosenttiin vuosien 1995–2019 välillä. Pienituloisuus on merkittävästi korkeampaa verrattuna Vantaan keskimääräiseen tasoon myös erityisesti Länsimäessä, Mikkolassa ja Hakunilassa. Myös Myyrmäessä ja Asolassa on tapahtunut pienituloisuuden merkittävää kasvua viime vuosina. Lisäksi näyttäisi siltä, että erityisesti vuosista 2015–2017 lähtien pienituloisuus lähti kasvuun useassa kaupunginosassa.

Kuvio 1. Pienituloisuusaste, 1995–2019* (%).

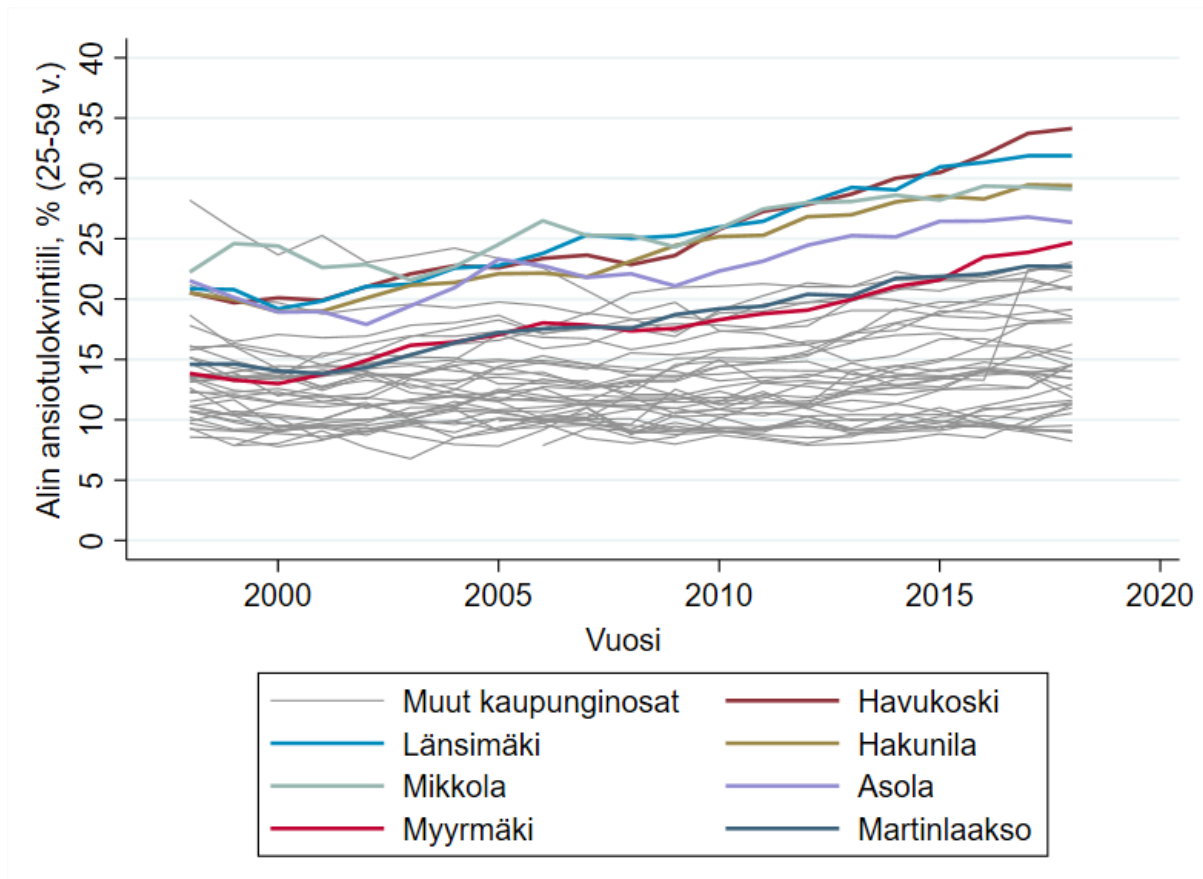

Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tulonjakotilasto. Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022).

* Osuus asuntokunnista, jotka kuuluvat pienituloisimpaan 20 prosenttiin kansallisella tasolla.

Kuviossa 2 on esitetty alimpaan ansiotulojen viidennekseen kuuluvien osuus 25–59-vuotiaista Vantaan eri kaupunginosissa. Ikärajaus 25–59 vuotiaisiin kuvaa aikuisväestön tuloja, joista on poistettu suurelta osin eläkeläisten pienituloisuuden ja joiltain osin myös opiskelijoiden pienituloisuuden vaikutus. Havukoski ei näyttäydä yhtä pienituloiselta kuin kuviossa 1 verrattuna muihin kaupunginosiin, vaikka se kiilaakin kaikkein pienituloisemmaksi alueeksi viimeisten vuosien aikana. Neljän huono-osaisimman asuinalueen kärki pysyy samana (Havukoski, Länsimäki, Hakunila ja Mikkola). Asola näyttäytyy pienituloisempaan alueena verrattuna Myyrmäkeen tai Martinlaaksoon koko tarkastelujakson aikana, mikä eroaa kuviosta 1. Kuviosta 1 ja 2 voidaan kuitenkin nostaa esille Myyrmäessä tapahtunut merkittävä pienituloisuuden kasvu, sillä se on lähentynyt merkittävästi Asolaa vuosien 1997 ja 2018 välisenä aikana.

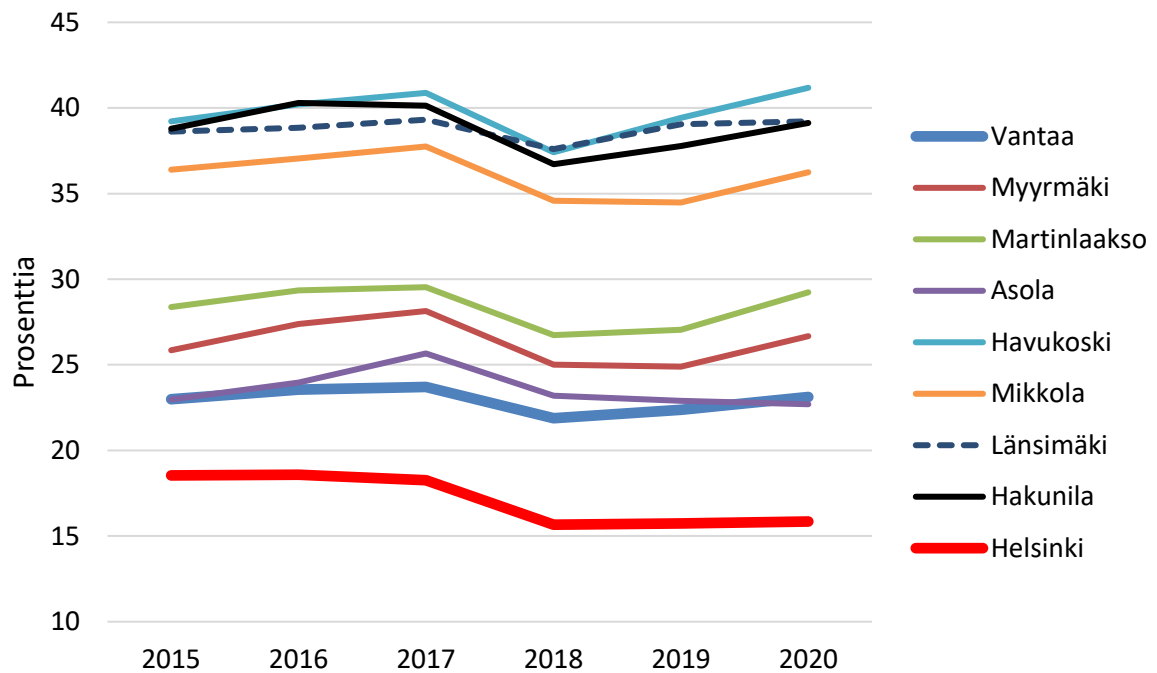
Kuvio 2. Alimpaan työ- ja yrittäjätulojen viidennekseen kuuluvien osuus 25–59-vuotiaista, 1997–2018, %.

Lähde: Kauppinen ja Mukkila, 2022. Lisätieto: Vantaan vähintään 1 000 asukkaan kaupunginosat.

Kuviosta 3 näemme, että Vantaan väestöstä suurempi osuus on pelkästään perusasteen tutkinnon suorittaneita 25–44 vuotiaista (23,1 prosenttia vuonna 2020) verrattuna Helsinkiin (15,9 prosenttia vuonna 2020). Kuvion 1 tavoin, Havukoski, Länsimäki, Hakunila sekä Mikkola ovat kaikkein huono-osaisimpia, vähiten koulutettujen, alueita. Havukoski oli edelleen huono-osaisin, mutta Länsimäki ja Hakunila olivat hyvin lähellä sitä. Kaikkien kolmen alueen korkeintaan perusasteen käyneiden osuudet olivat 38,7–41,2 prosentin välillä. Lisäksi myös Martinlaakson sekä Myyrmäen kaupunginosat näyttäytyvät alueina, joissa on suhteellisesti enemmän ainoastaan perusasteen käyneitä. Ulkomailta muuttaneiden koulutustietoja ei ole useinkaan tutkintorekisterissä, mikä voi vääristää kuviota. Lisäksi tilastolliset muutokset, kuten uuden koulutusluokituksen käyttöönotto (2016) saattaa vaikuttaa kuviossa näkyvään perusasteen käyneiden osuuden pientymiseen vuosina 2017–2018.

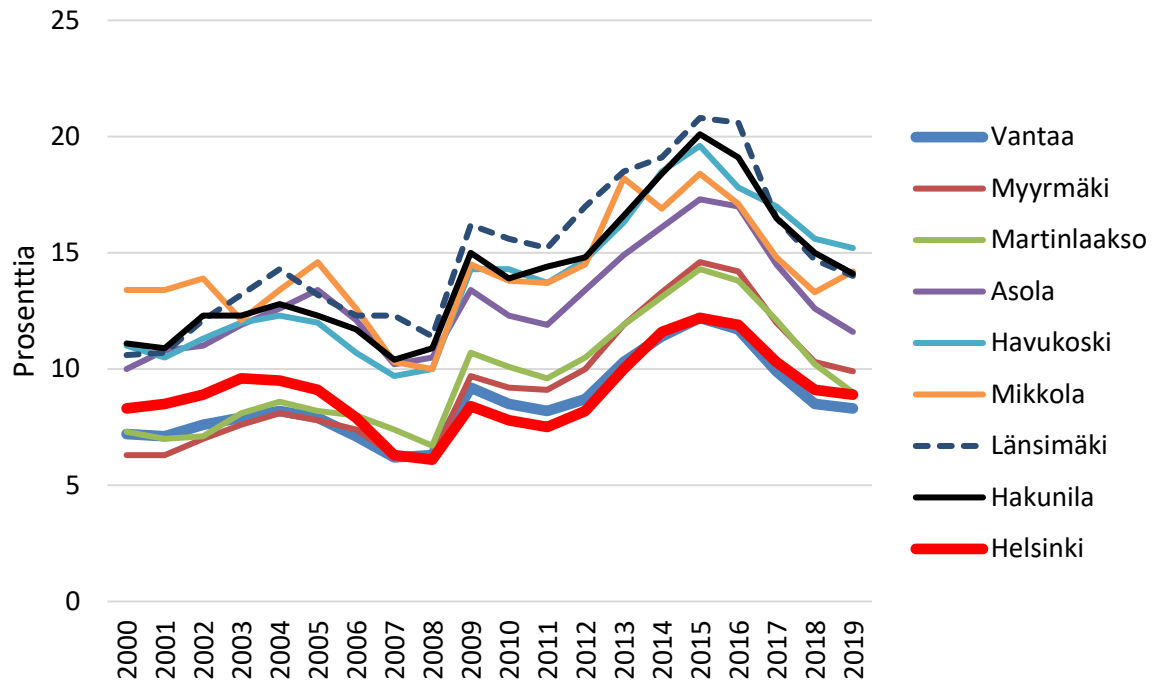
Kuvio 3. Korkeintaan perusasteen käyneiden osuus 25–44 vuotiaista, 2015–2020 (%).

Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tutkintorekisteri.
Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022).

Työttömyysasteen trendit ovat olleet hyvin samankaltaisia Helsingissä ja Vantaalla vuosina 2000–2019 (kuvio 4). Vantaalla työttömyys oli korkeampaa verrattuna Helsinkiin finanssikriisin jälkeisinä vuosina (2008–2013), mutta muina aikoina työttömyysluvut ovat olleet hieman alempia. Kuviosta 4 näemme, että edelleen samat neljä kaupunginosaa (Havukoski, Länsimäki, Hakunila, Mikkola) ovat olleet huono-osaisimpia asuinalueita koko tarkasteluajanjaksolla. Näiden neljän kaupunginosan työttömyyslukujen järjestys on muuttunut ajansaatossa useasti, mutta vuonna 2019 korkeimmat työttömyysluvut olivat Havukoskella (15,2 prosenttia). Näiden neljän kaupunginosan lisäksi Asolassa työttömyysluvut ovat olleet ajoittain korkeita, ja se sijoittuu työttömyysasteessa niiden kannoille vuonna 2020 (11,6 prosenttia).

Kuvio 4. Työttömyysaste, molemmat sukupuolet, 2000–2019 (%).

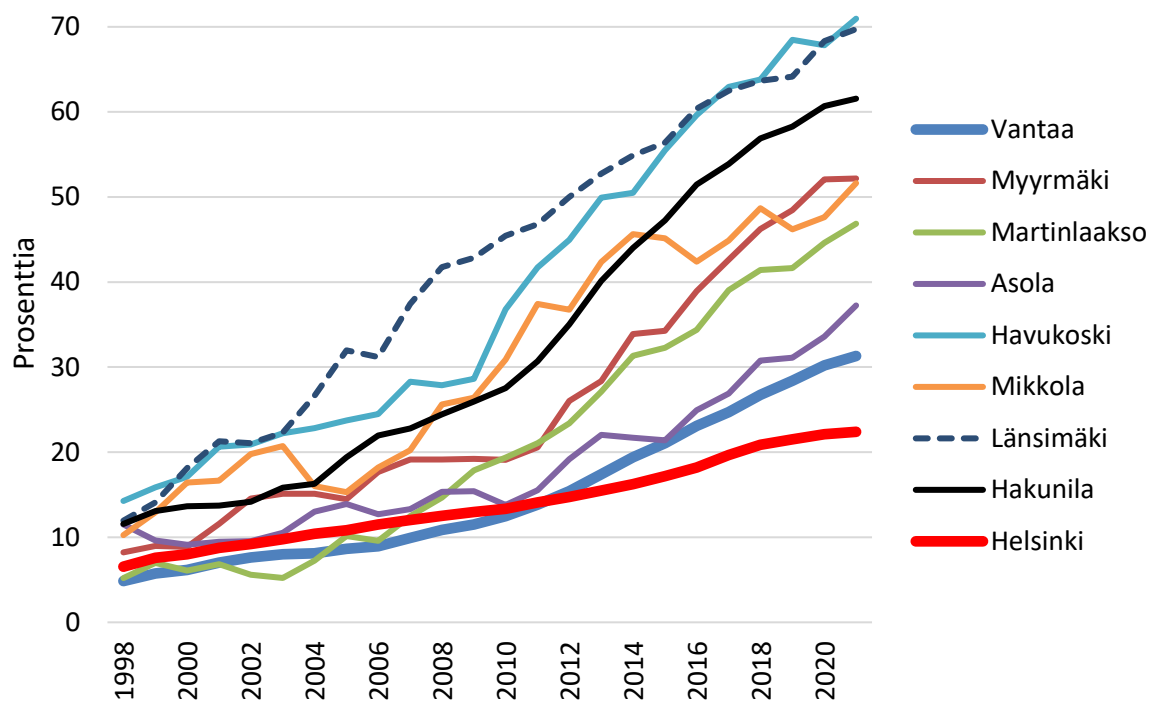
Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto.

Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022).

* Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla.

Muunkielinen väestöosuus 0–6-vuotiaiden osalta Vantaalla on ollut Helsinkiä korkeampi vuodesta 2012 lähtien (kuvio 5). Muunkielinen väestöosuus 0–6 vuotiaista on kasvanut Vantaalla vuodesta 1998 noin 4,9 prosentista vuoteen 2021 noin 31,3 prosenttiin. Länsimäessä saavutettiin 30 prosentin raja vuonna 2005, josta se on kasvanut miltei 70 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä. Havukoskella muunkielisen väestöosuus 0–6 -vuotiaista on noussut vuoteen 2021 mennessä jo yli 70 prosentin. Myös muutamassa muussa kaupunginosassa muutos on ollut nopea ja muunkielinen väestöosuus 0-6 -vuotiaista oli melko korkea vuonna 2021, kuten Hakunilassa (61,6 prosenttia), Myyrmäessä (52,2 prosenttia), Mikkolassa (51,6 prosenttia) sekä Martinlaaksossa (46,9 prosenttia).

Kuvio 5. Muunkielinen väestöosuus*, 0–6 vuotiaista, 1998–2021 (%).

Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, väestötilasto. Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022).

*Äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvien osuus.

4. MEK-alueiden valinta

MEK-ohjelman kaupunginosat vuosina 2019–2022 olivat Hakunila, Länsimäki, Havukoski, Mikkola sekä Martinlaakso. MEK-alueet valittiin vuoden 2018 tietojen perusteella käyttäen seuraavia indikaattoreita: tulotaso (pienituloisten osuus, %), työllisyys (työttömyysaste, %), koulutus (vain perusasteen suorittaneiden osuus, %), kieli (vieraskielisten osuus, %) sekä terveys (sairastavuusindeksi eli kuolleisuuden, työkyvyttömyyden ja erityiskorvattavia lääkkeitä saavien osuus, %).

Uudelle ohjelmakaudelle (2023–2025) asetettavat kriteerit huono-osaisimpien kaupunginosien valinnalle pysyvät täsmälleen samoina eli tulotason, työllisyyden sekä koulutuksen osalta. Kieli-
muuttujan osalta käytämme 0–6 -vuotiaiden muunkielisten väestöosuutta koko väestön sijaan, koska väestöosuuden muutokset ja segregatio näyttävät voimakkaimmin ja selkeimmin juuri lapsiperheiden ja lasten osalta. Tämä kuitenkin tuskin muuttaa kaupunginosien järjestystä, vaan enemmänkin tuo esille niiden tasoja ja eroja väestörakenteessa. Päätimme pudottaa työkyvyttömyyden ja erityiskorvattavia lääkkeitä saavien osuuden (%) tarkastelusta pois lähinnä sen

kohdistumisen vuoksi iäkkäämpään väestönsaahan. Toisin sanoen lääkkeitä saavien osuus saattaa muuttaa kaupunginosatarkastelua vanhempia ikäluokkia suosivaksi, mille ei oikeastaan ole perusteluja hyvinvointieroja tarkasteltaessa. Tulot, työllisyys, koulutus sekä kieli ovat yleisesti käytettyjä sekä tasapuolisempia tapoja tarkastella kaupunginosien eriytymistä.³ Käytimme indikaattoreina siis seuraavia neljää muuttujaa:

- 1) **Tulot:** Pienituloisuusaste (%) vuonna 2019, osuus asuntokunnista, jotka kuuluvat pienituloisimpaan 20 prosenttiin kansallisella tasolla. Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tulonjakotilasto. Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022).
- 2) **Koulutus:** Korkeintaan perusasteen käyneiden osuus 25–44 vuotiaista (%) vuonna 2020. Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, tutkintorekisteri. Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022).
- 3) **Työttömyys:** Työttömyysaste vuonna 2019, molemmat sukupuolet (%), luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla. Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto. Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022).
- 4) **Kieli:** Muunkielinen väestöosuus vuonna 2021, 0–6 vuotiaista (%). Lähde: Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus, väestötilasto. Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022).

Näiden neljän kriteerin perusteella kaupunginosista nousee neljä melko selkeästi kaikkein huono-osaisinta aluetta, jotka ovat kaikki itä-Vantaalla: Havukoski, Länsimäki, Hakunila sekä Mikkola. Ainoastaan muunkielisen väestönsaahan osalta Myyrmäki kiilaa neljänneksi ohi Mikkolan vuosina 2020 ja 2021. Näiden neljän kaupunginosan jälkeen eriytynein kaupunginosa vaihtelee indikaattoreittain: tuloissa Jokiniemi (kuvio 1) tai Asola (kuvio 2), työttömyydessä ja koulutuksessa Veromies, kielen osalta Myyrmäki. Kymmenen eriytyneimmän kaupunginosan joukkoon kaikkien neljän indikaattorin osalta kuului ainoastaan 1 434 asukkaan Veromies ja 17 183 asukkaan Myyrmäki (väestötilanne 31.12.2021, Parviainen 2022). Kaupunginhallituksen iltakoulussa (08.08.2022) tuotiin esille se, että ohjelmassa olisi hyvä olla muitakin alueita kuin pelkästään itä-Vantaalta. Lisäksi tuotiin esille Myyrmäen suuri väestömäärä ja sen rooli suuralueen keskuksena, mikä puoltaisi sen ottamista mukaan MEK-alueena ohjelmaan.

Edellä mainittujen seikkojen vuoksi MEK-ohjelman alueiksi valittiin siis Havukoski, Länsimäki, Hakunila, Mikkola sekä Myyrmäki. Ohjelma kohdistaa toimenpiteitä erityisesti näihin viiteen kaupunginosaan. Tästä huolimatta ohjelma ei kuitenkaan ole rajattu pelkästään näihin kaupunginosiin, vaan alueille voidaan kohdistaa toimia, joissa havaitaan alueellista eriytymistä. Lisäksi joskus vakiintuneita

³³ Ks. lisätietoja myönteisen erityiskohtelun resurssoinnin taustasta Suomessa sekä käytetyistä indikaattoreista eri ohjelmissa (Bernelius and Huilla 2021, s. 114–116).

hankkeita ja projekteja ei ole välttämätöntä siirtää MEK-alueille käytännöllisten syitten takia tai menestyksestä kaupungintason toimintaa ei ole järkevää lakkauttaa. Myös kaupunginhallituksessa (08.08.2022) tuli esille toive eriarvoistumiskehityksen pysäyttamisestä myös asukkaiden tasolla eikä pelkästään asuinaluetasolla. Segregaatio- ja eriarvoistumiskehityksen torjuminen voi siis myös vaatia nimenomaan kaupungintasoista toimintaa.

5. Strategiaohjelman kärkiteemat ja toimenpiteet

5.1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella

Johtoryhmä ehdottaa uutta tiedolla johtamisen mallia, jossa Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman johtoryhmä pyrkii edistämään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Uudessa rakenteessa johtoryhmällä on konsultoiva rooli toimialoille ja se pyrkii arvioimaan eriarvoisuuden tilaa sekä edistämään sen ehkäisyä toimialat ylittävällä työllä. Pyrkimyksenä on myös yhdistää saatavilla olevaa tietoa eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista. Tavoitteena on koota erilaisista projekteista, rekistereistä sekä väestökyselyistä saatua tietoa ja muodostaa kokonaiskuva.

Näemme, että jatkuvuus ja jatkuva kehittäminen luovat pohjan tuottavuuden kasvulle ja vaikuttavuuden tarkastelulle. Suunnitelmallinen eriarvoisuuden tarkastelu mahdollistaa myös vaikuttavamman yhteistyön kaupungin ja sen kumppaneiden välillä. Esimerkiksi kaupungin nykyiset resurssit eivät riitä laadukkaan tutkimuksen tai vaikuttavuusmittausten tekemiseen, mikä edellyttää korkeaa asiantuntemusta ja resursseja. Vakiintunut johtoryhmä pyrkii yhteistyöllä tutkimuslaitosten, yliopistojen sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa uusiin avauksiin, vaikuttavuuden tarkasteluihin sekä eriarvoisuuden ehkäisyyn hankeyhteistyön avulla.

Vaikuttavuuden tarkasteluun on suuri kysyntä, sillä esimerkiksi Ristolaisen ym. (2013) selvitys kuvaa syrjäytymistä ehkäisevien toimenpiteiden ja palveluiden vaikuttavuudesta tehtyä tutkimusta näin:

Syrjäytymistä ehkäisevien toimenpiteiden ja palveluiden vaikuttavuudesta on yleisesti hyvin vähän tutkimus- ja arviointitietoa. Vaikuttavuustutkimusta tulisikin järjestelmällisesti lisätä. Myös maahanmuuttajataustaisten lasten, nuorten ja perheiden palveluiden käytöstä, tuen tarpeista ja toisaalta menestystekijöistä tulisi kerätä enemmän tietoa toimenpiteiden kohdentamisen helpottamiseksi. Heikommassa työmarkkinatilanteessa olevien nuorten osalta tulisi kehittää työkyvyn

arviointitoimintaa sekä tutkia, millaisissa työpaikoissa nämä nuoret menestyvät parhaiten ja millaista tukea he mahdollisesti tarvitsisivat. Hankerahoituksen ongelmia olisi syytä selvittää: hankkeissa on kehitetty paljon toimivia malleja ja työkaluja syrjäytymisen ehkäisemiseksi, mutta niiden ongelmana on toiminnan lyhytjänteisyys ja heikko arviointi, eivätkä hyvätkään käytännöt usein vakiinnu tai leviä laajempaan käyttöön.

Toisaalta ajantasainen ja tarkkatieto asukkaiden hyvinvoinnista on kriittistä, jotta voimme kohdistaa ja ohjata palveluita niitä tarvitseville, politiikkatoimenpiteiden tarkastelussa, toimenpideohjelmien suunnittelussa sekä vaikuttavuuden ja muutosten arvioinnissa. Eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista kerättyä tietoa yhdistetään uudessa tiedolla johtamisen mallissa toimialojen toiminnasta ja käytetyistä resursseista kerättyyn tietoon. Tarkoituksena on yhdistää tieto tarpeesta (eriarvoisuuden ja hyvinvoinnintilanne) mahdolliseen toimintaan (käytettyihin resursseihin alueella). Tämä mahdollistaa tehokkaamman ja vaikuttavamman politiikkavalikoiman, sillä sen avulla voidaan kohdistaa tarvittavia toimia ja resursseja.

Tiedolla johtamisen kokonaisuus pyrkii myös vastaamaan kysymykseen: rakennammeko alueellisesti tasapainoista kaupunkia? Tiedolla johtamisen kokonaisuus on kaupunkisuunnittelun, maapolitiikan, asuntopolitiikan, liikennepolitiikan sekä palveluiden alueellisen sijoittamisen ja resurssoinnin työkalu. Erityisesti tiedolla voidaan tunnistaa varhaisia tuen tarpeita sekä hyvinvoinnin riskitekijöitä. Aluetarkastelun tulisi olla riittävän tarkkaa, jotta voimme tunnistaa huono-osaisimman asuinalueet, koulut, päiväkodit tai muut kunnan yksiköt, kuten korttelit ja oppilasryhmät.

Uskomme, että toimenpiteiden ja tilanteen systemaattinen arviointi sekä yhteistyö eri toimijoiden välillä avaavat uusia mahdollisuuksia ”viheliäisten” ongelmien ratkaisuun. Tavoitteena on selvittää mitkä toimenpiteet ovat kaikkein tehokkaimpia eriarvoistumisen torjunnassa, ja mitkä lisäävät vantaalaisten hyvinvointia kaikkein eniten. Uskomme, että pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen johtamisen sekä uuden tiedolla johtamisen mallilla voimme houkutella uusia yhteistyökumppaneita, kuten yliopistoja ja tutkimuslaitoksia. Etsimme myös mahdollisuuksia hyödyntää satunnaiskokeiluja osana toiminnan vaikuttavuuden arviointia.

Kustannukset

- MEK-erityisasiantuntija, osa ohjelman yleiskuluja
- Data-analyytikko (koodaus, GIS-paikkatieto ym.), 70 000 €

- Korkeakouluharjoittelijat, osa toimialojen perusrahoitusta
- Opinnäytteiden tekijät, 10 000 €
- Rekisteri- ja muut aineistot, 20 000 €
- Yhteensä: 100 000 €

5.2. Lapsikeskeinen investointistrategia

5.2.1. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta

Tausta

Perhe on kiistatta instituutiona ratkaisevassa roolissa lasten mahdollisuuksien ja tulevien muodostumisessa, ns. mahdollisuuksien tasa-arvon toteutumisessa. Perhe välittää seuraaville sukupolville niin materiaalista kuin sosiaalista ja inhimillistä pääomaa, kuten taitoja, kykyjä, tavoittelemisen arvoisia päämääriä, sosiaalisia verkostoja, tapoja, traditioita ja vaikkapa ammattitaitoja sekä rahaa ja vaurautta (Corak 2013; Corak and Piraino 2011; Solon 2004; Georg 2004; Ingram and Lifschitz 2006; Björklund, Roine, and Waldenström 2012; Bengtson and Harootyan 1994; Milanovic 2019). On syytä kuitenkin korostaa, että perhe, johon lapsi syntyy ei kuitenkaan ratkaise lapsen mahdollisuuksia elämässä, vaan ympäristötekijöiden vaikutus on erittäin merkittävässä roolissa. Esimerkiksi peruskoulu-uudistus (1972–77) vähensi tulojen ylisukupolvista periytymistä 23 prosentilla ja se pienensi myös merkittävästi perhetaustan yhteyttä oppimistuloksiin (Pekkarinen and Uusitalo 2012; Pekkarinen, Uusitalo, and Kerr 2009). Heckmanin (2008) mukaan eriarvoisuutta saataisiin kaikkein tehokkaimmin torjuttua, kun interventiot kohdistuisivat mahdollisimman varhaiseen vaiheeseen lapsen elinkaarta, ennen ongelmien ilmaantumista. Toisaalta politiikkatoimet, jotka kohdistuvat parantamaan lapsen perheen hyvinvointia, kuten nostamalla heidän sosioekonomista asemaansa, todennäköisesti parantavat myös lapsen mahdollisuuksia ja hyvinvointia.

Lapsiperheiden ja huono-osaisimmista lähtökohdista ponnistavien lasten tukeminen ja mahdollisuuksien edistäminen ovat siis varsin perusteltuja politiikkasuosituksia, jotka toisaalta parantaisivat lasten hyvinvointia pitkällä aikavälillä ja toisaalta pienentäisivät kalliiden korjaavien palveluiden käyttöä. Lisäksi Saikkosen ym. (2018) mukaan lapsiperheet ovat keskeisessä roolissa myös segregaatian muodostumisessa. Käytännössä alueellinen eriytyminen on huomattavasti

voimakkaampaa lapsiperheiden kesken verrattuna lapsettomiin pariskuntiin, ja lapsiperheiden muuttopäätökset toimivat segregaatiokehityksen keskeisenä ajurina.

Täten köyhyyden, eriarvoisuuden sekä ylisukupolvisen huono-osaisuuden ratkaisemisessa avainasemassa on perhe ja siihen liittyvät instituutiot. Yksi keskeinen keino on etsiä politiikkavaihtoehtoja, joilla lisätään äitien työhön osallistumisastetta sekä helpotetaan työn ja perhe-elämän yhdistämistä. Tämänätyyppiset keinot lisääisivät perheen resursseja sekä toisaalta kaventaisivat sukupuolten välistä eriarvoisuutta, koska sukupuolten välinen eriarvoisuus työelämässä johtuu suurelta osin vanhempien epätasaisesti jakautuneista perhevastuista (Ponthieux and Meurs 2015). Toisena kokonaisuutena voidaan pitää investointeja, jotka vahvistaisivat lasten ja nuorten kiinnittymistä koulupolkuun ja yhteiskuntaan muun muassa nuorisotyön ja harrastusten avulla. Lisäksi ohjelma tekee tiivistä yhteistyötä muun muassa jo käynnissä olevan Lapsiystävällinen kuntamallin sekä hyvinvointialueen kanssa, sillä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon rooli tässä kokonaisuudessa on keskeinen.

Nuorisotyön lisäresurssit

Yläkoulujen nuorisotyöntekijät (6 henkilötyövuotta) kuudessa koulussa tukevat koulun yhteisöllisyyttä, auttavat varmentamaan oppilaita jatkokoulutukseen, tukevat nuoren kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä pyrkivät tunnistamaan varhaisen syrjäytymisen merkit. Alakoulun nuorisotyön (3 henkilötyövuotta) tavoitteet ovat hyvin yhteneväiset yläkoulujen nuorisotyöntekijöiden kanssa, mutta heidän erityisenä painopisteenänsä on kiusaamisen ehkäisy nimetyissä kohdekouluissa yhteistyössä koulun henkilökunnan kanssa. Lisäksi on palkattu osana alakoulunuorisotyötä esihenkilö, jolle kuuluu hallinnontason yhteistyö. Nuorisotyöraiteilla (NTR) hankkeessa toimii kaksi nuorisotyöntekijää. Vantaa myös koordinoi PKS-alueella NTR-toimintaa ja toiminnan jatkuminen Vantaalla turvaa myös isompaa toimintakokonaisuutta. Työntekijät ovat kokeneita ja tavoittavat nuoria hyvin.

Kustannukset

- Alakoulujen nuorisotyöntekijät (3) sekä esihenkilö, 160 000 €
- Yläkoulujen nuorisotyöntekijät (6), 230 000 €
- Nuorisotyö raiteilla (2), 100 000 €
- Yhteensä: 490 000 €

Tempo-orkesteritoiminta

Vantaan Tempo-orkesterit ovat matalan kynnyksen orkesteritoimintaa eri taustoista tuleville alakouluikäisille.⁴ Tempo-orkesterit kootaan 2.–3.-luokkalaisista ja kokoonpanot soittavat yhdessä yleensä kolmisen vuotta. Tempo-orkesteri tarjoaa muusikoilleen maksuttomat soittimet, yhteiset soittotunnit ja viikoittaisen oman instrumentin opetustuokion. Opetus hoituu koulupäivän yhteydessä. Tempo-orkesterien toiminta perustuu maailmalla laajalti levinneeseen El Sistema -musiikkikasvatusmenetelmään, jonka pyrkimyksenä on edistää monitaustaisten lasten keskinäistä kumppanuutta yhteissoiton avulla.⁵ Tällä hetkellä soittajista noin puolet on maahanmuuttajataustaisia ja suurin osa jäljelle jäävästä puoliskosta sellaisia lapsia, joilla ei ole muuten mahdollisuutta harrastaa perheen sosioekonomisen taustan takia. Tavoitteena on saada vanhemmat seuraamaan lasten esityksiä ja osallistumaan Tempo-perhetapaamisiin, joissa maahanmuuttajataustaiset perheet integroituvat kantaväestöön. Lapsilla on mielekästä tekemistä koulupäivän jälkeen ja myös vanhempien on mahdollista osallistua orkestereiden toimintaan.⁶

Toiminnan koordinointiin ja kehittämiseen saadaan palkattua syksyllä 2022 osa-aikainen koordinaattori (MEK-rahoitus). Kouluissa toimivaan Tempo-orkesteritoimintaan tarvitaan koordinaatio- ja kehittämistyöpanosta, koska vanhempien saaminen mukaan toimintaan edellyttää viestintää ja läsnäoloa kouluilla, samoin sekä koulun henkilökunnan että uusien Tempo-opettajien perehdyttäminen Tempo-pedagogiikkaan. Kehittämistyötä pitäisi tehdä erityisesti perheille suunnattujen TempoParents -vanhempainyhteytoiminnan ja TempoTenavat -varhaiskasvatustoiminnan parissa.

Suomessa El Sistema -menetelmän mukaista toimintaa on tehty vakiintuneesti ainoastaan Vantaalla, jossa Tempo-orkesteritoimintaa on tällä hetkellä kuudessa koulussa: Rajakylän, Lehtikuusen,

⁴ Lisää tietoa Tempo-orkesteritoiminnasta:

<http://sistemafinland.blogspot.com/p/tietoa-toiminnasta-about-us.html>, opinnäytteet aiheesta: [El Sistema Finland: Tutkielmat / Research](#)

⁵ Ks. Youtube-esittelyitä Tempo-orkestereista vuosien varrelta: [Tempo-orkesteri toivottaa jokaisen lapsen tervetulleeksi - YouTube](#) (20.11.2018), [Tempo-orkesteri toivottaa jokaisen lapsen tervetulleeksi - YouTube](#) (12.12.2020), [Tempo-orkesterin esittelyvideo \(tulkattu arabiaksi\) - YouTube](#) (29.09.2021), [TEMPO-ORKESTERIN 10-VUOTISJUHLAVIDEO - YouTube](#) (02.10.2020).

⁶ Tempo-orkesteritoiminnan menetelmäopas: https://lastenkulttuuri.fi/wp-content/uploads/2021/01/Tempo-opas_e-julkaisu.pdf

Länsimäen, Kytöpuiston, Uomarinteen ja Jokiniemen kouluissa. Rahoitus toimintaan tulee useasta eri lähteestä: Vantaan musiikkiopistolta, MEK-ohjelmalta sekä Harrastusten Vantaa -hankkeelta. Rajakylän koulun Tempo-orkesteritoiminta on rahoitettu tähän asti MEK-rahoituksella. Soittimet Rajakylän koulun Tempo-toimintaan on olemassa. Tempo-orkesteritoimintaa on ulotettu välillä myös varhaiskasvatukseen sekä koululaisten vanhemmille suunnattuun TempoParents -toimintaan. Kustannukset ovat henkilöstökuluja (opettajien palkat). Yhdellä koululla tulisi olla neljä Tempo-opettajaa, joiden instrumentit ovat viulu, alttoviulu, sello ja kontrabasso, sekä pianosäestäjä toisessa viikoittaisessa harjoituksessa. Viikkotunnit jakautuvat siten, että yksilöopetuksessa on viuluja ja alttoja 18, selloja 4 ja kontrabassoja 2 (tarkoittaen 24 yksilöopetuskertaa, eli 24 X 0,33 h/vko). Orkesteriharjoitus on kaksi kertaa viikossa (eli 2 X 1,67 h/vko). Jokaisessa harjoituksessa tulee olla mukana kolme jousisoitinopettajaa ja pianistisäestäjä kerran viikossa. Vuositasolla opetuksen henkilöstökulut ovat noin 27 000 euroa koulua kohden.

Kustannukset

- Henkilöstökulut Tempo-orkesteritoimintaan MEK-alueen kouluissa, 27 000 €
- Koordinaattori (100 %), Tempo-orkesteritoiminnan kehittäminen, 46 000 €
- Yhteensä: 73 000 € / vuosi

Vanhemmuuden tuki -palvelu

Tarjoamme pikkulapsiperheille matalan kynnyksen vanhemmuuden tuki -palvelua. Tämän kasvatus- ja lastenhoitoavun tarkoituksena on helpottaa asiakkaiden perheen ja työelämän yhdistämistä sekä mahdollistaa paremmin asiakkaiden työelämään ja yhteiskuntaan kiinnittymisen. Näemme, että palvelu voi myös vähentää tarvetta korjaaviin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Toimenpiteen esimerkkinä toimii Supernanny-hanke (Rusko-nanny) Ruskon kunnassa, jossa apua tarjotaan mahdollisimman helposti ja joustavasti. Tästä hankkeesta poiketen kasvatus- ja lastenhoitoapua on tarkoitus antaa kaupungin omissa ja yhteistyökumppaneiden tiloissa, jolloin on mahdollista tarjota myös muun muassa lastenryhmähoitoa. Lastenhoito- ja kasvatusapua on tarkoitus antaa vain jossain MEK-kaupunginosassa, josta löytyy sopiva yhteistyökumppani hankkeen toteuttamiseen.

Kustannukset

- Lastenhoitaja (yksi henkilötyövuosi), 45 000 €, toteutetaan todennäköisesti ostopalveluna. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.

- Yhteensä: 45 000 €

5.2.2. Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen

Tausta

Koulutukselliseen eriarvoisuuteen liittyy Suomessa useita laajoja trendejä kuten kasvavat alueelliset erot, oppimistulosten lasku, koulutuksen periytyvyyden vahvistuminen ja sosioekonomisen taustan lisääntyvä merkitys oppimistuloksille.

Alueellisen eriytymisen vaikutukset kouluille ovat merkittäviä, sillä alueellinen eriytyminen heijastuu suoraan koulujen oppilaspohjaan. Jos hyvä- ja huono-osaisuus kasaantuvat alueellisesti, sama tapahtuu myös koulujen tasolla. Huono-osaisuuden kasautuminen tiettyihin yksiköihin tuottaa kouluihin ilmiöitä, jotka haastavat koulujen mahdollisuudet tuottaa hyvää oppimista. Huono-osaisuuden kasautuminen voi johtaa esimerkiksi eroihin oppimistuloksissa, vaikeuttaa henkilökunnan rekrytointia ja heikentää koulutuksellista tasa-arvoa.

Alueellisen eriytymisen ja koulujen tiivis yhteys näkyy esimerkiksi perheiden muuttopäätöksissä. Helsinkiin kohdistuvassa tutkimuksessa on havaittu, että huono-osaisimmat oppilasalueet menettävät jatkuvasti keskiluokkaisia kantaväestöön kuuluvia perheitä ulosmuuton ja aluetta kiertävän muuton seurauksena (Bernelius and Vilkkama 2019). Tämä syventää entisestään asuinalueiden välisiä eroja ja tuottaa yhä yksipuolistuvampaa oppilaspohjaa eli lisää sekä alueellista että koulujen eriytymistä.

Muuttopäätösten ohella myös painotettu opetus on Suomessa usein kouluvalintojen takana. Painotetussa opetuksessa opiskelevat useimmiten korkeamman sosioekonomisen taustan perheiden lapset, millä on vaikutuksia koulujen oppilaspohjaan ja koulujen väliseen eriytymiseen. Koulujen ryhmittelykäytännöillä on myös suuri vaikutus koulujen sisäiseen eriytymiseen. Luokkamuotoisesti järjestettävä painotettu opetus ylläpitää ja vahvistaa yhteiskunnallista asemaa toistavia jakoja (Kosunen 2014; Peltola 2020).

Segregaatio vaikuttaa myös osaamisen eriytymiseen. PISA-tutkimuksissa suomalaisten koululaisten oppimistulokset ovat olleet laskussa vuodesta 2006 lähtien. Oppilaiden osaamiserot ja koulujen väliset erot ovat suuria. Kansallisesti tarkasteltuna parhaan ja heikoimman neljänneksen välinen osaamisero lukutaidossa vastaa viiden vuoden kouluopintoja. Koulujen tasolla tarkasteltuna koulujen heikoimman ja parhaan kymmenyksen välinen osaamisero lukutaidossa vastaa myös 2,5 kouluvuoden opintoja (Leino et al. 2019). PISA-tutkimukset ovat lisäksi osoittaneet, että perhetaustan merkitys

suomalaisoppilaiden osaamiselle on voimistunut 2000-luvun kuluessa (OECD 2020). Lisäksi oppimistuloksissa on systemaattisia eroja myös maahanmuuttotaustaisuuden, kielen ja sukupuolen osalta (Bernelius and Huilla 2021).

Koulujen väliseen eriytymiseen liittyy myös opettajasegregaation riski. Kansainvälisten esimerkkien perusteella opettajien työn liiallinen kuormittavuus huono-osaisilla alueilla voi johtaa opettajasegregaatioon eli yksiköiden väliin eroihin opettajien pätevyydessä ja opettajien vaihtuvuudessa (OECD 2011). Toistaiseksi Suomessa tilanne opettajasegregaation näkökulmasta on kohtalaisen hyvä, vaikka huono-osaisissa yksiköissä työskentelevien opettajien kuormittuminen onkin tunnustettu haasteeksi. Rekrytointihaasteita on joissakin henkilöstöryhmissä, kuten varhaiskasvatuksen opettajissa ja erityisopettajissa, mutta haasteet eivät liity pelkästään alueelliseen eriytymiseen (Bernelius and Huilla 2021).

Varhaiskasvatuksen toimet

Lisääntynyt sosiaalinen ja alueellinen eriytyminen haastavat varhaiskasvatuspalvelujen järjestämistä Vantaalla. Alueellisen sosioekonomisen ja etnisen segregaaation vaikutuksesta koulutuksellinen huono-osaisuus alueellistuu ja syvenee ja tämä heijastuu lasten tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen myös varhaiskasvatuksessa. Alueiden välinen eriytymiskehitys heijastuu varhaiskasvatuksen toimintayksiköihin. Henkilöstön saatavuus näyttäytyy erityisen vaikeana sosioekonomisesti haastavilla alueilla. Rekrytointihaaste koskee tällä hetkellä kaikkia varhaiskasvatuksen ammattiryhmiä ja toimintayksikkökohtaiset erot ovat isoja. Henkilöstövaje vaikuttaa varhaiskasvatuksen tavoitteiden ja varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamiseen. Haastavassa henkilöstötilanteessa päiväkodin johtajan työajasta iso osa kuluu henkilöstön saatavuuden ja osaamisen edistämiseen.

Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjumiseksi tehdään varhaiskasvatuksessa monia toimenpiteitä. Toimintakulttuurin inklusiivisuutta kehitetään Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisesti ja varhaiskasvatuslain uudistus vahvistaa lapsen oikeutta tukeen. Tuen yhdenvertaisen saatavuuden parantamiseksi on lisätty varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää. Valtion erityisavustuksia suunnataan tarveperusteisesti sosioekonomisesti haastaville alueille. Osaamisen kehittämisessä huomioidaan laajasti eri ammattiryhmät mukaan lukien ei-kelpoinen henkilöstö. Koulutusta järjestetään muun muassa sosioemotionaalisten taitojen tukemiseen, kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuuteen, lapsen tukeen ja inklusiiviseen pedagogiikkaan liittyen. Lisäksi henkilöstön saatavuuden ja pitovoiman edistämiseksi on tehty monia toimenpiteitä, joiden toteuttamista jatketaan. Näitä ovat muun muassa rekrytoinnin kehittäminen ja rekrytointilisien laajentaminen,

monipuolisten ja joustavien ura- ja koulutuspolkujen kehittäminen, vertaismentoriverkoston laajentaminen, sekä työhyvinvoinnin edistäminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvoraha

Perusrahoituksen lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksessa ja esi- ja perusopetuksessa on haettu vuosittain haussa ollutta Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvorahaa. Vantaan varhaiskasvatus on saanut erityisavustusta varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen keskimäärin noin 1,5–2,2 miljoonaa euroa vuotta kohden. Vantaan esi- ja perusopetus sai lukuvuodeksi 2022–23 tasa-arvorahaa 6 281 041 euroa. Raha vastasi perusopetuksessa noin 127 opettajan ja 179 avustajan palkkaa.

Vantaalla valtiolta saatu tasa-arvoraha jaetaan pääosin kokonaisuudessaan yksiköihin käyttämällä kertoimina tasa-arvorahan peruskriteereitä eli koulutustasoa, työllisyyttä ja vieraskielisten määrää. Näin ollen osa yksiköistä saa tasa-arvorahaa enemmän, osa ei ollenkaan. Tasa-arvorahalla on palkattu esimerkiksi laaja-alaisia erityisopettajia nivelvaiheisiin eli esi- ja alkuopetukseen sekä alakoulusta yläkouluun siirtymisen tukemiseen, resurssiopettajia, koulunkäynnin avustajia, monikielisiä ohjaajia. Lisäksi rahalla on pystytty jakamaan perusryhmiä pienemmiksi ns. jakotunteja lisäämällä. Varhaiskasvatuksessa avustusta on käytetty lapsi- ja perheohjaajien (27) sekä kehittäjäopettajien (12) palkkaamiseen. Erityisavustusta saaville päiväkodeille mahdollistetaan myös tarveperusteisen lisähenkilön palkkaaminen, jolloin toimintayksiköt pääsevät itse suuntaamaan resurssia tunnistettuun tarpeeseen. Haastavassa henkilöstötilanteessa avustusta on käytetty myös lisähenkilöstön ostamiseen Seuresta. Palvelu on kohdistunut toimintavuonna 2021–2022 29 toimintayksikköön. Avustuksen käyttö koskettaa suoraan tai välillisesti arviolta noin 7 500 varhaiskasvatuksen lasta ja perhettä sekä noin 1 300 työntekijää. Arvio perustuu kohdepäiväkotien keskimääräiseen lapsi- ja henkilöstömäärään.

Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiateema sekä MEK-ohjelma tukeutuvat vahvasti OKM:n jakamaan tasa-arvonrahaan, joka mahdollistaa koulusegregaation torjumisen. Tasa-arvorahalla vahvistetaan koulutuksen yhdenvertaisuutta suuntaamalla resursseja erityisesti sellaisille alueille, joilla sosioekonomiset tekijät voivat altistaa heikommille oppimistuloksille. Avustuksella tuetaan varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa toimia, joilla edistetään lasten kehitystä ja oppimista, laadukkaita oppimistuloksia, koulutuksellista tasa-arvoa ja hyvinvointia sekä vähennetään ja ennaltaehkäistään sosioekonomista eriarvoistumista. Tasa-arvoraha on vuodesta 2023 alkaen osa perusrahoitusta uuden lakimuutoksen myötä (HE 55/2022 vp). Esitykseen kirjattu tasa-arvorahan

summa on kuitenkin huomattavasti pienempi kuin aiemmin jaossa ollut raha. Huolena onkin, että tasa-arvorahan osuus tulee laskemaan ja vaikuttaa varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen rahoitukseen merkittäväällä tavalla.

Toimenpiteet

Vantaan kaupunki on panostanut koronasta toipumissuunnitelmassa kasvatuksen ja oppimisen toimialalle 1,2 miljoonaa euroa vuodelle 2021, 4,3 miljoonaa euroa vuodelle 2022 sekä 2,0 miljoonaa euroa vuodelle 2023. MEK-johtoryhmä näkee tarpeelliseksi sen, että myös jatkossa koulutukseen panostetaan Vantaalla, jotta koronan tuomat oppimisvajeet pystyttäisiin kuroma umpeen, osaamistasoa nostamaan sekä koulutuksellista eriarvoisuutta kaventamaan. On myös tärkeää, että kasvaneeseen lasten ja nuorten ahdistuneisuuteen pystyttäisiin vastaamaan, sillä esimerkiksi kouluterveyskyselyn (2021) mukaan 8- ja 9- luokkalaisista tytöistä 28 %, lukiolaisista 30 % ja ammatillisessa oppilaitoksessa 35 % on kokenut ahdistusta. Lisäksi OKM:n tasa-arvon rahan epävarmuuden vuoksi koulutukseen on syytä varata ohjelmassa panoksia. Toisaalta tämän ohjelman budjetti (kaksi miljoonaa euroa vuotta kohden) ei mitenkään riitä korvaamaan tasa-arvon rahan mahdollista pienentymistä, joten Vantaan kaupungin on syytä mielestämme varautua tähän muilla tavoin.

Näemme, että voimme kehittää koulutukselliseen eriarvoisuuden torjuntaan tämän ohjelman puitteissa kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja, mutta laajemmat tasa-arvon rahan korvaamiset tulisi rahoittaa muista lähteistä. Uskomme, että yhdessä uuden tiedolla johtamisen rakenteen kanssa voimme kehittää uusia keinoja vaikuttavampien toimenpiteiden kehittämiseksi. Yksi mahdollinen kokeilu voisi olla se, että pienennettäisiin oppilasryhmien kokoa yläasteelle siirtyvien opiskelijoiden kohdalla joissakin kouluissa koko yläasteen ajaksi (tutkimusnäyttö puoltaa myös tätä, ks. esim. Frederiksson, Öckert, and Oosterbeek 2013); Krueger (1999). Jos tähän päädytään, niin kokeilu tulisi valmistella huolella, jotta saisimme koeasetelman luoduksi suurempien ja pienempien luokkien välillä. Valmistelussa tulisi ottaa huomioon muun muassa opetustilojen ja opettajien saatavuus, yhteistyö eri toimijoiden välillä sekä vaikuttavuustutkimus yhdessä kumppaneiden kanssa. Johtoryhmä tarkastelee ja pohtii myös seuraavia politiikkatoimia ja linjauksia osana ohjelmaa:

- Hyvinvointialueen kanssa tehtävän yhteistyön tiivistäminen varhaiskasvatuksessa, kouluilla ym. Kouluilla on tarvetta sote-alan ammattilaisten työlle
- Varhaiskasvatuksen saatavuuden ja osallistumisasteen tarkastelu
- Kaksivuotisen esiopetuskokeilun seuranta ja suositukset valmistuvien tutkimusten perusteella

- Uusi tiedolla johtamisen malli avaa mahdollisuuksia paremmin ennaltaehkäisevään toimintaan
- Koulujen resurssien tarkastelu ja niiden vaikuttavuuden tutkiminen⁷
- Koulujen organisoinnin, käytäntöjen ja johtamisen tarkastelu (esim. myöhennetyt koulupäivät⁸, kouluruokailu⁹, koulujen asenneilmapiiri ja toimintakulttuuri¹⁰, edistetään opiskelijaryhmien sisäistä ja niiden välistä ryhmäytymistä, otetaan paremmin huomioon opiskelijoiden eriävät taustat¹¹ sekä tarjotaan opettajille täydennyskoulutusta¹²).
- Iltapäivätoiminnan maksuttomuus ja laajentaminen vanhemmille oppilaille
- Oppilaaksiottoalueiden tarkastelu ja muokkaaminen, jotta oppilas pohjaa saadaan monipuolistettua
- Eriyttävien luokkien korvaaminen valinnaisilla tunneilla (esim. musiikkiluokat, matematiikan tasoerotellut luokat) sekä laajemmin harkitut ryhmittelykäytännöt, kuten avoimet alut.
- Huolehditaan riittävästä oppilashuollosta, oppilaanohjauksesta sekä terveystalvasta
- Kouluihin tuodaan palvelupiste (ns. parental corner), jossa vanhemmat saavat tietoa laajemmin yhteiskunnasta
- Toteutetaan Tasa-arvo teoiksi ja todeksi -mallia (ks. Saarinen et al. 2021)
- Edistetään opiskelijaryhmien sisäistä ja niiden välistä ryhmäytymistä ja otetaan paremmin huomioon opiskelijoiden eriävät taustat¹³
- Luontevahvuuksiin perustuvien opetusmenetelmien kehittäminen¹⁴
- Opettajasegregaation riskiin reagoiminen ennakoivasti

⁷ Esimerkiksi kansainvälisten tutkimusten mukaan pienempi oppilasryhmien koko on lisännyt merkittävästi oppilaiden elinikäisiä tuloja, palkkoja sekä parantanut heidän koulutustasoaan (Frederiksson, Öckert, and Oosterbeek 2013; Krueger 1999).

⁸ Tutkimusnäyttö viittaa myöhennettyjen koulupäivien parantavan oppimistuloksia (Carrell, Maghakian, and West 2011; Edwards 2012; Cortes, Bricker, and Rohlf 2012), vaikka kaikissa tutkimuksissa ei havaita vaikutusta (Hinrichs 2011).

⁹ Kouluruokailulla voidaan saavuttaa merkittäviä ja pitkään kestäviä terveydellisiä ja kognitiivisia hyötyjä sekä parantaa oppimistuloksia (Anderson, Gallagher, and Ramirez Ritchie 2018; Hinrichs 2010; Frisvold 2015). Tulisi selvittää esimerkiksi aamu- ja välipalojen mahdollisuutta.

¹⁰ Ks. esim. Huilla, 2022. Esimerkiksi voitaisiin tiedottaa painotetusta opetuksesta useammilla kielillä, panostaa koulun ja kodin yhteistyöhön sekä puuttua rasismiin tietoisesti ja avoimesti.

¹¹ Ks. esim. Oittinen, Peltola, and Bernelius (2022). Huomioidaan, että yhteiskunnallisen eriytymisen ja eriarvoistumisen seuraukset koskevat joitakin nuoria voimakkaammin kuin toisia. Keskustelua siitä, miten sosiaaliset erot vaikuttavat oppilaiden arkeen ja synnyttävät erotteluja opetustilanteiden ohella koulun vapaammissa tiloissa ja vapaa-ajalla. Oppilaita tutustutetaan erilaisiin alueisiin ja harrastusmahdollisuuksiin.

¹² Täydennyskoulutusta voitaisiin tarjota koulun henkilöstölle monenlaisista taustoista tulevien oppilaiden kohtaamisesta, opettajien ja oppilaiden välisten avointen vuorovaikutussuhteiden edistämisessä. Opettajia voitaisiin myös tukea, jotta oppilaiden reflektoinnille ja kysymyksille annettaisiin opetuksessa tarpeeksi tilaa sekä siihen, miten tuetaan kaikkien oppilaiden tavoitteellista koulunkäyntiä riippumatta heidän taustastaan.

¹³ Oittinen, Peltola, and Bernelius (2022).

¹⁴ Ks. esim. Kaisa Vuorinen, 2022.

Kustannukset

- 2023: 159 600 euroa
- 2024: 191 000 euroa
- 2025: 179 000 euroa

Toiminnan rahoitusta ja toimenpiteitä mietitään johtoryhmässä vuosittain. Summat ovat vain arvioita kustannuksista.

5.3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä

5.3.1. Koulutus ja työllisyys

Tausta

Koronan aiheuttamissa poikkeusoloissa pitkäaikaistyöttömien määrä lisääntyi Vantaalla merkittävästi. Tällä hetkellä Vantaan ja Keravan kuntakokeilun asiakkaista noin puolet on pitkäaikaistyöttömiä.¹⁵ Vuoden 2021 loppupuolelta saakka Suomen talous on kehittynyt positiiviseen suuntaan. Talouden noususuhdanne on laskenut Vantaan työttömyysastetta, joka on vähentynyt hieman yli neljä prosenttiyksikköä. Pitkäaikaistyöttömien määrä on positiivisesta kehityksestä huolimatta säilynyt Vantaalla liki ennallaan. Myös verrattuna muihin pääkaupunkiseudun kaupunkeihin, Vantaan pitkäaikaistyöttömyys on vähentynyt huomattavasti hitaammin. Vantaan erityisinä haasteina nähdään pitkäaikaistyöttömien sekä muunkielisten työttömien suuri määrä. Täten Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiaohjelman yhtenä painopisteenä on työllisyyden parantaminen. Johtoryhmä tarkastelee ja pohtii seuraavia politiikkatoimia ja haasteita osana ohjelmaa:

- Nivelvaiheen työllistymistuki: Opintojen loppuvaiheessa ja opintojen päättyessä työmarkkinakiinnittymisen tukeminen työharjoittelutukien ja TE-palveluiden avulla.
- Etsitään innovatiivisia keinoja pitkäaikaistyöttömien aktivointiin: Esimerkiksi Aikuisopistossa jaetaan kurssien ylijäämäpaikat pitkäaikaistyöttömille.
- Miten Vantaan kaupunki voisi edistää työllisyyttä erityisesti haastavista lähtökohdista ponnistavien kohdalla sekä elämän nivelvaiheissa (harjoittelut, TET, oppisopimus, työntekijöiden monipuolinen tausta, koulutusvaatimukset, ulkomaiset tutkinnot ym.)?

¹⁵ Kuntakokeilun asiakkaita ovat työttömät työnhakijat, jotka eivät saa ansiosidonnaista työttömyysturvaa, vieraskieliset ja maahanmuuttajat sekä kaikki alle 30-vuotiaat. Kuntakokeilun asiakkuudessa on tällä hetkellä (13.06.2022) Vantaalla 11 141 asiakasta. TE-palveluissa palvelee noin 2600 vantaalaista työnhakijaa.

- Tasa-arvoisten rekrytointikäytäntöjen edistäminen: esimerkiksi anonyymi työnhaku
- Kunnan palkkojen nosto tietyissä tehtävissä: Palkkojen kasvattaminen kunnan työtehtävissä, joista on suuri pula (mahdollinen alueellinen painotus)
- Miten voimme parantaa Vantaan vetovoimaa työpaikkana (palkkaus, työolot, määräaikaiset vs. vakinaiset työntekijät, johto)?
- Työllistymispalveluiden alueellinen kohdentaminen MEK-alueille
- Lähiöhubi, joka toimisi tilana pienyrityksille ja etätyöntekijöille lähiössä. Tilassa voisi toimia myös yritysvalmentaja.
- Selvitetään mentoriohjelman mahdollisuutta, jossa luodaan rakenne haastavassa tilanteessa olevan henkilön ja ”mentoroitavan” välille.¹⁶
- Perustetaan laaja-alainen alueen Elinvoimaryhmä (työnimi), jossa tapaavat säännöllisesti alueen merkittävimmät toimijat välittäen tietoa ja muodostaen kullekin alueelle yhteisen vision/ tavoitteita sekä määrittäen toimenpiteitä, joilla tavoitteisiin päästään. Alueellinen jalkautuminen mahdollistaa alueiden erityispiirteiden ja erilaisten lähtökohtien huomioon ottamisen näiden visioiden ja tavoitteiden asettamisessa.

Koulutuksen rooli on keskeinen niin nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä, työllisyyden edistämässä kuin talouskasvussakin (Kivinen, Hedman, and Kaipainen 2007; Böckerman, Haapanen, and Jepsen 2019; Goldin and Katz 2009). Täten Sosiaalisesti kestävä Vantaa strategiaohjelman yhtenä painopisteenä on asukkaiden koulutuksen tukeminen. Johtoryhmä tarkastelee ja pohtii seuraavia politiikkatoimia ja linjauksia osana ohjelmaa:

- Oppilaitoskohtainen resurssitarpeiden määrittäminen toisen asteen koulutuksen osalta: positiivisen erityiskohtelun kohdentaminen S2-opiskelijamäärien tai muiden mittareiden mukaisesti.
- Joustavat oppimisen polut: toisella asteella yhtenä tavoitteena on joustavat oppimisen polut, jossa Varia ja lukiot tekevät entistä enemmän yhteistyötä ja opiskelijat voivat valita opintojaan vapaammin näiden muotojen välillä. Tavoitteena on se, ettei eriytyminen ala heti toiselle asteelle siirryttäessä ja tuodaan enemmän ihmisiä yhteen näistä kahdesta koulutuspolusta.

¹⁶ Rakenne voisi toimia erityisesti kotoutumisen välineenä. Esimerkiksi Tanskassa ja Norjassa punainen risti tekee yhteistyötä maahanmuuttoviraston kanssa mentorointiohjelmissa, joissa yhdistetään maahan tulleet paikallisten perheiden ja henkilöiden kanssa integroitumisen edistämiseksi. Myös Ruotsissa on kehitetty sosiaalisia innovaatioita, joissa ammattiliitot ja yritykset ovat kehittäneet maahanmuuttajille ”pikakaistoja” työelämään työvoimapula-aloille (ohjelmaan kuuluu muun muassa taitotaso-arviointi sekä julkisesti rahoitettu jatkokoulutus) (Karlsdóttir et al. 2017, s. 36; katso myös Yhdysvalloissa toimiva PeerForward (<https://www.peerforward.org/>) sekä SPR:n tekemää työelämämentorointia (<https://rednet.punainenristi.fi/node/58025>)).

- Opiskeluhuollon palveluiden jalkautuminen oppilaitosten arkeen ja mahdollisimman lähelle opiskelijoita
- Oppimiskampus: Vantaan Oppimiskampus on yksi kaupungin kärkihankkeista. Suunniteltu kampusalue sijoittuu Tikkurilan Jokiniemeen. Vantaan Oppimiskampus on ammatillisen ja jatkuvan oppimisen superkampus ja yhteistoimintaympäristö ja lisäksi myös potentiaalinen innovaatiotoiminnan keskittymä. Kampuksen toiminnallisen vision mukaan kampuksella räätälöidään koulutuspolkuja yritysten ja oppijoiden tarpeista lähtöisin. Kampuksen innovaatiot voivat täten olla uudenlaisia oppilaitosrajat ja –tasot ylittäviä koulutuspalveluita, saumattomia julkisen ja yksityisen sektorin yhteistoimintamalleja sekä muita työvoiman kohtaantoa tukevia ratkaisuja. Uudisrakennus Oppimiskampus sijoittuvat toisen asteen koulutuksen osalta Tikkurilan lukion 300 uutta lisäpaikkaa ja Vantaan Ammattiopisto Varian 1 300 opiskelijaa sekä Vantaan Aikuisopiston Tikkurilan toimipiste ja Aikuisopiston aikuisten perusopetus.

Muunkielisten suomenkielenopetus

Muunkielisten suomenkielenopetus Vantaan työllisyyspalveluissa

Kielitaidottomuudesta johtuva pitkittynyt työttömyys on yksi aikuisväestössä eniten eriarvoisuutta aiheuttava ongelma. Lisäksi sen vaikutukset näkyvät koko perheessä ja laajemmin yhteiskunnassa.

Työllisyyspalveluiden kuntouttava työtoiminta on saanut Suomi toisena kielenä -opetukseen MEK-rahoitusta jo muutaman vuoden ajan. Tämä on käytetty kahden opettajan työpanokseen valmennustaloille. Opetus on ostettu Vantaan aikuisopistolta. Opetus on kohdentunut pitkäaikaistyöttömille työnhakijoille ja se on ollut konkreettista, käytännön arkeen sijoittuvaa opetusta, josta on hyötynyt sekä asiakas että hänen lähipiirinsä.

Kuntouttava työtoiminta on lakisääteinen sosiaalipalvelu ja jatkossa sitä tuottaa Vantaa-Keravan hyvinvointialue, mikä vaikeuttaa toiminnan jatkamista nykyisessä muodossa. Samaan aikaan työllisyyspalveluissa on havaittu, että myös kotoutumisajan ylittäneet asiakkaat hyötyisivät S2-kielen konkreettisesta ja käytännönläheisestä opetuksesta. Vantaan Osaamiskeskuksessa on aiemmin toteutettu Opetusministeriön rahoituksella S2-koulutusta ostopalveluina, mutta rahoitusehtoihin tulleiden muutosten vuoksi palveluiden ostaminen ei hankerahoituksella ole enää mahdollista. Rahoitusta kotoutumisajan ylittäneiden S2-kielen opetukseen ei juuri ole tarjolla, ja samalla se on iso este työllistymiselle.

Lainsäädäntö on muuttumassa vieraskielisten palveluiden osalta ja osa palveluista tulee jatkossa kunnasta osa hyvinvointialueelta. Tulevan kotoutumislain uudistuksen myötä myös kuntien vastuu kotoutumisen edistämisestä kasvaa ja kunnan tulee tuottaa tai hankkia itsenäisesti suurin osa palvelutarjonnasta. Nyt olisi erinomainen aika pilotoida uudenlaisia malleja, joita voidaan juurruttaa osaksi kunnan peruspalveluja. Ehdotus myös toteuttaa valmistelussa olevan Vantaan kaupungin kotoutumisohjelman tavoitteita mm. palveluiden saavutettavuuden näkökulmasta sekä parantamalla kielenopetuksen työelämälähtöisyyttä.

Tarkoituksena on kehittää ja pilotoida kotoutumisajan ylittäneiden aikuisten kielenopetusta konkreettisesti osana asiakkaan työllistymispolkua. Nykyisin muulla rahoituksella toteuttava S2-opetus on pitkälti koulumuotoista, keskittyy lähinnä peruskielitaidon kerryttämiseen, eikä niinkään työelämälähtöiseen, ammattikielen osaamiseen. Tarvetta on nimenomaan toiminnalliselle, ammatillista suomea vahvistavalle kielenopetukselle, joka voidaan nivoa osaksi muunkielisten palveluita ja yritysyhteistyötä.

Osaamiskeskuksessa on aloittanut kesän 2022 aikana kaksi työpaikoille jalkautuvaa S2-omavalmentajaa, joiden tarkoitus on tukea asiakkaan kielellistä vahvistumista työkokeilu- tai työpaikalla. Työ tehdään tiiviisti Osaamiskeskuksen yritysyhteistyön suunnittelijoiden kanssa. Tavoitteena on tukea kiinnittymistä työelämään ja keventää työnantajan perehdytystyötä. Myös vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke linkittyy Osaamiskeskuksen kielenopetuksen kokonaisuuteen ja asiakkaita voidaan poluttaa Osaamiskeskuksesta hankkeeseen ja hankkeesta Osaamiskeskukseen.

Rahoituksessa on tarkoitus saada kaksi S2-kielenopettajan lisäresurssia kielenoppimisen tueksi ennen mahdollisen työpaikan saamista tai jopa työsuhteen alussa perehdytyksen aikana. Opetus ei olisi sidottu tiettyyn paikkaan, vaan sitä voitaisiin tarjota esimerkiksi yhteistyökumppaneiden, kuten asukastilojen, järjestöjen tai yrityskumppaneiden tiloissa. Opetus voisi tarpeen mukaan painottua alakohtaiseen suomen kielen opetukseen, erityisesti työvoimapula-aloille, esimerkiksi hoiva-alalle tai ravintola-alalle. Vastaavaa kielenopetusta ei toteuteta tällä hetkellä peruspalveluna, eikä sille ole muuta rahoitusta saatavilla.

Toiminnan vaikuttavuutta voitaisiin yleisellä tasolla arvioida yrityskumppaneiden ja asiakkaiden palautteiden perusteella ja tietenkin myös työllistymisten määrällä. Tarkemmat vaikuttavuusmittarit tulee asettaa, mikäli rahoitus saadaan ja toimintaa pystytään suunnittelemaan konkreettisemmin.

Tarkoituksena on pilotoida uudenlaista kielenopetuksen mallia, joka yhdistäisi S2-kielenopetuksen ja tarvittavan kielellisen tuen työmarkkinoille siirtymisvaiheessa. Malli tarjoaisi konkreettista tukea kielen oppimiseen työllistymisprosessin eri vaiheissa ja tukisi siirtymää esimerkiksi työkokeilusta työsuhteeseen. Mallia voitaisiin hyödyntää esimerkiksi työharjoittelun, kuntouttavan työtoiminnan tai jopa osa-aikaisen työsuhteen aikana. Toimintaan voivat hakeutua kaikki työttömät työnhakijat, joiden työllistymisen esteenä on kielitaidon puute. Mallia jatkokehitetään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, ja malli linkittyy yhteisöllisen kielenoppimisen tukemisen kokeiluun myös osaamiskeskuksessa järjestetyn vanhemmat mukaan toiminnan kautta.

Ehdotus mahdollistaisi myös sen, että kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat, jotka ovat aina myös työllisyyspalveluiden asiakkaita, voisivat jatkossakin hakeutua palvelun piiriin osana kuntouttavaa työtoimintaa.

Yhteisöllisen kielenoppimisen tukeminen kirjastoissa ja asukastiloilla

Tarkoituksena on edistää yhteisöllistä kielenoppimista kirjastoissa ja asukastiloissa palkkaamalla kirjastoihin erikoiskirjastonhoitajia. Tällä hetkellä hankkeeseen on palkattu erikoiskirjastonhoitaja 1.1.2022-31.12.2023 Länsimäen kirjastoon ja toimintaa olisi tarkoitus laajentaa Koivukylä / Havukoski alueelle uuden erikoiskirjastonhoitajan avulla. Yhteisöllistä kielenoppimista tukee erikoiskirjastonhoitaja, jolla on pätevyys suomen opettamiseen toisena kielenä.

Toimintamalli on ollut suosittu Länsimäessä ja ryhmät ovat kokoontuneet viikoittain ja osallistuja on ollut yhteensä 30. Lisäksi on tarjottu yksilöopastusta 10 henkilölle yhteensä 61 kertaa. Työntekijä on aktiivisesti etsinyt asiakkaat, kuunnellut ja kartoittanut heidän tarpeitaan. Hankkeen työntekijällä on suuri merkitys hankkeen toteutuksessa, ja hankkeessa onkin jo neljäs ryhmä perusteilla. Toiminnassa on ollut erityistä se, että paikkana on kirjasto ja työntekijä osaa yhdistää suomen kielen opiskelun ja kirjaston palvelut, tilat ja aineistot. Kirjastontyöntekijät voivat myös ohjata kirjaston satunnaisia käyttäjiä mukaan toimintaan, ja kynnys on siten huomattavan matala verrattuna siihen, että mainostaisimme meille vieraampaa toimintaa jossakin muualla. Toiminta on myös kehittynyt tämän

kuluvan vuoden aikana ja olemme juuri aloittaneet muun muassa monikulttuuriset ja monikieliset opiskelijoita yhdistävät illanvietet/iltapäivät.

Maahanmuuttajien tavoittaminen aktiivisesti tehtävään palkatun henkilön verkostojen kautta on ollut tärkeää. Ryhmiin olisi paljon tulijoita ja varsinkin iltaryhmät olisivat suosittuja. Kysyntää olisi huomattavasti enemmän saatavilla oleviin paikkoihin nähden. Uudenmuotoiselle oppimiselle näyttää tällä hetkellä olevan tarve niillä, jotka putoavat syystä tai toisesta ryhmämuotoisen opetuksen ulkopuolelle. Suomen kielen taidon merkitys on oleellinen seikka työllistymisen kannalta.

Rahoituksella palkataan Koivukylän kirjastoon kirjastonhoitaja, jonka tehtäväkenttänä on erityisesti lapsiperheisiin, vanhempiin ja alakoululaisiin painottuva lukutaitoja edistävän toiminnan järjestäminen kirjastossa ja asukastilalla. Lisäksi kehitetään uudentyyppistä kielikummi/puhekaveritoimintaa, jonka tavoitteena on kirjaston asiakkaiden suomen kielen aktivointi kirjaston kanssa yhteistyötä tekevien aktiivisten vapaaehtoisten avulla. Hankkeessa tehdään aktiivista yhteistyötä muiden alueella olevien tahojen ja hankkeiden kanssa, kuten tulevien yhteisökehittäjien, Lähiöliikuttajien, Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään hankkeen sekä Taloyhtiöklubin kanssa.

Kustannukset

- 2023: Työllisyyspalveluiden Suomi toisena kielenä -opetukseen 128 000 €. Opetus ostetaan Vantaan aikuisopistolta. Kustannukset kohdistuvat vain vuodelle 2023.
- 2023: erikoiskirjastonhoitajan palkka, 47 000 euroa. Kustannukset kohdistuvat vain vuodelle 2023.
- Työllisyyspalveluiden ja kirjastojen S2-opetuksen jatkoa mietitään siis uudelleen vuoden 2023 aikana ja johtoryhmä pohtii vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa S2-opetusta vuosille 2024–2025.

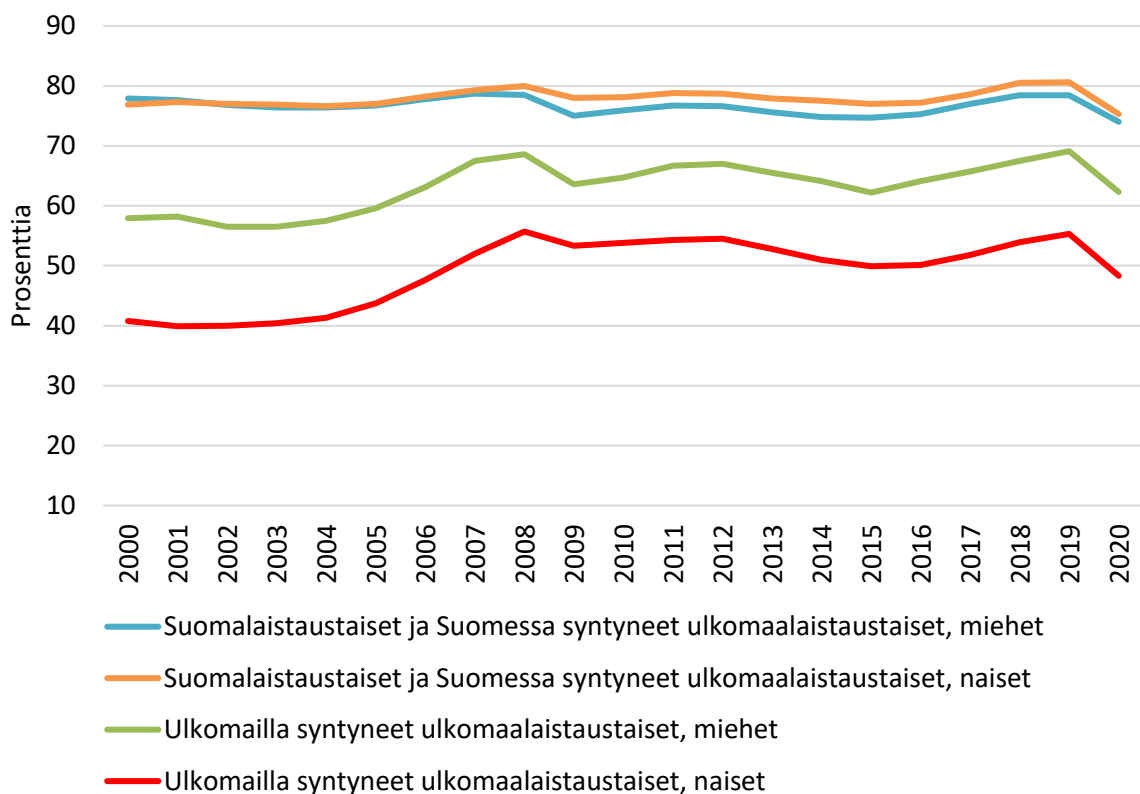
Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään

Vuonna 2018 OECD totesi, että Suomessa tulisi kiinnittää erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten naisten ja lasten kotoutumiseen. Myös tällä hetkellä valmisteltavassa kotoutumislain kokonaisuudistuksessa kiinnitetään erityishuomiota maahan muuttaneiden naisten työllisyyden edistämiseen¹⁷. Ulkomailla syntyneiden naisten työllisyysaste oli vuonna 2019 noin 55 prosenttia, kun ulkomailla syntyneiden miesten työllisyysaste oli noin 69 prosenttia. Lisäksi ulkomailla syntyneiden naisten työllisyysaste oli 23 prosenttiyksikköä pienempi kuin Suomessa syntyneiden

¹⁷ Ks. [HE laiksi kotoutumisen edistämisestä ja siihen liittyviksi laeiksi \(valtioneuvosto.fi\)](#) (viitattu 14.9.2022).

naisten (kuvio 5). Ei-työllisissä äideissä on runsaasti vähän koulutettuja, vain vähän työkokemusta omaavia ja heikosti suomea osaavia. Lähi-idästä ja Pohjois-Afrikasta lähtöisin olevien koulutustaso on erityisen matala. Nuorimman lapsen ollessa 3–6 vuotta suurin osa suomalaistaustaisista äideistä on jo töissä, mutta ulkomaalaistaustaisista vain joka toinen (Larja 2018). Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden osaaminen matematiikassa, lukutaidossa ja luonnontieteissä 15 vuoden iässä on selvästi heikompaa kuin kantaväestön osaaminen (VTV 2015).

Kuvio 5. Työllisyysaste, %.¹⁸

Lähde: Kotoutumisen indikaattorit -tietokanta, 2020. Lisätieto: 18–64-vuotiaiden työllisten osuus samanikäisestä väestöstä, tilaston viiteajankohta on vuoden viimeinen viikko (25.–31.12.).

Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -toimintamallissa maahan muuttaneet vanhemmat opiskelevat esimerkiksi suomen kielen alkeita ja matematiikan perustaitoja yhdessä peruskoululuokan lasten kanssa 2–3 päivänä viikossa. Lisäksi vanhemmat opiskelevat suomen kieleen, yhteiskuntaan, kulttuuriin ja kotoutumiseen liittyviä sisältöjä S2-valmentajan johdolla. Huoltajan on helppo osallistua

¹⁸ Eri menetelmistä ja määritelmistä johtuen työvoimatutkimuksen ja rekisteripohjaisen työssäkäyntitilaston työllisyys- ja työttömyysasteet eroavat toisistaan, mutta ulkomaalaistaustaisten naisten heikko työmarkkina-asema tulee esiin molemmista lähteistä.

toimintaan, kun se järjestetään siellä koulussa, missä oma lapsi on. Toimintaan voi osallistua myös alle kouluikäisen lapsen kanssa, mikä madaltaa osallistumisen kynnystä. Keväällä vanhempia tuetaan löytämään työkokeilupaikka, jonka kautta he saavat kokemusta suomalaisesta työelämästä.

Toimintamalli on ollut käytössä Vantaalla vuodesta 2017 alkaen. Toiminnan tarve on huomattu ja toiminta on laajentunut vuosien aikana uusiin kouluihin. Toimintaa on kehitetty ja laajennettu pitkäjänteisesti siten, että tällä hetkellä toimintaa on kuudessa koulussa. Toimintaa olisi tarvetta laajentaa vielä Havukoski/Koivukylä alueelle, jolloin mukana olisi seitsemän koulua. Tähän asti toimintamalli on toiminut ESR-, OPH- ja OKM-rahoituksella. Toimintaa on alusta alkaen tehty siitä näkökulmasta, että siitä saataisiin osa Vantaan kaupungin vakituista toimintaa. Vuonna 2022 hanke on siirtynyt yhä vahvemmin Vantaan kaupungin toiminnaksi osaksi Vantaan osaamiskeskusta ja toimintaa on rahoitettu vuonna 2022 myös Vantaan kaupungin MEK-rahoituksella. Perusopetus on edelleen vahvasti sitoutunut toimintamalliin ja näkee sen hyödyt niin oppilaille, huoltajille kuin kouluillekin.

Muun muassa kotoutumislain kokonaisuudistuksen valmisteluissa on tuotu esille, kuinka erityisesti maahan muuttaneiden naisten tai äitien yhteiskuntaan kiinnittyminen tukee lasten ja koko perheen hyvinvointia ja kotoutumista. Ohjelman vaikuttavuudesta ei ole tehty varsinaista tutkimusta, mutta hanke on saanut erittäin positiivista palautetta osallistujilta¹⁹, noin puolet on jatkanut opintojaan eteenpäin²⁰, opiskelijoiden kielitaito kehittyi selvästi sekä hankkeella on havaittu olevan kyselyiden mukaan myönteisiä vaikutuksia osallistuneille (itsetunnon vahvistuminen, yhteiskuntaan osallistuminen, ystävien saaminen, omien vahvuuksien löytäminen)²¹. Uskomme, että toimintamalli tukee siis myös lasten ja koko perheen hyvinvointia ja kohdistuessaan MEK-alueille myös vähentää segregaatiota.

Toimintamalli voi olla todellisen integroitumisen alku ja muuttaa vanhempien sosioekonomista asemaa, kun vanhempia tuetaan itselle sopivan työkokeilupaikan ja muun jatkopolun löytämisessä. Toiminnan tuloksena mukana olevien vanhempien kielitaito kehittyy ja he tutustuvat suomalaiseen koulujärjestelmään, työelämään ja yhteiskuntaan. Myös vanhempien ymmärrys varhaiskasvatuksesta ja sen tärkeydestä ja merkityksellisyydestä lisääntyy. Kodin ja koulun välinen yhteistyö vahvistuu, kun

¹⁹ Ks. Äitien tarinat ja tulevaisuuden haaveet -video: [Äitien tarinat ja tulevaisuuden haaveet - YouTube](#) (haettu 27.06.2022).

²⁰ Ks. hankkeen tuotekortti: [Äidit mukaan tuotekortti.ai \(aiditmukana.fi\)](#) (haettu 27.06.2022) sekä [Äidit mukaan tuotekortti.pdf - Google Drive](#) (haettu 27.06.2022).

²¹ Ks. hankkeen loppuseminaarin sivut, joissa on linkkejä mm. opinnäytteisiin: [Hankkeen loppuseminaarisivu – Äidit mukana \(aiditmukana.fi\)](#) (haettu 27.06.2022).

vanhemmat oppivat ymmärtämään suomalaista koulujärjestelmää ja tutustuvat paremmin oman lapsensa kouluun ja henkilökuntaan, jolloin he pystyvät tukemaan lapsiaan paremmin koulunkäynnissä.

Vanhemman osaamisella ja koulutustaustalla on suuri merkitys myös lasten koulussa menestymiseen. Pitkällä aikavälillä toimintamalli lisää työvoimaa ja tuo sitä kautta yhteiskunnalle säästöjä. Osallistujien itsetunto, minäkuva ja yhteiskunnallisen osallisuuden kokemukset vahvistuvat. Lasten tuntemukset äitien opiskelusta ovat olleet myönteisiä ja kannustavia. Toimintaan osallistuvien vanhempien elinympäristö laajenee ja he tutustuvat paremmin oman asuinalueensa palveluihin.

Toimintamalli on huomioitu laajasti ja se on herättänyt paljon mielenkiintoa. Toimintamallin edustajat on kutsuttu Linnan juhliin, toimintamalli on huomioitu erilaisilla palkinnoilla (Kuntatyö 2030 kehittämistyöpalkinto, Cygnaeus-palkinnon finalisti), ja toimintaa on pyydetty esittelemään monissa eri konferensseissa ja tapahtumissa niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin. Toimintamalli on ollut monen eri tutkimuksen ja selvityksen sekä median kiinnostuksen kohteena. Myös Espoossa ja Helsingissä on käynnistetty Vantaan toimintamallin pohjalta vastaavaa toimintaa.

Kustannukset

Hanke toimii tällä hetkellä kuudessa koulussa, jotka sijaitsevat seuraavilla alueilla: Länsimäki (Rajakylän koulu), Hakunila (Lehtikuusen koulu), Mikkola (Mikkolan koulu), Myyrmäki (Kaivokselan koulu), Tikkurila (Jokiniemen koulu) ja Veromäki (Veromäen koulu). Toiminta on hyvin vakiintunut näissä kouluissa ja koulut ovat sitoutuneita toimintaan. Lisäksi on tunnistettu tarve laajentua Havukosken alueelle (esim. Kytöpuiston koulu), jolloin toiminnassa olisi mukana seitsemän koulua. Mikäli jokin em. kouluista on MEK-aluerajauksen ulkopuolella, niin tässä tapauksessa toimintaa voisi olla mahdollista laajentaa sen sijasta johonkin toiseen kouluun, joka olisi myös MEK-ohjelmaan sopiva. Esitettyyn toimintaan tarvitaan viisi S2- valmentajaa ja projektiasiantuntija. Opettajille, joiden luokassa on toimintaan osallistuvia vanhempia, maksetaan pieni korvaus. Lisäksi muita kuluja ovat toimitilakulut, ulkopuoliset ostopalvelut, vanhempien oppimateriaalit, ryhmätoiminnan tilavuokrat, muut ryhmien toimintakulut (esim. vierailut, materiaalit, ym.), viestintäkulut ja matkakulut. Tällä hetkellä hankkeella on rahoitus 5/2023 asti Opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja vuodelle 2022 on saatu lisäksi rahoitusta Myönteisen erityiskohtelun määrärahasta. Tällä hetkellä toiminnalle ei ole rahoitusta 6/2023 lähtien ja Myönteisen erityiskohtelun määrärahasta haetaan alla olevan budjetin mukaista rahoitusta nykyisen rahoituksen päättymisen jälkeen ajalle 6/2023–12/2025.

Taulukko 2. Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään hankkeen kustannukset

	2023	2024	2025	Yhteensä
Henkilöstökulut 6 hlöä (5 S2-valmentajaa + projektiasiantuntija)	212 000	349 000	349 000	910 000
Opettajien korvaukset	7 600	9 700	9 700	27 000
Toimitilakulut, kaluste- ja tarvikehankinnat	3 000	4 000	4 000	11 000
Ulkopuoliset ostopalvelut	4 000	8 000	8 000	20 000
Vanhempien oppimateriaalit	2 000	2 000	2 000	6 000
Ryhmätoiminnan tilavuokrat	3 000	4 000	4 000	11 000
Muut ryhmätoiminnasta aiheutuvat kulut	4 000	8 000	8 000	20 000
Viestintäkulut	1 500	2 000	2 000	5 500
Matkakulut	1 000	2 000	2 000	5 000
Yhteensä	238 100	388 700	388 700	1 015 500

Aikuisopiston Elämästä kiinni Suomessa -sparraus maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille

Elämästä kiinni Suomessa -sparraus tähtää maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja elämänlaadun kohentamiseen. Sparraus täydentää Aikuisopistossa suoritettuja opintoja tarjoamalla tukea, ohjausta ja valmennusta opiskelijan eri elämänalueilla.

MEK-rahoituksella palkataan kokoaikainen yhteisöpedagogi/valmentaja. Hänen työkuvaansa kuuluu opiskelijoiden ohjaaminen ja avustaminen esimerkiksi taloudellisissa ja opintososiaalsiin etuuksiin liittyvissä kysymyksissä sekä ohjaus palveluiden ja vapaa-ajan toimintojen piiriin. Yhteisöpedagogilla on vahva kulttuurinen osaaminen ja hän tuntee Vantaan kaupungin palvelut sekä kolmannen sektorin toimijat. Yhteisöpedagogin työ on jalkautuvaa: Aikuisopistolla tapahtuvan yksilö- tai ryhmämuotoisen työn lisäksi hän voi liikkua opiskelijoiden mukana esimerkiksi harrastuspaikoissa.

Sparrauksen kohderyhmänä ovat Aikuisopiston maahanmuuttajataustaiset opiskelijat muun muassa lukutaitokursseilta, äiti-lapsi-kursseilta sekä aikuisten perusopetuksesta.

Elämästä kiinni Suomessa -sparraus linkittyy Aikuisopistossa mahdollisesti toteutettavaan Vamos Goal -yhteistyöhankkeeseen, jonka kohderyhmänä ovat aikuisten perusopetuksen nuoret opiskelijat. Tämä hanke voidaan toteuttaa, rahoitusta saataessa, vaikka Vamos Goal -yhteistyöhanke ei toteutuisikaan. Elämästä kiinni Suomessa tukee erityisesti muiden maahanmuuttajakoulutusten opiskelijoita. Kohderyhmässä on myös työelämän ulkopuolella olevia kotiaiteja, joiden tilanteeseen on valtakunnallisestikin toivottu kiinnitettävän erityistä huomiota. Tässä kohdin Elämästä kiinni

Suomessa tekee tiivistä yhteistyötä Maahanmuuttajapalveluiden koordinoiman Vantaan kotoutumisen johdantajakson pilottikokeilun kanssa.

Kustannukset

- Yhteisöpedagogi / valmentaja, 45 000 €. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.

5.3.2. Terveys

Tausta

Liikunnan mittavat vaikutukset ulottuvat niin psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sairauksien ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn kuin arjessa jaksamiseen ja toimintakyvyn rakentamiseen ja ylläpitämiseen koko elinkaaren laajuudelta. Liikunnan on todettu myös parantavan koulumenestystä (esim. Ishihara et al. 2020) ja liikuntaharrastuksissa luodaan pohjaa usein elinikäisille kaveruussuhteille liikunnallisen ja terveellisen elämäntavan omaksumisen ohessa. Lähiöt liikkeessä- hankkeen toisessa osiossa, jonka keskiössä on urheilujoukkueiden perustaminen kouluille, pyritään luomaan näitä edellytyksiä niille, joilla näitä mahdollisuuksia ei muutoin välttämättä olisi perheen sosioekonomisten syiden vuoksi. Tällä tavoin pyritään mahdollistamaan tasa-arvoinen tilaisuus kaikille kuulua osaksi yhteisöä ja ennaltaehkäisemään syrjäytymistä varhaisessa vaiheessa.

Hankkeen toisessa, lähiliikuttajat- osiossa liikunnan vaikutuksia pyritään saamaan esille toimintakyvyn ja liikunnallisen aktiivisuuden lisääntymisen muodossa (höntsäilyn hyödyt, ks. Kopomaa and Salasuo 2020). Ikääntyneiden kohderyhmässä pyritään lisäämään sosiaalista aktiivisuutta ja ennaltaehkäisemään yksinäisyyttä, jota saattaa esiintyä työelämän loputtua. Työikäisten kannalta liikunnan merkitys tulee esiin siinä, miten toimintakykyä ylläpidetään ja kuinka sillä ehkäistään elintapasairauksia, kun taas työttömien kohdalla on tärkeää tarjota monipuolisesti matalan kynnyksen liikuntaa ja toimintaa välttääksemme yhteiskunnasta vieraantumisen ja vahvistaaksemme yksilön pystyvyyden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Lähiöt liikkeessä – koulujen urheilujoukkuetoimintaa ja lähiliikuntaa asukkaille

Hankkeen tavoitteet

Lähiöt liikkeessä -hankkeessa edistetään asukkaiden liikunnallista elämäntapaa lähiliikunnan ja koulujen urheilujoukkuetoiminnan avulla. Hankkeessa toteutetaan omaehtoista vertaisohjaamiseen perustuvaa lähiliikuntaa sekä ohjattua koululaisurheilua myönteisen erityiskohtelun alueilla. Hankkeen tavoitteena on ennaltaehkäistä liikkumattomuudesta koituvia terveystkustannuksia, vahvistaa asukkaiden yhteisöllisyyttä liikunnan avulla sekä tarjota lapsille ja nuorille mahdollisuutta osallistua koulujen omiin urheilujoukkueisiin.

Olemme liikunnan palvelualueen ulkokuntosalien kyselyn (2021) vastauksissa huomanneet, että monilla asukkailla on hyvin rajallinen tieto siitä, millaisia liikuntamahdollisuuksia lähiympäristössä on tarjolla. Lisäksi Tasa-arvoista sporttia -hankkeessa (2021–2022) todettiin, että maahan muuttaneilla asukkailla, erityisesti naisilla, on hyvin suuri kynnys tutustua liikuntapaikkoihin itsenäisesti. Lapsille ja nuorille on tarjolla paljon matalankynnyksen harrastus- ja kerhotoimintaa, mutta liian usein pienituloisten perheiden lapset jäävät kilpailullisen urheilutoiminnan ulkopuolelle (Puronaho 2014). Haluamme Lähiöt liikkeessä -hankkeen avulla madaltaa näitä liikkumisen esteitä sekä luoda yhdenvertaisia liikunnallisia kokemuksia riippumatta siitä, millainen henkilön sosioekonominen tausta on.

Lähiöt liikkeessä -jakaantuu kahteen osa-alueeseen: 1) lähiliikuttajiin ja 2) koulujen urheilujoukkuetoimintaan. Hankkeessa toimii kokonaisuudessa kolme projektikoordinaattoria, joista kahden projektikoordinaattorin pääasiallinen tehtävä on koordinoida ja käynnistää matalankynnyksen ja vertaisohjaamiseen perustuvaa lähiliikuntatoimintaa myönteisen erityiskohtelun alueille. Kolmas projektikoordinaattori koordinoi koulujen urheilujoukkuetoimintaa valituilla pilottikouluilla.

Osa-alue 1: Lähiliikuttajat

Projektikoordinaattorit muodostavat vertaisohjaajien (lähiliikuttajien) avulla itsenäisesti toimivia liikuntaryhmiä eri kohderyhmille (nuoret, nuoret aikuiset, työikäiset ja seniorit) myönteisen erityiskohtelun alueille. Vertaisryhmät tapaavat säännöllisesti asuinalueiden lähiliikuntapaikoilla ja ulkokuntosaleilla sekä vierailevat liikuntatiloissa. Vertaisryhmät valitsevat itsenäisesti harrastettavat liikuntalajit ryhmän toimintakyvyn ja toiveiden perusteella. Tavoitteena on, että liikuntalajeissa keskitytään niihin lajeihin, joita vertaisliikuntaryhmän lähiympäristössä on mahdollista harrastaa (esim. voimaharjoittelu, juoksu, kortteli- ja sauvakävely, jalkapallo, ulko- ja sisäsähly, koripallo, ultimate ja frisbeegolf, uinti, petanque, luontoretkeily, luistelu, hiihto, lumikenkäily).

Lähiliikunnan osalta kohderyhmien tavoittamisessa ja liikuntaryhmien muodostamisessa käytetään jo olemassa olevia yhteistyöverkostoja ja -muotoja, kuten nuorisotiloja, etsivää nuorisotyötä, asukastiloja, seurakuntia ja uskonnollisia yhteisöjä sekä yhdistyksiä. Lähiliikuttajat tekevät yhteistyötä alueiden koulujen, päiväkotien, oppilaitosten ja terveyspalveluiden sekä jo olemassa olevien liikuntaan kannustavien palveluiden kanssa (esim. Liikkuva päiväkotia ja Liikkuva koulu, Liikkuva opiskelu, Sporttikaverit, Harrastusten Vantaa, Hobihobi, Hyvinvointimentorointi).

Tärkeänä kohderyhmänä lähiliikuttajissa ovat maahanmuuttajataustaiset naiset ja tytöt, joille luodaan turvallisia vertaisliikuntaryhmiä. Nais- ja tyttötyössä tehdään tiivistä ja kulttuurisensitiivistä yhteistyötä kotouttamista edistävien yhdistysten kanssa (esimerkiksi Niceheartsin tyttöjen tila). Lähiöt liikkeessä -hankkeeseen pyritään palkkaamaan vähintään yksi projektikoordinaattori, jolla on tuntemusta erilaisista kulttuuritaustoista ja puhuu vähintään yhtä Vantaalla puhuttavaa vähemmistökieltä.

Vertaisohjaajille eli lähiliikuttajille tarjotaan liikunta- ja ohjauskoulutusta ryhmien ohjaamiseksi. Vertaisohjaajat palkitaan liikuntapaikkojen ilmaislipuilla ja varustepaketilla. Tavoitteena on luoda liikuntaryhmistä mahdollisimman pitkälle itsenäisesti toimivia ryhmiä, jotka jatkavat toimintaa myös hankkeen päätyttyä. Lähiliikuttajien viestinnässä ja markkinoinnissa hyödynnetään olemassa olevia kanavia, kuten asukastiloja, kirjastoja, nuorisotiloja sekä sosiaalista mediaa. Lisäksi projektikoordinaattorit järjestävät säännöllisesti pop-up -lähiliikuntatapahtumia (esim. kauppakeskuksissa, toreilla, liikuntapaikoilla ja kirjastoissa). Pop up -lähiliikuntatapahtumissa tehdään yhteistyötä sosiaali-, terveys-, asukas-, kulttuuri-, elinkeino- ja työllisyyspalveluiden sekä paikallisten yritysten kanssa.

Osa-alue 2: Koulujen urheilujoukkueet

Toimintamallin pilotointi suoritetaan valittuihin (MEK-alueet) pilottikouluihin, joihin perustetaan noin 8 kpl koulujen omia urheilujoukkueita. Toiminta tulee pilottivaiheessa tavoittamaan arviolta 160–200 lasta sekä heidän vanhempiaan. Projektikoordinaattori vastaa toiminnan käynnistämisestä, yhteistyöverkostojen luonnista, koulutusten järjestämisestä sekä muista toimintaan liittyvistä työtehtävistä.

Joukkueille valitaan omat asiantuntevat valmentajat, jotka vastaavat laadukkaasta valmennuksesta sekä joukkue toiminnasta. Joukkueiden valmennuksessa tehdään yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen kanssa, ja tavoitteena on, että valmennus joukkueille toteutuisi heidän kauttaan.

Valituissa kouluissa selvitetään mille lajille olisi eniten kysyntää ja joukkueet muodostetaan oppilaskyselyn selvityksen kautta. Tulevaisuudessa mallia voidaan laajentaa ja räätälöidä myös toiselle asteelle ja luoda joukkueita esim. Vantaan Kortteliliigan sarjoihin.

Koulun joukkue harjoittelee noin kolme kertaa viikossa sekä osallistuu paikalliseen aluesarjaan. Toiminnan kautta tuetaan positiivista ryhmäytymistä ja pyritään luomaan pitkäaikaisen harrastamisen malli, joka kestäisi koko peruskoulupolun sekä myös mahdollisesti jatkuisi toiselle asteelle. Näin tuettaisiin pitkäaikaisten kaveruussuhteiden muodostumista, joka on vahva positiivinen tekijä lasten ja nuorten kasvussa ja kehityksessä.

Joukkueiden kautta lapset ja nuoret voivat myös ohjautua muuhun seuratoimintaan urheiluseurojen stipendien kautta ja näin lapsilla on mahdollista edetä omissa unelmissaan. Lisäksi koulujen omat urheilujoukkueet tukevat lasten koulumyönteisyyttä, ylpeyttä omasta koulusta ja asuinalueesta sekä yhdistävät vanhempia alueellisissa pelitapahtumissa ja muussa joukkuetoiminnassa. Tavoitteena on, että koulujen urheilujoukkuetoiminnassa mukana olevat lapset sitoutuisivat myös hoitamaan opintonsa kunnolla. Näin ennalta ehkäistään mahdollista syrjäytymistä varhaisessa vaiheessa.

Koulujoukkuetoiminnan kautta lapset ja nuoret harjoittelisivat vastuunottoa omista opinnoistaan ja elämästään turvallisessa ympäristössä. Koulujoukkueiden toimintaan voi tulla mukaan myös lapsia ja nuoria, jotka haluavat toimia mukana joukkueen oheistoiminnassa, kuten joukkueiden huoltajina, sosiaalisen median tuottajina, tapahtumissa vapaaehtoisina sekä avustavissa tehtävissä pelimatkoilla. Toimintaan halutaan vahvasti mukaan lapsien vanhempia eri rooleissa, kuten apuvalmentajina, joukkueenjohtajina sekä talkooapuna ja varainkeruussa. Vanhemmille tarjotaan koulutusta näiden edellä mainittujen asioiden hoitamisessa. Koulujen urheilujoukkuetoiminnassa tehdään tiivistä yhteistyötä mm. perusopetuksen, Vantaan Varian, paikallisten seurojen ja valtakunnallisten lajiliittojen kanssa.

Joukkueissa noudatetaan kaikki pelaa -periaatetta ja kaikelle kiusaamiselle sekä syrjinnälle on nollatoleranssi. Toiminnassa hyödynnetään turvallisen tilan periaatteella, johon kaikki osallistujat sitoutuvat. Toiminta on lapsille ja nuorille maksutonta.

Hankkeen seuranta ja vaikuttavuus

Hankkeen tavoitteena on kouluttaa vuoden aikana 20 vertaisohjaajaa (lähiliikuttajaa) sekä perustaa

10 lähiliikuntaryhmää. Ryhmiin osallistuu arviolta 80–100 osallistujaa vuodessa.

Lähiliikuntatapahtumia järjestetään 6–8 kpl vuoden aikana. Lähiliikuntaryhmien seurauksena osallistujien terveydentila, fyysinen jaksaminen ja pystyvyyden tunne paranevat, osallistujien kokemus yksinäisyydestä vähenee sekä he kokevat turvallisuuden tunteen ja yhteisöllisyyden vahvistuvan. Osahankkeen tavoitteiden toteutumista arvioidaan tekemällä osallistujille toiminnan aloitus- sekä päätöskartoitus. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan myös havainnoimalla ja teettämällä toimintaan osallistujille tyytyväisyyskysely toimintakauden aikana.

Urheilujoukkueisiin osallistuu arviolta 160–200 lasta ja nuorta sekä heidän huoltajiaan. Osahankkeen vaikutuksina oppilaiden koulumyönteisyys kasvaa, oppilaiden psyykinen hyvinvointi paranee ja fyysinen aktiivisuus lisääntyy. Laaja-alaisesti urheilujoukkue toiminnan avulla ehkäistään nuorten syrjäytymistä ja osattomuuden kokemusta. Urheilujoukkueiden ansiosta osallistujille muodostuu vähintään yksi mielekäs ja harrastus, jonka kustannukset eivät muodostu esteeksi harrastamiselle. Osahankkeen tavoitteiden toteutumista seurataan alku-, -seuranta ja -päättökselyllä, jonka tuloksia voidaan verrata kouluterveyskyselyyn (aihealue: Hyvinvointi, osallisuus ja vapaa-aika).

Kustannukset

Taulukossa 3 esitetään hankkeen kustannukset vuosille 2023–2025.

Taulukko 3. Lähiöt liikkeessä -hankkeen kustannukset, 2023–2025, euroa.

	2023	2024	2025
3 projektikoordinaattoria/12 kk	135 000	135 000	135 000
Liikuntavälineet ja lähiliikuttajien varustepaketit	7 500	7 500	7 500
Ostopalvelut ja koulutuskulut	5 000	5 000	5 000
Lähiliikunta-tapahtumat (6-8 kpl / vuosi)	4 000	4 000	4 000
Valmennuskulut (a 35 €/h, 40 vko x 32 harjoitusta)	44 800	44 800	44 800
Matkakulut (150 €/pelimatka x 80 peliä)	12 000	12 000	12 000
Lisenssi ja pelivakuutus (40 €/lapsi, 40 € x 200 pelaajaa)	8 000	8 000	8 000
Varusteet (60 € x 200 pelaajaa, joka toinen vuosi)	12 000	0	12 000
Osallistumismaksu sarjaan (500 €/joukkue x 8 joukkuetta)	4 000	4 000	4 000
Muut kulut	2 000	2 000	2 000
Yhteensä	234 300	222 300	234 300

5.4. Kukoistavat kaupunkikeskukset

5.4.1. Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja

Tausta

Vantaa on Suomen monikulttuurisin kunta, joka kasvaa voimakkaasti erityisesti muuttoliikkeen ansiosta. Samaan aikaan asukkaista iso osa kokee yksinäisyyttä ja ulkopuolisuutta (14,1 prosenttia vantaalaisista koki itsensä yksinäiseksi melko usein tai jatkuvasti vuonna 2021, Pääkaupunkiseudun hyvinvointikysely 2021-tulosraportti), jotka ovat yhteydessä korkeampaan syrjäytymisriskiin, heikkoon sosiaaliseen pääomaan ja moniin muihin yhteiskunnallisiin sekä terveydellisiin haasteisiin (Turja 2022; Rokach 2016). Moninaisen, kansainvälisen ja tiivistyvän kaupungin haasteeksi on muodostumassa yhteisöllisyyden rapautuminen ja yhä välinpitämättömämpi suhtautuminen yhteisten asioiden hoitoon, mistä esimerkkinä toimii erittäin alhaiset äänestysprosentit eduskunta- ja kunnallisvaaleissa sekä suuret alueelliset erot. Vantaan äänestysprosentti on ollut koko 2000-luvun matalampi verrattuna muihin suuriin kaupunkeihin (vuoden 2021 kunnallisvaaleissa äänestysprosentti oli 48,4 prosenttia) ja Vantaan äänestysalueiden välinen äänestysaktiivisuusero oli jopa yli 30 prosenttiyksikköä (Bossart 2021). Näemme, että kaupungin voimakkaan kasvun ja moninaisuuden vuoksi on syytä kiinnittää huomiota lähiöiden yhteisöllisyyden tilaan ja pyrkiä vahvistamaan osallisuutta kaupunginosissa. Tavoitteena on luoda lähiöistä eläviä, moninaisia sekä yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja.

Yhteisökehittämälli

Vantaan kaupungin sisäisissä tilaisuuksissa on tuotu esille se, että kaupungin tulisi toimia enemmän kulttuurituotannon ja monenlaisen toiminnan mahdollistajana eikä välttämättä aina tuottajana. Myös Vantaan monikulttuurinen ja moninainen väestö nähdään suurena voimavarana, kulttuurituotannon elävöittäjänä sekä mahdollisuutena lisätä alueellista yhteistoimintaa. On kuitenkin huomattava, että väestöryhmien välillä on suuria eroja mahdollisuuksissa tuottaa kulttuuria, tapahtumia tai muuta toimintaa alueellaan. Tämä näkyy Räisäsen (2014) mukaan kulttuurituotannon alueellisessa jakautumisessa, sillä kulttuurituotannossa on hyvin suuria alueellisia eroja, ja asukkaat ovat hyvin eriarvoisessa asemassa kulttuurin kokemisen näkökulmasta (lähiöt vs. keskustat). Käytännössä kulttuuriavustukset kohdistuvat keskustoihin, kuten Helsingissä kantakaupungin ja Kallion alueelle, erityisesti vielä vuonna 2013.

Helsingissä on toiminut stadiluotsit, jotka tukevat asukkaiden ja alueiden yhteisöjen keskinäistä vuoropuhelua, yhteistoimintaa ja alueellisten kehittämistoimien yhteensovittamista. Stadiluotseilla on tehtävinsä myös neuvoa asukkaita osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksissa sekä toimeenpanna osallistuvaa budjetointia. Stadiluotsitoiminta on koettu järkeväksi, mutta suurpiirteisellä toimivilla luotseilla on ollut niukasti aikaa kaupunginosien asukkaiden ja alueiden yhteisöjen vuoropuhelun edistämiseen.¹ Helsingin kaupunki on myös ryhtynyt edistämään osallistavaa kulttuurityön mallia, jossa tavoitteena on tasapainottaa ja monipuolistaa kaupunginosien taide- ja kulttuuritarjontaa. Käytännössä taidelaitoksia ja taiteen ammattilaisryhmiä kannustetaan toimimaan oman lähipiirinsä ulkopuolella eri kaupunginosissa yhteistyössä alueen asukkaiden ja yhteisöjen kanssa. Tämä ohjaus tapahtuu erityisesti avustuskriteereillä. Täytyy kuitenkin huomata, että osa kulttuuriavustusten kohdentumisesta keskustoihin on perusteltua, sillä monet kulttuurimuodot tarvitsevat oman infrastruktuurinsa toimiakseen ja kulttuurituotantoa on vaikea siirtää lähiöihin (Lindholm and Päiviö-Häkämies 2020).

Koemme, että Vantaalla olisi tarvetta pilotoida yhteisökehittäjämallia, jossa palkataan yhteisökehittäjiä huono-osaisimmille kaupunginosille tai suuralueille Vantaalla. Yhteisökehittäjä pyrkisi kehittämään aluetta yhteistoimintamallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen. Yhteisökehittäjämalli mukautuisi alueen erityispiirteiden mukaan, mutta yhteisökehittäjän tehtäviin kuuluisi erityisesti alueelle jalkautuminen, tiedonvälitys, alueen toimijoiden välisten tapaamisten ja kokousten järjestäminen sekä yhteisökehittämistä ja hankkeiden eteenpäin viemistä (ks. Mellunmäen esimerkki, yhteistoiminnallinen lähiökehittäminen²). Yhteisökehittäjien työtä alueilla voidaan tukea asukasraatiprosessilla²², jossa yhdessä asukkaiden kanssa määritetään alueen erityiset tarpeet ja yhteisön kipupisteet, joihin yhteisökehittäjä voisi työssään tarttua. Asukasraatimallissa kutsutaan koolle satunnaisotannalla kerätty edustava joukko alueen asukkaita, joka perehtymisen ja puntaroivan keskustelun kautta lisäävät ymmärrystä ja muodostavat näkemyksen käsiteltävänä olevasta asiasta. Asukasraatien kutsumenettely edistää muidenkin kuin järjestöissä ja yhteisöissä jo aktiivisten asukkaiden äänen kuulumista.

Yhteisökehittäjällä on myös keskeinen rooli muiden alueella toimivien hankkeiden kokoajana tiiviissä yhteistyössä eri keskusta-alueiden kehittämisen projektinjohtajien kanssa. Tämä mahdollistaa yhteistyön tiivistämisen ja eri hankkeiden välisten synergioiden etsimisen (esimerkiksi Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään, alueellinen nuorisotyö, Tempo-orkesteri, Taloyhtiöklubi, Lähiöliikuttajat, Yhteinen pöytä, asukastilat, seurakunta, järjestötoimijat yms.). Lisäksi

²² Ks. Turun esimerkki Grönlund et al. (2020).

yhteisökehittäjät tukisivat alueellaan tapahtuvaa toimintaa, kuten tapahtuma- ja kulttuurituotantoa sekä monipuolisesti asukaslähtöistä toimintaa alueella. Lisäksi avustusmäärärahoihin tehdään määrärahan lisäys, joka kohdennetaan MEK-alueille (30 000 euroa vuonna 2023, 50 000 euroa vuonna 2024, 50 000 euroa vuonna 2025).

Yhteisökehittäjiä palkataan neljä, jotka sijoittuvat Hakunilan, Koivukylän, Korson sekä Myyrmäen suuralueille, vastuualueena erityisesti suuralueen huono-osaisimpien kaupunginosien yhteisökehittäminen. Myös Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piiri ry:n ylläpitämään yhteisötalotoimintaan tullaan hakemaan erillisrahoitusta. Näemme, että yhteisökehittäjämallilla voisimme edistää yhteisöllisyyden rakentumista asukkaiden kesken ja tukea alhaalta ylöspäin nousevaa toimijuutta.

Kustannukset

- Yhteisökehittäjät (4), $45\,000\text{ €} \times 4 = 180\,000\text{ €}$
- Yleis- ja toimintakulut $4 \times 5\,000\text{ €} = 20\,000\text{ €}$
- MLL:n Hakunilan lasten ja perheiden yhteisötalotoiminta, erillisrahoitus
- Avustusmäärärahojen lisäys MEK-alueille: 30 000 € vuonna 2023, 50 000 € vuonna 2024, 50 000 € vuonna 2025.
- Yhteensä: 230 000 € (2023), 250 000 € (2024), 250 000 € (2025)

Havukosken kaupunginosaan kohdistettu toimintaraha

Havukoski on tilastojen ja kokemusten valossa kaikkein huono-osaisin kaupunginosa Vantaalla. Toimintaraha suunnataan kaupunginosassa tapahtuvien uusien avauksien kehittämiseen tai nykyisten toimintojen vahvistamiseen.

Kustannukset

- Toimintaraha on 50 000 €. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.

Turvallisuusyhteistyö

Vantaan kaupunki kuuluu Nordic Safe Cities verkostoon, jonka tavoitteena on tuoda kaupungit yhteen, rakentaa resiliентtejä paikallisyhteisöjä sekä vähentää polarisaatiota, vihaa ja ääriajattelua.²³ Verkoston avulla kaupungit pystyvät jakamaan kokemuksiaan ja ideoitaan, tukea toisiaan sekä innovoida uutta turvallisuuskysymysten äärellä. Kaupunkeja on mukana yhteensä 19 kaikista viidestä pohjoismaasta. Vantaalla on muun muassa perustettu ns. ankkurimalli, jossa kannustetaan vanhempia kiinnostumaan ja tarvittaessa valvomaan lapsen internetin käyttöä. Mallissa tehdään yhteistyötä poliisin, nuorisotyön sekä sosiaalityön välillä. Lisäksi Vantaan kaupunki on lisännyt yhteistyötä poliisin kanssa palkkaamalla poliisikoordinaattorin. Poliisikoordinaattori toimii kaupungin yhteyshenkilönä turvallisuusasioissa ja yhdyshenkilönä poliisin ja kaupungin välillä sekä edistää Vantaan turvallisuussuunnitelman laadintaa ja toteutusta. Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.

5.4.2. Raidekaupunkia rakentamassa

Yksi keskeisimmistä keinoista segregaaation sekä alueellisen eriarvoistumisen purkamiselle on kaupunkirakenteen kehittämisen ja paikallisen kaupunkiympäristön parantaminen. Vantaa on määritellyt niin yleiskaavalla kuin resurssiviisauden tiekartalla tavoitteeksi kestävän kaupunkikehityksen. Vantaa muodostuu useista omaleimaisista kaupunkikeskustoista, joita radat jo nyt yhdistävät. Vain itäisin osa kaupungista on ilman raideyhteyttä. Keskustojen verkostoa rajaavat työpaikka- ja pientaloalueet sekä viherrakenne. Kaupungin kasvu ei ole viime vuosikymmeninä sijoittunut tasapuolisesti eri puolille kaupunkia, mikä on korostunut Itä-Vantaalla uusien hankkeiden vähäisyytenä. Erityisesti asemanseudut ja muu joukkoliikennekaupunki on ollut vetovoimaista. Tätä myönteistä kehitystä halutaan jatkaa ja laajentaa itäiselle Vantaallekin.

Vantaalla suunnitellaan parhaillaan noin 19 km pitkää pikaraitiolinjaa, joka tulee kulkemaan lentoasemalta Tikkurilan ja Hakunilan kautta Helsingin puolelle Mellunmäkeen. Vantaan ratikka on yksi kaupungin kärkihankkeista, ja suuri osa kaupungin tulevasta kasvusta on uudessa yleiskaavassa suunnattu tähän kasvukäytävään, ratikkakaupunkiin. Hankkeelle haetaan investointipäätöstä kaupunginvaltuustolta vuonna 2023, jolloin rakentaminen voisi alkaa aikaisintaan 2024 ja liikennöinti 2028. Hankkeen kokonaiskustannusarvio sisältäen valtion ja Helsingin osuudet on noin 400 miljoonaa euroa vuoden 2019 kustannustasossa.

²³ Lue lisää täältä <https://nordicsafecities.org/>.

Katujen ja puistojen palvelualue panostaa keskusta-alueiden lähiympäristön viihtyisyyteen ja turvallisuuteen muun muassa peruskorjaamalla katuja, aukioita ja puistoja tavanomaisen toimintansa puitteissa. Erityisen tärkeässä roolissa on ulkovalaistus. Tarkemmat toimenpiteet määritetään keskusta-alueille laadittavissa kehittämissuunnitelmissa.

Katujen, aukoiden ja puistojen peruskorjausinvestointeja on tarkoituksenmukaista jatkossa tarkastella tavanomaisen investointisuunnittelun yhteydessä, koska edes yksittäisen hankkeen kustannuksia ei ole mahdollista sisällyttää käytettävissä olevan MEK-budjetin mukaiseen raamiin.

Vantaan ratikka

Vantaan ratikka ei ole vain liikennettä vaan koko kaupunkiympäristöä kehittävä hanke, jonka avulla eheytetään ja tiivistetään kaupunkirakennetta. Asukkaat ja yritykset hyötyvät saavutettavuuden paranemisesta. Ratikka vahvistaa huomattavasti vaikutusalueellaan joukkoliikenteen palvelutasoa ja kytkee sen entistä paremmin lähimpiin kaupunki- ja palvelukeskuksiin ja seudulliseen raideverkkoon. Ratikan myötä saavutettavuuden parantuminen edistää tontteihin kohdistuvaa kysyntää. Raitiotie parantaa saavutettavuutta erityisesti poikittaisliikenteen näkökulmasta ja edistää kestävästä liikkumisesta. Ratikkaan perustuvan kaupunkikehityksen avulla aluekeskukset on tarkoitus kutoa yhteen jatkuvaksi kaupunkikudokseksi. Kun ratikkakaupunki on kytkeytynyt myös nopeaan junaliikenteeseen ja lentoliikenteeseen, ratikka parantaa koko ratikkakaupungin saavutettavuutta ja edelleen haluttavuutta asuin- työ- ja palvelujen sijaintipaikkana. Kunnan maankäyttöä ja palveluverkkoa koskevat valinnat vaikuttavat monella tavalla kuntalaisten arkeen ja yritysten toimintaedellytyksiin. Mitä tiiviimmin lähiympäristössä on asukkaita, sitä luontevammin alueelle keskittyy arjen palveluita. Esimerkiksi kaupalliset palvelut keskittyvät sinne, missä on toisaalta paljon asukkaita, toisaalta muita samantyyppisiä ja toisiaan tukevia palveluita. Julkiset peruspalvelut pyritään toteuttamaan lähipalveluina, jotka ovat saavutettavissa kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä. Kaavoituksella mahdollistetaan hyvinvoinnin edistäminen kokonaisvaltaisesti ja viihtyisän elinympäristön toteutuminen. Tätä kautta kaavoituksella voidaan ehkäistä esimerkiksi segregatiota ja muun eriarvoisuuden syntymistä. Kustannukset: osaperusrahoitusta (jos toteutuu).

Kaupunkikeskustat ja niiden projektinjohtajat sekä kehittämissuunnitelmat

Jokaiselle suuralueelle palkataan projektijohtaja (5), joka vastaa kaupunkikeskustojen kokonaisvaltaisen kehittämisen koordinoinnista. Projektijohtajat valmistelevat ja koordinoivat

alueellisia kehittämissuunnitelmia sekä vastaavat niiden seurannasta, tavoitteiden toteutumisesta ja raportoinnista yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Kukoistavat kaupunkikeskukset-painopisteen tavoitteet ja mittarit on määritetty Kaupunkistrategiassa 2022–2025.

Laaditaan kaupunkikeskuksille kehittämissuunnitelma: Kaupunkikeskusten kehityksen suunnitelmallisuuden vahvistamiseksi sekä yksityisten sekä julkisten investointien kokoamiseksi kaupungissa laaditaan jokaiseen suuralueen keskusta oma kehittämissuunnitelma, jonka lähtökohtana ovat kaupungin eri toimialojen yhteistyössä määritellyt kehittämiskohteet. Kehittämissuunnitelmat tukevat yleiskaavan toteuttamista ja kunnan tasapuolista kehittämistä. Hankkeiden toteuttamiseen ja niiden tarvitsemien kumppanuuksien kokoamiseen kokeillaan erilaisia vaihtoehtoja. Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.

Monipuolinen ja sosiaalisesti kestävä asuntotuotanto maa- ja asuntopolitiikan toimilla

Jatketaan asuinalueiden sosiaalisen eheyden varmistaminen huolehtimalla vuokra- ja omistusasumisen tasapainosta sekä asuntotarjonnan monipuolisuudesta asemakaavoituksen yhteydessä kaavamääräyksillä ja maankäyttösopimuksilla.

Omistusasumista lisätään alueilla, joissa vuokra-asumisen osuus on suuri. Tavoitteena on, että vuosittaisesta asuntotuotannosta noin 50 prosenttia toteutetaan vapaarahoitteisina omistusasuntoina. Kuitenkin vuosittaisesta asuntotuotannosta vähintään 20 prosenttia toteutetaan pitkäaikaisina kohtuuhintaisina vuokra-asuntoina valtion tuella tai muilla rahoitusmalleilla ja tavoitteena on, että kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja on tarjolla kaikilla kaupungin asuinalueilla. Eriytymisuhan alla oleville alueille valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon lisäämisessä Vantaa noudattaa erityistä harkintaa. Perinteisten vuokra- ja omistusasumisen lisäksi tavoitteena on monipuolistaa asuntojen hallintamuotojakaamaa asumisoikeusasunnoilla, asumisen osaomistusvaihtoehtoilla ja asunto-osuuskuntamalleilla tai muilla mahdollisilla uusilla rahoitusmalleilla.

Tavoitteena on, että Vantaan kaupunginosista ja asuinalueilta löytyy eri kokoisia ja erilaisiin elämänvaiheisiin sopivia asuntoja monipuolisesti eri talotyypeissä. Monipuolisen asuntotuotannon takaamiseksi merkittävässä kerrostalokaavahankkeissa vaaditaan monipuolista huoneistotyyppijakaamaa (yksiöitä korkeintaan 30 prosenttia rakennuksen asunnoista, kolmioita tai sitä suurempia asuntoja vähintään 30 prosenttia asuntotyyppijakaumasta). Vantaalla lisätään

pientaloasumisen kaavoitusta, jolla tavoitellaan kaupunkiin lisää rivi-, pari- ja erillistalotuetantaa. Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.

KATO:n segregaatiotyöryhmä

Perustetaan segregaaation torjumisesta vastaava työryhmä kaupunkiympäristön toimialalle. Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.

Keskustojen vahvuudet esiin viestinnällisellä profiloinnilla

Jokaisen suuralueen keskustalle (7 kpl) on määritelty asukkaita ja kaupungin henkilöstöä osallistaen viestinnälliset profiilit. Profiileissa tuodaan esiin keskustan historiaa, nykypäivää ja keskeisiä vahvuuksia, joilla tähdätään kunkin keskustan tulevaisuuden visioon. Profiileja hyödynnetään maankäytön suunnittelussa, alue- ja kaupunkimarkkinoinnissa ja viestinnässä. Ne ovat osa monikeskuksisen Vantaan brändiä. Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.

Osallistuva budjetointi

Helsingistä ja muista kaupungeista poiketen, Vantaalla osallistuvaa budjetointia on kohdennettu huono-osaisimpiin kaupunginosiin, mikä parhaimmassa tapauksessa lisää asukkaiden osallistumismahdollisuuksia, parantaa valmisteluprosessia sekä vähentää segregoitumista. Keväällä 2022 käynnistynyt Myyrmäen alueelle toimenpiteitä kohdistava Meidän Myrksi -osallistuvan budjetoinnin prosessi on lähenemässä äänestysvaihetta. Huhtikuussa ollut ideointivaihe tuotti kolmen viikon aikana noin 200 asukkaiden jättämää ideaa, jotka ovat tällä hetkellä verkkoalustalla kommentoitavana sekä kahdessa eri asukastyöpajassa käsiteltävänä. Näiden pohjalta muodostettavien lopullisten äänestettävien ehdotusten joukosta Myyrmäen asukkaat äänestävät marraskuussa voittajaehdotukset, jotka toteutetaan vuoden 2023 aikana.

Kustannukset

- 2023: 50 000 €, osallistuvan budjetoinnin hankkeiden toteuttamiseen.

Lähiöohjelma²⁴

Suomen suurimpien lähiöiden kehittämistä on tuettu Ympäristöministeriön koordinoimassa lähiöohjelmassa vuosina 2020–2022. Tavoitteena on ollut asuinalueiden myönteinen pitkän aikavälin kehitys, joka tuottaa asukkaille hyvinvointia ja alueille elinvoimaisuutta. Näemme, että Lähiöohjelmalle olisi tarvetta myös jatkossa, jotta alueellista eriytymistä voitaisiin ehkäistä investoinnein ja monipuolisen yhteistyön avulla. Kustannukset ovat osa perusrahoitusta, johon saatu ARA:lta tukea.

Suuralueiden keskeiset hankkeet

Taulukkoon on listattu suuralueiden keskeisimmät hankkeet (taulukko 4). Hankkeet ovat tärkeitä suuralueiden ja kaupunginosien kehittymiselle, joten segregaatiotyöryhmä seuraa hankkeiden etenemistä. Hankkeita ei rahoiteta MEK-ohjelmasta.

Taulukko 4. Vantaan suuralueiden keskeiset hankkeet.

Tikkurila

- Hyvinvointikeskus
- Oppimiskampus
- Tikkurilan keskustan kävelyakselin kehittäminen
- Värитеhtaan alue
- Jokirannan kehittäminen ja Silkki
- Tikkurilan toimitilahanke

Myyrmäki

- Kaupunkikulttuuritalo
- Uudistuvat keskustakorttelit
- Sporttikorttelit

Hakunila

- Vantaan ratikka (liittää erityisesti Hakunilan ja Länsimäen nykyiseen raideverkkoon)
- Kuusijärvi
- Hakunilan keskustan laajennus vanhan bussivarikon suuntaan
- Vaaralanlammet

Koivukylä

- Elmon urheilupuisto
- Koivukylän keskustan kaavarunko

Korso

- Keskustan laajentuminen radan itäpuolelle
- Keskustan kaavarunko

Kivistö

- Palvelukeskus
- Tapahtuma-areena

Aviapolis

- Atomi
- Lukio
- Annefredin ja Muuran kaava-alueet

²⁴ Lisätietoja: <https://ym.fi/lahioiden-kehittaminen> (viitattu 1.9.2022).

Taloyhtiöklubit

Venäjän aloittaman hyökkäyssodan seurauksena on syntynyt energiakriisi, joka eriarvoistaa ja aiheuttaa Suomessakin energiaköyhyyttä. Muutos pakottaa Eurooppaa kohti energiamurrosta. Tässä muutoksessa taloyhtiöiden rooli on keskeinen, mutta usein suuremmat hankkeet kariutuvat tiedon puutteeseen, taloyhtiöiden välisen yhteistyön hankaluuteen tai projektien suuriin kustannuksiin. Toisaalta meillä on loistavia hankkeita, joissa nimenomaan taloyhtiöiden yhteistyön lisäämisen avulla on edistetty asukkaiden ja alueiden yhteisöjen yhteishankkeita, kuten yhteisputkiremonttia tai energiaremontteja. Usein yhteiskehittämisellä saadaan lisää tehokkuutta ja säästöjä, sillä esimerkiksi Lähiö 2072-hankkeessa aloitetussa ryhmäputkiremontissa oli arviolta noin 25 prosenttia pienempi hinta normaaliin verrattuna. Myös tiedon lisäämisellä lämmönsäädöstä ja niihin liittyvistä toimenpiteistä voidaan säästää lämmitysenergiassa 5–15 prosenttia, jolla voidaan saada merkittäviä hyötyjä aluetasolla (Dhima 2014). Näemme siis, että monissa kaupunginosissa olisi tarvetta aidosti yhteisöjen rakentamistyöhön, tiedonvälitykseen sekä taloyhtiöiden yhteistoimijuuden vahvistamiseen.

Tässä Taloyhtiöklubi-hankkeessa edistetään ja aikaansaadaan energiaremontteja ja siirrytään fossiilivapaisiin energialähteisiin.¹ Klubien perusideana on koota yhteen naapuruston taloyhtiöiden hallitukset, perustaa heille yhteistyöfoorumi ja fasilitoida ohjattua, tavoitteellista ja aktiivista yhteistyötä kiinteistöjen ja alueen kehittämiseksi. Aluksi fokuksena oli energiaremonttien edistäminen, mutta jo hyvin alkuvaiheessa havaittiin, että klubit käsittelivät asioita lähiruoasta ja alueen viihtyisyydestä rottaongelmien ratkaisuun. MEK-rahoituksen avulla energia- ja kiertotalouskärkien lisäksi klubeihin tuodaan kolmas vahva ulottuvuus eli sosiaalinen yhteisöllisyys ja eriarvoisuuden ehkäisy. Klubit toimivat alustana naapuruston osallistamiselle, taloyhtiöiden asukasosallistumisen mallin kehittämiseksi, taloyhtiöiden tarpeiden mukaiselle yhteiskehittämiselle (putkiremonteista urbaanin ruoan tuotantoon), sosiaalisen turvan luomiselle, ympäristön viihtyisyyden parantamiselle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle. Kaupunki voi hyödyntää klubeja aluekehittämisessä, kuten täydennysrakentamisen edistämässä ja alueen turvallisuuden sekä viihtyisyyden parantamisessa.

Taloyhtiöklubitoimintaa on kehitetty Ympäristöministeriön rahoituksella pääkaupunkiseudun kunnissa vuosina 2020–2021. Tällöin perustettiin Vantaalle kaksi klubialuetta (yksi Myyrmäkeen ja yksi Koivukylään), kaksi Espooseen ja neljä Helsinkiin. Toimintaa on kehitetty kuntien ja Good House -

konsulttiyhtiön kanssa. Nyt toisessa vaiheessa YM:n rahoituksella käynnistyy Vantaalla vuoden 2024 helmikuulle kestävä jatkohanke. Vantaan nykyisten Myyrmäen ja Koivukylän klubien lisäksi perustetaan vuonna 2023 uusi klubialue ja laaditaan klubitoiminnan käsikirja, johon kootaan malli klubin perustamisesta sen pyörittämiseen. Uuden hankkeen tarkoituksena on kytkeä asukkaat tiiviimmin kaupungin ilmasto- ja kiertotaloustoimiin sekä tarjota yrityksille ja muille hankkeille alusta kehittää taloyhtiöiden välistä toimintaa.

Taloyhtiöklubihankkeen ensimmäisessä vaiheessa arviotiin yhden klubin toiminnan kustannuksiksi 15 000 euroa/vuosi. Taloyhtiöiden osallistuminen kustannuksiin vuosina 2024–2025 mahdollistaisi taloyhtiöklubitoiminnan jatkon ja laajentumisen uusille alueille. YM:n hankkeessa selvitetään taloyhtiöiden maksuhalukkuus osaltaan rahoittaa toimintaa. Rahoitus käytetään ostopalveluihin, jolla koordinoidaan klubeja sekä kaupungin ja taloyhtiöiden välistä yhteistyötä.

Tavoitteena on kaupungin ja taloyhtiöiden alueellinen yhteiskehittäminen, jonka seurauksena esim. alueen segregaatiokehitystä voidaan lieventää ja osallisuutta lisätä. Klubitoiminnassa syntyvät positiiviset tulokset tulevat näkyväksi asukkaiden arjessa lisäten asukkaiden viihtyisyyttä ja osallisuuden tuntua sekä kehittäen alueen identiteettiä positiiviseen suuntaan. Uudet klubialueet pyritään saamaan sosiaalisen eriytymisen alueille: Länsimäki, Hakunila, Mikkola ja Havukoski.

Kustannukset

2023: $2 \times 15\,000\text{ €} = 30\,000\text{ €}$ (YM-rahoitteisten kolmen alueen lisäksi perustetaan kaksi MEK-rahoitteista aluetta)

2024: 30 000 e (kattaa viiden alueen taloyhtiöklubitoiminnan kustannuksista noin 40 prosenttia, loppurahoitus esim. taloyhtiöiden jäsenmaksuilla)

2025: 30 000 e (kattaa viiden alueen taloyhtiöklubitoiminnan kustannuksista noin 40 prosenttia, loppurahoitus esim. taloyhtiöiden jäsenmaksuilla)

6. MEK:n budjetti

1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	Kustannukset, euroa		
				2023	2024	2025
Uusi tiedolla johtamisen malli	Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Uudessa rakenteessa MEK-johtoryhmällä on konsultoiva rooli toimialoille ja se pyrkii arvioimaan eriarvoisuuden tilaa sekä edistämään sen ehkäisyä toimialat ylittävällä työllä. Pyrkimyksenä on myös yhdistää saatavilla olevaa tietoa eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista. Tavoitteena on koota erilaisista projekteista, rekistereistä sekä väestökyselyistä saatua tietoa ja muodostaa kokonaiskuva.	• MEK-erityisasiantuntija, osa ohjelman yleiskuluja • Data-analytiikka (koodaus, GIS-paikkatieto ym.), 70 000 € • Korkeakouluharjoittelijat, osa toimialojen perusrahoitusta • Opinnäytteiden tekijät, 10 000 € • Rekisteri- ja muut aineistot, 20 000 €	Kaupunkistrategian ja johdon toimiala, Talous- ja strategia, Vesa Kokkonen. Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut	100 000	100 000	100 000
Yhteensä				100 000	100 000	100 000

2. Lapsikeskeinen investointistrategia

2. Lapsikeskeinen investointistrategia				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
A. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta						
Nuorisotyön lisäresurssit	Yläkoulujen nuorisotyöntekijät koulujen yhteisöllisyyttä, auttavat varmentamaan oppilaita jatkokoulutukseen, tukevat nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä pyrkivät tunnistamaan varhaisen syrjäytymisen merkit. Alakoulun nuorisotyön erityisenä painopisteenä on kiusaamisen ehkäisy. Vantaa koordinoi PKS-alueella nuorisotyö raiteilla -toimintaa.	• Alakoulujen nuorisotyöntekijät (3) sekä esihenkilö, 160 000 € • Yläkoulujen nuorisotyöntekijät (6), 230 000 € • Nuorisotyö raiteilla (2), 100 000 €	Kaupunkikulttuuri, nuorisopalvelut	490 000	490 000	490 000
Tempo-orkesteritoiminta	Vantaan Tempo-orkesterit ovat matalan kynnyksen orkesteritoimintaa eri taustoista tuleville alakouluikäisille. Tempo-orkesterit kootaan 2.–3.-luokkalaisista ja kokoonpanot soittavat yhdessä yleensä kolmen vuotta. Tempo-orkesteri tarjoaa muusikoilleen maksuttomat soittimet, yhteiset soittotunnit ja viikoittaisen oman instrumentin opetustuokion. Opetus hoituu koulupäivän yhteydessä. Tempo-orkesterien toiminta perustuu maailmalla laajalti levinneeseen El Sistema -musiikkikasvatusmenetelmään, jonka pyrkimyksenä on	• Henkilöstökulut Tempo-orkesteritoimintaan MEK-alueen kouluissa, 27 000 € • Koordinaattori (100 %), Tempo-orkesteritoiminnan kehittäminen, 46 000 €	Kaupunkikulttuuri, kulttuuri	73 000	73 000	73 000

Vanhemmuuden tuki -palvelu	edistää monitaustaisten lasten keskinäistä kumppanuutta yhteisötoiminnan avulla.					
	Tarjoamme pikkulapsiperheille matalan kynnyksen kasvatus- ja lastenhoitoapua, jonka tavoitteena on vähentää tarvetta varsinaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin sekä mahdollistaa paremmin asiakkaiden työelämään ja yhteiskuntaan kiinnittymisen. Toimenpiteen esimerkkinä toimii Supernanny-hanke (Rusko-nanny) Ruskon kunnassa, jossa apua tarjotaan mahdollisimman helposti ja joustavasti. Tästä hankkeesta poiketen kasvatus- ja lastenhoitoapua on tarkoitus antaa kaupungin omissa ja yhteistyökumppaneiden tiloissa, jolloin on mahdollista tarjota myös muun muassa lastenryhmähoitoa.	Lastenhoito- ja kasvatusapua on tarkoitus antaa vain jossain MEK-kaupunginosassa, josta löytyy sopiva yhteistyökumppani hankkeen toteuttamiseen. Lastenhoitaja (yksi henkilötyövuosi), 45 000 €, toteutetaan todennäköisesti ostopalveluna. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut	45 000	0	0
B. Koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen						
Varhaiskasvatuksen toimet	Valtion erityisavustuksia suunnataan tarveperusteisesti sosioekonomisesti haastaville alueille. Toimintakulttuurin inklusiivisuutta kehitetään ja vahvistetaan lapsen oikeutta tukeen. Lisätään varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrää. Osaamisen kehittämisessä huomioidaan laajasti eri ammattiryhmät. Koulutusta järjestetään muun muassa sosioemotionaalisten taitojen tukemiseen, kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuuteen, lapsen tukeen ja inklusiiviseen pedagogiikkaan liittyen. Lisäksi henkilöstön saatavuuden ja pitovoiman parantamiseksi edistetään toimenpiteitä, kuten rekrytoinnin kehittäminen ja rekrytointilisten laajentaminen, monipuolisten ja joustavien ura- ja koulutuspolkujen kehittäminen, vertaismentoriverkoston laajentaminen sekä työhyvinvoinnin edistäminen.	Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.	Kasvatus ja oppiminen, Varhaiskasvatus	0	0	0
Opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvoraha	Vantaalla valtiolta saatu tasa-arvoraha jaetaan pääosin kokonaisuudessaan yksiköihin käyttämällä kertoimina tasa-arvorahan peruskriteereitä eli koulutustasoa, työllisyyttä ja vieraskielisten määrää. Näin ollen osa yksiköistä saa tasa-arvorahaa enemmän, osa ei ollenkaan. Tasa-arvorahalla on palkattu esimerkiksi laaja-alaisia erityisopettajia nivelvaiheisiin eli esi- ja alkuopetukseen sekä alakoulusta yläkouluun siirtymisen tukemiseen, resurssiopettajia, koulunkäynnin avustajia, monikielisiä ohjaajia. Lisäksi rahalla on pystytty jakamaan perusryhmiä pienemmiksi ns. jakotunteja lisäämällä.	Tasa-arvoraha on vuodesta 2023 alkaen osa perusrahoitusta uuden lakimuutoksen myötä (HE 55/2022 vp). Esitykseen kirjattu tasa-arvorahan summa on kuitenkin huomattavasti pienempi kuin aiemmin. Erityisenä huolena onkin esityksen mahdollinen negatiivinen vaikutus	Kasvatus ja oppiminen, perusopetus. Varhaiskasvatus	0	0	0

Toimenpiteet koulutuksellisen eriarvoisuuden torjumiseksi	Varhaiskasvatuksessa avustusta on käytetty lapsi- ja perheohjaajien sekä kehittäjäopettajien palkkaamiseen. Ohjelma kehittää koulutukselliseen eriarvoisuuden torjuntaan tämän ohjelman puitteissa kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja. Uskomme, että yhdessä uuden tiedolla johtamisen rakenteen kanssa voimme kehittää uusia keinoja vaikuttavampien toimenpiteiden kehittämiseksi.	varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintaan. Toiminnan rahoitusta ja toimenpiteitä mietitään johtoryhmässä vuosittain. Summat ovat vain arvioita kustannuksista.	Kasvatus ja oppiminen, perusopetus. Varhaiskasvatus. Toisen asteen koulutus.	159 600	191 000	179 000
Yhteensä				767 600	754 000	742 000

3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä

3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
A. Koulutus ja työllisyys						
Muunkielisten suomenkielenopetus	Työllisyyspalveluiden uuden kielenopetuksen malli yhdistää S2-kielenopetuksen ja tarvittavan kielellisen tuen työmarkkinoille siirtymisvaiheessa. Malli tarjoaa konkreettista tukea kielen oppimiseen työllistymisprosessin eri vaiheissa ja tukee siirtymää esimerkiksi työkokeilusta työsuhteeseen. Kirjastojen tavoitteena on edistää yhteisöllistä kielenoppimista kirjastoissa ja asukastiloissa palkkaamalla kirjastoihin erikoiskirjastonhoitajia.	Työllisyyspalveluiden ostama palvelu aikuisopistolta, 128 000 €. Yhteisöllisen kielenoppimisen tukeminen kirjastoissa ja asukastiloilla, Erikoiskirjastonhoitajan palkka 47 000 €. Kustannukset kohdistuvat vain vuodelle 2023. Työllisyyspalveluiden ja kirjastojen S2-opetuksen jatkoa mietitään siis uudelleen vuoden 2023 aikana ja johtoryhmä pohtii vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa S2-opetusta vuosille 2024–2025.	Kaupunkistrategia ja johto, Kasvupalvelut, Työllisyyspalvelut. Kaupunkikulttuuri, kirjasto- ja asukaspalvelut.	175 000	175 000	175 000
Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään	Toimintamallissa maahan muuttaneet vanhemmat opiskelevat esimerkiksi suomen kielen alkeita ja matematiikan perustaitoja yhdessä peruskoululuokan lasten kanssa 2–3 päivänä viikossa. Lisäksi vanhemmat opiskelevat suomen kieleen, yhteiskuntaan, kulttuuriin ja kotoutumiseen liittyviä sisältöjä S2-valmentajan johdolla. Huoltajan on helppo osallistua toimintaan, kun se järjestetään siellä koulussa, missä oma lapsi on. Toimintaan voi osallistua myös alle kouluikäisen lapsen kanssa, mikä madaltaa osallistumisen kynnystä. Keväällä vanhempia tuetaan löytämään työkokeilupaiikka, jonka kautta he saavat kokemusta suomalaisesta työelämästä.	Sisältää muun muassa henkilöstökulut 6 hlöä (5 S2-valmentajaa + projektiasiantuntija), opettajien korvaukset, toimitilakulut, kaluste- ja tarvikkehankinnat, ulkopuoliset ostopalvelut, vanhempien oppimateriaalit, ryhmätoiminnan, tilavuokrat, muut ryhmätoiminnasta aiheutuvat kulut, viestintäkulut, matkakulut	Kasvatus ja oppiminen, Toisen asteen koulutus. Yhteistyötahot perusopetuksessa.	238 100	388 700	388 700

Aikuisopiston Elämästä kiinni Suomessa -sparraus maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille	Hankkeella tuetaan Aikuisopiston maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita tarjoamalla ohjausta, tukea ja valmennusta opiskelijan eri elämäntilanteilla. Yhteisöpedagogin / valmentajan työkuvaan kuuluu opiskelijoiden ohjaaminen ja avustaminen esimerkiksi taloudellisissa ja opintososiaalisii etuuksiin liittyvissä kysymyksissä sekä ohjaus palveluiden ja vapaa-ajan toimintojen piiriin. Sparrauksen kohderyhmänä ovat Aikuisopiston maahanmuuttajataustaiset opiskelijat mm. lukutaitokursseilta, äiti-lapsi-kursseilta sekä aikuisten perusopetuksesta.	Palkataan kokoaikainen yhteisöpedagogi/valmentaja. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toiminnan jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	Kaupunkikulttuuri, Asukaspalvelut. Aikuisopisto.	45 000	0	0
--	--	---	---	--------	---	---

B. Terveys

Lähiöt liikkeessä – koulujen urheilujoukkue-toimintaa ja lähiliikuntaa asukkaille	Hankkeessa edistetään asukkaiden liikunnallista elämäntapaa lähiliikunnan ja koulujen urheilujoukkue-toiminnan avulla. Hankkeessa toteutetaan omaehtoista vertaisohjaamiseen perustuvaa lähiliikuntaa sekä ohjattua koululaisurheilua myönteisen erityiskohtelun alueilla. Hankkeen tavoitteena on ennaltaehkäistä liikkumattomuudesta koituvia terveyskustannuksia, vahvistaa asukkaiden yhteisöllisyyttä liikunnan avulla sekä tarjota lapsille ja nuorille mahdollisuutta osallistua koulujen omiin urheilujoukkueisiin.	Ensimmäisen vuoden kustannukset: 3 projektikoordinaattoria/12 kk 135 000 €, liikuntavälineet ja lähiliikuttajien varustepaketit 7 500 €, ostopalvelut ja koulutuskulut 5 000 €, lähiliikunta-tapahtumat (6-8 kpl / vuosi) 4 000 €, valmennuskulut (a 35 €/h, 40 vko x 32 harjoitusta) 44 800 €, matkakulut (150 €/pelimatka x 80 peliä) 12 000 €, lisenssi ja pelivakuutus (40 €/lapsi, 40 € x 200 pelaajaa) 8 000 €, varusteet (60 € x 200 pelaajaa, joka toinen vuosi) 12 000 €, osallistumismaksu sarjaan (500 €/joukkue x 8 joukkuetta) 4 000 €, muut kulut 2 000 €	Kaupunkikulttuuri, Liikuntapalvelut.	234 300	222 300	234 300
Yhteensä				692 400	786 000	798 000

4. Kukoistavat kaupunkikeskukset

Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	Kustannukset, euroa		
				2023	2024	2025

A. Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja

Yhteisökehittäjämalli	Tavoitteena on kehittää suuraluetta ja kaupunginosaa yhteistoimintamallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen. Yhteisökehittäjämalli mukautuisi alueen erityispiirteiden mukaan, mutta yhteisökehittäjän tehtäviin kuuluisi erityisesti alueelle jalkautuminen, tiedonvälitys, alueen toimijoiden välisten tapaamisten ja kokousten järjestäminen sekä yhteisökehittämistä ja hankkeiden eteenpäin viemistä. Yhteisökehittäjällä olisi myös keskeinen rooli muiden alueella toimivien hankkeiden kokoajana. Tämä mahdollistaa yhteistyön tiivistämisen. Lisäksi yhteisökehittäjät tukisivat alueellaan tapahtuvaa tapahtuma- ja kulttuurituotantoa, hyvin laajasti määriteltynä.	• Yhteisökehittäjät (4), 45 000 € x 4 = 180 000 € • Yleis- ja toimintakulut 4 x 5 000 € = 20 000 € • MLL:n Hakunilan lasten ja perheiden yhteisötoiminta, erillisrahoitus • Avustusmäärärahojen lisäys MEK-alueille: 30 000 € vuonna 2023, 50 000 € vuonna 2024, 50 000 € vuonna 2025.	Kaupunkikulttuuri, kirjasto- ja asukaspalvelut, kuntalaispalvelut. Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.	230 000	250 000	250 000
Havukosken kaupunginosaan kohdistettu toimintaraha	Havukoski on tilastojen ja kokemusten valossa kaikkein huono-osaisin kaupunginosa Vantaalla. Toimintaraha suunnataan kaupunginosassa tapahtuvien uusien avauksien kehittämiseen tai nykyisten toimintojen vahvistamiseen.	Toimintaraha on 50 000 €. Kustannukset kohdistuvat vuodelle 2023. Toimintarahen jatkoa mietitään uudelleen vuoden 2023 aikana.	Kaupunkikulttuuri	50 000	0	0
Turvallisuusyhteistyö	Vantaan kaupunki kuuluu Nordic Safe Cities verkostoon, jonka tavoitteena on tuoda kaupungit yhteen, rakentaa resiliентtejä paikallisyhteisöjä sekä vähentää polarisaatiota, vihaa ja ääriajattelua. Verkoston avulla kaupungit pystyvät jakamaan kokemuksiaan ja ideoitaan, tukea toisiaan sekä innovoida uutta turvallisuuskysymysten äärellä. Kaupungeja on mukana yhteensä 19 kaikista viidestä pohjoismaasta. Vantaalla on muun muassa perustettu ns. ankkurimalli, jossa kannustetaan vanhempia kiinnostumaan ja tarvittaessa valvomaan lapsen internetin käyttöä. Mallissa tehdään yhteistyötä poliisin, nuorisotyön sekä sosiaalityön välillä. Lisäksi Vantaan kaupunki on lisännyt yhteistyötä poliisin kanssa palkkaamalla poliisikoordinaattorin. Poliisikoordinaattori toimii kaupungin yhteyshenkilönä turvallisuusasioissa ja yhdyshenkilönä poliisin ja kaupungin välillä sekä edistää Vantaan turvallisuussuunnitelman laadintaa ja toteutusta.	Kustannukset ovat osa perusrahoitusta.	Kaupunkistrategia ja johto, Kuntademokratia. Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.	0	0	0

B. Raidekaupunkia rakentamassa

Vantaan ratikka	Vantaan ratikka ei ole vain liikennettä vaan koko kaupunkiympäristöä kehittävä hanke, jonka avulla eheytetään ja tiivistetään kaupunkirakennetta. Asukkaat ja yritykset hyötyvät saavutettavuuden paranemisesta. Ratikka vahvistaa huomattavasti vaikutusalueellaan joukkoliikenteen palvelutasoa ja kytkee sen entistä paremmin lähimpiin kaupunki- ja palvelukeskuksiin ja seudulliseen raideverkkoon.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristön toimiala.	0	0	0
Kaupunkikeskustat ja niiden projektinjohtajat sekä kehittämissuunnitelmat	Projektinjohtajat valmistelevat ja koordinoivat alueellisia kehittämissuunnitelmia sekä vastaavat niiden seurannasta, tavoitteiden toteutumisesta ja raportoinnista yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Aluekeskustoille tehdään kehittämissuunnitelmat sekä palkataan projektinjohtajat.	Palkataan viisi projektinjohtajaa. Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristö, kiinteistöt ja tilat. Projektinjohtajat.	0	0	0
Monipuolinen ja sosiaalisesti kestävä asuntotuotanto maa- ja asuntopolitiikan toimilla	Jatketaan asuinalueiden sosiaalisen eheyden varmistaminen huolehtimalla vuokra- ja omistusasumisen tasapainosta sekä asuntotarjonnan monipuolisuudesta asemakaavoituksen yhteydessä kaavamääräyksillä ja maankäyttösopimuksilla.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristö, kiinteistöt ja tilat.	0	0	0
KATO:n segregaatiotyöryhmä	Perustetaan segregaatiorajauksesta vastaava työryhmä kaupunkiympäristön toimialalle	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.	0	0	0
Keskustojen vahvuudet esiin viestinnällisellä profiloinnilla	Jokaisen suuralueen keskustalle (7 kpl) on määritelty asukkaita ja kaupungin henkilöstöä osallistaen viestinnälliset profiilit. Profiileissa tuodaan esiin keskustan historiaa, nykypäivää ja keskeisiä vahvuuksia, joilla tähdätään kunkin keskustan tulevaisuuden visioon. Profiileja hyödynnetään maankäytön suunnittelussa, alue- ja kaupunkimarkkinoinnissa ja viestinnässä.	Toimenpide on osa perusrahoitusta.	Kaupunkiympäristö, Yhteiset palvelut.	0	0	0
Osallistuva budjetointi	Helsingistä ja muista kaupungeista poiketen, Vantaalla osallistuvaa budjetointia on kohdennettu huono-osaisimpiin kaupunginosiin, mikä parhaimmassa tapauksessa lisää asukkaiden osallistumismahdollisuuksia, parantaa valmisteluprosessia sekä vähentää segregoitumista.	Osallistuvan budjetoinnin hankkeiden toteutus Myyrmäessä vuonna 2023. Vuosi 2023 rahoitetaan vielä MEK:stä, mutta osallistuvan budjetoinnin rahoitus on vielä avoin tuleville vuosille.	Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut.	50 000	0	0
Lähiöohjelma	Suomen suurimpien lähiöiden kehittämistä on tuettu Ympäristöministeriön koordinoimassa lähiöohjelmassa vuosina 2020–2022. Tavoitteena on ollut asuinalueiden myönteinen pitkän aikavälin kehitys, joka tuottaa asukkaille hyvinvointia ja alueille elinvoimaisuutta.	Toivomme Ympäristöministeriön johtaman Lähiöohjelman jatkoa myös vuoden 2022 jälkeen. Toimenpide on osa perusrahoitusta, ARA:lta saatu tuki.	KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa tilannetta	0	0	0

Suuralueiden keskeiset hankkeet	KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa suuralueiden keskeisten hankkeiden etenemistä.		KATO:n segregaatiotyöryhmä seuraa tilannetta	0	0	0
Taloyhtiöklubit	Taloyhtiöklubit kokoavat yhteen naapuruston taloyhtiöiden hallitukset. Klubit toimivat alustana taloyhtiöiden tarpeiden mukaiselle yhteiskehittämiselle (putkiremonteista energiaremontteihin ja urbaanin ruoan tuotantoon), naapuruston osallistamiselle, taloyhtiöiden asukasosallistumisen mallin kehittämiseksi, sosiaalisen turvan luomiselle, ympäristön viihtyisyyden parantamiselle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle. Kaupunki voi hyödyntää klubeja aluekehittämisessä, kuten täydennysrakentamisen edistämiseksi ja alueen turvallisuuden sekä viihtyisyyden parantamisessa.	• 2023: rahoitetaan kahden uuden alueen taloyhtiöklubia: 2 * 15 000 = 30 000 e (ostopalvelu) • 2024: Rahoitetaan hanketta 30 000 € (ostopalvelu) • 2025: Rahoitetaan hanketta 30 000 € (ostopalvelu)	Kaupunkiympäristö, kaupunkirakenne ja ympäristö, Ympäristökeskus	30 000	30 000	30 000
Yhteensä				360 000	280 000	280 000
				Kustannukset, euroa		
Toimenpide	Kuvaus	Lisätietoja	Vastuutahot	2023	2024	2025
Toimintaohjelman yleiskulut	Sisältää erityisasiantuntijan palkkakulut, matkakulut, tilaisuuksien järjestämiset, kokouskulut, asiantuntijapalkkiot ym.		Kaupunkikulttuuri, yhteiset palvelut	80 000	80 000	80 000
Yhteensä				80 000	80 000	80 000
				Kustannukset, euroa		
				2023	2024	2025
Ehdotetut toimenpiteet				2 000 000	2 000 000	2 000 000
Budjetti				2 000 000	2 000 000	2 000 000
Budjettilyijäämä				0	0	0

7. Toimeenpano, seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

Valmistelua johtanut MEK-johtoryhmä seuraa Sosiaalisesti kestävä Vantaan strategiaohjelman ja MEK-ohjelman edistymistä ja toteutusta. Toimenpiteille muodostetaan tarvittaessa alatyö- ja asiantuntijaryhmiä, jotka raportoivat MEK-johtoryhmälle. Kaupunkikulttuurin toimialalla on viimesijainen vastuu strategiatyön edistämisestä ja seurannasta (ks. Taulukko 6. Strategiaohjelman toimeenpano ja seuranta).

Ohjelma raportoidaan kolme kertaa vuodessa strategiateemojen ohjausryhmälle. Ohjausryhmään kuuluu kaupungin johtoryhmä ja strategia- ja tutkimuspäällikkö. Lisäksi ohjelmasta tulisi raportoida kaksi kertaa vuodessa kaupunginhallitukselle sekä kerran vuodessa kaupunginvaltuustolle iltakouluissa tai infoissa. Ainakin toistaiseksi kevään raportointi kaupunginhallitukselle on ilmiöpohjaisempi, jolloin teemakokonaisuudesta voidaan esitellä jokin rajatumpi teema. Tämä mahdollistaa syventymisen johonkin asiaan, jonka MEK-johtoryhmä näkee tarpeelliseksi. Syksyllä kaupunginhallitukselle raportoidaan tavoitteiden ja mittareiden tilanne sekä kaupunginvaltuustolle näiden lisäksi laajemmin keskeiset toimintaympäristön muutokset ja teemat.

Taulukko 6. Strategiaohjelman toimeenpano ja seuranta

Elin	Kokous ja raportointi määrä	Ajankohta
Kaupunginvaltuusto	1 kertaa / vuosi	Syksy
Kaupunginhallitus	2 kertaa / vuosi	Kevät, syksy
Kaupunginjohtoryhmä / ohjausryhmä	3 kertaa / vuosi	Kevät, syksy, vuodenvaihte
MEK-johtoryhmä	noin 8–10 kertaa / vuosi	Jatkuva seuranta
Asiantuntijaryhmät	Tilanne riippuvainen	Tilanne riippuvainen

Muodostettava uusi ohjelmarakenne vahvistaa strategiateemaohjelman seurantaa ja tiedolla johtamista: erityisasiantuntija, data-analyytikko, korkeakouluharjoittelijat sekä opinnäytteentekijät. Myös yhteistyön edistäminen kaupungin ulkopuolisten tutkimuslaitosten, korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa on tärkeä osa tätä kokonaisuutta. Näemme, että yhteistyö ja uusi rakenne mahdollistavat jatkossa paremman seurannan ja vaikuttavuuden arvioinnin. Täytyy kuitenkin muistaa, että ohjelman etenemistä ja toteutusta on helpompi arvioida, kun taas yksittäisten toimenpiteiden tai ohjelmakokonaisuuden vaikutusta asukkaiden hyvinvointiin on huomattavan vaikeaa tutkia ja arvioida. Riskinä pidämme sitä, että yhteistyö kaupungin sisällä ja ulkoisten yhteistyötahojen kanssa ei onnistu suunnitellusti eikä arvioinnista saada sitä hyötyä mitä toivottiin. Tästä huolimatta näemme

vaikuttavuusarvioinnin- ja tutkimuksen kehittämisessä potentiaalia vaikuttavampien politiikkatoimien kehittämisessä ja asukkaiden hyvinvoinnin lisäämisessä.

8. Lopuksi

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman suunnitelma eli Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma (MEK) nojaa vahvasti uuteen hyväksyttyyn Vantaan kaupungin strategiaan. Ohjelma tukee erityisesti eriarvoistumisen estämisen sekä kukoistavien kaupunkikeskusten painopisteitä.²⁵ Strategiaohjelman tavoitteena on asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelma on kaupunkitasoinen, kaikkien toimialojen yhteinen myönteisen erityiskohtelun toimintakokonaisuus. Ohjelmaa toteutetaan vuosina 2023–2025 ja sen toteutukseen varataan kaksi miljoonaa euroa vuosittain, yhteensä kuusi miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala siirtyy osaksi hyvinvointialuetta 01.01.2023, joten se ei ole mukana ohjelmassa. Kuitenkin yhteistyömahdollisuuksia kartoitetaan tiiviisti hyvinvointialueen kanssa.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma koostuu neljästä kärkiteemasta: 1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, 2. Lapsikeskeinen investointistrategia, 3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä ja 4. Kukoistavat kaupunkikeskukset. Ensimmäisessä kärkiteemassa, Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle sekä vaikuttavuuden tutkimiselle. Tavoitteena on yhdistää saatavilla olevaa tietoa eriarvoisuudesta ja hyvinvoinnista, kuten koota erilaisista projekteista, rekistereistä sekä väestökyselyistä saatua tietoa ja muodostaa kokonaiskuva. Mallissa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa. Uudessa rakenteessa ohjelman johtoryhmällä on konsultoiva rooli toimialoille ja se pyrkii arvioimaan eriarvoisuuden tilaa sekä edistämään sen ehkäisyä toimialat ylittävällä työllä.

Toisessa kärkiteemassa, Lapsikeskeinen investointistrategia, on kaksi alateemaa: 1. Vantaasta lapsiperhemyönteisin kunta sekä 2. koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuminen. Kärkiteeman ydinviesti on se, että perheisiin ja lapsiin kohdistuvat panostukset voivat lisätä merkittävästi heidän hyvinvointiaan sekä toisaalta vähentää kalliiden korjaavien palveluiden käyttöä pidemmällä aikavälillä. Erityisesti huono-osaisimmista lähtökohdista ponnistavien lasten tukeminen sekä heidän

²⁵ Vantaan strategiset painopisteet ovat seuraavat: taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki, hyvät asukaslähtöiset palvelut, eriarvoistumisen estäminen, resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa, kukoistavat kaupunkikeskukset sekä merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella. Lue lisää Vantaan kaupungin strategiasta: <https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/talous-ja-strategia/innovaatioiden-vantaa-strategia>.

mahdollisuuksiensa edistäminen ovat vaikuttavia toimenpiteitä. Lapsiperheet ovat keskeisessä roolissa myös segregaaation muodostumisessa, sillä heidän muuttopäätöksensä toimivat keskeisenä alueellisen eriytymisen ajurina. Tavoitteenamme on vahvistaa lasten ja nuorten kiinnittymistä koulupolkuun ja yhteiskuntaan muun muassa nuorisotyön, harrastusten sekä vanhemmuuden tuki-palvelun avulla. Tulemme myös kehittämään koulutuksellisen eriarvoisuuden torjuntaan kohdennettuja toimenpiteitä ja kokeiluja. Uskomme, että yhdessä uuden tiedolla johtamisen rakenteen kanssa voimme kehittää uusia vaikuttavampia toimenpiteitä.

Kolmannessa kärkiteemassa, Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä, on myös kaksi alateemaa, jotka ovat koulutus ja työllisyys sekä terveys. Köyhyyden, eriarvoisuuden sekä ylisukupolvisen huono-osaisuuden ratkaisemisessa avainasemassa on perhe ja siihen liittyvät instituutiot. Näemme siis, että lasten hyvinvointi riippuu vahvasti erityisesti vanhempien hyvinvoinnista, joka on vahvasti yhteydessä perheen sosioekonomisiin taustatekijöihin sekä terveyteen. Tutkimusten mukaan maahanmuuttajaäitien työllistymisaste Suomessa on erittäin matala verrattuna muihin verrokkiryhmiin tai maihin. Yksi keskeinen keino tukea äitien työhönohjaamisastetta on helpottaa työn ja perhe-elämän yhdistämistä sekä tarjota tukea työllistymiseen ja kouluttautumiseen. Näitä tavoitteita edistetään Vantaalla muun muassa panostamalla työllisyyttä tukevaan suomen kielen opetukseen, aikuisopiston maahanmuuttajille suunnattuun tukeen sekä edistämällä erityisesti maahanmuuttajaäitien kouluttautumista ja työllistymistä (esim. Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke). Lisäksi kaupunginosiin perustetaan vertaisohjaamiseen pohjautuvia lähiliikuntaryhmiä sekä ohjattuja koululaisurheilujoukkueita, jotka edistävät terveydellisten elintapojen ohella asukkaiden yhteisöllisyyttä ja vahvistavat koulujen ja kaupunginosien yhteenkuuluvuutta.

Neljännessä kärkiteemassa, Kukoistavat kaupunkikeskukset, on myös kaksi alateemaa, joista ensimmäinen on Lähiöistä eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja. Koemme, että monissa Vantaan lähiöissä on potentiaalia nousta eläviksi, moninaisiksi sekä yhteisöllisiksi paikoiksi, joissa olisi runsaasti asukaslähtöistä toimintaa tapahtuma- ja kulttuurituotannosta lähiliikuntaan. Kuitenkin tällä hetkellä kasvava ja merkittävä osa vantaalaisista kokee yksinäisyyttä ja ulkopuolisuutta, mikä on riski yhä syvenevään yhteisöllisyyden rapautumiseen, syrjäytymiseen ja välinpitämättömämpään suhtautumiseen yhteisten asioiden hoitoon (ks. kappale 5.4.1). Kaupunginosien suunnan kääntäminen kukoistusta kohti vaatii erityisesti alueille jalkautumista, vuorovaikutusta, alueiden toimijoiden tuomista yhteen, tiiviimpää yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä yhteisöllisyyden rakentamiseen vaadittavia resursseja. Täten tavoitteena on kehittää suuralueita

ja kaupunginosia yhteisökehittäjämallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja tuominen yhteen. Lisäksi turvallisuuteen, päihteiden käyttöön ja levottomuuteen tullaan kiinnittämään huomiota turvallisuusyhteistyötä tiivistämällä muun muassa Nordic Safe Cities -verkoston sekä kohdistetun toimintarahan avulla.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toisena alateemana on Raidekaupunkia rakentamassa. Vantaan aluekeskustat ovat usein vaa'ankeihasasemassa, kun tarkastellaan alueiden kehittymismahdollisuuksia. Tähän kiinnitetään huomiota muun muassa keskustojen kehittämissuunnitelmilla ja suuralueiden viestintäbrändeillä sekä kaupunkiympäristön toimialalle perustetulla segregaatiotyöryhmällä, joka muun muassa seuraa merkittävien hankkeiden etenemistä (esim. Vantaan ratikka). Monipuolista ja sosiaalisesti kestävää kaupunkia rakennetaan myös järkevällä ja tietoon pohjautuvalla maa- ja asuntopolitiikalla. Toivomme, että muodostettavat taloyhtiöklubit toimisivat alustana taloyhtiöiden monenlaiselle yhteisökehittämiselle, putkiremonteista energiaremontteihin ja urbaanin ruoan tuotantoon, sekä paremmalle aluekehittämiselle. Lisäksi taloyhtiöklubit, yhdessä yhteisökehittäjämallin kanssa, voivat mahdollistaa paremmat edellytykset naapuruston osallistamiselle, turvallisemman ympäristön luomiselle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma kohdistaa toimenpiteitä erityisesti viiteen kaupunginosaan. Valittujen neljän kriteerin perusteella (pienituloisuusaste 2019, korkeintaan perusasteen käyneiden osuus 25–44 vuotiaista 2020, työttömyysaste 2019 sekä muunkielinen väestöosuus 0–6-vuotiaista 2021) kaupunginosista nousee neljä melko selkeästi kaikkein huono-osaisinta aluetta, jotka ovat kaikki Itä-Vantaalla: Havukoski, Länsimäki, Hakunila sekä Mikkola. Lisäksi Myyrmäki nousee, erityisesti muunkielisen väestönosan osalta, yhdeksi Vantaan eriytyneimmistä kaupunginosista. MEK-alueeksi valikoitui siis edellisten neljän lisäksi Myyrmäki sen suuren väestömäärän, sen roolin suuralueen keskuksena ja kaupunginhallituksen iltakoulussa (8.8.2022) tulleiden kommenttien perusteella. Tästä huolimatta ohjelma ei kuitenkaan ole rajattu ainoastaan näihin kaupunginosiin, vaan toimia voidaan kohdistaa muillekin alueille, joissa havaitaan alueellista eriytymistä. Lisäksi vakiintuneita hankkeita ja projekteja ei ole välttämätöntä siirtää MEK-alueille käytännöllisten syiden takia tai menestyksestä kaupunkitasoista toimintaa ei ole järkevää lakkauttaa. Toisaalta eriarvoistumiskehityksen torjuminen voi myös vaatia kaupunkitasoista toimintaa.

Toimintaohjelmaa on rakennettu yhdessä kaikkien toimialojen kanssa, ja sitä on esitelty muun muassa kaupunginjohdolle, kaupunginhallitukselle sekä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnalle vuoden

2022 aikana. Valmistelutyötä on tehty tiiviissä yhteistyössä muun muassa kotouttamisohjelman valmistelun kanssa, ja ohjelmaan on saatu myös ulkopuolisia asiantuntija-arvioita. Ohjelmatyö on saanut runsaasti positiivista palautetta ja se on nostettu esiin esimerkkinä sosiaalisesti kestävästä ja laaja-alaisesta hyvinvointityöstä ja kaupunkikehittämisestä (ks. MEK-seminaari). Toteamme, että ohjelma tulee olemaan puitteena hyvä tulevien vuosien työlle, mutta samalla täytyy tunnustaa sen vajavaisuudet.

Olemme kohdanneet viime aikoina ensin koronan tuomat vaikeudet sekä sen jälkeen vuoden 2022 keväänä Ukrainan sodan tuomat kauheudet ja energiakriisin. Nämä kriisit kohdistuvat voimakkaimmin kaikkein heikompiosaisiin, minkä lisäksi Vantaalle muuttaa enenemässä määrin jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevia. Lisäksi eriarvoisuuden ja alueellisen eriytymisen ehkäisy vaativat pitkäjänteistä työtä, sillä esimerkiksi eriytyneiden alueiden pito- ja vetovoimatekijöiden kasvattaminen vie aikaa. Myös tämänkaltaisten systeemisten ja kompleksisten haasteiden ratkaiseminen edellyttää poikkihallinnollista työtä yli toimiala- sekä organisaatorajojen – mihin tämä ohjelma on vastannutkin hyvin rakentamalla uudenlaista yhteistoiminnan kulttuuria. Täten sosiaalisesti kestävä Vantaan rakentaminen ja eriarvoistumiskehityksen torjuminen vaativat useiden toimijoiden välistä pitkäjänteistä yhteistyötä, resursseja ja tietopohjaista päätöksentekoa, mihin pelkästään tämä ohjelma ei anna vastauksia.

Lähdeluettelo

- Helsingin seudun aluesarjat-tilastotietokanta. Tietolähde Tilastokeskus. Haettu: <https://api.aluesarjat.fi/pxweb/> (17.5.2022).
- Kotoutumisen indikaattorit -tietokanta: Työllisyys [verkkojulkaisu]. Taulukko: 117e -- Työllisyysaste (Rek), 1995-2020. Helsinki: Kotouttamisen osaamiskeskus, Työ- ja elinkeinoministeriö. [viitattu 14.09.2022]. Saantitapa: https://kototietokanta.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Kotoutumisenindikaattorit/Kotoutumisenindikaattorit__tyoll/01seurInd_tyoll_pxt_117e.px/?rxid=bb0652b4-52d2-4d6f-97c2-7a89fb59b6bf
- Larja, Liisa, TK-01-1537-18. Lausunto koskien teemaa "Maahanmuuttajanaisten työllisyys ja työttömyys". Tilastokeskus (5.11.2018). URL: <https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/EDK-2018-AK-219985.pdf>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö, HE 55/2022. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta. URL: <https://okm.fi/paatos?decisionId=0900908f807abe91>.
- Pääkaupunkiseudun hyvinvointikysely 2021. Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien keväällä 2021 toteuttama väestökysely. Verkkojulkaisu pkskysely.kaupunkitieto.fi/sites/default/files/PKShyvinvointikysely2021_indikaattorit.xlsx. (05.07.2022).
- Valtiontaloudentarkastusvirasto (2020). Tuloksellisuustarkastuskertomus: Vuoden 2013 TE-toimistouudistuksen vaikutukset, Valtiontalouden tarkastusvirasto 4. DOI: <http://urn.fi/urn:isbn:978-952-499-483-5>

Kirjallisuus

- Acemoglu, Daron. 2002. "Technical Change, Inequality, and the Labor Market." *Journal of Economic Literature* 40 (1):7–72.
- Acemoglu, Daron, and James A. Robinson. 2012. *Why Nations Fail: The Origins of Power, Prosperity and Poverty*. 1st ed. New York: Crown.
- Anderson, Michael L., Justin Gallagher, and Elizabeth Ramirez Ritchie. 2018. "School meal quality and academic performance." *Journal of Public Economics* 168:81-93. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2018.09.013>.
- Bengtson, Vern L., and Robert A. Harootyan. 1994. *Intergenerational linkages: Hidden connections in American society*. New York: Springer Publishing Co.

- Bengtsson, Erik, and Daniel Waldenström. 2018. "Capital Shares and Income Inequality: Evidence from the Long Run." *The Journal of Economic History* 78 (3):712–743. doi: <https://doi.org/10.1017/S0022050718000347>.
- Bernelius, Venla Helminna, and Katja Vilkkumäki. 2019. "Pupils on the move: School catchment area segregation and residential mobility of urban families." *Urban Studies* 56 (15):3095–3116. doi: <https://doi.org/10.1177/0042098019848999>.
- Bernelius, Venla, and Heidi Huilla. 2021. *Koulutuksellinen tasa-arvo, alueellinen ja sosiaalinen eriytyminen ja myönteisen erityiskohtelun mahdollisuudet*. Vol. 7. Helsinki: Valtioneuvoston julkaisuja.
- Bernelius, Venla, Heidi Huilla, and Isabel Ramos Lobato. 2021. "'Notorious Schools' in 'Notorious Places'? Exploring the Connectedness of Urban and Educational Segregation." *Social Inclusion* 9 (2):154-165. doi: 10.17645/si.v9i2.3838.
- Björklund, Anders, Jesper Roine, and Daniel Waldenström. 2012. "Intergenerational top income mobility in Sweden: Capitalist dynasties in the land of equal opportunity?" *Journal of Public Economics* 96 (5):474–484. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2012.02.003>.
- Bossart, Klaus. 2021. *Kuntavaalit Vantaalla 2021*. Vol. Tietopalvelu C3: Vantaan kaupunki/Tutkimus ja tietopalvelu.
- Böckerman, Petri, Mika Haapanen, and Christopher Jepsen. 2019. "Back to school: Labor-market returns to higher vocational schooling." *Labour Economics* 61:101758. doi: <https://doi.org/10.1016/j.labeco.2019.101758>.
- Carrell, Scott E., Teny Maghakian, and James E. West. 2011. "A's from Zzzz's?: The causal effect of school start time on the academic achievement of adolescents." *American economic journal. Economic policy* 3 (3):62-81. doi: 10.1257/pol.3.3.62.
- Chetty, Raj, and Nathaniel Hendren. 2018. "The Impacts of Neighborhoods on Intergenerational Mobility I: Childhood Exposure Effects*." *The Quarterly Journal of Economics* 133 (3):1107-1162. doi: 10.1093/qje/qjy007.
- Chetty, Raj, Nathaniel Hendren, Patrick Kline, and Emmanuel Saez. 2014. "Where is the land of Opportunity? The Geography of Intergenerational Mobility in the United States." *The Quarterly Journal of Economics* 129 (4):1553–1623. doi: <https://doi.org/10.1093/qje/qju022>.
- Corak, Miles. 2013. "Income Inequality, Equality of Opportunity, and Intergenerational Mobility." *Journal of Economic Perspectives* 27 (3):79–102. doi: <https://doi.org/10.1257/jep.27.3.79>.
- Corak, Miles, and Patrizio Piraino. 2011. "The Intergenerational Transmission of Employers." *Journal of Labor Economics* 29 (1):37–68. doi: <https://doi.org/10.1086/656371>.
- Cortes, Kalena E., Jesse Bricker, and Chris Rohlfs. 2012. "The Role of Specific Subjects in Education Production Functions: Evidence from Morning Classes in Chicago Public High Schools." *The B.E. journal of economic analysis & policy* 12 (1):1. doi: 10.1515/1935-1682.2749.
- Edwards, Finley. 2012. "Early to rise? The effect of daily start times on academic performance." *Economics of education review* 31 (6):970-983. doi: 10.1016/j.econedurev.2012.07.006.
- Frederiksson, Peter, Björn Öckert, and Hessel Oosterbeek. 2013. "Long-term effects of class size." *The Quarterly journal of economics* 128 (1):249-285. doi: 10.1093/qje/qjs048.
- Frisvold, David E. 2015. "Nutrition and cognitive achievement: An evaluation of the School Breakfast Program." *Journal of Public Economics* 124:91-104. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2014.12.003>.
- Georg, Werner. 2004. "Cultural Capital and Social Inequality in the Life Course." *European Sociological Review* 20 (4):333–344.
- Goldin, Claudia, and Lawrence F. Katz. 2009. "The Race between Education and Technology: The Evolution of U.S. Educational Wage Differentials, 1890 to 2005." *NBER Working Paper* (12984).
- Grönlund, Kimmo, Kaisa Herne, Maija Jäske, Heikki Liimatainen, Lauri Rapeli, Mikko Värttö, Jonas Schauman, Rasmus Siren, and Albert Weckman. 2020. "Implementing a democratic

- innovation: Online deliberation on a future transport system." *City of Turku, Urban Research Programme, Research reports* 4.
- Heckman, James. 2008. Schools, Skills, and Synapses. National Bureau of Economic Research, Inc.
- Helakorpi, Satu, and Hanne Kivimäki. 2021. "Lasten ja nuorten hyvinvointi – Kouluterveyskysely 2021: Iso osa lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä – yksinäisyyden tunne on yleistynyt." *THL, tilastoraportti* 30.
- Hinrichs, Peter. 2010. "The effects of the National School Lunch Program on education and health: The Effects of the National School Lunch Program." *Journal of policy analysis and management* 29 (3):479-505. doi: 10.1002/pam.20506.
- Hinrichs, Peter. 2011. "When the Bell Tolls: The Effects of School Starting Times on Academic Achievement." *Education Finance and Policy* 6 (4):486-507. doi: 10.1162/EDFP_a_00045.
- Huilla, Heidi. 2022a. "Kaupunkikoulut ja huono-osaisuus."
- Huilla, Heidi. 2022b. "Kaupunkikoulut ja huono-osaisuus: alueiden tukeminen tukee kouluja." *Urbaria summaries series* 6.
- Ingram, Paul, and Arik Lifschitz. 2006. "Kinship in the Shadow of the Corporation: The Interbuilder Network in Clyde River Shipbuilding, 1711–1990." *American Sociological Review* 71 (2):334–352. doi: <https://doi.org/10.1177/000312240607100208>.
- Ishihara, Toru, Toshihiro Nakajima, Koji Yamatsu, Koichi Okita, Masato Sagawa, and Noriteru Morita. 2020. "Relationship of participation in specific sports to academic performance in adolescents: A 2-year longitudinal study." *Scandinavian journal of medicine & science in sports* 30 (8):1471-1482. doi: 10.1111/sms.13703.
- Jäntti, Markus, Bernt Bratsberg, Knut Røed, Oddbjørn Raaum, Robin Naylor, Eva Österbacka, Anders Björklund, and Tor Eriksson. 2006. "American Exceptionalism in a New Light: A Comparison of Intergenerational Earnings Mobility in the Nordic Countries, the United Kingdom and the United States." *IZA Discussion Paper* (1938).
- Jäntti, Markus, Marja Riihelä, Risto Sullström, and Matti Tuomala. 2010. "Trends in Top Incomes Shares in Finland." In *Top incomes: A global perspective*, edited by Anthony B. Atkinson and Thomas Piketty, 371–447. Oxford: Oxford University Press.
- Karlsdóttir, Anna, Hjördís Rut Sigurjónsdóttir, Åsa Ström Hildebrand, and Alex Cuadrado. 2017. "Policies and measures for speeding up labour market integration of refugees in the Nordic region: A knowledge overview." *Nordregio Working paper* 8.
- Kauppinen, Timo M., and Susanna Munkkila. 2022. *Lähiöalueiden väestörakenteen kehitys suurissa kaupungeissa vuosina 1995-2019*. Vol. 38, *Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Työpäperi*. Helsinki.
- Kivinen, Osmo, Juha Hedman, and Päivi Kaipainen. 2007. "From Elite University to Mass Higher Education: Educational Expansion, Equality of Opportunity and Returns to University Education." *Acta Sociologica* 50 (3):231–247. doi: <https://doi.org/10.1177/0001699307080929>.
- Kopomaa, Timo, and Mikko Salasuo. 2020. "Höntsäilyä - leikkimielisen pelailun ideaalien jäljillä 2020." In *Harrastamisen äärellä: Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus*, edited by Mikko Salasuo. Helsinki: Nuorisotutkimusseura.
- Kosunen, Sonja. 2014. "Reputation and parental logics of action in local school choice space in Finland." *Journal of education policy* 29 (4):443-466. doi: 10.1080/02680939.2013.844859.
- Krueger, Alan B. 1999. "Experimental Estimates of Education Production Functions." *The Quarterly journal of economics* 114 (2):497-532. doi: 10.1162/003355399556052.
- Leino, K., A. Ahonen, N. Hienonen, J. Hiltunen, M. Lintuvuori, S. Lähteinen, J. Lämsä, K. Nissinen, V. Nissinen, E. Puhakka, J. Pulkkinen, J. Rautopuro, M. Sirén, M.-P. Vainikainen, and J. Vettenranta. 2019. "PISA 18 Ensituloksia: Suomi parhaiden joukossa." *Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu* 40.
- Lindert, Peter H. 2004. *Growing Public: Social Spending and Economic Growth since the Eighteenth Century: Volume 1: The Story*. Vol. 1. Cambridge: Cambridge University Press.

- Milanovic, Branko. 2019. *Capitalism, Alone: The Future of the System That Rules the World*. Cambridge, Massachusetts: The Belknap Press of Harvard University Press.
- Milanović, Branko. 2011. *The haves and the have-nots: a brief and idiosyncratic history of global inequality*. New York: Basic Books.
- Morelli, Salvatore, and Anthony B. Atkinson. 2015. "Inequality and crises revisited." *Economia Politica* 32 (1):31–51. doi: <https://doi.org/10.1007/s40888-015-0006-y>.
- OECD. 2011. *Equity and Quality in Education: Supporting Disadvantaged Students and Schools*. Paris: Organization for Economic Cooperation & Development.
- OECD. 2020. *Students' socio-economic status and performance*.
- Oittinen, Riikka, Marja Peltola, and Venla Bernelius. 2022. "'Mä tunnistan kaltaiseni, kun mä nään sen' : Etnografinen tutkimus kaupunkikoulun oppilaiden arkitodellisuuksien eriytymisestä."
- Parviainen, Elina. 2022. *Vantaan väestö 2021/2022, Tietopalvelu B3*. Vantaa: Vantaan kaupunki, Strategia ja tutkimus.
- Pekkarinen, Tuomas, and Roope Uusitalo. 2012. "Peruskoulu-uudistuksen vaikutukset." *Kansantaloudellinen Aikakauskirja* 2 (108):12.
- Pekkarinen, Tuomas, Roope Uusitalo, and Sari Kerr. 2009. "School tracking and intergenerational income mobility: Evidence from the Finnish comprehensive school reform." *Journal of Public Economics* 93 (7):965–973. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2009.04.006>.
- Peltola, Marja. 2020. "Everyday consequences of selectiveness. Borderwork in the informal sphere of a lower secondary school in the metropolitan area of Helsinki, Finland." *British journal of sociology of education* 42 (1):97-112. doi: 10.1080/01425692.2020.1861930.
- Pihlaja, Ritva. 2017. *Osallistuva budjetointi kunnissa ja maakunnissa*. Helsinki: Suomen Kuntaliitto.
- Piketty, Thomas. 2014. *Capital in the Twenty-First Century*. London, England: The Belknap Press of Harvard University Press.
- Ponthieux, Sophie, and Dominique Meurs. 2015. "Gender Inequality." In *Handbook of Income Distribution: Volume 2A*, edited by A. B. Atkinson and Francois Bourguignon, 981–1146. Amsterdam: North-Holland.
- Puronaho, Kari. 2014. "Drop-out vai throw-out? Tutkimus lasten ja nuorten liikuntaharrastusten kustannuksista." *Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja* 5.
- Ristolainen, Heidi, Sampo Varjonen, and Jukka Vuori. 2013. Mitä tiedämme politiikkatoimien vaikuttavuudesta lasten ja nuorten syrjäytymisen sekä hyvinvointierojen vähentämisessä? Politiikkatoimien vaikuttavuuden tieto- ja arviointikatsaus In *Valtioneuvoston kanslian raporttisarja*: Valtioneuvoston kanslia.
- Roikonen, Petri. 2021a. "Income inequality in Finland, 1865–2019." *Scandinavian Economic History Review*:1-18. doi: 10.1080/03585522.2021.1901774.
- Roikonen, Petri. 2021b. *Patterns of Inequality: Income Inequality, Homogamy and Social Mobility in Finland, c. 1700–2019*. Vol. 200, *Publications of the Faculty of Social Sciences*. Helsinki: Unigrafia.
- Roikonen, Petri, Jari Ojala, and Jari Eloranta. 2021. "More or less equality? Facts, debates, and policies related to the Nordic model." In *The Nordic Economic, Social and Political Model: Challenges in the 21st century*, edited by Anu Koivunen, Jari Ojala and Janne Holmén, 29. London: Routledge.
- Roine, Jesper, Jonas Vlachos, and Daniel Waldenström. 2009. "The long-run determinants of inequality: What can we learn from top income data?" *Journal of Public Economics* 93 (7):974–988. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2009.04.003>.
- Rokach, Ami. 2016. *The correlates of loneliness*. Sharjah, United Arab Emirates: Bentham Science Publishers.
- Saarinen, Jaana, Kirsi Siekkinen, Tanja Laimi, Arto Ahonen, Venla Bernelius, Kristiina Brunila, Malin Gustavsson, Merja Kauppinen, and Juho Norrena. 2021. *Tasa-arvo teoiksi ja todeksi - Sukupuolten sisäisten ja välisten oppimistuloseröjen syitä ja taustoja perusopetuksessa*. Vol. 19: Kansallinen koulutuksen arviointikeskus.

- Saikkonen, Paula, Katri Hannikainen, Timo Kauppinen, Jarkko Rasinkangas, and Maria Vaalavuo. 2018. *Sosiaalinen kestävyys: asuminen, segregatio ja tuloerot kolmella kaupunkiseudulla*.
 Scheidel, Walter 2017. *The Great Leveler. Violence and the History of Inequality from the Stone Age to the Twenty-First Century*. Princeton: Princeton University Press.
- Silliman, Mikko. 2017. "Targeted Funding, Immigrant Background, and Educational Outcomes: Evidence from Helsinki's "Positive Discrimination" Policy." *VATT Working Papers* 91.
- Solon, Gary. 2004. "A model of intergenerational mobility variation over time and place." In *Generational Income Mobility in North America and Europe*, edited by Miles Corak, 38–47. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tunström, Moa , and Shinan Wang. 2019. *The segregated city – A Nordic overview*. Edited by Nordic Council of Ministers. Copenhagen, Denmark: Nordiskt ministerråd.
- Turja, Tuomo. 2022. "Yksinäisyysbarometri 2022." *Taloustutkimus Oy*.
- VTV. 2015. *Maahanmuuttajaoppilaat ja perusopetuksen tuloksellisuus*. Vol. 12, *Tuloksellisuustarkastuskertomus*. Helsinki: Valtiontalouden tarkastusvirasto.
- Vuorinen, Kaisa. 2022. *Character strength interventions: Introducing, developing, and studying character strength teaching in Finnish education, Faculty of Educational Sciences, University of Helsinki*. Joensuu: Unigrafia.

13 §

Asemakaava ja asemakaavamuutos 232700 ja tonttijako, 23 Kivistö / Kivistön lumikvartsi

VD/9679/10.02.04.00/2018

TLA/A-RK/EHA/VLE/VIK/JT

Kivistön Lumikvartsin asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella laajennetaan Kivistön keskustaa Kehäradan eteläpuolen vielä rakentamattomalle alueelle ja mahdollistetaan koteja noin 1 300 asukkaalle, kaksi päiväkotia, koirapuisto sekä muita keskustapalveluita. Suunnitelmalla rakennetaan kestävä ja resurssiviisasta kaupunkia: elävää ja urbaania keskusta-aluetta, jossa kävely-ympäristö ja vehreys tulevat ensin.

Asemakaava koskee kortteleita 23164, 23165, 23166, 23167, 23168, 23169 ja 23126 sekä katu-, puisto- ja virkistysalueita, kaupunginosassa 23, Kivistö.

Asemakaavan muutos koskee osaa katualuetta muutettavissa asemakaavoissa Kivistön jäteasema (231700) ja Puu-Kivistö (231900) sekä osaa rautatiealuetta muutettavassa asemakaavassa Kehärata (nro 701100) kaupunginosassa 23, Kivistö.

Tonttijako koskee kortteleita 23164, 23165, 23166, 23167, 23168, 23169 ja 23126 kaupunginosassa 23, Kivistö.

Alue sijaitsee Kivistön keskustassa Kehäradan eteläpuolella, Kivistön aseman ja Lapinkylän asemavarauksen välissä, ja on kooltaan noin 5,5 hehtaaria. Suunnittelualue rajautuu Kehärataan, kaupunginvaltuuston hyväksymään Kivistöntähden asemakaavaan ja toistaiseksi asemakaavoittamattomaan metsäalueeseen sekä Kehäradan ylityksen osalta Kivistön jäteaseman ja Puu-Kivistön asemakaavoihin.

Hakija

Vantaan kaupunki

Maanomistus

Kaava-alueen pääasiallisena maanomistajana on Vantaan kaupunki. Kehäradan rautatiealueen omistaa Suomen valtio.

Valmistelu

Kaavatyö on tehty kaupungin työnä.

Yleiskaava

Marja-Vantaan osayleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 19.6.2006, lainvoimainen 9.7.2008) kaava-alue on määritelty tehokkaaksi asuntoalueeksi (A1), johon saa rakentaa ensisijaisesti asuinkerrostaloja. Alueella voidaan sallia asuinympäristöön soveltuvia työtiloja. Alue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä 3 eli Lden 50–55 dB:n alueella, joka ei aseta rajoituksia asumisen suhteen.

Asemakaava

Kivistön lumikvartsin asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella laajennetaan Kivistön keskustaa kohti tulevaa Lapinkylän asemaa Kehäradan eteläpuolen vielä rakentamattomalle alueelle sekä mahdollistetaan Kehäradan ylittävä Lumikvartsinkadun silta. Kaava mahdollistaa kuusi asuinkorttelia, jotka koostuvat asuinrakennusten korttelialueista (A) ja rivitalojen ja muiden kytkettyjen pientalojen

korttelialueista (AR). Asumisen kerrosluvut vaihtelevat kahdesta yhteentoista siten, että korkeimmat rakennusmassat sijoittuvat kortteleiden pohjoislaidoille mahdollistaen luonnonvaloisempia korttelipihoja ja asuntoja. Kehäradan varren rakentaminen on keskimäärin korkeampaa kuin muun kaava-alueen suojaten kaava-alue rautatiemelulta. Kortteleilla on yhteiset korttelipihat ja maantasokerroksen asuinhuoneistoille vaaditaan huoneistokohtaisia pihoja tai etupuutarhoja. A- ja AR-kortteleihin osoitetaan rakennusoikeutta yhteensä 57 570 k-m², josta 1 770 k-m² on liiketilojen rakennusoikeutta ja 800 k-m² on rakennusoikeutta, jolla mahdollistetaan esimerkiksi päiväkotit kivijalkaan. Kaavan mahdollistamia A-kortteleihin sijoituvia liiketiloja on kortteleissa 50–480 k-m².

Y-korttelilla mahdollistetaan päiväkotit, jonka rakennusoikeus on 3 000 k-m². Päiväkodin käytössä on viereisen A-korttelin piha-alue päiväkodin toiminta-aikoina sekä Y-korttelialueen pohjoisosaan sijoittuva metsäleikkipuisto (le).

Kaava-alueen pysäköinti keskitetään hybridiratkaisua edustavaan pysäköintilaitokseen (keskustatoimintojen kortteli, C). Kortteliin sijoittuu pysäköinnin lisäksi liiketiloja yhteensä 560 k-m². Pysäköintilaitoksen katto mahdollistetaan aktiiviseen käyttöön korttelipuistona ja lisäksi kattopintaa on hyödynnettävä hulevesien viivytykseen.

Alueelle tulee useita puisto- ja lähivirkistysalueita. Kivistöntähden asemakaava-alueen (232500) Onnenkivenpuisto-niminen lähivirkistysalue (VL) laajentuu osana suunnittelualuetta ja on osa liito-oravien etelä-pohjoissuuntaista kulkureittiä. VL-alueella luo-määräyksellä varmistetaan liito-oravan ja luonnon monimuotoisuutta indikoivan laho-kaviosammalen elinympäristövaatimukset. Onnenkivenpuisto (VL) jatkuu kaava-alueen keskellä myös länsi-itäsuuntaisena aina Lumikvartsinkadulle saakka luoden jatkuvaa virkistysyhteyttä Kivistön asemalta kohti tulevaa Lapinkylän asemaa. Puistossa pyritään säilyttämään mahdollisimman paljon olemassa olevaa puustoa ja pitämään metsänpohja mahdollisimman luonnontilaisena mm. pitkospuuratkaisujen avulla. Rakennetun naapurustopuiston sijoittamisella C-korttelin katolle mahdollistetaan puuston säilymistä näillä metsäisiksi jäävillä VL-alueilla. Kaava-alueelle sijoitetaan myös lähikoira-alue (VP, hau) joka palvelee Kivistön keskusta-alueen koiratalouksia.

Alueelle tulee useita katualueita. Alue liittyy jo rakennettuun Kivistön keskusta-alueeseen sekä Kivistön puistokadun kautta että Lumikvartsinkadun ja Kehäradan ylittävän, asemakaavan mahdollistaman Lumikvartsinsillan kautta. Lumikvartsinkatu liittyy etelässä Tikkurilantiehen ja mahdollistaa HSL:n linjaliikenteen. Kaava-alueen sisäiset kadut ovat pääosin pihakatuja, jotka suunnitellaan kävelijän näkökulmasta kuitenkin mahdollistaen kortteleiden huoltoajon ja lyhytaikaisen asiointipysäköinnin. Osa asemakaavoittamattoman alueen pohjoispuolella sijaitsevasta Kehäradan rautatiealueesta muutetaan jalankululle ja pyöräilylle varatuksi katualueeksi.

Suunnittelualue sijaitsee noin 600 metrin päässä niin Kivistön asemasta kuin Lapinkylän asemavaraksesta. Kaavaratkaisu tiivistää olevaa yhdyskuntarakennetta ja vastaa siltä osin kestävän kaupunkisuunnittelun tavoitteisiin. Resurssiviisauden tavoitteisiin vastataan keskitetyn pysäköinnin, vihertehokkuuden ja uusiutuvan energian määräyksillä, lisäksi kaava-alueelle mahdollistetaan henkilöautoriippuvuutta vähentäviä palveluita. Kaava-alueen suunnittelutyössä on koekäytetty Spacemaker-ohjelmaa, joka mahdollistaa muun muassa mikroilmastoanalyysit. Kaavaratkaisussa on tutkittu rakennuskorkeuksien ja kattomuotojen vaikutukset muun muassa varjostukseen ja tuulisuuteen. Työkalu edistää resurssiviisautta, laadukkaan ja viihtyisän kaupunkiympäristön tavoitteen saavuttamista.

Kaavahanke vastaa kaupunkistrategian tavoitteisiin kehittää asemanseutuja ja hyödyntää kaupungin omaa maavarantoa. Alue on lähes kokonaan kaupungin omistuksessa (pl. valtion rata-alue), mikä mahdollistaa alueen kehittämisen vaihteittain erilaisten kilpailutusten avulla aina ajantasaisiin kestäväen kaupungin tavoitteisiin ja laatuvaatimuksiin perustuen. Kaava-alueelle on laadittu taiteen konsepti, joka on liitetty osaksi asemakaavan selostusta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 10.1.2020.

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin yhdeksän (9) kappaletta: Museovirasto, Fingrid Oyj, Vantaan energia ja Vantaan energia sähköverkot Oy, Väylävirasto, HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, Vantaan kaupunginmuseo, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin Vantaan yhdistys ja Finavia Oyj.

Asemakaavatyötä on esitetty asukastila Rubiinissa Kivistössä 30.1.2020 Kivistön kaupunkisuunnittelun avointen ovien tilaisuudessa sekä Kivistön Teams Live -yleisötilaisuudessa 22.4.2021.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaava kohdistuu lähes kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa 54 950 k-m² eli asuntoja noin 1 200 uudelle asukkaalle.

Sopimus

Asemakaavan toteuttamiseen liittyy Suomen valtion kanssa tehtävä kiinteistökauppa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 25.5.2021 § 10

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 25.5.2021 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 232700 sekä tonttijakoehdotus, 23 Kivistö / Kivistön lumikvartsi,
- b) oikeutetaan asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsen Hanna Valtanen esitti, että asia palautetaan valmisteluun liito-oraville soveltuvien alueiden paremmaksi turvaamiseksi sekä ekologisen viheryhteyden yhtenäisyyden turvaamiseksi. Jäsen Sveta Silvennoinen-Hiisku kannatti esitystä.

Varapuheenjohtaja Paula Lehmuskallio kannatti asian käsittelyn jatkamista.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu palautusesitys, josta joudutaan äänestämään.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat asian palautusta valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 13 jaa-ääntä (Eklund, Forsberg, Josefsson, Kivimäki, Kärki, Lehmuskallio, Lind, Merelä, Romppainen, Pajula, Räsänen, Åstrand, Ala-Kapee) ja 3 ei-ääntä (Silvennoinen-Hiisku, Valtanen, Vanhanen). Puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi. Asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Kaupunginhallitus 15.6.2021 § 36

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 25.5.2021 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 232700 sekä tonttijakoehdotus, 23 Kivistö / Kivistön lumikvartsi,
- b) oikeuttaa asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Kaupunginhallituksen jäsen Vaula Norrena esitti varajäsen Minna Kuuselan kannattamana seuraavan muutosesityksen: ”Palautetaan valmisteluun liito-oraville soveltuvien alueiden paremmaksi turvaamiseksi sekä ekologisen viheryhteyden yhtenäisyyden turvaamiseksi.”

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Vaula Norrenan muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä (Multala, Tahvanainen, Abdi, Jääskeläinen, Kaira, Kaukola, Orpana, Pajunen, Puoskari, Rokkanen, Karinen), 2 ei-ääntä (Norrena, Kuusela), ja yksi jäsen oli poissa äänestyksestä (Niikko). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 30.6.2021–30.8.2021. Tänä aikana ei jätetty muistutuksia.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 15.6.2021 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 16 kpl ja saatiin 7 kpl. Lausunnot vastineineen ovat liitteenä.

Tehdyt tarkistukset

Asemakaavan rajausta on tarkistettu pohjoisessa. Kaava-alueeseen on sisällytetty hieman lisää rata-aluetta, jolloin minimoidaan käyttökeltottoman maa-alueen syntyminen Sporttilaiturin ja rata-alueen väliin. Sporttilaituri on siirretty kulkemaan kiinni radan tukimuurissa, ja korttelialueet 23164 ja 23165

ovat laajentuneet pohjoiseen. Tämän johdosta korttelien rakennusaloja on uudelleenmuotoiltu ja rakennusoikeutta tarkistettu. Myös Villakoiranpuistoa on laajennettu hieman.

Asemakaavan rajausta on tarkistettu lännessä. Kivistöntähden (232500) asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotuksen kumouduttua hallinto-oikeudessa on pohjois-eteläsuuntainen liito-oravayhteys otettu osaksi Kivistön Lumikvartsin asemakaava-aluetta, koska yhteys on edellytys alueen rakentamiselle kokonaisuudessaan. Alue on merkitty luo-merkinnällä, jossa ei saa merkittävästi heikentää liito-oravan elinmahdollisuuksia eikä heikentää lahopaviosammalen kasvupaikkoja. Alueen läpi kulkee ur-yhteyksiä Lumikvartsin asemakaava-alueelta länteen.

Jadekatu on lyhennetty loppumaan Onnenkivenpuiston reunalle, josta kulkuyhteys jatkuu puiston läpi ohjeellisena ur-merkintänä lännen suuntaan. Ratkaisulla vältetään mahdollinen liito-oravapuiden tuhoutuminen, koska ur-merkinnän sijainti on ohjeellinen ja näin ollen puiden säilyttäminen voidaan huomioida paremmin jatkosuunnittelussa ja ne voidaan tarpeen mukaan esim. kiertää.

C-korttelissa 23126 on lisätty kl-merkintöihin alleviivaukset.

Y-kortteliin on lisätty ohjeellinen muuntamovaraus (vm), mikä luo joustavuutta muuntamon sijoittamiselle Jadekadun läheisyyteen.

Lisätty vi-alue Sporttilaiturille.

Lisätty autopaikkavaatimus y-rakennusoikeudelle A-korttelialueella (1 ap / 150 k-m²)

Lisätty autopaikkavaatimus kl-rakennusoikeudelle C-korttelissa (1 ap / 60 k-m²)

Vaihdettu termi etupiha täsmällisempään termiin sisääntulopiha.

Vaihdettu termi ääneneristävyys tarkempaan termiin äänitasoero melua koskeissa määräyksissä.

Määräys "Ulko-oleskelutiloja on katettava (esim. kasvihuoneeksi) meluntorjunnan vuoksi." on korvattu seuraavalla yksiselitteisemmällä määräyksellä: "Ulko-oleskelutiloista vähintään 5 % on katettava."

Lisätty lihavoitu osuus määräykseen: "Mikäli valtioneuvoston voimassa olevat melusuojausten ohjearvot **tai muut kaavamääräykset** eivät edellytä parvekelasituksia, tulee **oleskelu**parvekkeet kerroksissa III–IV toteuttaa lasittamattomina."

C-korttelialueilla poistettu määräys: "Oleskelualueella tulee alittaa melun ohjearvot ja määrittää tarvittava meluntorjunta rakennuslupavaiheessa" (korvattu tarkemmalla määräyksellä)

Lisätty seuraavat melunhallintaan liittyvät määräykset koskien A-, AR- ja C-korttelialueita:

A- ja C-korttelialueilla: Yhteiskäyttöön tarkoitetuilla ulko-oleskelualueilla ja oleskeluun tarkoitetuilla parvekkeilla tulee saavuttaa vähintään valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset melun ohjearvot tai kulloinkin vastaava voimassa oleva ohjearvo.

AR-korttelialueilla: Ulko-oleskelualueilla ja oleskeluun tarkoitetuilla parvekkeilla tulee saavuttaa vähintään valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset melun ohjearvot tai kulloinkin vastaava voimassa oleva ohjearvo.

Raideliikenteestä aiheutuvan runkomelun L_{pr}m enimmäistaso tulee rajoittaa rakenneratkaisuilla asuinhuoneistoissa 30 dB.

Raideliikenteestä aiheutuvan tärinän värähtelyn v_w, 95 enimmäistaso tulee rajoittaa rakenneratkaisuilla asuinhuoneistoissa 0,3 mm/s. Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten runkomelu ja tärinä on otettu huomioon.

Kortteleissa 23164 ja 23165 asunnot eivät saa avautua ainoastaan Kehäradan suuntaan.

Oleskeluparvekkeet, joihin asemakaavan meluselvityksen perusteella kohdistuu yli 52 dB:n julkisivumelutaso, tulee lasittaa.

Otettu huomioon lentomelun heijastusvaikutukset paremmin täsmentämällä määräystä ”Kattomateriaalien ja kattomuotojen valinnoin ei saa edistää melun heijastusvaikutuksia.” seuraavanlaiseksi: ”Rakennusmateriaalien ja kattomuotojen valinnoin ei saa edistää melun heijastusvaikutuksia.”

Lisätty seuraavat kaavan tavoitteita tukevat parvekkeiden toteuttamiseen liittyvät määräykset koskien A- ja AR-korttelialueita:

Jokaisessa asunnossa tulee olla vähintään yksi oleskeluparveke tai tuuletusparveke.

Asuntokohtaisia tuuletusparvekkeita ei saa lasittaa.

A-korttelialueilla: Jokaisella julkisivulla tulee olla parvekkeita, joista oleskeluparvekkeita vähintään 10 %, tuuletusparvekkeita vähintään 20 % ja ranskalaisia parvekkeita vähintään 20 %.

A-korttelialueilla: Vähintään 40 %:ssa asunnoista on oltava enemmän kuin yksi parveke. Toinen parveke voi olla ranskalainen parveke.

Selostukseen on kuvattu luontoselvitysten päivittynyt nykytilanne. Vantaan kaupunki on mukana Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) organisoimassa ekologisen kompensaation kansallisessa pilotissa, jossa etsitään kaupunkitasoista ratkaisua kompensaatoratkaisuihin.

Tärinä- ja runkomeluselvitys on laadittu. Tärinä- ja runkomelukysymyksiä on kuvattu uuden selvityksen mukaisesti.

Kaavan asuntokerrospan rakennusoikeus on muutosten jälkeen 57 650 k-m² ja kaava tuottaa asuntoja noin 1 300 uudelle asukkaalle. Kaavan pinta-ala on muutosten jälkeen n. 6,4 ha.

Tarkistukset ovat olennaisia ja asemakaava sekä asemakaavamuutos on asetettava uudelleen nähtäville.

Sopimus

Koska kaava-alue on laajentunut pohjoiseen nykyiselle valtion rata-alueelle, on ollut mahdollista laajentaa kortteleita 23164 ja 23165 ja lisätä niiden rakennusoikeutta. Ennen laajenemista valtiolta lunastettavalla rata-alueelle sijoitettiin vain katualuetta. Muutoksen myötä nykyiselle rata-alueelle sijoittuu myös rakennusoikeutta. Tämä aiheuttaa tarpeen maankäytösopimukselle.

Kaupunkiympäristölautakunta 7.6.2022 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) asetetaan uudelleen nähtäville 30 päiväksi MRA 27 ja 32 §:ien mukaisesti 7.6.2022 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 232700 sekä tonttijakoehdotus, 23 Kivistö / Kivistön Lumikvartsi,
- c) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreä lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon perussuomalaisten ryhmä yhtyi: "Esitämme huolestua alueen ekologisten arvojen turvaamiseksi suunniteltujen viherkäytävien riittävyydestä asemakaavoitettavan alueen ja siihen kiinteästi liittyvien muiden asemakaavojen alueella. Kaavan nähtäville asettaminen on perusteltua, jotta saadaan kattava näkemys ekologisten käytävien riittävyydestä. Mikäli lausuntojen perusteella on syytä epäillä viheralueiden olevan riittämättömiä, niiden uudelleen rajaamiseen ja sijoitteluun tulee olla valmius kaavaa jatkokehittäessä."

Kaupunginhallitus 20.6.2022 § 14

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset,
- b) asetetaan uudelleen nähtäville 30 päiväksi MRA 27 ja 32 §:ien mukaisesti 7.6.2022 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 232700 sekä tonttijakoehdotus, 23 Kivistö / Kivistön Lumikvartsi,
- c) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin, että asiaan jätettiin seuraava vihreiden pöytäkirjalausuma:

"Esitämme huolestamme alueen ekologisten arvojen turvaamiseksi suunniteltujen viherkäytävien riittävydestä asemakaavoitettavan alueen ja siihen kiinteästi liittyvien muiden asemakaavojen alueella. Kaavan nähtävälle asettaminen on perusteltua, jotta saadaan kattava näkemys ekologisten käytävien riittävydestä. Mikäli lausuntojen perusteella on syytä epäillä viheralueiden olevan riittämättömiä, niiden uudelleen rajaamiseen ja sijoitteluun tulee olla valmius kaavaa jatkokehittäessä."

Nähtävilläolo

Asemakaava ja asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijakoehdotus on ollut MRA 27 ja 32 §:ien nojalla nähtävillä 29.6.2022–29.7.2022. Tänä aikana jätettiin nolla (0) muistutusta.

Kaavalausunnot

Kaupunginhallitus päätti 20.6.2022 oikeuttaa kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 15 kpl ja saatiin 5 kpl. Lausunnot vastatineineen ovat liitteenä.

Tehdyt tarkistukset

Korjattu A-käyttötarkoitusalueiden rakennusoikeuden määrien kuvauksia selostuksessa vastaamaan kaavakarttaa (tekninen korjaus).

Poistettu kaavakartalta yksi virheellisesti kahdesti kartalle merkitty kerroslukumerkintä (V) korttelista 23166 tontilta 3 (tekninen korjaus).

Tarkistukset eivät ole olennaisia, joten uusi nähtävillesano ei ole tarpeen.

Kaupunkiympäristölautakunta 23.8.2022 § 11

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetty tarkistukset,
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 23.8.2022 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 232700 sekä tonttijakoehdotus, 23 Kivistö / Kivistön Lumikvartsi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreä lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon jäsen Ida Tamminen yhtyi:

"Asemakaava sijaitsee luontoarvoiltaan rikkaalla metsäalueella. Alueen rakentuessa alkuperäisestä metsästä jää jäljelle vain noin 30–40 m leveä suikale. Seurauksena on vääjäämätön paikallinen luonnon köyhtyminen. Vantaan tulee kompensoida menetetyt luontoarvot läpinäkyvällä ennallistamisohjelmalla. Näin kaupunki varautuu myös EU:n mahdollisiin tuleviin asetuksiin, joiden mukaan kaupungeissa on asetusluonnoksen mukaan taattava, etteivät viheralueet ja puut vähene vuoden 2021 tasosta."

Sopimus

Asemakaavaehdotukseen liittyvä maankäyttösopimus on allekirjoitettu 14.10.2022.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 13

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet lausuntoihin ja tehdään esitetyt tarkistukset, ja
- b) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi 23.8.2022 päivätty asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus 232700 sekä tonttijakoehdotus, 23 Kivistö / Kivistön Lumikvartsi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreiden kaupunginhallitusryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman:

”Asemakaava sijaitsee luontoarvoiltaan rikkaalla metsäalueella. Alueen rakentuessa alkuperäisestä metsästä jää jäljelle vain noin 30–40 m leveä suikale. Seurauksena on vääjäämätön paikallinen luonnon köyhtyminen. Vantaan tulee kompensoida menetetyt luontoarvot läpinäkyvällä ennallistamisohjelmalla. Näin kaupunki varautuu myös EU:n mahdollisiin tuleviin asetuksiin, joiden mukaan kaupungeissa on asetusluonnoksen mukaan taattava, etteivät viheralueet ja puut vähene vuoden 2021 tasosta.”

Liitteet:

- Asemakaavaselostus 23.8.2022
- Lausunnot ja vastineet 23.8.2022

Täytäntöönpano: ote kaupunginvaltuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Anna-Riitta Kujala, puh. 050 302 8799, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

232700 KIVISTÖN LUMIKVARTSI

KIVISTÖ

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

**Asemakaavan selostus, joka koskee 23.8.2022 päivättyä asemakaavakarttaa nro 232700.
Kaavoitus on tullut vireille 10.1.2020.**

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava koskee kortteleita 23164, 23165, 23166, 23167, 23168, 23169 ja 23126 sekä katu-, puisto- ja virkistysalueita kaupunginosassa 23, Kivistö.

Asemakaavan muutos koskee osaa katualuetta muutettavissa asemakaavoissa Kivistön jäteasema (231700) ja Puu-Kivistö (231900) sekä osaa rautatiealuetta muutettavassa asemakaavassa Kehärata (nro 701100) kaupunginosassa 23, Kivistö.

Tonttijako koskee kortteleita 23164, 23165, 23166, 23167, 23168, 23169 ja 23126 kaupunginosassa 23, Kivistö.

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Kivistön keskusta-alueen laajeneminen Kehäradan eteläpuolelle. Kaavaratkaisun kaupunkirakenteellinen toteutus luo tiiviistä, katutiloiltaan aktiivista, monikäyttöistä ja vihreää urbaania kaupunkitilaa, jossa priorisoidaan miellyttävää kävely-ympäristöä. Kaava mahdollistaa noin 60 000 k-m² asuinrakentamista sekä lisäksi liiketilaa. Alueelle mahdollistetaan kaksi päiväkotia ja kivijalaltaan aktiivinen pysäköintilaitos sekä Lumikvartsinsilta Kehäradan yli. Kaavaan sisältyy myös puisto- ja lähivirkistysalueita: Onnenkivenpuiston liito-oravayhteys Kehäradalta kohti etelää, Onnenkivenpuiston jatke kohti itää, ja kaupunkikoirapuisto Villakoiranpuisto.

Kaavan laatija:

Ville Leppänen, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki; vile.leppanen2@vantaa.fi, puh. 050 312 4370.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

Suunnittelualue sijaitsee Kivistön keskustassa Kehäradan eteläpuolella, Kivistön aseman ja Lapinkylän asemavarausten välissä, ja on kooltaan noin 6,4 hehtaaria. Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Kehärataan ja lounaisnurkassaan viereillä olevaan Kivistön Onnenkiven asemakaavaan.

Kehäradan ylityksen osalta kaava rajautuu myös Kivistön jäteaseman ja Puu-Kivistön asemakaavoihin sekä vireillä olevaan Kvartsikulman asemakaavaan.

Muissa suunnissa kaava rajautuu toistaiseksi asemakaavoittamattomaan metsään, mutta huomionarvoista on, että ympäröivät alueet ovat Kivistön keskustan kaavarungossa (2021) ja Vantaan yleiskaavassa 2020 määritelty kaupunkirakentamisen alueeksi.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Asemakaava on kaavoitusohjelmassa 2020, 2021 ja 2022, numerolla 232700.
- Kaavoitus tuli vireille 10.1.2020.
- Mielenpito osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 14.2.2020 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 9 kappaletta.
- Hankkeesta järjestettiin 30.1.2020 yleisötilaisuus. Koronavirusepidemian aikana työn etenemisestä on viestitty sivustolla osallistuvavantaa.fi > [Suunnitellaan Kivistö](#).
- Yleisötilaisuus verkossa aiheena Kivistön ajankohtaiset kaavat järjestettiin 22.4.2021. Tilaisuudessa esiteltiin Kivistön Lumikvartsin asemakaava.
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus oli kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyssä 25.5.2021 ja kaupunginhallituksen käsittelyssä 15.6.2021
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus oli MRA 27 §:n mukaisesti nähtävillä 30.6.2021-30.8.2021. Muistutuksia saatiin 30.8.2021 mennessä yhteensä 0 kpl.
- Lausunnot ehdotuksesta pyydettiin 30.8.2021 mennessä. Lausuntoja pyydettiin 16 kpl ja saatiin 7 kpl.
- Nähtävilläolleet kaavamateriaalit olivat esillä yleisötilaisuudessa 31.3.2022 Kivistön kirjastolla.
- Tarkistettu ehdotus sekä lausuntojen ja muistutusten vastineet ovat kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä 7.6.2022
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus oli kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä 7.6.2022 ja kaupunginhallituksen käsittelyssä 20.6.2022
- Asemakaava- ja asemakaavamuutosehdotus oli MRA 27 §:n mukaisesti uudelleen nähtävillä 29.6.2022-29.7.2022. Muistutuksia saatiin 29.7.2022 mennessä yhteensä 0 kpl.
- Lausunnot ehdotuksesta pyydettiin uudelleen 29.7.2022 mennessä. Lausuntoja pyydettiin 15 kpl ja saatiin 5 kpl.
- Uudelleen nähtävilläolleet kaavamateriaalit esiteltiin yleisötilaisuudessa Kivistön kirjastolla 7.7.2022.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä.....	6
2. Lähtökohdat.....	8
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	8
2.2 Suunnittelutilanne	15
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	21
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	21
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö.....	21
3.3. Asemakaavan tavoitteet	24
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	27
4. Asemakaavan kuvaus.....	32
4.1 Kaavan rakenne	32
4.2 Kaupunkiympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen.....	37
4.3 Aluevaraukset.....	39
4.4 Ympäristöhäiriöt, yhdyskuntatekniset ratkaisut ja kaavatalous	47
4.5 Kaavan vaikutukset.....	53
4.6 Nimistö.....	57
5. Asemakaavan toteutus	58
6. Kaavatyöhön osallistuneet.....	59
7. Asemakaavan seurantalomake	60
8. Asemakaavakartta ja –määräykset	62
9. Muu suunnitelma-aineisto.....	75

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA ”Luku 9. Muu suunnitelma-aineisto”

- LIITE 1: katujen yleissuunnitelma
- LIITE 2: kunnallistekninen yleissuunnitelma / vesihuollon yleissuunnitelma
- LIITE 3: Lumikvartsinsilta
- LIITE 4: vihertehokkuus, viitteelliset pihasuunnitelmat
- LIITE 5–6: vihertehokkuus, tulokortit
- LIITE 7–8: taiteen konsepti

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA (KAAVAN VERKKOSIVULLA)

- Nähtävilläolovaiheen lausunnot ja vastineet 31.8.2021, koonti
- Lumikvartsin asemakaava-alueen tärinä- ja runkomeluselvitys (WSP, 30.10.2021)
- Vantaan Kivistön linnusto- ja lepakkoselvitys (Faunatica Oy, 7.10.2021)

- OAS-vaiheen mielipiteet ja vastineet 17.12.2020, koonti
- Lumikvartsin asemakaava-alueen meluselvitys (Sitowise 7.5.2021)
- KEKO Lumikvartsi 232700 (22.4.2021)
- Kivistön keskusta-alueen hulevesisuunnitelma (Sitowise Oy, 16.6.2020)
- Vantaan Kivistön lahkaviosammal- ja luontotyyppiselvitys (FCG Oy, 2020a)
- Vantaan Kivistön ja Vantaanpuiston liito-oravaselvitys (FCG Oy, 2020b)
- Vantaan Kivistön seuranta-alueen liito-oravaselvitys (FCG Oy, 2020c)
- Kivistön keskustan liito-oravaseurannat (Ramboll Finland Oy, 2017, 2018, 2019)
- Myyrmäen, Kivistön ja Ylästön liito-oravaselvitys (Ramboll Finland Oy, 2016)
- Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymiselvitys ja suojelusuunnitelma. Faunatican raportteja 1/2020 (Manninen, O. & Nieminen, M., 2020)
- Marja-Vantaan alueen matelija- ja sammakkoeläinselvitys (Faunatica Oy, 2011)
- Marja-Vantaan lepakkokartoitus (Faunatica Oy, 2009)
- Vantaan Marjaradan rakentamisen luontoselvitys (Ympäristötutkimus Oy Metsätähti, 2003)

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Kivistön keskustan kaavarunko (Vantaan kaupunki, kh 22.3.2021) ladattavissa <https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/kiviston-visio-ja-keskustan-kaavarunko>
- Kivistön keskustan kaavarungon viher- ja virkistysuunnitelma, päivitys 2020-2021 (Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy ja Vantaan kaupunki, 9.3.2021)
- Vantaan hulevesiohjelma 2019
- Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamalli 2014
- Koko Vantaan kattava liito-oravan suojelusuunnitelma 2022 on valmisteilla (*alustavat tulokset eivät tuo Lumikvartsin osalta mainittavia muutoksia*)

1. TIIVISTELMÄ

Kivistön Lumikvartsin asemakaavalla ja asemakaavamuutoksella laajennetaan Kivistön keskustaa kohti tulevaa Lapinkylän asemaa Kehäradan eteläpuolen vielä rakentamattomalle alueelle ja mahdollistetaan koteja noin 1 300 asukkaalle, kaksi päiväkotia, koirapuisto sekä muita keskustapalveluita. Suunnitelmalla rakennetaan kestävää ja resurssiviisasta kaupunkia: elävää ja urbaania keskusta-aluetta, jossa kävely-ympäristö ja vehreys tulevat ensin.

Suunnittelualue on asemakaavoittamatonta aluetta lukuun ottamatta Kehäradan aluetta (LR) sekä Kehäradan rajoittuvaa Lumikvartsinkadun katualuetta.

Kaava mahdollistaa kuusi asuinkorttelia, jotka koostuvat asuinrakennusten korttelialueista (A) ja rivitalojen ja muiden kytkettyjen pientalojen korttelialueista (AR). Asumisen kerrosluvut vaihtelevat kahdesta yhteentoista siten, että korkeimmat rakennusmassat sijoittuvat kortteleiden pohjoislaidoille mahdollistaen luonnonvaloisempia korttelipihoja ja asuntoja. Kehäradan varren rakentaminen on keskimäärin korkeampaa kuin muun kaava-alueen suojaten kaava-aluetta rautatiemeltä. Kortteleilla on yhteiset korttelipihat ja maantasokerroksen asuinhuoneistoille vaaditaan huoneistokohtaisia sisääntulopihoja tai puutarhoja. A- ja AR-kortteleihin osoitetaan rakennusoikeutta yhteensä 63 100 k-m², josta 1 600 k-m² on liiketilojen rakennusoikeutta ja 800 k-m² on rakennusoikeutta, jolla mahdollistetaan esimerkiksi päiväkoti kortteliin 23166, lisäksi mahdollistetaan 50 k-m² korttelisaunalle. Kaavan mahdollistamia A-kortteleihin sijoittuvia liiketiloja on kortteleissa 50–480 k-m².

Y-korttelilla mahdollistetaan päiväkoti, jonka rakennusoikeus on 3 000 k-m². Päiväkodin käytössä on resurssiviisaasti viereisen A-korttelin piha-alue päiväkodin toiminta-aikoina sekä Y-korttelialueen pohjoisosaan sijoittuva metsäleikkipuisto (le), joka rajautuu Onnenkivenpuistoon (VL) ja joka on yleisessä käytössä päiväkodin toiminta-aikojen ulkopuolella.

Kaava-alueen pysäköinti keskitetään pysäköintilaitokseen. Hybridiratkaisua edustava pysäköintilaitos sijoittuu keskustatoimintojen kortteliin (C). Kortteliin sijoittuu pysäköinnin lisäksi liiketiloja yhteensä 560 k-m² sijoittuen kokonaisuudessaan maantasokerroksen etelä- ja länsisivuille ja näin ollen edesauttaen aktiivisen kaupunkitilan syntymistä. Pysäköintilaitoksen katto on aktiivisessa käytössä korttelipuistona ja lisäksi kattopintaa on hyödynnettävä hulevesien viivytykseen.

Alueelle tulee useita puisto- ja lähivirkistysalueita. Kaava sisältää Onnenkivenpuisto-nimisen lähivirkistysalueen (VL), joka on osa liito-oravien etelä-pohjoissuuntaista kulkureittiä. VL-alueella luomääräyksellä varmistetaan liito-oravan ja luonnon monimuotoisuutta indikoivan lahokaviosamman elinympäristövaatimukset. Onnenkivenpuisto (VL) jatkuu kaava-alueen keskellä myös länsisuuntaisena aina Lumikvartsinkadulle saakka luoden jatkuvaa virkistysyhteyttä Kivistön asemalta kohti tulevaa Lapinkylän asemaa. Puistossa pyritään säilyttämään mahdollisimman paljon olemassa olevaa puustoa ja pitämään metsänpohja mahdollisimman luonnontilaisena mm. pitkospuuratkaisujen avulla. Rakennetun naapurustopuiston sijoittamisella C-korttelin katolle mahdollistetaan puuston säilymistä näillä metsäisiksi jäävillä VL-alueilla. Kaava-alueeseen kuuluu myös lähikoira- ja koirapuisto (VP, hau) joka palvelee Kivistön keskusta-alueen koiratalouksia. Koirapuisto jatkuu Lumikvartsinsillan alle resurssiviisaasti minimoiden sillan alle jäävän hukkatilan ja mahdollistaen säältä suojattua puistoaluetta.

Kaava-alueen raja ja rakenne havainnollistettuna. Taustakarttana Kivistön keskustan kaavarunko (kaupunginhallituksessa hyväksytty 22.3.2021)

Alueelle tulee useita katualueita. Alue liittyy jo rakennettuun Kivistön keskustaankin sekä Kivistön puistokadun kautta että Lumikvartsinkadun ja Kehäradan ylittävän, asemakaavan mahdollistaman Lumikvartsinsillan kautta. Lumikvartsinkatu liittyy etelässä Tikkurilantiehen ja luo näin uuden ajoliikenneyhteyden Kivistön keskustan ulkopuolelle suuntautuvalle liikenteelle. Lumikvartsinkatu suunnitellaan niin, että HSL:n linjaliikenne on mahdollista; kadulle sijoittuu ajoratapysäkipari Onnenkivenpuiston kohdalle sekä pohjoissuunnan pysäkitasku Tikkurilantien risteykseen. Kaava-alueen sisäiset kadut ovat pääosin pihakatuja, jotka suunnitellaan kävelijän näkökulmasta miellyttäväksi, mutta kortteleiden huoltoajon ja lyhytaikaisen pysäköinnin tilatarpeet huomioiden.

Osa asemakaavoittamattoman alueen pohjoispuolella sijaitsevasta Kehäradan rautatiealueesta muutetaan jalankululle ja pyöräilylle varatuksi katualueeksi (Sporttilaituri).

Suunnittelualue sijaitsee noin 600 metrin päässä niin Kivistön asemasta kuin Lapinkylän asemavaruudesta. Kaavaratkaisu tiivistää olevaa yhdyskuntarakennetta ja vastaa siltä osin kestävän kaupunkisuunnittelun tavoitteisiin. Resurssiviisauden tavoitteisiin vastataan keskitetyn pysäköinnin, vihertehokkuuden ja uusiutuvan energian määräyksillä, lisäksi kaava-alueelle mahdollistetaan henkilöautoriippuvuutta vähentäviä palveluita. Hanke vastaa kaupunkistrategian tavoitteisiin kehittää asemanseutuja ja hyödyntää kaupungin omaa maavarantoa. Alue on lähes kokonaan kaupungin omistuksessa (pl. valtion rata-alue, johon sijoittuu sekä katu- että A-korttelialuetta), mikä mahdollistaa alueen kehittämisen vaiheittain erilaisten kilpailutusten avulla, aina ajantasaisiin vaatimuksiin perustuen. Kaava-alueelle on laadittu taiteen konsepti, joka on liitetty osaksi asemakaavan selostusta.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee noin 600 metrin etäisyydellä sekä Kivistön asemasta ja Lapinkylän asemavaruudesta. Alueen pinta-ala on noin 6,4 hehtaaria. Suunnittelualue on pääosin rakentamatonta sekametsää. Suunnittelualue sisältää Kehäradan rautatiealuetta, osan Sinikvartsinkadun aluetta sekä osan Kvartsiraitin jalankululle ja pyöräilylle varattua katualuetta.

Ilmakuva, v. 2021. Suunnittelualue rajattu punaisella viivalla.

2.1.2 Luonto ja luonnonympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu Vantaanjokilaakson savitasangon vaihtumisvyöhykkeelle ja on luonteeltaan metsäinen ja sulkeutunut lukuun ottamatta suunnittelualan pohjoisosaa, jossa metsää on raivattu ja näkymät avautuvat avoimina itään.

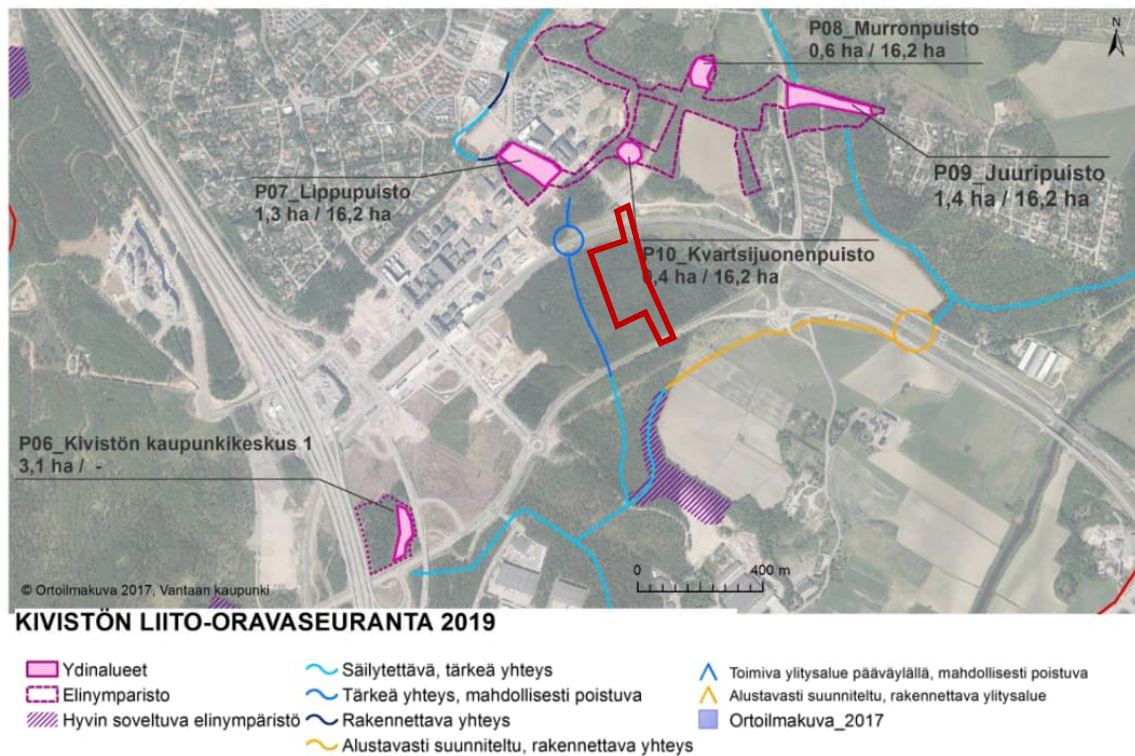
Alue on Senaatin kartan 1872 mukaan ollut metsää länsiosalta, ja itäosassa on ollut peltoviljelyä, sittemmin alue on metsittynyt kauttaaltaan (Pitäjäntkartta 1933). Ilmakuva vuodelta 1976 kertoo osassa suunnittelualuetta tehdyn metsänhakkuuta, sittemmin alue on metsittynyt uudestaan sekametsäksi. Kehäradan linjausta valmistelleet hakkuut ovat kaventaneet metsäaluetta suunnittelualan pohjoisosassa.

Luontoarvot

Alueen luontoarvoja kartoittanut selvitys, Kivistön kaavarunkoalueen luontotyyppi- ja lahokaviosammalkartoitus (FCG 2020a), on kartoittanut luontotyyppiä arvoja seuraavasti: rauhoitetut, silmälläpidettävät, uhanalaiset tai alueellisesti uhanalaiset kasvilajit sekä muu huomionarvoinen lajisto. Luontotyypeistä on kartoitettu uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit sekä metsälain (§ 10), vesilain (§ 11, 2. luku) ja luonnonsuojelulain (§ 29) mukaiset suojeltavat luontotyypit. Lukuun ottamatta liito-oravaa ja lahokaviosammalta ei suunnittelualueelta tunnistettu erityisiä luontoarvoja, myöskään puuston osalta: alue on toistaiseksi lähes kokonaan rakentamatonta sekametsää, jonka puusto on pääosin tasaikäistä. Alueella aikanaan tehdyn avohakkuun jälkeen puusto on kasvanut takaisin, minkä myötä latvuksen monikerroksellisuus puuttuu. Alueella 2000-luvun alussa laaditussa lepakkoselvityksessä on suositeltu asemakaavoituksen yhteydessä säilyttää alueen sisäisiä puustoisia viheryhteyksiä lepakoiden kulkuväyläksi (Faunatica 2009). Vuoden 2021 linnusto- ja lepakkoselvityksessä (Faunatica 2021) Lumikvartsin asemakaava-alueelta on löytynyt hömötiainen ja kanahaukka. Alue ei kuitenkaan ole suojeltu kohde, ja selvitys toteaa sen säilyttämisen olevan vapaaehtoista. Jotta hömötiainen voisi säilyä alueella, tulisi Kehäradan ja Tikkurilantien välinen metsä suojella laajamittaisesti, lisäksi jo nykytilanteessa luvaton maastoliikenne häiritsee lintujen pesintää. Vantaan kaupunki näkee, että kokonaiskestävyyden kannalta on positiivisempaa rakentaa tiiviisti asemanseuduille, ja säästää koskemattomaa, luontoarvoiltaan rikasta metsää Kivistön keskustan ympärillä ja muualla Vantaalla.

Liito-orava (*Pteromys volans*)

Kivistön keskustan alueella tehdyissä vuosittaisissa liito-oravaseurannoissa (2016–2020) suunnittelualan lähistöllä on tehty liito-oravahavaintoja. Suunnittelualan länsireunassa sijaitseva, vuoden 2019 seuranta-aineistossa esitetty pohjois-eteläsuuntainen yhteystarve on otettu huomioon Onnenkivenpuisto-nimisen puistoalueen VL- ja luo-merkinnöin ja kaavamääräyksiin. Uusimman liito-oravaselvityksen tulokset esittävä kartta toteaa suunnittelualan eteläosan sivuavan liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä (FCG Oy, 2020b).

*Kuvassa liito-oravaseuranta 2019 (Ramboll 2019). Suunnittelualueen sijainti ja raja-
aus on merkitty karttaan punaisella.*

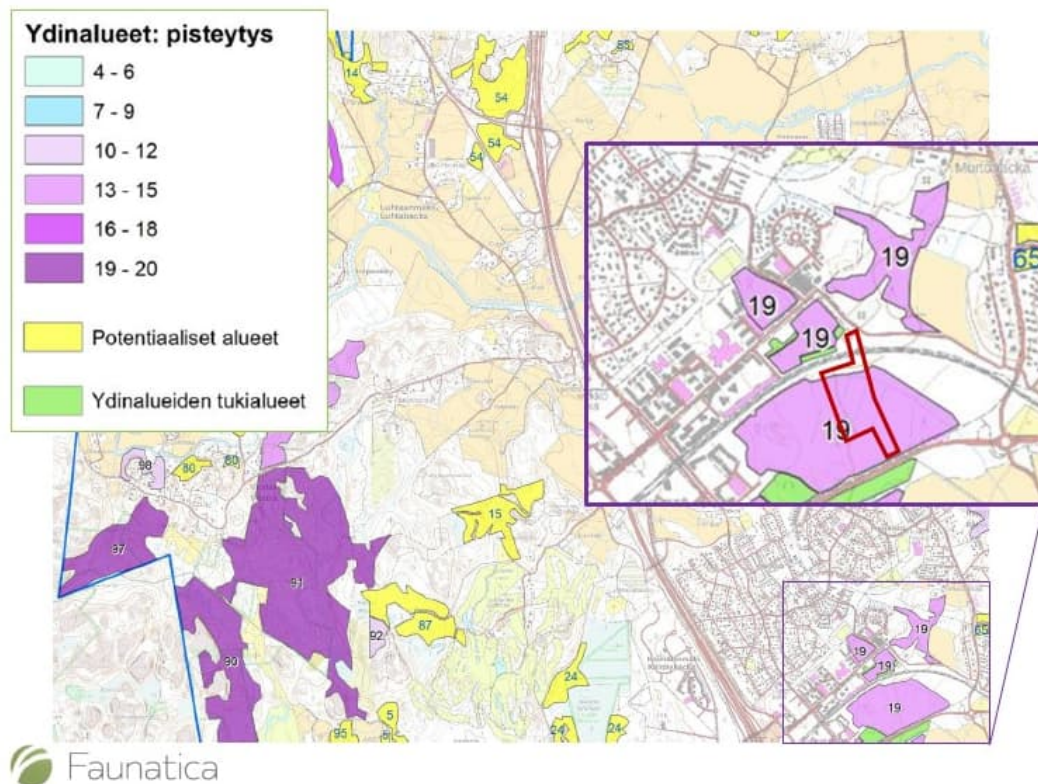

Kuvassa liito-oravan elinympäristöt 2020 (FCG 2020b). Suunnittelualueen sijainti ja raja on merkitty karttaan punaisella.

Lahokaviosammal (*Buxbaumia viridis*)

Lahokaviosammal on luonnonsuojelusetuksella erityisesti suojeltava laji, jonka uusia esiintymiä on löydetty viime vuosina runsaasti eri puolilta Uuttamaata. Kivistön Lumikvartsin suunnittelualueella on lahokaviosammalelle soveltuvaa maapuuta ja lahopuuta. Vantaan kaupungin teettämässä koko kaupungin tasoisessa lahokaviosammalten esiintymäselvityksessä on merkittävä osa

suunnittelualueesta määritelty lahopaviosammalen ydinalueeksi.

Manninen & Nieminen 2020: Kivistön keskusta-alueen lahopaviosammalen ydinalueet ja niiden pisteytykset. Kaava-alueen sijainti on merkitty karttaan punaisena alueena. Alueen pisteytys on 13–15. Numero 19 on selvityksessä käytetty kohdealueen numero.

Vantaan kaupungin teettämä lahopaviosammalen esiintymäselvitys ja suojelusuunnitelma lahopaviosammalen huomioimiseksi kaavoituksessa ja lajin suotuisan suojelutason säilymisen arvioimiseksi (Manninen, O. & Nieminen, M. 2020) on koko kaupungin tasoinen. Selvityksen tavoitteena on turvata lajin suotuisan suojelutason säilyminen Vantaalla.

Selvityksessä otetaan huomioon se, että osaan tunnetuista esiintymistä kohdentuu maankäytön muutosaineita. Selvityksessä todetaan, että yleiskaava 2020:een osoitetut maankäytön muutokset kompensoivat pinta-alan ja kasvupaikkojen (havaittu itiöpesäke tai itujuväsryhmä) osalta rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevien lahopaviosammaleesiintymien heikennykset riittäväällä tasolla, jotta lajin suojelutaso säilyy Vantaalla suotuisana seuraavin varauksin:

- Yleiskaavaehdotuksessa esitetyt lahopaviosammalen ydinalueita turvaavat merkinnät pysyvät kaavassa ja suojelualueet toteutetaan
- Yleiskaavaehdotuksen metsätalousalueilla, virkistysalueilla ja muilla viheralueilla olevien lahopaviosammalen ydinalueiden turvaamiseen panostetaan, jotta kasvupaikat säilyvät niillä mahdollisimman kattavasti.
- Lahopaviosammalen ydinalueisiin ja kasvupaikkoihin jatkossa mahdollisesti kohdistuvat heikennykset kompensoidaan niiltä osin kuin se on mahdollista.
- Populaatioiden muutosta seurataan erikseen valittavilla kohdealueilla ja mahdolliseen negatiiviseen kehitykseen puututaan.
- Yleiskaavaehdotuksessa rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevat lahopaviosammalen kasvupaikat säästetään niiltä osin kuin se yksityiskohtaisen maankäyttösuunnittelun avulla on mahdollista.

Lahokaviosammal kasvaa yleensä sopivasti kostealla, järeällä lahoppuulla. Kasvuympäristönä lahokaviosammal suosii kosteahkoa ympäristöä, kuten kuusivaltaista lehtometsää, puronvarsia ja pohjoisrinteiden kosteahkoja kangasmetsiä. Myös korvet ja niiden reunukset ovat mahdollisia kasvu- paikkoja. (Manninen & Nieminen 2020)

Lahokaviosammalen selviytymisestä muuttuvassa kaupunkiympäristössä ei ole kokemuksia, mutta aiemmissa lahokaviosammalselvityksissä¹ on mainittu esimerkiksi rakennettavan aidan tai kerrostalon tuottaman varjon mahdollisesti edistävän lahokaviosammalelle suotuisaa kasvu ympäristöä. Tällöinkin on huolehdittava puuston monikerroksellisuudesta, lahoppuujatkumosta sekä esiintymien suojaamisesta kulumiselta.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue kuuluu Koivupäänojan valuma-alueeseen ja on nykytilanteessa vettäläpäisevää metsäistä aluetta. Ennen Kehäradan rakentamista alueen halki virtasi Koivupäänoja luoteesta kaakkoon. Radan rakentamisen seurauksena vesien luonnollinen reitti on katkennut: radan pohjoispuolella vedet johdetaan nykyään hulevesiviemäreissä Murrenpuiston viivytysaltaan kautta Koivupäänojaan. Radan eteläpuolella vedet virtaavat edelleen maan pinnalla Koivupäänojan vanhaa uomaa pitkin, joka laskee lopulta idässä Vantaanjokeen. Vantaanjoki laskee mereen Helsingissä Vanhankaupunginlahdella.

Kaava-alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Topografia

Maastonmuodoiltaan suunnittelualue on loivasti itään viettävää. Maanpinta vaihtelee noin tasolla +39,0...+41,0. Alueen pohjoisreunassa kulkeva Kehärata on noin kolme metriä muuta maanpintaa alempana.

Maaperä ja rakennettavuus

Maaperäkartan mukaan alue on pääosin savea, länsiosassa silttiä. Kairaukset ovat päättyneet n. 6,8–18,2 m syvyydellä maanpinnasta.

Pohjaveden pinta on havaittu alueen luoteisosassa noin 2,6...5,8 m syvyydellä maanpinnasta, n. tasolla +36,3...+39,5 ja alueen itärajan keskivaiheilla noin 1,2...3,9 m syvyydellä maanpinnasta, n. tasolla +35,0...+37,6. Viimeisimmät pohjavesimittaukset on tehty v. 2014. Pohjaveden pinnan taso tulee selvittää tarkemmin suunnittelun edetessä.

Rakennukset suositellaan perustettavaksi paalujen varaan. Kellarien ja muiden maanalaisten rakenteiden suunnittelussa tulee huomioida pohjaveden pinnan taso. Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan alustavan tarkastelun perusteella rakentaa maanvaraisina. Suunniteltaessa rakentamista lähelle rautatietä, tulee junaliikenteestä aiheutuva värinä ja runkomelu huomioida.

Rakentamiskäytöskäytösten tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

¹ Manninen & Nieminen (2018): Jäkälä-, kääpä-, sammal- ja METSO-elinympäristöjen selvitykset Hannusjärven ympäristössä sekä Iivisniemenkallion ja Kaitaanlaakson alueella vuonna 2018.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Kivistön kaupunginosassa asui vuonna 2021 yli 9 600 asukasta ja kilometrin säteellä Kivistön asemasta asukkaita on lähes 7 800. Kivistön asemasta korkeintaan 1 000 metrin etäisyydellä asuvista 50 % on 19–34-vuotiaita (3860 asukasta), 35–64-vuotiaita reilu neljäsosa (lähes 2200 asukasta) ja yli 65-vuotiaita vain 4 % eli runsaat 330 asukasta. Alle kouluikäisiä on 8 % (638 lasta), 7–12-vuotiaita 5 % (353 lasta) kuten on myös 13–18-vuotiaita (352 lasta). (seuturuutu.hsy.fi, 21.4.2021)

Kivistön keskusta-alue on Vantaan nopeimmin kasvavia alueita.

Asuminen

Kaava-alueella ei ole asuntoja.

Yhdyskuntarakenne, palvelut ja työpaikat

Suunnittelualueelta on noin 600–850 metriä Kivistön asemalle, jonne tullaan toteuttamaan kaupallisia palveluita ja tiloja julkisille palveluille sekä lyhimmillään noin 450 metriä suunnitellulle Lapinkylän asemalle.

Kehäradan pohjoispuolella, Ruusukvartsinkadulla sijaitsee päivittäistavarakauppa ja Aurinkokiven palvelukeskus, jossa on päiväkotia, yhtenäiskoulu ja neuvola sekä erilaisia harrastetoimintoja. Lähi-alueilla sijaitsee myös muita päiväkoteja. Kivistön asemakortteleihin sijoittuvan palvelukeskityksen rakentaminen on käynnistynyt huhtikuussa 2021 ja tavoiteaikataulun mukainen valmistuminen on vuonna 2023. Kivistön asukkaista valtaosa käy töissä alueen ulkopuolella. Kivistön kaupunginosassa keskeisimmät työllistävät alat ovat rakentaminen sekä terveys- ja sosiaalipalvelut.

Kaupunkikuva

Kivistön keskusta on uusi kaupunkikeskusta, joka jatkaa rakentumistaan tulevina vuosina ja vuosikymmeninä. Kivistön keskustan jo toteutuneille osille luonteenomaista ovat 5–7-kerroksiset kerrostalot ja näiden väliin jäävät matalammat talot ja erilaiset piharakennukset. Katupuut sekä katualueiden muut istutukset tuovat vehreyttä ajoin kiviseksi koettuun kaupunkikeskustaan.

Virkistys

Kivistön keskusta liittyy laajempiin virkistysalueisiin. Keskeistä keskustan kehittämisessä on viher yhteyksien vahvistaminen ja kehittäminen. Tunnistettujen luontoarvojen vaalimisen lisäksi tavoitteena on, että asunnolta on enintään 300 metriä viheryhteydelle, joka johtaa laajemmalle viheralueelle. Kivistön keskusta-alueelle on laadittu yhtäaikaista tämän kaavan kanssa kaavarunko, johon liittyy urheilupuiston toimintojen määrittely ja sijoittaminen. Kaava-alueen läheisyydessä, Kehäradan pohjoispuolella, sijaitsevat jo rakennetut Kvartsijuonenpuiston, Lipunkantajankentän ja Lipunkantajapuiston lähivirkistys- ja puistoalueet. Kvartsijuonenpuistossa kaupunkiviljely ja leikki- paikat mahdollistavat tekemistä kaiken ikäisille. Lipunkantajankenttä tarjoaa lähiliikuntapalveluita. Laajemmat viheralueet löytyvät Kvartsijuonenpuiston pohjoispuolelta, Kenraalinpuistosta. Kivistön keskustasta, aseman kupeesta avautuu lumitalvina yhtenäinen latuyhteys Petikkoon, Hämeenlinnanväylän länsipuolelle.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee lähimmillään noin 600 metrin etäisyydellä Kivistön rautatieasemasta. Suunnittelualueen pohjoispuolella, Kehäradan pohjoisreunassa, kulkee Vantaan ensimmäinen toteutettu pyöräilyn laatukäytävän osa, Kvartsiraitti. Kivistön keskustaa kehitetään tavoin, joilla tuetaan jalankulkua ja pyöräilyä sekä joukkoliikenteen käyttöä. Pysäköinti on Kivistön keskustan alueella

järjestetty ensisijaisesti rakenteellisena, keskitettynä pysäköintinä maanpäällisissä pysäköintilaitoksissa.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaava-alueen eteläpuolelle Kivistön puistokadulle on suunniteltu toistaiseksi vielä rakentamaton yleinen vesijohto (225 PE-PN10), joka liittyy Tikkurilantiellä runkovesijohtoon (500 M).

Lumikvartsin kaava-alue kuuluu Kivistön painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä toimii Myyrmäen yläsäiliö, jonka tilavuus on 4500 m³, ylävesipinta +95,35 ja alavesipinta +85.86.

Vedensyöttö Myyrmäen painepiiriin tapahtuu Helsingistä, Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta Kaivoksen ja Myyrmäen paineenkorotuspumppaamoiden kautta. Myyrmäen painepiiristä vesi johdetaan Kivistön painepiiriin Kivistön paineenkorotusaseman kautta. Kivistön paineenkorotusasemalta vesi johdetaan DN 500–400 vesijohdolla Kivistöön.

Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin +99 ja ylin painetaso noin +100. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemärinti

Kaava-alueen eteläpuolelle Kivistön puistokadulle on suunniteltu toistaiseksi vielä rakentamaton yleinen jätevesiviemäri (315 PVC/k-SN8). Tämä viemäri liittyy Tikkurilantiellä rakennettuun viemäriin (315 M), joka johtaa jätevedet kaakkoon Piispankylän jätevedenpumppaamolle. Jätevedet pumpataan kohti lounasta, Hämeenlinnanväylän ja Kehä III:n ali kohti Espoon viemäriverkostoa ja edelleen puhdistettavaksi Suomenojan jätevedenpuhdistamolle

Hulevesiviemärinti

Kaava-alueen eteläpuolelle Kivistön puistokadulle on suunniteltu toistaiseksi vielä rakentamaton hulevesiviemäri (800 B/Ek-Br), joka tulee purkamaan vedet Tikkurilantien varteen, mistä vedet valuvat edelleen Koivupäänojaan ja Vantaanjokeen.

Alueen suunnittelussa tulee myös huomioida alueen luoteiskulma, johon on suunniteltu purettavaksi hulevesiviemäri. Tätä hulevesiviemäriä tulee jatkaa Lumikvartsin kaava-alueella tai muilla tavoin johtaa hulevedet hallitusti eteenpäin kuivatusjärjestelmässä.

Jätehuolto

Kivistön keskustan jätehuolto perustuu jätteen putkikeräysjärjestelmään, jonka koonta-asema sijaitsee Lumikvartsinkadun ja Kehäradan risteyksessä. Kaikki keskustakorttelit liittyvät putkikeräysjärjestelmään.

Kaukolämpö

Suunnittelualueella ei sijaitse kaukolämmön jakeluverkkoa.

Sähköverkko

Suunnittelualueella ei sijaitse sähkön jakeluverkkoa.

Ympäristöhäiriöt

Tie- ja rautatieliikenteen melu

Suunnittelun aikana on kaava-alueelle laadittu erillinen meluselvitys, jossa on tutkittu raideliikenteen ja tieliikenteen meluvaikutuksia suunnitelmaan. Tällä hetkellä kaava-alueen keskiäänitaso on päiväaikaan enimmillään noin 50–55 dB ja yöaikaan noin 45–50 dB (2016 tilanne). (Sitowise 2021)

Lentomelu

Tiedot alueen lentomelusta ja sen kehityksestä perustuvat Finavian julkaisemiin lentomelun verhoikäyriin, jotka ovat vahvistuneet Uudenmaan maakuntakaavassa ja edelleen Marja-Vantaan osayleiskaavassa. Asemakaava perustuu Marja-Vantaan osayleiskaavaan ja sen mukaisesti lentomelu ei estä asuinrakentamista. Lentomelua on kuultavissa koko kaava-alueella. Asemakaava-alue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä 3 (Lden 50–55 dB), joka ei estä uusien asuinalueiden rakentamista. Lentomeluvyöhykkeen 2 (Lden 55–60 dB) raja kulkee kaava-alueen eteläisellä osalla. Lentomelun osalta koko Kivistön keskusta-alueella on erikseen sovittu käytettäväksi 35 dB ääneneristävyyssvaatimusta kaikissa asuinrakennuksissa. Tämä vastaa uuden yleiskaavan (kv 25.1.2021, ei lainvoimainen) lentomeluvyöhykkeen L2 vaatimusta asuinrakennusten ääneneristävyydestä ΔL lento- ja liikennemelua vastaan.

Ilmanlaatu

HSY:n ilmanlaatukartan mukaan kaava-alue on Hämeenlinnanväylän pahimpien hiukkaspäästöjen ulkopuolella, ja alueella on keskimäärin parempi ilmanlaatu kuin alueilla lähempänä Helsingin keskustaa.

Maaperän haitta-aineet

Alueella ei ole pilaantuneita yms. maita.

Seveso-laitokset

Transmeri Oy:n alue, jossa harjoitetaan mm. kemikaalien varastointia, sijaitsee noin 1 kilometrin päässä suunnittelualueesta. Transmeri Oy:n toiminta ei aseta reunaehtoja alueen suunnitteluun.

2.1.4 Maanomistus

Suunnittelualueen pääasiallisena maanomistajana on Vantaan kaupunki. Kehäradan rautatiealueen omistaa Suomen valtio, ylläpitäjänä Väylävirasto.

Maanomistaja	Pinta-ala (ha)
Vantaan kaupunki	5,6
Vantaan kaupunki	0,4
Suomen valtio	0,4
	6,4

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös

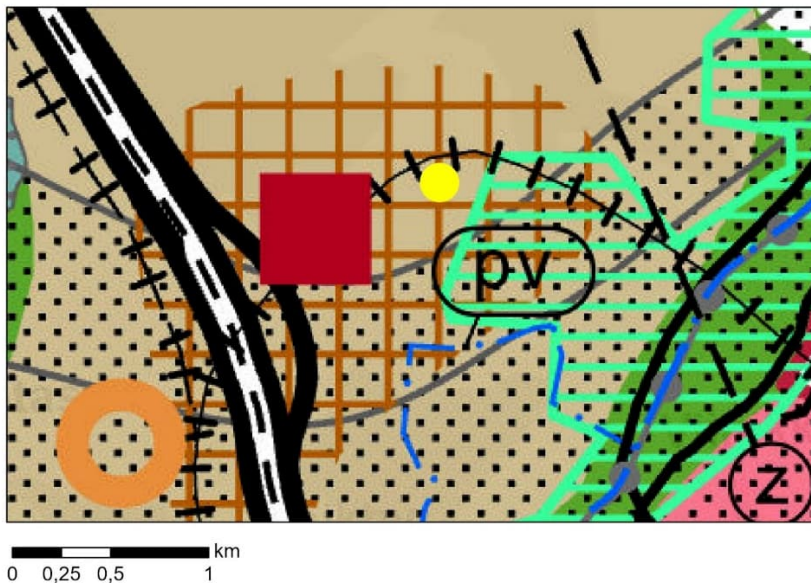
sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Kaava-alue toteuttaa resurssitehokkaan ja vähähiilisen yhdyskuntakehityksen tavoitetta. Alue on joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa. Alueen suunnittelussa on varauduttu ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Samalla huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta sekä edistetään ekologisten yhteyksien säilymistä.

Asemakaava vastaa VAT-tavoitteisiin muun muassa seuraavien tavoitteiden osalta:

- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä.
- Sijoitetaan merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

Vantaan alueella on voimassa useita maakuntakaavoja: Uudenmaan maakuntakaava, Uudenmaan 1., 2., 3. ja 4. vaihemaakuntakaavat sekä Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava – Östersundomin alue. Oheisessa kartassa on ote maakuntakaavayhdistelmästä.

Suunnittelun alueen sijainti on merkitty keltaisella ympyrällä. Kaavahanke on maakuntakaavojen mukainen.

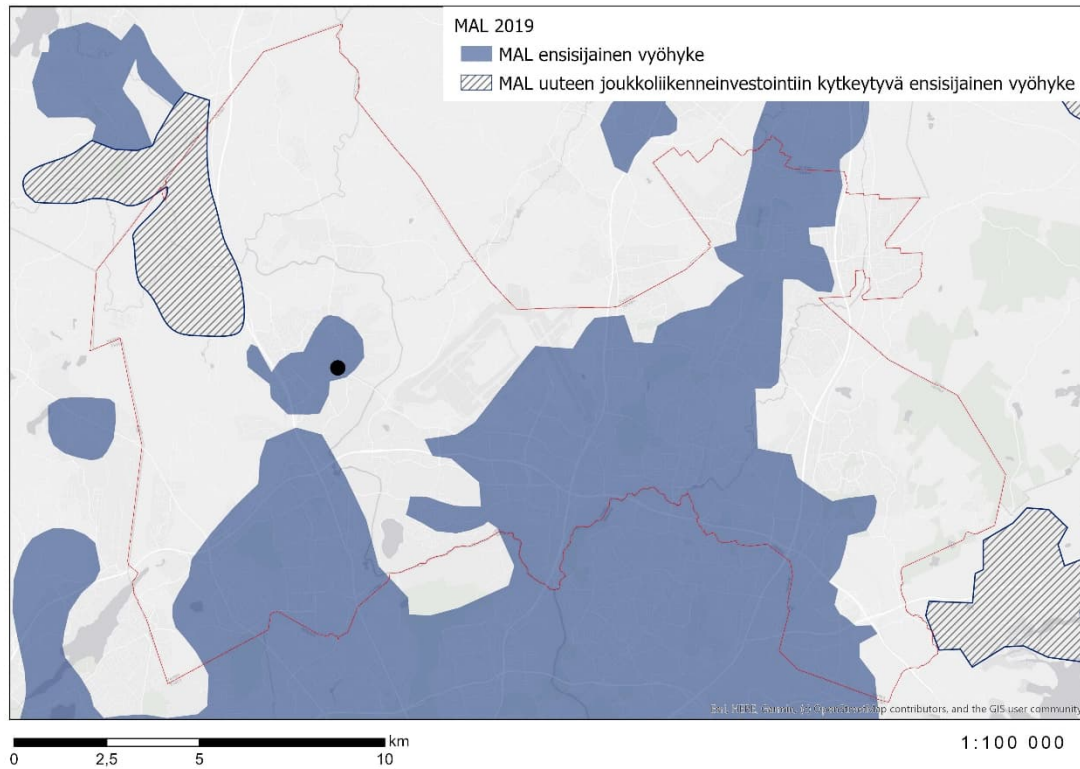

Uusimaa-kaava 2050 kokonaisuus on valmistunut ja sen on tarkoitus korvata kaikki muut voimassa olevat maakuntakaavat paitsi Östersundomin alueen kaava. Maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan 25.8.2020 ja maakuntahallitus päätti voimaantulosta 7.12.2020. Kaavakokonaisuuden oli määrä tulla voimaan tammikuun 2021 lopulla, mutta Helsingin hallinto-oikeus on välipäätöksellään 22.1.2021 kieltänyt valtuuston päätöksen täytäntöönpanon.

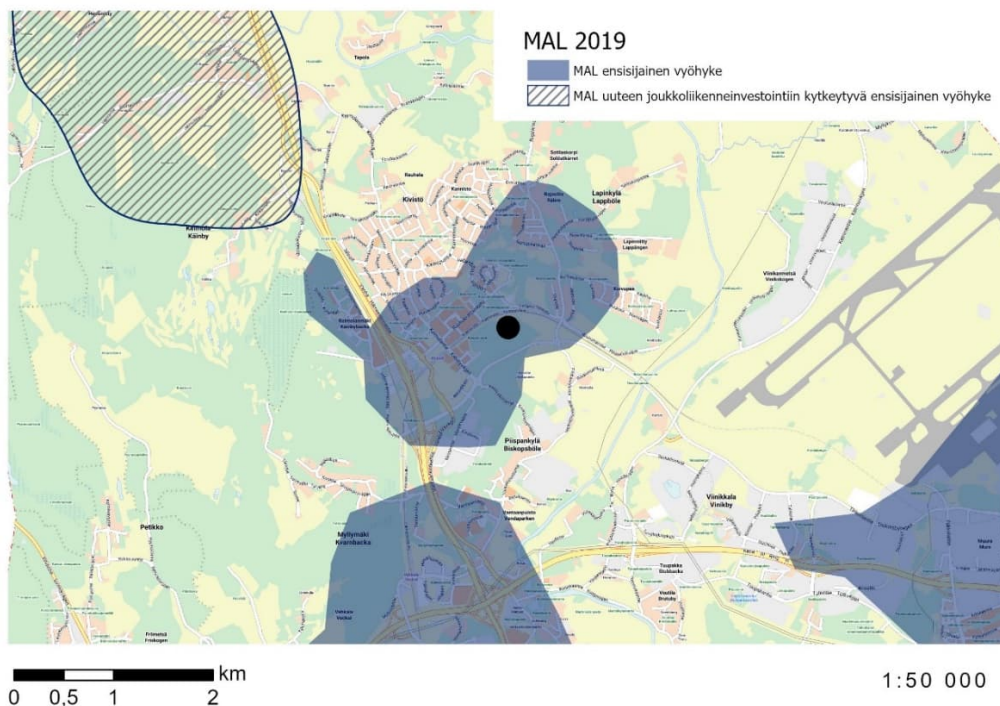
Uusimaa-kaava 2050:ssä Kivistö on merkitty keskustatoimintojen alueeksi ja keskuksiksi (punainen ympyrä) sekä pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeeksi (ruskea pysty- ja vaakaviivat). Suunnittelualueen sijainti merkitty keltaisella ympyrällä.

MAL 2019 -suunnitelma

MAL 2019 on suunnitelma Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämiseksi vuosille 2019–2050. Suunnitelma valmistellaan neljän vuoden välein yhteistyössä seudun 14 kunnan ja HSL:n toimesta. Suunnitelmassa määritellään ja priorisoidaan seudullisesti merkittävän maankäytön ja erityisesti asuntorakentamisen sijoittumista sekä linjataan kasvua tukevat liikennejärjestelmän kehittämistoimet. Tavoitteena on kuvata seudun yhteinen tahtotila, jonka pohjalta yhdessä toimitaan tavoitetilan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa tavoitellaan vähäpäästöistä, houkuttelevaa, elinvoimaista ja hyvinvoivaa seutua. Suunnitelman päämittarien tavoitetasoissa vuodelle 2030 on määritelty mm., että liikenteen kasvihuonekaasupäästöt vähenevät 50 % vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä (määrävä tavoitetaso), asuntotuotannosta vähintään 90 % kohdistuu ensisijaisesti kehitettävälle maankäytön vyöhykkeille (oheinen kartta) ja väestöstä vähintään 85 % sijoittuu kestävän liikkumisen vyöhykkeille. MAL 2019 -suunnitelma on hyväksytty Vantaan osalta HSL:n hallituksessa 26.3.2019 (liikenteen osuus) ja kaupunginvaltuustossa 20.5.2019.

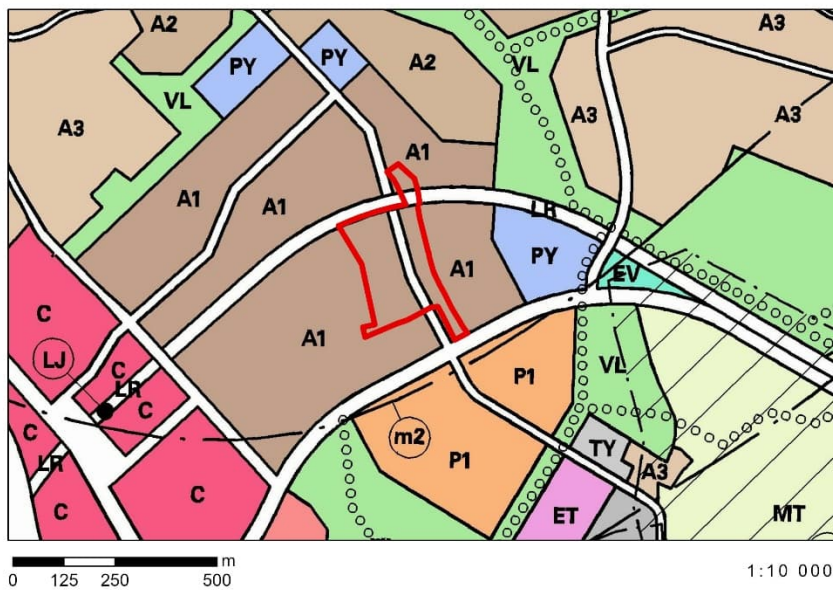

Ote MAL 2019 -suunnitelman ensisijaisesti kehitettävistä vyöhykkeistä, koko Vantaa. Kaava-alueen sijainti on esitetty mustalla pisteellä.

Ote MAL 2019 -suunnitelman ensisijaisesti kehitettävistä vyöhykkeistä, suurennos Kivistön keskustasta. Kaava-alueen sijainti on esitetty mustalla pisteellä.

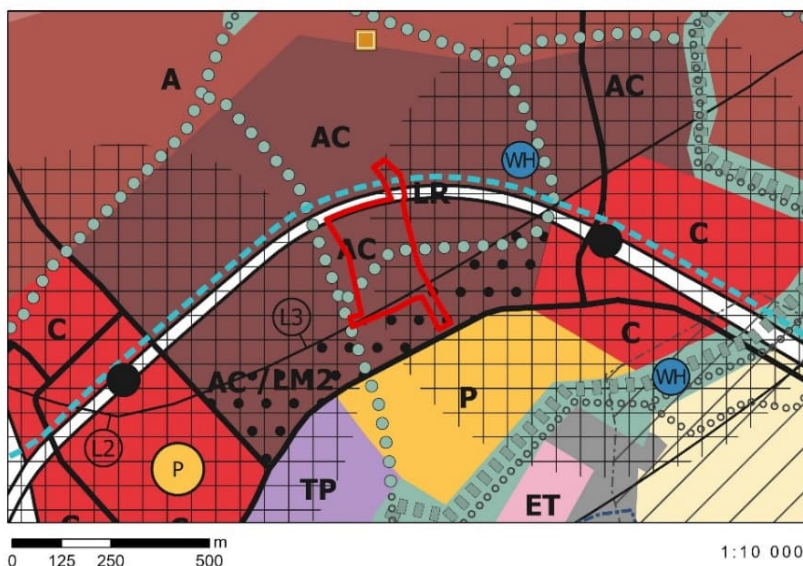
Yleiskaava

Ote Marja-Vantaan osayleiskaavasta (kv 19.6.2006, voimaantunut 9.7.2008). Suunnittelualan sijainti on merkitty punaisella viivalla.

Suunnittelualan sijainti on merkitty lainvoimaiseen osayleiskaavaotteeseen punaisella viivalla. Suunnittelualue on merkitty tehokkaaksi asuinalueeksi (A1), jolle saa rakentaa ensisijaisesti asuinkerrostaloja. Lisäksi alueella voidaan sallia asuinympäristöön soveltuvia työtiloja. Alue sijaitsee lentomeluviyöhykkeellä 3 eli Lden 50–55 dB:n alueella, joka ei aseta rajoituksia asumisen suhteen. Finavian ympäristöluvassa esittämien uusien lentomeluennusteiden toteutuessaan kaava-alueen melutaso ei muutu nykyisestä. Kaavahanke on voimassa olevan osayleiskaavan mukainen.

Vantaan yleiskaava 2020

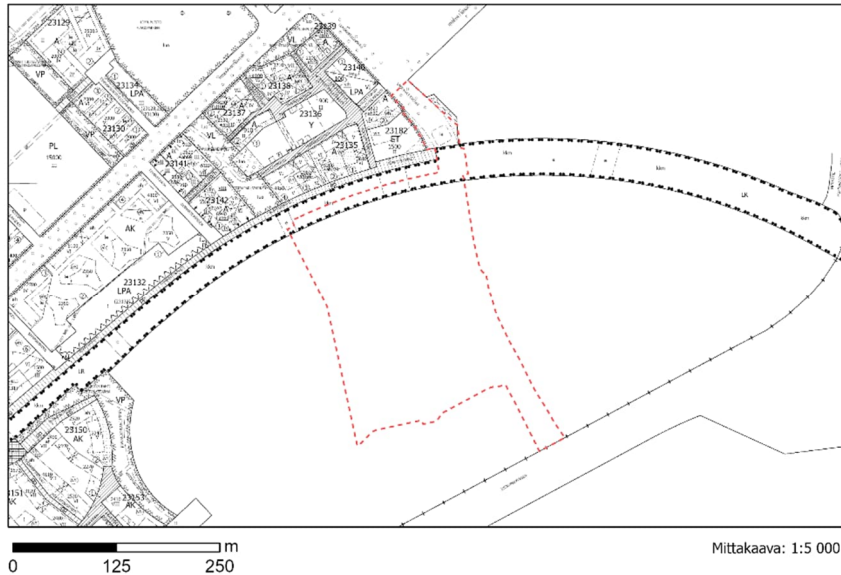

Ote Vantaan yleiskaava 2020:stä. Suunnittelualan sijainti on merkitty punaisella viivalla.

Koko Vantaan kattava uusi yleiskaava 2020 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.1.2021, mutta ei ole vielä voimassa. Vantaan yleiskaava 2020 tulee korvaamaan muun muassa Marja-Vantaan osayleiskaavan. Yleiskaava 2020 mukaan suunnittelualue on *kaupunkikeskustan asuinaluetta* (AC)

ja eteläosassa lisäksi *lentomelualueen laajenemisvyöhykettä* (/LM2), jolloin alueen kehittämisessä huomioidaan lentomeluun varautuminen. Alue on lisäksi osoitettu merkinnällä *kestävän kasvun vyöhyke*: joukkoliikenteen runkolinjastoon tukeutuva vyöhyke, jolle kaupunginosan maankäyttöä tehostava rakentaminen ensisijaisesti ohjataan. Kaavahanke on yleiskaavan 2020 mukainen.

Asemakaava

Ote ajantasakaavasta. Suunnittelualueen raja on merkitty punaisella katkoviivalla.

Suunnittelualueen pohjoisosassa on voimassa asemakaava nro 701100, (Kehärata, kv 15.12.2008) sekä asemakaavat nro 231700 (Kivistön jäteasema, kv 16.12.2013) ja 231900 (Puu-Kivistö kv 24.9.2018), joista suunnittelualueeseen lukeutuu osa Lumikvartsinkatua. Kaava rajautuu eteläosastaan Tikkurilantie, joka kuuluu Kehäradan asemakaavaan 701100.

Kaava-alueen itä- ja länsipuolilla ei ole voimassa olevia asemakaavoja. Alueen länsipuolelle laadittiin aiemmin Kivistöntähden asemakaavaa (232500, kv 16.11.2020), joka kaatui Helsingin hallinto-oikeudessa. Alueen asemakaavoitus on tarkoitus käynnistää uudelleen vuoden 2022 aikana.

Kivistöntähden (kaatunut hallinto-oikeudessa), Kvartsikulman ja Kivistön Lumikvartsin asemakaavaehdotukset ajantasa-asemakaavan päällä. Kivistön Lumikvartsin vanha, hieman pienempi, ensimmäiseen lautakuntakäsittelyyn (5/21) mennyt raja on merkitty punaisella viivalla.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Kivistön suuralueen visio 2042

Suunnittelulla toteutetaan Kivistön vision 2042 mukaisia tavoitteita (kaupunkisuunnittelulautakunta 21.8.2017). Visioksi on määritelty Onnellinen Kivistö – vihreä ja aktiivinen kotikaupunki. Viisiyössä Kivistön suuralue on määritelty muodostuvan viidestä eri aluetyypistä: Kivistön keskusta, Tiivistyvä Kivistö, Kulttuurimaiseman Kivistö, Metsäinen Kivistö ja Elinkeinojen Kivistö. Kaava-alue sijoittuu Kivistön keskustan alueelle. Kivistön keskustan aluetyypin tavoitetilaksi on määritelty: *Kivistön keskusta on kahden asemanseudun muodostama monipuolinen ja värikäs kaupunki.*

Kivistön keskustan kaavarunko

Kivistön keskustan kaavarunko on hyväksytty noudatettavaksi ohjeena alueen asemakaavoituksessa (kh 22.3.2021). Kivistön keskustan kaavarunko esittää vision kestävästä, kahden aseman kaupunkikeskustasta tavoitevuodelle 2050. Kaavarungolla osoitetaan Lapinkylän aseman toteuttamisen ja käyttöönoton edellyttämä asukasmäärä mahdolliseksi. Kivistön tiivis ja vihreä kaupunkikeskusta mahdollistaa tulevaisuudessa asumista 45 000 asukkaalle ja merkittävän määrän työpaikkoja ja palveluja. Sekoittunut, pienimittakaavainen kaupunkirakenne perustuu kävelyyn ja kohtauspaikkojen syntymiseen kaupunkiympäristössä sekä luontoarvot ja biodiversiteetin huomioon viherrakenteeseen. Kaavarunkoaineisto on luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa <https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/kiviston-visio-ja-keskustan-kaavarunko>

Kivistön Lumikvartsin asemakaava toteuttaa Kivistön keskustan kaavarungon tavoitteita.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Asemakaavaa ja asemakaavan muutoksen laatimista on hakenut Vantaan kaupunki. Kaavatyö on otettu kaavoitusohjelmaan vuonna 2020 (nro 232700). Kaavoitus tuli vireille 10.1.2020.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä (Vantaan Sanomissa) sekä kirjeitse (MRL 62 §) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettiin yhdeksän (9) mielipidettä 14.2.2020 mennessä. Mielipiteen antoivat: Museovirasto, Fingrid Oyj, Vantaan Energia ja Vantaan Energia sähköverkot Oy, Väylävirasto, HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, HSY Helsingin seudun ympristöpalvelut -kuntayhtymä, Vantaan kaupungin museo, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin Vantaan yhdistys ja Finavia Oyj.

Mielipiteissä tuotiin esiin mm. lentomelu (Finavia Oyj) sekä alueen luontoarvot (Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys): erityistä huomiota on kiinnitettävä liito-oravan ja lahokaviosamalen esiintymiseen alueella. Mielipiteet ja niiden vastineet kokonaisuudessaan ovat saatavilla kaavan verkkosivulla:

<https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/lumikvartsiin-viihtyisaa-kaupunkia-1-200-asukkaalle>

Yleisötilaisuus järjestettiin asukastila Rubiinissa Kivistössä 30.1.2020 Kivistön kaupunkisuunnittelun avointen ovien tilaisuutena. Koronarajoitteiden astuttua voimaan on vuorovaikutus siirtynyt verkkoon: *osallistuvavantaa.fi*-sivustolle perustettiin Kivistön keskustan kehityksen osio, nyt nimettynä ”Suunnitellaan Kivistö”, jossa esitellään myös Lumikvartsin kaavahanketta. Kivistön kaikkia käynnissä olevia kaavahankkeita käsittelevä avoin yleisötilaisuus järjestettiin 22.4.2021 Teams Live -verkkotapahtumana, jossa yleisöllä oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja kommentteja suunnitelmista. Yleisötilaisuuden aineistot ovat saatavilla osallistuvavantaa.fi-sivuston Suunnitellaan Kivistö -osiossa. Yleisötilaisuuden esitystallenne on ollut katsottavissa kahden viikon ajan samassa osoitteessa.

Nähtävilläolleet kaavamateriaalit olivat myös esillä yleisötilaisuudessa 31.3.2022 Kivistön kirjastolla.

Uudelleen nähtävilläolleita kaavamateriaaleja esiteltiin yleisötilaisuudessa Kivistön kirjastolla 7.7.2022.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen. Muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Ehdotuksesta saatiin 7 lausuntoa, joista suurimmassa osassa ei ollut huomautettavaa. Uudenmaan ELY-keskus huomautti melunhallintaan ja parvekkeisiin liittyvistä teemoista, joihin on vastattu uusilla ja tarkistetuilla määräyksillä. Vantaan Energia Oy:n lausunnon perusteella lisättiin yksi ohjeellinen muuntamomerkintä. Kokonaiset lausunnot ja vastineet löytyvät kaavan verkkosivuilta:

<https://www.vantaa.fi/fi/kaavoitus/kaavat/lumikvartsiin-viihtyisaa-kaupunkia-1-300-asukkaalle>

Nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

- Asemakaavan rajausta on tarkistettu pohjoisessa. Kaava-alueeseen on sisällytetty hieman lisää rata-aluetta, jolloin minimoidaan käyttökeltvottoman maa-alueen syntyminen Sporttilaiturin ja rata-alueen väliin. Sporttilaituri on siirretty kulkemaan kiinni radan tukimuurissa, ja korttelialueet 23164 ja 23165 ovat laajentuneet pohjoiseen. Tämän johdosta korttelien rakennusaloja on uudelleenmuotoiltu ja rakennusoikeutta tarkistettu. Myös Villakoiranpuistoa on laajennettu hieman.

- Asemakaavan rajausta on tarkistettu lännessä. Kivistöntähden (232500) asemakaava- ja asemakaavamuuotos ehdotuksen kumouduttua hallinto-oikeudessa on pohjois-eteläsuuntainen liito-oravayhteys otettu osaksi Kivistön Lumikvartsin asemakaava-alueita, koska yhteys on edellytys alueen rakentamiselle kokonaisuudessaan. Alue on merkitty luo-merkinällä, jossa ei saa merkittävästi heikentää liito-oravan elinmahdollisuuksia eikä heikentää laho-kaviosammalen kasvupaikkoja. Alueen läpi kulkee ur-yhteyksiä Lumikvartsin asemakaava-alueelta länteen.
- Jadekatu on lyhennetty loppumaan Onnenkivenpuiston reunalle, josta kulkuyhteys jatkuu puiston läpi ohjeellisena ur-merkintänä lännen suuntaan. Ratkaisulla vältetään mahdollinen liito-oravapuiden tuhoutuminen, koska ur-merkinnän sijainti on ohjeellinen ja näin ollen puiden säilyttäminen voidaan huomioida paremmin jatkosuunnittelussa ja ne voidaan tarpeen mukaan esim. kiertää.
- C-korttelissa 23126 on lisätty kl-merkintöihin alleviivaukset.
- Y-kortteliin on lisätty ohjeellinen muuntamovaraus (vm), mikä luo joustavuutta muuntamon sijoittamiselle Jadekadun läheisyyteen.
- Lisätty vi-alue Sporttilaiturille.
- Lisätty autopaikkavaatimus y-rakennusoikeudelle A-korttelialueella (1 ap / 150 k-m²)
- Lisätty autopaikkavaatimus kl-rakennusoikeudelle C-korttelissa (1 ap / 60 k-m²)
- Vaihdettu termi *etupiha* täsmällisempään termiin *sisääntulopiha*.
- Vaihdettu termi *ääneneristävyys* tarkempaan termiin *äänitasoero* melua koskeissa määräyksissä.
- Määräys "Ulko-oleskelutiloja on katettava (esim. kasvihuoneeksi) meluntorjunnan vuoksi." on korvattu seuraavalla yksiselitteisemmällä määräyksellä: "Ulko-oleskelutiloista vähintään 5 % on katettava."
- Lisätty lihavoitu osuus määräykseen: "Mikäli valtioneuvoston voimassa olevat melusuojausten ohjearvot **tai muut kaavamääräykset** eivät edellytä parvekelasituksia, tulee **oleskelu**parvekkeet kerroksissa III–IV toteuttaa lasittamattomina."
- C-korttelialueilla poistettu määräys: "Oleskelualueella tulee alittaa melun ohjearvot ja määrittää tarvittava meluntorjunta rakennuslupavaiheessa" (korvattu tarkemmalla määräyksellä)
- Lisätty seuraavat melunhallintaan liittyvät määräykset koskien A-, AR- ja C-korttelialueita:
 - o *A- ja C-korttelialueilla: Yhteiskäyttöön tarkoitetuilla ulko-oleskelualueilla ja oleskeluun tarkoitetuilla parvekkeilla tulee saavuttaa vähintään valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset melun ohjearvot tai kulloinkin vastaava voimassa oleva ohjearvo.*
 - o *AR-korttelialueilla: Ulko-oleskelualueilla ja oleskeluun tarkoitetuilla parvekkeilla tulee saavuttaa vähintään valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset melun ohjearvot tai kulloinkin vastaava voimassa oleva ohjearvo.*
 - o *Raideliikenteestä aiheutuvan runkomelun L_{pr,m} enimmäistaso tulee rajoittaa rakennerratkaisuilla asuinhuoneistoissa 30 dB.*
 - o *Raideliikenteestä aiheutuvan värinän värähtelyn v_w, 95 enimmäistaso tulee rajoittaa rakennerratkaisuilla asuinhuoneistoissa 0,3 mm/s. Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten runkomelu ja värinä on otettu huomioon.*
 - o *Kortteleissa 23164 ja 23165 asunnot eivät saa avautua ainoastaan Kehäradan suuntaan.*

- Oleskeluparvekkeet, joihin asemakaavan meluselvityksen perusteella kohdistuu yli 52 dB:n julkisivumelutaso, tulee lasittaa.
- Otettu huomioon lentomelun heijastusvaikutukset paremmin täsmentämällä määräystä *"Kattomateriaalien ja kattomuotojen valinnoin ei saa edistää melun heijastusvaikutuksia."* seuraavanlaiseksi: *"Rakennusmateriaalien ja kattomuotojen valinnoin ei saa edistää melun heijastusvaikutuksia."*
- Lisätty seuraavat kaavan tavoitteita tukevat parvekkeiden toteuttamiseen liittyvät määräykset koskien A- ja AR-korttelialueita:
 - Jokaisessa asunnossa tulee olla vähintään yksi oleskeluparveke tai tuuletusparveke.
 - Asuntokohtaisia tuuletusparvekkeita ei saa lasittaa.
 - A-korttelialueilla: Jokaisella julkisivulla tulee olla parvekkeita, joista oleskeluparvekkeita vähintään 10 %, tuuletusparvekkeita vähintään 20 % ja ranskalaisia parvekkeita vähintään 20 %.
 - A-korttelialueilla: Vähintään 40 %:ssa asunnoista on oltava enemmän kuin yksi parveke. Toinen parveke voi olla ranskalainen parveke.
- Selostukseen on kuvattu luontoselvitysten päivittynyt nykytilanne. Vantaan kaupunki on mukana Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) organisoimassa ekologisen kompensaation kansallisessa pilotissa, jossa etsitään kaupunkitasoista ratkaisua kompensaatoratkaisuihin.
- Tärinä- ja runkomeluselvitys on laadittu. Tärinä- ja runkomelukysymyksiä on kuvattu uuden selvityksen mukaisesti.

Uudelleen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakarttaan ja -määräyksiin

- Korjattu A-käyttötarkoitusalueiden rakennusoikeuden määrien kuvauksia selostuksessa vastaamaan kaavakarttaa (tekninen korjaus).
- Poistettu kaavakartalta yksi virheellisesti kahdesti kartalle merkitty kerroslukumerkintä (V) korttelista 23166 tontilta 3 (tekninen korjaus).

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2018–2021 strategia (Kv 11.12.2017):

Kaupunkia tiivistetään lähiluontoa vaalien. Nykyistä kaupunkirakennetta vahvistetaan resurssiviisaasti. Kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet hyödynnetään rohkeasti ja kaupunkiympäristöistä ja asunnoista tehdään kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa turvataan talouden tasapainoa, lisätään kaupungin elinvoimaa ja vetovoimaa, edistetään asukkaiden hyvinvointia, ollaan edelläkävijöitä palvelujen kehittämisessä ja johdetaan uudistuen ja osallistuen.

MAL-sopimus (Kv 21.9.2020):

Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen MAL sopimus 2020–31 sisältää sovitun toimenpiteen asumisen asemakaavoituksesta: Helsingin seudun kunnat sitoutuvat siihen, että koko sopimuskaudella (2020–2023) valmistuu asuntotonttien asemakaavoja (asumiseen tarkoitettua

rakennusoikeutta) yhteensä 6 miljoonaa kerrosneliömetriä. Vantaan kuntakohtainen osuus on 960 200 kerrosneliömetriä neljässä vuodessa. Kivistön keskusta-alue vastaa merkittävästä osasta Vantaan asuntotuotantotavoitteista.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018)

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestäväan rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 18.6.2018)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2018–2021 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
 - o Kaupunkirakenne on kestävästi täydentyvä ja sekoittuva.
 - o Liikkuminen on hiilineutraalia, sujuvaa ja kohtuuhintaista.
 - o Varaudutaan ilmastomuutoksen vaikutuksiin ja käytetään resurssitehokkaita, luonnonmukaisia ratkaisuja.
 - o Luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä kartutetaan myös rakennetuilla alueilla.
 - o Viherrakenne luo hyvinvointia ja viheralueet ovat helposti saavutettavissa.
 - o Ohjataan uusiutuvan energian käyttöön.

Vesihuoltoon vaikuttavia kaava-aluetta koskevia suunnitelmia, päätöksiä ja selvityksiä:

- Vantaan hulevesiohjelma (Vantaan kaupunki, 2009)
 - o Hulevesiohjelman tavoitteena on vähentää kaupunkirakenteen tiivistymisen haitallisia vaikutuksia tulvariskien hallintaan ja ympäristönsuojeluun.
- Vantaan kaupungin hulevesienhallinnan toimintamalli (Vantaan kaupunki, 2014)
 - o Vantaan hulevesiohjelmaa tukeva toimintamalli ohjaa suunnittelua hulevesien hajutettuun ja luonnonmukaiseen käsittelyyn.
- Kivistön keskustan hulevesiselvitys (Sitowise, 2020)
 - o Kivistön keskustan alueelle laaditussa selvityksessä on tutkittu alueen hulevesien virtausreitit, tarvittavia viivytystilavuuksia, valuma-alueajauksia.

3.3.3 Tavoitteiden jäsentyminen Lumikvartsin asemakaavassa

Hiilineutraali Vantaa 2030 painottaa joukkoliikenteeseen tukeutuvan yhdyskuntarakenteen toteuttamista. Kokonaisuudessa tämä tarkoittaa esimerkiksi luontoarvojen arviointia koko Vantaan tasolla.

Lahokaviosammalen suotuisan suojelutason arvioinnissa noudatetaan Vantaan kaupungin teettämän lahokaviosammalselvityksen ja suojelusuunnitelman johtopäätöksiä (Manninen & Nieminen 2020) , joiden mukaan yleiskaavaan 2020 osoitetut maankäytön muutokset kompensoivat pinta-alan ja kasvupaikkojen (havaittu itiöpesäke tai itujuvärsyryhmä) osalta rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevien lahokaviosammalsiintymien heikennykset riittävällä tasolla, suojelusuunnitelman esittämät varaukset huomioon ottaen (ks. vaikutusten arviointi 4.4.2). Asemakaavan lähtökohdissa on arvioitu toisaalta suunnittelualueen keskeinen sijainti, resurssiviisaan infrastruktuurin vaatimukset, Kivistön kasvavan keskustan tuomat maankäyttöpaineet ja luontoalueisiin kohdistuva kulutus, sekä toisaalta luontoarvot ja niiden huomioon ottaminen. Lumikvartsin kaava-alueella liito-oravan ja lepakon yhteystarpeet sekä lahokaviosammalelle suotuisat elinympäristöt varmistetaan kaavatyössä viheralueilla, jotka voidaan suojata myös rakentamisen aikaiselta toiminnalta.

Lähtökohtiin määriteltiin myös vesihuollon kustannustehokas toteutus ja saavutettavuus, hulevesien hallinta kaupungin hulevesiohjelman mukaisesti, Pelastuslaitoksen ja muiden toimijoiden tarpeiden huomioon ottaminen vesihuollon ratkaisuihin.

Näistä lähtökohdista kaavan tavoitteet asetettiin seuraavasti:

- Asumisen rakennusoikeutta arviolta 70 000 k-m², kaava-alueen supistumisen myötä 55 000 k-m²
- Tiivistä kaupunkirakentamista
- Kaupunkirakenteen pienimittakaavaisuus
- Korttelialueen sisäiset reitistöt sekä niiden liittyminen ympäröiviin alueisiin ja mielenkiintoiset tilahierarkiat
- Liittyminen metsäiseen liito-oravavyöhykkeeseen, liito-orava yhteyden varmistaminen sekä lahokaviosammalen suojelu metsäisillä alueilla
- Vihertehokkuus ja sen tavoitetasot
- Keskitetty pysäköinti hybridiratkaisuna
- Palvelut (päiväkodit, kivijalkaliiketilat, koirapuisto)
- Tunnistettava teema: teemanaapurustoajatuksena metsänaapurusto
- Resurssiviisaus läpileikkaavana periaatteena
- Taiteen konsepti

Asemakaavan tavoitteet ja keinot.

Asemakaavaratkaisun erityisiä lähtökohtia ovat asemaan tukeutuvan yhdyskuntarakenteen täydentäminen, unohtamatta vihreän Vantaan tavoitetta. Vihreyden ja hiilineutraaliuden sekä eri ohjelmalinjausten ja sopimusten kattotavoitteet on kaavatyössä pilkottu osatavoitteiksi ja edelleen keinoiksi, joilla tavoitteisiin voidaan päästä.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Lähtökohdat

Kaavatyön aloitusvaiheessa kaava-alue ulottui Kehäradalta Tikkurilantielle. Viistoilmakuvan vasemmassa reunassa näkyy Kehärata rajaamassa punaisella rajattua suunnittelualuetta, ja Tikkurilantie oikeassa reunassa.

Lähtökohtavaiheen alustava kaavarajaus. Viistoilmakuva kaakkoon.

Kaava-alueen yksi keskeisistä tavoitteista on mahdollistaa sujuva ja helppo kävelijän liikkuminen sekä tällä kaava-alueella, että mahdollistaa liikkuminen muiden alueiden välillä. Siksi reitistöt nostettiin yhdeksi lähtökohdaksi. Reitistöihin luetaan myös viherrakenne, perustuen Kivistön kaavarunkotyöhön.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ollut alustava suunnittelualue, tavoitellut yhteystarpeet alueen läpi ja kaava-alueelle sijoitettavia palveluita.

Alkuvaiheen suunnittelua, talvi 2019–2020. Koirapuisto on vielä Onnenkivenpuiston yhteydessä, mutta päiväkoti on löytänyt paikkansa.

Suunnittelun alkuvaiheessa koirapuiston sijainti oli Onnenkivenpuiston yhteydessä, mutta se päätettiin siirtämään Lumikvartsinsillan vierelle. Ratkaisulla saadaan hyödynnettyä luiskattu sillanvierus sekä sillanalus aktiiviseen käyttöön, eikä puita tarvitse kaataa koirapuiston tähden. Myös päiväkodin sijainti tarkentui pian osallistumis- ja arviointisuunnitelman julkaisun jälkeen Jadekadun varteen. Tämä mahdollisti leikkipihan pursuamisen Onnenkivenpuistoon ja riittävän meluttoman sijainnin.

Suunnittelun alkuvaiheessa Lumikvartsin alue jakautui kahteen kokonaisuuteen, jossa niitä erotti länsi-itäsuunnassa kulkeva poikittainen viheryhteys (kuva alla). Tuolloin päätöskäsittelyssä olleen Kivistöntähden (232500) Onnenkivenpuistoa haluttiin jatkaa osana Lumikvartsin suunnittelualuetta, jotta metsäisen liito-oravayhteyden säilyminen varmistettaisiin. (Sittemmin Onnenkivenpuisto siirrettiin kokonaisuudessaan Lumikvartsiin Kivistöntähden kaaduttua hallinto-oikeudessa.)

Alueella keskitetyn pysäköinnin periaate ajateltiin toteutuvan kahdella pysäköintilaitoksella. Tavoitteeksi asetettiin pysäköintilaitosten monipuolisuus: vähintään kattomaailman ja pohjakerroksen on tarjottava toiminnallisuutta ja/tai ekologiaa ulottuvuuksia. Tässä vaiheessa sekä päiväkoti että koirapuisto ovat lopullisilla paikoillaan, mutta korttelirakenne kehittyä edelleen.

Suunnittelualan eteläisin osa päätettiin rajata asemakaavasta pois. Kivistön asemakaavoituksessa on todettu rajatimmat kokonaisuudet mielekkäämmiksi niin suunnittelun kuin esimerkiksi vuorovaikutuksen vaikuttavuuden kannalta.

Suunnittelualueen uusi rajaus.

Suunnittelun edetessä todettiin kuitenkin tarpeelliseksi sisällyttää kaava-alueeseen Lumikvartsinkatu kokonaisuudessaan Tikkurilantielle saakka sekä Lumikvartsinsillan tilatarpeet myös Kehäradan pohjoispuolella (ei kuvassa).

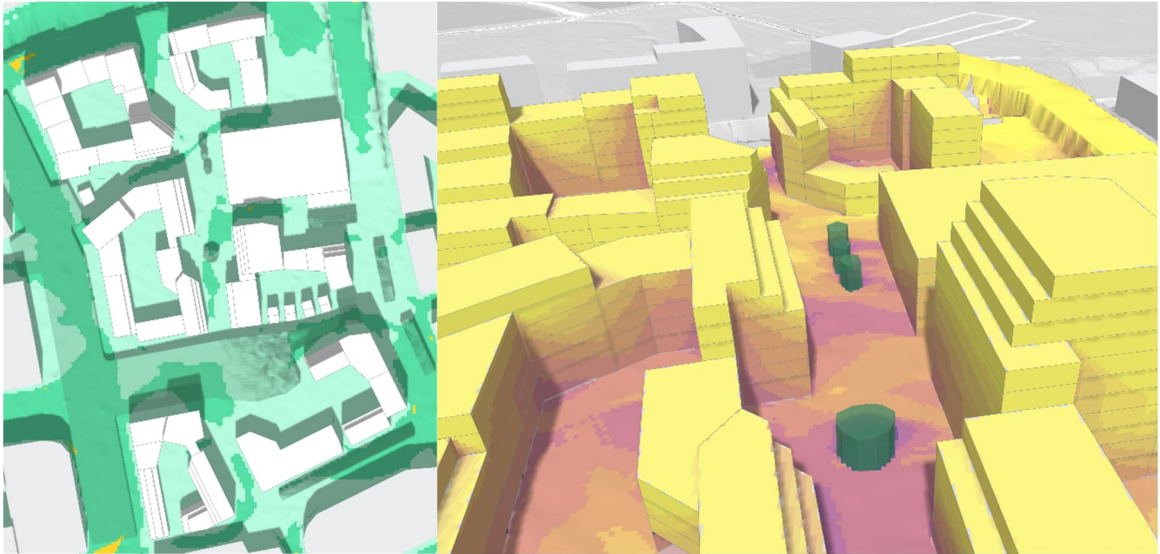
Asemakaavan suunnittelun edetessä tehtiin kaavataloustarkasteluja liittyen mm. päiväkodin sijoitteluun ja huoltoon (kuvat alla). Lisäksi lisättiin päiväkotivaraus kortteliin 23166 tulevaisuuden Kivistön päiväkotitilannetta parantamaan. Karneolikatua muotoiltiin tässä vaiheessa hieman, jotta päiväkodin huolto liikenne voidaan järjestää turvallisesti.

Viitteelliset tarkastelut päiväkodin sijainnista ja huoltoyhteyden toteuttamisesta Jadekadun pohjoispuolella. Ylävasemmalla oleva vaihtoehto valittiin lähtökohdaksi, koska se mahdollistaa sekä suhteellisen paljon asumista että antaa vapaammat kädet päiväkotisuunnitteluun myöhemmässä vaiheessa.

Kaavaratkaisun tarkennuttua kevättalvesta 2021 valittiin Kivistön Lumikvartsin asemakaava Space-maker-ohjelman pilotointikohteeksi. Ohjelmalla on tehty mikroilmastoanalyysyjä, joiden pohjalta on muokattu viimeisin kaavaratkaisu. Ratkaisussa muutamien rakennuksien kerroskorkeuksia on laskettu ja toisien nostettu. Lisäksi kaavakartalle on lisätty määräyksiä kattomuotoihin liittyen. Näin on saatu luotua aurinkoisempia ja päivänvaloisempia kaupunki- ja pihatiloja asukasäärävoitteista tinkimättä. Myös muun muassa liiketilojen sijoittelua kaava-alueella on kehitetty mikroilmastoanalyysien pohjalta.

Nähtävilläolon jälkeen kahta pohjoisinta korttelia on laajennettu hieman nykyiselle rata-alueelle, jotta radan ja Sporttilaiturin väliin jäävä hyödyntämätön maa-alue saataisiin minimoitua. Tämä on mahdollistanut lisää rakennusoikeutta. Lisäksi Onnenkivenpuiston etelä-pohjoissuuntainen liito-oravayhteys on siirretty aiemmin valmisteilla olleesta Kivistöntähden asemakaavaehdotuksesta tähän asemakaava-alueeseen, jotta liito-oravayhteydellä olisi mahdollisuus saada lainvoima mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Spacemaker-tutkielmia. Vasemmalla ote tuulianalyysistä, joka todentaa, että alueelle ei synny tuulitunneita ja alue on miellyttävän vähätuulinen kadulla istuskeluun. Oikealla ote auringonvaloanalyysistä huhtikuun neljännelletoista päivälle. Mitä vaaleampi väri, sitä enemmän suoraa päivänvaloa. Kadulla on 3–8 tuntia suoraa auringonvaloa.

3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavaratkaisu perustuu resurssiviisauden ja Hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteisiin. Kaava-alueella on mahdollistettu henkilöautoriippumaton asuminen: joukkoliikenteen hyvä saavutettavuus, keskitetty pysäköinti ja kävelyn priorisointi ensisijaiseksi liikkumismuodoksi tukevat samalla sosiaalista kestävyyttä, kuten kohtaamisia ja asuinalueen omaksi ottamista. Alueelle on mahdollistettu asuntokohtaisia etupuutarhoja, kaksi päiväkotia, liiketiloja sekä useita eri toimintoja mahdollistava pysäköintilaitos; myös liikkumisvirtojen ennakoinnit ovat ohjanneet suunnittelua.

Kaupunkirakenteen kannalta kortteleiden ja niiden rakennusten sijoittelussa on pyritty maksimoimaan luonnonvalo, keinoina vaihtelevat kerroslukumäärät, rakennusalojen verrattain pienet runkosyvyydet sekä asunnoista avautuvat ikkunanäkymät ja niiden vehreys. Kaavaratkaisulla mahdollistetaan niin matalammat kaupunkipientalot kuin korkeammat, jopa 11-kerroksiset talot radan varressa. Peruseriaatteena on, että matalammat rakennukset avautuvat etelään, ja kerroslukumäärä kasvaa korttelien pohjoispuolelle, eli varjostusvaikutukset ovat kaavaratkaisua ohjaava tekijä.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla laajennetaan Kivistön keskustaa Kehäradan eteläpuolelle rakentamattomalle asemakaavoittamattomalle alueelle. Kaava mahdollistaa kuusi asuinkorttelia, jotka koostuvat pääsääntöisesti asuinrakennusten korttelialueista (A), joissa kerrosluvut vaihtelevat pääsääntöisesti kolmesta seitsemään. Kahdessa asuinkorttelissa on lisäksi osoitettu ala rivitalojen ja muiden kytettyjen asuinrakennusten korttelialueille (AR), joilla kerrosluku on III. Alueelle sijoittuu myös yksi yleisten rakennusten korttelialue uutta päiväkotia varten. Kaava-alueen pysäköinti keskitetään hybridikortteliin, johon sisältyy myös liiketiloja ja kattopuisto (C). Alueelle tulee puisto- ja

lähivirkistysalueita (VP, VL) sekä katu-, pihakatu- ja jalankulkualueita. Alue liittyy jo rakennettuun Kivistön keskustaän Lumikvartsinkadun ja Lumikvartsinkadun sillan kautta.

Kaupunkivihreän ja luonnon monimuotoisuutta alueella vahvistavat katupuut, katualueiden erityiset vihervyöhykkeet (flexzonet), kasvikatot, metsäiset korttelipihat ja puistoalueet. Kohtaamis- ja oleskelualueet niin katu- kuin pihatiloissa tukevat yhteisöllisyyttä ja sosiaalista kestävyyttä, joita tukevat myös kaavaratkaisun mahdollistamat erilaiset asumis- ja asuntotyytit.

Asemakaavakartta.

4.1.1 Mitoitus

A, asuinrakennusten korttelialue

- Pinta-ala yhteensä 1,95 ha
- Rakennusoikeus yhteensä 61 650 k-m², josta liiketilaa 1 600 k-m², ja 800 k-m² y-rakennusoikeutta, jolla mahdollistetaan esimerkiksi päiväkotit kivijalkaan. Alueelle saa rakentaa korttelisaunan, jolle on osoitettu oma 50 k-m²:n rakennusala kortteliin 23165.
- Asukkaiden arvioitu määrä noin 1 270
- A-alueiden keskimääräinen tehokkuus $e=3,01$. A-kortteleiden tehokkuusluvut vaihtelevat välillä $e=2,27...4,09$
- Kerrosluku vaihtelee välillä II–XI.
- Autopaikkamitoitus: 1 ap / 130 asuntokerros-m², kuitenkin vähintään 1 ap / kolme asuntoa. 1 ap / 60 k-m² palvelu- ja liiketilat. 1 ap / 1500 k-m² vieraspaikat. 1 ap / 150 k-m² y-rakennusoikeus. Pysäköinnin toteutuessa nimeämättömänä pysäköintilaitoksessa sallitaan 15 % poikkeama vähimmäismäärästä. Myös vuorottaispysäköinnin toteuttaminen mahdollistaa poikkeaman erillisen selvityksen perusteella.
- Autopaikkatarve yhteensä ilman em. poikkeamia noin 502 ap (asuminen 432 ap, liiketilat 27 ap, vieraspaikat 37 ap, y-rakennusoikeus 5 ap). Näistä 13 ap (liikuntaesteisille varattua pysäköintiä) on sijoitettava A-kortteleihin, ja muut C-korttelin pysäköintilaitokseen (laskennallisesti 489 ap). Laskennallisesta 488 pysäköintilaitokseen sijoitettavasta paikasta 15 %:n poikkeamalla autopaikkatarve on 415 ap.
- Em. paikkojen lisäksi vaaditaan yhteensä 7 ap lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä palvelevia paikkoja sijoitettavaksi kortteleihin kaavamääräysten mukaisella sijoittelulla (1–2 ap per kortteli).
- Pyöräpaikkamitoitus: 1 pp / asuinhuone ja 1 pp / 40 k-m² palvelu- ja liiketilat

AR, rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue

- Pinta-ala yhteensä 0,14 ha
- Rakennusoikeus 1 450 k-m².
- Asukkaiden arvioitu määrä 30.
- AR-alueiden keskimääräinen tehokkuus $e=1,07$. AR-kortteleiden tehokkuusluvut vaihtelevat välillä $e=0,90...1,19$.
- Kerrosluku III.
- Autopaikkamitoitus: 1 ap / asunto. 1 ap / 1500 k-m² vieraspaikat. Pysäköinnin toteutuessa nimeämättömänä pysäköintilaitoksessa sallitaan 15 % poikkeama vähimmäismäärästä. Myös vuorottaispysäköinnin toteuttaminen mahdollistaa poikkeaman erillisen selvityksen perusteella.
- Autopaikkatarve yhteensä ilman em. poikkeamia noin 14 ap. 15 %:n poikkeamalla autopaikkatarve on laskennallisesti 12 ap.
- Pyöräpaikkamitoitus: 1 pp / asuinhuone

Y, yleisten rakennusten korttelialue

- Pinta-ala 0,31 ha
- Rakennusoikeus 3 000 k-m².
- Tehokkuus e=0,97.
- Kerrosluku III (alleviivattu).
- Autopaikkamitoitus: 1 ap / 150 k-m², joiden lisäksi kaksi liikkumisesteisille.
- Autopaikkatarve yhteensä 20 ap + 2 paikkaa liikkumisesteisille varattua paikkaa tontille.
- Pyöräpaikkamitoitus: vähintään 1 pp / 90 k-m² ja 1 pp / 3 työntekijää

C, keskustatoimintojen korttelialue

- Pinta-ala 0,29 ha
- Rakennusoikeus 560 k-m² (liiketilaa)
- Kaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi korttelialueelle saa rakentaa kaavassa osoitetun rakennusalan ja kerrosluvun puitteissa pysäköintilaitoksen ja siihen liittyviä määräyksissä määritettyjä tiloja, kuten muuntamon ja kattopuiston.
- Kerrosluku V, lisäksi yksi maanalainen kerros.
- Autopaikkamitoitus: 1 ap / 60 k-m² palvelu- ja liiketilat.
- Pysäköintilaitokseen mahtuva arvioitu autopaikkamäärä 480 ap. Pysäköintilaitokseen täytyy sijoittaa laskennallisesti vähintään n. 456 ap. (A: 415 ap, AR: 12 ap, Y: 20 ap, C: 9 ap)

VL, lähivirkistysalue

- Pinta-ala 1,13 ha

VP, puisto

- Pinta-ala 0,17 ha

LR, rautatiealue

- Pinta-ala 0,05 ha

Katualueet

- Pinta-ala 2,38 ha

4.2 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan laadulliset päätavoitteet ovat: (1) kaupunkirakenne ja liikkumisympäristö, (2) viherrakenne, (3) asumisen monimuotoisuus sekä (4) resurssiviisaus.

Näkymä Karneolikadulta, pieneltä ja vehreältä kortteliaukiolta, johon on integroitu huoltoajon kääntymismahdollisuus.

1) Kaupunkirakenne ja liikkumisympäristö

- Kaava tiivistää ja täydentää Kivistön keskusta-aluetta, luo pienipiirteistä korttelirakennetta ja kiinnostavaa julkista kaupunkitilaa ja -ympäristöä.
- Korttelien kokonaisuuksien suunnittelu on tehty kaupunkitilasta tinkimättä. Alueen piha-
katujen mitoituksessa on otettu huomioon Kivistön kaavarunkotyössä esiin noussut
flexzone-konsepti. Nämä vehreät vyöhykkeet tuovat luontoelementtejä katutilaan ja elä-
vöittävät asuntojen ikkunanäkymiä; lisäksi vyöhykkeille on mahdollista sijoittaa mm. lii-
kuntavälineitä, oleskelualueita sekä pyöräpysäköintiä.
- Kaavan mukaiset uudet asuinrakennukset noudattavat ympäröivän kaupunkirakenteen
mittakaavaa. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja kos-
kevia määräyksiä.
- Korttelit ovat monimuotoisia, asunnot ja pihatilat valoisia ja katualueiden vaatima pinta-
ala on minimoitu tai katualueet on otettu osaksi viheralueita flexzone-ratkaisuja hyödyn-
täen. Kortteleissa edellytetään omaehtoista pelastautumista, joten sisäpihojen pelastus-
reittivaatimusten puuttuessa (tikasauton ei tarvitse mahtua korttelipihalle) korttelipihat
on mahdollista ottaa täysimääräisesti asukkaiden käyttöön ja varmistaa niiden vehreys.

- Jalan ja pyörällä liikkumista ja lähiluonnon kokemista arjessa tukee Onnenkivenpuiston länsi-itäsuuntainen jatke.
- Uusi Lumikvartsinsilta mahdollistaa sujuvia yhteyksiä Kivistön keskusta-alueella.
- Jadekatu mahdollistaa huoltoajon Y-kortteliin sekä myöhemmässä vaiheessa kaava-alueen eteläpuolelle mahdollisesti sijoittuvaan pysäköintilaitokseen. Jadekatu ei kuitenkaan jatku länteen kohti Kivistön puistokatua moottoriajoneuvoliikennettä mahdollistavana – vain kävely ja pyöräilyn reitit jatkuvat Onnenkivenpuiston läpi, mikä rauhoittaa aluetta läpiajo-liikenteeltä. Tikkurilantie toimii autoliikenteelle lähimpänä läpiajoyhteytenä n. 100 metrin etäisyydellä.

2) Viherrakenne

- Kaava-alue liittyy Onnenkivenpuiston kautta muihin viheralueisiin sekä Kivistön ja Lapinky-län asemille. Kaava-alueella toteutuu Kivistön tavoite asumisen maksimietäisyydestä (300 metriä) viheryhteyteen, joka johtaa laajemmalle viheralueelle. Viherrakentamisesta ja hu-levesien käsittelystä on kaavamääräyksissä omat määräykset.
- Myös alueen pohjoisosaan suunniteltu kaupunkikoirapuisto sekä Spottilaiturin jatke luovat luontevan virkistysreitistön. Yhdistyessään ympäröiviin puistoalueisiin Lumikvartsin kaava-alue tukee Kivistön keskustan viher- ja virkistysreitistön laajentumista ja siten laajempien viheralueiden saavutettavuuden parantumista.
- luo-määräyksellä huolehditaan luonnon monimuotoisuudesta ja määrätään lahokaviosam-malen ja liito-oravien elinympäristön edellytyksistä

3) Asumisen monimuotoisuus ja teemanaapurustot

- Alueelle on mahdollista rakentaa monenlaisia asuntotyyppejä, jotka mahdollistavat moni-puolisen väestöpohjan alueelle.
- AR-korttelialueiden käyttämisellä pyritään lisäämään erilaisia asuntotyyppejä Kivistön kes-kustassa samalla lisäten myös alueen sosiaalista monimuotoisuutta. Myös A-korttelialueet mahdollistavat monen tyyppistä asumista.
- Asumisviihtyvyyteen ja arkkitehtonisesti mielenkiintoiseen kattomaailmaan on kiinnitetty erityistä huomiota. Kaavaehdotuksen laadinnan yhteydessä pilotoitu Spacemaker-työkalu on mahdollistanut luonnonvalo-, varjoisuus-, melu- ja tuulisuustutkielmien laatimisen. Näiden tuloksena on tunnistettu muun muassa optimaalisia kattokulmia ja laadittu esi-merkiksi kaavamääräyksiä kattokoroista. Spacemakerin tuottama lisäarvo on täten mm. valoisammat asunnot, sisäpihat ja katutilat.
- Naapuruston tunnistettavuutta tuetaan erilaisin katuaukioin ja katuvihreän keinoin. Niin sanottu flexzone-ajattelu on ohjannut katuvihreän sijoittelua. Tämä tarkoittaa noin kuusi metriä leveitä monipuolisessa käytössä olevia aktiivisia viherkaistoja, joita on sijoitettu kaava-alueen katualueille. Näihin saadaan katuvihreän – puiden, aluskasvillisuuden ja pen-saiden – lisäksi sijoitettua muitakin toimintoja, kuten liikuntavälineitä, penkkejä ja lyhytai-kaista pysäköintiä. Katujen ja aukoiden harkitulla muotoilulla saadaan aikaan tunnistetta-vuutta ja tilat pysyvät lyhyine näkölinjoinen riittävän intiimeinä, jotta ne houkuttelevat oleskeluun ja osaltaan toteuttavat tavoitetta aktiivisista katutiloista.

4) Resurssiviisaus

- Katutilan optimaalinen käyttö: ei vain ajoratoja vaan myös oleskelutilaa sekä sujuvaa ar-kea helpottavaa lyhytaikaista asiointipysäköintitilaa.

- Uusiutuvan energian tuotantoa edellytetään määräyksillä.
- Ekologisuus ja taloudellisuus on otettu huomioon. Viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä on annettu määräykset ja puurakentamiseen ja uusiutuvan energian käyttöön ohjataan.
- Kaavaratkaisun vihertehokkuuden tason määrittelyllä saavutettava vihreä ympäristö turvaa ekosysteemipalveluita ja luo kaava-alueelle esteettisyyttä, viihtyisyyttä ja terveysvaikutuksia.
- Alueen keskellä sijaitseva virkistysalue (VL) jatkaa päiväkotikortteliin kuuluvaa metsäistä leikkipuistoa (le). Leikkipuisto on luontevasti muiden käytettävissä päiväkodin toiminta-aikojen ulkopuolella, ja tukee siten resurssiviisauden tavoitteita.
- Resurssiviisautta tukee myös pysäköintilaitosratkaisu: eri toimintojen mahdollistaminen tuottaa enemmän pienemmin resurssein. Rakennuksen katoille edellytetty kattopuutarha ja/tai toiminnallinen ulkoilualue lisää kaupunkiluonnon moninaisuutta ja vahvistaa keskustan läpi kulkevaa viherverkostoa. Keskitetty pysäköinti myös mahdollistaa maanvaraiset sisäpihat asuinkortteleissa, kun tarvetta betonikansiratkaisuille ei ole. Tällöin olemassa olevan puuston ja pohjakasvillisuuden säilyttäminen on mahdollista piholla.

4.3 ALUEVARAUKSET

Kaavaehdotuksessa on osoitettu korttelialueita asuntorakentamiseen ja keskustaan sijoittuvien palvelujen rakentamiseen (A, AR, Y, C). Kaavamääräyksissä on kaikkia korttelialueita koskevia rakennuspaikkojen pohjatutkimuksiin, uusiutuvan energian käyttöön, teknisten laitteiden sijoitteluun ja taiteeseen liittyviä määräyksiä. Kaava-alueen pinta-alasta (6,4 ha) korttelialueita on 42 % (2,7 ha), katu- ja rautatiealueita 38 % (2,4 ha) ja virkistysalueita 20 % (1,3 ha). Katualueiden korkea suhteellinen osuus johtuu siitä, että kaava-alue sisältää Lumikvartsinkadun vaatiman alueen siltoineen Kehäradan pohjoispuolelta aina Tikkurilantielle saakka. Lisäksi pihakatualueet ovat monin paikoin puistomaisen vehreitä. Osaksi korttelialueita lasketaan myös Onnenkivenpuiston metsäleikkipuisto, mikä tilastossa pienentää virkistysalueiden osuutta huomattavasti.

4.3.1 Korttelialueet

A, asuinrakennusten korttelialueet

Kaavamerkintä mahdollistaa monipuolisen asuntorakentamisen alueelle. Tontin koosta, rakennusoikeudesta ja kerrosluvusta riippuen alueelle voidaan rakentaa erityyppisiä asuinkerrostaloja, piste- ja lamellitaloja kattoterasseineen. Korttelien ja rakennusalojen erilaisilla muodoilla luodaan monipuolista kaupunkikuvaa.

Kaavamääräyksen mukaan korttelialueen arkkitehtuurin on oltava korkeatasoista, värikästä ja kaupunkikuvaa rikastuttavaa. Kaupunkitilan tulee olla pienimittakaavaista kävelymiljöötä.

Rakennusoikeudet on osoitettu kaavakartassa rakennusaloittain tonttikohtaisesti numeerisesti. Tonttien rakennusoikeudet vaihtelevat välillä 700–7670 k-m² ja kerrosluvut välillä II–XI. Rakennukset on sijoitettu siten, että syntyy suojaisia yksityisiä piha-alueita kortteleiden sisälle. Vaihtelevat kerroskorkeudet ja kattomuodot tukevat jalankulkuun liittyvää dynamiikkaa; luovat rytmiä, vaihtelevia näkymiä ja tiloja pihaille, kaduille ja puistoalueille. Tavoitetta vaihtelevasta ja mielenkiintoa ylläpitävästä kaupunkitilasta tuetaan useilla kaavamääräyksillä. Kaavan mukaan mm. julkisivut tulee jäsentää korkeintaan yhden porrashuoneen mittaisiin osiin, jotka poikkeavat toisistaan värin

tai materiaalin ja aukotuksen sommittelun suhteen. Osaltaan jalankulkua ja oleskelua kaupunkitilassa tukevat myös rakennusten maantasokerrokseen sijoittuvat tilat ja toiminnot. Lumikvartsinkadun, Savukvartsinkadun, Karneolikadun ja Jadekadun varsille katutasoon tulee toteuttaa liiketiloja. Tilat tulee toteuttaa omasisääntöinä (suora kulkuyhteys kadulta) ja ne tulee yhdistää ulkotiloihin suurin ikkunoin ja ovin.

Näkymä Karneolikadun eteläpäähän. Rakennusten korkeudet vaihtelevat ja katot ovat monimuotoisia kasvikattoineen ja harjoineen. Kivijaloilla on kadun varressa pursuamistilaa ja vehreys on aina läsnä katutilassa.

Maatasokerroksen aktiivisuutta lisäävät myös kaavan edellyttämät maantasoon sijoitetut asunnot omilla sisääntuloineen. Kaikissa kortteleissa rakennusalaan rajautuvat istutettavat alueet tulee toteuttaa huoneistokohtaisina sisääntulopihoina, yhteiskäyttöisinä etupuutarhoina tai liiketiloihin liittyvinä ulkotiloina. Etupuutarhojen ja asuntopihojen on liityttävä ensimmäisen kerroksen huoneistoihin omilla pääsisääntöineen. Asuntokohtaiset pihat saa aidata rakennuksen arkkitehtuuriin sopivalla tavalla.

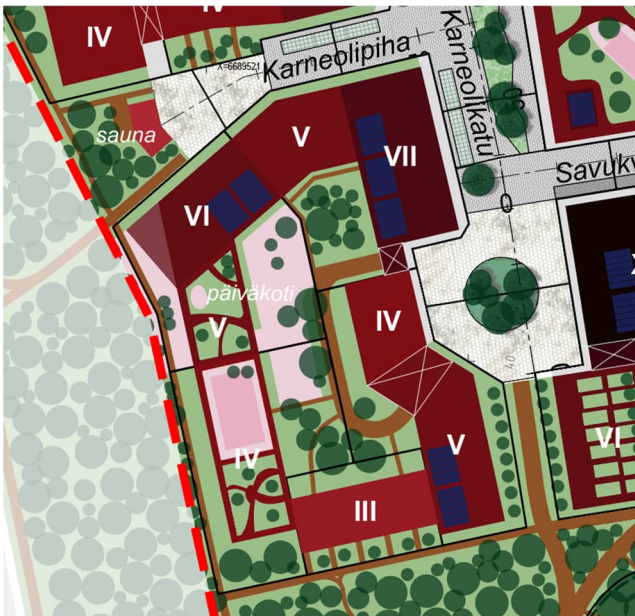
Kehärataan rajautuvat korttelit 23164 ja 23165 on massoiteltu niin, että korttelien pohjoislaidan rakennukset toimivat melumuurina suojaten kaava-alueutta rautatiemelulta. Lisäksi pohjoislaitaan sijoitetut korkeammat massat eivät varjosta muuta kuin rautatiealuetta ja luovat mahdollisuuksia erityyppisille asuntoratkaisuille hulppeine maisemineen.

Ote massamallista. Korttelin 23164 korkeammat massat suojaavat aluetta melulta. Etelälaidan talot sen sijaan ottavat kiinni inhimillisestä mittakaavasta kadun varressa mahdollistaen toisaalta myös valoisan korttelipihan.

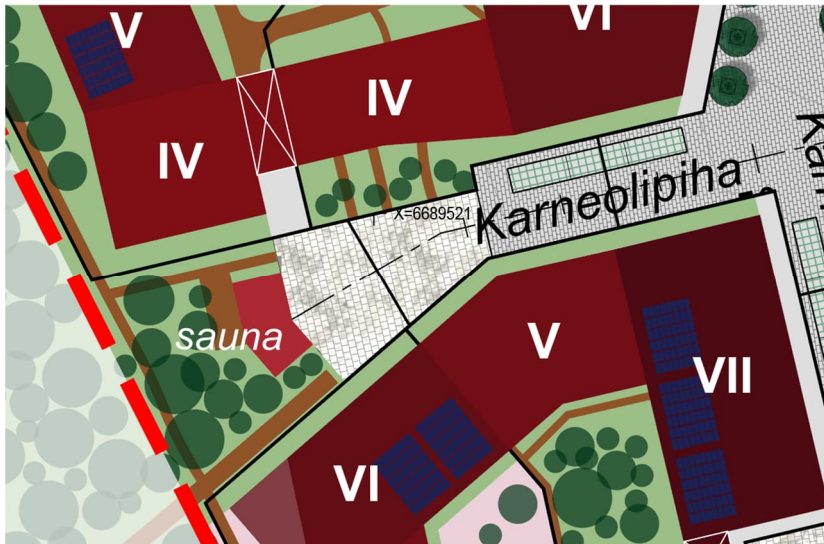
Korttelin 23168 A-korttelialueen sisäpihaa on mahdollista yhteiskäyttää viereisen Y-korttelialueen kanssa päiväkodin toiminta-aikoina.

Korttelissa 23166 on y-merkintä varauksena esimerkiksi päiväkodille. Mahdollinen päiväkoti sijoituisi todennäköisesti tontin 1 pohjakerrokseen korttelin länsireunaan vasten Onnenkivenpuistoa. Pihatiloja varten on merkitty kaksi le-merkintää, joista toinen on korttelin sisäpihalla ja toinen vasten Onnenkivenpuistoa korttelin ulkoreunalla. Karneolikadun eteläpää on muotoiltu niin, että huoltoajon on mahdollista kääntyä ympäri.

Ote havainnekuvasta. Kortteli 23166 sisältää varauksen palvelutilalle, kuten päiväkodille.

Korttelissa 23165 on osoitettu rakennusala erilliselle saunarakennukselle. Saunalle on osoitettu 50 k-m² rakennusoikeutta ja se tulee rakentaa kiinni Karneolipihaan niin, että mahdollisimman paljon olemassa olevaa puustoa Onnenkivenpuistoa vasten säästetään. Kaavamääräyksen mukaan saunarakennuksen tulee arkkitehtuuriltaan selkeästi erottua korttelin muista rakennuksista ja rikastuttaa kaupunkikuvaa.

Ote havainnekuvasta. Sauna luo tilallisuutta Karneolipihalle.

Korttelien rakennusalojen kerroskorkeudet ovat pääsääntöisesti matalampia kortteleiden eteläsi-
vuilla luoden luonnonvaloisempia sisäpihoja. Korttelin 23167 XI-kerroksinen pistetalo on sijoitettu
niin, että se ei varjosta muuta asumista. Tämä rakennus muodostaa eräänlaisen portin kaava-alue-
elle Lumikvartsinkadulta tullessa niin, että autoliikenne ohjautuu luontevasti viereiseen pysäköin-
tilaitokseen haittaamatta kävely-yhteyksiä.

AR, rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue

Onnenkivenpuistoa vasten kortteleihin 23167 ja 23169 kumpaankin varattu yksi tontti rivitalolle
tai vastaavalle kaupunkipientalotyyppiselle asumismuodolle. Aluetta koskevat kaavamääräykset
ovat tavoitteiltaan samansuuntaisia kuin kaava-alueen A-kortteleita koskevat määräykset. Rakennus-
oikeutta tonteilla on yhteensä 1 450 k-m² ja rakennusten kerrosluku on III. Asunnot tulee toteuttaa
omalla sisäänkäynnillä sekä kadun että puiston puolelta. Rakennuksessa tulee olla harja-
tai satulakatto ja ylimmän asuinkerroksen lattiapinnan tulee olla räystäslinjan tasolla tai sen ylä-
puolella.

C, keskustatoimintojen korttelialue

Koko kaava-aluetta palveleva C- kortteli 23126 sijoittuu Savukvartsinkujan pohjoispuolelle, Karneolika-
dun ja Lumikvartsinkadun väliin. Kerrosluku on pääsääntöisesti V, lisäksi pohjakerroksen
liiketila pursuaa Savukvartsinkadulle yksikerroksisena. Kaava mahdollistaa myös yhden maanalai-
sen kerroksen.

C-kortteli on tarkoitus toteuttaa ns. hybridikorttelina, johon sijoittuu kaava-aluetta palveleva pysä-
köintilaitos (noin 480 autopaikkaa) sekä omilla sisäänkäynneillä varustettuja, isoilla ikkunoilla ka-
dulle avautuvia liiketiloja Savukvartsinkadun ja Karneolika-
dun varsille. Lumikvartsinkadun varteen liiketiloja ei voi sijoittaa, koska katu alkaa nousta Savukvartsinkadun risteyksen kohdalta kohti

Lumikvartsinsiltaa ja radan ylitystä. Liiketilat on sijoitettu kaavakartalle mikroilmastollisesti miellyttäviin paikkoihin.

Pysäköintilaitokseen ajo tapahtuu Savukvartsinkadulta korttelin eteläsivulta korttelin keskivaiheilta. Katutila on suunniteltu niin, että autolla ajo suuntautuu luontevasti laitokseen. Jalkaisin tai pyöräillen pysäköintilaitokseen saapuville on tavoitteena saada sisäänkäyntejä ympäri korttelia.

Korttelin liiketiloille on osoitettu rakennusoikeutta yhteensä 560 k-m². Pysäköintilaitoksen saa rakentaa sille osoitetun rakennusalan ja kerrosluvun puitteissa. Kaavan mukaan pysäköintilaitos on katettava ja sen katolle on toteutettava kasvikatto, jossa tuetaan luonnon monimuotoisuutta ja viivytetään hulevesiä. Kasvikatto on toteuttava osittain toiminnallisena puistona, jonne tulee olla helppo pääsy kadulta. Kaavamääräyksissä on myös pysäköintilaitoksen julkisivuja koskevia määräyksiä, joiden mukaan julkisivut tulee käsitellä taiteen keinoin ja/tai julkisivut tulee toteuttaa viherseininä. Kaavassa määrätään myös I-kerroksisen rakennuksen osan katon käytöstä; se tulee toteuttaa toiminnallisena, kuten liiketilaan liittyvänä terassina.

Pysäköintilaitoksen sijainti ja koko osana alueen korttelirakennetta mahdollistaa tulevaisuudessa pysäköintitarpeen mahdollisesti vähentyessä muuttamaan tilat muuhun käyttöön tai pysäköintilaitos voidaan resurssiviisaasti korvata muulla rakentamisella katu- ja kunnallisteknisiä verkostoja muuttamatta. Keskitetty pysäköinti mahdollistaa myös maanvaraiset korttelipihat asuinkortteleissa, kun kansiratkaisu ei tarvita.

Y, yleisten palveluiden alueet

Jadekadun pohjoispuolelle sijoittuu yleisten rakennusten korttelialue 23168, johon suunnitellaan päiväkotia. Rakennus on kolmikerroksinen ja rakennusoikeutta on 3 000 k-m². Rakennusala on sijoitettu Jadekujan ja Jadekadun varsille niin, että toteuttamisessa on väljyyttä. Rakennuksen sijoittelu tontin etelä- ja länsireunaan suojaa piha-alueilta ympäristöhäiriöiltä. Rakennuksen katon on oltava joko harjakatto tai kasvikatto tai näiden yhdistelmä. Julkisivusommittelun tulee olla pienimittakaavaista ja kävelymiljöötä korostavaa ja julkisivujen on oltava värikkäitä. Rakennuksen maantasokerroksen tulee olla avoin ja toiminnallinen. Tontin pohjoisosaan sijoittuu metsäleikkipuisto, jossa säilytetään mahdollisimman paljon olemassa olevaa puustoa. Metsäleikkipuiston on tarkoitus olla kaikkien käytettävissä päiväkodin toiminta-aikojen ulkopuolella.

Tontti rajautuu pohjoisessa Onnenkivenpuistoon, johon päiväkodin piha-alue liittyy luontevasti metsäleikkipuiston myötä. Lännessä ja etelässä tontti rajautuu Jadekatuun ja Jadekujaan. Idässä tontti rajautuu viereiseen A-kortteliin, jonka sisäpihaa päiväkodin on mahdollista hyödyntää päiväsaikaan. Lisäksi päiväkodin käytössä on oma piha ja sen metsäleikkipuisto.

Tontin huoltoajo ja saattoliikenne on suunniteltu tapahtuvan Jadekadun kautta. Jadekadulla ja Jadekujalla on kadunvarsipysäköintiä päiväkodin saattoja ajatellen. Päiväkodin huoltoajo hoituu Jadekadulta päiväkodille varatusta huoltotaskusta. Jadekadun päässä oleva aukio on mitoitettu niin, että päiväkodin huoltoajoneuvo mahtuu kääntymään ympäri.

Havainnekuva korttelista 23168. Päiväkoti sijoittuu korttelin länsipuolelle III-kerroksisena.

4.3.2 Muut alueet

VL, lähivirkistysalueet

Kaava-alueella on yksi luonnontilassa säilytettävä lähivirkistysalue (VL).

Onnenkivenpuisto-niminen lähivirkistysalue sijaitsee kaava-alueen länsireunassa ja kulkee Kehäradalta Kivistön puistokadulle ja Jadekadulle asti. Alue on merkittävä osa liito-oravien Kivistön keskustan läpi kulkevaa pohjoiseteläsuuntaista reittiä ja alueella on yksi tunnistettu lahopokiosammalen kasvupaikka sekä lahopokiosammalen itujväsryhmiä. Lisäksi alue turvaa lepakoiden liikkumisyhteyksiä. Tämän vuoksi puisto on lähes kokonaan merkitty merkinnällä Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo). VL-merkintään liittyen on erikseen määrätty, että alueella tulee turvata liito-oravalle liikkumisen kannalta tärkeän ja riittävän puuston säilyttäminen ja puustoa tulee hoitaa ja uudistaa siten, että puustoinen latvusyhteys säilyy. VL-määräys edellyttää, että alueella kasvava olemassa oleva hyväkuntoinen puusto tulee säilyttää ja tarvittaessa uusia ja täydennysistuttaa, sen lisäksi puistoreittejä suunniteltaessa tulee pyrkiä mahdollisimman vähäisiin puiden kaatoihin. Lahokaviosammalen suojelemiseksi riittävästä lahoppuujatkumosta on huolehdittava.

Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito-oravan elinmahdollisuudet heikentyvät merkittävästi. Alueella ei saa myöskään suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että lahopokiosammalen kasvupaikka heikentyy tai häviää.

Onnenkivenpuisto jatkuu alueen keskellä kohti itää ja vahvistaa osaltaan liito-oravan ja lahopokiosammalen säilymistä lähitulevaisuudessa kovan rakennuspaineen alla olevalla alueella.

Puisto on leveydeltään etelä-pohjoissuunnassa vähintään 30–40 metriä leveä, jotta puustolla olisi paremmat mahdollisuudet säilyä puuston ympäriltä tehtävän puuston kaadon ja rakentamisen jälkeenkin. Kaavamerkinnoin on ohjattu rakentaminen riittävän etäälle: VL-alueeseen rajoitettujen kortteleiden rakennusalat ovat 2–7,5 metrin etäisyydellä, mikä muodostaa suojavyöhykkeen myös rakentamisaikaiseen toimintaan. Liito-oravayhteyttä vasten etäisyys on aina vähintään 4 metriä.

Tämän VL-alueen on tarkoitus tulevaisuudessa olla osa laajempaa liito-oravan yhteysverkostoa, osana yhteyttä Lippupuistosta Tikkurilantien eteläpuolelle.

VP, puistot

Kaava-alueelle sijoittuu yksi puistoalue (VP), joka on merkitty ohjeelliseksi koirapuistoksi (hau). Koirapuistomerkintä jatkuu myös katualueella, jossa koirapuistoa on tarkoitus jatkaa Lumikvartsinsillan alle. Puistoalue sijoittuu osittain rinteeseen, joka nousee kohti Lumikvartsinkatua juuri ennen siltaosuuden alkamista.

Ote Lumikvartsinsillan yleissuunnitelmasta. Lumikvartsinsilta kuvattuna itään päin, oikealla avautuu Villakoiranpuisto.

Vaikka koirapuisto sijaitsee yli 55 dB keskiäänitasolla ja siten ylittää VNp 993/1992 ohjearvon (taajamavirkistysalueet 55 dB, vrt. luku 4.4.1), puoltaa alueen keskeinen sijainti ja merkitys kaupunkikuvalle alueen toteuttamista koirapuistoksi eikä esimerkiksi suojaviheralueeksi. Puistojen (pl. leikkipuistot) sijoittaminen on sallittua 55–60 dB keskiäänitason alueelle, vaikkei suositeltavaa. Koirapuisto myös itsessään tuottaa ajoittain melua, ja on siten perusteltu sijoittaa C-korttelin viereen, koska kyseinen kortteli ei häiriinny koirapuiston tuottamasta melusta. Lisäksi puiston sijoittaminen tähän sijaintiin mahdollistaa asumisen sijoittamisen vähemmän meluisiin sijainteihin. Lisäksi puiston on tässä sijainnissa mahdollista jatkaa sillan alle muodostaen säältä suojattua koiranulkoilutustilaa.

LR, rautatiealueet

Kaava-alueelle sijoittuu pieni pala rautatiealuetta Lumikvartsinsillan mahdollistamiseksi. Lumikvartsinsilta on merkitty eritasoristeyksenä (e) rautatiealueen päälle.

Katualueet

Alueelle tulee useita uusia katualueita. Alue liittyy jo rakennettuun Kivistön keskusta Lumikvartsinkadun ja Lumikvartsinsillan sekä Kivistöntähden asemakaavaan Jadepolun kautta.

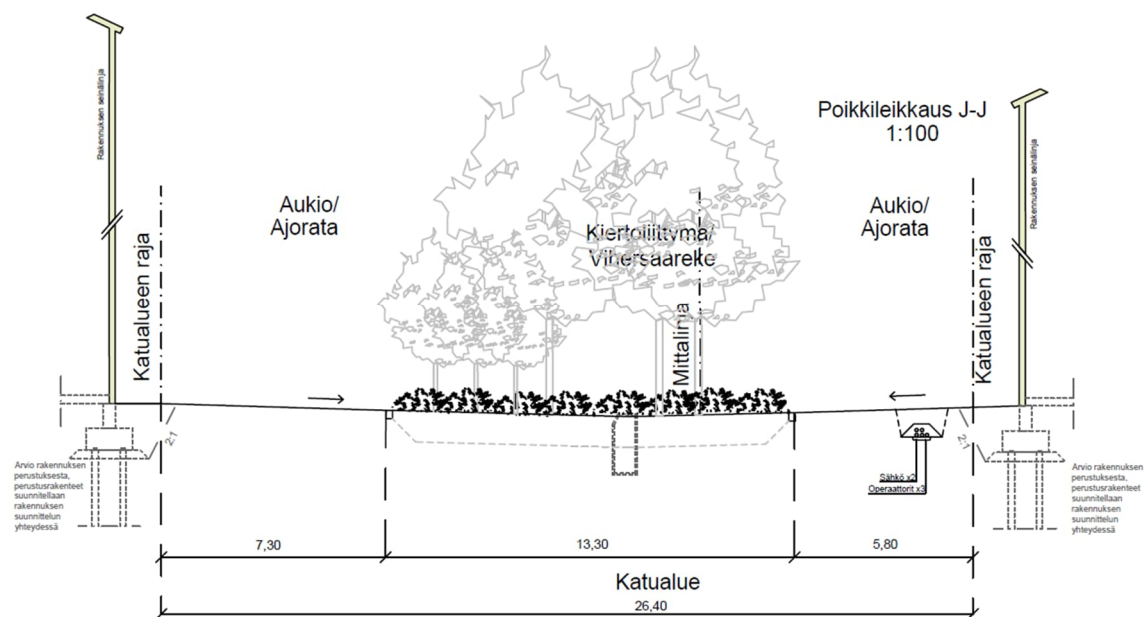
Kaavaehdotuksen laatimisen yhteydessä teetettiin konsulttityönä kaava-alueen katujen yleissuunnitelmat, joissa tutkittiin katujen liikenteelliset tilavaraukset ja kunnallistekniikan tilatarpeet sekä laadittiin myös vesihuollon yleissuunnitelmat. Suunnitelmat laati Sitowise Oy.

Kaava-alueen itäreunalle sijoittuu etelä-pohjoissuunnassa Lumikvartsinkatu, joka on osa Kivistön laajempaa kokoojakatuverkostoa. Kadun mitoitus mahdollistaa HSL:n linjaliikenteen. Kadun

itäpuolen erotuskaistalle sijoittuu katupuita ja kadunvarsipysäköintiä (yhteensä 7 ap) sekä valaisimet. VL-alueen kohdalla kadulle on saatu mahdutettua enemmän puustoa, mikä vahvistaa itä-länsisuuntaista virkistysyhteyttä. Virkistysyhteyden kohdalle Lumikvartsinkadulle on myös sijoitettu ajoratapysäkit linjaliikennettä varten molempiin suuntiin. Ratkaisu tekee katutilasta turvallisemman kävelijöille ja rauhoittaa ajonopeuksia samalla varmistaen linja-auton hidasteettoman kulun. Lisäksi Tikkurilantien risteyksen tuntumaan Lumikvartsinkadulle on suunniteltu pohjoisen suunnan taskupysäkki, eteläsuunnan pysäkki jää kaava-alueen ulkopuolelle. Lumikvartsinkatu on keskeinen osa Kivistön pyöräilyverkostoa ja kadulle on suunniteltu erotellut pyöräkaistat.

Lumikvartsinkatu jatkuu kaava-alueella aina Sinikvartsinkadun risteykseen saakka ja mahdollistaa näin Lumikvartsinsillan rakentamisen. Silta on uusi kävely-, pyörä- ja autoliikenteen yhteys, joka yhdistää Kivistön olemassa olevan keskustan etelään Tikkurilantielle luoden uuden sisäisen yhteyden. Sillasta on laadittu yleissuunnitelma, jonka laati WSP Oy.

Lumikvartsinkadusta länteen erkaneva Savukvartsinkatu välittää autoliikennettä alueen C-korttelin pysäköintilaitokseen. Lisäksi kadulta on yhteys kaava-alueen sisäiseen pihakatuverkostoon. Liittymä Savukvartsinkadulla alkavalle pihakatumaisemmalle ratkaisulle on korotettu ajorataa nähdessä, jolloin pihakadulle ajava autoilija voi selvästi havainnoida liikkuvansa kävelijöiden ehdoilla liikennemuotojen yhteisessä katutilassa. Savukvartsinkatu on muotoiltu niin, että autoliikenne ohjautuu luonnostaan pysäköintilaitokseen, eikä aluetta tuntematon autoilija päädy vahingossa pihakadulle. Savukvartsinkadulle on myös sijoitettu viherkaista tuomaan C-korttelin liiketilalle miellyttävämpää pursuamistilaa kadulle. Kadulle on sijoitettu kaksi kadunvarsipysäköintipaikkaa.

Poikkileikkaus Karneolikadun eteläpäästä (Alustavat katusuunnitelmat, Sitowise Oy). Kuvasta käy ilmi tavoite vehreistä kaupunkitiloista, joissa on mukava oleskella. Aukion keskelle on sijoitettu istutuksia ja puita, huoltoliikenne voi kiertää aukion ympäri.

Karneolikatku on kaava-alueen sisäistä liikennettä palveleva pihakatu. Katutilan mielenkiintoinen orgaaninen muoto lisää katutilan viihtyvyyttä, vähentää tuulisuutta ja lisää valoisa paikkoja kadulla. Suunnittelun lähtökohtana on ollut, että näkymät eivät saa olla liian pitkiä, jotta kävelijän

mielenkiinto kävellä eteenpäin ei lannistu. Pihakadulle on suunniteltu runsaasti istutuksia, joiden sijoittelulla pyritään rytmittämään katutilaa ja hidastamaan ajonopeuksia luoden kävelijöille miellyttäviä oleskelupaikkoja. Istutuksista suurin on C-korttelin länsireunan liiketilojen edessä oleva flexzone. Kadun varressa on kuusi kadunvarsipysäköintipaikkaa lyhytaikaiseen pysäköintiin sekä kadun eteläpäässä pieni aukiomuodostelma, joka toimii samalla korttelin 23166 päiväkotivarauksen huoltoliikenteen kääntöpaikkana. Aukion keskelle voidaan toteuttaa puistomaista, istutuksilla rajattua oleskelualueutta. Etelässä aukio liittyy Onnenkivenpuiston puistoreitteihin lyhyen vain kävelylle ja huoltoajolle varatun osuuden kautta. Pohjoisessa Karneolikatua liittyy Sporttilaituriin, jota jatketaan lännestä tälle asemakaava-alueelle kävelyalueena, jossa on paljon liikunta- ja oleskelupaikkoja.

Karneolipiha ja Karneolikuja muodostavat itä-länsisuunnassa kaava-alueen halki kulkevan pihakatuuyhteyden. Kadulle on sijoitettu yhteensä kuusi kadunvarsipysäköintipaikkaa. Karneolipiha yhdistyy Onnenkivenpuiston reitistöön, kun taas Karneolikuja yhdistää alueen Lumikvartsinkatuun C-korttelin pohjoispuolella. Karneolikujan länsipää on merkitty kävelylle varatuksi alueeksi, sillä paikalle tarvitaan portaat Lumikvartsinkadulle nousemisen mahdollistamiseksi.

Karneolipolku yhdistää Karneolikujan ja koirapuiston Sporttilaituriin. Alue on varattu jalankulkuun ja huoltoajoon.

Kvartsiraitin osalta asemakaavassa todetaan nykyinen tilanne. Voimassa olevassa asemakaavassa LR-alueella sijaitseva reitti muutetaan jalankululle ja pyöräilylle varatuksi väyläksi. Kaava ei aiheuta muutoksia jo rakennettuun reittiin.

Kaava-alueen eteläosaan rakennettava Jadekatu yhdistää eteläosan korttelit Lumikvartsinkatuun ja mahdollistaa tulevaisuudessa yhteydet myös kaava-alueen eteläpuolelle. Jadekadun pohjoislaidalle on suunniteltu istutus- ja pysäköintikaista, johon sijoittuu myös Y-korttelin huoltotasku. Lyhytaikaisen pysäköinnin paikkoja kadulla on neljä. Jadekadulle tulee myös pyöräkaista ajokaistan eteläpuolelle, erotettuna jalankulusta kapealla istutuskaidalla. Jadekadun länsipään aukio on mitoitettu niin, että Y-korttelin huoltoajoneuvot mahtuvat kääntymään ympäri. Aukion keskelle on mahdollista sijoittaa muuntamo ja kasvillisuutta. Pyöräilyn ja jalankulun yhteydet jatkuvat aukion poikki Jadepolulle. Jadepolku on kävelyn ja pyöräilyn reitti, joka yhdistää alueen kohti länttä, kohti Kivistön puistokatua. Kävely- ja pyöräilykaistat kulkevat tiiviinä pakettina Onnenkivenpuiston läpi itä-länsisuunnassa ohjeellisena ur-varauksena mahdollistaen mahdollisimman yhtenäisen liito-oravan kulkuyhteyden pohjois-eteläsuunnassa. Yhteyden merkitseminen sijainniltaan ohjeelliseksi mahdollistaa mahdollisten liito-oravapuiden säilyttämisen esimerkiksi kiertämällä puut.

Jadekuja yhdistää kaava-alueen eteläosan itä-länsisuuntaiseen virkistysyhteyteen. Kadulle on sijoitettu kadunvarsipysäköintiä erityisesti päiväkodin saattoliikennettä ajatellen. Paikkoja on yhteensä kadulla kuusi. Lisäksi kadulla on katupuita.

4.4 YMPÄRISTÖHÄIRIÖT, YHDYSKUNTAOTEKNISET RATKAISUT JA KAAVATALOUS

Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.4.1 Melu ja värinä

Melu

Suunnittelun aikana on kaava-alueelle laadittu erillinen meluselvitys, jossa on tutkittu lento-, raide- ja tieliikenteen meluvaikutuksia suunnitelmaan (Sitowise 2021). Selvityksen mukaan ennustetilanteessa kaava-alueen keskiäänitaso on päivällä enimmillään noin 60–65 dB Lumikvartsinkatuun ja Kehärataan rajautuvilla kaavan reuna-alueilla. Yölliset keskiäänitasot ovat matalampia, enimmillään noin 55–60 dB välissä. Kortteleiden sisäpihoilla melutason ohjearvot 55 dB päivällä ja 45 dB alittuvat, ja leikkipihat suositellaankin sijoitettaviksi sisäpihoille. Kaava-alueen koillisreunalle

osoitetulla Villakoiranpuiston alueella (VP, koirapuisto) ylittyy taajamavirkistysalueiden päivä- ja yöajan ohjearvot (55 dB ja 50 dB). Puiston käyttötarkoitus on kuitenkin otettava huomioon; itse koirapuistotoiminta aiheuttaa merkittävää melua, ja se on hyvä sijoittaa valmiiksi hieman meluisammalle alueelle, jotta suurempi osa asunnoista saadaan sijoitettua vähemmän meluisalle alueelle. Puistoja (pl. leikkipuistot) voidaan sijoittaa vyöhykkeelle, jossa melutaso on päivällä 55–60 dB, joten Villakoiranpuiston koirapuiston sijainti on melun kannalta hyväksyttävä. Lisäksi maastonmuotoilulla ja melumuureilla voidaan vähentää alueen melukuormitusta.

Suurimmat julkisivuihin kohdistuvat melutasot ovat Lumikvartsinkadun ja Kehäradan varressa sijaitsevien rakennusten em. liikenneväylien puoleisilla julkisivuilla. Suurin asuinrakennusten julkisivuihin kohdistuva melutaso päivällä on 64 dB ja yöllä 56 dB. Ennustetilanteessa kaava-alueen asuinrakennusten katoilla keskiäänitaso on päivällä enimmillään noin 62 dB ja yöaikaan enimmillään noin 55 dB. Niillä julkisivuilla, joille kohdistuu päiväajan 64 dB keskiäänitaso, on laskennallinen äänitasoerovaatimus (ΔL) sisämelutason ohjearvovaatimuksen täyttämiseksi 29 dB. Kivistön alueella vaatimus ΔL on lentomelun vuoksi 35 dB, mistä määrätään asemakaavassa.

Ääniympäristöohjeen mukaan nukkumiseen käytettävissä tiloissa äänen hetkellinen enimmäistaso $L_{A_{Fmax}}$ ei saisi toistuvasti ylittää 45 dB. Tämän varmistamiseksi kortteleiden 23164 ja 23165 Kehäradan suuntaan avautuville julkisivuille, joille kohdistuva enimmäisäänitaso selvityksen mukaan on 81 dB, tulee asettaa äänitasoerovaatimus 36 dB. Lisäksi selvityksen mukaan ne oleskeluparvekkeet, jotka ovat yli 52 dB päivämelun tai 47 dB yömelun (julkisivuun kohdistuva melutaso ilman heijastusta) julkisivuilla, tulee suojata parvekelasituksen avulla. Parvekkeita ei kuitenkaan kielletä meluisimmillakaan julkisivuilla, koska parvekkeiden keskiäänitaso radankaan varressa ei ylitä 64 dB, jolloin (melusuojatut) oleskeluparvekkeet sekä tuuletus- ja ranskalaiset parvekkeet voidaan sallia. Sen sijaan asuntojen avautuminen ainoastaan radan suuntaan kielletään, jotta jokaisessa asunnossa on hiljaisempaa tilaa.

Rakennusten katoille sijoitettavat leikkiin ja oleskeluun soveltuvat terassit tai kattopihat tulee suojata liikennemelulta. Kattopihojen melutilannetta on mahdollista parantaa toteuttamalla kattopihan reunaan umpikaide, joka tukee myös toimintojen turvallisuutta. Kaiteiden korkeus tulee tarvittaessa tutkia jatkosuunnittelun yhteydessä, kuitenkin viimeistään rakennuslupavaiheessa. (Sitowise 2021)

Tärinä ja runkomelu

Kaava-alueelle on laadittu tärinä- ja runkomeluselvitys (WSP Finland Oy 30.10.2021). Lisäksi kaava-alueen välittömässä läheisyydessä, alueen länsipuolella on toteutettu tärinävaikutusten tarkastelu (WSP Finland Oy 23.11.2018) sekä kaava-alueen koillispuolella Kvartsikulman (232800) asemakaava-alue, jolle on toteutettu tärinä- ja runkomeluselvitys 2020 (WSP Finland Oy 2.9.2020), joten alueen runkomelu- ja tärinätilanne on laajalti tiedossa.

Kaava-alueella tehdyn tärinälaskennan tulokset (vaaka- ja pystysuuntainen) alittavat tärinälle suositellun ohjearvon mukaisen tason, minkä vuoksi vaurioitumisalttiutta ei ole. Lisäksi junaliikenteen aiheuttaman tärinän heilahdusnopeuden arvioidaan olevan asuinrakentamiseen tarkoitetun suositusarvon (0,3 mm/s) alapuolella. Laskennan tulosten suhteen tulee huomioida, että alueellisia pohjanvahvistuksia suunniteltaessa ei tehtyjen arvioiden mukaan tarvitse huomioida raideliikenteen tärinän vaikutuksia. Tehdyt laskennat ovat koko linjauksen suhteen edustavia poikkileikkauksia. Laskennallisen arvioinnin perusteella runkomelutasot suunniteltujen lähimpien rakennusten etäisyydellä saattavat ylittää runkomelulle asetetun 35 dB suositustason. Selvityksessä laskettu runkomelutaso on samaa tasoa kuin Kehäradan suunnitteluvaiheessa laaditussa selvityksessä.

Runkomelua aiheuttava värähtely on niin pientä, että sitä ei koeta tärinäenä. Runkomelun mahdollisia haittoja voidaan vaimentaa sijoittamalla ratarakenteeseen joustavaa värähtelyä vaimentava eristekerros tai rakentamalla radan koko tukikerros kelluvaksi rakenteeksi. Runkomelun

vaimentaminen voidaan toteuttaa myös värähtelylle altistuvassa kohteessa (asuinrakennus). (WSP 2.9.2020).

Kivistön Lumikvartsin alueen maaperän ominaisuudet ovat suotuisat värähtelyn etenemiselle, mutta huonot värähtelyn etenemiselle runkomelua aiheuttavalla taajuusalueella. Kaava-alueen pohjoisimmat korttelit ovat kuitenkin värähtely- ja runkomeluriskin alueella. Siksi kaavamääräyksiin on kirjattu, että kortteleiden 23164 ja 23165 rakennusten suunnittelussa on otettava huomioon runkomelun ja värähtelyn torjuntatarve. Tätä määräystä tuetaan seuraavilla tarkemmilla määräyksillä:

- *Raideliikenteestä aiheutuvan runkomelun L_{pr}m enimmäistaso tulee rajoittaa rakenneratkaisuilla asuinhuoneistoissa 30 dB.*
- *Raideliikenteestä aiheutuvan värähtelyn v_w, 95 enimmäistaso tulee rajoittaa rakenneratkaisuilla asuinhuoneistoissa 0,3 mm/s. Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten runkomelu ja värähtely on otettu huomioon.*

4.4.2 Vesihuolto

Uutta vesihuoltoverkostoa tullaan rakentamaan Jadekadulle, Jadepolulle, Jadekujalle, Lumikvartsinkadulle, Savukvartsinkadulle, Karneolikadulle, Karneolipihalle ja Karneolikujalle. Lisäksi Sporttilaiturin alle rakennetaan jo aiemmin Kivistön tähden kaavassa suunniteltu hulevesiviemäri. Uutta vesijohtoa tullaan rakentamaan noin 1 km, mukaan lukien noin 200 m Sporttilaiturin hulevesiviemäriä.

Kaavaan tullaan varaamaan rasitealueet korttelien yhteisiä tonttijohtoja varten.

Vesihuollon yleissuunnitelma on tämän selostuksen liitteenä (liite 2).

Vesihuollon osalta uusien vesi- ja viemärijen suunnittelu ja rakentamiskustannukset ovat noin 1 475 000 € (alv 0 %).

4.4.3 Hulevesien hallinta

Hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite koko Kivistön alueella on estää rakentamisesta aiheutuva haitallinen hulevesivirtaamien kasvu. Hulevesiä viivytetään paikallisesti ja alueellisesti niin, että alueelta purkautuva virtaama säilyy nykytilanteen tasossa myös suunnitellun maankäytön toteuttua.

Kaava-alueen hulevesien muodostumista pyritään ehkäisemään vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita. Huleveden käsittely on suunniteltava tontti- tai korttelikohtaisesti. Hulevesien hallintarakenteet mitoitetaan sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha ja kesto 10 minuuttia. Varsinaisten hulevesirakenteiden lisäksi tonteilla tulee varautua harvinaisempiin sadetilanteisiin. Tontin tasauksessa tulee huomioida sadetilanne, jonka rankkuus on 167 l/s/ha ja kesto on 30 minuuttia. Tällöin vesi tulee mahtua lammikoitumaan piha-alueille, joilla ei normaalitilanteessa viivytetä vettä. Näillä sadetapahtumilla tontilta saa poistua samansuuruinen virtaama kuin sieltä laskennallisesti poistuisi luonnontilassa. Näitä sadetilanteita harvinaisemmat sateet saa ohjata tulvareittejä pitkin yleisille alueille.

Ohutrakenteiset kasvikatot, kuten maksaruohokatot tulkitaan puoliläpäiseviksi pinnoiksi, joten ne eivät kokonaan poista katon viivytystarvetta. Mikäli kasvikatot toteutetaan paksummalla kasvialustalla, voidaan tulkita kattorakenne itsessään vettä viivyttäväksi rakenteeksi, jolloin erillistä viivytystä näille kattovesille ei tarvita.

Hulevesisuunnitelman laatimisessa tulee ottaa huomioon Vantaan kaupungin hulevesiohjelma. Suunnitelma hyväksytetään rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

4.4.4 Kaavan ekotehokkuusarviointi

Kaavan ekotehokkuusarviointia ei ole päivitetty nähtävilläolon/uudelleen nähtävilläolon jälkeen.

Kaavaratkaisusta on tehty KEKO-laskenta. KEKO-työkalu on Suomen ympäristökeskuksen laatima kaavoituksen ecolaskuri, joka perustuu tieteellisistä tutkimuksista koottuihin kriteereihin ja arviointimenetelmiin. KEKO laskee kaavan vaikutuksia sekä rakennus- että käyttövaiheessa. KEKO-laskenta tehtiin kahdesta eri esimerkkivaihtoehdosta. Perusvaihtoehtona (ve 1) on täysin betonirakenteisina rakennuksina kaukolämpöratkaisuun toteutettava alue, jonka rakennukset ovat energiatehokkuudeltaan matalaenergiatasoa. Vertailuvaihtoehtona (ve 2) on puurakenteisina rakennuksina toteutettava alue, jonka rakennukset ovat energiatehokkuudeltaan passiivitasoa ja jossa lämmitysenergia jakautuu kaukolämpöön 50 % ja maalämpöön 50 %. Molemmissa laskennallisena asukasmääränä käytetään 1 200 asukasta. Vertailussa on tutkittu puurakentamisen ja energiatehokkuuden vaikutusta alueen ekotehokkuuteen. Kaavassa ei edellytetä, että rakennukset olisivat puurakenteisia tai että niiden pitäisi saavuttaa tietty energiatehokkuus, vaan näihin liittyvät vaatimukset määritellään tonttien kilpailutusten yhteydessä.

Kokonaisekotehokkuus

KEKO-laskennan kokonaisekotehokkuus huomioi kasvihuonepäästöt, kulutetut luonnonvarat ja luonnon monimuotoisuuden. KEKOssa on toistaiseksi kaikilla osa-alueilla sama painoarvo, eli tulos on niiden keskiarvo. Kokonaisekotehokkuus on sitä parempi, mitä pienempi luku on. KEKO-laskennan tulosten perusteella kokonaisekotehokkain vaihtoehto olisi puurakenteisten rakennusten ja passiivien energiaa käyttävä vaihtoehto (ve 2). Ero muodostuu kasvihuonepäästöjen määrästä sekä luonnonvarojen käytöstä (Taulukko 1).

Kaava-alueen kokonaisekotehokkuus	ve 1	ve 2
	100 % betonirakenteinen, matalaenergiatehokkuus	100 % puurakenteinen, passiivien energiatehokkuus
Kasvihuonepäästöt	74	61
Luonnonvarojen käyttö	39	24
Luontovaikutukset	27	27
Kokonaisekotehokkuus	47	37

Taulukko 1. Kaava-alueen kokonaisekotehokkuus

Kasvihuonepäästöt

Kasvihuonepäästöjen määrää arvioitiin suhteessa asukasmäärään. Vaihtoehdossa 1 kasvihuonepäästöjen määrä per asukas on runsaat 85 CO₂-tonnia ja vaihtoehdossa 2 lähes 70 CO₂-tonnia. Ero muodostuu pääosin rakennusten energiankulutuksesta sekä jonkin verran rakennusten rakentamisesta ja kunnossapidosta syntyvistä kasvihuonepäästöistä. (Taulukko 2)

Kasvihuonepäästöt asukasta kohti	ve 1	ve 2
	100 % betonirakenteinen, matalaenergiatehokkuus	100 % puurakenteinen, passiivien energiatehokkuus
Kasvihuonepäästöt asukasta kohti yhteensä, CO₂ t/as. (1 200 asukasta)	85,27	69,68

Kasvihuonepäästöt eri päästölähteistä asukasta kohti, CO ₂ t/as (1 200 asukasta)		
Maankäyttö	1,71	1,71
Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito	0,55	0,41
Rakennusten rakentaminen ja kunnossapito	29,69	24,34
Rakennusten energiankulutus	32,93	22,83
Henkilöliikenne	20,40	20,40

Taulukko 2. Kasvihuonepäästöt asukasta kohti

Luonnonvarojen käyttö

Luonnonvarojen käytön osalta merkittävin ero on rakennusten materiaalien kulutuksessa. Vaihtoehto 1 kuluttaa yhteensä noin 104 tuhatta tonnia materiaaleja rakennuksiin, kun taas vaihtoehto 2 kuluttaa yhteensä noin 63 tuhatta tonnia materiaaleja rakennuksiin.

Vaihtoehto 2 kuluttaa rakennuksiin uusiutumattomia luonnonvaroja vain noin 37 % siitä, mitä vaihtoehto 1 kuluttaa. Sen sijaan puurakentamisen vaihtoehto kuluttaa noin 7,57 tuhatta tonnia uusiutuvia luonnonvaroja. (Taulukko 3)

Luonnonvarojen käyttö rakennuksiin	ve 1	ve 2
	100 % betonirakenteinen, matalaenergiatehokkuus	100 % puurakenteinen, passiivenergiatehokkuus
Rakennusten materiaalin kulutus yhteensä, tuhatta tonnia	103,99	63,34
Rakennusten materiaalien kulutus materiaalityypeittäin, tuhatta tonnia		
Maamassat	27,89	27,89
Uusiutumattomat	75,98	27,88
Uusiutuvat	0,11	7,57

Taulukko 3. Luonnonvarojen käyttö rakennuksiin

Luontovaikutukset

Luontovaikutuksia arvioidaan KEKO-laskennassa vain kaava-alueella. Näin ollen luontovaikutukset ovat samat kummassakin vaihtoehdossa. Kaavan vaikutuksia luontoon ja luonnonympäristöön on arvioitu tarkemmin kohdassa 4.5.2.

4.4.5 Kaavataloudellinen tarkastelu

Kaavataloudellista tarkastelua ei ole päivitetty nähtävilläolon jälkeen. Nähtävilläolon jälkeen tarkistettu kerrosala on noin 2 000 k-m² enemmän kuin kaavataloudellisessa tarkastelussa käytetty kerrosala.

Lumikvartsin kaava-alue jatkaa samaa tiivistä kaupunkirakenteen kehittämistä kuin viereinen Kivistöntähden alue ja Kivistön keskusta-alue ylipäätään. Kaava-alue sijoittuu kohtuullisen matkan päähän sekä Kivistön rautatieasemasta ja sen ympärille rakentuvista palveluista, että tulevasta

Lapinkylän asemasta. Alue on rakentamatonta, joten alkuinvestointina joudutaan rakentamaan koko kunnallistekniikka, jota on rakennettu jo Kivistön puistokatua pitkin. Alue on kuitenkin kaupungin omaa maata, joten kaavoittaminen toteuttaa kaupungin tavoitteita ja strategiaa sekä tuottaa runsaasti maanmyynti- tai vuokratuloja sekä tulevaisuudessa merkittäviä verotuloja. Tehokkaan rakentamisen ansiosta kaava-alueen asumisen kerrosala on noin 55 000 k-m², minkä lisäksi liiketiloja sallitaan yli 2300 k-m². Alueelle sijoittuu myös 3000 k-m² suuruinen päiväkotito.

Tähän kaava-alueeseen kuuluu Lumikvartsinkatu, joka on tärkeä liikenneyhteys rautatien yli. Yhteys on tärkeä myös jätteiden putkikeräysjärjestelmälle. Rautatien eteläreunalla kulkee Sporttilaituri-niminen jalankulun ja pyöräilyn yhteys, joka alkaa lännessä Safiiriaukiolta jatkuen edelleen itään Riipiläntien suuntaan kohti Lapinkylän tulevaa asemaa, joten sekin palvelee laajemmin alueen väestöä. Myös Onnenkivenpuisto on osa laajempaa viheraluetta, jolloin Safiiriaukiolta pääsee sujuvaa puistoreittiä Lumikvartsinkadulle asti – ja kaavarungon mukaan viherreittejä on tavoitteena jatkaa edelleen itään, aina tulevalle Lapinkylän asemalle asti. Osa kaavaan kohdistuvista katujen ja puistojen rakentamiskustannuksista eivät siis kohdistu pelkästään tämän kaavan kortteleille, vaan edistävät koko Kivistön keskustan tavoitteita.

Katualueille mahdollistetuilla istutusalueilla lisätään vehreyttä ja viihtyvyyttä. Suuri osa katualueesta on muodoltaan ja leveydeltään vaihtelevaa pihakatuja, jossa autoliikenne ei ole ensisijainen toiminto. Ratkaisu voi olla hieman tavanomaista kalliimpi, mutta se tuo myös alueelle haluttua laadutusta ja viihtyvyyttä sekä omaleimaisuutta. On tärkeää huomioida, että kokonaiskustannusten näkökulmasta ratkaisu on edullisempi asukasta kohti kuin aluetehokkuudeltaan matalampi kaupunkirakenne.

Kaava-alueen maaperä on vantaalaisittain tavanomaista; enimmäkseen savea, jonkin verran silttiä. Tämä lisää rakentamiskustannuksia kantavampiin maalajeihin verrattuna, mutta toisaalta paremman maaperän alueet on jo hyödynnetty tai ne sijaitsevat kauempana nykyisestä kaupunkirakenteesta. Mikäli savea joudutaan poistamaan huomattavia määriä, sille olisi hyvä etsiä sijoituspaikka läheltä. Maan kuljetus lisää sekä kustannuksia että päästöjä ja lisäksi maanlajitusalueista on pulaa.

Kunnallistekniikan rakentamisen kustannukset ovat kahden miljoonan euron luokkaa, mikä ei sisällä rautatien ylittävää silttaa eikä vesihuoltoa, jonka kustannusarvio on hieman alle 1,5 miljoonaa euroa. Sillan kustannusarvio on noin 2,7 miljoonaa euroa (alv. 0 %).

Alla olevassa taulukossa on tarkasteltu infrakustannuksia (ilman suunnittelukustannuksia) kahdella eri aluetyypillä (väljä pientalovaltainen ja tiivis kerrostalovaltainen alue) sekä Lumikvartsin kaava-alueen vertailuluku, laskentaperusteena noin 2,8 milj. euron infrakustannusarvio (ilman suunnittelua), 55 000 asumisen kerrosneliömetriä ja 1200 asukasta.

Tarkastelut osoittavat, että väljempien asuinalueiden infrakustannukset (kadut ja vesihuolto) ovat vähintään kaksin- tai jopa viisinkertaiset suhteutettaessa kustannukset kaava-alueen asukasmääräarvioon ja asumisen kerrosalaneliöihin. ”Tiivis, asuinkerrostalopainotteinen” -aluetyypissä infrakustannukset ovat pääsääntöisesti välillä 20–50 €/k-m² tai vaihtoehtoisesti asukasmäärän kautta laskettuna 950–2330 €/asukas. ”Väljä, pientalopainotteinen” -aluetyypissä vastaavat kustannukset ovat välillä 50–120 €/k-m² ja 4500–6900 €/asukas.

Lumikvartsin kaava-alue on tiiviin, kerrostalovaltaisen aluetyypin kustannustarkastelussa luokan yläpäässä. Tämä selittyy sillä, että Lumikvartsin asemakaava-alueeseen sisältyy laajempaa aluetta palveleva yhdyskatu Lumikvartsinkatu, jonka kustannukset ovat suurimmat kuten ovat myös Sporttilaiturin. Lumikvartsin infrakustannukset jyvittyvätkin todellisuudessa suunnittelualueen rajasta laajemmalle.

	€/asumisen k-m ²	€/asukas
Lumikvartsi (232700)	51	2330
Tiivis kerrostalovaltainen (002336)	47	2180
Tiivis kerrostalovaltainen (231600)	28	1240
Tiivis kerrostalovaltainen (231900)	21	950
Väljä pientalovaltainen (002127)	116	6890
Väljä pientalovaltainen (402100, 402500 ja 403500)	107	4865
Väljä pientalovaltainen (002166)	52	4560

Taulukko. Infrakustannukset ilman suunnittelua esimerkkikaava-alueilla kerrosneliömetriä ja asukasta kohti. Kaava-alueiden numerot suluissa.

4.5 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen ja vastaa kaupunkistrategiaan. Hanke hyödyntää kaupungin maaomaisuutta ja sitä voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa ja vastaa valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumiseen.

4.5.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne

Asemakaava jatkaa Kivistön keskustan rakentumista kohti Lapinkylän asemavarausta. Ratkaisu edistää Kivistön keskusta-alueen kehittymistä ja luo tiivistä ja tehokasta, kaupunkirakennetta. Rakentaminen sijoittuu kävelymatkan päähän Kivistön asemasta. Bussipysäkit sijoittuvat kävelyetäisyydelle. Hanke edistää kestävästä yhdyskuntarakennetta.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen muuttaa merkittävästi alueen ilmettä Kivistön keskustarakenteen laajentuessa vielä rakentumattomille, metsäisille alueille. Kivistön keskustan laajeneminen Kehäradan eteläpuolelle muuttaa kaupunkikeskustan painopisteitä. Metsäisten virkistys- ja puistoalueiden toteuttaminen vahvistaa Kivistön vihreää kaupunkikuvaa ja vastaa siten tavoitteeseen vihreästä ja vihreästä Vantaasta.

Väestön rakenne ja kehitys

Asemakaava ja asemakaavan muutos laajentaa Kivistön suuralueen asemiin tukeutuvaa asumista, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Koteja mahdollistetaan yli 1 200 asukkaalle. Päiväkotipalveluiden lisääntyminen parantaa lapsiperheiden palveluita ja vastaa aktiivisen Kivistön tavoitteeseen.

Asuminen

Kaava-alueen mahdollistamat asunnot vastaavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntotarpeeseen sekä Vantaan kaupungin MAL-sitoumuksiin. Hanke lisää asuntotuotantoa ja monipuolistaa asuntokantaa hyvien raideliikenneyhteyksien varrella.

Palvelut ja työpaikat

Palvelujen tarve lisääntyy asukasmäärän kasvaessa. Kaavaratkaisu vastaa tähän kysyntään, toteutuessaan se lisää alueen palvelu- ja työpaikkatarjontaa. Kaava-alueelle on mahdollistettu kivijalkaliiketilaa sekä kaksi päiväkotia, jolla vastataan koko Kivistön keskustan alati kasvavaan päiväkotikysyntään. Kivijalkaa mahdollistettu palvelutila voidaan tarvittaessa toteuttaa myös muuhun kuin päiväkotikäyttöön, vallitsevan tilanteen mukaan.

Taloudelliset vaikutukset

Alueen kehitys hyödyntää kaupungin maaomaisuutta. Tiiviin yhdyskuntarakenteen rakentuminen laskee yksikkökohtaisia kustannuksia infrastruktuurin toteuttamisessa ja ylläpidossa (kts. tarkemmin 4.4.5). Houkuttelevien, uusien asunto- ja rakennustyyppien toteuttaminen vaikuttaa alueen imagoon ja haluttavuuteen.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavahankkeen tavoitteena on sosiaalisesti tasa-arvoinen, eheä aluekokonaisuus. Monipuoliset rakennus- ja asuntotyytit edesauttavat tavoitteen saavuttamista. Alue mahdollistaa kylämäistä naapurustoa, jossa lähipalvelut ovat kävellen saavutettavissa. Asuminen alueella toteuttaa esteettömyyttä ja mahdollistaa kestäviä valintoja. Kaavaratkaisu mahdollistaa sosiaalisesti ehjän aluekokonaisuuden, kun toteutuksessa noudatetaan Vantaan asuntopoliittisia linjauksia.

Virkistys

Hanke uusine asukkaineen lisää virkistysalueiden käyttöä. Tällä hetkellä Kivistön keskusta-alueella on vain yksi koirapuisto. Tämä Punakivenpuiston koira-aitaus sijaitsee Kivistön keskustasta pohjois-luoteeseen ja on kooltaan 1 500 m². Hanke mahdollistaa uuden kaupunkikoirapuiston toteuttamisen, ja vastaa siten kivistöläisten toiveisiin koirapuistojen määrän lisäyksestä.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä sekä Kivistön asemasta että Lapinkylän suunnitellusta asemasta. Kvartsiraitti on nopean pyöräilyn baana, ja saattaa lisätä pyöräilyn suosiota ennestään. Lumikvartsinkadulla ja Jadekadulla erotellut pyöräkaistat houkuttelevat pyöräilyyn. Rautatieasemien lisäksi linja-autoliikenteen pysäkit Lumikvartsinkadulla ovat jokaisesta asunnosta alle 200 metrin päässä, mikä tukee joukkoliikenteen käyttöä ja mahdollistaa kestävämpää liikkumista. Keskitetty pysäköintiratkaisu vähentää alueen sisäistä autoliikennettä, ja pihakadut rauhoittuvat kävelyyn, oleskeluun ja esimerkiksi pyöräilyyn.

YmpäristöhäiriötLentomelu

Lentomelu on huomioitu kaavamääräyksiin. Ulko-oleskelutiloista 5 % on katettava.

Raidemelu

Raidemelu on huomioitu kaavamääräyksiin. Asunnot eivät saa avautua vain Kehäradan suuntaan kortteleissa 23165 ja 23166, lisäksi määrätään mm. rakennuksen ulkokuoren äänitasoerosta 36 dB ja parvekkeiden melusuojuuksesta.

4.5.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentamisella on merkittäviä vaikutuksia alueen luontoarvoihin. Rakentaminen vähentää luontoalueita ja samalla asukas- ja käyttäjämäärän kasvu lisää viheralueiden käyttöpaineita ja kulutusta. Hanke ei kuitenkaan vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita, sillä yhdyskuntarakenteen keskittäminen aseman seuduille mahdollistaa koko kaupungin tasolla luonnon monimuotoisuuden ja esimerkiksi lahokaviosammalen suotuisan suojelutason.

Vantaan yleiskaavan 2020 valmistelun yhteydessä Vantaan kaupunki teetti selvityksen ja suojelusuunnitelman lahokaviosammalen huomioimiseksi kaavoituksessa ja lajin suotuisan suojelutason säilymisen arvioimiseksi (Manninen & Nieminen 2020). Lahokaviosammalkartoitus tehtiin myös suojelualueilta sekä suojeltaviksi suunnitelluilta ja luo-kaavamerkinnän alueilta, joilta oli aikaisemmin vain vähän tietoja. Kartoitustyön tuloksena rajattiin 107 erillistä ydinaluetta, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on n. 1 071 hehtaaria. Lisäksi rajattiin lahokaviosammalelle potentiaalista aluetta n. 1 412 hehtaaria.

Selvityksen perusteella lahokaviosammalen suojelun taso Vantaalla säilyy suotuisana yleiskaava 2020 mukaisen maankäytön toteutuessa. Suojelusuunnitelman kompensaatiotarkastelussa on verrattu voimassa olevan yleiskaavan ja yleiskaavan 2020 maankäytön muutoksia. Vertailussa lahokaviosammalen elinoloja oletettavasti parantavat muutokset kaavamerkinnöissä on tulkittu täysmääräiseksi tai osittaiseksi kompensatioksi. Myös päinvastaiset muutokset on huomioitu. Johtopäätöksenä todetaan, että yleiskaavaan 2020 osoitetut maankäytön muutokset kompensoivat pinta-alan ja kasvupaikkojen (havaittu itiöpesäke tai itujyväryhmä) osalta rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevien lahokaviosammaleesiintymien heikennykset riittävällä tasolla.

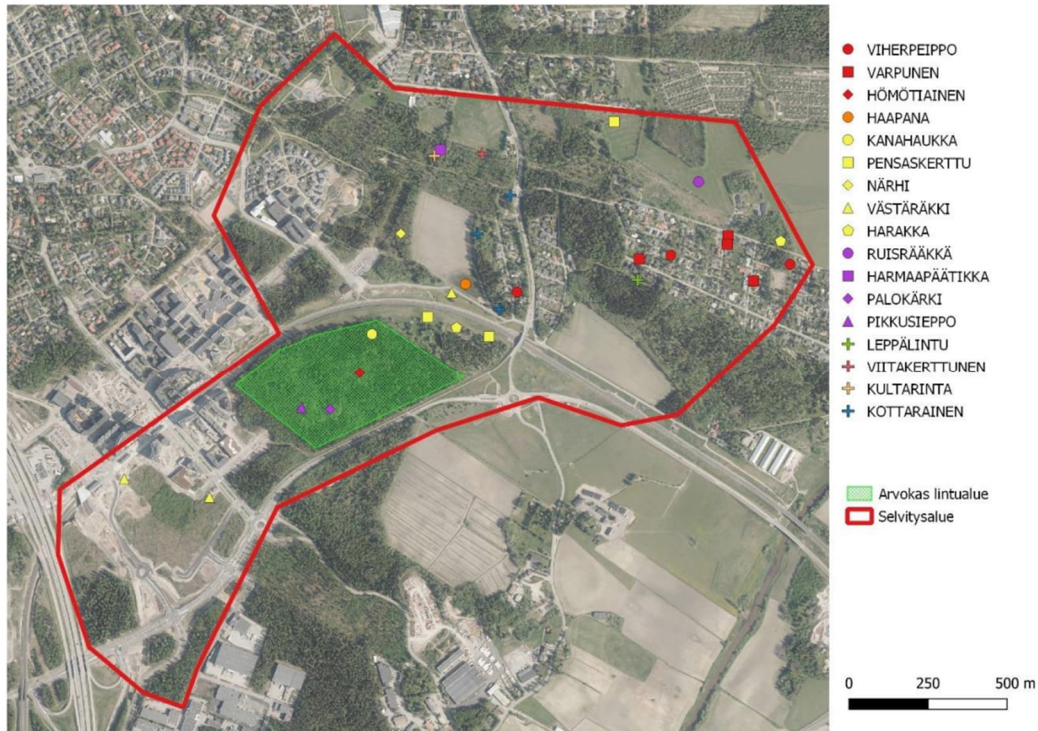
Yleiskaavan 2020 valmisteluaineistossa lahokaviosammaleesiintymien maankäyttömuotoja on parannettu lajin selviytymisen kannalta merkittävästi verrattuna Vantaan voimassa olevaan yleiskaavaan. Kivistön Lumikvartsin suunnittelualuetta on suojelusuunnitelmassa tarkasteltu yleiskaavan rakentamisen alueena, eikä siellä olevien esiintymien ole oletettu säilyvän. Alueen lahokaviosammaleesiintymät eivät siten ole keskeisiä lajin suotuisan suojelutason säilymisen kannalta Vantaalla. Lumikvartsin kaava-alueella luo-määräyksellä huolehditaan liito-oravan ja lahokaviosammalen elinympäristön edellytyksistä. Kaavamääräyksissä ohjeistetaan muun muassa pitkospuiden suosi-miseen. Tämä on keino vaalia maapohjaa kulumiselta ja turvata metsäkasvillisuuden kerroksellisuus.

Lumikvartsin suunnitteluratkaisuilla turvataan ekologisia yhteyksiä tiivistyvässä kaupunkirakenteessa. Osana Kivistön keskustan kaavarunkotyötä (kh 22.3.2021) on tunnistettu kaupunkiluonnon elementtien mahdollisuudet, kuten kasvikatot ja tonttivyhreä. Lumikvartsin asemakaavaehdotus edustaa tätä kaavarungon hyväksyttyä suunnitteluperiaatetta, jossa kaupunkirakenteessa eri tasot, kuten luonnon ja liikkumisen ympäristöt, liittyvät ja limittyvät toisiinsa. Lumikvartsin kaava vahvistaa Kivistön keskustan kaavarungossa suunniteltua Onnenkivenpuiston etelä-pohjoissuuntaista ekologista yhteyttä. Poikittainen länsi-itäyhteys syntyy Onnenkivenpuiston jatkeen, tonttivyhreän ja flexzone-alueiden sekä katupuiden ja kasvikkatojen kokonaisuutena. Kaupunkivyhreän määrä varmistetaan vihertehokkuuden määräyksellä sekä yksityiskohtaisin kaavamerkinnöin ja -määräyksin.

Kaavan nähtävilläolon jälkeen lähtötiedot ovat päivittyneet luontoarvojen osalta. Lumikvartsin kaava-alueelta on löytynyt lisää huomioitavia luontoarvoja, jotka käyvät ilmi viimeisimmästä Kivistön linnusto- ja lepakkoselvityksestä (Faunatica Oy 2021). Näistä merkittävin on hömötiaislöydös. Alue ei kuitenkaan ole suojeltu kohde, ja selvitys toteaa sen säilyttämisen olevan vapaaehtoista. Jotta hömötiainen voisi säilyä alueella, tulisi Kehäradan ja Tikkurilantien välinen metsä suojella laajamittaisesti, lisäksi jo nykytilanteessa luvaton maastoliikenne häiritsee lintujen pesintää. Vantaan kaupunki näkee, että kokonaiskestävyyden kannalta on kannattavampaa rakentaa tiiviisti

asemanseuduille, ja säästää koskemattonta, luontoarvoiltaan rikasta metsää Kivistön keskustan ympärillä ja muualla Vantaalla.

Vantaan kaupunki on mukana SYKEN ekologisen kompensaation kansallisessa pilotissa, jossa etsitään kaupunkitasoista ratkaisua luontoarvojen turvaamiseksi. Kivistön keskustassa asemien lähellä paikallinen *laajamittainen* luontoarvojen suojelu on haastavaa, koska on ekologisesti kestäväntä sijoittaa mahdollisimman paljon asukkaita jo rakennetun joukkoliikenteen runkoyhteyden asemien lähelle. Tavoitteena on, kuten tähänkin saakka, kompensoida menetettyjä arvoja muualla kuin Kivistön keskustassa, mutta kompensaatiopilotin tarkoituksena on tehdä luontoarvojen suotuisan suojelutason varmistamisesta läpinäkyvämpää.

Ote Kivistön linnusto- ja lepakkoselvityksestä (Faunatica Oy, 2021). Lumikvartsin kaava-alueelta löytyi hömötiainen ja kanahaukka. Lisäksi alueelta löytyi lepakoista viiksisiippalajeja, joiden säilymiselle rakentamisen ei kuitenkaan nähdä olevan uhka.

Vesistöt ja vesitalous

Asemakaavan myötä metsäinen alue muuttuu tiiviiksi kerrostaloalueeksi ja sitä kautta vettä läpäisemättömän pinnan määrä kasvaa alueella merkittävästi. Tämä tulee lisäämään kaava-alueelta muodostuvan huleveden määrää.

Hulevesien hallinnan tavoitteena on, että alueelta poistuvan virtaamahuipun suuruus ei kasva rakentamisen myötä. Hulevesimäärän kasvun vaikutuksia pyritään minimoimaan viivyttämällä syntyviä hulevesiä tontilla ennen niiden johtamista yleiseen hulevesiviemäriin. Hulevesiviemärissä vedet ohjataan Koivupäänojaan, jonka varrelle on tutkittu alueellisia viivytyksratkaisuja, jotka toteutettaisiin Lapinkylän aseman alueen rakentamisen edetessä.

Kaavan edellyttämä vihertehokkuus on toteutettavissa eri keinoin eri kortteleissa. Kasvillisuuskatot tukevat osaltaan luonnon monimuotoisuutta ja viivyttävät sadevesiä.

4.5.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat rakentamisen aikana negatiiviset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, ja metsän kaataminen rakennettavilta alueilta sekä maaperän muutokset kutistavat alueen hiilinieluja. Rakennusten käyttö ja liikenne lisäävät kasvihuonepäästöjä, joskin päästötasoon voidaan vaikuttaa sitä alentavasti eri keinoin. Rakentamisen CO₂-päästöjä on arvioitu KEKO-laskelmalla kohdassa 4.4.4. Puurakentamisella sekä lämmitys- ja käyttöenergiassa uusiutuvien energialähteiden suosimisella voidaan vaikuttaa CO₂-päästöihin niitä pienentävästi.

Rakentamisen keskittäminen Kivistön aseman vaikutusalueelle laajentaa olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta, joka hyödyntää laadukkaita joukkoliikennepalveluja ja raideliikennettä. Henkilöautokannan sähköistyminen voi vaikuttaa päästöihin niitä pienentävästi.

Asemakaavassa vaaditaan kaavamääräyksissä vihertehokkuutta 0,9 asuinkortteleissa ja Y-korttelissa sekä 1,0 C-korttelissa. Vihertehokkuuden – viherpintojen, puiden ja hulevesielementtien – avulla hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään siihen sopeutumista vähentämällä tulvariskejä, luomalla hiilinieluja ja lieventämällä lämpösaarekeilmiötä rakennetussa ympäristössä. Kasvillisuus vähentää tulvariskiä, sitoo hiilidioksidiä, viilentää rakennetun ympäristön lämpösaarekkeita ja lisää kaupunkitilan viihtyisyyttä ja terveysvaikutuksia. Samalla toteutetaan kestävä kehitys ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen mukaisia suunnitteluperiaatteita.

4.6 NIMISTÖ

Nimistöryhmä 9.3.2021 on hyväksynyt alla olevat nimet.

Alueen nimistö perustuu korukivien nimiin.

Olemassa olevat

23 KIVISTÖ

Lumikvartsinkatu, Snökvartsgatan – nykyinen nimi (2010).

Onnenkivenpuisto, Lyckostensparken – nykyinen nimi (2019).

Sporttilaituri, Sportkajen – nykyinen nimi (2019).

Jalokivistä johdetut nimet:

Jadekatu, Jadegatan

Jadekuja, Jadegränden

Jadepolku, Jadestigen

Mineraaleista johdetut nimet:

Karneolikatu, Karneolgatan (pihakatu)

Karneolikuja, Karneolgränden (pihakatu)

Karneolipiha, Karneolgården (pihakatu)

Karneolipolku, Karneolstigen (jalankulkukatu)

Karneoli on yksi kvartsin muunnoksista, oranssi tai punainen mineraali.

Savukvartsinkatu, Röckkvartsgatan

Lähtee Lumikvartsinkatulta.

Villakoiranpuisto, Pudelparken

Uusi pieni koirapuisto

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Tavoitteena on aloittaa tarkempi suunnittelu ja rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

Hulevesisuunnitelman laatimisessa tulee ottaa huomioon Vantaan kaupungin hulevesiohjelma. Suunnitelma hyväksytetään rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

Rakentamisenaikaiset hulevedet tulee hallita haittavaikutukset minimoiden. Etenkin kiintoaineen kulkeutuminen on minimoitava.

Pysäköintiä voi Kivistön keskustan kaavarungon tavoitteiden mukaisesti järjestää vaiheittain alueen ympärillä ja rakentumattomilla tonteilla, kunnes C-kortteli on valmistunut ja pysäköintitarve luonnostaan vähenee alueen palveluiden kehittyessä.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

HSY: Teemu Keitaanpää
 Vantaan Energia: Antti Hartikainen
 Väylävirasto: Ville Vuokko

Vantaan kaupunki:

Asemakaavoitus:	Anna-Riitta Kujala	aluearkkitehti
	Ville Leppänen	asemakaavasuunnittelija
	Veli-Pekka Ristimäki	asemakaava-arkkitehti
	Sonja Sahlsten	asemakaava-arkkitehti (13.3.2020 saakka)
	Eija Hasu	asemakaava-arkkitehti (13.3.2020 alkaen, 31.7.2021 saakka)
	Riikka Mattila	kaavatekninen koordinaattori
Yleiskaavoitus:	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
Kadut ja puistot:	Henri Hyttinen	vesihuollon suunnittelu (31.12.2021 saakka)
	Elina Kettunen	vesihuollon suunnittelu (1.1.2022 alkaen)
	Pirjo Salo	liikenneinsinööri
	Teemu Vihervaara	liikenteen alueinsinööri
	Sirpa Paavilainen	maisema-arkkitehti, kadut
	Sirpa Mäkilä	maisema-arkkitehti, puistot
	Janne Karppinen	geotekniikka
Rakennusvalvonta:	Matti Kärki	kaupunkikuva-arkkitehti
Ympäristöpalvelut:	Jarmo Honkanen	ympäristösuunnittelija
Kiinteistöt ja tilapalvelut:	Tomi Henriksson	kiinteistökehityspäällikkö
	Teemu Jääskeläinen	maankäyttöinsinööri
	Heikki Kangas	geotekniikkapäällikkö

VANTAAN KAUPUNKI Asemakaavoitus

Vantaalla, 23. päivänä elokuuta 2022

Ville Leppänen
 asemakaavasuunnittelija

Anna-Riitta Kujala
 aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	06.07.2022
Kaavan nimi	232700 Kivistön Lumikvartsi		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	10.01.2020
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092232700
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	6,4094	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	6,4094	100,0	66660	1,04	6,3548	66660
A yhteensä	2,0853	32,5	63100	3,03	2,0853	63100
P yhteensä						
Y yhteensä	0,3085	4,8	3000	0,97	0,3085	3000
C yhteensä	0,2856	4,5	560	0,20	0,2856	560
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,2933	20,2	0		1,2933	0
R yhteensä						
L yhteensä	2,4367	38,0	0		2,3821	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

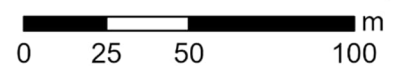
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

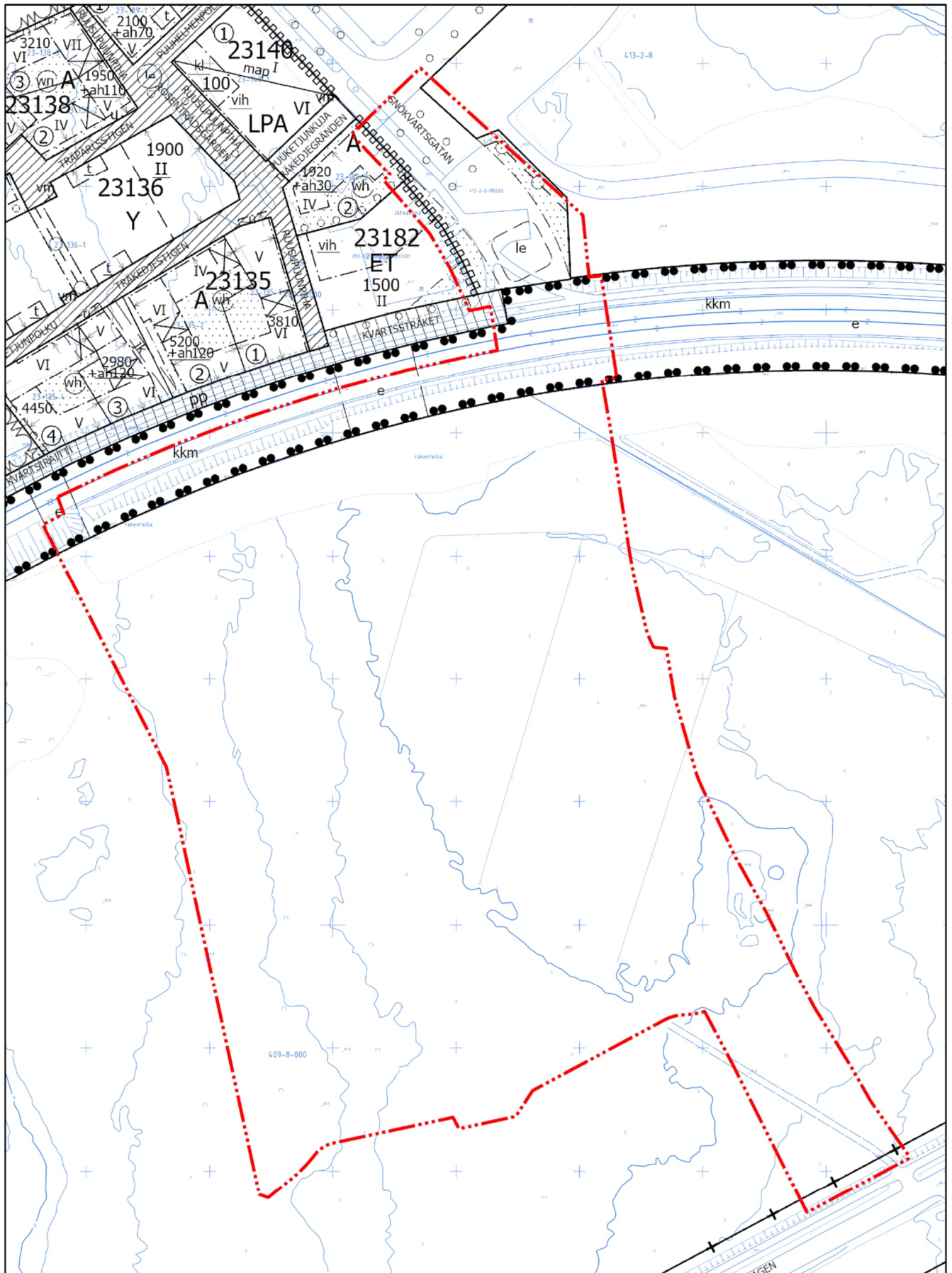
Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset [lkm]	Suojeltujen rakennusten muutos [k-m ² +/-]
Yhteensä		

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	6,4094	100,0	66660	1,04	6,3548	66660
A yhteensä	2,0853	32,5	63100	3,03	2,0853	63100
A	1,9498	93,5	61650	3,16	1,9498	61650
AR	0,1355	6,5	1450	1,07	0,1355	1450
P yhteensä						
Y yhteensä	0,3085	4,8	3000	0,97	0,3085	3000
Y	0,3085	100,0	3000	0,97	0,3085	3000
C yhteensä	0,2856	4,5	560	0,20	0,2856	560
C	0,2856	100,0	560	0,20	0,2856	560
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	1,2933	20,2	0		1,2933	0
VP	0,1680	13,0	0		0,1680	0
VL	1,1253	87,0	0		1,1253	0
R yhteensä						
L yhteensä	2,4367	38,0	0		2,3821	0
Kadut	1,6130	66,2	0		1,6130	0
Pihakadut	0,3467	14,2	0		0,3467	0
Katuauk./torit	0,0725	3,0	0		0,0725	0
Kev.liik.kadut	0,3499	14,4	0		0,3499	0
LR	0,0546	2,2	0			
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

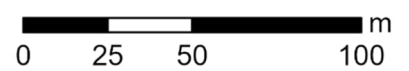

ASEMAKAAVA- JA ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS
1:2000

POISTETTAVAT MERKINNÄT
1:2000

Kaava-alueen numero Planområdets nummer 232700	Päiväys Datum 23.8.2022
Vantaan kaupunki KIVISTÖN LUMIKVARTSI Kaupunginosa 23, Kivistö Asemakaava Korttelit 23164–23169 ja 23126 sekä katu- ja virkistysalueet. Asemakaavan muutos Osat kortteleista 23164 ja 23165 sekä katu-, virkistys- ja rautatiealuetta. Tonttijako 23164–23169 ja 23126 1:1000	 Vanda stad KIVISTÖS SNÖKVARTS Stadsdel 23, Kivistö Detaljplan Kvarteren 23164–23169 och 23126 samt gatu- och rekreationsområden. Ändring av detaljplanen Delar av kvarteren 23164 och 23165 samt gatu-, rekreations- och järnvägsområden. Tomtindelning 23164–23169 och 23126 1:1000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Asuinrakennusten korttelialue.

Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue.

Seuraavat määräykset koskevat A- ja AR-korttelialueita:

Arkkitehtuurin on oltava korkeatasoista, värikästä ja leikkisää.

Kaupunkitilan tulee olla pienimittakaavaista kävelymiljöötä.

Rakennusten ja kortteleiden tulee muodostaa inhimillistä ja monimuotoista kaupunkia.

Toisiinsa kiinni sijoitetuilla rakennusaloilla rakennukset tulee rakentaa toisiinsa kiinni tonttijaosta huolimatta.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää tavoiteluku 0,9 tai rakennuslupaa haettaessa kulloinkin voimassa oleva tavoiteluku. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvun yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Kerroskorkeudet ja kerrosluvut

Rakennuksen maantasokerroksen korkeuden tulee olla pääsääntöisesti vähintään 4 metriä.

Lumikvartsinkadun, Jadekadun, Savukvartsinkadun ja Karneolikadun varsilla rakennuksen maantasokerroksen korkeuden olla vähintään 5 metriä. Ensimmäisen kerroksen voi sisäpihan puolelle toteuttaa kaksikerroksisena. Asemakaavan osoittaman kerrosluvun lisäksi sisäpihan puolelle saa rakentaa yhden lisäkerroksen.

Rakennuksen ylimmän kerroksen asuintiloissa vapaan huonekorkeuden on pääsääntöisesti oltava vähintään 3 metriä.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för bostadshus.

Kvartersområde för radhus och andra kopplade bostadshus.

Följande bestämmelser gäller A- och AR-kvartersområden:

Arkitekturen ska vara av hög kvalitet, färggrann och lekfull.

Stadsrummet ska bilda en småskalig gångmiljö.

Byggnaderna och kvarteren ska bilda en människovänlig och mångsidig stad.

På byggnadsytor som placerats fast i varandra ska byggnaderna byggas fast i varandra oberoende av tomtindelningen.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla ett målsättningsstal på minst 0,9 eller det målsättningsstal som gäller vid respektive tidpunkt vid ansökan om bygglov. Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Våningshöjder och våningstal

Höjden på byggnadens markplansvåning ska som regel vara minst 4 meter.

Utmed Snökvartsgatan, Jadekatan, Röckkvartsgatan och Karneolgatan ska höjden på byggnadens markplansvåning vara minst 5 meter. Första våningen kan på innergårdens sida byggas i två våningar. På innergårdens sida får en tilläggs våning byggas utöver det våningstal som anges i detaljplanen.

I bostadsutrymmena i byggnadens översta våning ska den fria rumshöjden som regel vara minst 3 meter.

Julkisivut

Julkisivujen tulee olla värikkäitä.

Kaavan liitemateriaalina on viitteellinen värisuunnitelma, jonka periaatteita on noudatettava.

A-korttelialueilla julkisivut tulee jäsentää enintään yhden porrashuoneen mittaisiin osiin, jotka poikkeavat toisistaan vähintään värin tai materiaalin ja aukotuksen sommittelun suhteen.

AR-korttelialueilla julkisivut tulee jäsentää enintään yhden asunnon mittaisiin osiin, jotka poikkeavat toisistaan vähintään värin tai materiaalin suhteen.

Rakennusten julkisivuissa tulee olla vaihtelua eri kerrosten välillä: vähintään maantasokerroksen ja ylimmän kerroksen on poikettava muista kerroksista.

VIII-kerroksissa ja sitä korkeammissa rakennuksissa kahden alimman kerroksen ja ylimmän kerroksen on poikettava muista kerroksista.

Julkisivuissa ei sallita näkyviä vaakasuuntaisia elementtisaumoja. Mahdollisten pystysuuntaisten elementtisaumojen on oltava oleellinen osa rakennuksen arkkitehtuuria.

Katot

Rakennusten kattomuotojen on oltava vaihtelevia.

Rakennuksissa tulee olla harja- tai satulakatto, niiden muunnos tai kasvikatto tai edellä mainittujen yhdistelmä. Kasvikatoilla tulee kasvattaa hyötykasveja ja niissä tulee olla toiminnallista osaa (oleskelutilaa) vähintään 50 %.

Katoille saa pääasiallisesta kattomuodosta huolimatta rakentaa kattoterasseja ja kattopuutarhoja.

Harja- tai satulakaton alle muodostuvaan tilaan tulee sijoittaa pääkäyttötarkoituksen mukaista tilaa.

Harja- tai satulakattopintoja tulee rytmittää kattoikkunoilla ja -lyhyillä.

Kattopintoja on hyödynnettävä aurinkoenergian keräämiseen, ellei kattoa käytetä muuhun toimintaan.

Toiminnallisille kasvikatolle on järjestettävä kulkuyhteys.

Yksikerroksisiin rakennusalan ulkopuolisiin rakenteisiin on rakennettava kasvikatto.

AR-korttelialueilla räystäslinja tulee olla rakennuksen ylimmän asuinkerroksen lattiapinnan tasolla tai sen alapuolella, ellei ylimmän kerroksen tasolla julkisivussa ole kattoterassia.

Parvekkeet ja erkerit

Jokaisessa asunnossa tulee olla vähintään yksi oleskeluparveke tai tuuletusparveke.

Asuntokohtaisia tuuletusparvekkeita ei saa lasittaa.

A-käyttötarkoituksella: Vähintään 40 %:ssa asunnoista on oltava enemmän kuin yksi parveke. Toinen parveke voi olla ranskalainen parveke.

A-käyttötarkoituksella: Jokaisella julkisivulla tulee olla parvekkeita, joista oleskeluparvekkeita vähintään 10 %, tuuletusparvekkeita vähintään 20 % ja ranskalaisia parvekkeita vähintään 20 %.

Parvekkeiden on oltava erillisiä. Parvekkeet eivät saa muodostaa yhtenäisiä vyöhykkeitä.

Parvekkeet ja erkerit saa rakentaa rakennusalan rajan yli, mutta ne eivät saa ylittää korttelialueen rajaa.

Mikäli valtioneuvoston voimassa olevat melusuojauksen ohjearvot tai muut kaavamääräykset eivät edellytä parvekelasituksia, tulee oleskeluparvekkeet kerroksissa III–IV toteuttaa lasittamattomina.

Parvekkeilla on oltava hyvä näkyvyys kadulle.

Parvekkeita ei saa kannattaa maasta.

Ulokeparvekkeiden alapinnan tulee olla vähintään kahden kerroksen etäisyydellä maantasosta.

Fasader

Fasaderna ska vara färgglada.

Som bilagsmaterial till planen medföljer en riktigande färgplan, vars principer ska följas.

På A-kvartersområden ska fasaderna struktureras in i högst ett trapphus långa delar som skiljer sig från varandra genom minst färger eller material och utformningen av öppningar.

På AR-kvartersområden ska fasaderna struktureras in i högst en bostad långa delar som skiljer sig från varandra åtminstone med avseende på färg eller material.

Byggnadernas fasader ska variera mellan olika våningar: åtminstone markplansvåningen och den översta våningen ska skilja sig från de övriga våningarna.

I byggnader med VIII våningar och högre än detta ska de två nedersta våningarna och den översta våningen avvika från de övriga våningarna.

I fasaderna tillåts inga synliga vågräta elementfogar. Eventuella lodräta elementfogar ska utgöra en väsentlig del av byggnadens arkitektur.

Tak

Byggnadernas takformer ska vara varierande.

Byggnaderna ska ha ås- eller sadeltak, en variation av dessa eller ett gröntak eller den kombination som nämns ovan. På gröntaken ska det odlas nyttväxter och de ska ha en funktionell del (vistelseutrymme) på minst 50 %.

Takterrasser och takträdgårdar får byggas på taken oberoende av den huvudsakliga takformen.

I det utrymme som bildas under ås- eller sadeltaket ska det placeras utrymme i enlighet med det huvudsakliga användningsändamålet.

Ytorna på ås- eller sadeltaken ska varieras med takfönster och takkupor.

Takytorna ska utnyttjas för insamling av solenergi om inte taket används för annan verksamhet.

En förbindelse ska ordnas till de funktionella gröntaken.

I konstruktioner med en våning som ligger utanför byggnadsytan ska det byggas gröntak.

På AR-kvartersområden ska takfotslinjen ligga på samma nivå som golvnivån i byggnadens översta bostadsvåning, eller nedanför den om det inte finns en takterrass i fasaden i nivå med den översta våningen.

Balkonger och burspråk

Varje bostad ska ha minst en balkong för vistelse eller en vädringsbalkong.

Enskilda bostädernas vädringsbalkonger får inte inglasas.

I områden med användningsändamålet A: Minst 40 % av bostäderna ska ha fler än en balkong. Den andra balkongen kan vara en fransk balkong.

I områden med användningsändamålet A: Varje fasad ska ha balkonger, varav minst 10 % ska vara balkonger för vistelse, minst 20 % vädringsbalkonger och 20 % franska balkonger.

Balkongerna ska vara separata. Balkongerna får inte bilda enhetliga zoner.

Balkonger och burspråk får byggas så att de skjuter ut över byggnadsytans gräns, men de får inte överskrida kvartersområdets gräns.

Om statsrådets gällande riktvärden för bullerskydd eller andra planbestämmelser inte förutsätter inglasningar av balkonger, ska vistelsebalkongerna i våningarna III–IV byggas utan inglasning.

Från balkongerna ska det vara god sikt till gatan.

Balkongerna får inte stötta upp från marken.

De utskjutande balkongernas undersida ska vara på minst två våningars avstånd från markplanet.

Kivijalkakerrokset ja asuntokohtaiset pihat

Katu- ja puistoalueen puolelle tulee muodostaa avoin ja toiminnallinen kivijalkakerros.

Jokaisella maantasokerroksen asunnolla tulee olla oma sisääntulopiha joko kadun, puiston tai korttelin sisäpihan suuntaan. Asuntopihojen ja sisääntulopihojen on muodostettava vehreitä, suojaisia ja viihtyisiä pihatiloja.

Etipihallisten asuntojen pääsisäänkäynnin tulee olla sisääntulopihaa kautta asuntokohtaisesta pääsisäänkäynnistä.

Pohjakerroksen tulee koostua pääsääntöisesti asunnoista ja niihin liittyvistä työtiloista, liiketiloista ja yhteistiloista.

Rakennuksiin rajautuvat istutettavat alueet tulee kadun tai puiston suuntaan tulee toteuttaa huoneistokohtaisina sisääntulopihoina tai yhteiskäyttöisinä etupuutarhoina ja ne tulee aidata kasvillisuudella aidalla.

Sisääntulopihojen ja asuntopihojen aidassa on oltava portti.

Tonteilta saa taloyhtiön hoitovastuulla rakentaa yhteyden puistoon.

Katualueen puolella sijaitseviin liiketiloihin ja yhteiskäyttöisiin tiloihin tulee olla suora kulkuyhteys kadulta ja ne tulee yhdistää ulkotiloihin suurin ikkunoin ja ovin.

Sisäänkäynnit ja porrashuoneet

Sisäänkäyntejä ja niiden ympäristöä tulee korostaa.

Katujen ja puistojen varsilla sisäänkäyntejä on oltava vähintään 10 metrin välein. Pääsisäänkäyntien on erotuttava selkeästi toissijaisista sisäänkäynneistä ja niiden on oltava sääsuojattuja.

Porrashuoneisiin tulee olla kulku sekä pihalta että kadulta tai puistosta.

Porrashuoneiden edustat on kivettävä.

Varastot ja kellarit

Rakennuksiin saa rakentaa kellareita, joihin saa sijoittaa vain irtaimistovarastoja ja väestönsuojatiloja.

Asuntokohtaisia irtaimistovarastoja ei saa sijoittaa maantasokerrokseen, lukuun ottamatta pohjakerroksen asunnoille kuuluvia varastoja.

Polkupyörä- ulkoväline- ja lastenvaunuvälineet tulee sijoittaa maantasoon tai asunnon välittömään läheisyyteen.

Kortteleiden yhteiset sisäpiha-alueet

Jokaisen asuinkorttelin sisäpihasta on muodostettava vehreä, suojaisia ja viihtyisiä yhteispiha, jossa on yhteinen leikki- ja oleskelualue.

Asuinkorttelin yhteispihalle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma. Pihasuunnitelma on liitettävä rakennuslupa-asiakirjoihin.

Sisäpihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviihtelyyn, on istutettava monimuotoisesti.

Pihoilla tulee käyttää vettä läpäisevää pintaa niin paljon kuin mahdollista.

Vaaditut pysäköintipaikat sisäpihoilla tulee toteuttaa nurmikiveyksellä tai muulla osittain vettä läpäisevällä pinnalla.

Pihalla on varattava tilaa viljelylle.

Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.

Pihoille ei saa sijoittaa pelastautumiseen tarvittavia nostopaikkoja.

Ulko-oleskelutiloista vähintään 5 % on katettava.

Stenfotsväningar och bostadsvisa gårdsplaner

Mot gatu- och parkområdet ska det skapas en öppen och funktionell stenfotsväning.

Varje bostad i markplanet ska ha en egen entrégårdsplan framför bostaden, antingen i riktning mot gatan, parken eller kvarterets innergård. Bostadsgårdarna och entrégårdsplanerna ska bilda grönskande, skyddade och trivsamma gårdsytor.

Huvudingången till bostäderna med egen entrégårdsplan framför bostaden ska ske via huvudingången för respektive bostads egen gårdsplan framför bostaden.

Bottenväningen ska huvudsakligen utgöras av bostäder samt arbetslokaler, affärslokaler och gemensamma utrymmen i anslutning till dessa.

De områden som gränsar till byggnaderna och ska planteras ska i riktning mot gatan eller parken förverkligas som lägenhetsvisa gårdar eller entrégårdsplaner som är i gemensamt bruk och de ska ingärdas med växtstaket.

I bostadsgårdarnas och entrégårdsplanernas staket ska det finnas en port.

Från tomterna får på husbolagets skötselansvar byggas en förbindelse till parken.

Affärslokaler och utrymmen för gemensamt bruk på gatuområdets sida ska ha en direkt förbindelse från gatan och de ska anslutas till uterummen med stora fönster och dörrar.

Entréer och trapphus

Entréerna och deras omgivning ska framhävas.

Längsmed gatorna och parkerna ska det finnas entréer med minst 10 meters mellanrum. Huvudentréer ska tydligt gå att urskilja från sekundära entréer och vara väderskyddade.

Trapphusen ska ha entréer både från gården och gatan eller parken.

Områdena framför trapphusen ska stenläggas.

Förråd och källare

I byggnaderna får källare byggas där endast förråd för lös egendom och skyddsrum får placeras.

Bostadsvisa förråd för lös egendom får inte placeras i markplansväningen, med undantag för förråd som hör till bottenväningens bostäder.

Cykelförråd, förråd för friluftsutrustning och barnvagnar ska placeras i markplanet eller i omedelbar anslutning till bostaden.

Kvarterets gemensamma innergårdsområden

Varje bostadskvarterets innergård ska bilda en lummig, skyddad och trivsam gemensam gård som har ett gemensamt område för lek och vistelse.

För bostadskvarterets gemensamma gård ska en enhetlig plan över gården utarbetas. Planen för gården ska bifogas till bygglovshandlingarna.

De delar av innergården som inte används för nödvändiga gångvägar, områden för lek eller utevistelse eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar på ett mångsidigt sätt.

På gårdsplanerna ska genomsläppliga ytbeläggningar användas i så stor utsträckning som möjligt.

De parkeringsplatser som krävs på innergårdarna ska beläggas med gräsarmering eller någon annan delvis genomsläpplig ytbeläggning.

På gården ska plats reserveras för odling.

Gränserna mellan tomterna får inte inhägnas.

På gårdarna är det inte tillåtet att placera lyftplatser som behövs för räddning.

Minst 5 % av utrymmena för utomhusvistelse ska förses med tak.

Poikkeukset rakennusoikeudesta

Maantasokerrokseen saa kl-merkinnän edellyttämän rakennusalan lisäksi rakentaa pienliiketoja, joissa myös asuminen on mahdollista.

Parveketoja ei lasketa rakennusoikeuteen.

Talousrakennuksia ei lasketa rakennusoikeuteen.

Kaavamääräyksissä määrätty asumista palvelevien yhteisötojen rakennusoikeudet ja sallitut muut asumisen lisärakennusoikeudet eivät mitoiteta auto- tai polkupyöräpaikkoja.

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia ja viihtyisiä. Porrashuoneiden kokonaisalasta ei lasketa 20 k-m²:n alaa kussakin kerroksessa rakennusoikeuteen.

Porrashuoneeseen liittyen ensimmäiseen kerrokseen saa rakentaa enintään 30 k-m²:n aulatilan asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi, edellyttäen, että porrasalusta sisääntulon viihtyisyyttä ja valoisuutta.

Sosiaalinen ja ekologinen kestävyys

Asukkaiden käyttöön on rakennettava vähintään seuraavat yhteisötilat:

A-käyttötarkoituksella jokaisella tontilla:

- talopesula ja kuivatustilat 1 kpl / 2500 k-m², kuitenkin vähintään 1 kpl

- talosauna, jossa on parveke tai maantasossa sijaitessaan vilvoitteluterassi, josta on kulkuyhteys rajautuvaan katu-, puisto- tai piha-alueeseen 1 kpl / alkava 2500 k-m², kuitenkin vähintään 1 kpl

Lisäksi on rakennusvaiheessa toteutettava korttelien 23165, 23166, 23167, 23168 (A-käyttötarkoituksella) vähintään kolme (3) ja kortteleiden 23164, 23169 (A-käyttötarkoituksella) vähintään kaksi (2) seuraavista ratkaisusta:

- yhteisöpihalle tai kattoterassille asukkaiden yhteinen kasvihuone, jonka koko on vähintään 10 m²
 - yhteiskäyttöinen kattopuutarha oleskelutiloineen
 - biodiversiteettitään monimuotoinen sadepuutarha
 - puurakentaminen tai muiden hiiltä sitovien rakennusmateriaalien tai -tekniikoiden käyttö
 - uusiutuvan energian tuotanto ja hyödyntäminen
 - muu perusteltu hiilineutraaliuutta edistävä ratkaisu

A-käyttötarkoituksella koko korttelissa yhteisesti:

- yksi (1) vuokrattava yöpymis- ja/tai harrastetila

Yhteiskäyttötilat tulee sijoittaa pääsääntöisesti kadun/puiston puolelle, mikäli rakennusalan kl-rakennusoikeus sen mahdollistaa.

Rakennusvaiheessa on toteutettava vähintään yksi (1) seuraavista ratkaisusta:

- puurakentaminen tai muiden hiiltä sitovien rakennusmateriaalien tai -tekniikoiden käyttö
 - uusiutuvan energian tuotanto ja hyödyntäminen
 - muu perusteltu innovatiivinen, hiilineutraaliuutta edistävä ratkaisu

Hulevesien hallinta

Rakennuslupaa varten on laadittava korttelikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan. Hulevedet tulee viivyttaa korttelialueella. Pihojen ja ulko-oleskelutilojen viherrakentaminen on liitettävä hulevesien hallintaan teknisesti ja toiminnallisesti.

Pyöräliikenne ja -pysäköinti

Rakennettavien polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

asuminen 1 paikka / asuinhuone

palvelu- ja liiketilat 1 paikka / 40 k-m²

Avvikelser från byggrätten

I markplansvåningen får det utöver den byggnadsyta som krävs i kl-beteckningen byggas mindre affärslokaler, där också boende är möjligt.

Balkongutrymmen räknas inte in i byggrätten.

Ekonomibyggnader räknas inte in i byggrätten.

Den byggrätt för gemensamma utrymmen för boende som anges i planbestämmelserna och den tillåtna ytterligare tilläggsbyggrätten för boende räknas inte med i dimensioneringen av bil- eller cykelplatser.

Trapphusen ska ha dagsljusinsläpp och vara trivsamma. Av trapphusens totala yta räknas 20 m²-vy på varje våningsplan inte med i byggrätten.

I första våningen i anslutning till trapphuset får ett entréutrymme på högst 30 m²-vy byggas utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen, under förutsättning att trappans entré tillför ljus och trivsel vid ingången.

Social och ekologisk hållbarhet

Dessutom ska minst följande gemensamma utrymmen byggas för de boendes bruk:

På varje tomt i områden med användningsändamålet A:

- tvättstuga och torkrum 1 st. / varje påbörjad 2 500 m²-vy, dock minst 1 st.

- en gemensam bastu som har en balkong eller en avsvalkningsterrass om den ligger i markplanet, varifrån det finns en förbindelse till det angränsande gatu-, park- eller gårdsområdet, 1 st. / varje påbörjad 2 500 m²-vy, dock minst 1 st.

Utöver detta ska minst tre (3) av följande lösningar förverkligas byggnadsskedet i kvarteren 23165, 23166, 23167, 23168 (områden med användningsändamålet A) och minst två (2) av följande lösningar i kvarteren 23164, 23169 (områden med användningsändamålet A):

- på den gemensamma gården eller takterrassen ett gemensamt växthus med en storlek av minst 10 m² för de boende
 - en takträdgård med vistelseutrymmen för gemensamt bruk
 - en till sin biodiversitet mångsidig regnträdgård
 - byggande i trä eller utnyttjande av andra byggnadsmaterial eller -tekniker som binder kol
 - produktion och utnyttjande av förnybar energi
 - en annan grundad lösning som främjar klimatneutralitet

Gemensamt i hela kvarteret i områden med användningsändamålet A:

- en (1) övernattnings- och/eller hobbylokal som hyrs ut

Lokalerna för gemensamt bruk ska huvudsakligen placeras mot gatan/parken, om byggnadsydens kl-byggrätt möjliggör detta.

I byggnadsskedet ska minst en (1) av följande lösningar genomföras:

- byggande i trä eller utnyttjande av andra byggnadsmaterial eller -tekniker som binder kol
 - produktion och utnyttjande av förnybar energi
 - en annan grundad, innovativ lösning som främjar klimatneutralitet

Dagvattenhanteringen

För bygglövet ska en kvartersvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hanteringen av dagvatten. Dagvattnen ska fördröjas inom kvartersområdet. Anläggandet av gårdarnas och uteplatsernas grönområden ska tekniskt och funktionellt anknytas till dagvattenhanteringen.

Cykeltrafik och -parkering

Minimiantalet cykelplatser som ska byggas:

boende 1 plats / bostadsrum

service- och affärslokaler 1 plats / 40 m²-vy

Asumisen polkupyörätiloista vähintään 50 % on oltava lukittavia ja säältä suojattuja tiloja, 30 % saa olla katoksia ja 20 % avopaikkoja.

Autoliikenne ja -pysäköinti

Rakennettavien autopaikkojen vähimmäismäärät:

koskien A-käyttötarkoitusalueita:
asuminen vähintään 1 ap / 130 k-m²,
kuitenkin vähintään 1 ap kolmea asuntoa kohden.

koskien AR-käyttötarkoitusalueita:
- asuminen 1 ap / asunto
- palvelu- ja liiketilat 1 ap / 60 k-m².
- vieraspysäköinti 1 ap / 1 500 k-m².

Yllä mainitut pysäköintipaikat on sijoitettava korttelissa 23126 sijaitsevaan pysäköintilaitokseen huomioiden seuraavat poikkeukset:

Korttelien 23164–23167 liikuntaesteisten pysäköintiä varten maantasokerrokseen helposti saavutettavalle paikalle tulee toteuttaa vähintään 13 ap.

Liikuntaesteisteille varattua lyhytaikaista pysäköintiä varten tulee toteuttaa kortteleissa 23164, 23165, 23167 yksi (1) pysäköintipaikka ja korttelissa 23166 kaksi (2) pysäköintipaikka sisäpihalle.

Kortteleissa 23168 (A-korttelialue) ja 23169 tulee liikuntaesteisten pysäköintiä varten toteuttaa neljä (4) pysäköintipaikkaa.

Rakennettavien autopaikkojen vähimmäismäärän lisäksi on rakennettava seuraavat lyhytaikaista huoltopysäköintiä ja kotipalvelujen pysäköintiä palvelevat pysäköintipaikat:

Kortteleissa 23164, 23165, 23167, 23168 (A-korttelialue), 23169 yksi (1) pysäköintipaikka ja korttelissa 23166 kaksi (2) pysäköintipaikka sisäpihalle.

Pysäköinnin toteutuessa nimeämättömänä pysäköintilaitoksessa sallitaan 15 % poikkeama vähimmäismäärästä. Myös vuorottaispysäköinnin toteuttaminen mahdollistaa poikkeaman erillisen selvityksen perusteella.

Kortteleihin sijoitettavat autopaikat saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

Ympäristöhäiriöt ja energiahuolto

Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoeron ΔL lento-, raide- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Kortteleiden 23164 ja 23165 rakennusten suunnittelussa on otettava huomioon runkomelun ja -tärinän torjuntatarve.

Raideliikenteestä aiheutuvan runkomelun L_{pm} enimmäistaso tulee rajoittaa rakenneratkaistuilla asuinhuoneistoissa 30 dB.

Raideliikenteestä aiheutuvan tärinän värähtelyn wv, 95 enimmäistaso tulee rajoittaa rakenneratkaistuilla asuinhuoneistoissa 0,3 mm/s. Rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulee esittää selvitys, miten runkomelu ja tärinä on otettu huomioon.

Kortteleissa 23164 ja 23165 asunnot eivät saa avautua ainoastaan Kehäradan suuntaan.

Rakennusmateriaalien ja kattomuotojen valinnoin ei saa edistää melun heijastusvaikutuksia.

Asemakaava-alueen asuinortteleiden kiinteistöjen on liityttävä Kivistön keskustan keskitettyyn alueelliseen jätteiden putkikeräysjärjestelmään.

Putkikeräysjärjestelmään soveltumattomien kierrätysjakeiden (esim. suurikokoisen pahvin ja sekajätteen sekä pienmetallin ja keräyslasin) keräämiseksi kortteleihin 23168 ja 23169 on sijoitettava riittävän kokoinen kierrätyshuone, kuitenkin vähintään 15 m². Kierrätyshuoneiden on oltava helposti huollettavissa.

Minst 50 % av cykelplatserna för boende ska vara låsbara och väderskyddade utrymmen, 30 % får förses med tak och 20 % ska vara utan tak.

Biltrafik och -parkering

Minimiantalet bilplatser som ska byggas:

gällande områden med användningsändamålet A:
boende minst 1 bp / 130 m²-vy, dock minst 1 bp per tre bostäder.

gällande områden med användningsändamålet AR:
- boende 1 bp / bostad
- service- och affärslokaler 1 bp / 60 m²-vy.
- gästparkering 1 bp / 1 500 m²-vy.

Ovan nämnda parkeringsplatser ska placeras i den parkeringsanläggning som finns i kvarter 23126 med beaktande av följande avvikelser:

För parkeringen för rörelsehindrade i kvarteren 23164–23167 ska minst 13 bp. byggas på en lättillgänglig plats i markplansvåningen.

För den kortvariga parkering som reserverats för rörelsehindrade ska en (1) parkeringsplats byggas i kvarteren 23164, 23165, 23167 och två (2) parkeringsplatser i kvarteret 23166 på innergården.

I kvarteren 23168 (A-kvartersområde) och 23169 ska fyra (4) parkeringsplatser byggas för parkeringen för rörelsehindrade.

Utöver minimiantalet bilplatser som ska byggas ska följande parkeringsplatser byggas för kortvarig serviceparkering och hemtjänstens parkering:

I kvarteren 23164, 23165, 23167, 23168 (A-kvartersområde), 23169 en (1) parkeringsplats och i kvarteret 23166 två (2) parkeringsplatser på innergården.

När parkeringen förverkligas som ommarkerade platser i en parkeringsanläggning tillåts en avvikelse på 15 % från minimiantalet. Också förverkligande av växelvis parkering möjliggör en avvikelse på grundval av en separat utredning.

De bilplatser som placeras i kvarteren får placeras oberoende av tomtindelningen.

Miljöstörningar och energiförsörjning

I bostadsrummens ytterhölje ska ljudnivåskillnaden ΔL mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller vara minst 35 dB.

Vid planeringen av byggnaderna i kvarteren 23164 och 23165 ska behovet av att bekämpa stombuller och -vibrationer tas i beaktande.

Maximinivån för det buller i stommen, L_{pm}, som spårtrafiken orsakar ska begränsas till 30 dB i bostadsrummen genom konstruktionslösningar.

Den maximala nivån på vibrationer wv, 95 från skakningar som spårtrafiken orsakar ska begränsas till 0,3 mm/s i bostadslägenheter genom konstruktionslösningar. I samband med bygglovsansökan ska en utredning presenteras om hur stombuller och vibrationer har beaktats.

I kvarteren 23164 och 23165 får bostäderna inte öppnas upp endast mot Ringbanan.

Bullrets ekoeffekt får inte förstärkas genom valet av byggnadsmaterial och takformer.

Fastigheterna i detaljplaneområdets bostadskvarter ska anslutas till det centraliserade regionala rörsystemet för insamling av avfall i Kivistö centrum.

Ett återvinningsrum som är tillräckligt stort, dock minst 15 m² ska placeras i kvarteren 23168 och 23169 för insamling av återvinningsfraktioner som inte lämpar sig för avfallsinsamling via rörsystem (t.ex. större storlekar av kartong och blandavfall samt mindre metallskrot och insamlingsglas). Återvinningsrummen ska vara lätta att underhålla.

Oleskeluparvekkeet, joihin asemakaavan meluselvityksen perusteella kohdistuu yli 52 dB:n julkisivumelutaso, tulee lasittaa.

A-käyttötarkoituksalueilla: Yhteiskäyttöön tarkoitetuilla ulko-oleskelualueilla ja oleskeluun tarkoitetuilla parvekkeilla tulee saavuttaa vähintään valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset melun ohjearvot tai kulloinkin vastaava voimassa oleva ohjearvo.

AR-käyttötarkoituksalueilla: Ulko-oleskelualueilla ja oleskeluun tarkoitetuilla parvekkeilla tulee saavuttaa vähintään valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset melun ohjearvot tai kulloinkin vastaava voimassa oleva ohjearvo.

C

Keskustatoimintojen korttelialue.

Kortteliin 23126 tulee sijoittua pysäköintilaitos, jonka maantasokerrokseen on sijoitettava liiketilaa.

Liiketiloihin tulee olla suora kulkuyhteys kadulta ja ne tulee yhdistää ulkotiloihin suurin ikkunoin ja ovin.

Pysäköintilaitos on katettava. Pysäköintilaitoksen katolle on toteutettava puistomaista yhteisoleskelu- ja liikuntatilaa, jonka on oltava ympärivuorokautisesti käytettävissä ja jossa voidaan viivyttää hulevesiä.

Pysäköintilaitoksen katolle tulee järjestää yleinen kulkuyhteys suoraan kadulta esimerkiksi portain.

Julkisivut tulee käsitellä taiteen keinoin ja/tai julkisivut tulee toteuttaa viherseininä. Korttelin eteläinen julkisivu on toteutettava viherseinänä.

Pysäköintilaitoksen tilojen turvallisuutta ja käytettävyyttä tulee edistää valaistuksella ja värien käytöllä.

Pysäköintilaitoksessa tulee olla esteetön kulku.

Pysäköintilaitoksen maantasokerrokseen saa sijoittaa helposti huollettavissa olevan muuntamon.

Pysäköintilaitoksessa tulee olla esteetön kulku.

Pysäköintilaitoksen maantasokerrokseen saa sijoittaa helposti huollettavissa olevan muuntamon.

Pysäköintiin osoitettujen tilojen seinät tulee rakentaa tiivisrakenteisina vähintään 3 metrin korkeuteen saakka.

Ajovalojen suuntautumiseen tulee kiinnittää huomiota siten, että valo ei häiritse asuinhuoneistoja.

Pysäköintilaitokseen saa rakentaa yhden kellarikerroksen, joka voi toimia yhteisväestönsuojatiloina, kunhan rakennuskäytön ei uloteta pohjaveden pinnan alapuolelle.

Pysäköintilaitokseen sijoittuvista pysäköintipaikoista vähintään 50 % tulee varustaa sähköauton latausmahdollisuudella. Sähköauton latausmahdollisuutta vailla olevat autopaikat tulee olla helposti muutettavissa lataukseen soveltuviksi.

Korttelin vihertehokkuuden tulee täyttää viherkertoimelle asetettu tavoiteluku vähintään 1,0. Vihertehokkuuden toteutuminen on rakennusluvan yhteydessä osoitettava pihasuunnitelmalla ja vihertehokkuuslaskelmalla.

Putkikeräysjärjestelmään soveltumattomien kierrätysjakeiden (esim. suurikokoisen pahvin ja sekajätteen sekä pienmetallin ja keräyslasin) keräämiseksi kortteliin 23126 on sijoitettava kierrätyshuone, joka palvelee ensisijaisesti kortteleita 23164–23167. Kierrätyshuoneen on oltava helposti huollettavissa.

I-kerroksisen rakennuksen osan katto on toteutettava maantasokerroksen liiketilaan liittyvänä terassina tai viherkatonna.

Rakennuslupaa varten on laadittava korttelikohtainen hulevesisuunnitelma voimassa olevien hulevesien käsittelyvaatimusten mukaan.

Yhteiskäyttöön tarkoitetuilla ulko-oleskelualueilla tulee saavuttaa vähintään valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset melun ohjearvot tai kulloinkin vastaava voimassa oleva ohjearvo.

De balkonger för vistelse som enligt detaljplanens bullerutredning exponeras för en fasadbullernivå på över 52 dB ska inglasas.

I områden med användningsändamålet A: I områden för utomhusvistelse avsedda för gemensamt bruk och på balkonger som är avsedda för vistelse ska man som ett minimum uppnå riktvärdena för buller i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 eller det riktvärde som gäller vid respektive tidpunkt.

I områden med användningsändamålet AR: I områden för utomhusvistelse och på balkonger som är avsedda för vistelse ska man som ett minimum uppnå riktvärdena för buller i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 eller det riktvärde som gäller vid respektive tidpunkt.

Kvartersområde för centrumfunktioner.

I kvarteret 23126 ska det placeras en parkeringsanläggning, i vars markplansvåning det ska placeras affärsutrymme.

Affärslokaler ska ha en direkt förbindelse från gatan och de ska anslutas till uterummen med stora fönster och dörrar.

Parkeringsanläggningen ska övertäckas. På parkeringsanläggningens tak ska ett parkliknande utrymme byggas för samvaro och motion, som ska vara i användning dygnet runt och där dagvatten kan fördröjas.

Till parkeringsanläggningens tak ska det ordnas en allmän förbindelse direkt från gatan, till exempel via trappor.

Fasaderna ska behandlas med konstnärliga metoder och/eller byggas som grönväggar. Kvarterets södra fasad ska förverkligas som grönvägg.

Säkerheten i och användbarheten av parkeringsanläggningens utrymmen ska främjas med hjälp av belysningen och användningen av färger.

Parkeringsanläggningen ska ha fri passage.

En transformator som är lätt att underhålla får placeras i parkeringsanläggningens markplansvåning.

Parkeringsanläggningen ska ha fri passage.

En transformator som är lätt att underhålla får placeras i parkeringsanläggningens markplansvåning.

Väggarna i utrymmen som anvisats för parkering ska byggas så att de är kompakta upp till minst 3 meters höjd.

Strålkastarnas riktning ska beaktas så att ljuset inte stör bostadsrummen.

En källarvåning som kan fungera som gemensamt skyddsrum får byggas i parkeringsanläggningen, om byggnadsschaktet inte sträcks under grundvattennivån.

Minst 50 % av de parkeringsplatser som placeras i parkeringsanläggningen ska utrustas med möjlighet att ladda elbilar. Bilplatser som saknar möjlighet att ladda elbilar ska enkelt kunna ändras så att de lämpar sig för laddning.

Kvarterets gröneffektivitet ska uppfylla det målsättningsstal på minst 1,0 som fastställts för grönytefaktor.

Gröneffektivitetens förverkligande ska påvisas i samband med bygglovet genom en plan över gården och en gröneffektivitetskalkyl.

Ett återvinningsrum som i första hand betjänar kvarteren 23164–23167 ska placeras i kvarteret 23126 för insamling av återvinningsfraktioner som inte lämpar sig för avfallsinsamling via rörsystem (t.ex. större storlekar av kartong och blandavfall samt mindre metallskrot och insamlingsglas). Återvinningsrummet ska vara lätt att underhålla.

Taket till byggnadsdelen med en våning ska byggas som en terrass eller ett gröntak i anslutning till affärsutrymmet i markplanet.

För bygglovet ska en kvartersvis dagvattenplan utarbetas i enlighet med de gällande kraven för hanteringen av dagvatten.

I områden för utomhusvistelse avsedda för gemensamt bruk ska man som ett minimum uppnå riktvärdena för buller i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 eller det riktvärde som gäller vid respektive tidpunkt.

- liikuntaesteisille varattua pysäköintiä varten tulee toteuttaa korttelin 23168 Y-korttelialueelle kaksi autopaikkaa

Ympäristöhäiriöt ja energiahuolto

Päiväkoti- ja muiden vastaavien tilojen ulkokuoren äänitasoeron ΔL lento-, raide- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Korttelin kiinteistöjen on liityttävä Kivistön keskustan keskitettyyn alueelliseen jätteiden putkikeräysjärjestelmään.

Mikäli tarvittavan alaiset meluarvot eivät toteudu piha-alueilla ennen ympäröivien alueiden rakentamista, tulee piha-alueiden meluntorjunnan varmistamiseksi toteuttaa tilapäisiä meluesteitä.

Puisto.

Lähivirkistysalue.

Seuraavat määräykset koskevat VP- ja VL-alueita:

Alueella kasvava olemassa oleva hyväkuntoinen puusto tulee säilyttää ja tarvittaessa uusia ja täydennysistuttaa.

Alueen maanpinta tulee pitää nykyisessä korossaan.

Puistoreittejä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon olemassa oleva puusto ja pyrkiä mahdollisimman vähäisiin puiden kaatoihin.

Puistoreitit tulee toteuttaa pääsääntöisesti esteettöminä pitkospuureitteinä.

Rautatiealue.

Koko kaava-alueetta koskevat määräykset

Tekniset laitteet tulee integroida arkkitehtuuriin. Ilmanvaihtokonehuoneet sekä aidat ja muurit on sovitettava talon arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan.

Rakentamisen lähtökohtana tulee olla olemassa oleva maanpinnan taso.

Mikään rakennuksen osa, rakenne, laite tai kasvillisuus ei saa läpäistä Helsinki-Vantaan lentoaseman esterajoituspintoja.

Rakennuspaikalla tulee rakennusluvan yhteydessä tehdä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus. Rakentamiskäytöksen tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Asunnoista tulee olla mahdollistua poistua tulipalon sattuessa omatoimisesti.

Asemakaavan alueella tulee noudattaa taiteen konseptia, joka on asemakaavan liitteenä. Taide tulee liittää jo alkuvaiheessa kaikkeen arkkitehtuuri- ja ympäristösuunnitteluun. Julkisten ulkotilojen suunnittelun yhteydessä tulee laatia puisto- ja katusuunnitelma, jossa noudatetaan taiteen konseptia. Asuinkortteleiden suunnittelussa tulee olla mukana arkkitehti-taiteilija-työpari, joka kehittää ja toteuttaa taiteen konseptia rakennushankkeissa.

- för den parkering som reserverats för rörelsehindrade ska två bilplatser byggas i Y-kvartersområdet i kvarteret 23168

Miljöstörningar och energiförsörjning

I daghemslokaler och motsvarande utrymmens ytterhölje ska ljudnivåskillnaden ΔL mot flyg-, spår- och vägtrafikbuller vara minst 35 dB.

Kvarterets fastigheter ska anslutas till det centraliserade regionala rörsystemet för insamling av avfall i Kivistö centrum.

Om tillräckligt låga bullervärden inte förverkligas i gårdsområdena innan de omgivande områdena byggs, ska tillfälliga bullerskydd byggas för att garantera bullerbekämpningen i gårdsområdena.

Park.

Område för närrekreation.

Följande bestämmelser gäller VP- och VL-kvartersområden:

Det befintliga trädbeståndet i gott skick som växer i området ska bevaras och vid behov förnyas och kompletteringsplanteras.

Områdets markyta ska hållas på den nuvarande nivån.

Vid planeringen av parkleder ska man beakta det befintliga trädbeståndet och sträva efter att fälla så få träd som möjligt.

Parklederna ska huvudsakligen anläggas som tillgängliga leder längs spångar.

Järnvägsområde.

Bestämmelser som gäller hela planområdet

Tekniska anordningar ska integreras i arkitekturen. Ventilationsmaskinrummen samt inläggningar och murar ska anpassas till husets arkitektur och stadsbilden.

Den befintliga marknivån ska vara utgångspunkt för byggandet.

Ingen byggnadsdel, konstruktion, anläggning eller växtlighet får överstiga Helsingfors–Vanda flygplats hinderbegränsande ytor.

På byggplatsen ska en byggplatsspecifik grundundersökning genomföras i samband med bygglovet. Bygglösningarna ska baseras på byggplatsspecifika grundundersökningar och planer.

Vid eldsvåda ska vara möjligt att ta sig ut ur bostäderna på egen hand.

I detaljplaneområdet ska det till detaljplanen bifogade konceptet iaktas. Konst ska redan i inledningsskedet tas med i all arkitektonisk planering och miljöplanering. I samband med planeringen av det offentliga uterummet ska en park- och gatuplan utarbetas, där konceptet iaktas. I planeringen av bostadskvarteren ska ett arbetspar bestående av en arkitekt och en konstnär delta och de ska utveckla och förverkliga ett koncept i byggprojektet.

	Kaupunginosan raja.	Stadsdelsgräns.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.	Riktgivande gräns för område eller del av område.
	Osa-alueen raja.	Gräns för delområde.
	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
23	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
KIVISTÖ	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
23165	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
KARNEOLIPHA	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
3800	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
VII	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.
2000+kl100	Lukusarja, jossa ensimmäinen luku ilmoittaa asuntokerrosalan neliömetrimäärän ja toinen luku liikehuoneistojen kerrosalan neliömetrimäärän.	Talserie, där det första talet anger bostadsvåningsytan i kvadratmeter och det andra talet våningsytan i kvadratmeter för affärslokaler.
2000+y800	Lukusarja, jossa ensimmäinen luku ilmoittaa asuntokerrosalan neliömetrimäärän ja toinen luku yleisten palveluiden kerrosalan neliömetrimäärän.	Talserie, där det första talet anger bostadsvåningsytan i kvadratmeter och det andra talet våningsytan i kvadratmeter för allmänna tjänster.
	Viiteviiva osoittaa alueen, jota merkintä koskee.	Hänvisningslinjen visar området som beteckningen gäller.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa liiketiloja. Liiketilojen on sijaittava katutasossa, oltava julkisivultaan avonaisia ja niihin tulee olla kulku kadulta. Liiketiloina on rakennettava kaavakartan osoittamille tonteille vähintään 70 % kaavakartalla osoitetusta rakennusoikeudesta. Rakennusalojen, joille on määrätty 200 k-m ² tai enemmän kl-rakennusoikeutta tulee mahdollistaa ravintolatoiminta.	Byggnadsyta där affärslokaler får placeras. Affärslokalerna ska ligga i gatuplanet, vara öppna till sina fasader och de ska ha tillträde från gatan. Affärslokaler ska byggas på de i plankartan angivna tomterna i en omfattning av minst 70 % av den byggrätt som anges i plankartan. Byggnadsytor, för vilka det bestämts en kl-byggrätt på 200 m ² -vy eller mer, ska möjliggöra restaurangverksamhet.
	Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa	För lek och utevistelse reserverad del av område
	Ohjeellinen alueen osa, joka on tarkoitettu liikunta- ja virkistyskäyttöön.	Riktgivande del av område, som är anvisat för motions- och rekreationsbruk.
	Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa saunarakennuksen. Erillisen saunarakennuksen tulee arkkitehtuuriltaan erottua alueen muista rakennuksista ja rikastuttaa kaupunkikuvaa. Rakentamaton osa alueesta tulee säilyttää puustoisena.	Riktgivande byggnadsyta där bastubyggnad får placeras. Den separata bastubyggnaden ska till arkitekturen skilja sig från de övriga byggnaderna i området och berika stadsbilden. Den obygda delen av området ska bevaras som trädbevuxet.
	Ohjeellinen koirapuisto.	Rekommenderad hundpark.
	Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.	Riktgivande del av område som ska reserveras för lek och utevistelse.
	Ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.	Riktgivande byggnadsyta där transformator får placeras.
	Viherkatto. Alueelle on rakennettava viherkatto. Viherkaton kasvualustan oltava vähintään 20 cm paksu. Viherkaton on oltava tyypiltään niitty-/ketokatto tai kattopuutarha.	Gröntak. I området ska ett gröntak anläggas. Gröntaket ska till typen vara ett ängs-/fälttak eller en takrädgård.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue.

Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että liito-oravan elinmahdollisuudet heikentyvät merkittävästi.

Alueella ei saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, että lahoakaviosammalen kasvupaikka heikentyy tai häviää.

Laatoitettava tai kivetävä alueen osa.

Uloke.

Ulokkeen alapinnan olla vähintään kahden kerroksen etäisyydellä katutasosta.

Maanalainen pysäköintitila.

Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.

Ohjeellinen rakennukseen jätettävä kulkuaukko.

Kulkuaukot tulee toteuttaa vähintään 5 metrin korkuisina ja niiden päälle tulee sijoittaa kerroksia tai vastaavia rakenteita.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää

Ajoyhteys.

Katu.

Pihakatu.

Katu on rakennettava yhteen tasoon ilman reunakiviä.

Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie, jolla huoltoajo on sallittu.

Katuaukio/tori.

Aukiolla on mahdollistettava Y-korttelia palvelevien huoltoajoneuvojen ympäri kääntyminen Jadekadun suunnasta tullessa. Aukiolle on mahdollistettava muuntamon sijoittaminen.

Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.

Sporttilaituri-nimiselle katualueelle tulee sijoittaa istutusalueita, liikuntavälineitä ja ulkoalusteita. Alueen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus, joka liittyy luontevasti viereisiin A-kortteleihin.

Ohjeellinen yleiselle jalankululle varattu alueen osa.

Ohjeellinen eritasoristeys.

Kvartsiraitin ja Sporttilaiturin kohdalla alikulkukorkeuden tulee olla vähintään 3,2 m.

Alueen osa, jolle on istutettava puita.

Alueella kasvava olemassa oleva hyväkuntoinen puusto tulee säilyttää ja tarvittaessa uusia ja täydennysistuttaa. Alueelle tulee toteuttaa metsäleikkipuisto, joka liittyy luontevasti Onnenkivenpuistoon. Puiston on oltava päiväkodin toiminta-aikojen ulkopuolella kaikkien käytettävissä.

Istutettava alueen osa.

Istutettavalla alueella tulee olla puita ja pensaita.

Ohjeellinen ulkoilureitti.

Säilytettävä/istutettava puurivi

Rakennuksen harjansuuntaa osoittava viiva.

Område som är särskilt viktigt med tanke på naturens mångfald.

I området får inga sådana åtgärder vidtas som gör att flygekorrarnas levnadsvillkor betydligt försämrats.

I området får inga sådana åtgärder vidtas som gör att den gröna sköldmossans växtplats försämrats eller försvinner.

Områdesdel som ska beläggas med plattor eller sten.

Utsprång.

Det utskjutande partiets undersida ska vara på minst två våningars avstånd från markplanet.

Underjordiskt parkeringsutrymme.

Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tänga.

Riktgivande genomfartsöppning i byggnad.

Passager ska förverkligas så att de är minst 5 meter höga och ovanpå dem ska våningar eller motsvarande konstruktioner placeras.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden

Körförbindelse.

Gata.

Gårdsgata.

Gatan ska byggas i en nivå utan kantsten.

Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik där servicetrafik är tillåten.

Öppen plats/torg.

På torget ska man göra det möjligt för de servicefordon som betjänar Y-kvarteret att vända när de kommer från Jadeгатans håll. På torget ska man göra det möjligt att placera en transformator.

Gata/väg reserverad för gång- och cykeltrafik.

I Sportkajens gatuområde ska det placeras planteringsområden, motionsredskap och utemöbler. Området ska bilda en enhetlig helhet som på ett naturligt sätt anknyter till de intilliggande A-kvarteren.

Riktgivande för allmän gångtrafik reserverad del av område.

Riktgivande planskild korsning.

Vid Kvartssträket och Sportkajen ska underfartens höjd vara minst 3,2 m.

Del av område där träd skall planteras.

Det befintliga trädbeståndet i gott skick som växer i området ska bevaras och vid behov förnyas och kompletteringsplanteras. I området ska det anläggas en skogslekpark som på ett naturligt sätt anknyter till Lyckostensparken. Utanför daghemmets verksamhetstider ska parken vara tillgänglig för alla.

Del av område som skall planteras.

Planteringsområdet skall bestå av träd och buskar.

Riktgivande friluftsled.

Trädrad som skall bevaras/planteras

Linje som anger takåsens riktning.

Rakennuksen julkisivun enimmäiskorkeus metreinä.

Fasadens högsta höjd i meter.

Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.

Högsta höjd för byggnadens vattentak.

Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL liikennemelua vastaan on oltava vähintään 36 dB.

Beteckningen anger den sida av byggnadsytan där ljudisoleringen ΔL mot vägtrafikbuller i ytterskiktet ska vara minst 36 dB.

III

Alleviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.

Understreckningen anger planbestämmelse som ovillkorligen skall tillämpas.

TONTTIJAKO

TOMTINDELNING

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö Asemakaavoitus		Stadsstruktur och miljö Detaljplanering	
Anna-Riitta Kujala Aluearkkitehti / Områdesarkitekt			
Mittaus- ja geopalvelut Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.		Mätning och geoteknik Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.	
Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.	Vantaalla / Vanda __. __. 20__ Kimmo Junttila Kaupungeingeodeetti / Stadsgeodet	Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.	
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __. __. 20__		Godkänd av stadsfullmäktige __. __. 20__	
25.5.2021 15.6.2021 30.6.-30.8.2021 7.6.2022 29.6.-29.7.2022 23.8.2022	KALA; esitetään kh:lle asetettavaksi nähtäville 30 pv, oik. asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot KH; asetetaan nähtäville 30 pv, oik. asemakaavoitus pyytämään tarvittavat lausunnot nähtävillä MRA 27 §:n mukaan KALA; annettiin vastineet lausuntoihin ja tehtiin esitetyt tarkistukset. Esitetään kh:lle asetettavaksi uudelleen nähtäville 30 pv, oik. asemakaavoitus pyytämään tarvitt. lausunnot nähtävillä MRA 27 §:n ja 32 §:n mukaan KALA		VL/RMA

LIITE 2 Kunnallistekninen
yleissuunnitelma /
vesihuollon yleissuunnitelma

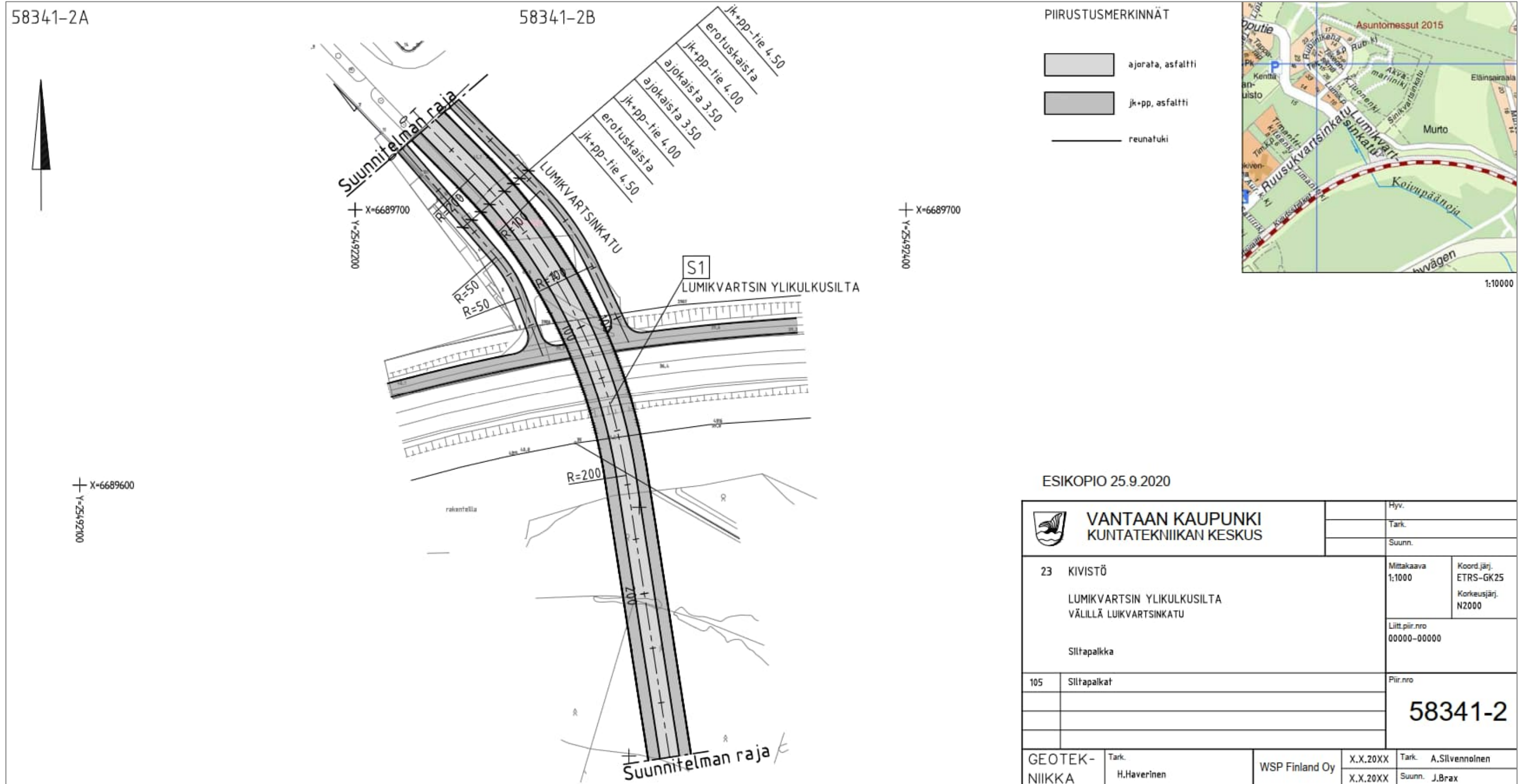

PIIRUSTUSMERKINNÄT

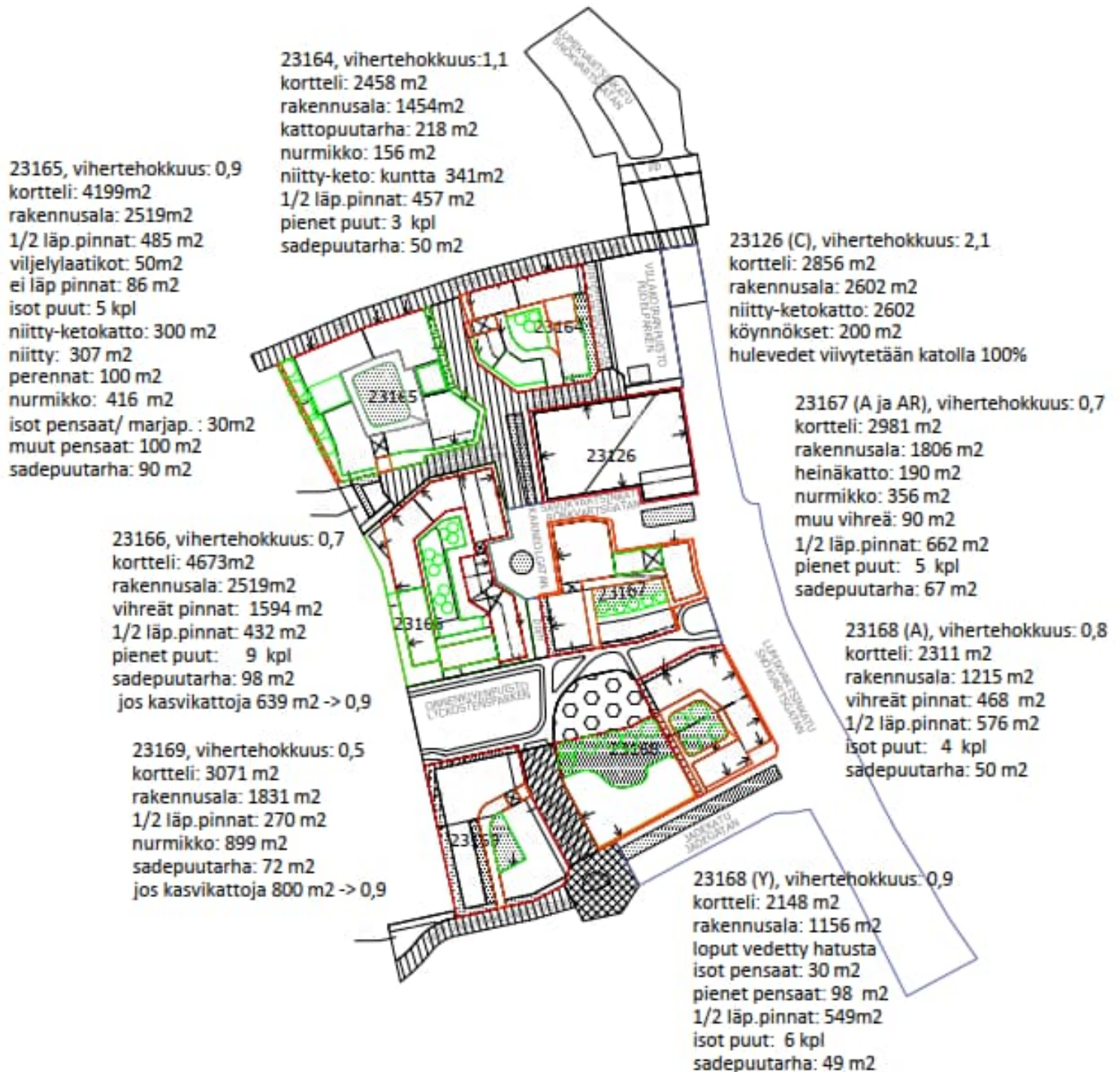
- Suunniteltu johtovesimenetelmä
- Suunniteltu hulevesimenetelmä + suojaputki
- Suunniteltu vesiputki + suojaputki
- ← Suunniteltu Kivistön vesihuollon ulkopuolelle
- Kivistön sisäinen vesihuollon rasti
- Suunniteltu kaapeli, (Tika, Elia, DNA)
- Suunniteltu sähköverkko
- Suunniteltu valaistuskaapeli
- Suunniteltu kaukolämpö
- Suunniteltu raajaputki

LUONNOS 3.5.2021		Pn	
VANTAAN KAUPUNKI KUNTATEKNIKAN KESKUS		Tm	
23 KIVISTÖ LUMIKVARTSIN ASEMAKAAVA-ALUE		Ss	
KUNNALLISTEKNINEN YLEISSUUNNITELMA VESIHUOLLON ASEMAPIIRUSTUS		Mittakaava 1:500	Koord.järj. ETRS-GK25 Korkeusjärj. N2000
308 MUUT YLEISSUUNNITELMAT		Lisä. piir. nro	xxx
		Piir. nro	XXX

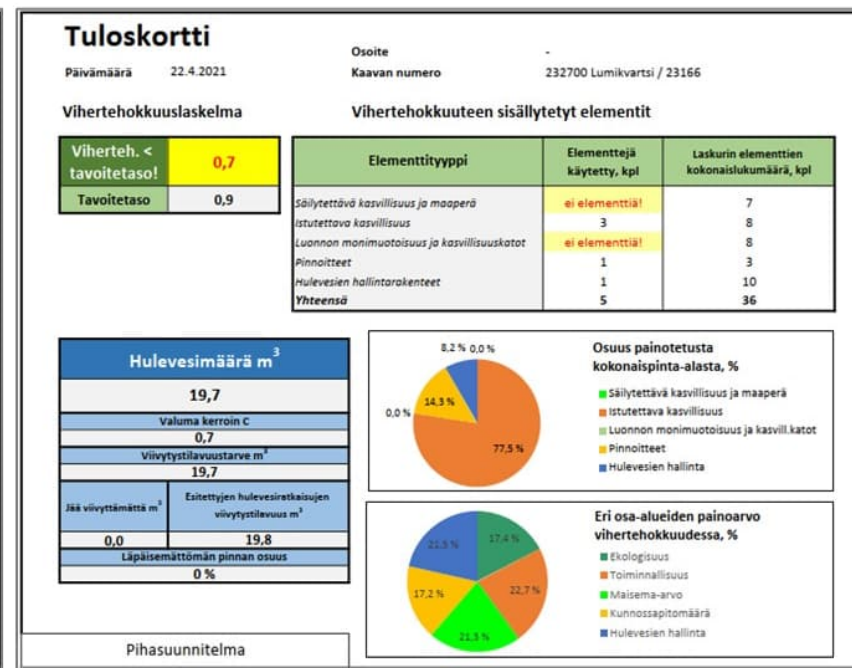
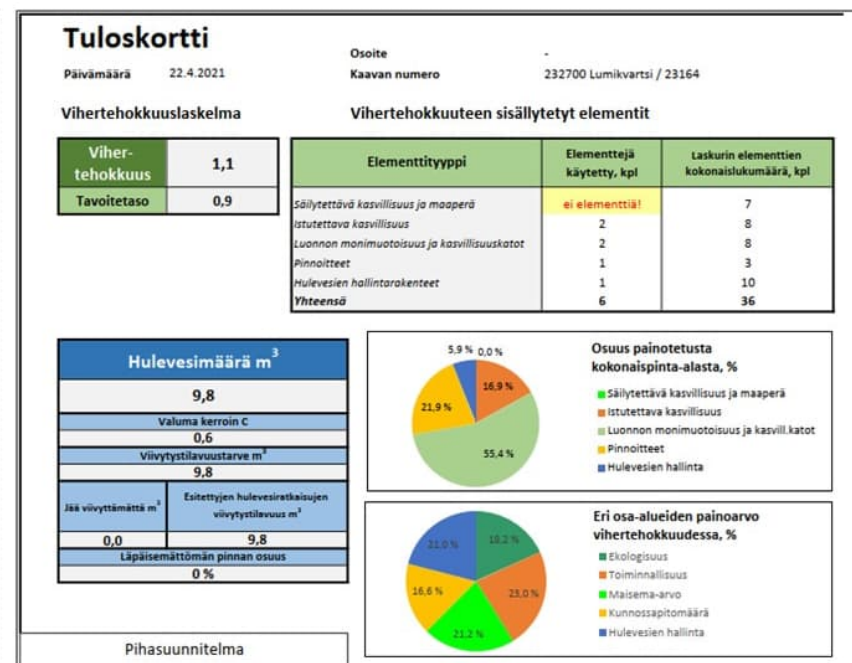
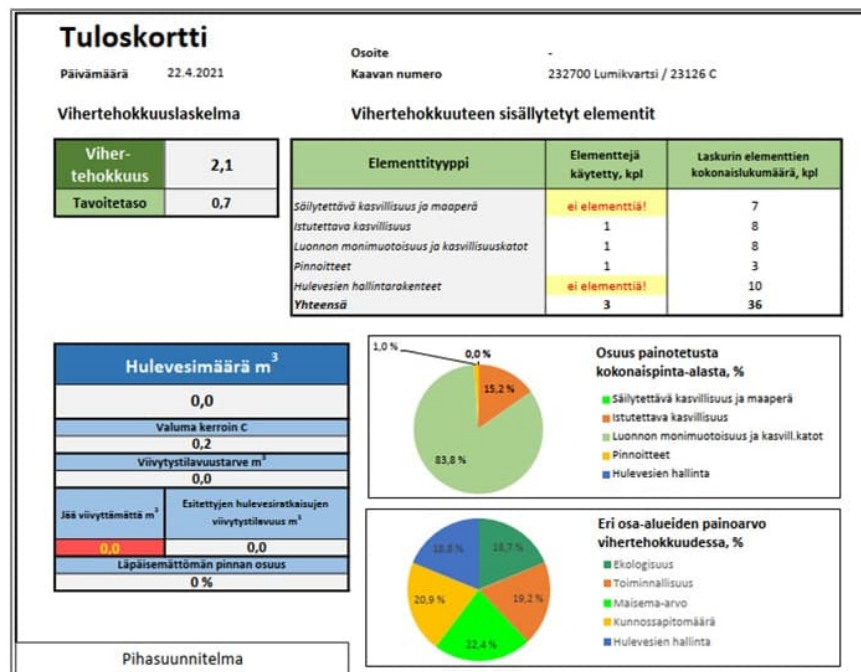
LIITE 3 Lumikvartsin siltasuunnitelma

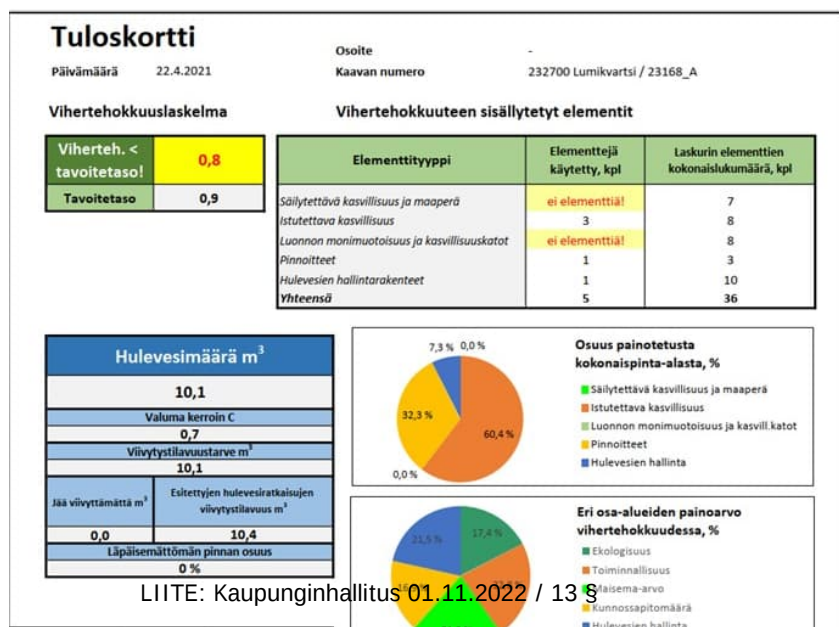
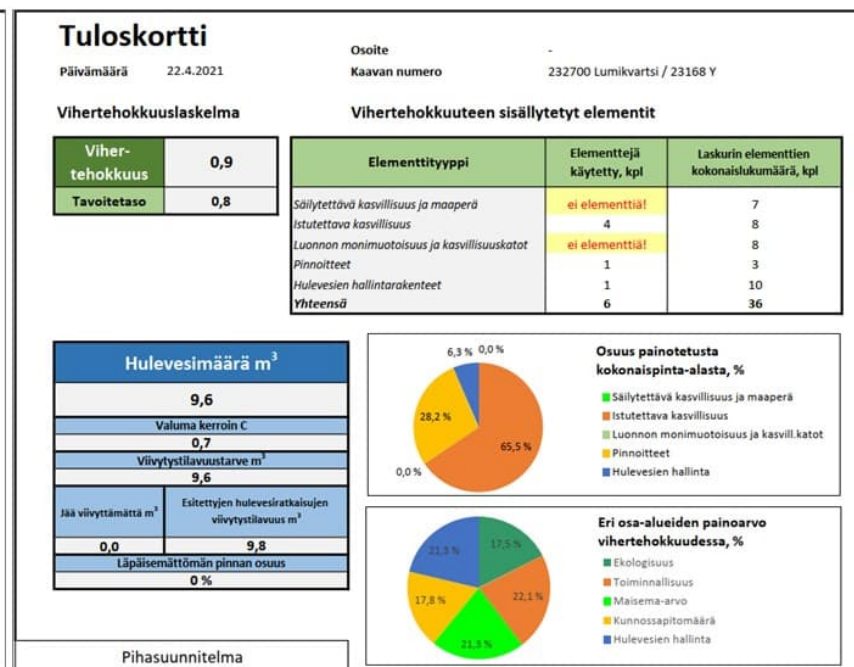
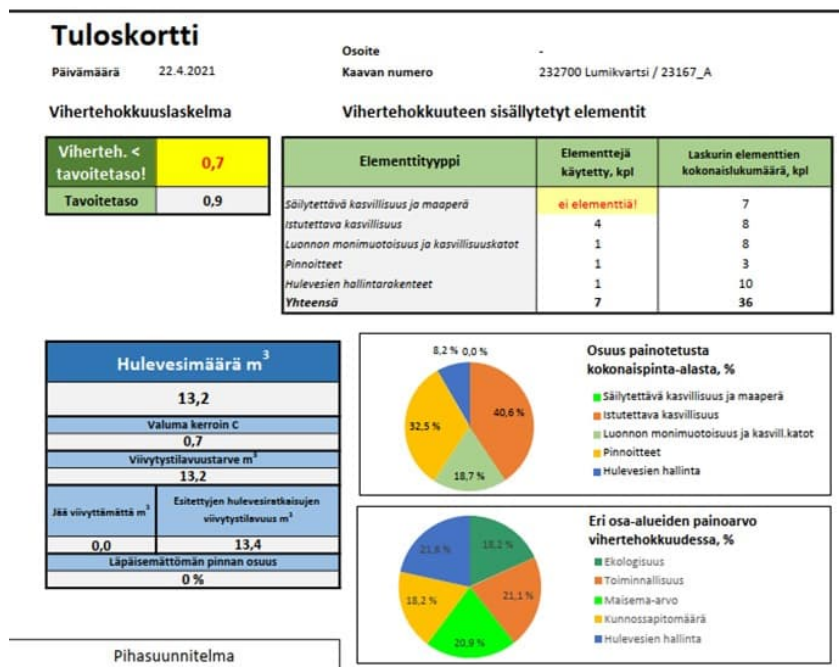
LIITE 4 Vihertehokkuus, viitteelliset pihasuunnitelmat

LIITE 5 Vihertehokkuus, tu-
loskortit kortteista
23126, 23164 -23166

LIITE 6 Vihertehokkuus,
tulokortit korttelit
23167 - 23169

Kivistön Lumikvartsin asemakaava 232700 Taiteen konsepti

TAIDE KIVISTÖN VISIOSSA

Koko Kivistön suuralueen visioksi 2042 on määritelty Onnellinen Kivistö – vehreä ja aktiivinen kotikaupunki. Kivistössä onnellisuus on kokonaisvaltaista hyvinvointia vehreässä, aktiivisessa ja elävässä ympäristössä. Kivistön keskustassa sekä ulkotilojen taide että yhdessä tehtävä taide kaikissa muodoissaan luovat alueelle kulttuurista identiteettiä ja edistävät asukkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia.

TAITEEN TEEMA LUMIKVARTSIN ALUEELLA

Lumikvartsin asemakaava-alueen taiteen teemana on metsäisyys ja värikyvyys rakennuksissa ja katutiloissa. Taide ja alueen iloinen väritys tekevät naapurustosta ainutlaatuisen paikan, asukkaiden omat tunnistettavat ja mielenpainuvat kotikulmat. Näin taide vahvistaa naapuruston paikallidentiteettiä. Asuinkortteleiden taiteen teemana on muisto metsästä. Taide näkyy alueen asuinkortteleissa kotiin saapumisen reiteillä esimerkiksi sisäpihoilla, sisäänkäynnissä, porrashuoneissa tai portikongeissa. Julkisessa ulkotilassa taide näkyy värikkäinä katukiveyksinä katutiloissa ja ympäristötaiteena puistoalueilla.

Lumikvartsin kortteleihin toteutetaan julkista taidetta ja ympäristösuunnittelua Vantaan kaupungin toteuttamana ja hankesidonnaista taidetta alueen rakennuttajien toimesta.

TAIDE ASEMAKAAVASSA

Lumikvartsin asemakaavan asemakaavamääräyksissä on edellytetty, että alueen suunnittelussa tulee noudattaa taiteen konseptia. Asemakaavamääräyksiä kautta taide nostetaan alueen laadun takaajaksi. Asemakaavamääräyksiin on kirjattu: *Asemakaavan alueella tulee noudattaa taiteen konseptia. Taide tulee liittää jo alkuvaiheessa kaikkeen arkkitehtuuri- ja ympäristösuunnitteluun. Julkisten ulkotilojen suunnittelun yhteydessä tulee laatia puisto- ja katusuunnitelma, jossa noudatetaan taiteen konseptia. Asuinkortteleiden suunnittelussa tulee olla mukana arkkitehti-taiteilija-työpari, joka toteuttaa taiteen konseptia rakennushankkeissa.*

SPORTTILAITURI

JULKINEN ULKOTILA: SPORTTILAITURI

Kivistöntähden naapurustossa spottilaituriin on suunniteltu kaidevalaistus, jossa juoksee painonapista toimiva valoajan. Samanlaista liikuntaan aktivointia ja taiteen yhdistämistä jatketaan Sporttilaiturilla myös Lumikvartsin naapurustossa. Voisiko Lumikvartsin naapurustossa olla vaikka hyppelykiviä tai tasapainoilupuomeja?

ASUINKORTTELEIDEN TAIDE

Asuinkortteleiden taide vahvistaa asukkaiden paikallidentiteettiä. Lumikvartsin jokaisessa asuinkorttelissa tulee toteuttaa hankesidonnaista taidetta. Lumikvartsin taiteen teemana on muisto metsästä ja luonnon monimuotoisuuden tukeminen. Taide voi olla linnunpönttöjä rakennuksen julkisivussa, paikalta kaadettujen puiden veistettyä runkoa, monimuotoinen kasvikkato tai hyönteishotelli ja piha-arboretum sisäpihalla. Hankesidonnainen taide suunnitellaan rakennus- ja pihasuunnittelun yhteydessä.

KARNEOLIKADUN URBAANI METSÄ

JULKINEN ULKOTILA: METSÄINEN FLEXZONE

Karneolikadulla metsä on osa kaupunkia. Kaupunkitilaan luodaan kokemus metsästä urbaanissa ympäristössä. Kaupunkitila suunnitellaan katusuunnittelun yhteydessä.

VÄRIKKÄÄT KATUKIVEYKSET

JULKINEN ULKOTILA: KATUKIVEYKSET
Lumikvartsin katukiveysten väritys saa inspiraationsa alueen nimestä: Karneolikadulla, Karneolikujalla ja karneolipihalla katukiveysten väritys on karneolin meripihka ja oranssi, Lumikvartsinkadulla lumikvartsin valkoinen, Savukvartsinkadulla savukvartsin ruskea ja Jadekujalla sekä Jadekadulla jadekiven vihreä. Katukiveykset suunnitellaan katusuunnittelun yhteydessä.

KATUGALLERIA JA TAIDEMUUNTAMOT

JULKINEN TAIDE: KATUGALLERIA

Kivistön keskustassa toteutetaan katugalleria sähköjälkiverkon jakokaappeihin Vantaan Energian ja kaupungin yhteistyönä. Alueen jakokaappeihin sijoitetaan taideteoksia tai kuvia taideteoksista, paikallisesta historiasta ja luonnosta. Jakokaapit ovat teemoitettuja sijaintinsa perusteella siten, että osassa kaappeja teemana on alueen nimistö, osassa alueen historia ja uusi toiminta. Lisäksi alueen sähkömuuntamot tullaan käsittelemään taiteen keinoin teeman mukaisesti.

LUMIKVARTSIN PYSÄKÖINTILAITOS

HANKESIDONNAINEN TAIDE: PYSÄKÖINTILAITOS
Pysäköintilaitoksen julkisivut ovat näkyvä elementti kaupunkiympäristössä. Julkisivujen tulee muodostaa mielenkiintoinen ja ympäristöön sopiva kokonaisuus, joka rikastuttaa kaupunkiympäristöä värikyvyllään ja yllätyksellisyydellään.

ONNENKIVENPUISTON YMPÄRISTÖTAIDE

JULKINEN ULKOTILA: YMPÄRISTÖTAIDE PUISTOSSA

Onnenkivenpuisto muistuttaa Lumikvartsin naapuruston metsäisyydestä ja on luonteeltaan metsäinen puistoalue. Ympäristötaiteen teemana on metsä ja luonnon monimuotoisuuden tukeminen. Taide voi olla vaikka liito-oravien pönttöjä tai lintujen juoma-altaita. Ympäristötaide suunnitellaan puistosuunnittelun yhteydessä.

LUMIKVARTSIN PÄIVÄKOTI

JULKINEN TAIDE: PÄIVÄKOTI

Lumikvartsin päiväkoti toimii julkisen taiteen paikkana. Taiteen teemana on metsän muisto. Taide voi olla esimerkiksi osa rakennuksen arkkitehtuuria, rakennuksen sisälle luotu metsäinen teos tai toiminnallinen taideteos päiväkodin pihalla.

Kivistön Lumikvartsin asemakaava 232700 Taiteen konsepti Värityssuunnitelma

VÄRIEN KÄYTTÖ LUMIKVARTSIS- SÄ

Lumikvartsin naapurustossa tavoitellaan värikkäistä, leikkisää, pienimittakaavaista ja monimuotoista kaupunkia. Julkisivujen tulee olla värikkäitä ja vierekkäisten rakennusten tulee olla erivärisiä. Katujulkisivussa värin tulee vaihdella usein. Kaava-alueella tulee noudattaa tämän värityssuunnitelman periaatteita.

RAKENNUKSEN VÄRITYKSEN PERIAATTEET

Rakennuksen värityksen periaatteena on, että jokaisella rakennuksella tai rakennuksen osalla on oma tunnusomainen päävärinsä, joka näkyy rakennuksen julkisivussa sekä kadun että sisäpihan puolella. Asukas voi siis sanoa, että hänen kotinsa on esim. korttelin punaisessa osassa tai rakennuksessa. Rakennuksen maantasokerroksen julkisivun osan tulee erota väritykseltään rakennuksen pääväristä, kuitenkin siten, että rakennuksen kaikki värisävyt sopivat yhteen. Julkisivun yksityiskohtien, kuten ikkunoiden puitteiden tai parvekkeiden tulee olla väritykseltään tummia. Rakennuksen katon tulee olla tumma, värisävy voi vaihdella.

Kaupunkisuunnittelu / Asemakaavoitus / ARK / VL

Kaupunginhallitus 20.6.2022 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaava- ja asemakaavamuutosmuutosehdotuksesta **nro 232700 / Kivistön Lumikvartsi**. Lausuntoja pyydettiin 15 ja saatiin 5 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 6.7.2022 Tukes	Ei lausuntoa.	Ei tarkistuksia.
NRO 2 6.7.2022 Finavia Oyj	Etelään avautuva korttelirakenne avaa sisäpihoja lentoreittien suuntaan lisäten melua; lentomelun heijastuminen korttelin sisällä pystysuorilta pinnoilta toiselle voi pidentää ja suurentaa meluvaikutuksia.	Ei tarkistuksia.
NRO 3 Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy 7.7.2022	Kaapeleita ei sijaitse alueella. Ohjeelliset vm-alueet tulee säilyttää. Alue on mahdollista liittää kaukolämpöverkkoon Tikkurilantien suunnasta.	Ei tarkistuksia.
NRO 4 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä 27.7.2022	Ei lisättävää.	Ei tarkistuksia.
NRO 5	Alueelle tulisi järjestää putkikeräysjärjestelmän lisäksi myös korttelikohtaiset kierrätyspisteet jätejakeille, joita	Ei tarkistuksia.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä 28.7.2022	ei kerätä putkikuljetusjärjestelmässä, siten että kierrätyspisteiden suunnittelussa on huomioitu jätehuoltomääräysten asettamat vaatimukset.	
---	---	--

NRO 1**Tukes****Lausunto:**

Tukes ei anna lausuntoa ko. asiassa.

Vastine:

*

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 2**Finavia Oyj****Lausunto:**

Vantaan kaupunki on pyytänyt Finavia Oyj:ltä lausuntoa Kivistön Lumikvartsin asemakaavaehdotuksesta (232700) 29.7.2022 mennessä.

Kivistön Lumikvartsin asemakaavan alue sijaitsee Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan liitteessä esitetyllä ennustetulla 50–55 dB lentokonemelualueella. Alueelle suunnitellaan asumista noin 1 300 uudelle asukkaalle ja kaksi päiväkotia. Kaavan suunnittelumääräyksissä on asuin- ja päiväkotirakentamiselle asetettu vaatimus rakennusten ulkokuoren 35 dB äänitasoerosta. Kattojen materiaalit ja muodot eivät saa lisätä melun heijastusvaikutuksia. Lisäksi ulkotiloista 5 % on katettava lentokonemelun vuoksi.

Alueen rakennusmassoittelussa korkeimmat rakennukset on sijoitettu pohjoisosaan junaradan melua vastaan ja korttelirakenne on suunniteltu etelään aukeavaksi auringonvalon vuoksi. Finavia muistuttaa, että lentoliikenteen meluvaikutusten vuoksi etelään aukeava korttelirakenne avaa sisäpihoja lentoreittien suuntaan. Tämän johdosta lentokonemelun heijastuminen korttelin sisällä pystysuorilta pinnoilta toiselle voi pidentää ja suurentaa meluvaikutuksia alueella.

Vastine:

Lentomelua vastaan on koko Kivistössä käytössä 35 dB äänitasoerovaatimus rakennusten ulkokuoressa. Lisäksi määrätään melun heijastusvaikutusten estämisestä ja ulkotilojen kattamisesta. Asumisviihtyvyyden kannalta etelään avautuvat korttelit ovat olennaisia. Huomionarvoista on kuitenkin, että eteläsivut eivät ole kokonaan auki, vaan kerroskorkeudet ovat matalampia.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 3**Vantaan Energia Oy ja Vantaan Energia Sähköverkot Oy****Lausunto:****Sähköverkko**

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapeleita ei sijaitse asemakaavan muutosalueella.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan maakaapeleiden sijainti.

Asemakaavan muutosalue on kauttaaltaan rakentamatonta metsäistä aluetta eikä siellä sijaitse keski- tai pienjänniteverkon kaapeleita. Suunnittelutyössä tulee huomioida, että alueelle tarvitaan useampia uusia muuntamoita ja putkituksia keski- ja pienjänniteverkkoa varten.

Asemakaavakarttaan merkatut ohjeelliset rakennusalat muuntamoiden sijoitusta varten ovat riittävät ja mahdollistavat muuntamoiden sijoittamisen alueelle. Nämä ohjeelliset rakennusalat (vm) tulee säilyttää. Mikäli maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia. Alue on mahdollista liittää kaukolämpöön Tikkurilantien puolelta.

Vastine:

*

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 4**Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä****Lausunto:**

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lisättävää kaavahankkeen OAS-vaiheessa 6.2.2021 annettuun lausuntoon.

Vastine:

*

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

NRO 5**Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä****Lausunto:****Vesihuolto**

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän Vesihuollolla ei ole 3.9.2021 annettuun lausuntoon lisättävää.

Jätehuolto

Aikaisempaa lausuntoa 3.9.2021 tarkentaen jätehuollon osalta pyydämme ystävällisesti huomioimaan, että alueelle tulisi järjestää putkikeräysjärjestelmän lisäksi myös korttelikohtaiset kierrätyspisteet jätelakeille, joita ei kerätä putkikuljetusjärjestelmässä, siten että kierrätyspisteiden suunnittelussa on huomioitu jätehuoltomääräysten asettamat vaatimukset jätteen kierrättämiseksi mm. tyhjennyskaluston vaatimusten osalta.

Vastine:

Jätehuollon osalta kaavassa määrätään mm. seuraavasti:

C-korttelialueella: *"Putkikeräysjärjestelmään soveltumattomien kierrätysjakeiden (esim. suurikokoisen pahvin ja sekajätteen sekä pienmetallin ja keräyslasin) keräämiseksi kortteliin 23126 on sijoitettava kierrätyshuone, joka palvelee ensisijaisesti kortteleita 23164–23167. Kierrätyshuoneen on oltava helposti huollettavissa."*

Tämän määräyksen nähdään toteuttavan tavoitetta korttelikohtaisista kierrätyspisteistä kortteleissa 23164–23167, sillä kortteli 23126 sijaitsee näiden kortteleiden välittömässä läheisyydessä, aina pihakadun toisella puolen.

A-korttelialueella: *"Putkikeräysjärjestelmään soveltumattomien kierrätysjakeiden (esim. suurikokoisen pahvin ja sekajätteen sekä pienmetallin ja keräyslasin) keräämiseksi kortteleihin 23168 ja 23169 on sijoitettava riittävän kokoinen kierrätyshuone, kuitenkin vähintään 15 m². Kierrätyshuoneiden on oltava helposti huollettavissa."*

Tämä määräys toteuttaa tavoitetta korttelikohtaisista kierrätyspisteistä kortteleiden 23168 ja 23169 osalta. Nämä korttelit sijaitsevat kauempana C-korttelista 23126, johon sijoittuu em. useita kortteleita palveleva isompi kierrätyspiste.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia.

14 §

Vastaus Tuukka Saimenin, Kai-Ari Lundellin ja Paula Lehmuskallion sekä 11 muun valtuutetun aloite kohtuullisten sähkömaksujen turvaaminen vantaalaisille kotitalouksille ja yrityksille sekä noudattamaan sähkömarkkinointilakia

VD/9564/00.02.00.03/2022

RV/K-ML/RK-K/TK/JT

Tuukka Saimen, Kai-Ari Lundell ja Paula Lehmuskallio sekä 11 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy välittömästi valmisteluihin kohtuullisten sähkömaksujen turvaamiseksi vantaalaisille kotitalouksille ja yrityksille sekä noudattamaan sähkömarkkinalakia 67 § osalta.

Vantaan Kaupunki on Vantaan Energian pääomistaja (60 %). Vantaan Energia on Vantaan seudun markkinajohtaja ja on velvollinen noudattamaan sähkömarkkinalakia 67 §. Laki velvoittaa vähittäismyyjää, jolla on huomattava markkinavoima toimittamaan vastuualueellaan sähköä kohtuulliseen hintaan kuluttajille sekä muille loppukäyttäjille.

Vantaan Energia on siirtänyt sähkönmyynnin Oomi Energialle vuonna 2020. Oomi Energia on yksi Suomen suurimmista sähkönmyyntiyhtiöistä. Energiavirasto valvoo Suomessa sähkö- ja kaasumarkkinoita. Oomi Energia ei ole toteuttanut lain edellyttämää vaatimusta toimitusvelvollisuuden vastuista. Energiavirasto on tietoinen Oomi Energian toimintatavoista ja yhtiötä on pyydetty muuttamaan hinnoittelua. Tästä huolimatta Oomi Energia ei ole tarjonnut vastualueen asiakkailleen kohtuuhintaisia perussähkösopimuksia.

Esim. Vantaan Energian kilpailija Helsingin sähkötuottaja Helen noudattaa sähkömarkkinalakia. Elokuun toimitusvelvollisuustuote energia hinta c/kWh oli 13,99 alv 24 %. Oomilla ei vastaavaa tuotetta ole tarjolla ja sähkösopimusta tarjotaan vain sähköpörssin hinnan määräytymisen mukaan.

Tulevan talven osalta sähkön hinnan odotetaan moninkertaistuvan. Euroopassa vallinneen epävakauden takia sähkömarkkinahinnat ovat poikkeuksellisen korkealla. Vantaan Energian oman sähköntuotannon kustannukset eivät ole kuitenkaan nousseet merkittävästi.

Miksi Vantaan Energia sitouttaa itse tuottamansa sähkön hinnan vantaalaisille sähkönmarkkinahintaan? Mikään laki ei velvoita sähköyhtiötä myymään sähköä sähkönmarkkinahintaan vastualueensa asukkaille.

Esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy välittömästi valmistelevaan toimenpiteitä sähkön hinnan madaltamiseksi sekä noudattamaan sähkömarkkinalakia omistamassaan Vantaan Energiassa.”

Kaupunginvaltuusto 22.8.2022 § 14

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Henkilöstön ja konsernipalveluiden palvelualue toteaa, että sähkömarkkinalakia sovelletaan sähkömarkkinoihin, joilla tarkoitetaan sähkön tuotantoa, tuontia, vientiä ja toimitusta sekä sähkönsiirtoa ja -jakelua. Lain verkonhaltijaa koskevia säännöksiä sovelletaan luvanvaraista sähköverkkotoimintaa harjoittavaan elinkeinonharjoittajaan, jolla on hallinnassaan Suomessa sijaitsevaa sähköverkkoa, jollei Energiamarkkinavirasto ole päätöksellään vapauttanut verkonhaltijaa luvanvaraisuudesta. Lain vähittäismyyjää koskevia säännöksiä sovelletaan sähköntoimittajaan, joka toimittaa sähköä jakeluverkonhaltijan jakeluverkon kautta välittömästi loppukäyttäjille.

Vantaan kaupunki ei ole sähkömarkkinalain mukainen markkinaosapuoli, eikä siihen kohdistu sähkömarkkinalain mukaisia vastuita ja velvoitteita. Kaupungin 60-prosenttisesti omistama Vantaan Energia Oy ei toimita sähköä vähittäismyyjänä kuluttaja- tai yritysasiakkaille. Yhtiö myy sähköntuotantonsa kokonaisuudessaan sähkön tukkumarkkinalla. Vantaan Energia Oy on siirtänyt 1.4.2020 lukien aiemmin harjoittamansa sähkön vähittäismyyntitoiminnan Suomessa valtakunnallisesti toimivalle Oomi Oy:lle. Oomi Oy on Oomi Palvelut Oy:n tytäryhtiö. Vantaan Energia Oy omistaa Oomi Palvelut Oy:stä 28,3 %.

Luvanvaraista sähköverkkotoimintaa Vantaan alueella harjoittaa Vantaan Energia Sähköverkot Oy (Vantaan Energia Oy:n 100 % omistama tytäryhtiö). Vantaan Energian Sähköverkot Oy:n verkkoalueella sähkömarkkinalain 67 §:n mukaisena sähkönmyyjänä toimii Oomi Oy. Vantaan Energia Oy on yksi Oomi Oy:n kymmenestä osakasyhtiöstä.

Vantaan kaupunki tai Vantaan Energia Oy eivät voi määrätä Oomi Oy:n toimintaa, vaan Oomi Oy tekee itse omat liiketoiminnalliset päätöksensä. Sähkön vähittäismyynti Vantaalla ja muualla Suomessa on vapaata ja kilpailtua toimintaa. Vantaan kaupungin asukkaat voivat vapaasti valita, keneltä ostavat sähkönsä.

Näin ollen Vantaan kaupungilla ei ole mahdollisuutta vaikuttaa Oomi Oy:n tai muiden Vantaan alueella toimivien keskenään kilpailevien sähkön vähittäismyyjien toimintaan tai hinnoitteluun.

Vantaan kaupungin omistajapoliittisten linjausten mukaisesti Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n tavoitteena on varmistaa, että sähkön toimitusvarmuus on hyvä ja siirron hinnoittelu säilyy kohtuullisena. Suunnitelmallisen ja määrätietoisen kustannustehokkuuden kehittämisen ansiosta Vantaalla on välttytty äkillisiltä hintojen muutoksilta ja yhtiön siirtohinnat ovat tasaisesti olleet valtakunnallisessa hintavertailussa edullisimpien joukossa. Vantaalaisten sähkön siirtohintoja muutettiin edellisen kerran vuoden 2022 alussa, jolloin verottomat siirtohinnat laskivat keskimäärin 16 %.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Tuukka Saimenille, Kai-Ari Lundelille ja Paula Lehmuskalliolle sekä 11 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle palvelualueen esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Mika Niikko poistui yhteisöjäävinä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Kai-Ari Lundell esitti jäsen Tuukka Saimenin kannattamana, että asia palautettaisiin valmisteluun seuraavasti:

”Vantaan kaupungin Vantaan Energian pääomistajana on ryhdyttävä toimenpiteisiin sähkömarkkinalain pykälän 67 noudattamiseksi Vantaan Energiassa. Keskustelut on aloitettava Helsingin kaupungin ja Vantaan Energian hallituksen kanssa välittömästi. Sähkömarkkinalaki § 67 edellyttää, että se markkinatoimija, jolla on markkina-asema vastuualueellaan, on velvollinen myymään sähköä kohtuulliseen hintaan. Nyt ainoa sähkötuote Vantaan Energian osaomistamassa yhtiössä Oomi Energiassa on pörssisähköön sidottu hinta.”

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Lundellin palautusesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä (Abdi, Karinen, Kaukola, Luukkala, Multala, Orpana, Rokkanen, Tahvanainen, Tammi, Valtanen), 2 ei-ääntä (Lundell, Saimen) ja 1 tyhjä-ääni (Norrena), joten puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Allekirjoitettu Tuukka Saimenin, Kai-Ari Lundellin ja Paula Lehmuskallion sekä 11 muun valtuutetun aloite kohtuullisten sähkömaksujen turvaaminen vantaalaisille kotitalouksille ja yrityksille sekä noudattamaan sähkömarkkinointilakia
- Äänestysraportti Kh 1.11.2022 § 14

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

konserniohjauksen päällikkö Riikka Kiljander-Kiiskinen, puh. 040 632 7880, etunimi.sukunimi[at]vantaa

Kohtuullisten sähkömaksujen turvaaminen vantaalaisille kotitalouksille ja yrityksille sekä noudattamaan sähkömarkkinointilakia	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy välittömästi valmisteluihin kohtuullisten sähkömaksujen turvaamiseksi vantaalaisille kotitalouksille ja yrityksille sekä noudattamaan sähkömarkkinalakia 67 § osalta. Vantaan Kaupunki on Vantaan Energian pääomistaja (60 %). Vantaan Energia on Vantaan seudun markkinajohtaja ja on velvollinen noudattamaan sähkömarkkinalakia 67 §. Laki velvoittaa vähittäismyyjää, jolla on huomattava markkinavoima toimittamaan vastuualueellaan sähköä kohtuulliseen hintaan kuluttajille sekä muille loppukäyttäjille. Vantaan Energia on siirtänyt sähkönmyynnin Oomi Energialle vuonna 2020. Oomi Energia on yksi Suomen suurimmista sähkönmyyntiyhtiöistä. Energiavirasto valvoo Suomessa sähkö- ja kaasumarkkinoita. Oomi Energia ei ole toteuttanut lain edellyttämää vaatimusta toimitusvelvollisuuden vastuista. Energiavirasto on tietoinen Oomi Energian toimintatavoista ja yhtiötä on pyydetty muuttamaan hinnoittelua. Tästä huolimatta Oomi Energia ei ole tarjonnut vastuualueen asiakkailleen kohtuuhintaisia perussähkösopimuksia. Esim. Vantaan Energian kilpailija Helsingin sähkötuottaja Helen noudattaa sähkömarkkinalakia. Elokuun toimitusvelvollisuustuote energia hinta c/kWh oli 13,99 alv 24 %. Oomilla ei vastaavaa tuotetta ole tarjolla ja sähkösopimusta tarjotaan vain sähköpörssin hinnan määräytymisen mukaan. Tulevan talven osalta sähkön hinnan odotetaan moninkertaistuvan. Euroopassa vallinneen epävakauden takia sähkömarkkinahinnat ovat poikkeuksellisen korkealla. Vantaan Energian oman sähköntuotannon kustannukset eivät ole kuitenkaan nousseet merkittävästi. Miksi Vantaan Energia sitouttaa itse tuottamansa sähkön hinnan vantaalaisille sähkönmarkkinahintaan? Mikään laki ei velvoita sähköyhtiötä myymään sähköä sähkömarkkinahintaan vastuualueensa asukkaille. Esitämme, että Vantaan kaupunki ryhtyy välittömästi valmistelemaan toimenpiteitä sähkön hinnan madaltamiseksi sekä noudattaman sähkömarkkinalakia omistamassaan Vantaan Energiassa. <i>Vantaalla 22.8.2022</i>	<u>Tuukka Saimen</u> <u>Kai-Ari Lundell</u> <u>Paula Lehmuskallio</u> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Juha Suoniemi 2. Markku Weckman 3. Vaula Norrena 4. Sirpa Siru Kauppinen 5. Milad Dehghani 6. Tiina Tuomela 7. Niilo Kärki 8. Nina Nummela 9. Erika Veltheim 10. Tanja Aidanjuuri 11. Janne Hartikainen

Äänestysraportti - Kaupunginhallituksen kokous 1.11.2022

Vastaus Tuukka Saimenin, Kai-Ari Lundellin ja Paula Lehmuskallion sekä 11 muun valtuutetun aloite kohtuullisten sähkömaksujen turvaaminen vantaalaisille kotitalouksille ja yrityksille sekä noudattamaan sähkömarkkinointilakia

Meeting:	Kaupunginhallituksen kokous 1.11.2022
Agenda name:	Asia 14
Vote name:	JAA=Pohjaesitys EI=Lundellin palautusesitys
Vote subject:	
Vote start:	1.11.2022 14.11.34
Vote stop:	1.11.2022 14.11.54

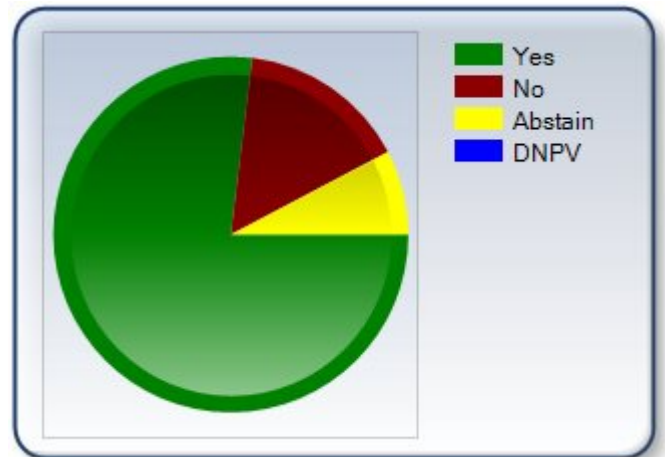
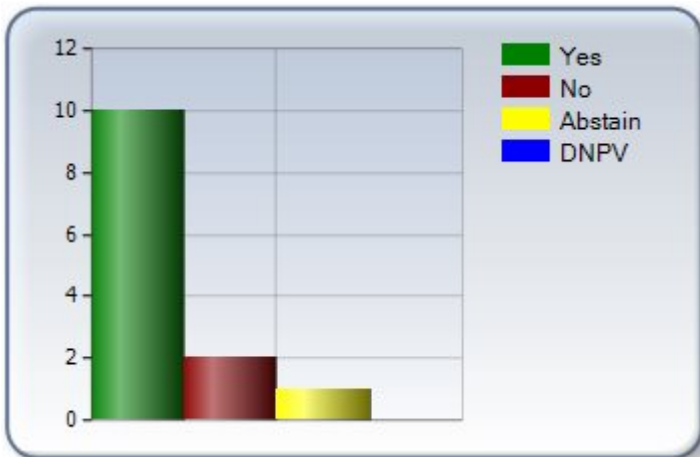
Äänestystulokset

Osallistujat:

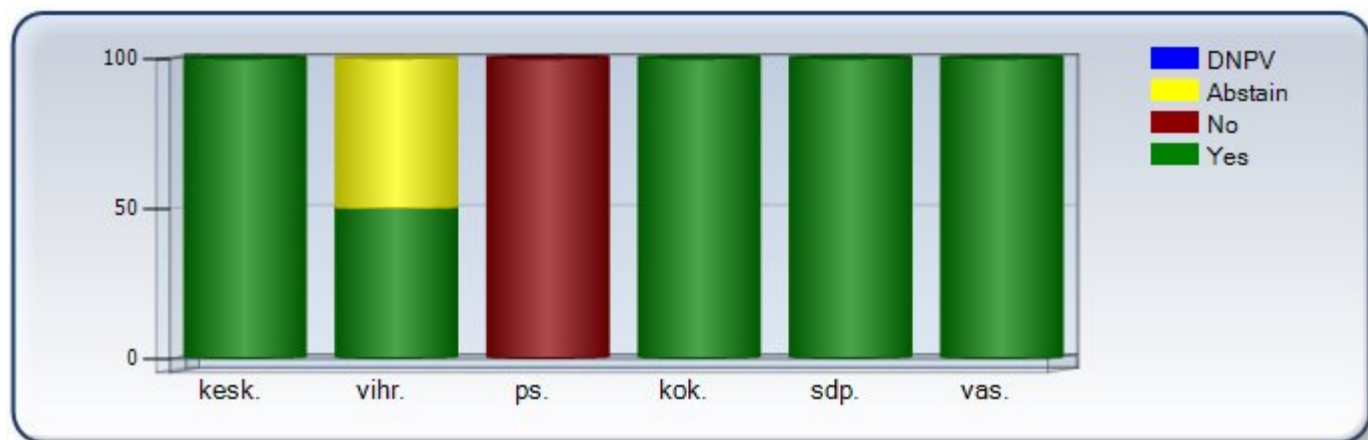
Paikalla 13

Äänet:

Jaa	10	76,9%
Ei	2	15,3%
Tyhjä	1	7,8%
DNPV	0	0%

Äänestystulos ryhmittäin

kesk.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

kok.

Jaa	3
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

ps.

Jaa	0
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

sd.p.

Jaa	4
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

vas.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

vihr.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	1
DNPV	0

Yksilöidyt äänestystulokset

Jaa	
Abdi	sdp.
Karinen	vas.
Kaukola	sdp.
Luukkala	kesk.
Multala	kok.
Orpana	kok.
Rokkanen	kok.
Tahvanainen	sdp.
Tammi	sdp.
Valtanen	vihr.
Ei	
Lundell	ps.
Saimen	ps.
Tyhjä	
Norrena	vihr.

15 §

Vastaus Vihreiden valtuustoryhmän ja 9 muun valtuutetun aloitteeseen säästetään energiaa - säästetään rahaa ja tuetaan Venäjän hallinnon vastaista energiarintamaa

VD/3873/00.02.00.03/2022

TeA/HW/JV/JVÄ/PW/VH

Vihreä valtuustoryhmä sekä 9 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Energiansäästöä ja energiatehokkuutta on pitkään ajettu ekologisista ja taloudellisista perusteista. Nämä perusteet ovat voimassa vahvempina kuin koskaan, mutta nyt Venäjän hyökkäys Ukrainaan nostaa asian tärkeyttä: Venäjän tulot energian myynnistä on syytä minimoida nopeasti. Toisaalta tilanteen pelätään edelleen energiatuotteiden, mm. polttoaineiden ja sähkön, hintaa edelleen, jopa energiakriisiksi asti.

Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaa käynnistää tai kiihdyttää toimenpiteitä energiankulutuksen vähentämiseksi välittömällä ja ensi talveen tähtäävällä aikajänteellä.

Energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä on lueteltu runsaasti Resurssiviisauden tiekartassa. Nykyiseen poikkeustilanteeseen kohdistuvia suosituksia ovat julkaisseet mm. kansainvälinen energiajärjestö IEA ja Sitra (kts. lähteet). Näissä esitetyt toimenpidesuosituksukset on syytä arvioida Vantaan kaupungin toimesta. Käytännön toimenpiteitä nykyisen tilanteen johdosta voisivat olla esimerkiksi:

- Alennetaan lämpötilaa kaupungin kiinteistöissä.
- Vähennetään tai uudelleenohjelmoidaan valaistusta niin kiinteistöissä kuin ulkona.
- Kampanjoidaan julkisen liikenteen houkuttelevuuden lisäämiseksi.
- Tarkastellaan mahdollisuudet uudelleen priorisoida energiaremontteja korjausrakentamisen työ- ja suunnitteluohjelmissa.
- Tarkastellaan mahdollisuudet uudelleen priorisoida liikkumistapamuutoksia tukevia infrahankkeita (esim. pyörätiet ja pyöräpysäköinnit) katujen ja puistojen työ- ja suunnitteluohjelmissa.
- Kannustetaan viestinnällisesti vantaalaisia omatoimisiin energiatalkoisiin.
- Tunnistetaan syvempään energiakriisiin joutuminen riskiksi, ja mietitään mitä se toteutuessaan voisi tarkoittaa Vantaalla.

Vantaa voi omilla toimillaan säästää itse rahaa, mutta yhtä tärkeä näkökulma on ajatella maailmanlaajuista solidaarisuutta. Jos kaikki toimivat, energian hintapiikit jäävät lievemmiksi ja aiheuttavat vähemmän ongelmia kaikkialla, myös kaikille vantaalaisille.”

Kaupunginvaltuusto 28.3.2022 § 17

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan joukkoliikenteen suunnittelusta vastaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), joka myös huolehtii kaikesta joukkoliikenteen matkustajainformaatiosta ja markkinoinnista sekä järjestää erilaisia kampanjoita, kuten esimerkiksi uusien asiakkaiden ilmainen kokeiluviikko. Vantaan kaupunki taas kehittää joukkoliikenteen olosuhteita kaupunkiympäristössä (esim. pysäkit ja liikennevaloetudet) vaikuttaen näin omalta osaltaan joukkoliikenteen houkuttelevuuteen. Vantaan kaupunki osaltaan viestii HSL:n kampanjoista ja muista ajankohtaisista suunnitelmista omissa kanavissaan.

Vantaa edistää kestävästä liikkumisesta monin tavoin pyrkien näin vaikuttamaan kulkumuotojakaumiin. Pyöräliikennettä edistetään parantamalla yhteyksiä tavoiteverkon pohjalta sekä pyöräliikenteen edistämiseen varatulla rahalla sekä muiden hankkeiden yhteydessä. Esimerkiksi uuteen yleiskaavaan ja pyöräliikenteen tavoiteverkkoon merkittävät baanoja toteutetaan parhaillaan vaihteittain. Mikäli Vantaan ratikka päätetään toteuttaa niin se osaltaan merkitsisi myös pyöräilyverkon parantamista tuntuvasti ratikan reitillä. Pyöräpysäköintiä lisätään ja parannetaan myös. Vuoden 2022 aikana toteutetaan Vantaan yleisille alueille noin 1 000 uutta pyöräpysäköintipaikkaa kunnollisin runkolukittavin telinein, ja suunnitelmia pyöräpysäköinnin lisäämisestä tehdään myös tuleville vuosille. Talvipyöräilyn osuuden lisääminen edellyttää kevyen liikenteen väylien tehostetun kunnossapidon lisäksi myös laadukkaiden pyöräpysäköinti- ja sosiaalityötilojen varustamista kaupungin ja yksityisten toimitilojen yhteyteen. Pyöräteiden määrän nopea lisääminen on käytännössä mahdotonta, koska suunnittelu- ja rakentamisprosessit vievät aikaa vähintään kaksi vuotta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Resurssiviisauden tiekartan päivityksen 28.2.2022. Sen ja kaupunkistrategian mukaan Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030, mikä edellyttää energiantehokkuuden kasvattamista kaikissa kaupungin alueen kiinteistöissä ja liikkumisessa. Päästöjä vähennetään paikallista uusiutuvaa lisäämällä ja hukkaenergioita hyödyntämällä, energiaremontteja tehdään ja edistetään. Hiilineutraaliusskenaariota mukaan ominaislämmönkulutus (kWh(m²/a)) tulisi laskea vuodesta 2020 vuoteen 2030 vähintään 21 prosenttia asuintaloissa ja 19 prosenttia muissa rakennuksissa. Erityisesti huomiota tulee kiinnittää taloyhtiöiden energiaremonttien edistämiseen yhteistyössä Ilmastoinfon, Motivan ja naapurikuntien kanssa.

Kaupungin toimitilat suunnitellaan, rakennetaan ja ylläpidetään rakentamista ja kiinteistönpitoa koskevia lakeja ja yleistä ohjeistusta noudattaen. Kaupungin omat suunnitteluohjeet täydentävät Suomen rakentamismääräyskokoelmaa, RT- kortistoa sekä RYL- ja RIL- asiakirjoja. Näiden täydentävien ohjeiden mukaan toimitilat rakennetaan kestävästi ja määräyksiä energiatehokkaammiksi noudattaen resurssiviisauden tiekartan periaatteita. Olevien rakennusten energiatehokkuutta parannetaan systemaattisesti tiekartan toteuttamissuunnitelman mukaisin toimenpitein resurssien puitteissa. Tekniset järjestelmät suunnitellaan, rakennetaan ja säädetään olosuhdevaatimusten edellyttämällä tavalla.

Toimitilojen sisälämpötilatavoitteeksi on valittu sisäilmaluokka S2. Lämmityskauden ulkopuolella sisälämpötila voi liukua yli S2 vaateen, koska päiväkotitiloihin ja opetustiloja ei varusteta jäähdytysjärjestelmällä, paitsi jos tilat vaativat terveellisyys- tai turvallisuussyistä jäähdytyksen. Lämpökuormituksen vaikutuksia vähennetään rakenteellisin keinoin. Käytännössä sisälämpötilat pyritään pitämään viitearvojen rajoissa ilman yllilämmittämistä tai koneellista viilennystä.

Toimitilojen valaistustavoitteet ovat standardin SFS-EN 12464-1 (Valo ja valaistus, Työkohteiden valaistus, Osa 1: Sisätilojen työkohteiden valaistus) mukaiset. Valaisinvalinnoissa sekä niiden ohjauksissa tavoitteena on optimaalinen energiatehokkuus. Toimitilojen valaistus suunnitellaan ja toteutetaan tarpeen mukaisena energiaa säästävillä ohjaustavoilla. Valaistusohjaukset toteutetaan soveltaen mm. kiinteistöautomaation aikaohjauksia, valoisuusantureita, läsnäolotunnistimia ja järkevää

valaistusryhmitystä. Valaisimet sijoitetaan siten, että valoa saadaan sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella.

Korjausrakentamisen työohjelma sisältää rakennuksen säilymisen ja toiminnan jatkumisen kannalta välttämättömiä hankkeita, jotka priorisoidaan vuosittain. Kehyksen puitteissa myös ylläpidettävien rakennusten energiatehokkuustoimenpiteille on saatu varattua määrärahoja (1 milj. €/vuosi), joita on käytetty mm. lämmitysjärjestelmien sekä sisä- ja ulkovalaistuksen uusimiseen. Määrärahan lisäksi rajoittavana tekijänä toimenpiteille ovat omat kunnossapidon ja rakennuttamisen resurssit sekä kohteen toiminnan kannalta sopivat ajankohdat eli lähinnä lomajaksot.

Aloitteessa esitettiin kannustamaan viestinnällisesti vantaalaisia omatoimisiin energiatalkoisiin. Kaupungilla ei ole omia resursseja kaupunkilaisten energiatehokkuusviestintään, koska PKS-kaupunkien energianeuvontaresurssit on keskitetty HSY:n Ilmastoinfoon koko pääkaupunkiseudun tasoista energiaviestintää varten. Kaupunki osaltaan rahoittaa sen toimintaa HSY:n kuntaosuuden kautta. Käytännössä kolmen henkilön tiimi vastaa miljoonan asukkaan energianeuvonnasta. Työtä tehdään muun muassa somen ja kampanjoiden kautta sekä ulkoisen rahoituksen hankkeilla. Rakennusvalvonta antaa resurssiensa puitteissa ennakoivaa neuvontaa rakentamisen energiatehokkuuteen. Ilmastoviestintää tehdään myös kaupungin internetsivujen kautta, mutta sinne ei ole katsottu järkeväksi koostaa esimerkiksi energiansäästövinkkejä, koska ne löytyvät HSY:n sivuilta.

Aiemmin viestintää ja asukkaiden osallistamista on kehitetty ulkoisen rahoituksen kautta. Ympäristöministeriö rahoitti vuosina 2020–2021 toteutunutta Taloyhtiöt energiatehokkaiksi alueellisella yhteistyöllä -hanketta. Se toteutettiin yhdessä Espoon ja Helsingin kanssa. Hankkeessa luotiin taloyhtiöklubit Vantaan Koivukylään ja Myyrmäkeen. Kaupunki on hakenut YM:ltä jatkorahoitusta. Mikäli rahoitus saadaan, niin toteuttamalla klubitoimintaa näillä alueilla kehitetään skaalattava taloyhtiöiden alueellisen yhteistyön ja energianeuvonnan toimintamalli, joka kytkee asukkaat tiiviimmin osaksi kaupungin ilmasto- ja kiertotaloustoimia sekä tarjoaa alan yrityksille houkuttelevan perustan kehittää taloyhtiöiden energiamurrokseen liittyviä liiketoimintamalleja. Samalla luodaan Vantaan tapa/yhteistyömalli asukkaiden ilmasto- ja kiertotaloustoimenpiteiden edistämiseksi myös laajemmin kuin klubien kautta.

Katuvalaistuksessa nopeilla toimilla ei voida säästää energiaa heikentämättä samalla kuntalaisten kokemaa turvallisuuden tunnetta. Kaikki energiaa säästävä tekniikka on käytössä siinä määrin, kun sitä on ollut ja on mahdollista ottaa käyttöön. Energian mahdollisimman tehokas käyttö ohjaa toimintaa energian hinnasta riippumatta. Jos energiaa täytyy säästää, niin valojen nykyisiä polttoaikoja täytyy lyhentää.

Katuvalaistusta ohjataan valonvoimakkuusmittauksen perusteella. Valot sytytetään, kun valon voimakkuus laskee alle 15 luksin (lx) ja sammutetaan kun valon voimakkuus nousee yli 15 luksin (lx). Esimerkkinä 1.6.2022 valot sammutettiin klo 03:50 ja sytytettiin klo 23:05. Valojen palaessa kaikissa valaisimissa, joissa se teknisesti on mahdollista, on yöaikainen himmennys, mikä tarkoittaa valaistustason laskemista puoleen klo 00:00-04:00. Näitä valaisimia on noin puolet (noin 22 000 kpl) kaikista valaisimista.

Sekä kaupungin omissa kalustohankinnoissa että kuljetuspalveluiden hankinnoissa suositaan mahdollisimman ympäristöystävällisiä ajoneuvoja ja laitteita. Kaupunki on myös sitoutunut päästöttömien työmaiden Green Deal-sopimukseen. Ajoneuvokannan sähköistyminen lähivuosina kaluston kysynnän ja tarjonnan lisääntyessä tulee vähentämään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista. Kaupunki siirtyi vuonna 2018 käyttämään raskaissa ajoneuvoissaan biodieseliä, jonka osuus on nykyisin

n. 40 % (n. 200 000 l) kaupungin käyttämästä dieselistä. Osuuden kasvattamista haittaa lähinnä polttoaineen saatavuus ja jakelupisteiden määrä. Kaupungin kaasuautoissa käytetään Suomessa tuotettua biokaasua, eikä kaupungin voitelu- ja polttoainetoimittajilla ei ole Hankinnan palveluysikön selvityksen mukaan kytköksiä Venäjään.

Vuoden 2023 alusta kaupungin tarvitseman sähköenergia toimittaa kilpailutettu sähköntoimittaja Oy Herrfors Ab, jolla ei ole riippuvaisuutta Venäjään. Yritys on optimoinut sähkönmyyntinsä ja sähköntuotantonsa erikseen, mikä tarkoittaa, että he myyvät kaiken tuottamansa sähkön pohjoismaisille sähkömarkkinoille ja vastaavasti loppuasiakkaille myydyn sähkön ostavat sähkömarkkinoilta. Oy Herrfors Ab on voimakkaasti nostamassa uusiutuvien energialähteiden osuutta sähköntuotannostaan siten, että tuulivoiman osuus olisi n. 40 % vuonna 2023.

Energiansäästö ja energiatehokkuus ovat kuuluneet kaupungin oman toiminnan ytimeen jo pitkään ja tilanne on nykyisin vähintään tyydyttävällä tasolla. Ensi talveen mennessä ei ole tehtävissä mitään olennaisesti vaikuttavaa uutta toimenpidettä tai toimenpiteiden sarjaa asian parantamiseksi.

Kaupunginhallitus 20.6.2022 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa vihreiden valtuustoryhmälle sekä yhdeksälle muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Vantaan kaupunki on säästänyt energiaa omissa kiinteistöissään, kuten kouluissa, kirjastoissa ja toimistorakennuksissa systemaattisesti jo pitkään ja on sitoutunut Kuntien energiatehokkuussopimukseen (KETS), jolla pyritään kaupungin julkisen rakennuskannan energiatehokkuuden parantamiseen ja energiankäytön vähentämiseen. Siihen sisältyy myös uusiutuvan energian käytön lisäämiseen liittyviä toimenpiteitä.

Kaupunki selvitti heti Venäjän hyökkäyksen alkamisen jälkeen kevättalvella 2022, ettei se ole millään tavalla riippuvainen Venäjältä tuotavasta energiasta. Kaupunki ja sen konserniyhtiöt ovat pitkään toimineet energiatehokkaasti ja kaupungin ostama energia on toistaiseksi kohtuuhintaista aikaisempina vuosina tehtyjen energianhinnan kiinnitysten ansiosta.

Vantaan kaupunki on päättänyt perustaa lokakuussa 2022 kaupunkitasoisen energiankulutuksen tilanneryhmän, joka seuraa valtakunnallista tilannetta ja valmistelee päätösesityksiä asianmukaisille toimielimille kaupungin johtoryhmän ohjauksen kautta. Työryhmä myös laatii suunnitelman, jonka mukaisesti Vantaa valmistautuu tulevan talven mahdollisiin sähkökatkoihin, mikäli Vantaan Energia Finngridin ohjauksen perusteella joutuu rajoittamaan alueellista energiansaantia talvikauden kulutushuippujen aikana.

Eräät suuret kaupungit ovat jo päättäneet tai päättämässä omista energiansäästötoimenpiteistään. Tällaisia ovat esimerkiksi kiinteistöjen sisälämpötilojen laskeminen 1–2 °C sekä ilmanvaihdon optimointi hyödyntämällä mm. rakennusautomaatiojärjestelmiä (Vantaalla 50 koulua ja 150 päiväkotia) etäohjauksella, ulkovalaistuksen paloaikojen lyhentäminen (Vantaalla keskimäärin 3 860 h/a), ulkokenttien lämmityksen tai jäädytyksen tiukempi rajoittaminen vallitsevan lämpötilan mukaan, lumetuksen myöhentäminen tai uimahallien saunojen porrastaminen. Jokainen em. toimenpiteestä vaikuttaa negatiivisesti mm. kuntalaisten turvallisuuteen, viihtyisyyteen tai liikuntamahdollisuuksiin. Suurimmat energiasäästöt saataisiin aikaan laskemalla asuntojen ja palvelurakennusten lämpötiloja STM:n asetuksen mukaiselle alarajalle (huoneilman lämpötila lämmityskaudella + 20 °C – + 26 °C, asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista ym. 545/2015 § 8). Toisaalta suuri osa kiinteistöstä on jo kaukolämmön piirissä, eikä kaukolämpöön Vantaalla kohdistu saatavuusongelmia eikä edes tuntuvia hintapaineitakaan.

Lähivuosille on suunniteltu energiansäästötoimenpiteitä, jotka vaativat investointeja, kuten jokaisen uudisrakennukseen varustaminen aurinkosähkö- tai maalämpöjärjestelmällä. Em. järjestelmiä laajennetaan ja vanhoihin kiinteistöihin mahdollisuuksien mukaan. Riippuvaisuutta fossiilisesta energiasta vähennetään luopumalla öljylämmityksestä vuodenvaihteeseen 2023/2024 mennessä. Toimitilojen valaisimista lähes 50 % on jo uusittu LED-valaisimiksi ja kaikki uudet kohteet varustetaan pelkästään LED-valaisimilla. Vastaavasti katujen ulkovalaistuksessa vaihdetaan vuosittain 1 000 valopistettä LED-valaismisiksi. Vaihnettavien valaisimien määrä on arviolta mahdollista kaksinkertaistaa ottaen huomioon mm. tarvikkeiden saatavuuden, mutta se vaatii lisää määrärahoja.

Kaupunginhallitus kokouksessaan 6.6.2022 § 24 hyväksyi Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n välisen strategisen kumppanuussopimuksen. Sopijapuolten tavoitteena on yhdessä ennakkoluulottomasti edistää rakennusten lämmitykseen ja jäähdytykseen hiilineutraaleja energiaratkaisuja, kehittää uusia innovatiivisia tapoja vähentää energian kulutusta sekä tuottaa energiapalveluja kestävästi. Esimerkkeinä energiaratkaisuista voidaan mainita aurinkoenergian hyödyntäminen, energian varastointi, kulutus-, reservi- ja kysyntäjoustoratkaisut kaukolämmityksessä, hukkalämpöjen hyödyntäminen alueen kaukolämmityksessä, kiertotalousratkaisujen lisääminen ja alueelliset energiaratkaisut esim. erilliset matalalämpöverkot ns. Greenfield-hankkeissa. Kumppanuussopimuksen hyödyt tulevat lähivuosina konkretisoitumaan mm. Elmon ja Hakunilan urheilupuistojen energiaintensiivisissä hankkeissa, kun kaupungin käyttöön saadaan Vantaan Energian paras energiaosaaminen.

Motiva on käynnistämässä ”Astetta alemmas” -kampanjan 10.10.2022. Kaupunki osallistuu Motivan 10.10.2022 alkavaan energiansäästöviikkoon yhdessä Vantaan Energian kanssa toteutettavalla näkyvällä kampanjalla. Syksyn mittaan Vantaan kaupunki välittää ja vahvistaa kampanjan sanomaa omassa viestinnässään, jota suunnataan sekä kaupungin omalle henkilöstölle että kuntalaisille mm. Asukaslehden välityksellä. Henkilöstön ja koulujen energiansäästöviestinnän jalkautuksessa hyödynnetään myös toimivaa ekotukihenkilöverkostoamme. Konserniyhtiöistä ainakin VAV aikoo hyödyntää yleisiä aineistoja omassa asukasviestinnässään.

Energiansäästötoimenpiteitä tullaan toteuttamaan marraskuun 2022 alussa valmistuvan energiansäästöohjelman mukaisesti.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa vihreiden valtuustoryhmälle sekä yhdeksälle muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että vs. apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystään *lisäämällä* vastauksen loppuun:

“Energiansäästötoimenpiteitä tullaan toteuttamaan marraskuun 2022 alussa valmistuvan energiansäästöohjelman mukaisesti.”

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite:

- Allekirjoitettu vihreiden valtuustoryhmän sekä 9 muun valtuutetun aloite säästetään energiaa - säästetään rahaa ja tuetaan Venäjän hallinnon vastaista energiarintamaa

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite Säästetään energiaa - säästetään rahaa ja tuetaan Venäjän hallinnon vastaista energiarintamaa	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Energiansäästöä ja energiatehokkuutta on pitkään ajettu ekologisista ja taloudellisista perusteista. Nämä perusteet ovat voimassa vahvempina kuin koskaan, mutta nyt Venäjän hyökkäys Ukrainaan nostaa asian tärkeyttä: Venäjän tulot energian myynnistä on syytä minimoida nopeasti. Toisaalta tilanteen pelätään edelleen energiatuotteiden, mm. polttoaineiden ja sähkön, hintaa edelleen, jopa energiakriisiksi asti. Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että Vantaa käynnistää tai kiihdyttää toimenpiteitä energiankulutuksen vähentämiseksi välittömällä ja ensi talveen tähtäävällä aikajänteellä. Energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä on lueteltu runsaasti Resurssiviisauden tiekartassa. Nykyiseen poikkeustilanteeseen kohdistuvia suosituksia ovat julkaisseet mm. kansainvälinen energiajärjestö IEA ja Sitra (kts. lähteet). Näissä esitetyt toimenpidesuosituksukset on syytä arvioida Vantaan kaupungin toimesta. Käytännön toimenpiteitä nykyisen tilanteen johdosta voisivat olla esimerkiksi: • Alennetaan lämpötilaa kaupungin kiinteistöissä. • Vähennetään tai uudelleenohjelmoidaan valaistusta niin kiinteistöissä kuin ulkona. • Kampanjoidaan julkisen liikenteen houkuttelevuuden lisäämiseksi. • Tarkastellaan mahdollisuudet uudelleenpriorisoida energiaremontteja korjausrakentamisen työ- ja suunnitteluohjelmissa. • Tarkastellaan mahdollisuudet uudelleenpriorisoida liikkumistapamuutoksia tukevia infrahankkeita (esim. pyörätiet ja pyöräpysäköinnit) katujen ja puistojen työ- ja suunnitteluohjelmissa. • Kannustetaan viestinnällisesti vantaalaisia omatoimisiin energiatalkoisiin. • Tunnistetaan syvempään energiakriisiin joutuminen riskiksi, ja mietitään mitä se toteutuessaan voisi tarkoittaa Vantaalla.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Vihreiden valtuustoryhmä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tuukka Saimen 2. Juha Järä 3. Tiina Tuomela 4. Hussein al-Tae 5. Jussi Saramo 6. Minttu Sillanpää 7. Funda Demiri 8. Minna Heikkinen 9. Paula Lehmuskallio

Vantaa voi omilla toimillaan säästää itse rahaa, mutta yhtä tärkeä näkökulma on ajatella maailmanlaajuista solidaarisuutta. Jos kaikki toimivat, energian hintapiikit jäävät lievemiksi ja aiheuttavat vähemmän ongelmia kaikkialla, myös kaikille vantaalaisille. Lähteet ja toimenpidesuosituks: IEA 2022. <i>A 10-Point Plan to Cut Oil Use</i>. https://www.iea.org/reports/a-10-point-plan-to-cut-oil-use IEA 2022. <i>A 10-Point Plan to Reduce the European Union's Reliance on Russian Natural Gas</i>. https://www.iea.org/reports/a-10-point-plan-to-reduce-the-european-unions-reliance-on-russian-natural-gas Sitra 2022. <i>Energiakriisin kynnyksellä – mitä voimme oppia menneestä?</i> https://www.sitra.fi/julkaisut/energiakriisin-kynnyksella-mita-voimme-oppia-menneesta/ Valtuuston kokoukseen 28.3.2022	

16 § Vastaus Vaula Norrenan ja 40 muun valtuutetun aloitteeseen metsäleikkipuistoja Vantaalle

VD/7567/00.02.00.03/2022

Tea/HW/MT/JT

Vaula Norrena sekä 40 muuta valtuutettuja jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaalla on tällä hetkellä 150 puistoleikkipaikkaa, jotka ovat sekä lasten että aikuisten yhteisiä ’olohuoneita’.

Nykyiset leikkipuistot ovat enimmäkseen hiekkakenttiä, joihin on asennettu standardimaiset kiipeilytelineet ja keinut.

Esitämme, että leikkipuistoja peruskorjattaessa ja uusia leikkipuistoja rakennettaessa tehtäisiin enemmän myös ’metsäleikkipuistoja’. Alueen olemassa oleva puusto ja pensaikko hyödynnettäisiin luonnonläheisen leikkipuiston rakentamisessa. Lasten luontosuhde kehittyy, kun he leikkivät oikeassa luonnossa. Aidon luonnon mikrobisto ja havupuiden yhdisteet antavat lapsille parempaa vastustuskykyä kuin hiekkakenttä. Lapset ja aikuiset myös nauttivat luonnonläheisistä ympäristöistä.

Maailmalla on jo paljon luontoleikkipuistoja, esitämme, että tällaisia aletaan tehdä Vantaallekin.”

Kaupunginvaltuusto 20.6.2022 § 26

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksena aloitteeseen:

Vantaalaiset arvostavat suuresti lähimetsiään ja tutkimusten mukaan metsäisissä olosuhteissa liikkuminen vahvistaa erityisesti lasten koordinaatiokykyä. Puistometsissä leikkiessään lapset pääsevät käyttämään mielikuvitustaan, kun taas aikuisten asiantuntijoiden suunnittelemissa ja ammattilaisten kunnossapitämissä leikkipaikoissa painottuvat ensisijaisesti turvallisuusnäkökulmat. Siksi on tarkoituksenmukaista pitää lähimetsät metsinä ja leikkipaikat leikkipaikkoina.

Vantaalla on paljon puistometsiä, ja puistometsäalueet ovat vapaasti käytettävissä lasten kanssa leikkimiseen ja ulkoiluun. Kaikkien virallisten leikkipaikkojen tulee täyttää kuluttajansuojaviranomaisen (TUKES) asettamat turvallisuusmääräykset, joiden mukaan leikkipaikoille voidaan asentaa vain turvallisuusnormit täyttäviä rakenteita, välineitä ja turva-alustoja. Välineet ja rakenteet eivät saa sijaita leikkipaikan huoltoreitillä ja välineiden ympärillä täytyy olla määräysten mukainen turvaetäisyys. Leikkipaikkojen suunnittelijat, rakentajat ja kunnossapitäjät ovat velvollisia näitä turvallisuusmääräyksiä noudattamaan. Leikkipaikkoja suunniteltaessa ja toteutettaessa on aina otettava huomioon myös koneellisen kunnossa- ja puhtaanapidon vaatimukset.

Leikkipaikkoja rakennetaan ja peruskorjataan käytössä olevien investointimäärärahojen puitteissa. Nykyisin uusien ja kunnostettavien leikkipaikkojen suunnittelussa kiinnitetään huomiota paikan elämyksellisyyteen ja monipuolisuuteen turvallisuuden lisäksi. Olemassa olevaa kasvillisuutta säilytetään, jos se suinkin on mahdollista ja uutta istutetaan. Luonnon elementtejä, kuten maakiviä, voidaan käyttää esim. rajauksissa, pengerryksissä ja istuimina. Luonnon mikrobiston hyödylliset vaikutukset on suunnittelijoiden tiedossa ja suunnittelussa noudatamme mahdollisuuksien mukaan Kestävän ympäristörakentamisen (KESY) toimintamallia.

Kaupunginhallitus 5.9.2022 § 24

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vaula Norrenalle sekä 40:lle muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksena seuraavaa:

Vantaalla on jo nykyisin puistometsässä sijaitsevia puistoleikkipaikkoja, esimerkiksi Lindmaninkorven puistoleikkipaikka Kuninkaalassa ja Viherpuiston puistoleikkipaikka ja asukaspuisto Martinlaaksossa. Viherpuiston leikkipaikan perusparannussuunnitelmaa laaditaan parhaillaan.

Parhaillaan laadittavassa Viheralueiden palveluverkkosuunnitelmassa tutkitaan metsäleikkipuistotoimintaan soveltuvaa aluetta. Alustavasti esille on noussut Winterinmäki Tikkurilassa. Dickursby skolan takana sijaitsee puustoltaan hiukan heikompi alue, jonka pohjamaa näyttäisi soveltuvan harvinaisen hyvin ns. metsäleikkipaikan toteuttamiselle Vantaan olosuhteissa. Mikäli paikka osoittautuu oivalliseksi, niin leikkipuiston suunnittelua ja toteutusta selvitetään lähivuosien investointisuunnitelmien laatimisen yhteydessä. Asiantuntijamme tutustuvat lisäksi lasten suunnittelemaan Mäntyharjun metsäleikkipuistoon ja kunnan viherkunnossapitäjien kokemuksiin kohteesta.

Uusia asuinalueita ja uusia leikkipuistoja varten kaupunkisuunnittelussa tutkitaan, olisiko alueella metsäleikkipuistoiksi soveltuvia paikkoja. Myös tekeillä olevaan puistojen ja viheralueiden palveluverkkosuunnitelmaan merkitään joitakin potentiaalisia metsäleikkipuistojen paikkoja eri puolilla Vantaata.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 16

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Vaula Norrenalle sekä 40:lle muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Merkittiin, että vs. apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystään *lisäämällä* vastauksen loppuun:

"Uusia asuinalueita ja uusia leikkipuistoja varten kaupunkisuunnittelussa tutkitaan, olisiko alueella metsäleikkipuistoiksi soveltuvia paikkoja. Myös tekeillä olevaan puistojen ja viheralueiden palveluverkkosuunnitelmaan merkitään joitakin potentiaalisia metsäleikkipuistojen paikkoja eri puolilla Vantaata."

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite:

- Allekirjoitettu Vaula Norrenan ja 40 muun valtuutetun aloite metsäleikkipuistoja Vantaalle

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Metsäleikkipuistoja Vantaalle Vantaalla on tällä hetkellä 150 puistoleikkipaikkaa, jotka ovat sekä lasten että aikuisten yhteisiä 'olohuoneita'. Nykyiset leikkipuistot ovat enimmäkseen hiekkakenttiä, joihin on asennettu standardimaiset kiipeilytelineet ja keinut. Esitämme, että leikkipuistoja peruskorjattaessa ja uusia leikkipuistoja rakennettaessa tehtäisiin enemmän myös 'metsäleikkipuistoja'. Alueen olemassa oleva puusto ja pensaikko hyödynnettäisiin luonnonläheisen leikkipuiston rakentamisessa. Lasten luontosuhde kehittyy, kun he leikkivät oikeassa luonnossa. Aidon luonnon mikrobisto ja havupuiden yhdisteet antavat lapsille parempaa vastustuskykyä kuin hiekkakenttä. Lapset ja aikuiset myös nauttivat luonnonläheisistä ympäristöistä. Maailmalla on jo paljon luontoleikkipuistoja, esitämme, että tällaisia aletaan tehdä Vantaallekin. (kuvaesimerkkejä meilissäni valtuutetuille) Vaula Norrena 20.6.2022	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Vaula Norrena <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Eeva Tikkanen 2. Loviisa Kaartokallio 3. Erika Veltheim 4. Mikko Viilo 5. Sirpa Siru Kauppinen 6. Mika Kasonen 7. Juha Järä 8. Anu Hall 9. Olga Gilbert 10. Minna Heikkinen 11. Jouko Jääskeläinen 12. Reija Friman 13. Milad Dehghan 14. Pirjo Luokkala 15. Juha Suoniemi 16. Suvi Karhu 17. Hanna Valtanen 18. Tarja Eklund 19. Pirkko Letto 20. Jussi Särkelä 21. Tuire Kaimio 22. Tanja Aidanjuuri 23. Marjo Vacker 24. Tia Seppänen 25. Maija Rautavaara 26. Kai-Ari Lundell 27. Naima El Issaoui 28. Nina Nummela 29. Faysal Abdi 30. Minttu Sillanpää 31. Ida Tamminen 32. Janne Hartikainen 33. Aki Mäkipernaa 34. Funda Demiri 35. Sirkka-Liisa Kähärä 36. Anitta Orpana 37. Antero Eerola 38. Matilda Stirkinen 39. Siri Ahokas 40. Anssi Aura

17 §

Vastaus Anssi Auran ja 26 muun valtuutetun aloitteeseen Helsingin pitäjän kirkonkylän alueen liikenneturvallisuutta parannettava

VD/4979/00.02.00.03/2022

TeA/HW/JT

Anssi Aura sekä 26 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Helsingin pitäjän kirkonkylän asukkaat ovat havainneet alueella toistuvaa ihmisten turvallisuutta vaarantavaa liikennekäyttäytymistä, joka vaikuttaa paitsi ihmisten turvallisuuteen, niin myös alueella asuvien ja aikaansa viettävien ihmisten viihtyvyyteen. Erityisesti keskustelua ja huolta ovat aiheuttaneet taajama-alueella havaitut ylinopeudet. Alueen asukkaat kokevat kirkkotien lisääntyneen liikennemäärän heikentäneen alueen liikenneturvallisuutta ja aiheuttavan huomattavaa riskiä alueella asuville ja liikkuville. Erityisenä huolen kohteena on mainittu alueella liikkuvat lapset.

Alueella tiedetään poliisin tehneen liikennevalvontaa, mutta tämän ei koeta riittävän. Tarvitaan pysyviä ratkaisuja kaupungin toimesta. Asukkaat ovat esittäneet mm. hidastetöyssyjen olevan yksi sopiva ratkaisu.

Lisäksi alueen asukkaat ovat kokeneet Kahvitupa Laurentiuksen edessä olevan bussipysäkin ja sen välittömässä läheisyydessä olevan suojatien aiheuttavan vaaratilanteita. Pysäkkitunnus V6903. Tämä on erittäin vaarallinen niissä tilanteissa, kun bussi on pysähtynyt pysäkillä. Bussin pysähtyessä pysäkillä, on useasti havaittu tilanteita, joissa bussin takaa lähtee toinen ajoneuvo ohittamaan bussia, samaan aikaan, kun bussin edessä oleva ihminen ylittää suojatietä. Näitä tilanteita on havaittu useita.

Me allekirjoittaneet valtuutetut vaadimme pikaisia toimenpiteitä — Toivomme, että kaupunki selvittää ja ratkaisee kirkkotien alueen liikenneturvallisuusongelmat, hyvässä vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden ja muiden alueella vaikuttavien tahojen kanssa.”

Kaupunginvaltuusto 25.4.2022 § 26

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kirkkotie on asemakaavassa suojeltua katualuetta, jolla sijaitsee historiallisesti merkittävä tieosuus. Kirkkotie on arvokas rakennusperintökohde ja sinne rakentaminen on Museoviraston tarkoin säätelemää. Tärkeä periaate on säilyttää tien linjaus ja luonne. Satunnaisten kadun kavennusten katsotaan sopivan tähän kohteeseen muuttamatta kadun luonnetta liikaa. Hiljaiset ajonopeudet Kirkkotiellä tukevat myös historiallisen miljööluonteen säilymistä.

Alueen maaperä on paikoin savista, joka saattaa aiheuttaa värinähaittaa lähialueen vanhoihin taloihin ja pahimmassa tapauksessa jopa vaurioita rakenteille. Maaperän vuoksi alueelle ei voida suositella rakennettavan töyssyjä. Vaihtoehtoisia toimenpiteitä ovat ajoradan kavennukset sekä keskisaarekkeelliset suojatiet, joita Kirkkotielle ja Kuriiritielle onkin vaiheittain jo toteutettu.

Kirkkotielle aivan Ylästöntien risteykseen on suunniteltu korotettu suojatie. Samalla risteyksen reunakivilinjoja on suunniteltu muutettavan siten, että ajoyhteys kääntyy selkeämmin Kirkkotietä etelän suunnasta tultaessa länteen Ylästöntielle. Ajoyhteys toki säilyy myös suoraan pohjoiseen Kirkkotietä pitkin, mutta muutos auttaa autoilijoita hahmottamaan pääyhteyden kulkevan Ylästöntien suuntaan. Toimenpide on alustavasti budjetoitu toteutettavaksi lähivuosina.

Kirkkotiellä kulkee yksi bussilinja parhaimmillaan noin 20 min välein. Pysähtynyt bussi ajoratapysäkillä toimii normaalitilanteessa nopeuksia hillitsevässä fyysisessä esteenä. On harmillista, että tätä eivät kaikki kadulla ajavat ymmärrä. Kirkkotie 47 edustalla olevan bussipysäkin jälkeistä suojatietä ei ole valitettavasti mahdollista siirtää turvallisempaan sijaintiin, joka on yleensä ajosuunnassa ennen bussipysäkkiä.

Bussipysäkin kohdalle on kuitenkin mahdollista maalata sulkuviiva ajokaistojen välille, jolla kielletään pysähtyneen bussin ohitus laillisesti. Tontille ajo huomioidaan suunnittelussa. Tämän muutoksen toivotaan osaltaan hillitsevän ajokäyttäytymistä pysäkin tuntumassa. Varmasti on suurempi kynnys lähteä ohittamaan pysäkillä pysähtynyttä bussia, jos se on laillisin keinoin kiellettyä. Liikenteen ohjaussuunnitelman päivitys ja ajoratamaalauksen toteutus on mahdollista tehdä nopeasti, jolloin muutosta tilanteeseen toivotaan saatavan myös pian.

Kolmas toimenpide, jota lähdetään tutkimaan tarkemmin, on Kirkkotielle ja Kuriiritielle suunniteltavat ajoradan kavennukset suojateiden kohdilla. Alueella sijaitsevat suojatiet tarvitsevat kadun toisella reunalla odotustilaa, jota siellä ei nyt ole. Samalla kavennukset hidastavat ajonopeuksien kasvua liian korkeiksi. Nämä kavennukset vaativat kuitenkin tarkempaa jatkosuunnittelua. Selvitetään mihin kohtiin niitä kavennuksia on mahdollista ja järkevää toteuttaa.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 17

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Anssi Auralle ja 26 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Anssi Auran ja 26 muun valtuutetun aloite Helsingin pitäjän kirkonkylän alueen liikenneturvallisuutta parannettava

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Helsingin pitäjän kirkonkylän alueen liikenneturvallisuutta parannettava	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Helsingin pitäjän kirkonkylän alueen liikenneturvallisuutta parannettava Helsingin pitäjän kirkonkylän asukkaat ovat havainneet alueella toistuvaa ihmisten turvallisuutta vaarantavaa liikennekäyttäytymistä, joka vaikuttaa paitsi ihmisten turvallisuuteen, niin myös alueella asuvien ja aikaansa viettävien ihmisten viihtyvyyteen. Erityisesti keskustelua ja huolta ovat aiheuttaneet taajama-alueella havaitut ylinopeudet. Alueen asukkaat kokevat kirkkotien lisääntyneen liikennemäärän heikentäneen alueen liikenneturvallisuutta ja aiheuttavan huomattavaa riskiä alueella asuville ja liikkuville. Erityisenä huolen kohteena on mainittu alueella liikkuvat lapset. Alueella tiedetään poliisin tehneen liikennevalvontaa, mutta tämän ei koeta riittävän. Tarvitaan pysyviä ratkaisuja kaupungin toimesta. Asukkaat ovat esittäneet mm. hidastetöyssyjen olevan yksi sopiva ratkaisu. Lisäksi alueen asukkaat ovat kokeneet Kahvitupa Laurentiuksen edessä olevan bussipysäkin ja sen välittömässä läheisyydessä olevan suojatien aiheuttavan vaaratilanteita. Pysäkitunnus V6903. Tämä on erittäin vaarallinen niissä tilanteissa, kun bussi on pysähtynyt pysäkille. Bussin pysähtyessä pysäkille, on useasti havaittu tilanteita, joissa bussin takaa lähtee toinen ajoneuvo ohittamaan bussia, samaan aikaan, kun bussin edessä oleva ihminen ylittää suojatietä. Näitä tilanteita on havaittu useita Me allekirjoittaneet valtuutetut vaadimme pikaisia toimenpiteitä — Toivomme, että kaupunki selvittää ja ratkaisee kirkkotien alueen liikenneturvallisuusongelmat, hyvässä vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden ja muiden alueella vaikuttavien tahojen kanssa. <i>(Jätetään valtuuston kokouksessa 25.4.2022)</i>	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Anssi Aura</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Sami Kanerva 2. Patrik Karlsson 3. Heli Hakala 4. Jussi Särkelä 5. Tiina Tuomela 6. Pirjo Luokkala 7. Vaula Norrena 8. Sirpa Siru Kauppinen 9. Reija Friman 10. Oskari Iivarinen 11. Tuomas Mutanen 12. Susanna Kaiju 13. Mikko Viilo 14. Jari Sainio 15. Anitta Orpana 16. Marjo Vacker 17. Tarja Eklund 18. Nina Nummela 19. Mika Kasonen 20. Eeva Tikkanen 21. Otso Kivimäki 22. Stefan Åstrand 23. Manav Phull 24. Tuire Kaimio 25. Eva Tawasoli 26. Säde Tahvanainen

18 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 134 / 2022

VD/1714/03.01.02.00/2022

RV/HN/JT

Yksityishenkilö (jäljempänä korvauksenhakija) on jättänyt Vantaan kaupungille 8.2.2022 vahingonkorvausvaatimuksen koskien liukastumisesta seurannutta henkilövahinkoa. Kaupunki on siirtänyt vahinkoasian vastuuvakuutuksen perusteella vakuutusyhtiön käsiteltäväksi. Vakuutusyhtiö on antanut asiassa kielteisen korvauspäätöksen. Kaupungin vahinkorahaston asiamies on antanut asiassa 8.8.2022 hylkäävän päätöksen, josta korvauksenhakija on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Alkuperäinen 8.2.2022 päivätty ja kaupungille osoitettu vahingonkorvausvaatimus koskee Tapiontien ja Mielikintien risteyksessä jalkakäytävällä tapahtunutta kompastumista, ja tämän seurauksena syntynyttä henkilövahinkoa.

Hakija ei ole ilmoittanut Vantaan kaupungille alkuperäisessä korvausvaatimuksessa eikä oikaisuvaatimuksessa, mikä on korvattavaksi vaadittavan vahingon määrä. Korvausvaatimuksessa on ainoastaan kuvattu tapahtuma, jonka on väitetty aiheutuneen vahinkoa

Vahinkoasian käsittely

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Lain 3 §:n mukaan kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kadun kunnossapito käsittää myös ne toimenpiteet, jotka talvella ovat tarpeellisia kadun pysyttämiseksi tyydyttävässä kunnossa, kuten lumen ja jään poistamisen, kadun pinnan pitämisen tasaisena, liukkauden torjumisen, liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisen sekä katuojien, sadevesikourujen ja -kaivojen avoinna pitämisen.

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain mutta myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisten periaatteiden pohjalta. Lähtökohtina ovat toisaalta tienpitäjän korostettu huolellisuusvelvollisuus ja toisaalta vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta-arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa. (KKO 1998:147) Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista. (Hemmo, 2005, s. 38)

Säätila vahinkoa edeltävästi 25.1.2022 on ollut selkeää ja aurinkoista. Ilman lämpötila on ollut aamulla 25.1.2022 hieman plussan puolella, mutta päivän mittaan lämpötila on mennyt nollan alapuolelle ollen 25.1.2022 välisenä ja 26.1.2022 välisenä yönä alimmillaan noin -8 astetta.

Selvitysten mukaan kevyenliikenteenväylät on hiekoitettu vahinkopaikassa 25.1.2022 sekä 26.1.2022 ennen vahinkoa. Kunnossapidon näkökulmasta ja toimenpiteiden osalta kyseessä ei ole ollut kunnossapidon laiminlyönnistä.

Vahinkopaikan kunnossapitoa ei katsottu edellä mainittujen seikkojen perusteella laiminlyödyksi. Vakuutusyhtiö on 25.7.2022 antanut edellä mainittujen seikkojen perusteella vahinkoasiassa korvauksenhakijalle kielteisen korvauspäätöksen.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 7.6.2021 antamassaan päätöksessä todennut, että hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti Vantaan kaupunki käsittelee itseensä kohdistuvat vaatimukset, ja antaisi näiden pohjalta oman ratkaisunsa. Vaatimuksen tekijä olisi periaatteiden mukaisesti hyvä myös ohjeistaa siitä, että viime kädessä vahingonkorvauksia tulisi hakea käräjäoikeudessa nostettavalla kanteella.

Vahinkorahaston asiamiehen päätös ja tästä tehty oikaisuvaatimus

Vantaan kaupunki on aluehallintoviraston antamassa ratkaisussa tehtyjen suositusten mukaisesti antanut korvauksenhakijaa koskevassa vahinkoasiassa oman päätöksensä. Korvausvaatimukselle on vahinkorahaston asiamiehen viranhaltijapäätöksellä 8.8.2022 § 134 annettu kielteinen päätös. Päätöksen perustelut eivät muuttuneet, vaan korvauksenhakijalle tapahtunut vahinko katsottiin edelleen tapaturmaiseksi. Kaupunkia ei näin ollen voitu pitää asiassa korvausvelvollisena.

Korvauksenhakija on 8.8.2022 jättänyt Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen kielteisestä päätöksestä. Oikaisuvaatimuksen keskeisimpänä perusteena on, että risteys alueella ei ole ollut 26.1.2022 klo 8.05 tyydyttävää määrää hiekkaa.

Vahinkorahaston asiamies ei ole asiaa käsitellessään huomioinut, että asiassa ei ole lainkaan esitetty euromääräistä korvausvaatimusta. Asiamiehen olisi pitänyt pyytää korvauksenhakijaa täydentämään korvaushakemustaan euromääräisellä vaatimuksella. Jotta korvauksenhakijalle mahdollistetaan hakemuksen täydentäminen, vahinkorahaston asiamiehen päätös kumotaan ja asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 18

Kaupunginjohtajan esitys:

Vahinkorahaston asiamiehen päätös kumotaan ja asia palautetaan vahinkorahaston asiamiehelle uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: Muutoksenhakukielto 3.1

Lisätiedot: Hannele Nordman, vakuutusrahaston asiamies, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

19 §

Oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätökseen § 137 / 2022

VD/8046/03.01.02.00/2022

RV/HN/JT

Yksityishenkilö (jäljempänä korvauksenhakija) on 13.6.2022 jättänyt Vantaan kaupungille vahingonkorvausvaatimuksen koskien liukastumisesta seurannutta henkilövahinkoa. Kaupunki on siirtänyt vahinkoasian vastuuvakuutuksen perusteella vakuutusyhtiön käsiteltäväksi. Vakuutusyhtiö on antanut asiassa kielteisen korvauspäätöksen.

Alkuperäinen 13.6.2022 päivätty ja kaupungille osoitettu vahingonkorvausvaatimus koskee Kilpakuja ja Sivupolun risteyksessä tapahtunutta liukastumista, ja tämän seurauksena syntynyttä henkilövahinkoa.

Hakijan kertomuksen mukaan katualue on ollut vahinkohetkellä liukas, jäinen ja lumenpeitossa.

Korvauksia on haettu kaupungilta klinikkamaksujen ja matkakustannusten seurauksena syntyneistä kustannuksista yhteensä 619,90 euron edestä. Vantaan kaupunki on ohjannut vahingonkorvausasian vastuuvakuutuksensa perusteella edelleen Protector vakuutusyhtiön käsiteltäväksi.

Vahinkoasian käsittely

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan korvausvelvollisuus syntyy sille, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa toiselle vahinkoa. Korvauksen hakijan tulee osoittaa aiheutunut vahinko, vahingonaiheuttajan tuottamus sekä näiden välinen syy-yhteys. Vahingonkärsijällä on myös velvollisuus mahdollisuuksiensa mukaan rajoittaa kärsimänsä vahingon määrää.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 4 §:n mukaan kadun kunnossapito kuuluu kunnalle. Lain 3 §:n mukaan kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kadun kunnossapito käsittää myös ne toimenpiteet, jotka talvella ovat tarpeellisia kadun pysyttämiseksi tyydyttävässä kunnossa, kuten lumen ja jään poistamisen, kadun pinnan pitämisen tasaisena, liukkauden torjumisen, liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisen sekä katuojien, sadevesikourujen ja -kaivojen avoinna pitämisen.

Kunnan vastuu katualueen kunnossapitäjänä määräytyy vahingonkorvauslain mutta myös oikeuskäytännössä kehittyneiden erityisten periaatteiden pohjalta. Lähtökohtina ovat toisaalta tienpitäjän korostettu huolellisuusvelvollisuus ja toisaalta vastuuvapaus tilanteissa, joissa vahinko on ollut ennalta-arvaamaton tai joissa se ei ole ollut kohtuullisin toimenpitein torjuttavissa. (KKO 1998:147) Kunnalta ei voida myöskään aina edellyttää vaaraa aiheuttavan seikan heti tapahtuvaa poistamista. (Hemmo, 2005, s. 38)

Alueurakoitsijan lausunnon mukaan Kilpakuja ja Sivupolun risteyksessä on aurattu ja hiekoitettu.

Hiekoitus 20.2.2022 n. klo 23:15 – 23:30 välisenä aikana

Auraus 22.2.2022 n. klo 08:30 – 09:00 välisenä aikana

Tarkastusajot alueella 22.2.2022 n. klo 03:30 – 03:45 välisenä aikana.

Aurattu 22.2.2022, koska lunta satanut edellisestä illasta lähtien. Hiekoitus tehdään jälkikäteen lumisateen loputtua. Kelitiedot 22.2.2022 klo 07:00, jatkuva lumisade. Ilma ja tienpinta pakkasella -1 / -1,5 astetta ja lumenkertymä edellisen vuorokauden noin 30 cm.

Vahinkopaikan kunnossapitoa ei katsottu edellä mainittujen seikkojen perusteella laiminlyödyksi. Vahinko katsottiin tämän vuoksi tapaturmaksi, josta Vantaan kaupunkia ei voida pitää vastuullisena. Vakuutusyhtiö on 3.8.2022 antanut edellä mainittujen seikkojen perusteella vahinkoasiassa korvauksenhakijalle kielteisen korvauspäätöksen.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 7.6.2021 antamassaan päätöksessä todennut, että hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti Vantaan kaupunki käsittelee itseensä kohdistuvat vaatimukset, ja antaisi näiden pohjalta oman ratkaisunsa. Vaatimuksen tekijää olisi periaatteiden mukaisesti hyvä myös ohjeistaa siitä, että viime kädessä vahingonkorvauksia tulisi hakea kärjäoikeudessa nostettavalla kanteella.

Edellä mainitun päätöksen johdosta Vantaan kaupunki on antanut myös oman ratkaisunsa.

Vahinkorahaston asiamiehen päätös ja tästä tehty oikaisuvaatimus

Vantaan kaupunki on aluehallintoviraston antamassa ratkaisussa tehtyjen suositusten mukaisesti antanut korvauksenhakijaa koskevassa vahinkoasiassa oman päätöksensä. Korvausvaatimukselle on vahinkorahaston asiamiehen viranhaltijapäätöksellä 9.8.2022 § 137 annettu kielteinen päätös. Päätöksen perustelut eivät muuttuneet, vaan korvauksenhakijalle tapahtunut vahinko katsottiin edelleen tapaturmaiseksi. Kaupunkia ei näin ollen voitu pitää asiassa korvausvelvollisena.

Korvauksenhakija on 11.8.2022 jättänyt Vantaan kaupungille oikaisuvaatimuksen kielteisestä päätöksestä. Oikaisuvaatimuksen keskeisimpänä perusteena on, että lunta oli satanut, katuja ei ollut aurattu ja hiekoitettu.

Asiassa ei ole esitetty mitään sellaisia uusia seikkoja, jotka eivät olisi olleet tiedossa alkuperäistä vakuutusyhtiön vahingonkorvauspäätöstä tai kaupungin omaa hallintopäätöstä annettaessa. Mikäli vahingonkärtsijä ei ole tyytyväinen saamaansa ratkaisuun, voi korvauksia viime kädessä vaatia kaupungilta kärjäoikeudessa nostettavalla kanteella.

Vahinkorahaston asiamies esittää, että hakijan oikaisuvaatimus tulisi hylätä.

Oikaisuvaatimus, vahinkorahaston asiamiehen päätös sekä vahinkorahaston päätöksen valmisteluvaiheessa käytössä ollut lausunto ja muu asiaan vaikuttanut materiaali ovat kaupunginhallituksen jäsenten nähtävillä extranetissä.

Kaupunginhallitus 1.11.2022 § 19

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä mainituin perustein hylätä hakijan oikaisuvaatimus vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä § 137 / 2022

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Lisätiedot: vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunginhallitukselta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen Oma Vantaa -asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunginhallituksen yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaa kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa

(Aukioloajat: ma–ke 8.45–16.30, to 12.00–17.00 ja pe 7.45–15.30. Tarkista kesäajan ja arkipyhän aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi.vantaa.fi/web/oikaisuvaatimus>

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

3.3. Tähän päätökseen, joilla on päätetty olla käyttämättä etuusto-oikeutta, ei saa hakea muutosta.
(Etuostolaki 22 § 3 mom.)

3.4. Tähän oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, joka koskee verotusta, ei saa hakea muutosta.
(Veronkantolain 51 § 1 mom. ja 50 § 7 mom.)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on

myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhaku aika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhaku aika suora hankinnassa

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suora hankintaa koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suora hankinnasta jälki-ilmoituksen, mutta ei suora hankintaa koskevaa ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suora hankinnasta on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suora hankinnasta ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suora hankintaa koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Sörnäistenkatu 1

00580 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutoksenhakuohje 5. Valitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Voit tehdä valituksen myös, jos olet kunnan jäsen. Poikkeuksen tähän muodostavat vaikutukseltaan vähäiset muutokset muuhun asemakaavaan kuin ranta-asemakaavaan. Näihin vaikutukseltaan vähäisiin muutoksiin kunnan jäsenellä ei ole valitusoikeutta. Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa

- muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta
- supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita
- nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla
- heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä tai
- muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen voi tehdä myös

- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita. Kunnan jäsenen ja asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079, Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus rakennuskieltoa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen eli päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen voi tehdä myös asiassa julkista etua valvova viranomainen.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisten katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 7. Valitus etuosto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet

- ostaja tai
- myyjä.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä:

- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15